აფხაზეთის საკითხი ოფიციალურ დოკუმენტებში

საქართველოს
საკანონმდებლო,
აღმასრულებელი
ხელისუფლება,
საერთაშორისო
ორგანიზაციები

1993–1999 წ.წ.

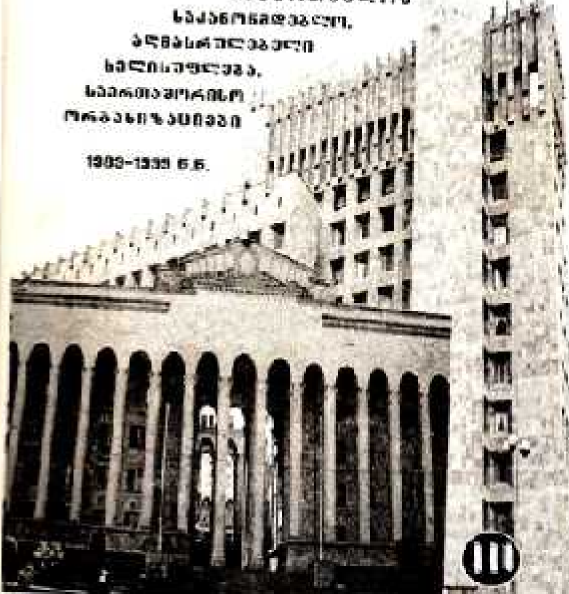

III

აფხაზეთის საკითხი
ოფიციალურ დოკუმენტებში

საქართველოს საკანონმდებლო, აღმასრულებელი
ხელისუფლება, საერთაშორისო ორგანიზაციები

2000 - 2003 წლები

თბილისი - 2004 წ.

შემდგენლები და სარედაქციო კოლეგია:

ვახტანგ ყოლბაია - საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარის მოადგილე, აფხაზეთის პრობლემებთან დაკავშირებული დროებითი კომისიის თავმჯდომარე;

თეიმურაზ ჭახრაკია - საქართველოს პარლამენტის აფხაზეთის პრობლემებთან დაკავშირებული დროებითი კომისიის აპარატის ხელმძღვანელი;

დავით ლაცუზბაია - საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარის მოადგილის თანაშემწე;

წინამდებარე კრებული შინაარსობრივად წარმოადგენს გაგრძელებას ორტომეულისა "აფხაზეთის საკითხი ოფიციალურ დოკუმენტებში 1989-1999 წწ".

კრებულში შეტანილია აფხაზეთში კონფლიქტის მოწესრიგების თაობაზე 2000-2003 წლებში საქართველოს საკანონმდებლო და აღმასრულებელი ხელისუფლების მიერ მიღებული კანონები, ბრძანებულებები, დადგენილებები, ოფიციალური განცხადებები, სხვა ნორმატიული დოკუმენტები, აგრეთვე - გაეროს უშიშროების საბჭოს მიერ მიღებული რეზოლუციები, განცხადებები, ევროკავშირის, ევროპარლამენტის, ეუთოს საპარლამენტო ასამბლეის დეკლარაციები, განცხადებები, დსთ-ის სამიტების გადაწყვეტილებები, რუსეთის ფედერაციის სახელწიფო დუმის დადგენილებები, განცხადებები, ქართული და აფხაზური მხარეების ჟენევის 1997 წლის 17-19 ნოემბრის შეხვედრის საფუძველზე შექმნილი საკოორდინაციო საბჭოსა და მისი სამუშაო ჯგუფების სხდომების ოქმები, საერთაშორისო ფორუმებზე საქართველოს უმაღლესი ხელისუფლების წარმომადგენელთა გამოსვლები, აშშ-ს სახელმწიფო დეპარტამენტის პრეს-სამსახურის განცხადებები, აშშ-სა და რუსეთის ფედერაციის პრეზიდენტების 2002 წლის 25 მაისის შეხვედრის ერთობლივი დეკლარაცია, საქართველოსა და რუსეთის ფედერაციის პრეზიდენტების 2003 წლის 6-7 მარტის შეხვედრაზე მიღებული ერთობლივი განცხადება და სხვა ოფიციალური მასალები.

ვიმედოვნებთ, რომ, ისევე როგორც აფხაზეთის საკითხისადმი მიძღვნილმა საპარლამენტო კომისიის ადრეულმა გამოცემებმა, წინამდებარე კრებულიც გამოიწვევს საქართველოს პარლამენტის წევრების,

სახელმწიფო მოხელეების, მეცნიერების, სპეციალისტების ჯეროვან დაინტერესებას.

შემდგენელები და სარედაქციო კოლეგია.

გამოყენებული წყაროები:

1. საქართველოს პრეზიდენტის ბრძანებულებებისა და განკარგულებების კრებული 2000 - 2002 წწ.
2. საქართველოს პარლამენტის არქივის მასალები 2000 - 2002 წწ.
3. საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტროს არქივის მასალები 2000-2003 წწ.
4. საქართველოს განსაკუთრებულ საქმეთა მინისტრის აპარატის არქივის მასალები 2000-2003 წწ.
5. "რეგიონული კონფლიქტები საქართველოში - სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქი, აფხაზეთის ასსრ (1989-2001) პოლიტიკურ-სამართლებრივი აქტების კრებული". თამაზ დიასამიძე. თბილისი, 2002 წ.
6. Вестник Межпарламентской Ассамблеи №2 (33) г. Санкт-Петербург, 2002 г.
7. http : // www.
8. http : // www. un.org
9. http : // intranet. parliament.ge./
10. http : // www. o pen. ge/ sakartvelos - respublika
11. http : www. SVOBODNAJA - GRUZIA. COM
12. www. ge. segodnja

სარედაქციო კოლეგია კრებულის გამოცემაში ხელშეწყობისა და თანადგომისათვის უღრმეს მადლიერებას გამოხატავს საქველმოქმედო ფონდის თავმჯდომარის ბატონ ბადრი პატარკაციშვილისა და შავი ზღვის საერთაშორისო უნივერსიტეტის და საქართველოს ჩაღლარის საგანმანათლებლო დაწესებულებების სამეთვალყურეო საბჭოების თავმჯდომარის ბატონ მესუთ ბოზქირისადმი.

დიზაინი: **ზურაბ კოკაია**

ფოტო: **დავით კაკულია**

კომპიუტერული უზრუნველყოფა **ლაშა ჯოლოგუა**

დაკაბადონება......................................

შეკვეთა №...... ...... ტირაჟი 350 ეგზ.

მოვლენათა ქრონიკა

(2000 - 2003 წლები)

2000 წელი.

11 იანვარი - საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრომ გადასცა რუსეთის ფედერაციის საგარეო საქმეთა სამინისტროს ნოტა, რომელშიც რუსეთის კომერციული ფირმების საშუალებით აფხაზეთიდან, საქართველო ციტრუსების გატანა განხილულია, არა როგორც ჰუმანიტარული აქცია, არამედ როგორც სავაჭრო ოპერაცია, რომელიც მოწოდებულია აფხაზეთის ეკონომიკის წახალისებისათვის, რაც სრულიად ეწინააღმდეგება დსთ-ს სახელმწიფო მეთაურთა საბჭოს ალმათის 1995 წლის 10 თებერვლის მემორანდუმსა და მოსკოვის 1996 წლის 19 იანვრის ცნობილ გადაწყვეტილებებს, რომლებიც ცალსახად მოითხოვენ საქართველოს ხელისუფლებასთან შეუთანხმებლად არ განხორციელდეს აფხაზურ მხარესთან სავაჭრო-ეკონომიკური, ფინანსური, სატრანსპორტო და სხვა სახის ოპერაციები.

18-19 იანვარი - გაიმართა ქართული და აფხაზური მხარეების საკოორდინაციო საბჭოს მეცხრე სესია, რომელზეც რიგ დოკუმენტთან ერთად ხელმოწერილ იქნა ოქმი მოსკოვის 1994 წლის 14 მაისის შეთანხმების დარღვევის, პოლიტიკურად მოტივირებული სამართალ-დარღვევების ფაქტების გამოვლენისა და მოკვლევის ერთობლივი ჯგუფის შესახებ.

31 იანვარი - გაეროს უშიშროების საბჭომ მიიღო რეზოლუცია1287 (2000), რომელშიც კვლავ დაადასტურა, რომ დაუშვებლად და უკანონდ მიაჩნია აფხაზეთში ე.წ. არჩევნებისა და რეფერენდუმის გამართვა; გააგრძელა მანდატი საქართველოში გაეროს მეთვალყურეთა მისიას.

31 იანვარი - საქართველოს პრეზიდენტის მიერ ხელმოწერილი იქნა განკარგულება **N** 89 "იძულებით გადაადგილებულ პირთა დასახმარებლად ახლებური მიდგომის პროგრამების შემუშავების ხელშემწყობი სამთავრობო კომისიის შექმნის შესახებ".

3 თებერვალი - სოხუმში ხელმოწერილ იქნა ქართული და აფხაზური მხარეების შეხვედრის ოქმი.

19 მარტი - საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრომ გადასცა რუსეთის ფედერაციის საგარეო საქმეთა სამინისტროს საპროტესტო ნოტა

რუსეთის ფედერაციასა და აფხაზეთს, საქართველო შორის საქართველოს გვერდის ავლით ქ.. სოჭის მეშვეობით პირდაპირი საფოსტო გაცვლის განხორციელებასთან დაკავშირებით, რაც წარმოადგენს მსოფლიო საფოსტო კავშირის კონვენციის წესდების უხეშ დარღვევას.

21 მარტი - პოლიტიკურ საკითხებში გაეროს გენერალური მდივნის მოადგილის კიერენ პრენდერგასტის საპასუხო წერილი ვლადისლავ არძინბასადმი, რომელშიც ცალსახად არის დაფიქსირებული გაერო-ს პოზიცია აფხაზეთის სტატუსთან დაკავშირებით ერთიანი ქართული სახელმწიფოს შემადგენლობაში.

2 აპრილი - დსთ-ს ქვეყნების მეთაურთა საბჭომ მიიღო გადაწყვეტილება "აფხაზეთში, საქართველო კონფლიქტის მოწესრიგებისაკენ მიმართული შემდგომი ღონისძიებების შესახებ".

20 აპრილი - საქართველოს პარლამენტმა მიიღო . საქართველოს კონსტიტუციური კანონი "საქართველოს კონსტიტუციაში დამატებისა და ცვლილებების შეტანის შესახებ" აჭარის ავტონომიურ რესპუბლიკასთან მიმართებაში.

18-20 აპრილი - ქ. თბილისში ხელმოწერილი იქნა ქართული და აფხაზური მხარეების ექსპერტთა საკონსულტაციო შეხვედრის ოქმი რუსეთის ფედერაციასა და საქართველოს შორის სავიზო რეჟიმის შემოღებასთან დაკავშირებით.

7 მაისი - ხელმოწერილი იქნა საქართველოს პრეზიდენტის ბრძანებულება N 178 "აფხაზეთიდან დევნილი მოსახლეობის ყოფითი პირობების, სოციალური და ეკონომიკური მდგომარეობის გაუმჯობესების, აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის ლეგიტიმური ხელისუფლების ორგანოების ხელშემწყობი პროგრამის დამტკიცების შესახებ".

11 მაისი - გაეროს უშიშროების საბჭოს თავმჯდომარემ გააკეთა განცხადება აფხაზეთში, საქართველო არსებული ვითარების შესახებ.

31 მაისი - საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრომ გადასცა რუსეთის ფედერაციის საგარეო საქმეთა სამინისტროს საპროტესტო ნოტა რუსეთის მრავალი ტურისტული ფირმის მიერ აფხაზეთში, საქართველო დასვენების რეკლამისა და აქ საგზურებით დამსვენებელთა გაგზავნასთან დაკავშირებით, მიუხედავად იმისა, რომ დასასვენებლად მიმავალი რუსეთის მოქალაქეების მიერ განთიადის რაიონში საქართველოს საზღვრის გადაკვეთა არის საქართველოს მთავრობასა და რუსეთის ფედერაციის მთავრობას შორის 1993 წლის 8 ოქტომბრის "საბაჟო საზღვარზე გამშვები პუნქტების შესახებ" შეთანხმების დებულებათა უხეში დარღვევა, ვინაიდან აღნიშნული შეთანხმების თანახმად გამშვები პუნქტი "განთიადი" (საქართველო) - "ადლერი" (რუსეთი) ითვლება დახურულად, როგორც

სატრანსპორტო საშუალებებისა და ტვირთებისათვის, ასევე ორივე ქვეყნის მოქალაქეებისათვის.

11 ივლისი - ქ. სოხუმში გაიმართა ქართული და აფხაზური მხარეების საკოორდინაციო საბჭოს მეათე სესია, რომელზეც ხელმოწერილი იქნა რიგი დოკუმენტი, მათ შორის უსაფრთხოების ზონაში ვითარების სტაბილიზაციის შესახებ გალში 3 ივლისს გამართული შეხვედრის ოქმი.

21 ივლისი - საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრომ გადასცა რუსეთის ფედერაციის საგარეო საქმეთა სამინისტროს საპროტესტო ნოტა უცხოეთის ქვეყნების, უმეტესწილად რუსეთის ფედერაციის იურიდიული პირებისა და ცალკეული მოქალაქეების აფხაზეთის, საქართველო სეპარატისტული რეჟიმის ხელისუფლების მიერ აფხაზეთში განლაგებული უძრავი ქონების (სანატორიუმები, პანსიონატები, დასასვენებელი სახლები, ტურბაზები, სამრეწველო საწარმოები და ა.შ.) ყიდვა-გაყიდვისა და იჯარით გაცემის მიზნით განხორციელებულ მთელ რიგ ოპერაციებში მონაწილეობასთან დაკავშირებით. სამინისტრომ გაამახვილა რუსეთის მხარის ყურადღება იმაზე, რომ საქართველოს პარლამენტის 17 აპრილის № 186 -II ს დადგენილების თანახმად ამგვარი ოპერაციები, საკანონმდებლო აქტები, ხელშეკრულებები, შეთანხმებები და გარიგებები "იურიდიული ძალის არმქონე და ბათილია". აგრეთვე აფხაზეთის, საქართველო სეპაპარტიტსტული რეჟიმის ე.წ. მინისტრთა კაბინეტის დადგენილებები, სხვადასხვა სახის ობიექტების პრივატიზაციის შესახებ.

27 ივლისი - საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრომ რუსეთის ფედერაციის საგარეო საქმეთა სამინისტროს გადასცა საპროტესტო ნოტა სოხუმის გაერთიანებული საქალაქთაშორისო სატელეფონო სადგურსა და რუსეთის არმავირის კავშირგაბმულობის სპეციალიზირებულ ქარხანას შორის აფხაზეთის, საქართველო დედაქალაქში კავშირგაბმულობის ხაზების გაფართოებისა, მისი საიმედობისა და ხარისხის ამაღლების მიზნით აუცილებელი მასალების მიწოდების შესახებ საქართველოს ხელისუფლების გვერდი ავლით დადებულ შეთანხმებასთან დაკავშირებით, რაც ეწინააღმდეგება დსთ-ს სახელმწიფოების მეთაურთა საბჭოს ალმათის 1995 წლის 10 თებერვლის მეორანდუმსა და მოსკოვის 1996 წლის 19 იანვრის გადაწყვეტილებებს.

27 ივლისი - საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრომ გადასცა რუსეთის ფედერაციის საგარეო საქმეთა სამინისტროს საპროტესტო ნოტა აფხაზეთში, საქართველო ტურისტული მოგზაურობის საბაბით რუსეთის მოქალაქეთა მდ. ფსოუზე საქართველოს საზღვარზე დაუბრკოლებრივ გატარებასთან დაკავშირებით. ნოტაში ხაზგასმულია, რომ რუსეთის მოქალაქეების მიერ მდ. ფსოუზე საქართველოს სახელმწიფო საზღვრის თვითნებური გადაკვეთა წარმოადგენს "საქართველოს რესპუბლიკასა და რუსეთის ფედერაციას შორის 1993 წლის 8 ოქტომბრის "საბაჟო

საზღვარზე გამშვები პუნქტების შესახებ" შეთანხმების დებულებათა უხეშ დარღვევას, რომლის თანახმადაც იურიდიულ საფუძველზე ფუნქციონირებად ერთადერთ გამშვებ პუნქტს "ყაზბეგი-ზემო ლარსის" გამშვები პუნქტი წარმოადგენს. ნოტაში ნათქვამი, რომ სუვერენული ქვეყნის გადაწყვეტილების იგნორირება წარმოადგენს საქართველოს სუვერენიტეტისადმი, საზღვრების ურღვეობის პრინციპისადმი უპატივცემულობის გამოვლენას და ეწინააღმდეგება საძოველთაოდ აღიარებულ საერთაშორისო პრინციპებსა და ნორმებს.

28 ივლისი - გაეროს უშიშროების საბჭომ მიიღო რეზოლუცია 1311 (2000), რომელშიც კვლავ დაადასტურა აფხაზეთში კონფლიქტის შედეგად მიმდინარე დემოგრაფიული ცვლილებების დაუშვებლობა და უარყოფითად შეაფასა ყველა ლტოლვილისა და ადგილნაცვალი პირის განუყოფელი უფლების დარღვევა დაუბრუნდნენ მშობლიურ ადგილებს უსაფრთხოებისა და ღირსების პატივისცემის პირობებში; გაუგპძელა მანდატი საქართველოში გაეროს მეთვალყურეთა მისიას.

20 აგვისტო - ქართული და აფხაზური მხარეების საკოორდინაციო საბჭოს სამუშაო ჯგუფი ერთის მეოთხე სესიის ერთობლივი განცხადება

21 აგვისტო - საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრომ გადასცა რუსეთის ფედერაციის საგარეო საქმეთა სამინისტროს საპროტესტო ნოტა მ. წ. აგვისტოს დასაწყისში საქართველოს მხარესთან შეუთანხმებლად აფხაზეთში, საქართველო რუსეთის ფედერაციის იაროსლავლის ოლქის დელეგაციის ჩასვლასთან დაკავშირებით, რომელსაც ხელმძღვანელობდა აღნიშნული ოლქის გუბერნატორის მოადგილე ა. ბარაშკინი.

7 სექტემბერი - საქართველოს პრეზიდენტის ედუარდ შევარდნაძის გამოსვლა გაეროს ათასწლეულის სამიტზე ქ. ნიუ-იორკში.

12 სექტემბერი - საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრომ გადასცა რუსეთის ფედერაციის საგარეო საქმეთა სამინისტროს. საპროტესტო ნოტა რუსეთის ფედერაციის აღმასრულებელი ხელისუფლების უწყებებისა და სტრუქტურების, საკმაოდ მაღალი რანგის მოხელეების აფხაზეთის სეპარატისტულ რეჟიმთან აქტიურ თანამშრომლობასთან დაკავშირებით, რომელშიც ხაზგასმულია, რომ საქართველოსთან შეუთანხმებლად რუსეთის მიერ აფხაზეთისათვის, საქართველო გაწეული ნებისმიერი პოლიტიკური თუ ეკონომიკური დახმარება განიხილება, როგორც საერთაშორისო სამართლის პრინციპების დარღვევა, აფხაზური სეპარატისტული რეჟიმის მხარდაჭერა.

4 ოქტომბერი - ქართული და აფხაზური მხარეების საკოორდინაციო საბჭოს სამუშაო ჯგუფი ერთის მეხუთე სესიის ერთობლივი განცხადება

24 ოქტომბერი - გაიმართა ქართული და აფხაზური მხარეების საკოორდინაციო საბჭოს მეთერთმეტე სესია, რომელზეც ხელმოწერილი იქნა შეხვედრის ოქმი.

31 ოქტომბერი - გაეროს უშიშროების საბჭომ მიიღო რეზოლუცია 1325 (2000).

13 ნოემბერი - საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრომ გააკეთა სპეციალური განცხადება 2000 წლის 8-9 ნოემბერს აფხაზური მხარის "სამხედრო ძალების" მიერ შეზღუდული შეიარაღების ზონაში მძიმე ტექნიკის გამოყენებითა და სარაკეტო გასროლების წარმოებით წვრთნების ჩატარებასთან დაკავშირებით, რითაც დარღვეულ იქნა მოსკოვის 1994 წლის 14 მაისის ხელშეკრულება და 2000 წლის 3 მაისის გალის შეხვედრის ოქმის დებულებები.

14 ნოემბერი - გაეროს უშიშროების საბჭოს თავმჯდომარემ გააკეთა განცხადება აფხაზეთში, საქართველო არსებული ვითარების შესახებ.

20 ნოემბერი - საქართველოს პრეზიდენტის მიერ ხელმოწერილ იქნა განკარგულება N 1227 „აფხაზეთის, პირველ ეტაპზე გალის რაიონის, ეკონომიკური და სოციალური რეაბილიტაციის პროგრამის შესახებ".

23 ნოემბერი - საქართველოში საფრანგეთის საელჩოს პრეს-სამსახურმა გააკეთა განცხადებები "გუდაუთის ბაზის ინსპექტირება საფრანგეთის მიერ", 2000 წლის 20-23 ნოემბერი და "ევროპის კავშირის განცხადება საქართველოსთან დაკავშირებით" 311-ე მუდმივმოქმედი საბჭო (2000 წლის 23 ნოემბერი)

20-24 ნოემბერი - გალის რაიონში გაეროსა და ეუთოს ერთობლივი მისიის მიერ განხორციელდა სიტუაციის შეფასება. წარმოდგენილ იქნა ანგარიში და რეკომენდაციები.

27 ნოემბერი - ეუთო-ს საგარეო საქმეთა მინისტრების საბჭოს შეხვედრაზე მოქმედი თავმჯდომარის მიერ გაკეთდა განცხადება (საქართველოს ნაწილი).

1 დეკემბერი — დსთ-ს ქვეყნების მეთაურთა საბჭოს გადაწყვეტილება კოლექტიური სამშვიდობო ძალებისათვის კონფლიქტის ზონაში ყოფნის ვადის გაგარძელების შესახებ.

5 **დეკემბერი** – რუსეთის ფედერაციის მიერ საქართველოსთან მიმართებაში სავიზო რეჟიმის ცალმხრივად შემოღება (აღნიშნული შეზღუდვა არ გავრცელებულა სეპარატისტული აფხაზეთისა და ცხინვალის რეგიონის ტერიტორიებზე.

13 დეკემბერი - ქართული და აფხაზური მხარეების საკოორდინაციო საბჭოს სამუშაო ჯგუფი ერთის მეექვსე სესიის ერთობლივი განცხადება

18 დეკემბერი - საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრომ გადასცა რუსეთის ფედერაციის საგარეო საქმეთა სამინისტროს საპროტესტო ნოტა აფხაზეთის სეპარატისტულ რეჟიმთან დსთ-ს ქვეყნების სახელმწიფოების მეთაურთა მოსკოვის 1996 წლის 19 იანვრის სამიტის გადაწყვეტილებათა უხეში დარღვევებით რუსეთის ფედერაციის სახელმწიფო დუმის, მთავრობის, ფედერაციის სუბიექტების, სამინისტროებისა და უწყებების ეკონომიკის, ჯანდაცვისა და საკურორტო, სამხედრო და სამხედრო-პოლიტიკურ, სხვა სფეროებში მჭიდრო თანამშრომლობასთან დაკავშირებით.

25 დეკემბერი - საქართველოს პრეზიდენტის მიერ ხელმოწერილ იქნა განკარგულება N 1383 "პოსტკონფლიქტური რეგიონების რეაბილიტაციის პროგრამის შემმუშავებელი კომისიის შექმნის შესახებ".

2001 წელი.

18 იანვარი - ევროპარლამენტმა მიიღო რეზოლუცია" რუსეთის მიერ საქართველოსთან მიმართებაში სავიზო რეჟიმის შემოღებასთან დაკავშირებით". რეზოლუციაში გამოითქვა შეშფოთება 2000 წლის 5 დეკემბერს რუსეთის ფედერაციის მიერ საქართველოს მიმართ სავიზო რეჟიმის ცალმხრივად შემოღების თაობაზე და აღინიშნა, რომ საქართველოს მოქალაქეების მიმართ მოქმედი სავიზო რეჟიმიდან სეპარატისტული რეგიონების ცხინვალისა და აფხაზეთის გამოყოფა საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისა და სუვერენიტეტის ხელყოფად აღიქმება. ევროპარლამენტმა მოუწოდა რუსეთის ფედერაციის მთავრობას აღნიშნული გეგმების გადასინჯვისაკენ, რადგანაც ეს ღონისძიებები შესაძლოა აღქმულ იქნეს საქართველოს უდავო ტერიტორიების დე-ფაქტო ანექსიად. რეზოლუციაში ასევე აღინიშნა, რომ აღნიშნული პროცედურების ცალმხრივი შემოღებით რუსეთის ფელერაცია საეჭვოდ ხდის მის, რორგორც კონფლიქტის მედიატორის როლს. ევროპარლამენტმა მოუწოდა რესთის ფედერაციას, პატივის სცეს ეუთოს ფარგლებში 1999 წელს სტამბოლში მიღწეულ შეთანხმებას საქართველოს ტერიტორიიდან სამხედრო ბაზების გაყვანის შესახებ.

18 იანვარი - საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრომ გადასცა რუსეთის ფედერაციის საგარეო საქმეთა სამინისტროს საპროტესტო ნოტა რუსეთის ფედერაციის იურიდიული პირებისა და ცალკეული მოქალაქეების მიერ აფხაზეთში, საქართველო მიწისა და უძრავი ქონების შესყიდვაში

აქტიურ მონაწილეობასთან დაკავშირებით. სამინისტრომ კვლავ გაამახვილა რუსეთის მხარის ყურადღება იმაზე, რომ საქართველოს პარლამენტის 17 აპრილის № 186 -II ს დადგენილების თანახმად ამგვარ ოპერაციებს, საკანონმდებლო აქტებს, ხელშეკრულებებს, შეთანხმებებს და გარიგებებს არ გააჩნიათ იურიდიული ძალა.

23 იანვარი - გაიმართა ქართული და აფხაზური მხარეების საკოორდინაციო საბჭოს მეთორმეტე სესია. ხელმოწერილი იქნა შეხვედრის ოქმი.

31 იანვარი - გაეროს უშიშროების საბჭომ მიიღო რეზოლუცია 1339 (2001), რომელშიც გამოხატა შეშფოთება იმის გამო, რომ კონფლიქტის ზონაში იმატა დამნაშავეობამ და გააქტიურდა შეიარაღებული ჯგუფების მოქმედება; დაგმო ადამიანთა გატაცებისა და მკვლელობის ფაქტები; გაუგრძელა მანდატი საქართველოში გაეროს მეთვალყურეთა მისიას.

23 თებერვალი - ეუთოს საპარლამენტო ასამბლეამ მიიღო საქართველოს საპარლამენტო დელეგაციის წინადადება აფხაზეთის საკითხზე საპარლამენტო ასამბლეის სპეციალური კომიტეტის შექმნის თაობაზე.

2 მარტი - საქართველოს პარლამენტმა გააკეთა განცხადება "სოხუმის სეპარატისტული რეჟიმის მიერ 2001 წლის 10 მარტისათვის დაგეგმილი ე.წ. ადგილობრივი თვითმართველობის ორგანოების არჩევნების შესახებ".

5 მარტი - ევროპის საბჭოს პრეს-სამსახურმა გააკეთა განცხადება, რომელშიც მოუწოდა აფხაზეთის დე-ფაქტო ხელისუფლებას თავი შეიკავოს ცალმხრივი ინსცენირებისაგან - 2001 წლის 10 მარტისათვის დაგეგმილი "ადგილობრივი თვითმმართველობის არჩევნების" აფხაზეთში, საქართველო ჩატარებისაგან.

5 მარტი - საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრომ გააკეთა განცხადება 2001 წლის 2 თებერვალს ქ. მაიკოპში ჩრდილოეთ კავკასიის რესპუბლიკების, მხარეებისა და ოლქების სოციალურ-ეკონომიკური თანამშრომლობის ასოციაციის მორიგი სხდომის მუშაობაში "სამხრეთ ოსეთის რესპუბლიკისა" და "აფხაზეთის რესპუბლიკის" დელეგაციების მონაწილეობასთან დაკავშირებით, რაც საქართველოს ხელისუფლების მხრიდან შეფასებულ იქნა როგორც რუსეთის ხელისუფლების მხრიდან ალმათის 1995 წლის 10 თებერვლის მემორანდუმისა და მოსკოვის 1996 წლის 19 იანვრის გადაწყვეტილების მოთხოვნათა უხეში დარღვევა.

12 მარტი - რუსეთის საგარეო საქმეთა სამინისტროს ინფორმაციისა და პრესის დეპარტამენტმა გააკეთა განცხადება "აფხაზეთში, საქართველო ადგილობრივი თვითმართველობის ორგანოების არჩევნების შესახებ". რუსეთის საგარეო საქმეთა სამინისტროს მიერ 10 მარტს აფხაზეთში,

საქართველო მოსახლეობის მნიშვნელოვანი ნაწილის მონაწილეობის გარეშე ჩატარებული არჩევნები შეფასებულ იქნა როგორც უკანონო, არადროული და კონფლიქტის მხარეებს შორის პრობლემის მოგვარების ხელშემშლელი ფაქტორი.

12 მარტი - საქართველოს პრეზიდენტის მიერ ხელმოწერილი იქნა განკარგულება № "აფხაზეთში, საქართველო, კონფლიქტის მოგვარების მიზნით ნდობის აღდგენისა და განმტკიცების ჩარჩოებში იალტის მესამე შეხვედრაში მონაწილეობის შესახებ".

15-16 მარტი - იალტაში (უკრაინა) უკრაინის ხელისუფლების მიწვევით გაიმართა ქართული და აფხაზური მხარეების შეხვედრა. მიღებული იქნა ერთობლივი განცხადება, ხელმოწერილი იქნა მოქმედებათა პროგრამა მხარეებს შორის ნდობის განმტკიცების თაობაზე.

19 მარტი - საქართველოს პრეზიდენტის მიერ ხელმოწერილი იქნა ბრძანებულება N 105 "საქართველოს ტერიტორიიდან რუსეთის ფედერაციის ვაზიანისა და გუდაუთის სამხედრო ბაზების გაყვანა/გაუქმების პროცესისათვის ხელშეწყობის შესახებ".

21 მარტი - გაეროს უშიშროების საბჭოს თავმჯდომარემ გააკეთა განცხადება აფხაზეთში, საქართველო არსებული ვითარების შესახებ.

26 მარტი - საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრომ გადასცა რუსეთის ფედერაციის საგარეო საქმეთა სამინისტროს საპროტესტო ნოტა სამხრეთის ოლქში რუსეთის პრეზიდენტის სრულუფლებიანი წარმომადგენლის გენერალ-პოლკოვნიკ ვ. კაზანცევის ხელმძღვანელობით ა.წ. 2 თებერვალს მაიკოპში გამართულ ჩრდილოეთ კავკასიის რესპუბლიკების, მხარეებისა და ოლქების სოციალურ-ეკონომიკური თანამშრომლობის ასოციაციის მორიგ სხდომაზე ე. წ. სამხრეთ ოსეთის პრეზიდენტის ლ. ჩიბიროვისა და აფხაზეთის სეპარატისტული პარლამენტის ხელმძღვანელის ს. ჯინჯოლიას მონაწილეობის გამო.

24 აპრილი - გაეროს უშიშროების საბჭოს თავმჯდომარემ გააკეთა განცხადება აფხაზეთში, საქართველო არსებული ვითარების შესახებ.

3 მაისი - აფხაზეთის პრობლემებთან დაკავშირებული საქართველოს პარლამენტის დროებითი კომისიის ინიციატივით გაიმართა კონფერენცია "სახალხო დიპლომატია - პოტენციალი, პერსპექტივები აფხაზეთის საზოგადოების გამთლიანებაში" მიღებული იქნა მიმართვა აფხაზეთის მოსახლეობისა და საერთაშორისო თანამეგობრობისადმი. .

17 მაისი - საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრომ რუსეთის ფედერაციის საგარეო საქმეთა სამინისტროს გადასცა საპროტესტო ნოტა

რუსეთის ფედერაციისა და რუსეთის ვიზების მქონე სხვა ქვეყნების მოქალაქეების მიერ მდ. ფსოუზე რუსეთ-საქართველოს საზღვრის უკანონო გადაკვეთით აფხაზეთში ჩასვლასთან დაკავშირებით. სამინისტრომ კიდევ ერთხელ გაამახვილა რუსეთის მხარის ყურადღება იმაზე, რომ რუსეთისა და სხვა ქვეყნის მოქალაქეების მიერ მდ. ფსოუზე საქართველოს სახელმწიფო საზღვრის თვითნებური გადაკვეთა წარმოადგენს "საქართველოს რესპუბლიკასა და რუსეთის ფედერაციას შორის 1993 წლის 8 ოქტომბრის "საბაჟო საზღვარზე გამშვები პუნქტების შესახებ" შეთანხმების დებულებათა უხეშ დარღვევას.

10 ივლისი - ქ. სოხუმში გაიმართა ქართული და აფხაზური მხარეების საკოორდინაციო საბჭოს ნომერ ერთი სამუშაო ჯგუფის მეშვიდე სესია, მიღებულ იქნა ერთობლივი განცხადება.

13 ივლისი - საქართველოს პრეზიდენტის მიერ ხელმოწერილი იქნა ბრძანებულება N 281 "აფხაზეთიდან იძულებით გადაადგილებულთა ყოფითი პირობების, სოციალური და ეკონომიკური მდგომარეობის გაუმჯობესების, ავტონომიური რესპუბლიკის ხელისუფლების სტრუქტურების საქმიანობის ხელშემწყობ ღონისძიებათა შესახებ".

18 ივლისი - საქართველოს პარლამენტმა მიიღო დადგენილება "რუსეთის ფედერაციის მიერ ეუთოს 1999 წლის სტამბოლის ერთობლივი განცხადების შეუსრულებლობის თაობაზე".

26 ივლისი - საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრომ რუსეთის ფედერაციის საგარეო საქმეთა სამინისტროს გადასცა საპროტესტო ნოტა ა. წლის ივნისში ბიჭვინთაში გამართულ კლასიკური მუსიკის საერთაშორისო ფესტივალში "ბიჭვინთა - 2001" სამხრეთ რუსეთის მხარეებისა და ოლქების და ჩრდილოეთ კავკასიის რესპუბლიკების კულტურის მინისტრების მონაწილეობისა და ქ. ტვერის ოფიციალური ხელისუფლების მიწვევით 23-24 ივნისს ქ. ტვერში სოხუმის ე.წ. ადმინისტრაციის დელეგაციის ყოფნასთან დაკავშირებით. ნოტაში ხაზი გაესვა, რომ ზემოთმოყვანილი ფაქტები წინააღმდეგობაშია დსთ-ს ქვეყნების სახელმწიფოების მეთაურთა მოსკოვის სამიტის 1996 წლის 19 იანვრის გადაწყვეტილებებთან.

31 ივლისი - გაეროს უშიშროების საბჭომ მიიღო რეზოლუცია 1364 (2001), რომელშიც გამოხატა სინანული იმასთან დაკავშირებით, რომ კონფლიქტის ზონაში არ წყდება ძალადობა, მძევალთა აყვანა, დამნაშავეებისა და უკანონო შეიარაღებული ჯგუფების საქმიანობა, რის შედეგადაც კონფლიქტის ზონაში უარესდება ვითარება, რაც მუდმივ საფრთხეს უქმნის სამშვიდობო პროცესს; კვლავაც დაადასტურა, რომ მიუღებელია კონფლიქტის შედეგად გამოწვეული ცვლილებები. ასევე უარყოფითად შეფასდა, საერთაშორისო სამართლისა და მოსკოვის 1994 წლის 4 აპრილის ოთხმხრივი შეთანხმებების დებულებებით

გათვალისწინებული კონფლიქტის შედეგად ყველა ლტოლვილისა და ადგინაცვალი პირის უპირობო უფლების უგულებელყოფა მშობლიურ ადგილებში უსაფრთხოებისა და ღირსების პატივისცემის პირობებში დაბრუნების თაობაზე. საქართველოში გაეროს მეთვალყურეთა მისიას გაუგრძელა მანდატი 6 თვით.

14 აგვისტო - ქ. გალში გაიმართა ქართული და აფხაზური მხარეების შეხვედრა, ხელმოწერილი იქნა ოქმი.

28 აგვისტო - საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრომ რუსეთის ფედერაციის საგარეო საქმეთა სამინისტროს გადასცა ნოტა ქ. გაგრაში (აფხაზეთი, საქართველო) განლაგებული სანატორიუმ "გაგარატა"-ს 25 წლის ვადით რუსეთის ფედერაციის შინაგან საქმეთა სამინისტროსათვის იჯარით გადაცემის თაობაზე გავრცელებული ინფორმაციის დაზუსტების თხოვნით. სამინისტრომ კვლავ გაამახვილა რუსეთის მხარის ყურადღება იმ გარმოებაზე, რომ საქართველოს პარლამენტის 17 აპრილის № 186 -II ს დადგენილების თანახმად ამგვარ ოპერაციებს, საკანონმდებლო აქტებს, ხელშეკრულებებს, შეთანხმებებს და გარიგებებს არ გააჩნიათ იურიდიული ძალა.

2 სექტემბერი - საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრომ რუსეთის ფედერაციის საგარეო საქმეთა სამინისტროს გადასცა საპროტესტო ნოტა ქ. პიატიგორსკში გამართულ ჩრდილოეთ კავკასიის რესპუბლიკების, მხარეებისა და ოლქების სოციალურ-ეკონომიკური თანამშრომლობის ასოციაციის მორიგი სხდომის მუშაობაში ე. წ. "სამხრეთ ოსეთის რესპუბლიკისა" და "აფხაზეთის რესპუბლიკის" წარმომადგენელთა მონაწილეობასთან დაკავშირებით. ნოტაში ხაზგასმულია, რომ რომ "სამხრეთ ოსეთის რესპუბლიკა" და "აფხაზეთის რესპუბლიკა" თვითაღიარებული სეპარატისტული წარმონაქმნებია, რომლებიც იყვნენ, არიან და მუდამ იქნებიან საქართველოს განუყოფელი შემადგენელი ნაწილები, რაც არაერთგზის იქნა დადასტურებული საერთაშორისო ორგანიზაციების, მათ შორის გაეროს, ეუთოსა და დსთ-ს გადაწყვეტილებებსა და დოკუმენტებში. შეახსენა რა დსთ-ს ქვეყნების სახელმწიფოების მეთაურთა მოსკოვის სამიტის 1996 წლის 19 იანვრის გადაწყვეტილებები, საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრომ დაბეჯითებით მოითხოვა რუსეთის მხარისაგან დასაბუთებული განმარტება იმის თაობაზე, თუ რა სამართლებრივ საფუძველზე იქნენ მიღებულნი საქართველოს განუყოფელი ნაწილები - აფხაზეთი და სამხრეთ ოსეთი რუსეთის ფედერაციის სუბიექტების ასოციაციაში.

3 სექტემბერი - საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრომ რუსეთის ფედერაციის საგარეო საქმეთა სამინისტროს გადასცა ნოტა რუსეთის ფედერაციის ცენტრალური და ადგილობრივი ხელისუფლების ორგანოების მიერ დსთ-ს ქვეყნების მოსკოვის სამიტის 1996 წლის 19 იანვრის

გადაწყვეტილებების მორიგ დარღვევებთან დაკავშირებით, რომელშიც ხაზი გაუსვა, რომ აღნიშნული ქმედებები სულ მცირე, ხელს არ უწყობენ რუსეთსა და საქართველოს შორის კეთილმეზობლური ურთიერთობების განვითარებას და მოითხოვა რუსეთის მხარისაგან ამგვარი ქმედებების აღმკვეთი ზომების გატარება.

11 სექტემბერი - გაიმართა ქართული და აფხაზური მხარეების საკოორდინაციო საბჭოს ნომერ ერთი სამუშაო ჯგუფის მერვე სესია, მიღებული იქნა ერთობლივი განცხადება.

14 სექტემბერი - საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრომ რუსეთის ფედერაციის საგარეო საქმეთა სამინისტროს გადასცა ნოტა საქართველო-რუსეთის სახელმწიფო საზღვრის აფხაზეთის მონაკვეთზე მესამე სახელმწიფოს, კერძოდ, სომხეთის რესპუბლიკის მოქალაქეების მიერ საზღვრის არალეგალურად დაუბრკოლებლად გადაკვეთის ფაქტებთან დავშირებით. ნოტაში აღნიშნულია, რომ ატარებს რა მესამე ქვეყნის მოქალაქეებს, რუსეთის მხარე არღვევს 1993 წლის 8 ოქტომბრის ხელშეკრულებას "საქართველოს რესპუბლიკასა და რუსეთის ფედერაციას შორის "საბაჟო საზღვარზე გამშვები პუნქტების შესახებ", რომლის თანახმადაც სამართლებრივ საფუძველზე მოქმედ ერთად-ერთ კანონიერ გამშვებ პუნქტს ყაზბეგი - ზემო ლარსის გამშვები პუნქტი წარმოადგენს. ქართულმა მხარემ კვლავ დააფიქსირა, რომ ორმხრივი საერთაშორისო ხელშეკრულების იგნორირება წარმოადგენს საერთაშორისო სამართლის ისეთი ფუნდამენტალური პრინციპის დარღვევას, როგორიცაა საერთაშორისო ვალდებულებების კეთილსინდისიერი შესრულება.

19 სექტემბერი - საქართველოს საგარეო საქმეთა მინისტრის ბატონ ირაკლი მენაღარიშვილის გამოსვლა *გაერო*-ს გენერალური ასამბლეის 56-ე სესიაზე ქ. ნიუ-იორკში.

27 სექტემბერი - საქართველოს პარლამენტმა გააკეთა განცხადება სოხუმის დაცემიდან, აფხაზეთის ტრაგედიიდან 8 წლის შესრულებასთან დაკავშირებით. პარლამენტმა კიდევ ერთხელ დაადასტურა თავისი ერთგულება აფხაზეთის კონფლიქტის პოლიტიკური მეთოდებით მოგვარებისადმი, ამასთან განაცხადა, რომ სამშვიდობო პროცესის შემდგომი გაჭიანურების შემთხვევაში ქვეყნის ხელისუფლება იძულებული იქნება გამოიყენოს სხვა შესაძლებლობაც პრობლემის სამართლიანი გადაწყვეტისათვის.

27 სექტემბერი - საქართველოს პრეზიდენტის მიერ ხელმოწერილი იქნა განკარგულება N 1020 "აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის გულრიფშის რაიონის კოდორის ხეობაში 2001 წელს გასატარებელი ღონისძიებებისა და მოსახლეობისათვის სოციალური დახმარების შესახებ".

24-28 სექტემბერი - ევროპის საბჭოს ასამბლეამ მიიღო რეზოლუცია 1257 (2001) "საქართველოს მიერ აღებული ვალდებულებების შესრულების შესახებ"

11 ოქტომბერი - საქართველოს პარლამენტმა მიიღო დადგენილება "აფხაზეთის ტერიტორიაზე შექმნილ მდგომარეობასთან დაკავშირებით". აღნიშნული დადგენილებით მიზანშეუწონლად ჩაითვალა დსთ-ს კოლექტიური სამშვიდობო ძალების შემდგომი ყოფნა საქართველოს ტერიტორიაზე და წინადადება მიეცა საქართველოს პრეზიდენტს მათი ქვეყნიდან დაუყონებლივი და უპირობო გაყვანის თაობაზე ღონისძიებების გატარების თაობაზე.

11 ოქტომბერი - რუსეთის სახელმწიფო დუმამ გააკეთა განცხადება "რუსეთ-საქართველოს ურთიერთობათა მდგომარეობის შესახებ".

15 ოქტომბერი - საქართველოს პრეზიდენტის მიერ ხელმოწერილი იქნა განკარგულება N 1077 "გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის კუთვნილი ვერტმფრენის აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის ტერიტორიაზე ავია-კატასტროფის გამომწვევი მიზეზების შემსწავლელი კომისიის შექმნის შესახებ".

26 ოქტომბერი - ეუთოს საპარლამენტო ასამბლეის პრეზიდენტმა ბ-ნმა ანდრეა სევერინმა გააკეთა ოფიციალური განცხადება პრესისისათვის 24-26 ოქტომბერს საქართველოში ოფიციალური ვიზიტის შედეგებთან დაკავშირებით.

27-31 ოქტომბერი - მოხდა კოდორის ხეობის მიმდებარე ტერიტორაზე (მარუხის გადასასვლელი) საჰაერო დაბომბვა. აფხაზეთის მხარემ აიღო თავის თავზე პასუხისმგებლობა აღნიშნულ ინციდენტთან დაკავშირებით.

9 ნოემბერი - საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრომ რუსეთის ფედერაციის საგარეო საქმეთა სამინისტროს გადასცა საპროტესტო ნოტა დსთ-ს ქვეყნების მოსკოვის სამიტის 1996 წლის 19 იანვრის გადაწყვეტილებების უხეში დარღვევებით რუსეთის ფედერაციის ცენტრალური და ადგილობრივი ხელისუფლების, სამინისტროებისა და უწყებების, სახელმწიფო კომპანიების აფხაზეთის სეპარატისტულ რეჟიმთან თანამშრომლობასთან დაკავშირებით.

12 ნოემბერი - საქართველოს პრეზიდენტის მიერ ხელმოწერილი იქნა განკარგულება N 1163 "აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის გულრიფშის რაიონის კოდორის ხეობის მოსახლეობის 2001-2002 წლების ზამთარში სურსათით მომარაგების შესახებ".

17 ნოემბერი - საქართველოს პრეზიდენტის მიერ ხელმოწერილი იქნა განკარგულება N 1177 "აფხაზეთიდან დევნილი მოსახლეობის სოციალუ-

რი დაცვის გაუმჯობესებისა და ზამთრის სეზონისათვის მზადების გადაუდებელ ღონისძიებათა შესახებ".

24 ნოემბერი - საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარის ქალბატონ ნინო ბურჯანაძის გამოსვლა დსთ-ს საპარლამენტთაშორისო ასამბლეის მე-18 პლენარულ სხდომაზე ქ. სანკტ-პეტერბურგში.

4 დეკემბერი - .ეუთოს, მინისტრთა საბჭომ გააკეთა განცხადება, რომელშიც გამოხატა მხარდაჭერა საქართველოს სუვერენიტეტისა და ტერიტორიული მთლიანობისადმი და დაადასტურა ეუთოს სამიტისა და მინისტრთა საბჭოს დოკუმენტები საქართველოსთან დაკავშირებით.

9 დეკემბერი - საქართველოს პრეზიდენტის მიერ ხელმოწერილი იქნა განკარგულება N 1254 ა. აბაშიძის საქართველოს პრეზიდენტის წარმომადგენლად დანიშვნის შესახებ ქართულ-აფხაზურ მოლაპარაკებებში.

2002 წელი.

5 იანვარი - საქართველოს პრეზიდენტის მიერ ხელმოწერილი იქნა ბრძანებულება N 5 "ლტოლვილთა და იძულებით გადაადგილებულ პირთა დევნილთა აღრიცხვა-რეგისტრაციის, სოციალური მოწყობისა და სახელმწიფო ფულადი შემწეობის, ჰუმანიტარული და სხვა სახის დახმარებების გაცემის ღონისძიებათა შესახებ".

17 იანვარი - ქართული და აფხაზური მხარეების შეხვედრაზე ხელმოწერილი იქნა ოქმი კონფლიქტის ზონაში ვითარების სტაბილიზაციის საკითხებთან დაკავშირებით.

17 იანვარი - საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრომ რუსეთის ფედერაციის საგარეო საქმეთა სამინისტროს გადასცა საპროტესტო ნოტა 2001 წლის ნოემბრის მეორე ნახევარში და 2002 წლის 10 იანვარს რუსეთის ფედერაციის თავდაცვის სამინისტროს ჩრდილოეთ კავკასიის სამხედრო ოლქის სარდლის გენერალ გ. ტროშევის აფხაზეთში, საქართველო უვიზოდ და საქართველოს მხარესთან შეუთანხმებლად ყოფნასთან დაკავშირებით, რაც განხილულ იქნა, როგორც სახელმწიფო საზღვრის გადაკვეთის შესახებ საქართველოს კანონმდებლობისა და დსთ-ს სახელმწიფოთა მეთაურების ალმათის 1995 წლის 10 თებერვლის მემორანდუმისა და მოსკოვის 1996 წლის 19 იანვრის გადაწყვეტილებების დარღვევა.

18 იანვარი - საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრომ რუსეთის ფედერაციის საგარეო საქმეთა სამინისტროს გადასცა საპროტესტო ნოტა ბიჭვინთაში ყოფილი სსრკ ლიტფონდის შემოქმედებითი სახლის რუსეთის ფედერაციის ატომური ენერგეტიკის სამინისტროსასთვის 15 წლის ვადით

იჯარით გადაცემისა და კრასნოდარის მხარის ადმინისტრაციის მეთაურის ა. ტკაჩევის მიერ აფხაზეთის ე.წ. პარლამენტის სპიკერ ს. ჯინჯოლიასათვის კრასნოდარის მხარის ადმინისტრაციის განზრახვასთან დაკავშირებით სამთავრობო აგარაკის, პანსიონატისა და კინემატოგრაფისტთა სანატორიუმის კრასნოდარის მხარის საკუთრებად შეძენის თაობაზე წერილობით მიმართვასთან დაკავშირებით. სამინისტრომ კვლავ შეახსენა რუსეთის მხარეს, რომ საქართველოს პარლამენტის 17 აპრილის № 186 -II ს დადგენილების თანახმად იურიდიული ძალის არმქონე და ბათილია სეპარატისტული რეჟიმის მიერ მიღებული საკონმდებლო აქტები, მათ შორის - სამოქალაქო სამართლებრივი გარიგებანი, რომლებიც ითვალისწინებენ საკუთრების ყიდვა-გაყიდვასა და იჯარით გადაცემას.

19 იანვარი - საქართველოს პრეზიდენტის მიერ ხელმოწერილი იქნა განკარგულება N 52 "აფხაზეთიდან და ცხინვალის რეგიონიდან დევნილი ბავშვების რეაბილიტაცია-გაჯანსაღების ღონისძიებათა შესახებ". 2002 წლის

31 იანვარი - გაეროს უშიშროების საბჭომ მიიღო რეზოლუცია 1393 (2002), რეზოლუციაში მოწონებული იქნა საქართველოში გაეროს სპეციალური წარმომადგენლის ბატონ დიტერ ბოდენის მიერ შემუშავებული და წარმოდგენილი დოკუმენტი "თბილისსა და სოხუმს შორის უფლებამოსილებათა გამიჯვნის შესახებ".

28 თებერვალი - საქართველოს პარლამენტმა გაკეთა განცხადება რუსეთის ფედერაციის ზოგიერთი პოლიტიკოსისა და ხელისუფლების წარმომადგენლის მიერ გაკეთებულ უპასუხისმგებლო განცხადებებზე აშშ-ის სამხედრო სპეციალისტების საქართველოში ჩამოსვლასთან დაკავშირებით. პარლამენტმა ხაზგასმით აღნიშნა, რომ საქართველო, როგორც სუვერენული სახელმწიფო, კვლავაც დამოუკიდებლად, საკუთარი უსაფრთხოების ინტერესებიდან გამომდინარე, განსაზღვრავს სხვა სახელმწიფოებთან სამხედრო-პოლიტიკური თანამშრომლობის მასშტაბებს, ფორმებსა და ინტენსივობას.

28 თებერვალი - საქართველოს პარლამენტმა გააკეთა განცხადება სოხუმის რეჟიმის მიერ ა. წლის 2 მარტს დაგეგმილ ე.წ. სახალხო კრების - აფხაზეთის პარლამენტის არჩევნებთან დაკავშირებით. პარლამენტმა გამოხატა იმედი, რომ აფხაზეთში არსებული ვითარება, არ დარჩება გაეროს, ეუთოს, ევროსაბჭოსა და ევროპარლამენტის მხრიდან ადეკვატური რეაგირების გარეშე.

6 მარტი - რუსეთის ფედერაციის სახელმწიფო დუმამ გააკეთა განცხადება "საქართველოში სიტუაციის შესახებ, მის ტერიტორიაზე ამერიკის სამხედრო ძალების ყოფნასთან დაკავშირებით". განცხადებაში

გამოხატულია სერიოზული შეშფოთება საქართველოში მიმდინარე პროცესებთან დაკავშირებით, კერძოდ პანკისის ხეობაში. სახელმწიფო დუმის დეპუტატების აზრით ამერიკელი სამხედროების ყოფნა კიდევ უფრო გაამწვავებს არსებულ რთულ ვითარებას საქართველოში და მთლიანად კავკასიის რეგიონში. განცხადებაში გამოხატულია უკმაყოფილება, რომ ქართულმა მხარემ არ მიიღო რუსეთის მიერ არაერთგზის შემოთავაზება ანტიტერორისტულ ოპერაციაში დახმარების გაწევის შესახებ და ამჯობინა პრობლემის გადასაწყვეტად ამერიკული მხარისათვის მიემართა.

12 მარტი - საქართველოს პრეზიდენტის მიერ ხელმოწერილი იქნა განკარგულება N 288 "საქართველოს ტერიტორიიდან რუსეთის ფედერაციის სამხედრო ფორმირებების გაყვანის პროცესისათვის ხელშეწყობის შესახებ". 2002 წლის 12 მარტი.

12 მარტი - ევროკავშირის სახელით გაკეთდა საპრეზიდენტო დეკლარაცია “აფხაზეთში საქართველო გამართულ საპარლამენტო არჩევნებთან” დაკავშირებით.

12 მარტი - საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრომ რუსეთის ფედერაციის საგარეო საქმეთა სამინისტროს გადასცა საპროტესტო ნოტა აფხაზეთის სეპარატისტული მთავრობის დელეგაციის ადიღეს რესპუბლიკაში (რუსეთის ფედერაცია) ყოფნასთან და აღნიშნული დელეგაციის წევრთა ადიღეს ახლად არჩეული პრეზიდენტის ხ. სოვმენის მიერ მიღებასთან, ადიღეს რესპუბლიკასა და "აფხაზეთის რესპუბლიკას" შორის ორმხრივი თანმშრომლობის განვითარებისა და მათი გაღრმავების თაობაზე მიმდინარე მოლაპარაკებებთან დაკავშირებით. ხაზი გაესვა, რომ ამგვარი ფაქტები წინააღმდეგობაში მოდის დსთ-ს ქვეყნების სახელმწიფო მეთაურთა საბჭოს ალმათის 1995 წლის 10 თებერვლის მემორანდუმსა და მოსკოვის 1996 წლის 19 იანვრის ცნობილ გადაწყვეტილებებთან, რომლებიც ცალსახად მოითხოვენ არ დაეჭიროს მხარი სეპარატისტულ მოძრაობებს და საქართველოს ხელისუფლებასთან შეუთანხმებლად არ განხორციელდეს აფხაზურ მხარესთან სავაჭრო-ეკონომიკური, ფინანსური, სატრანსპორტო და სხვა სახის ოპერაციები.

.

18 მარტი - საქართველო - ევროკავშირის საპარლამენტო თანამშრომლობის კომიტეტის თანათავმჯდომარემ, ევროპარლამენტის წევრმა ქ-ნმა ურსულა შლაიხერმა გააკეთა განცხადება "2 მარტს აფხაზეთში ჩატარებული “საპარლამენტო არჩევნების” შესახებ".

20 მარტი - საქართველოს პარლამენტმა მიიღო დადგენილებები "აფხაზეთში არსებული ვითარების შესახებ" და "აფხაზეთში სახელმწიფო ქონების და ლტოლვილთა და იძულებით გადაადგილებულ პირთა კერძო საკუთრების უკანონო გასხვისების შესახებ".

20 მარტი - საქართველოს პარლამენტმა გააკეთა განცხადება რუსეთის ფედერაციის სათათბიროს მიერ ამა წლის 6 მარტს მიღებულ განცხადებასთან "საქართველოში არსებული სიტუაციის შესახებ - მის ტერიტორიაზე აშშ-ის სამხედრო მონაწილეობასთან დაკავშირებით".

22 მარტი - რუსეთის ფედერაციის სახელმწიფო დუმამ მიიღო დადგენილება "აფხაზეთისა და სამხრეთ ოსეთის გარშემო დაძაბულობის ზრდის შესახებ"

26 მარტი - საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარის ქალბატონ ნინო ბურჯანაძის გამოსვლა დსთ-ს საპარლამენტთაშორისო ასამბლეისა და ევროპის საბჭოს საპარლამენტო ასამბლეის ბიუროს ერთობლივ სხდომაზე ქ. სანკტ-პეტერბურგში

25-27 მარტი - საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარის, შავი ზღვის ეკონომიკური თანამეგობრობის საპარლამენტო ასამბლეის თავმჯდომარის ქალბატონ ნინო ბურჯანაძის გამოსვლა ტერორიზმთან ბრძოლისადმი მიძღვნილ საპარლამენტთაშორისო ფორუმზე ქ. სანკტ-პეტერბურგში

26 მარტი - საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარის, შავი ზღვის ეკონომიკური თანამეგობრობის საპარლამენტო ასამბლეის თავმჯდომარის ქალბატონ ნინო ბურჯანაძის გამოსვლა დსთ-ს საპარლამენტთაშორისო ასამბლეის მე-19 პლენარულ სხდომაზე ქ. სანკტ-პეტერბურგში.

29 მარტი - ქ. სოხუმში გაიმართა ქართული და აფხაზური მხარეების შეხვედრა. ხელმოწერილი იქნა ოქმი.

29 მარტი - საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრომ გააკეთა განცხადება რუსეთის ფედერაციის თავდაცვის მინისტრის ს. ივანოვის მიერ 28 მარტს გაკეთებულ განცხადებასთან დაკავშირებით, რომელშიც აღნიშნულია, რომ საქართველოში აშშ-ს სპეცნაზის გამოჩენამ შესაძლებელია ზეგავლენა იქონიოს საქართველოდან რუსეთის სამხედრო ბაზების გაყვანის ვადებზე, რაც პირდაპირ მიუთითებს რუსეთის მხრიდან სტამბოლის შეთანხმებებით ნაკისრი ვალდებულებების უგულებელყოფაზე.

10 აპრილი - რუსეთის ფედერაციის სახელმწიფო დუმამ მიიღო დადგენილება "რუსეთ - საქართველოს ურთიერთობათა მდგომარეობისა და ორმხრივი თანამშრომლობის შემდგომი პერსპექტივების თაობაზე" რუსეთის ფედერაციის მთავრობის თავმჯდომარის მ.მ. კასიანოვისადმი საპარლამენტო შეკითხვის შესახებ.

12 აპრილი - საქართველოს პარლამენტმა მიიღო მიმართვა გაეროს, ეუთოს, ევროსაბჭოს, ევროპარლამენტისა და დსთ-ისადმი 2002 წლის 12 აპრილს საქართველოს ტერიტორიაზე სამხედრო ოპერაციის - კოდორის ხეობაში სამხედრო ძალისა და ტექნიკის შემოყვანასთან დაკავშირებით.

პარლამენტმა კატეგორიულად მოითხოვა რუსეთისაგან სამხედრო შენაერთების დაუყონებლივი გაყვანა კოდორის ხეობიდან და მიმართა მსოფლიო თანამეგობრობას, რუსეთის აგრესიის აღსაკვეთად მის ხელთ არსებული ყველა საშუალების გამოიყენების თაობაზე.

12 აპრილი - საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრომ გააკეთა განცხადება აფხაზური მხარისა და რუსეთის ფედერაციის ოფიციალური წარმომადგენლების მიერ კოდორის ხეობაში მიმდინარე მოვლენების ცალმხრივი და არაობიექტური შეფასებების გაკეთებასთან დაკავშირებით.

22 აპრილი - საქართველოს პრეზიდენტის მიერ ხელმოწერილი იქნა განკარგულება N 448 სამეგრელო-ზემო სვანეთში დროებით განსახლებულ აფხაზეთიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა - დევნილთა სოციალური მდგომარეობის გაუმჯობესების დამატებით ღონისძიებათა შესახებ.

30 აპრილი - საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტროს ოფიციალურმა წარმომადგენელმა გააკეთა სპეციალური განცხადება რუსეთის ფედერაციის საგარეო საქმეთა სამინისტროს მიერ 866-26-04-2002 განცხადებასთან დაკავშირებით, რომელშიც ცალმხრივად და არაობიექტურად იქნა გაშუქებული გაეროს გენერალური მდივნის მოხსენება აფხაზეთის კონფლიქტთან დაკავშირებით.

14 მაისი - საქართველოს პრეზიდენტის მიერ ხელმოწერილი იქნა განკარგულება N 607 "აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის გულრიფშის რაიონის კოდორის ხეობის მოსახლეობის დაცვისა და სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების დამატებით ღონისძიებათა შესახებ".

24 მაისი - პრეზიდენტმა ვ. პუტინმა და პრეზიდენტმა ჯ. ბუშმა გააკეთეს ერთობლივი განცხადება ანტიტერორისტულ თანამშრომლობის შესახებ, რომელშიც გამოიხატა საქართველოსადმი მხარდაჭერა ტერორიზმთან ბრძოლის საკითხებში და იმედი, რომ საქართველოს ტერტიორიაზე ტერორისტთა ყოფნას დაესმება წერტილი. პრეზიდენტებმა დაადასტურეს საქართველოს სუვერენიტეტისადმი მხარდაჭერა, ხაზგასმით აღნიშნეს, რომ როგორც საქართველოს საკითხებში გაეროს გენერალური მდივნის მეგობარი ქვეყნების ჯგუფის წევრი სახელმწიფოები, რუსეთი და აშშ მომავალშიც შეუწყობენ ხელს აფხაზეთსა და სამხრეთ ოსეთში კონფლიქტების მშვიდობიან პოლიტიკურ მოწესრიგებას.

25 მაისი - საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრომ რუსეთის ფედერაციის საგარეო საქმეთა სამინისტროს გადასცა საპროტესტო ნოტა აფხაზეთის, საქართველო ტერიტორიაზე სამხედრო ტექნიკისა და აღჭურვილობის შემოტანის თაობაზე მოპოვებულ ინფორმაციასთან დაკავშირებით. ნოტაში რუსეთის საგარეო საქმეთა სამინისტროს ყურადღება არის გამახვილებული იმაზე, რომ აფხაზეთისათვის სამხედრო დახმარების გაწევის მზადყოფნის თაობაზე რუსეთის სამხრეთის კაზაკობის

ზოგიერთი წარმომადგენლის განცხადების ფონზე საქართველოს ამ რეგიონში უკვე არიან შემჩნეულნი ცალკეული ჯგუფები, რომლებიც თავიანთ თავს "მოხალისეებს" უწოდებენ.

6 ივნისი - საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრომ რუსეთის ფედერაციის საგარეო საქმეთა სამინისტროს გადასცა საპროტესტო ნოტა ა. წლის 28 მაისს სარატოვის ოლქის გუბერნატორის დ. აიაცკოვისა და ოლქის მთავრობის წევრთა საქართველოს ხელისუფლებასთან შეუთანხმებლად და სავიზო რეჟიმის დარღვევით აფხაზეთში, საქართველო ყოფნასთან და დსთ-ს კოლექტიური სამშვიდობო ძალების დისლოკაციის რაიონის დათვალიერებასთან დაკავშირებით.

11 ივნისი - საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრომ გააკეთა სპეციალური განცხადება აფხაზეთში იარაღისა და სამხედრო აღჭურვილობის უკანონო შემოტანასთან და აფხაზეთის მოსახლეობისათვის რუსეთის მოქალაქეობის სტატუსის მინიჭების მიმდინარე პროცესებთან დაკავშირებით.

24 ივნისი - საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრომ რუსეთის ფედერაციის საგარეო საქმეთა სამინისტროს გადასცა საპროტესტო ნოტა რუსეთის მხარის მიერ საერთაშორისო ვალდებულებებისა და ორმხრივი ხელშეკრულებების დარღვევასთან დაკავშირებით. კერძოდ, ნოტაში ნათქვამია, რომ რუსეთის მხარე არღვევს 1993 წლის 8 ოქტომბრის ხელშეკრულებას "საქართველოს რესპუბლიკასა და რუსეთის ფედერაციას შორის "საბაჟო საზღვარზე გამშვები პუნქტების შესახებ", რომლის თანახმადაც სამართლებრივ საფუძველზე მოქმედ ერთად-ერთ კანონიერ გამშვებ პუნქტს ყაზბეგი-ზემო ლარსის გამშვები პუნქტი წარმოადგენს. მიუხედავად ამისა, რუსეთის ფედერაციის სახელმწიფო საბაჟო კომიტეტის 2001 წლის 19 ოქტომბრის № 1002 ბრძანებაში მითითებულია საკონტროლო-გამშვები პუნქტი ადლერი - განთიადი (საავტომობილო და სარკინიგზო), ქვემო ზარამაგი - მამისონი (საავტომობილო), ქვემო ზარამაგი - როკი (საავტომობილო). ქართული მხარის მიერ რუსეთის ფედერაციის აღნიშნული ქმედებები შეფასდა როგორც ქვეყნებს შორის ურთიერთობებში ანალოგის არმქონე, საქართველოს სუვერენიტეტისა და ტერიტორიული მთლიანობის ხელყოფა, საზღვრების ურღვეობის, სუვერენული სახელმწიფოს საშინაო საქმეებში ჩაურევლობისა და საერთაშორისო ვალდებულებების უთუო შესრულების პრინციპების იგნორირება.

25 ივნისი - გაიმართა ქართული და აფხაზური მხარეების საკოორდინაციო საბჭოს მესამე სამუშაო ჯგუფის სხდომა. ხელი მოეწერა ოქმს.

24-28 ივნისი - ევროპის საბჭოს ასამბლეამ მიიღო რეკომენდაცია 1570 (2002)1 "აზერბაიჯანში, სომხეთსა და საქართველოში ლტოლვილთა და იძულებით გადაადგილებულ პირთა მდგომარეობის შესახებ".

6-10 ივლისი - ეუთო-ს საპარლამენტო ასამბლეის მუდმივი კომიტეტის სხდომაზე ქ. ბერლინში გავრცელდა საქართველოს საპარლამენტო დელეგაციის განცხადება ნაციონალური დელეგაციებისა და საპარლამენტო ასამბლეის მუდმივი კომიტეტისადმი თხოვნით ყოველწლიური მეთერთმეტე სხდომის სესიაზე "გადაუდებელი" სტატუსით აფხაზეთში, საქართველო, მიმდინარე მოვლენების განხილვის თხოვნით.

6-10 ივლისი - საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარის ქალბატონ ნინო ბურჯანაძის გამოსვლა ეუთო-ს საპარლამენტო ასამბლეის მუდმივი კომიტეტის სხდომაზე ქ. ბერლინში.

20 ივლისი - ამერიკის შეერთებული შტატების სახელმწიფო დეპარტამენტმა გააკეთა სპეციალური განცხადება, რომელშიც მხარი დაუჭირა აფხაზეთში, საქართველო კონფლიქტის ზონაში დსთ-ს ქვეყნების სამშვიდობო ძალებისათვის 6 თვით მანდატის გაგრძელებას. განცხადებაში გამოიხატა კონფლიქტის მოწესრიგებაში პროგრესის მიღწევის სურვილი, კონფლიქტის მხარეებისადმი მოწოდება - "თბილისსა და სოხუმს შორის უფლებამოსილებათა გამიჯვნის თაობაზე" გაეროს გენერალური მდივნის სპეციალური წარმომადგენლის მიერ მომზადებული დოკუმენტის განსახილველად დიალოგის გამართვის თაობაზე.

20 ივლისი - გალის რაიონ სოფელ ჭუბურხინჯში გაიმართა ქართული და აფხაზური მხარეების საკოორდინაციო საბჭოს პირველი სამუშაო ჯგუფის მეთორმეტე სესია. მიღებული იქნა ერთობლივი განცხადება. ასევე გაიმართა საკოორდინაციო საბჭოს მეორე სამუშაო ჯგუფის სხდომა. ხელი მოეწერა ოქმს.

29 ივლისი - გაეროს უშიშროების საბჭომ მიიღო რეზოლუცია 1427 (2002), რომელშიც კიდევ ერთხელ გამოთქვა თავის უკმაყოფილება აფხაზეთის კონფლიქტის მოწესრიგების პროცესის არაეფექტურობასთან დაკავშირებით. უშიშროების საბჭომ მოუწოდა აფხაზეთისა და საქართველოს მხარეებს მიიღონ ყველა ზომა 2001 წლის 8 ოქტომბერს გაეროს მისიის და ვერტმფრენის განადგურებაში ბრალეულ პირთა ვინაობის დადგენისა და პასუხისმგებლობაში მიცემისათვის. უშიშროების საბჭომ კიდევ ერთხელ აღნიშნა, რომ ორივე მხარე აგებს პასუხს გაეროს მისიის, დსთ-ს სამშვიდობო ძალებისა და სხვა საერთაშორისო პერსონალის უსაფრთხოებისა და გადაადგილების თავისუფლების უზრუნველყოფაზე. იმავე რეზოლუციით გაეროს დამკვირვებელთა მისიას მანდატი გაუგრძელდა 2003 წლის 31 იანვრამდე.

8 აგვისტო - საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრომ რუსეთის ფედერაციის საგარეო საქმეთა სამინისტროს გადასცა საპროტესტო ნოტა საქართველოს ხელისუფლებასთან შეუთანხმებლად სავიზო რეჟიმის დარღვევით ა. წლის 6 აგვისტოდან აფხაზეთში, საქართველო რუსეთის ფედერაციის სამთავრობო დელეგაციის ყოფნასთან დაკავშირებით. აღნიშნულს მიეცა შეფასება, როგორც საქართველოს კანონების დარღვევა, მისი სუვერენიტეტის შელახვა, რუსეთის ხელისუფლების მაღალჩინოსანთა მხრიდან მეზობელი ქვეყნისადმი უპატივცემულობის გამოხატვა.

19 აგვისტო - საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტროს ოფიციალურმა წარმომადგენელმა გააკეთა სპეციალური განცხადება რუსეთის ფედერაციის საგარეო საქმეთა სამინისტროს საგანგებო დავალებათა ელჩის ვ. კოლოტუშას მიერ აფხაზეთის კონფლიქტის გარშემო 2002 წლის 12 აპრილს რუსეთის საინფორმაციო სააგენტო "ნოვოსტი"-სათვის მიცემულ ინტერვიუსთან დაკავშირებით

26 აგვისტო - საქართველოს პარლამენტმა მიიღო მიმართვა რუსეთის ფედერაციის სახელმწიფო სათათბიროსა და ფედერაციის საბჭოსადმი. მიმართვაში აღნიშნულია, რომ რუსეთის ორმაგი სტანდარტების პოლიტიკას მსხვერპლად შეეწირა ათეულათასობით საქართველოს მოქალაქე აფხაზეთში, ასეულათასობით ადამიანი საკუთარ ქვეყანაში დევნილად იქცა. პარლამენტმა გამოთქვა შეშფოთება იმასთან დაკავშირებით, რომ საქართველოსთან მიმართებაში რუსეთის ეს პოლიტიკა კვლავ გრძელდება, რაც რუსეთის მიერ აფხაზეთის ტერიტორიაზე უვიზო რეჟიმის შემოღებასა და აფხაზეთის ტერიტორიის ფაქტობრივ ანექსიაში გამოიხატება.

12 სექტემბერი - საქართველოს პარლამენტმა მიიღო მიმართვა გაერო-ს, ეუთოს, ევროკავშირის, ევროპის საბჭოს, ნატოსა და საქართველოს მეგობარი ქვეყნებისადმი რუსეთის ფედერაციის პრეზიდენტის ვ. პუტინის 11 სექტემბრის განცხადებასთან დაკავშირებით. მიმართვაში გამოითქვა შეშფოთება იმასთან დაკავშირებით, რომ რუსეთის ფედერაციის პრეზიდენტმა გენერალურ შტაბს, თავდაცვის სამინისტროს, სახელმწიფო უშიშროებისა და საზღვრის დაცვის ფედერალურ სამსახურებს დაავალა საქართველოს ტერიტორიაზე განსახორციელებელი სამხედრო ოპერაციის მომზადება საქართველოდან მომდინარე ტერორიზმისაგან თავის დაცვის მიზნით. მიმართვაში საუბარია რუსეთის პრეზიდენტის განცხადების უსაფუძვლობაზე და ხაზია გასმული იმ საკითხზე, რომ სწორედ რუსეთიდან მომდინარე ტერორიზმით, ომელსაც აშკარად მფარველობდა რუსეთის ხელისუფლება, ყველაზე მეტად საქართველო დაზარალდა, რასაც თავის დროზე მოჰყვა სეპარატიზმის გაღვივება და შედეგად - ტერიტორიების (აფხაზეთისა და სამხრეთ ოსეთის) დაკარგვა, დიდი მსხვერპლი მშვიდობიან მოსახლეობაში და ასეულათასობით მოქალაქის განდევნა საკუთარი საცხოვრებელი ადგილებიდან.

12 სექტემბერი - საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრომ გააკეთა სპეციალური განცხადება რუსეთის ფედერაციის პრეზიდენტის ვ. პუტინის 11 სექტემბრის განცხადებასთან დაკავშირებით.

13 სექტემბერი - საქართველოს პარლამენტმა მიიღო დადგენილება "საქართველოს ჩრდილოატლანტიკური ხელშეკრულების ორგანიზაციაში (ნატოში) გაწევრიანების პროცესის დაწყების შესახებ".

13 სექტემბერი - რუსეთის ფედერაციის სახელმწიფო დუმამ გააკეთა განცხადება "რუსეთ - საქართველოს ურთიერთობათა მდგომარეობის შესახებ".

19 სექტემბერი - საქართველოს საგარეო საქმეთა მინისტრის ბატონ ირაკლი მენაღარიშვილის გამოსვლა *გაერო*-ს გენერალური ასამბლეის 57-ე სესიაზე ქ. ნიუ-იორკში.

19 სექტემბერი - საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრომ გააკეთა განცხადება "ქართულ აფხაზური დარეგულირების საკითხებში რუსეთის პრეზიდენტის სპეციალური წარმომადგენლის, რუსეთის ფედერაციის საგარეო საქმეთა მინისტრის პირველი მოადგილის ვ. ლოშჩინინის აფხაზეთის პრემიერ-მინისტრ ა. ჯერგენიასთან შეხვედრის შესახებ" რუსეთის ფედერაციის საგარეო საქმეთა სამინისტროს ცნობასთან დაკავშირებით.

23-27 სექტემბერი - ევროპის საბჭოს ასამბლეამ მიიღო რეკომენდაცია 1580 (2002)1 "საქართველოში არსებული სიტუაციისა და კავკასიის რეგიონში სტაბილურობის შედეგების თაობაზე".

2 ოქტომბერი - დსთ-ს ქვეყნების მეთაურთა საბჭომ მიიღო გადაწყვეტილება აფხაზეთში, საქართველო კონფლიქტის ზონაში სამშვიდობო ოპერაციის გაგრძელების შესახებ.

10 ოქტომბერი - საქართველოს პარლამენტმა მიიღო საქართველოს კონსტიტუციური კანონი საქართველოს კონსტიტუციაში დამატებისა და ცვლილებების შეტანის შესახებ.

14 ნოემბერი - ქ. სოხუმში გაიმართა ქართული და აფხაზური მხარეების საკოორდინაციო საბჭოს მესამე სამუშაო ჯგუფის სხდომა. ხელი მოეწერა ოქმს.

14 ნოემბერი - საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრომ რუსეთის ფედერაციის საგარეო საქმეთა სამინისტროს გადასცა საპროტესტო ნოტა ოფიციალურ დოკუმენტებში ა. ჯერგენიას აფხაზეთის პრემიერ-მინისტრად მოხსენიების თაობაზე. ნოტაში ასევე გამოიხატა ქართული მხარის ნეგატიური პოზიცია რუსეთის მიერ საქართველოს მხარესთან კონსულტაციების გარეშე გაეროს უშიშროების საბჭოს სხდომის მუშაობაში

აფხაზური მხარის მონაწილეობის თაობაზე სოხუმის ხელისუფლების მიმართვის მხარდაჭერა.

27 ნოემბერი - საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრომ რუსეთის ფედერაციის საგარეო საქმეთა სამინისტროს გადასცა მორიგი საპროტესტო ნოტა ოფიციალურ დოკუმენტებში ა. ჯერგენიას აფხაზეთის პრემიერ-მინისტრად მოხსენიების თაობაზე. ნოტაში აღნიშნულია, რომ იქმნება შთაბეჭდილება, რომ რუსეთის მხარე დაბეჯითებით ცდილობს აფხაზ სეპარატისტთათვის ლეგიტიმურობის მინიჭებას, რაც ეწინააღმდეგება რუსეთის, როგორც გაეროს, ეუთოსა და ევროპის საბჭოს წევრი ქვეყნის საერთაშორისო ვალდებულებებს, აგრეთვე რუსეთის მიერ გაკეთებულ განცხადებებს, მათ შორის უმაღლეს დონეზე, საქართველოს სახელმწიფოებრივი სუვერენიტეტისა და ტერიტრიული მთლიანობისადმი პატივისცემით თაობაზე.

25 დეკემბერი - განახლდა სოჭი - სოხუმის სარკინიგზო მიმოსვლა.

26 დეკემბერი - საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრომ რუსეთის ფედერაციის საგარეო საქმეთა სამინისტროს გადასცა საპროტესტო ნოტა ა. წლის 25 დეკემბერს სოჭი - სოხუმის სარკინიგზო მიმოსვლის აღდგენასთან დაკავშირებით.

2003 წელი

8 იანვარი - საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრომ გააკეთა განცხადება 2002 წლის 25 დეკემბერს საქართველოს ხელისუფლებასთან შეუთანხმებლად სოჭი-სოხუმის სარკინიგზო მიმოსვლის აღდგენასთან დაკავშირებით.

30 იანვარი - საქართველოს პარლამენტმა გააკეთა განცხადება უკანასკნელ პერიოდში აფხაზეთთან, საქართველო დაკავშირებით მიმდინარე მოვლენების გამო. პარლამენტმა მოსთხოვა რუსეთის მხარეს აფხაზეთსა და ე.წ. სამხრეთ ოსეთში მცხოვრები საქართველოს მოქალაქეებისათვის რუსეთის მოქალაქეობის უკანონო მასობრივი მინიჭებისა და სოჭსა და სოხუმს შორის სარკინიგზო მიმოსვლის დაუყონებლივი აღკვეთა.

30 იანვარი - გაეროს უშიშროების საბჭომ მიიღო რეზოლუცია 1462 (2003), რომელშიც მხარი დაუჭირა გაეროს გენერალური მდივნის მეგობართა ჯგუფის ყველა წევრთან შეთანხმებულ და სრულიად მხარდაჭერილ დოკუმენტს "თბილისსა და სოხუმს შორის უფლებამოსილებათა გამიჯვნის ძირითადი პრინციპების შესახებ" და გამოხატა ულრმეის სინანული აფხაზური მხარის მიერ დოკუმენტის განხილვის დაწყებაზე მრავალჯერადი უარის თქმის გამო. უშიშროების საბჭო დაჟინებით მოუწოდა აფხაზურ მხარეს მიიღოს ეს დოკუმენტი და

ქართულ მხარესთან ერთად დაიწყოს მისი კონსტრუქციული განხილვა. უშიშროების საბჭომ მოიწონა გენეარლური მდივნის წინადადება კონფლიქტის მოწესრიგების პერსპექტივის უზრუნველსაყოფად გაეროს გენერალური მდივნის მეგობარი ქვეყნების ჯნუფმა აფხაზურ მხარესთან მოაწყოს არაოფიციალური თათბირი პრინციპით "ინტელექტუალური შეტევა".

6 თებერვალი - საქართველოს პრეზიდენტის მიერ ხელმოწერილი იქნა განკარგულება N 109 "იძულებით გადაადგილებულ პირთა დასახმარებლად ახლებური მიდგომის პროგრამების პირველი ეტაპის დამთავრებისა და შემდგომში განსახორციელებელ ღონისძიებათა შესახებ".

13 თებერვალი. - ამერიკის შეერთებული შტატების სახელმწიფო დეპარტამენტმა გააკეთა განცხადება, რომელშიც გამოხატა სამშვიდობო ძალებისათვის მანდატის 6 თვით გაგრძელების მხარდაჭერა. განცხადებაში კონფლიქტის მხარეებს მოუწოდა "თბილისსა და სოხუმს შორის უფლებამოსილებათა გამიჯვნის შესახებ" გაეროს გენერალური მდივნის სპეციალური წარმომადგენლის მიერ მომზადებული დოკუმენტის განსახილველად დიალოგის დაწყება. განცხადებაში გაზიარებულია ქართული მხარის შეშფოთება სოჭი-სოხუმის სარკინიგზო მიმოსვლის აღდგენასთან დაკავშირებით რუსეთის ცალმხრივი ქმედების გამო. წერილში ხაზგასმულია, რომ ამერიკის შეერთებული შტატების აზრით არავის არა აქვს უფლება ხელი შეუწყოს აფხაზ სეპარატისტთა სტატუსის ამაღლებას და მოლაპარკებათა პროცესის გართულებას.

20 თებერვალი - ჟენევაში გაიმართა გაეროს გენერალური მდივნის მეგობარი ქვეყნების ჯგუფის წარმომადგენელთა პირველი შეხვედრა აფხაზეთის კონფლიქტის მოწესრიგების საკითხებზე. შეხვედრაზე შემუშავებულ იქნა წინადადებათა კომპლექსი ეკონომიკურ, ჰუმანიტარულ, პოლიტიკურ საკითხებზე, აგრეთვე უსაფრთხოების საკითხებზე მიმართული ქართულ-აფხაზური სამშვიდობო პროცესის განახლებისათვის.

6-7 მარტი - ქ. სოჭში გაიმართა რუსეთის ფედერაციის პრეზიდენტის ვ. პუტინისა და საქართველოს პრეზიდენტის ე. შევარდნაძის შეხვედრა. გაკეთდა ერთობლივი განცხადება.

22 მარტი - მიღებული იქნა დსთ-ს ქვეყნების მეთაურთა საბჭოს გადაწყვეტილება "აფხაზეთში, საქართველო კონფლიქტის ზონაში კოლექტიური სამშვიდობო ძალების ყოფნის ვადის გაგრძელების შესახებ"

16 აპრილი - საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრომ გააკეთა განცხადება 16 აპრილს რუსეთის ფედერაციის სახელმწიფო დუმის მიერ "თავდაცვის სფეროში საქართველოსა და აშშ-ს მთავრობებს შორის თანამშრომლობის თაობაზე შეთანხმებასთან დაკავშირებით" გაკეთებული განცხადების შესახებ.

16 აპრილი - საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრომ რუსეთის ფედერაციის საგარეო საქმეთა სამინისტროს გადასცა ნოტა თხოვნით, დაეზუსტებინა, შეესაბამება თუ არა სინამდვილეს ინფორმაცია აფხაზეთში განლაგებული სახელმწიფო აგარაკის "გაგარა"-ს კრასნოდარის მხარის საკუთრებაში გადაცემის შესახებ.

18 აპრილი - საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრომ გააკეთა განცხადება 2003 წლის 19-20 თებერვალს ჟენევის შეხვედრაზე მიღებული გადაწყვეტილებების რეალიზაციის თაობაზე.

30 აპრილი -საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრომ რუსეთის ფედერაციის საგარეო საქმეთა სამინისტროს გადასცა ნოტა თხოვნით დაეზუსტებინა, შეესაბამება თუ არა სინამდვილეს ინფორმაცია აფხაზეთში სარკინიგზო მონაკვეთის რეაბილიტაციის მიზნით რუსეთის სასაზღვრო ჯარების ფედერალური სამსახურის ჯგუფის ვიზიტის შესახებ.

7 მაისი - საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრომ რუსეთის ფედერაციის საგარეო საქმეთა სამინისტროს გადასცა ნოტა თხოვნით, დაეზუსტებინა, შეესაბამება თუ არა სინამდვილეს ინფორმაცია რუსეთის სპეციალისტების მიერ მდ. ფსოუზე ახალი საავტომობილო ხიდის მშენებლობის შესახებ.

8 მაისი - საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრომ რუსეთის ფედერაციის საგარეო საქმეთა სამინისტროს გადასცა საპროტესტო ნოტა ოფიციალურ დოკუმენტებში რ. ხაჯიმბას აფხაზეთის პრემიერ-მინისტრად მოხსენიების თაობაზე.

16 მაისი - 6-7 მარტს ქ. სოჭში გაიმართულ რუსეთის ფედერაციის პრეზიდენტის ვ. პუტინისა და საქართველოს პრეზიდენტის ე. შევარდნაძის შეხვედრაზე მიღებული ერთობლივი განცხადების შესაბამისად ელეტროენერგეტიკის ობიექტების რეაბილიტაციის საკითხებზე გაიმართა თათბირი სააქციო საზოგადოება რაო "რუსეთის ეეს"-ის, რუსეთის ფედერაციის ენერგეტიკის სამინისტროს, საქართველოს სათბობ-ენერეგეტიკის სამინისტროსა და "ჩერნომორენერგო"-ს წარმომადგენელთა მონაწილეობით. ხელმოწერილი იქნა ოქმი.

29 მაისი - გაიმართა სოჭი-თბილისის სარკინიგზო მიმოსვლის აღდგენის საკითხებზე სამუშაო ჯგუფის პირველი სხდომა.

6 ივნისი - საქართველოს პარლამენტმა მიიღო დადგენილება "იძულებით გადაადგილებულ პირთა-დევნილთა დროებით საცხოვრებელი ფართობით უზრუნველყოფის შესახებ".

13 ივნისი - საქართველოს პრეზიდენტის მიერ ხელმოწერილი იქნა ბრძანებულება N 264 "საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენის კომიტეტის შექმნის შესახებ". დამტკიცდა აღნიშნული კომიტეტის დებულება და შემადგენლობა.

26 ივნისი გაიმართა სოჭი-თბილისის სარკინიგზო მიმოსვლის აღდგენის სამუშაო ჯგუფის მორიგი სხდომა

5-9 ივლისი - როტერდამში გაიმართა ეუთო-ს საპარლამენტო ასამბლეის მე-12 ყოველწლიური სესია. მიღებულ იქნა დეკლარაცია.

16 ივლისი - საქართველოს პარლამენტმა მიიღო დადგენილება "აფხაზეთში გაეროს წესდების VII თავის ამოქმედების უზრუნველყოფის ღონისძიებათა შესახებ".

16 ივლისი - ჟენევაში გაიმართა გაეროს გენერალური მდივნის მეგობარი ქვეყნების ჯგუფის წარმომადგენელთა მეორე შეხვედრა აფხაზეთის კონფლიქტის მოწესრიგების საკითხებზე.

17 ივლისი - საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრომ რუსეთის ფედერაციის საგარეო საქმეთა სამინისტროს გადასცა ნოტა გაფრთხილებით აფხაზეთში დაძაბული კრიმინოგენული ვითარების შესახებ.

23 ივლისი - გაეროს გენერალური მდივნის ბატონ კოფი ანანის წერილი საქართველოს პრეზიდენტის ბატონ ედუარდ შევარდნაძისადმი.

29 ივლისი - საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრომ რუსეთის ფედერაციის საგარეო საქმეთა სამინისტროს გადასცა საპროტესტო ნოტა სოხუმისა და სოჭის პორტებს შორის საზღვაო მიმოსვლის განხორციელებასთან დაკავშირებით

30 ივლისი - გაეროში საქართველოს მუდმივი წარმომადგენლის რევაზ ადამიას გამოსვლა გაეროს უშიშროების საბჭოს 4800-ე სხდომაზე ნიუ-იორკში.

30 ივლისი - გაეროს უშიშროების საბჭომ მიიღო რეზოლუცია 1494 (2003), რომელშიც ხაზგასმულია, რომ აუცილებელია აფხაზეთის სტატუსის განსაზღვრა საქართველოს სახელმწიფოს შემადგენლობაში. ასევე გამოთქმულია უკმაყოფილება იმასთან დაკავშირებით, რომ აფხაზური მხარე უარს აცხადებს უფლებამოსილების გამიჯვნის შესახებ დოკუმენტის მიღებასა და განხილვაზე.

30 ივლისი - რუსეთის მართლმადიდებლური ეკლესიის წმინდა სინოდმა თავის სხდომაზე დაადასტურა, რომ განიხილავს აფხაზეთს როგორც ქართული მართლმადიდებლური ეკლესიის კანონიკურ ტერიტორიას.
.

31 ივლისი - საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრომ გააკეთა განცხადება საქართველოს ხელისუფლებასთან შეუთანხმებლად 2003 წლის 26 ივლისს სოჭი - სოხუმის მიმართულებით საზღვაო მიმოსვლის აღდგენასთან დაკავშირებით.

12 აგვისტო - საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრომ რუსეთის ფედერაციის საგარეო საქმეთა სამინისტროს გადასცა საპროტესტო ნოტა აფხაზეთში კავშირგაბმულობის ბოჭკოვან-ოპტიკური ხაზის მშენებლობის შესახებ.

19 აგვისტო - საქართველოს პრეზიდენტის მიერ ხელმოწერილი იქნა განკარგულება N 1036 "აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის გულრიფშის რაიონის კოდორის ხეობაში 2003 წელს მოსახლეობის დაცვისა და სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობის გაუმჯობესების გადაუდებელ ღონისძიებათა შესახებ"

20 აგვისტო - გაიმართა ქართული და აფხაზური მხარეების საკოორდინაციო საბჭოს მეოთხე სამუშაო ჯგუფის სხდომა. მიღებულ იქნა ერთობლივი განცხადება.

10 სექტემბერი - საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრომ რუსეთის ფედერაციის საგარეო საქმეთა სამინისტროს გადასცა საპროტესტო ნოტა მ. წლის დასაწყისში რუსეთის ფედერაციის ორიოლისა ოლქსა და აფხაზეთის სეპარატისტულ ხელისუფლებას შორის თანამშრომლობის შესახებ გაფორმებული ხელშეკრულების შესახებ.

19 სექტემბერი - იალტაში გაიმართა დსთ-ს ქვეყნების მეთაურთა სამიტი. მიღებული იქნა სპეციალური განცხადების ტექსტი, რომელშიც კვლავ დადასტურებულ იქნა მხარდაჭერა საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისადმი, ხაზი გაესვა დსთ-ს ქვეყნების სახელმწიფო მეთაურთა სამიტების ალმათის (1995 წლის 10 თებერვალი) მემორანდუმისა და მოსკოვის (1996 წლის 19 იანვარი) გადაწყვეტილებების შესრულების აუცილებლობას.

27 სექტემბერი - კემპ-დევიდში (მერილენდის შტატი, აშშ) გამართულ სამიტზე აშშ-ს პრეზიდენტის ჯ. ბუშისა და რუსეთის ფედერაციის პრეზიდენტის ვ. პუტინის მიერ ხელმოწერილი იქნა კომუნიკე, რომელშიც ორმხრივი ურთიერთობების და საერთაშორისო პრობლემების, მათ შორის კონტრტერორიზმის, მასობრივი განადგურების იარაღის გავრცელების აღკვეთის, ერაყში, ირანში, ახლო აღმოსავლეთში სიტუაციის და სხვა უმნიშვნელოვანეს საკითხებთან ერთად ყურადღება გამახვილებული იქნა

დნესტრისპირეთში, აფხაზეთში, საქართველო და მთიან ყარაბახში კონფლიქტების მოწესრიგებაში არსებულ ვითარებაზე.

27 სექტემბერი - საქართველოს პრეზიდენტის მიერ ხელმოწერილი იქნა განკარგულება N 1050 "აფხაზეთიდან დევნილი მოსახლეობის სოციალური დაცვის გაუმჯობესებისა და მოახლოებული ზამთრისათვის მზადების გადაუდებელ ღონისძიებათა შესახებ"

2 ოქტომბერი - საქართველოს საგარეო საქმეთა მინისტრის ბატონ ირაკლი მენაღარიშვილის გამოსვლა *გაერო*-ს გენერალური ასამბლეის 58-ე სესიაზე ქ. ნიუ-იორკში

4 ოქტომბერი - გაიმართა ქართული და აფხაზური მხარეების საკოორდინაციო საბჭოს მეხუთე სამუშაო ჯგუფის სხდომა. მიღებულ იქნა ერთობლივი განცხადება.

8 ოქტომბერი - გაეროს გენერალური მდივნის სპეციალური წარმომადგენლის ჰაიდი ტალიავინის ინიციატივით გალში გაიმართა ქართული და აფხაზური მხარეების შეხვედრა. ხელი მოეწერა კონფლიქტის ზონაში დაძაბულობის განმუხტვისა და უსაფრთხოების მექანიზმების გაუმჯობესების შესახებ ოთხმხრივი შეხვედრის ოქმს.

თავი I. 2000 წელი

Протокол
Девятой Сессии Координационного Совета Грузинской и Абхазской сторон
Тбилиси, 18 - 19 января 2000 г.

Девятая сессия Координационного Совета, созданного на основе Заключительного Заявления Женевской встречи грузинской и абхазской сторон в ноябре 1997 г., состоялась в Тбилиси 18 - 19-ого января 2000 г. под эгидой Организации Объединённых Нации и под председательством Специального представителя Генерального Секретаря организации Объединённых Наций г-на Дитера Бодена с участием представителей Российской Федерации в качестве содействующей стороны, Организации по безопасности и сотрудничеству в Европе (ОБСЕ), государств, входящих в Группу друзей Генерального секретаря Организации Объединённых Нации, Германии, Российской Федерации, Соединённого Королевства, Соединённых Штатов Америки и Франции в качестве наблюдателей.

Грузинская сторона была представлена делегацией во главе с г-ном Важей Лордкипанидзе.

Абхазская сторона была представлена делегацией во главе с г-ном Вячеславом Цугба.

Открывая сессию, Специальный представитель Генерального секретаря отметил, что нынешнее заседание проходит в предверье таких важных политических событий как заседание Совета Безопасности ООН и Саммит СНГ на которых будут обсуждаться вопросы, связанные с урегулированием конфликта. Он подчеркнул, что урегулирование конфликта требует постоянного диалога между сторонами и эффективного исползования всех инструментов переговорного процесса, в том числе Координационного Совета.

Принятая повестка дня включала следующие пункты:

1. Вопросы устойчивого невозобновления огня и проблемы безопасности.
2. Беженцы и лица перемещённые внутри страны.
3. Экономические и социальные проблемы.
4. Разное.

Представители сторон сделали заявления.

В обсуждении повестки дня приняли участие представители Российской Федерации в качестве содействующей стороны, ОБСЕ и Группы друзей Генерального секретаря ООН. Были распространены информационные сообщения и.о. ГВН МООННГ и Коммандующего КСПМ СНГ по ситуации в зоне конфликта, в которых отмечалось что обстановка там относительно спокойная.

В ходе заседании Совета был согласован и подписан Протокол о совместной группе по выявлению и исследованию фактов нарушения Московского соглашения от 14 мая 1994 г. и других политически мотивированных противоправных действий (прилагается).

Совет принял следующие **решения:**

1. 8-ого февраля 2000 г. стороны обсудят и определят конкретные сроки начала перезахоронения грузинских останков из Бабушер (прилагается Заявление).
2. Поручить Рабочей группе-1 разработать и внести на рассмотрение Координационного Совета предложения о создании механизма решения вопросов, связанных с проблемой заложников с обеих сторон.
3. Одобрить решение Рабочей группы-3 относительно вопросов, касающихся функционирования гидро энергетического комплекса Ингури ГЭС (прилагается).
4. Стороны возобновят переговоры под эгидой ООН и при содействии Российской Федерации по проектам Соглашения о мире и гарантиях по предотвращению вооруженных столкновении и Протокола о возвращении беженцев в Гальский район и мерах по восстановлению экономики.
5. Подтвердить намерение провести очередную встречу сторон по выработке мер доверия и просить Специального представителя Генерального секретаря провести необходимую работу по подготовке такой встречи с учётом Обзора осуществления мер по укреплению доверия, подготовленного МООННГ. Была выражена признательность Правительству Украины за предложение провести такую встречу в Ялте.
6. Провести следующую 10-ую сессию Координационного Совета во второй половине апреля с.г.

Тбилиси
19 января 2000 г.

Заявление
Государственных Комиссии Абхазии и Грузии по розыску пропавших без вести

Выражая свою готовность к тесному совместному сотрудничеству и с целью ускорения процесса поиска пропавших без вести с обеих сторон, представители Государственных Комиссии Абхазии и Грузии договорились о нижеследующем:

1. *8* февраля 2000 года стороны обсудят и определят конкретные сроки начала перезахоронения грузинских останков из Бабушер.
2. Параллельно с этим процессом, грузинская сторона предоставляет схемы захоронении пропавших без вести с абхазской стороны.
3. Комиссии обеих сторон обеспокоены ситуацией, возникшей вокруг проблемы заложников, на фоне которой, работа Комиссии становиться невозможным. В этой связи Комиссии обращаются в Координационный Совет с просьбой оказать содействие в скорейшем освобождении заложников

4. В связи с большими проблемами, возникшими у сторон в области идентификации останков погибших, Государственные Комиссии обращаются в

Координационный Совет, к друзьям Генерального секретаря ООН, а также к Международному Комитету Красного Креста, равно как и к другим Международным Гуманитарным Организациям оказать техническую помощь. Разрешение этого чрезвычайно важного вопроса позволит смягчить боль и страдания сотен матерей ожидающих своих сыновей.

За абхазскую сторону : За грузинскую сторону:
Г-н Отар Какалия Г-н Автандил Иоселиани

Протокол
Рабочей комиссий по энергетике

Присутствовали:
С грузинской стороны:
Мирцхулава Д.Ц., Министр топлива и энергетики Грузии, Кожоридзе Б.И., И.О. Генерального Директора "Сакэнерго"
С абхазской стороны:
Багапш С.В., Генеральный Директор "Черноморэнерго" Кучуберия Ю.Х., Зам. Генерального Директор "Черноморэнерго".
Решили:

1. Строго соблюдать согласованный график сработки Ингурского водо-хранилища.
2. При транзите электро энергии по ЛЭП 500 кв. "Кавкасиони" будет учтена доля абхазской стороны.
3. Организовать встречу совместно с представителями Европейского Банка Реконструкции и Развития для решения вопросов связанных с реабилитационными работами по каскаду Ингури ГЭС.
4. С 21.01.00 начать совместную работу по восстановлению нижнего бьефа перепадной ГЕС-1.
5. Принять к сведению заявление грузинской стороны о том что оборудование для Ингури ГЭС заказано. Абхазская сторона обеспечивает доставку оборудования на Ингури ГЭС.

Протокол
О Совместной Группе (СГ) по Выявлению и Исследованию фактов нарушения Московского соглашения от 14 мая1994 г. и политически мотивированных противоправных действий

1. Правовые основания

1.1. Соглашение о Прекращении огня и Разъединении сил, подписанное в Москве 14 мая 1994 (Московское Соглашение).

1.2. Решение пятой сессии Координационного Совета (параграф 2), состоявшейся 2 сентября 1998 г.

1.3. Первая рабочая группа Координационного Совета по вопросам устойчивого невозобновления боевых действий и безопасности отвечает за образование и работу СГ, может быть созвана Главным Военным Наблюдателем (ГВН)

МООННГ, от имени Специального Представителя Генерального Секретаря ООН.

1.4. Задачей данного Протокола является выработка процедур по формированию и функционированию СГ. Имеется ввиду, что основополагающим принципом будет обеспечение немедленного выявления и исследования фактов и обстоятельств происшедшего инцидента.

1.5. Все члены СГ должны воздерживаться от действий, не соответсвующих характеру и задачам проводимой работы.

2. Состав

2.1. СГ состоит из назначенных представителей грузинской и абхазской сторон (по 3 от каждой стороны) а также представителей МООННГ и КСПМ СНГ.

2.2. Проверка должна начинаться с участием представителей сторон при обязательном участии представителя, на чьей стороне имел место инцидент.

Отказ от участия в проверке стороны, на чьей территории произошел инцидент, должен быть рассмотрен на заседании Координационного Совета и ее действиям должна быть дана соответсвующая оценка.

2.3. В доклад о результатах работы СГ должно быть включено детальное объяснение причин отсутствия представителя стороны, не принимавшей участие в проверке.

2.4. Высшее должностное лицо МООННГ является руководителем СГ.

3. Круг полномочий.

3.1. СГ будет заниматься исследованием фактов о нарушениях Московского Соглашения от 14 мая 1994 г., диверсионных и террористических актов, а также противоправных действий против мирного населения, имеющих политическую мотивацию и заявлений об их подготовке.

Наличие политической мотивации диверсионных и террористических актов, противоправных действий по отношению к мирному населению будет определять СГ по докладу ГВН МООННГ на основание принятого консенсусом решения.

3.2. По заявлениям о нарушениях Московского Соглашения от 14 мая 1994 г., СГ осуществляет свои полномочия в Зонах безопасности и Ограничения вооружения, а заявления о политически мотивированных террористических и диверсионных актах, противоправных действиях против мирного населения - в Зоне безопасности.

3.3. СГ вносит рекомендации Координационному Совету и сторонам о возможных способах предотвращения подобных инцидентов в будущем.

4. Созыв.

4.1. ГВН МООННГ созывает СГ по мере необходимости, а также по просьбе любой из сторон в конфликте или КСПМ СНГ.

4.2. Участник СГ, вносящий предложение о ее созыве, должен проинформировать ГВН МООННГ о характере инцидента.

4.3 По поступившему заявлению ГВН МООННГ в случае необходимости принимает меры по сбору членов СГ на месте инцидента. СГ должна начать работу незамедлительно после получения сообщения об инциденте.

5. Связь и взаимодействие.

5.1. Стороны-участники данного Протокола представят письменное уведомление о назначенных членах Группы в течение 7 дней после подписания Протокола.

5.2. Стороны-участники Протокола назначат представителей для поддержания контактов, а также всех тех , кто будут или может быть привлечен к проведению работы СГ.

5.3. Правоохранительные органы стороны, где произошел инцидент, во взаимодействии с КСПМ СНГ и МООННГ берут под охрану место инцидента до приезда СГ.

Если КСПМ СНГ или МООННГ получают информацию об инциденте ранше правоохранительных органов стороны, где произошел инцидент, они обязаны взять под охрану место происшествия и потенциалные улики с последующим уведомлением представителей местных органов власти.

6. Функционирование СГ.

6.1. Во время проведения работы, назначенные члены СГ должны пользоваться правом на свободу передвижения к месту инцидента.

6.2. СГ посещает место заявленного инцидента с целью сбора информации, которая может включать в себя фотографии, рисунки и заявления очевидцев.

6.3. КСПМ СНГ во взаимодействии с представителями сторон обеспечивают безопасность членов СГ во время таких посещений.

6.4. МООННГ обеспечивает работу СГ переводчиком английкого языка.

6.5. Выводы и рекомендации СГ фиксируются в письменном отчете. Отчет подготавливается МООННГ, а все члены СГ удостоверяют правильность отчета по завершении его подготовки.

Если кто-либо из членов СГ высказывает несогласие с подготовленным отчетом, после последней подписи он подробно письменно излагает причины несогласия вместе со своими альтернативными выводами и подписывает отчет.

7. Заключение.

7.1. Оригинал письменного отчета передается ГВН МООННГ участникам СГ, а также Координационному Совету для дальнейшего рассмотрения.

От грузинской стороны От абхазской стороны
Госп. В. Лордкипанидзе Госп. В. Цугба

От МООННГ От КСПМ СНГ
Госп. Д. Боден Госп. С. Коробко

ძალადაკარგულია
საქ. პრეზიდენტის
04/23/2001 N 334
განკარგულებით

შეტანილია ცვლილებები
საქ. პრეზიდენტის
06/18/2000 N 639
07/03/2000 N 687
10/17/2000 N 1115
02/27/2001 N 89
განკარგულებებით

საქართველოს პრეზიდენტის
გ ა ნ კ ა რ გ უ ლ ე ბ ა
N 89 2000 წლის 31 იანვარი ქ.თბილისი

იძულებით გადაადგილებულ პირთა დასახმარებლად ახლებური მიდგომის პროგრამების შემუშავების ხელშემწყობი სამთავრობო კომისიის შექმნის შესახებ

გაეროს მუდმივი და ჰუმანიტარული კოორდინატორის, გაეროს განვითარების პროგრამის, გაეროს ლტოლვილთა უმაღლესი კომისარიატის, მსოფლიო ბანკისა და გაეროს ჰუმანიტარულ საქმეთა ოფისის ეგიდით, საქართველოს მთავრობის მხარდაჭერით იძულებით გადაადგილებულ პირთათვის დროებითი განსახლების პირობების, სოციალური და ეკონომიკური მდგომარეობის გაუმჯობესების, აგრეთვე კონფლიქტის მშვიდობიანი, პოლიტიკური მოგვარების შემდგომ რეგიონების სოციალური და ეკონომიკური აღორძინების პროგრამების მომზადებისა და რეალიზაციის ხელშეწყობის მიზნით:

1. შეიქმნას სამთავრობო კომისია შემდეგი შემადგენლობით:

ვაჟა ლორთქიფანიძე - საქართველოს სახელმწიფო მინისტრი - კომისიის თავმჯდომარე

თეიმურაზ მოსიაშვილი - საქართველოს პრეზიდენტთან არსებული დსთ-ს და მშვიდობიანი კავკასიის საქმეთა სახელმწიფო ბიუროს თავმჯდომარე, საქართველოს პრეზიდენტის პირადი და სრულუფლებიანი წარმომადგენელი აფხაზეთის სოციალური და ეკონომიკური აღორძინების საკითხებში, კომისიის მდივანი

მერაბ ადეიშვილი - საქართველოს ტრანსპორტის მინისტრი

მერაბ ანთაძე - საქართველოს საგარეო საქმეთა მინისტრის მოადგილე

თეიმურაზ ბერიძე - საქართველოს სტატისტიკის სახელმწიფო დეპარტამენტის თავმჯდომარე

ზურაბ გეგეჭკორი	-	საქართველოს მიწის მართვის სახელმწიფო დეპარტამენტის თავმჯდომარე
ბაკურ გულუა	-	საქართველოს სოფლის მეურნეობისა და სურსათის მინისტრი
სერგო ესაკია	-	საქართველოს კავშირგაბმულობისა და ფოსტის მინისტრი
ვალერი ვაშაკიძე	-	საქართველოს ლტოლვილთა და განსახლების მინისტრი
ალექსანდრე კარტოზია	-	საქართველოს განათლების მინისტრი
დავით ონოფრიშვილი	-	საქართველოს ფინანსთა მინისტრი
ბორის სარალიძე	-	საქართველოს საავტომობილო გზების სახელმწიფო დეპარტამენტის თავმჯდომარე
ვლადიმერ პაპავა	-	საქართველოს ეკონომიკის მინისტრი
მიხეილ უკლება	-	საქართველოს სახელმწიფო ქონების მართვის მინისტრი
ბადრი შოშიტაიშვილი	-	საქართველოს მრეწველობის მინისტრი
მერაბ ჩხენკელი	-	საქართველოს ურბანიზაციისა და მშენებლობის მინისტრი
ლონდერ ცაავა	-	აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარე
მაია ცაცანაშვილი	-	საქართველოს იუსტიციის მინისტრის მოადგილე
ბადრი ხატიძე	-	საქართველოს პრეზიდენტის რეგიონალური პოლიტიკისა და მართვის სამსახურის უფროსი
ავთანდილ ჯორბენაძე	-	საქართველოს ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის მინისტრი.

2. კომისიამ 20 დღეში შექმნას იძულებით გადაადგილებულ პირთა განსახლების და სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობის ახლებური მიდგომის შეფასების (განსაზღვრის) ძირითადი მიმართულებების შემსწავლელი ქვეჯგუფები. საერთაშორისო ორგანიზაციებთან და გაეროს მუდმივ და ჰუმანიტარულ კოორდინატორთან ერთად განსაზღვროს მათი საქმიანობის მიმართულებები და რეგლამენტი.

3. კომისიის მუდმივმოქმედი სამუშაო რგოლის ფუნქცია დაეკისროს საქართველოს პრეზიდენტთან არსებულ დსთ-ს და მშვიდობიანი კავკასიის საქმეთა სახელმწიფო ბიუროს (თ.მოსია-შვილი).

4. საქართველოს სამინისტროებმა და უწყებებმა სამთავრობო კომისიის მოთხოვნისთანავე უზრუნველყონ მუდმივმოქმედი სამუშაო რგოლისათვის ექსპერტების შერჩევა.

5. ავტონომიური რესპუბლიკების მთავრობებმა, საქართველოს პრეზიდენტის რწმუნებულებმა და ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოების ხელმძღვანელებმა ქმედითი დახმარება გაუწიონ იძულებით გადაადგილებულ პირთა ახლებური მიდგომის შეფასების ძირითადი მიმართულებების შემსწავლელი პროგრამის განხორციელებას.

6. სამთავრობო კომისიამ გაწეული საქმიანობის შესახებ სისტემატურად მოახსენოს საქართველოს პრეზიდენტს.

ე. შევარდნაძე

Резолюция 1287 (2000),
принятая Советом Безопасности на его 4094-м заседании, 31 января 2000 года

Совет Безопасности,

ссылаясь на все свои соответствующие резолюции, в частности резолюцию 1255 (1999) от 30 июля 1999 года, и заявление своего Председателя от 12 ноября 1999 года (S/PRST/1999/30),

рассмотрев доклад Генерального секретаря от 19 января 2000 года (S/2000/39), ссылаясь на выводы Лиссабонской (S/1997/57, приложение) и Стамбульской встреч на высшем уровне Организации по безопасности и сотрудничеству в Европе (ОБСЕ), касающиеся положения в Абхазии, Грузия,

подчеркивая, что отсутствие прогресса по ключевым вопросам всеобъемлющего урегулирования конфликта в Абхазии, Грузия, является неприемлемым, приветствуя итоги девятой сессии Координационного совета грузинской и абхазской сторон, проведенной под председательством Специального представителя Генерального секретаря с участием Российской Федерации в качестве содействующей стороны, Группы друзей Генерального секретаря и ОБСЕ в Тбилиси 18 и 19 января 2000 года, в частности подписание сторонами протокола о создании механизма совместного расследования нарушений Московского соглашения о прекращении огня и разъединении сил от 14 мая 1994 года (S/1994/583, приложение I) и других насильственных инцидентов в зоне конфликта и их решение возобновить под эгидой Организации Объединенных Наций и при содействии Российской Федерации переговоры по проекту соглашения о мире и гарантиях предотвращения вооруженных столкновений и по подготовке проекта нового протокола о возвращении беженцев в Гальский район и мерах по восстановлению экономики,

приветствуя решение о дальнейших мерах, направленных на урегулирование конфликта в Абхазии, Грузия, принятое Советом глав государств Содружества Независимых Государств 30 декабря 1999 года (S/2000/52),

будучи глубоко обеспокоен тем, что общая ситуация в зоне конфликта, хотя и является в настоящее время спокойной, продолжает оставаться нестабильной, приветствуя и поощряя усилия Организации Объединенных Наций по повышению информированности миротворческого персонала во всех ее операциях по поддержанию мира о профилактике ВИЧ/СПИДа и других заразных болезней и о борьбе с ними,

ссылаясь на соответствующие принципы, содержащиеся в Конвенции о безопасности персонала Организации Объединенных Наций и связанного с ней персонала, принятой 9 декабря 1994 года,

приветствуя важный вклад, который продолжают вносить Миссия Организации Объединенных Наций по наблюдению в Грузии (МООННГ) и Коллективные силы Содружества Независимых Государств по поддержанию мира (миротворческие силы СНГ) в дело стабилизации ситуации в зоне конфликта,

отмечая, что МООННГ и миротворческие силы СНГ поддерживают хорошие рабочие отношения на всех уровнях, и подчеркивая важность продолжения и расширения тесного сотрудничества и координации между ними при выполнении их соответствующих мандатов,

1. приветствует доклад Генерального секретаря от 19 января 2000 года;

2. призывает стороны воспользоваться возможностью, связанной с назначением нового Специального представителя Генерального секретаря, для подтверждения своей приверженности мирному процессу;

3. решительно поддерживает непрерывные усилия, предпринимаемые Генеральным секретарем и его Специальным представителем при помощи Российской Федерации в качестве содействующей стороны, а также Группы друзей Генерального секретаря и ОБСЕ в целях содействия стабилизации ситуации и достижения всеобъемлющего политического урегулирования, включая урегулирование вопроса о политическом статусе Абхазии в составе Государства Грузия;

4. вновь обращается к сторонам в конфликте с призывом углубить свое участие в осуществляемом под эгидой Организации Объединенных Наций мирном процессе, продолжать расширять свой диалог и безотлагательно проявить необходимую волю для достижения существенных результатов по ключевым вопросам переговоров, в частности по вопросу о распределении конституционных полномочий между Тбилиси и Сухуми в рамках всеобъемлющего урегулирования, при полном уважении суверенитета и территориальной целостности Грузии в ее международно признанных границах;

5. подтверждает, что он считает неприемлемым и незаконным проведение так называемых выборов и референдума в Абхазии, Грузия;

6. призывает стороны продолжать активизацию своих усилий по полному осуществлению мер укрепления доверия, согласованных ими на афинской и стамбульской встречах, состоявшихся 16-18 октября 1998 года и 7-9 июня 1999 года, соответственно, и напоминает о поступившем от правительства Украины предложении провести у себя в стране третью встречу, посвященную укреплению доверия, повышению безопасности и развитию сотрудничества между сторонами;

7. вновь подтверждает необходимость строгого соблюдения сторонами прав человека и поддерживает усилия Генерального секретаря по изысканию путей улучшения положения с их соблюдением как неотъемлемой части деятельности, направленной на достижение всеобъемлющего политического урегулирования;

8. вновь подтверждает неприемлемость демографических изменений в результате конфликта и неотъемлемое право всех затронутых конфликтом беженцев и перемещенных лиц на возвращение в свои родные места в условиях безопасности в соответствии с международным правом и положениями Четырехстороннего соглашения от 4 апреля 1994 года (S/1994/397, приложение II) и призывает стороны незамедлительно заняться решением этой проблемы посредством согласования и принятия эффективных мер с целью гарантировать безопасность тех, кто осуществляет свое безусловное право на возращение, в том числе тех, кто уже вернулся;

9. требует от обеих сторон строго соблюдать Московское соглашение;

10. приветствует то обстоятельство, что МООННГ постоянно держит в поле зрения вопрос об организации безопасности Миссии, с тем чтобы обеспечить как можно более высокую степень безопасности своего персонала;

11. постановляет продлить мандат МООННГ на следующий период, заканчивающийся 31 июля 2000 года, при условии рассмотрения Советом мандата МООННГ в случае внесения любых изменений в мандат или в присутствие миротворческих сил СНГ и выражает свое намерение провести тщательный обзор операции в конце ее текущего мандатного периода в свете шагов, предпринятых сторонами в целях достижения всеобъемлющего урегулирования;

12. просит Генерального секретаря продолжать регулярно информировать Совет и через три месяца со дня принятия настоящей резолюции представить доклад о положении в Абхазии, Грузия;

13. постановляет продолжать активно заниматься этим вопросом.

Протокол
Сухумской встречи грузинской и абхазской сторон

по реализации протокола от 24 сентября 1998 г. и другим мерам по стабилизации обстановки в зонах безопасности и ограничения вооружении

В соответствии с Соглашением от 14 мая 1994 года, Заявлением от 14 августа 1997 года. Протоколом от 25 мая 1998 года, Протоколом от 24 сентября 1998 года и Протоколом от 21 декабря 1998 года за истекший период стороны выполнили ряд взятых на себя обязательств.

Так, выполнен п. 2 Протокола от 24 сентября 1998 г, об уточнении линии разъединения вооруженных формирований сторон в районе сел Набакеви-Хурча, Отобая - Ганмухури.

В соответствии с п. 3 этого Протокола поддерживается оперативная связь между главами администраций Гальского и Зугдидского районов.

Кроме того, 19 января 2000 г. в Тбилиси был подписан Протокол о создании Совместной группы по исследованию политически мотивированных преступных действий. Группа приступила к работе.

Вместе с тем оперативная обстановка в зонах безопасности и ограничения вооружений остается сложной. Все еще имеет место значительное количество диверсионных и террористических актов, жертвами которых становятся сотрудники правоохранительных органов и мирные граждане.

Участились захваты заложников.

Не выполнены обязательства, содержащиеся в п. 1 Протокола от 24 сентября 1998 г. о приведении в соответствие с Московским Соглашением от 14 мая 1994 г. численности вооруженных формирований и вооружений в зонах безопасности и ограничения вооружений.

Все это создает угрозу возникновении вооруженных столкновений.

Действуя в духе достигнутых договоренностей о неприменении силы и угрозы ее применения, стороны **договорились о нижеследующем:**

1. На основании п. 1 Протокола от 24 сентября 1998 г. стороны совместно с КСПМ СНГ и военными наблюдателями ООН в месячный срок осуществят проверку численности вооруженных формирований сторон в зонах безопасности и ограничения вооружений, зафиксируют ее, приведут ее к согласованному количеству и не допустят увеличения.

2. В месячный срок стороны совместно с КСПМ СНГ и военными наблюдателями ООН примут меры по выводу из зон безопасности и ограничения вооружении незаконных вооруженных групп и лиц.

3. В двухдневный срок произвести обмен всех заложников, взятых вооруженными формированиями сторон в течение декабря 1999-го - января 2000 гг.

Грузинская сторона в тот же срок передаст абхазской стороне трупы погибших 25 января 2000 г.

4. Выполнить п. 3 Протокола от 21 декабря 1998 г. об установлении постоянной телефонной связи между главами администрации Гальского и Зугдидского районов и командирами вооруженных формирований, находящихся в зонах безопасности и ограничения вооружений и в соответствии с п. 4 этого же Протокола решить вопрос о ротации вооруженных формирований по линии разъединения сторон.

5. В соответствии с Гагрским Протоколом от 25 мая 1998 г. стороны примут эффективные меры по пресечению проникновения в зоны безопасности и ограничения вооружений вооруженных преступных формировании и лиц.

6. В целях выполнения положений настоящего Протокола стороны обязуются поддерживать постоянную связь и в случае необходимости принимать совместные меры.

За Грузинскую сторону За Абхазскую сторону
Г-н В. Лордкипанндзе. Г-н В. Цугба.

От ООН от КСПМ СНГ
Г-н Д. Боден. Г-н С. Коробко.

3 февраля 2000 г.

საქართველოს პრეზიდენტის
გ ა ნ კ ა რ გ უ ლ ე ბ ა

N 234 2000 წლის 17 მარტი ქ. თბილისი

სამეგრელო-ზემო სვანეთში განსახლებული დევნილი მოსახლეობისათვის სურსათით დახმარების გაწევის დამატებით ღონისძიებათა შესახებ

სამეგრელო-ზემო სვანეთში განსახლებული დევნილი მოსახლეობისათვის სურსათით დახმარების გაწევის დამატებით ღონისძიებათა განხორციელების მიზნით:

1. ნება დაერთოს საქართველოს სოფლის მეურნეობისა და სურსათის სამინისტროს (ბ.გულუა) ამერიკის შეერთებული შტატების დახმარების პროგრამით (PL-480 და 416 ბ პარაგრაფი) მიღებული ხორბლის რესურსიდან 1861,2 ტონა გამოიყენოს (მათ შორის საქართველოს პრეზიდენტის ფონდის გამგებლობაში დღეისათვის დარჩენილი 768,54 ტონა ხორბალი) 1358,7 ტონა ფქვილის მარაგის შესაქმნელად დევნილთა (117 126 კაცი) ფქვილით უსასყიდლოდ მომარაგების მიზნით 2000 წლის 4 მარტიდან 1 მაისამდე (სულ 58დღე), სულზე 0,2კგ დღეში.

2. აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭომ საქართველოს ლტოლვილთა და განსახლების სამინისტროსთან და სამეგრელო-ზემო სვანეთის სამხარეო ადმინისტრაციასთან ერთად უზრუნველყოს:

ა) დევნილთა მითითებული კონტინგენტის ფქვილით მომარაგების ორგანიზაცია სახელმწიფო რესურსებიდან;

ბ) საქართველოს ფინანსთა სამინისტროსათვის ფქვილის მიწოდებისათვის საჭირო ხარჯების გაანგარიშების წარდგენა.

3. საქართველოს ფინანსთა სამინისტრომ (დ.ონოფრიშვილი) საქართველოს 2000 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტით გათვალისწინებული საქართველოს პრეზიდენტის ფონდიდან უზრუნველყოს:

ა) დევნილთა ფქვილით მომარაგებისათვის გამოყენებული, საქართველოს პრეზიდენტის ფონდში ნაშთად არსებული 768,54 ტონა ხორბლის (416-ბ პროგრამა) მიღების, შენახვისა და მომსახუ-რებისათვის გაწეული დანახარჯების დასაფარავად საჭირო თანხისა და აშშ-ს კრედიტით ((PL-480 პროგრამა) შემოტანილი ხორბლიდან ამავე მიზნით გამოყენებული 1092,66 ტონა ხორბლის შესაძენად საჭირო თანხის შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება „სახელმწიფო მარეგულირებელი საბჭოსათვის" ანაზღაურება, მისი გატანის დღისათვის თბილისის მარცვლეულისა და ნავთობპროდუქტების საერთაშორისო ბირჟაზე არსებული ხორბლის სარეალიზაციო ფასებიდან გამომდინარე;

ბ) ფქვილის მიწოდებასთან დაკავშირებული ხარჯების ანაზღაურება აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოს, საქართველოს ლტოლვილთა და განსახლების სამინისტროსა და სამეგრელო-ზემო სვანეთში საქართველოს პრეზიდენტის სახელმწიფო რწმუნებულის მიერ წარმოდგენილი გაანგარიშებების შესაბამისად;

გ) 1861,2 ტონა ხორბლის დაფქვის ხარჯების ანაზღაურება წისქვილქარხნების მიერ წარმოდგენილ გაანგარიშებათა გათვალისწინებით.

ე. შევარდნაძე

Письмо Заместителя Генерального секретаря ООН по политическим вопросам Владиславу Ардзинба

Отвечаю на Ваше письмо от 14 февраля 2000 г. адресованное Генеральному секретарю. Он признателен Вам за то, что Вы изложили ему свое видение проблемы статуса и очень надеется на то, что данный факт свидетельствует о Вашей готовности принять участие в дискуссиях по этому вопросу, проводимых Специальным представителем Дитером Боденом.

В то же время следует отметить, что позицию, изложенную в Вашем письме, не поддерживает ни Организация Объединенных Наций в целом, ни страны-члены в отдельности. В течение многих лет переговоров и ООН, и страны-члены последовательно придерживались позиции, что всеобъемлющее урегулирование конфликта в Абхазии, Грузия, должно основываться на принципах полного уважения суверенитета и территориальной целостности Грузии и прав всех беженцев и перемещенных лиц на безопасное и добровольное возвращение в Абхазию в составе Грузии.

Действительно, в самом первом публичном комментарии Совета Безопасности, в заявлении от 10 сентября 1992 г., сделанным от имени Совета Безопасности его Председателем для средств массовой информации, подтверждалась ”неприемлемость любых посягательств на принцип территориальной целостности и на международно признанные границы Грузии” (Ыё24542) В этом контексте следует рассматривать и ”Заявление о мерах по политическому урегулированию грузино-абхазского конфликта” от 4 апреля 1994 года. В нем лишь признается факт, что государственные и правовые отношения нуждались в восстановлении, так как они были временно прерваны или каким-либо другим образом нарушены из-за войны.

Генеральный секретарь предлагает Вам обсудить другие детали с его Специальным представителем с тем, чтобы достигнуть существенных результатов по ключевым вопросам переговоров по всеобъемлющему политическому урегулированию, в соответствии с резолюцией 1287 Совета Безопасности от 31 января 2000 года.

Примите, пожалуйста, заверение в моем уважении.

Киерен Прендергаст,
21 марта 2000 года.

Газета ”Республика Абхазия”,

8-9 апреля 2000 г.

Решение
о дальнейших мерах, направленных на урегулирование конфликта в Абхазии, Грузия

Совет глав государств Содружества Независимых Государств,

исходя из необходимости придания нового импульса процессу урегулирования конфликта в Абхазии, Грузия, на основе соблюдения территориальной целостности Грузии в пределах ее международно-признанных границ; в соответствии с зафикси-рованными положениями на этот счет в ранее признанных решениях и документах ООН, ОБСЕ и СНГ,

выражая озабоченность нерешенностью острых гуманитарных проблем, порожденных конфликтом,

считая задачей первостепенной важности создание действенного механизма реализации неотъемлемого права беженцев и перемещенных лиц на безопасное и достойное возвращение в места их прежнего проживания, в первую очередь в Гальском районе (в старых границах), и при наличии международных гарантий,

отмечая важную роль ООН и других международных организаций в процессе урегулирования конфликта в Абхазии, Грузия и считая необходимым **ее** дальнейшее усиление,

подчеркивая значимость усилий Миссий ООН по наблюдению в Грузии, Российской Федерации в качестве содействующей стороны, ОБСЕ и государств, входящих в Группу друзей Генерального секретаря ООН в миротворческом процессе,

признавая стабилизирующую роль Коллективных сил СНГ по поддержанию мира в зоне конфликта и в целях их более активного участия в обеспечении безопасности беженцев и временно перемещенных лиц,

решил:

1. Продлить срок пребывания Коллективных сил СНГ по поддержанию мира в зоне конфликта в Абхазии, Грузия, на 6 месяцев со дня подписания данного Решения.

2. Подтвердить Мандат Коллективных сил СНГ по поддержанию мира в Абхазии, Грузия со 2 апреля 1999 года до принятия настоящего решения.

3. В кратчайшие сроки продолжить консультации по обеспечению выполнения ранее принятых решений Совета глав государств Содружества, в том числе в части, касающейся расширения зоны безопасности и разработки на основе выработанного сторонами в конфликте механизма его осуществления.

4. Информировать Совет Безопасности ООН о данном Решении.

Совершено на русском языке в порядке, установленном пунктом 6 правила 20 Правил процедуры Совета глав государств и Совета глав правительств Содружества Независимых Государств. Подлинный экземпляр хранится в

исполнительном комитете Содружества Независимых Госу-дарств, который направит каждому государству-участнику Содружества Независимых Государств его заверенную копию.

Решение вступило в силу 2 апреля 2000 года. Решение не подписано Азербайджанской Республикой, Республикой Беларусь, Республикой Моллова. Туркменистаном, Украиной.

საქართველოს პრეზიდენტის
გ ა ნ კ ა რ გ უ ლ ებ ა

N 337 2000 წლის 18 აპრილი ქ. თბილისი

აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის გულრიფშის რაიონის კოდორის ხეობაში გასატარებელი ღონისძიებებისა და მოსახლეობისათვის 1999 წლის გასაწევი სოციალური დახმარების შესახებ საქართველოს პრეზიდენტის 1999 წლის 19 მაისის N 551 განკარგულებაში ცვლილებების შეტანის თაობაზე

დაკმაყოფილდეს აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის გულრიფშის რაიონის კოდორის ხეობაში საქართველოს პრეზიდენტის სახელმწიფო რწმუნებულის თხოვნა და საქართველოს პრეზიდენტის 1999 წლის 19 მაისის N 551 განკარგულების მე-3 პუნქტი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

„ 3. 1999 წელს მოსახლეობის ფქვილითა და პირველადი მოთხოვნილების საქონლით უზრუნველყოფისათვის საქართველოს პრეზი-დენტის ფონდიდან კოდორის ხეობაში საქართველოს პრეზიდენტის სახელმწიფო რწმუნებულს გამოეყოს 430 000 (ოთხას ოცდაათი ათასი) ლარი, ხოლო ავიაკომპანია „აისი-2”-ის დავალიანების დასაფარავად -20 000 (ოცი ათასი) ლარი.

ე. შევარდნაძე

საქართველოს კონსტიტუციური კანონი

საქართველოს კონსტიტუციაში დამატებისა და ცვლილებების შეტანის შესახებ

საქართველოს პარლამენტი ადგენს:

I. საქართველოს კონსტიტუციაში შეტანილ იქნეს შემდეგი დამატება და ცვლილებები:

1. მე-3 მუხლს დაემატოს შემდეგი შინაარსის მე-3 პუნქტი:
„3. აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის სტატუსი განისაზღვრება საქართველოს კონსტიტუციური კანონით „აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის სტატუსის შესახებ”.”

2. მე-4 მუხლის მე-3 პუნქტში სიტყვა „აჭარაში” შეიცვალოს სიტყვებით „აჭარის ავტონომიურ რესპუბლიკაში”.

3. 55-ე მუხლის პირველ პუნქტში სიტყვა „აჭარიდან” შეიცვალოს სიტყვებით „აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკიდან”.

4. 67-ე მუხლის პირველ პუნქტში სიტყვები „აფხაზეთისა და აჭარის” შეიცვალოს სიტყვებით „აფხაზეთის, აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის”.

5. 89-ე მუხლის პირველ პუნქტში სიტყვები „აფხაზეთისა და აჭარის” შეიცვალოს სიტყვებით „აფხაზეთის, აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის”, ხოლო იმავე პუნქტის „ა” ქვეპუნქტში სიტყვა „აჭარის” შეიცვალოს სიტყვებით „აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის”.

II. ეს კანონი ამოქმედდეს გამოქვეყნებისთანავე.

საქართველოს პრეზიდენტი *ედუარდ შევარდნაძე.*

თბილისი,
2000 წლის 20 აპრილი.
N 260 - IIს

Протокол консультативной встречи экспертов грузинской и российской сторон

по вопросу введения визового режима между Грузией и Российской Федерацией

18-20 апреля 2000 года в г. Тбилиси состоялись предварительные консультации экспертов грузинской и российской сторон по вопросу введения визового режима между Грузией и Российской Федерацией.

(...)

Российская сторона с учетом существенных нарушений Грузинской стороной ряда двусторонних и многосторонних соглашений и договоренностей, необходимости активизации борьбы с терроризмом, незаконной миграцией и организованной преступностью, а также выдвинутой Грузинской стороной

идеи визового режима (авторами которой являются г-н Р. Адамия и г-н В. Чхеидзе) настаивает на начале полномасштабных переговоров по вопросу о введении между Российской Федерацией и Грузией визового режима взаимных поездок граждан. Введение визового режима будет способствовать положительному развитию двусторонних отношений.

(...)

Грузинская сторона также не разделяет мнение о наличии каких-либо существенных нарушений международно-правовых обязательств со стороны Грузии и подчеркивает, что вышеотмеченные доводы Российской стороны не являются достаточным основанием для введения визового режима.

(...)

3. Грузинская сторона считает, что факт функционирования на правовой основе только лишь одного пропускного пункта на государственной границе между Грузией и Российской Федерацией и отсутствие должного двустороннего контроля над участками границы между Грузией и Российской Федерацией в пределах конфликтных зон не даст возможность практически реализовать цели и задачи предложенного Российской стороной визового режима

(...)

За Грузинскую сторону За Российскую сторону

З. Тиникашвили М. Торшин

г. Тбилиси
20 апреля 2000 г.
(Архив Министерства Иностранных Дел Грузии)

საქართველოს პრეზიდენტის
ბ რ ძ ა ნ ე ბ უ ლ ე ბ ა
N 178 2000 წლის 7 მაისი ქ. თბილისი

აფხაზეთიდან დევნილი მოსახლეობის ყოფითი პირობების, სოციალური და ეკონომიკური მდგომარეობის გაუმჯობესების, აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის ლეგიტიმური ხელისუფლების ორგანოების ხელშემწყობი პროგრამის დამტკიცების შესახებ

აფხაზეთიდან დევნილი მოსახლეობის ყოფითი პირობების, სოციალური და ეკონომიკური მდგომარეობის გაუმჯობესების, აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის ლეგიტიმური ხელისუფლების ორგანოების საქმიანობის ეფექტიანობის ამაღლების მიზნით:

1. დამტკიცდეს აფხაზეთიდან დევნილი მოსახლეობის ყოფითი პირობების, სოციალური და ეკონომიკური მდგომარეობის გაუმჯობესების, აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის ლეგიტიმური ხელისუფლების ორგანოების ხელშემწყობი პროგრამა.

2. საქართველოს სახელმწიფო კანცელარიამ, სამთავრობო დაწესებულებებმა, აფხაზეთისა და აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკების მინისტრთა საბჭოებმა, ადგილობრივი მმართველობის ორგანოებმა დროულად და განსაკუთრებული პასუხისმგებლობით განახორციელონ პროგრამით გათვალისწინებული ღონისძიებანი.

3. ამ ბრძანებულების შესრულების კონტროლი უზრუნველყონ საქართველოს სახელმწიფო კანცელარიამ (თ. ისაკაძე), საქართველოს პრეზიდენტთან არსებული დსთ-ს და მშვიდობიანი კავკასიის საქმეთა სახელმწიფო ბიურომ (თ. მოსიაშვილი) და აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭომ (ლ. ცაავა).

ე. შევარდნაძე

Заявление Председателя Совета Безопасности ООН

На 4137-м заседании Совета Безопасности, состоявшемся 11 мая 2000 года в связи с рассмотрением Советом пункта, озаглавленного «Положение в Грузии», Председатель Совета Безопасности от имени членов Совета сделал следующее заявление:

«Совет Безопасности рассмотрел доклад Генерального секретаря о положении в Абхазии, Грузия, от 24 апреля 2000 года (S/2000/345).

Совет Безопасности приветствует усилия Специального представителя Генерального секретаря по укреплению контактов на всех уровнях между грузинской и абхазской сторонами и призывает стороны продолжать расширять такие контакты. Он поддерживает призыв Генерального секретаря к обеим сторонам более активно использовать механизм Координационного совета и активно рассматривать подготовленный Специальным представителем документ об осуществлении согласованных мер укрепления доверия. В этой связи Совет Безопасности с признательностью отмечает приглашение правительства Украины провести встречу в Ялте.

Совет Безопасности считает, что урегулирование вопросов, касающихся улучшения положения в гуманитарной области, социально-экономического развития и обеспечения стабильности в зоне конфликта, будет способствовать мирному процессу. В этой связи он призывает стороны завершить работу над проектом соглашения о мире и гарантиях невозобновления вооруженных столкновений и проектом протокола о возвращении беженцев в Гальский район и мерах по восстановлению экономики и подписать их.

Совет Безопасности с глубокой озабоченностью отмечает сохраняющуюся неспособность сторон достичь всеобъемлющего политического урегулирования, в том числе урегулирования вопроса о политическом статусе Абхазии в составе Государства Грузия. Он также отмечает неблагоприятное воздействие этой неспособности на гуманитарную ситуацию, экономическое развитие и стабильность в регионе. Он призывает стороны проявить политическую волю,

необходимую для кардинального изменения этой ситуации, и приложить все усилия для незамедлительного достижения ощутимого прогресса. В этой связи он присоединяется к Генеральному секретарю в призыве к сторонам быть готовыми рассмотреть предложения на основе решений Совета Безопасности, которые будут в надлежащем порядке представлены Специальным представителем, по вопросу о распределении конституционных полномочий между Тбилиси и Сухуми.

Совет Безопасности решительно подтверждает неотъемлемое право всех беженцев и перемещенных лиц, непосредственно затронутых конфликтом, вернуться в свои родные места в условиях безопасности и сохранения достоинства. Он призывает стороны согласовать и предпринять в ближайшем будущем конкретные шаги по реализации эффективных мер, которые бы гарантировали безопасность тех, кто осуществляет свое безусловное право на возвращение, в том числе тех, кто уже вернулся. В частности, необходимо в срочном порядке рассмотреть вопрос о неопределенном и небезопасном положении лиц, самостоятельно возвращающихся в Гальский район.

Совет Безопасности призывает абхазскую сторону продолжать процесс улучшения условий безопасности возвращающихся лиц, который, как отмечает Генеральный секретарь, возможно, уже начинается в Гальском районе.

Совет Безопасности призывает Специального представителя в этой связи продолжать его усилия в тесном сотрудничестве с Российской Федерацией в ее качестве содействующей стороны, группой друзей Генерального секретаря и Организацией по безопасности и сотрудничеству в Европе.

Совет Безопасности высоко оценивает меры, принимаемые правительством Грузии, Программой развития Организации Объединенных Наций, Управлением Верховного комиссара Организации Объединенных Наций по делам беженцев и Управлением по координации гуманитарной помощи и Всемирным банком с целью улучшить положение не имеющих возможности осуществлять свое право на возвращение беженцев и перемещенных лиц, развить их профессиональные навыки и повысить уровень их самообеспечиваемости.

Совет Безопасности отмечает, что ситуация на местах в районе ответственности Миссии Организации Объединенных Наций по наблюдению в Грузии (МООННГ) на протяжении отчетного периода оставалась в целом спокойной, хотя и нестабильной. Он приветствует все усилия, которые были предприняты, в частности Специальным представителем, с тем чтобы ослабить напряженность и укрепить доверие между сторонами. Он выражает сожаление по поводу того, что Протокол от 3 февраля 2000 года не выполнен в полной мере, в частности по поводу того, что не был обеспечен вывод незаконных вооруженных групп. Он обеспокоен напряженностью, возникшей в связи с недавними нападениями на абхазских милиционеров. Он считает достойными сожаления эти нападения и высокий уровень преступности в зоне конфликта, а также акты насилия в отношении сотрудников МООННГ и членов их семей. В этой связи Совет вновь напоминает соответствующие принципы, содержащиеся в Конвенции о безопасности персонала Организации Объединенных Наций и связанного с ней персонала, принятой 9 декабря 1994 года, и заявление его Председателя от 10

февраля 2000 года (S/PRST/2000/4). Он призывает стороны воздерживаться от любых действий, которые могли бы усилить напряженность на местах, и обеспечить безопасность персонала МООННГ.

Совет Безопасности приветствует важный вклад, который МООННГ и Коллективные силы Содружества Независимых Государств по поддержанию мира (миротворческие силы СНГ) продолжают вносить в стабилизацию ситуации в зоне конфликта, отмечает, что рабочие отношения между МООННГ и миротворческими силами СНГ являются хорошими на всех уровнях, и подчеркивает важность продолжения и укрепления тесного сотрудничества и координации между ними при выполнении их соответствующих мандатов».

საქართველოს პრეზიდენტის
გ ა ნ კ ა რ გ უ ლ ე ბ ა

N 639 2000 წლის 18 ივნისი ქ. თბილისი

"იძულებით გაადაადგილებულ პირთა დასახმარებლად ახლებური მიდგომის პროგრამების შემუშავების ხელშემწყობი სამთავრობო კომისიის შექმნის შესახებ" საქართველოს პრეზიდენტის 2000 წლის 31 იანვრის N89 განკარგულებაში ცვლილებების შეტანის თაობაზე

საქართველოს მთავრობის ახალი შემადგენლობის ფორმირებისა და აღმასრულებელ ხელისუფლებაში სტრუქტურული ცვლილებების გათვალის-წინებით შეტანილ იქნეს ცვლილებები "იძულებით გაადაადგილებულ პირთა დასახმარებლად ახლებური მიდგომის პროგრამების შემუშავების ხელშემწყობი სამთავრობო კომისიის შექმნის შესახებ" საქართველოს პრეზიდენტის 2000 წლის 31 იანვრის N89 განკარგულების პირველი პუნქტით შექმნილ სამთავრობო კომისიის შემადგენლობაში:

1. კომისიის შემადგენლობიდან გამოყვანილ იქნენ: ვ.ლორთქიფანიძე, დ.ონოფრიშვილი, ს.ესაკია, ვ.პაპავა, ბ.შოშიტაიშვილი, ზ.გულუა.

2. კომისიის შემადგენლობაში შეყვანილ იქნენ:

გიორგი არსენიშვილი - საქართველოს სახელმწიფო მინისტრი, კომისიის თავმჯდომარე

მალხაზ კაკაბაძე -საქართველოს განსაკუთრებულ საქმეთა მინისტრი

ზურაბ ნოღიადელი -საქართველოს ფინანსთა მინისტრი

ივანე ჩხარტიშვილი -საქართველოს ეკონომიკის, მრეწველობისა და ვაჭრობის მინისტრი

დავით კირვალიძე -საქართველოს სოფლის მეურნეობისა და სურსათის მინისტრი

3. კომისიის წევრის მერაბ ადეიშვილის თანამდებობად მიეთითოს საქართველოს ტრანსპორტისა და კომუნიკაციების მინისტრი.

ე.შევარდნაძე

Решение
о продлении срока пребывания Коллектиных сил по поддержанию мира в зоне конфликта в Абхазии, Грузия

Совет глав государств Содружества Независимых Государств **решил:**

1. Продлить срок пребывания Коллективных сил по поддержанию мира в зоне конфликта в Абхазии, Грузия, до 31 декабря 2000 года или до того времени, когда одна из сторон в конфликте выскажется за прекращение операции.

2. Настоящее Решение вступает в силу со дня его подписания.
Совершено в городе Москве 21 июня 2000 года в одном подлинном экземпляре на русском языке. Подлинный экземпляр хранится в Исполнительном комитете Содружества Независимых Государств, который направит каждому государству, подписавшее настоящее Решение его заверенную копию.
Решение не подписано Туркменистаном, Республикой Моллова,

Москва, 21 июня 2000 г.

საქართველოს პრეზიდენტის
გ ა ნ კ ა რ გ უ ლ ე ბ ა

N 687 2000 წლის 3 ივლისი ქ. თბილისი

„იძულებით გადაადგილებულ პირთა დასახმარებლად ახლებური მიდგომის პროგრამების შემუშავების ხელშემწყობი სამთავრობო კომისიის შექმნის შესახებ" საქართველოს პრეზიდენტის 2000 წლის 31 იანვრის N89 განკარგულებაში ცვლილებების შეტანის თაობაზე

საქართველოს მთავრობის ახალი შემადგენლობის ფორმირებისა და აღმასრულებელ ხელისუფლებაში სტრუქტურული ცვლილებების გათვალისწინებით შეტანილ იქნეს ცვლილებები „იძულებით გადაად-გილებულ პირთა დასახმარებლად ახლებური მიდგომის პროგრამების შემუშავების ხელშემწყობი სამთავრობო კომისიის შექმნის შესახებ" საქართველოს პრეზიდენტის 2000 წლის 31 იანვრის N89 განკარგულების პირველი პუნქტით შექმნილ სამთავრობო კომისიის შემად-გენლობაში:

1. კომისიის შემადგენლობიდან გამოყვანილ იქნენ: ვ.ლორთქიფანიძე, ზ.გულუა, დ.ონოფრიშვილი, ს.ესაკია, ვ.პაპავა, ზ.შოშიტაიშვილი,.
2. კომისიის შემადგენლობაში შეყვანილ იქნენ:

გიორგი არსენიშვილი - საქართველოს სახელმწიფო მინისტრი, კომისიის თავმჯდომარე

თედო ისაკაძე - საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის
მოადგილე, კომისიის თავმჯდომარის
მოადგილე

მალხაზ კაკაბაძე - საქართველოს განსაკუთრებულ საქმეთა
მინისტრი

დავით კირვალიძე - საქართველოს სოფლის მეურნეობისა და
სურსათის მინისტრი

ზურაბ ნოღაიდელი - საქართველოს ფინანსთა მინისტრი

ივანე ჩხარტიშვილი -საქართველოს ეკონომიკის, მრეწველობისა
და ვაჭრობის მინისტრი

ვახტანგ ყოლბაია - საქართველოს პარლამენტის თავმ.დომარის
მოადგილე, აფხაზეთის პრობლემებთან
დაკავშირებული დროებითი კომისიის
თავმჯდომარე

დაზმირ ჯოჯუა - საქართველოს სახელმწიფო კანცელარიის სოციალურ
საკითხთა სამსახურის უფროსი.

3. კომისიის წევრის მერაბ ადეიშვილის თანამდებობად მიეთითოს საქართველოს ტრანსპორტისა და კომუნიკაციების მინისტრი.

ე. შევარდნაძე

Протокол
Десятой Сессии Координационного Совета Грузинской и абхазской сторон
11 июля 2000 г.

Десятая сессия Координационного Совета, созданного на основе Заключительного Заявления по итогам Женевской встречи грузинской и абхазской сторон 17 по 19 ноября 1997 г., состоялась 11 июля 2000 г. под эгидой Организации Объединённых Наций и под председательством Специального представителя Генерального секретаря Организации Объединённых Наций г-на Дитера Бодена с участием представителей Российской Федерации в качестве содействующей стороны, Организации по безопасности и сотрудничеству в Европе (ОБСЕ), государств, входящих в группу Друзей Генерального секретаря ООН: Германии, Российской Федерации, Соединённого Королевства, Соединённых Штатов Америки и Франции в качестве наблюдателей.

Грузинская сторона была представлена делегацией во главе с г-ном Гиоргием Арсенишвили. Абхазская сторона была представлена делегацией во главе с г-ном Вячеславом Цугба.

Открывая сессию, Специальный представитель Генерального секретаря отметил, что нынешнее заседание Совета состоялось после шестимесячной паузы, что свидетельствует о недостаточно эффективном. использовании механизмов Женевского мирного процесса, направленного на всеобъемлющее урегулирование конфликта. Он также подчеркнул, что нынешняя сессия является чётким сигналом для возобновления переговорного процесса.

Принятая повестка дня включала следующие пункты:

1. Вопросы устойчивого невозобновления огня и проблемы безопасности.
2. Беженцы и лица перемещённые внутри страны.
3. Экономические и социальные проблемы.
4. Разное.

Представители сторон сделали заявления. В обсуждении повестки дня приняли участие представители Российской Федерации в качестве содействующей стороны, ОБСЕ и группы Друзей Генерального секретаря ООН. ГВН МООННГ и Командующий КСПМ СНГ выступили с сообщениями о ситуации в зоне конфликта. Сессия Совета включала пленарные заседания и отдельные двусторонние встречи Рабочих Групп.

В ходе заседания Совета, был одобрен и подписан."Протокол о Гальской встрече Грузинской и Абхазской сторон по вопросам стабилизации ситуации в Зоне безопасности" (прилагается).

Совет принял следующие решения:

1. Стороны в течении одного месяца проведут работу по подготовке к подписанию двух документов - "Протокола о возвращении беженцев в Гальский район и мерах по востановлению экономики" и "Соглашения о мире и гарантиях по предотвращению вооружённых столкновений", с учётом мнения представителя Российской Федерации.

2. Стороны приняли к сведению документ МООННГ о мерах по укреплению доверия (прилагается). Стороны обязались на протяжении двух недель предоставить Специальному Представителю свои соображения по достижению полной реализации уже согласованных ими мер доверия. Совет приветствовал приглашение правительства Украины провести в Ялте третью встречу по укреплению мер доверия осенью этого года.

3. Принять к сведению запрос Абхазской стороны о решении вопроса, касающегося проездных документов для лиц, проживающих в Абхазии.

4. Предпринять безотлагательные меры с целю практической реализации положений "Протокола о Гальской встрече Грузинской и Абхазской сторон по вопросам стабилизации ситуации в Зоне безопасности". Ежемесячно проводить заседания Рабочей Группы I под председательством ГВН МООННГ, на которых заслушивать отчёты обеих сторон, МООННГ и КСПМ СНГ, касающиеся воплощения в жизнь вышеупомянутого Протокола. Первое заседание Рабочей Группы I в средине августа 2000 г.

5. Принять к сведению доклады ГВН МООНГ и командующего КСПМ СНГ о состоянии безопасности в зоне конфликта, а также рекомендацию по активизации работы Совместной Группы.

6. Продолжить активное сотрудничество в рамках Рабочей Комиссии по Энергетике.

7. Призвать стороны, в ближайшем будущем, продолжить переговоры и достичь согласия по конкретным мерам экономического сотрудничества.

8. Приветствовать согласие ПРООН продолжить финансовую помощь для поддержки работы Грузино-Абхазской Координационной Комиссии.

9. Одобрить Заявление Государственных Комиссий Абхазии и Грузии по розыску пропавших без вести (прилагается).

10. Приветствовать инициативу правительства Грузии, и особенно Национальной Библиотеки, передать Абхазской стороне книги и другие материалы, касающиеся Абхазии. Совет призвал обе стороны продолжить сотрудничество в этой сфере и обратился к МООННГ продолжить оказание помощи.

11. Созвать одиннадцатую сессию Координационного Совета не позже, чем в первой половине октября 2000 г.

За Грузинскую сторону За Абхазскую сторону
Г. Арсенишвнли В. Цугба

От ООН От КСПМ СНГ
Д.Бодеи С. Коробко

11 июля 2000 г.

ПРОТОКОЛ
Гальской встречи Грузинской и Абхазской сторон по вопросам стабилизации обстановки в Зоне Безопасности

3 мая 2000 г. в Гальском районе в связи с обострением ситуации в Зоне Безопасности под председательством Специального Представителя Генерального Секретаря ООН г-на Дитера Бодена, при участии Главного военного наблюдателя ООН генерала Аниса А. Баджвы и Командующего КСПМ СНГ Генерала Сергея Коробко состоялась встреча представиелей Грузинской и Абхазской сторон.

На встрече стороны вновь подтвердили свои обязательства о неприменении силы. Любые спорные вопросы будут разрешаться исключительно мирными средствами, путём переговоров.

Руководствуясь Московским Соглашением от 14 мая 1994 г., Заявлением от 14 августа 1997 г., Протоколом от 25 мая 1998 г., Протоколом от 24 сентября 1998 г., Протоколом от 21 декабря 1998 г., Протоколом от 19 января 2000 г., и Протоколом от 3 февраля 2000 г., стороны договорились о нижеследующем:

1. Стороны обязуются не допускать пропаганды силового решения конфликта.

Стороны будут привлекать к уголовной ответственности лиц, в заявлениях которых содержатся призивы к политически мотивированным противоправным действиям.

2. Численность вооружённых формирований, в том числе полиции и милиции, каждой их сторон в Зоне Безопасности не будет превышать 600 человек. Превышение этого уровня может осуществляться сторонами путём предварительного уведомления другой стороны, Командования КСПМ СНГ и Главного военного наблюдателя ООН.

КСПМ СНГ и Военные наблюдатели ООН будут осуществлять регулярный контроль за тем, чтобы численность вооружённых формирований сторон в Зоне Безопасности не превышала согласованного уровня.

3. Стороны создадут группы по 3 человека, состоящие из представителей органов внутренних дел, безопасности, и прокуратуры, которые будут осуществлять постоянный-контроль за обстановкой складывающейся в Зоне Безопасности, и принимать незамедлительные меры по разрешению возникающих конфликтных ситуации. В случае необходимости в работу этих групп будут включаться руководители указанных ведомств сторон или их заместители.

Кроме того, эти группы будут взаимодействовать в борьбе с контрабандой и другими преступлениями, совершаемыми организованными группами в Зоне Безопастности.

4. Стороны будут регулярно обмениваться списками лиц, совершивших преступления в Зоне Бесопасности и скрывающихся на территориях, контролируемых сторонами, а также принимать меры по их задержанию и привлечению к уголовной ответственности.

5. Руководством прокуратур сторон будет назначено по одному представителю, ответственному за своевременное осуществление Совместной группой исследования преступлений, имеющих политическую мотивацию.

За Грузинскую сторону За Абхазскую сторону
Г. Арсенишвнли В. Цугба

От ООН От КСПМ СНГ
Д. Бодеи С. Коробко

11 июля 2000 г.

Десятая Сессия Координационного совета Грузинской и абхазской сторон
11 июля 2000г.
О мерах по укреплению доверия

Меры по укреплению доверия являются одним из важнейших элементов Женевского мирного процесса под эгидой ООН и направлены на всеобъемлющее политическое урегулирование конфликта. Правовой основой

для мер по укреплению доверия является Заключительное заявление первой встречи в Женеве, состоявщейся 17-19 ноября 1997г., в частности пункт 12;

Стороны согласились с тем, что прогресс в укреплении доверия, взаимопонимания и сотрудничества между ними может быть достигнут посредством прямых двусторонних контактов и других средств.

В 14-ом пункте добавлено:

Стороны согласились воздерживаться от враждебной пропаганды по отношению друг к другу и принять меры по содействию созданию атмосферы взаимного доверия и взаимнопонимания. Стороны согласились установить практику обменов визитами политических деятелей, учёных, творческой интеллигенции, журналистов и других представителей широкой общественности для содействия достижению этой цели.

На сегодняшний день состоялись две встречи по мерам укрепления доверия представительных делегаций Грузинской и Абхазской сторон, включая представителей рядя сфер гражданского общества: в Афинах, по ,. приглашению правительства Греции, 16-18 октября 1998 г., и в Стамбуле , по приглашению Правительства Турции, 7-9 июня 1998 г. На этих встречах стороны достигли ряда соглашений в различных областях: политической, безопасности, в вопросах беженцев, экономической и гуманитарной.

В подготовленном в ООН документе от 11 января 2000 г., содержащем оценку нынешнего состояния реализации этих мер, отмечалось, что достигнутый прогресс является незначительным. Однако уже в июле 2000 г. осуществление большинства проектов было завершено. Это стало вожможным, в первую очередь, благодаря политической воле обеих сторон сделать эти небольшие шаги, а также благодаря чёткой позиции передовых представителей гражданского общества обеих сторон, которые подталкивали и убеждали своих лидеров к успешному завершению работы. Ключевую роль сыграли и другие организации: Грузино-Абхазская Координационная Комиссия, ОБСЕ, МООНГ. Несмотря на определённые успехи, темпы имплементации были неприемлемо медленными, ощущалось недостаточная заинтересованность и содействие со стороны руководства обеих сторон.

Поэтому сейчас очень нужна твёрдая убеждённость сторон в необходимости укрепления мер доверия. Работа должна быть сосредоточена на восстановление отношений на общественном уровне, включая максимально возможное количество сегментов. Это направление деятельности не заменяет других составляющих мирного процесса, а дополняет их: его следует рассматривать как самостоятельный компонент, не подлежащий увязыванию с другими элементами мирного процесса. Главной целью является создание необходимых предпосылок для истинного примирения людей.

Для умножения наших коллективных усилий по сотрудничеству и воплощению в жизнь мер по укреплению доверия в будущем, на рассмотрение Совета выносятся следующие меры:

1. Необходимо дополнить и обновить информацию о состоянии выполнения согласованных мер по укреплению доверия. ООН в качестве председателя

Женевского процесса будет способствовать текущему обновлению информационной базы данных по мерам укрепления доверия. Эта информация должна быть доступной в электронном виде всем участникам, для обеспечения их полной информацией. Грузино-Абхазская Координационная Комиссия будет способ-ствовать учреждению такого информацинного центра. Соответствующий вклад в это предприятие ожидается и со стороны других участников Совета.

2. Обе стороны должны учредить механизм отчётности по имплементации мер укрепления доверия между руководством, подписавшим соглашения, и в силу этого ответственных за их исполнение, и теми членами силовых структур или гражданского общества, которые должны воплощать эти меры в жизнь.

Обе стороны назначат из состава правительственных структур представителей на рабочем уровне для установления регулярного обмена информацией, связи с ООН, а также с другими членами Совета, своевременной реализации принятых решений и подготовки отчёта сторонам, подписавших соглашения. В случае невыполнения, задержки или препятствий стороны, подписавшие документ, предпримут необходимые меры.

3. Приглашение правительства Украины - провести третью встречу по мерам укрепления доверия в Ялте остаётся в силе. Стороны обязываются выработать соответствующие соображения относительно этой встречи и представить их в письменном виде Специальному представителю до конца июля с тем, чтобы в дальнейшем продолжить работу над ними.

4. Руководство сторон, и в первую очередь лидеры, подписавшие соглашения по укреплению мер доверия, несут ответственность за соответствующее материальное обеспечение упомянутых мер, включая встречи сторон, проездные документы, общее разрешение и поддержку этой деятельности. Существующие административные барьеры должны быть устранены. Встречи, как правило, проводятся в Тбилиси или Сухуми, с тем, чтобы меры по укреплению доверия имели максимально возможный положительный резонанс.

5. Стороны выражают заинтересованность в активизации деятельности Офиса ООН по правам человека как форума для созыва формальных и неформальных встреч. Специальный представитель и МООНГ продолжают пребывать в состоянии готовности и при необходимости материальной поддержки этого процесса.

11 июля 2000 года
г. Сухуми
Координационный Совет

Заявление
Государственных Комиссий Абхазии и Грузии
по розыску пропавших без вести

Еще раз выражая свою готовность к тесному совместному сотудничеству и с целью ускорения процесса поиска пропавших без вести с обеих сторон, представители Государственных. Комиссий Абхазии и Грузии провели рабочую встречу в рамках Координационного Совета при участии представителей Международного Комитета Красного Креста.

Комиссии договорились начать с 20-го июля 2000 года реальные поисковые работы по грузинским и абхазским схемам захоронений. Одновременно, в рамках процесса поиска пропавших без вести руководители комиссии договорились подключить дополнительно к процессу поиска специальных представителей общественности. Выразили намерение организовать встречу представителей матерей Абхазии и Грузии с тем чтобы продолжить обсуждение вопроса перезахоронения из Бабушер.

Стороны высоко оценили деятельность МККК, направленную на оказание посильной помощи в предоставлении Комиссиям технической помощи. В свою очередь, представители сторон обращаются еще раз в МККК с просьбой продолжить оказываемое с их стороны содействие с последующим переходом к практической помощи. Мы прнветствум готовность МККК предоставить сторонам специалистов-экспертов по идентификации из Бостонского центра «Доктора за права человека».

Одновременно, представители Комиссии в очередной раз обращаются к Координационному Совету с просьбой оказать с их стороны скорейшее содействие в. предоставлении технических средств, которые позволят ускорить разрешению данной гуманитарной проблемы.

За абхазскую сторону За грузинскую сторону
Отар Какалиа Владимир Доборджгинидзе

Резолюция 1311 (2000),
принятая Советом Безопасности на его 4179-м заседании,
28 июля 2000 года

Совет Безопасности,

ссылаясь на свои соответствующие резолюции, в частности резолюцию 1287 (2000) от 31 января 2000 года, и заявление своего Председателя от 11 мая 2000 года (S/PRST/2000/16), а также резолюцию 1308 (2000) от 17 июля 2000 года,

рассмотрев доклад Генерального секретаря от 21 июля 2000 года (S/2000/697), ссылаясь на выводы Лиссабонской (S/1997/57, приложение) и Стамбульской встреч на высшем уровне Организации по безопасности и сотрудничеству в Европе (ОБСЕ), касающиеся положения в Абхазии, Грузия,

подчеркивая, что отсутствие прогресса по ключевым вопросам всеобъемлющего урегулирования конфликта в Абхазии, Грузия, является неприемлемым, напоминая, что согласно положению о Координационном совете

грузинской и абхазской сторон он должен собираться каждые два месяца, и приветствуя в этой связи возобновление его работы,

приветствуя итоги десятой сессии Координационного совета в Сухуми 11 июля 2000 года, в частности подписание обеими сторонами, Специальным представителем Генерального секретаря и Командующим Коллективными силами Содружества Независимых Государств по поддержанию мира (миротворческими силами СНГ) протокола, касающегося стабилизации обстановки в зоне безопасности, и решение о том, что обе стороны ускорят работу над проектом протокола о возвращении беженцев в Гальский район и мерах по восстановлению экономики и над проектом соглашения о мире и гарантиях по предотвращению вооруженных столкновений,

будучи глубоко обеспокоен тем, что общая ситуация в зоне конфликта, хотя и является в настоящее время относительно спокойной, остается нестабильной,

ссылаясь на соответствующие принципы, содержащиеся в Конвенции о безопасности персонала Организации Объединенных Наций и связанного с ней персонала, принятой 9 декабря 1994 года,

приветствуя важный вклад, который продолжают вносить Миссия Организации Объединенных Наций по наблюдению в Грузии (МООННГ) и миротворческие силы СНГ в дело стабилизации ситуации в зоне конфликта,

отмечая, что МООННГ и миротворческие силы СНГ поддерживают превосходные рабочие отношения на всех уровнях, подчеркивая важность продолжения и расширения тесного сотрудничества и координации между ними при выполнении их соответствующих мандатов и приветствуя также решение о продлении срока пребывания миротворческих сил СНГ в зоне конфликта в Абхазии, Грузия, принятое Советом глав государств Содружества Независимых Государств 21 июня 2000 года (S/2000/629),

1. приветствует доклад Генерального секретаря от 21 июля 2000 года;

2. решительно поддерживает непрерывные усилия, предпринимаемые Генеральным секретарем и его Специальным представителем при помощи Российской Федерации в качестве содействующей стороны, а также Группы друзей Генерального секретаря и ОБСЕ в целях содействия стабилизации ситуации и достижения всеобъемлющего политического урегулирования, включая урегулирование вопроса о политическом статусе Абхазии в составе Государства Грузия;

3. решительно поддерживает также усилия Специального представителя в связи с вопросом распределения полномочий между Тбилиси и Сухуми, и в частности его намерение представить в ближайшем будущем предложения сторонам в качестве основы для проведения субстантивных переговоров по этому вопросу;

4. подчеркивает ответственность сторон в конфликте за проведение переговоров по ключевым нерешенным вопросам в рамках осуществляемого под эгидой Организации Объединенных Наций мирного процесса, включая распределение полномочий между Тбилиси и Сухуми в рамках всеобъемлющего урегулирования;

5. приветствует обязательство сторон не применять силу для урегулирования любых спорных вопросов, которые должны решаться только путем переговоров и мирными средствами, и воздерживаться от пропаганды, направленной на силовое решение конфликта;

6. призывает стороны в конфликте также осуществить ранее согласованные меры укрепления доверия и разработать дальнейшие меры на основе соответствующего документа, подписанного 11 июля 2000 года в Сухуми, и напоминает в этой связи о предложении правительства Украины провести в Ялте третью встречу, посвященную укреплению доверия, повышению безопасности и развитию сотрудничества между сторонами;

7. вновь подтверждает неприемлемость демографических изменений в результате конфликта и неотъемлемое право всех затронутых конфликтом беженцев и перемещенных лиц на возвращение в свои родные места в условиях безопасности и уважения достоинства в соответствии с международным правом и положениями Четырехстороннего соглашения от 4 апреля 1994 года (S/1994/397, приложение II) и призывает стороны незамедлительно заняться решением этой проблемы посредством согласования и принятия эффективных мер с целью гарантировать безопасность тех, кто осуществляет свое безусловное право на возвращение, в том числе тех, кто уже вернулся;

8. настоятельно призывает стороны в этой связи безотлагательно и сообща заняться, в качестве первого шага, решением вопроса о неопределенном и ненадежном положении лиц, самостоятельно возвращающихся в Гальский район, в том числе путем возобновления деятельности местных административных структур, в которых было бы должным образом представлено возвращающееся население;

9. приветствует шаги, предпринятые правительством Грузии, Программой развития Организации Объединенных Наций, Управлением Верховного комиссара Организации Объединенных Наций по делам беженцев, Управлением по координации гуманитарной деятельности и Всемирным банком для обеспечения того, чтобы внутренне перемещенные лица могли пользоваться своим правом на то, чтобы с ними обращались как и со всеми грузинскими гражданами, при полном уважении, в принципе и на практике, их неотъемлемого права на возвращение в свои родные места в условиях безопасности и уважения достоинства;

10. выражает сожаление по поводу всех насильственных инцидентов, а также развертывания преступной деятельности в зоне конфликта и призывает обе стороны принять незамедлительные меры, сотрудничать друг с другом содействия в борьбе со всякого рода преступлениями и в деле совершенствования работы своих соответствующих правоохранительных органов;

11. требует от обеих сторон строго соблюдать Московское соглашение о прекращении огня и разъединении сил от 14 мая 1994 года (S/1994/583, приложение I);

12. приветствует то обстоятельство, что МООННГ постоянно держит в поле зрения вопрос об организации безопасности Миссии, с тем чтобы обеспечить как можно более высокую степень безопасности своего персонала;

13. постановляет продлить мандат МООННГ на следующий период, заканчивающийся 31 января 2001 года, при условии рассмотрения Советом мандата МООННГ в случае внесения любых изменений в мандат или в присутствие миротворческих сил СНГ и выражает свое намерение провести тщательный обзор операции в конце ее текущего мандатного периода в свете шагов, предпринятых сторонами в целях достижения всеобъемлющего урегулирования;

14. просит Генерального секретаря продолжать регулярно информировать Совет и через три месяца со дня принятия настоящей резолюции представить доклад о положении в Абхазии, Грузия;

15. постановляет продолжать активно заниматься этим вопросом.

Совместное заявление
Четвертой сессии Рабочей Группы номер Один

20 августа в сухумской штаб-квартире МООННГ состоялась Четвертая Сессия Рабочей Группы Один под председательством Главного Военного Наблюдателя МООННГ генерал-майора Анис А. Баджва и при участии делегации с грузинской и абхазской сторон, а также - КСПМ СНГ.

На Сессии Группа обсудила меры по выполнению Протокола от 3 мая 2000 г. Гальской встречи грузинской и абхазской сторон по вопросам стабилизации обстановки в зоне безопасности, который был подписан 11 июля 2000 г. Группа согласилась по следующим пунктам:

1. а. К 10 сентября 2000 г. грузинская и абхазская стороны должны предоставить МООННГ и КСПМ СНГ список своих постов в Зоне безопасности , включая количество персонала на этих постах, а также название организзации, к которой они принадлжат.

б. К 24 сентбря 2000 г. МООННГ и КСПМ СНГ проведут проверку по подтверждению этой информации.

в. Если поле 10 сентября 2000 г. одна из сторонвнесет изменения в информацию, предоставленную МООННГ и КСПМ СНГ 10 сентября 2000 г., тогда эта сторона должна незамдлитльно уведомить МООННГ и КСПМ СНГ всеми имеющимися средствами и после этоого подтвердить эти изменения и предоставить их в письменном виде МООННГ и КСПМ СНГ.

2. Стороны должны предоставить Главному Военному Наблюдателю назнения своих предсиавителей в Группу, о которой идет речь в пункте 3 Протокола,

полписанного 11 июля 2000 г., до следующего заседания Чеитырехсторонней встречи 24 августа 2000 г.

3. Представители, назначенные каждой из сторон в Группу, о которой идет речь в пуннкте 3 Протокола, полписанного 11 июля 2000 г., на постоянной основе.

4. Рабочая Группа Один рекомендует Коорлдинационному Совету для принятия следующие меры:

а. Если одна из торон сотет необходимым увеличить оличество воего персонала в Зоне Безопасности свыше 600 человек, ка было записано в пункте 2 Протокола, подписанного 11 июля 2000 г., Главный Военный Наблюдатель созывает чрезвычайную сессию Рабочей Группы Один для рассмотрения предложенного увеличения количества персонала.

б. Существование четрехсторонней встречи и его заседания должны быть узаконены подписанием Протокола обеими сторонами, МООННГ и КСПМ СНГ.

в. Каждая сторона должна официально включить своих назначенных представителей в Группу, о которой идет речь в пункте 3 Протокола, подписанного 11 июля 2000 г., и которые будут принимать участие в четырехсторонних встречах.

5. На заседании четрехсторонней встречи 24 августа 2000 г., стороны должны обменяться списками преступников в соответствии с пунктом 4 Протокола, подписанного 11 июля 2000 г.

6. На заседании четрехсторонней встречи 24 августа 2000 г., стороны обсудт практические и технческие деьали по установлению улучшенной связи между главами местных прпавоохранительныъх органов с обеих сторон, с МООННГ и КСПМ СНГ.

7. На следующем заседании Рабочей Группы Один:

   а. Группа рассмотрит предложения в качестве рекомендации Координационному Совету по внесенеию поправок в Протокол Совметсной Группы по выявлению фактов от 19 января 2000 г.

   б. Грузинская сторона должна назначить своих представителей для Совместной Группы по выявлению фактов в соответствии с пунктом 2 Протокола Совместной Группы по выявлению фактов от 19 января 2000 г.

8. Следующая встреча Рабочей Группы Один состотся в тбилиси в первую неделю октября 2000 г.

От грузинской стороны От абхазской стороны
Малхаз Какабадзе Гиви Агрба
Генерал-лейтенант

От МООННГ От КСПМ СНГ
Анис А. Баджва Сергей Коробко
Генерал-майор Генерал-лейтенант

უქმდება
საქ. პრეზიდენტის
1126/2001 N 481
ბრძანებულებით

შეტანილია ცვლილებები
საქ. პრეზიდენტის
11/29/2000 N 503
ბრძანებულებით

საქართველოს პრეზიდენტის
ბ რ ძ ა ნ ე ბ უ ლ ე ბ ა

N 391 2000 წლის 30 აგვისტო ქ. თბილისი

ლტოლვილთა მიერ მოხმარებული ელექტროენერგიის აღრიცხვისა და ანაზღაურების ღონისძიებათა შესახებ

ორგანიზებულად (კომპაქტურად) ჩასახლებულ ლტოლვილთა მიერ მოხმარებული ელექტროენერგიის აღრიცხვისა და ანაზღაურების ღონისძიებათა გაუმჯობესების მიზნით:

1. საქართველოს ლტოლვილთა და განსახლების სამინისტრომ (ვ.ვაშაკიძე) ფინანსთა სამინისტროსთან ერთად „საქართველოს 2000 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესახებ" საქართველოს კანონით ლტოლვილთა და განსახლების სამინისტროს ბიუჯეტით ლტოლვილთათვის განსაზღვრული ხარჯებიდან მოახდინოს ასიგნებათა გამოყოფა ორგანიზებულად (კომპაქტურად) ჩასახლებულ ლტოლვილთა მიერ მოხმარებული ელექტროენერგიის საფასურის ანაზღაურებისათვის.

2. დადგინდეს, რომ 2000 წლის 1 აგვისტოდან 2001 წლის 1 იანვრამდე ორგანიზებულად (კომპაქტურად) ჩასახლებულ ერთ დევნილზე ელექტროენერგიის მოხმარების ლიმიტი განისაზღვრება თვეში 50 კვტსთ ოდენობით, რომლის ფარგლებშიც 1 კვტსთ ელექტროენერგიის ღირებულებაზე დადგენილი ტარიფების მიხედვით მოხდება ფაქტობრივად გაწეული ხარჯების ანაზღაურება.

2000 წლის 1 მაისიდან 1 აგვისტომდე ორგანიზებულად (კომპაქტურად) ჩასახლებულ ერთ დევნილზე მოხმარებული ელექტროენერგიის საფასური ანაზღაურდეს 1 მაისამდე არსებული წესით 1,8 ლარის ოდენობით.

3. ლტოლვილთა მიერ მოხმარებული ელექტროენერგიის ფაქტობრივი ოდენობისა და ამ ბრძანებულებით დადგენილი ლიმიტის

დაცვის კონტროლი დაევალოს საქართველოს ლტოლვილთა და განსახლების სამინისტროს სათბობ-ენერგეტიკის სამინისტროსთან (დ.მირცხულავა) ერთად.

4. საქართველოს ფინანსთა სამინისტრომ (ზ.ნოღაიდელი) ამ ბრძანებულებით განსაზღვრული ლიმიტების ფარგლებში ლტოლვილთა მიერ მოხმარებული ელექტროენერგიის ღირებულების ანაზღაურებისათვის საქართველოს 2001 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესახებ" კანონის პროექტში გაითვალისწინოს სათანადო საბიუჯეტო ასიგნებანი ლტოლვილთა და განსახლების სამინისტროს ბიუჯეტში.

ე. შევარდნაძე

საქართველოს პრეზიდენტის
ბ რ ძ ა ნ ე ბ უ ლ ე ბ ა

N 397 2000 წლის 4 სექტემბერი ქ. თბილისი

აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის გულრიფშის რაიონის კოდორის ხეობაში გასატარებელი ღონისძიებებისა და მოსახლეობისათვის 2000 წელს გასაწევი სოციალური დახმარების შესახებ

აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის გულრიფშის რაიონის კოდორის ხეობაში საქართველოს პრეზიდენტის სახელმწიფო რწმუნებულმა შესაბამის სამინისტროებსა და უწყებებთან ერთად კოდორის ხეობის უსაფრთხოების უზრუნველყოფისა და მოსახლეობისათვის სოციალური პირობების გასაუმჯობესებლად გარკვეული სამუშაო განახორციელეს საქართველოს პრეზიდენტის 1998 წლის 6 ივლისის N 374 და 1999 წლის 19 მაისის N 551 განკარგულებების შესასრულებლად. გატარებული ზომების მიუხედავად, კვლავაც საჭიროა კოდორის ხეობის უსაფრთხოების უზრუნველყოფა და მოსახლეობისათვის სოციალური მდგომარეობის გაუმჯობესება. ამ მიზნით:

1. საქართველოს თავდაცვის სამინისტრომ (დ.თევზაძე) და საქართველოს სახელმწიფო საზღვრის დაცვის სახელმწიფო დეპარტამენტმა (ვ.ჩხეიძე) გააგრძელონ მუშაობა ხეობის დაცვის აუცილებელი გარანტიის უზრუნველყოფისათვის.

2. ეთხოვოს საქართველოს პროკურატურას (ჯ.ბაბილაშვილი) საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროსა (კ.თარგამაძე) და საქართველოს პრეზიდენტის სახელმწიფო რწმუნებულ ე.კვიციანთან ერთად მიიღოს ზომები კოდორის ხეობაში მართლწესრიგის განმტკიცებისათვის.

3. საქართველოს ფინანსთა სამინისტრომ (ზ.ნოღაიდელი):

ა) საქართველოს 2000 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტით გათვალისწინებული საქართველოს პრეზიდენტის ფონდიდან გამოუყოს

აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის გულრიფშის რაიონის კოდორის ხეობაში პრეზიდენტის სახელმწიფო რწმუნებულის აპარატს:

- მიმდინარე წელს მოსახლეობის ფქვილითა და პირველადი მოთხოვნილების საქონლით უზრუნველსაყოფად 316 (სამას თექვსმეტი) ათასი ლარი;

- ამ პროდუქტების ტრანსპორტირებისა და დატვირთვა-ჩამოტვირთვისათვის 156 (ას ორმოცდათექვსმეტი) ათასი ლარი.

ბ) შემოიღოს დადგენილი წესით ხეობაში მომუშავე მუშა-მოსამსახურეთა შრომით ანაზღაურებაზე, როგორც მაღალმთიან სასაზღვრო ზონაში მომუშავეებზე, ყოველთვიურად ერთი თვის ხელფასის ოდენობით დანამატი 2001 წლიდან, ხოლო იქ მომუშავე მასწავლებელთათვის სასწავლო წლიდან.

4. საქართველოს ტრანსპორტისა და კომუნიკაციის სამინისტრომ (მ.ადეიშვილი) წარმოადგინოს შესაბამისი წინადადებები:

ა) ხეობაში სატელეფონო კავშირისა და ტელეპროგრამების სტაბილური და შეუფერხებელი მუშაობის შესახებ;

ბ) კოდორის ხეობაში სატრანსპორტო მიმოსვლის გაუმჯობესების კონკრეტული ზომების შესახებ;

გ) ქუთაისი - გენწვიშის მიმართულებით კვირაში ერთი რეგულარული საჰაერო რეისის (ვერტმფრენით) დანიშვნის შესახებ.

5. ჭუბერი-ქვაფჩარის გზის (100 კმ-იანი) მონაკვეთი, შიდა სასოფლო გზების, ხიდების მოვლა-შენახვისა და რეაბილიტაციის სამუშაოების შესრულება და არსებული საგზაო სამმართველო დაექვემდებაროს „საქავტოგზების" დეპარტამენტს (ზ.სარალიძე).

6. რეგიონში შრომითი რესურსების ათვისების მიზნით საქართველოს ეკონომიკის, მრეწველობისა და ვაჭრობის სამინისტრომ (ვ.ჩხარტიშვილი):

ა) განახორციელოს ხეობაში მცირე ბიზნესის პროგრამის დაფინანსება (მეცხოველეობის, მეფუტკრეობის, ხე-ტყის განვითარება-გადამუშავების მიმართულებით);

ბ) უზრუნველყოს ადგილობრივი მოსახლეობის მიერ წარმოებული ნამეტი პროდუქტების - ხორცის, ყველის, თაფლის და სხვა სურსათის ადგილზე დამზადება.

7. ეთხოვოთ საქართველოს გენერალურ პროკურორს, აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარეს (ლ.ცაავა) აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლესი სასამართლოს თავმჯდომარეს (ვ.თორდია), აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის პროკურორს (ა.ლაცუზბაია) იუსტიციის საბჭოს (გ.ქავთარაძე) წარმოადგინონ წინადადებები აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის გულრიშფის რაიონის კოდორის ხეობაში სასამართლო ხელისუფლების დაწესებულებების (სასამართლო, პროკურატურა) შექმნის შესახებ.

8. საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობის დაცვისა და სოციალური უზრუნველყოფის სამინისტრომ (ა.ჯორბენაძე):

ა) აჟარის საავადმყოფო და ამბულატორია მოამარაგოს საჭირო მედიკამენტებითა და ტექნიკური აღჭურვილობით;

ბ) გააანალიზოს და მიიღოს ზომები ხეობის მოსახლეობის დასაქმების სფეროში არსებული პრობლემების გადასაწყვეტად.

9. საქართველოს განათლების სამინისტრომ (ა.კარტოზია) მიმდინარე წელს ძალაში დატოვოს სასწავლო დაწესებულებათა მასწავლებლებისათვის ადრე მინიჭებული საატესტაციო კატეგორიები შესაბამისი ანაზღაურებით.

10. 2000-2001 სასწავლო წელს თბილისის ივანე ჯავახიშვილის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტის მოსამზადებელ განყოფილებაზე გასაუბრების წესით ჩასარიცხად კოდორის ხეობის მოსახლეობისათვის დადგენილი წესით გამოყოფილ იქნეს 40 ადგილი, აღნიშნული უნივერსიტეტისათვის დამტკიცებული წლიური ასიგნებების ფარგლებში.

11. საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრომ და საგზაო პოლიციის მთავარმა სამმართველომ (კ.კობიაშვილი) უზრუნველყონ კოდორის ხეობის მიმართულებით ზამთრის მარაგის სურსათის უსაფრთხო, უდანაკარგო და შეუფერხებელი გადაადგილება.

12. საქართველოს პრეზიდენტის სახელმწიფო რწმუნებულმა კოდორის ხეობაში მიმდინარე წლის მეოთხე კვარტალში მთავრობის სხდომაზე წარმოადგინოს ანგარიში ბრძანებულების შესრულების მიმდინარეობის შესახებ.

13. ბრძანებულების შესრულების კონტროლი განახორციელონ საქართველოს ეროვნული უშიშროების საბჭოს მდივანმა ნ. საჯაიამ და საქართველოს პრეზიდენტის რეგიონალური პოლიტიკისა და მართვის სამსახურის უფროსმა ზ. ხატიძემ.

ე. შევარდნაძე

საქართველოს პრეზიდენტის ედუარდ შევარდნაძის გამოსვლიდან გაეროს ათასწლეულის სამიტზე

(2000 წლის 7 სექტემბერი, ქ. ნიუ-იორკი)

...მოუგვარებელი კონფლიქტები სახელმწიფოთა შორის და სახელმწიფოთა შიგნით ხვალ შეიძლება მძვინვარე ხანძრებად იქცეს.

...იმ გლობალური ძვრების ფონზე, რაც მსოფლიოში მოხდა ჩემმა ქვეყანამ დემოკრატიული განვითარების გზა აირჩია. მერე რა გამოვიდა? ერთმა მუჭა სეპარატისტებმა, გარეშე უცხო ძალებზე დაყრდნობით, გახლიჩეს საქართველო, ათასობით უდანაშაულო ადამიანი დახვრიტეს. უკვე რვა წელია რაც 300.000 ჩემი თანამემამულე მშობლიური კერებიდანაა გამოდევნილი, მოსახლეობის ნახევარზე მეტი შიმშილის პირზეა, თუმცა მეგობრები ამერიკიდან და სხვა ქვეყნებიდან გვეხმარებიან. მადლობა მათ.

უშიშროების საბჭომ აფხაზეთის კონფლიქტთან დაკავშირებით 23 რეზოლუცია მიიღო. მერე შედეგი? არავითარი.

უშიშროების საბჭომ ისიც ვერ მოახერხა აფხაზეთიდან ეთნიკური ნიშნის მიხედვით მოსახლეობის გამოდევნისათვის სათანადო კვალიფიკაცია მიეცა.

ბოლო ქართველი, ვინც აფხაზეთიდან გამოვიდა მე ვიყავი, ყველაფერი ვიცი, ვის აძლევდა ხელს სეპარატისტების წარმატება. მთელი პასუხისმგებლობით ვაცხადებ, რომ არა სეპარატისტთა გამარჯვება აფხაზეთში არ იქნებოდა ჩეჩნეთის ტრაგედიაც.

ცივი ომის დამთავრებისას ბევრს ვსაუბრობდით ახალ მსოფლიოზე, ახალ წესრიგზე. გავიდა 10 წელი. ჯერ კიდევ შორს ვართ ნანატრი ახალი წესრიგიდან. ან რა გარანტიაა, რომ შესრულდება ის, რასაც გენერალური მდივანი გვთავაზობს? მე პირადად, ბუნებით ოპტიმისტ კაცს, მაქვს საფუძველი სკეპტიციზმისათვის. ადრე ვლაპარაკობდით ორ პოლუსიან მსოფლიოზე, ახლა ზოგიერთები მრავალპოლუსიანს გვთავაზობენ. მაშ ვინ იღებს თავის თავზე იმ პასუხისმგებლობას რომლის მოგვარებაც სახელმწიფოებს, თუნდაც სუვერენულს, არ შეუძლიათ?

რამდენ გონივრულ და რაციონალურ მოსაზრებას აღმოაჩენთ წარმოდგენილ მოხსენებაში, მაგრამ რამდენი მათგანი მოითხოვს მოქმედ საერთაშორისო ორგანიზაციათა და გაერთიანებათა რადიკალურ გარდაქმნას? შევძლებთ კი?

...გაერთიანებული ორგანიზაციის რესურსები და შესაძლებლობები მკვეთრად უნდა გაიზარდოს და რა თქმა უნდა, ასევე მკვეთრად უნდა გაიზარდოს თვითეული სახელმწიფოს როლი და პასუხისმგებლობაც.

ყოველივე რაზეც ვლაპარაკობთ მიუთითებს იმაზე, რომ მომავალი ათასწლეულის პრობლემების გადაწყვეტა ცალკეულ სახელმწიფოებს, თუნდაც გიგანტებს არ ძალუძთ. საჭიროა შემკრავი, შემკრები ძალა დიდი უფლებებით და მოვალეობებით. საჭიროა გაეროს, უშიშროების საბჭოს ძირეული რეორგანიზაცია ახალი ათასწლეულის მოთხოვნათა შესაბამისად. აუცილებელია უშიშროების საბჭოს გაფართოება. მახსოვს 1992 წლის სესიაზე დავაყენე საკითხი უშიშროების საბჭოს შემადგენლობაში გერმანიისა და იაპონიის შეყვანის შესახებ. ეხლაც არ მესმის რატომ არ გადაწყდა ეს საკითხი. ახალ ეტაპზე ახალი პრეტენდენტებიც გამოჩნდნენ, აქაც მოიძებნება გონივრული გადაწყვეტილება. ჩემი ღრმა რწმენით საჭიროა შეიზღუდოს ვეტოს უფლება. გაეროს წესდებასაც სჭირდება ახლებური გააზრება ახალ აღმოჩენათა და ახალ კატასტროფულ საფრთხეთა გათვალისწინებით. უფრო მკაფიოდ, უფრო ნათლად უნდა გამოიკვეთოს უშიშროების საბჭოს როლი, მისი ფუნქციები. მას უნდა გააჩნდეს "სახანძრო მანქანების" (ვხმარობ გენერალური მდივნის გამოთქმას) საკმაო რაოდენობა ხანძრების ჩასაქრობა, პლანეტაზე სტაბილურობის და მშვიდობის შენარჩუნებისათვის. ვუერთდები გენერალური მდივნის პოზიციას საერთაშორისო სასამართლოს შესახებ, მხოლოდ საჭიროა პრობლემის გადაჭრას ახალი ათწლეული არ დასჭირდეს.

უფრო შეთანხმებული და სინქრონული უნდა იყოს ურთიერთქმედება გაეროსთან, მის უშიშროების საბჭოსთან ისეთი მძლავრი რეგიონული ორგანიზაციების, როგორიცაა ევროკავშირი და ეუთო.

ვერც სახელმწიფოთა ჯგუფი, ვერც სახელმწიფოები ცალკე აღებული ვერ შესძლებენ კაცობრიობის წინაშე მდგომი პრობლემების გადაწყვეტას, ბოლოს და ბოლოს ადამიანის, როგორც ბუნების უმაღლესი ქმნილების, მისი გვირგვინის გადარჩენას, მით უმეტეს, ანაქრონიზმად გამოიყურება სურვილი ცალკეული სახელმწიფოთა გავლენის სფეროების შენარჩუნებისა, აღდგენისა ან გაფართოებისა, ძველისკენ დაბრუნებისა.

და მაინც, იმედი ვიქონიოთ, რომ დამოუკიდებელი დემოკრატიული სახელმწიფოები კიდევ უფრო გაძლიერდებიან და ყველანი ერთად შევქმნით მშვიდობისა და კეთილდღეობის უმთავრეს გარანტიას ახალ გაეროს, ახალ უშიშროების საბჭოს...

...ვფიქრობ, საერთოდ დღევანდელ ურთულეს გამოწვევათა წინაშე სულ უფრო მეტად უნდა ვიფიქროთ ერთიანობაზე, და არა გამყოფ ხაზებზე. ბოლო ათწლეულების ისტორიამ, დაგვარწმუნა, რომ როცა შეთანხმებულად ვმოქმედებთ, სასწაულების მოხდენა შეგვიძლია.

საქართველოს პრეზიდენტის
გ ა ნ კ ა რ გ უ ლ ე ბ ა

N 1043 2000 წლის 26 სექტემბერი ქ. თბილისი

საქართველოში 2000 წლის 27 სექტემბერს „ხსოვნისა და იმედის" დღის აღნიშვნისა და მოწყობის ღონისძიებათა შესახებ

მეშვიდე წელია აფხაზეთის ძირძველი ქართველი მოსახლეობა დევნილობაში ხვდება აფხაზეთის ტრაგედიის დღეს – 27 სექტემბერს.

ეს დღე თითოეული ჩვენგანის, განსაკუთრებით დევნილი თანამემამულეებისათვის მოუშუშებელი ტკივილის, უმძიმესი განცდის, შვილების, მშობლების, უახლოესი ნათესავების, საკუთარი კარ-მიდამოს დაკარგვასთან, ქვეყნის ტერიტორიული მთლიანობის ხელყოფასთანაა ასოცირებული. ამიტომ იგი უნდა აღინიშნოს აფხაზეთის ტრაგედიაგამოვლილი ადამიანებისადმი, მათი პრობლემებისადმი განსაკუთრებული ყურადღებითა და თანადგომით. ეს დღე უნდა იქცეს ჩვენი დევნილი თანამემამულეების, სრულიად საქართველოს, ერისა და ბერის უპირველესი ამოცანის – ქვეყნის ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენის, სახელმწიფოებრივი ერთიანობის განმტკიცებისათვის ყველა პროგრესული და კონსტრუქციული ძალისა და საშუალების გაერთიანების დღედ.

მიმდინარე წლის 27 სექტემბერს „ხსოვნისა და იმედის" დღის აღნიშვნასთან დაკავშირებულ ღონისძიებათა მაღალორგანიზებულად მოწყობის მიზნით:

1. მოწონებულ იქნეს საქართველოს საპატრიარქოს, ცხუმ აფხაზეთის ეპარქიის, აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოსა და მინისტრთა საბჭოს თანდართული წინადადებები 2000 წლის 27 სექტემბერს საქართველოში „ხსოვნისა და იმედის" დღის აღნიშვნის შესახებ.

2. საქართველოს პრეზიდენტის სახელმწიფო რწმუნებულებმა, სამინისტროებმა და უწყებებმა, ადგილობრივი მმართველობის ორგანოებმა აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლეს საბჭოსა და მინისტრთა საბჭოსთან ერთად უზრუნველყონ ქალაქებსა და სოფლებში, სახელმწიფო დაწესებულებებში, დევნილთა განსახლების ადგილებში აფხაზეთში საომარი მოქმედებების დროს დაღუპულთა ხსოვნის, პატივმიგების, მათი ოჯახის წევრებთან შეხვედრებისა და სხვა ღონისძიებათა მოწყობა.

3. საქართველოს განათლების სამინისტრომ (ა.კარტოზია) 27 სექტემბერს ქვეყნის ყველა ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლაში, სპეციალურ და უმაღლეს სასწავლებელში პირველი გაკვეთილები, ლექციები მიუძღვნას თემას „გახსოვდეს აფხაზეთი".

4. საქართველოს კულტურის სამინისტრომ (ს.გოგიბერიძე), ქ.თბილისის მერიამ (ვ.ზოდელავა), ადგილობრივი მმართველობის ორგანოებმა მიმდინარე წლის 27 სექტემბერს „ხსოვნისა და იმედის" დღის აღნიშვნასთან დაკავშირებული ღონისძიებების მოსაწყობად უზრუნველყონ აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოსა და მინისტრთა საბჭოს წინადადებების საფუძველზე 25-30 სექტემბერს საკონცერტო საგამოფენო დარბაზების, თეატრების, სოფლის კლუბების, სპორტული მოედნების გამოყოფა და მომსახურება.

5. ქ.თბილისის მერიამ უზუფრუქტის წესით გადასცეს აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოს ქ.თბილისის ფარგლებში მიწის 4 (ოთხი) ნაკვეთი სტაციონარული სტენდების დასამონტაჟებლად (გმირთა მოედანი, დიღუბე - ქალაქში შემოსას-ვლელი, ორთაჭალა - ჰესის მიმდებარე ტერიტორია პეტრე ბაგრატიონის ძეგლის წინ, მეტრო ავლაბარი) აფხაზეთის პრობლემათა ამსახველი თვალსაჩინოებისა და სხვა მასალის განსათავსებლად მერიის მიერ დაწესებული სტანდარტების ფარგლებში.

6. ადგილობრივი მმართველობის ორგანოებმა უზრუნველყონ ყველა ქალაქსა და რაიონულ ცენტრში აფხაზეთის თემაზე აღნიშნული სტაციონალური სტენდების დამონტაჟება.

7. ეთხოვოთ საქართველოს ტელევიზიასა და რადიომაუწყებლობას (ზ.შენგელია), საქართველოს სახელმწიფო საინფორმაციო სამსახურს (კ.იმნაძე) აფხაზეთის თემის, „ხსოვნისა და იმედის" დღისადმი მიძღვნილი ღონისძიებების ფართო გაშუქება.

ე. შევარდნაძე

საქართველოს პრეზიდენტის

გ ა ნ კ ა რ გ უ ლ ე ბ ა

N 1050 2000 წლის 27 სექტემბერი ქ. თბილისი

აფხაზეთიდან დევნილი მოსახლეობის სოციალური დაცვის გაუმჯობესებისა და მოახლოებული ზამთრისათვის მზადების გადაუდებელ ღონისძიებათა შესახებ

აფხაზეთიდან დევნილი მოსახლეობის ყოფითი პირობების, სოციალური და ეკონომიკური მდგომარეობის გაუმჯობესებისა და მოახლოებული ზამთრისათვის მზადების მიზნით:

1. საქართველოს ფინანსთა სამინისტრომ (ზ. ნოღაიდელი):

ა) დევნილებისათვის ყოველთვიური სახელმწიფო ფულადი დახმარების გაცემის, არსებული დავალიანების დაფარვის საქმეში ბოლო დროს მიღწეული დადებითი ტენდენციების გათვალისწინებით მიიღოს გადამჭრელი ზომები თანხის გაცემის რიტმულობის შენარჩუნებისა და მიმდინარე წლის ბოლომდე არსებული დავალიანების სრულად დასაფარავად;

ბ) საქართველოს ლტოლვილთა და განსახლების სამინისტროს (ვ. ვაშაკიძე) საქართველოს 2000 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტით მისთვის განკუთვნილ ასიგნებათა ფარგლებში გამოუყოს 200 (ორასი) ათასი ლარი შეშის გადასაზიდად საჭირო ტრანსპორტის საწვავისა (70 ტონა) და წყალტუბოში მცხოვრები 8500 დევნილისათვის სანათი ნავთის (1 სულზე 5 ლიტრი) შესაძენად და სათბობი შეშის დასამზადებელ ძირზე სანიხრე ღირებულების გადასახდელად (წარმოდგენილი ხარჯთა ნუსხის საფუძველზე).

გ) მიიღოს ზომები აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის საქართველოს 2000 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტით განსაზღვრულ დაფინანსებაში გარღვევის ეტაპობრივად დასაფარავად მიმდინარე წლის ბოლოსათვის ავტონომიური რესპუბლიკის ბიუჯეტის სრულად დაფინანსების აუცილებლობის გათვალისწინებით.

2. საქართველოს სატყეო მეურნეობის სახელმწიფო დეპარტამენტმა (გ. ჯაფარიძე) ორ კვირაში გამოყოს რეგიონებში სათბობი შეშის დამზადების მიზნით მოვლითი და სპეციალური ჭრებისათვის მიზნობრივი ტყეკაფები, სათბობი შეშის გაცემა აწარმოოს ძირზე შესაბამისი სანიხრე ღირებულების გადახდით საქართველოს ლტოლვილთა და განსახლების სამინისტროსა და აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოს (ლ. ცაავა) შესაბამისი სტრუქტურების განაცხადების თანახმად გამოყოფილი თანხის ფარგლებში.

3. აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭომ, საქართველოს ლტოლვილთა და განსახლების სამინისტრომ, ადგილობრივი მმართველობის ორგანოებმა, ყურადღება მიაქციონ ელექტროენერგიის მიწოდების გრაფიკის დაცვას დევნილთა კომპაქტურად ჩასახლების

ობიექტებზე, დევნილთა მიერ მოხმარებული ელექტროენერგიის საფასურის გადახდა განხორციელდეს დაწესებული ახალი ტარიფების მიხედვით საქართველოს პრეზიდენტის 2000 წლის 30 აგვისტოს N 391 ბრძანებულების შესაბამისად. ელექტროენერგიის მიწოდების გრაფიკის შესახებ ინფორმაცია წინასწარ ეცნობოს მოსახლეობას.

4. საქართველოს სოფლის მეურნეობისა და სურსათის სამინისტრომ (დ.კირვალიძე) აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოსთან, საქართველოს ლტოლვილთა და განსახლების სამინისტროსა და ფინანსთა სამინისტროსთან შეთანხმებით ორ კვირაში წარმოადგინოს წინადადებები საქართველოსა და აშშ მთავრობებს შორის 2000 წლის ივლისში დადებული ხელშეკრულებით გამოყოფილი 35 ათასი ტონა სასურსათო ხორბლიდან სამეგრელო ზემო-სვანეთში განთავსებული 120 272 დევნილისათვის 5 ათასი ტონა ხორბლის გაცემის შესახებ.

5. საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრომ (ა. ჯორბენაძე):

ა) უზრუნველყოს საქართველოს რეგიონებში განთავსებულ დევნილთა პროფილაქტიკური სამედიცინო გასინჯვის დამკვიდრებული პრაქტიკის სრულყოფა, ადგილობრივი და დევნილთა, ასევე სპეციალიზებული სამედიცინო ბრიგადების გამოყენების გზით იძულებით გადაადგილებულ ავადმყოფთა სტანდარტზედა გადაუდებელი სტაციონარული მკურნალობა სახელმწიფო ბიუჯეტის ხარჯზე ჯანდაცვის სამინისტროს მიერ დადგენილი წესით;

ბ) ზამთრის პირობებისათვის დამახასიათებელ სპეციფიკურ დაავადებათა გამწვავების შესაძლებლობის გათვალისწინებით მიიღოს ზომები შესაბამისი მედიკამენტებისა და სამედიცინო დანიშნულების საგნების აუცილებელი რეზერვის შესაქმნელად;

გ) აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოსა და საქართველოს ლტოლვილთა და განსახლების სამინისტროსთან ერთად შეისწავლოს დევნილთა სადაზღვევო სამედიცინო პოლისებით სარგებლობის რეალური მდგომარეობა და გაატაროს კონკრეტული ზომები დევნილი მოსახლეობის პოლისებით სრული უზრუნველყოფისა და გაცემული პოლისების ეფექტიანი მოქმედების მიზნით.

6. საქართველოს განათლების სამინისტრომ (ა.კარტოზია) აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოსთან, ადგილობრივი მმართველობის ორგანოებთან ერთად უზრუნველყოს განათლების რეფორმის 2001 წლის პროგრამების დასაფინანსებლად გამოყოფილი სახსრებიდან დევნილთა სკოლების, სკოლამდელი დაწესებულებების სახელმძღვანელოებით, მეთოდური ლიტერატურით, სასკოლო ინვენტარით შესაძლებელი მომარაგების ღონისძიებების განხორციელება. განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმოს დევნილთა განათლების ობიექტების ზამთრისათვის მზადყოფნის მდგომარეობას, მათი საჭიროების ასახვას განათლების სისტემაში მოქმედ საერთაშორისო პროგრამებში.

7. საქართველოს ლტოლვილთა და განსახლების სამინისტრომ, აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭომ სისტემატურად

ადევნონ თვალყური დევნილთა ყოფითი პირობების, სოციალური მდგომარეობის გაუმჯობესების ღონისძიებების განხორციელებას, დროულად გამოავლინონ საჭირბოროტო პრობლემები და მოახდინონ მათზე სათანადო რეაგირება, ადგილებზე დევნილებთან შეხვედრების და მასმედიის მეშვეობით უზრუნველყონ ფართო ახსნა-განმარტებითი მუშაობა სახელმწიფოს მხრიდან დახმარების შესაძლებლობების, ასევე გაეროს ინიციატივით დევნილთა დახმარებისადმი ახლებური მიდგომის განხორციელების შესახებ.

8. სამინისტროებმა, უწყებებმა, ადგილობრივი მმართველობის ორგანოებმა თავიანთ საქმიანობაში განსაკუთრებული ყურადღება დაუთმონ აფხაზეთიდან დევნილი მოსახლეობის ყოფითი პირობების, სოციალური და ეკონომიკური მდგომარეობის გაუმჯობესების საკითხების მოგვარებას, ყოველმხრივ შეუწყონ ხელი ზამთრისათვის მოსამზადებელი ღონისძიებების ხარისხიანად და სრულად განხორციელებას.

9. ამ განკარგულების შესრულების მიმდინარეობის კონტროლი განახორციელოს საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის მოადგილემ თ. ისაკაძემ.

ე. შევარდნაძე

საქართველოს პარლამენტის დადგენილება
აფხაზეთის პრობლემებთან დაკავშირებული საქართველოს პარლამენტის დროებითი კომისიის შემადგენლობაში ცვლილებების შეტანის თაობაზე

საქართველოს პარლამენტი **ადგენს:**

აფხაზეთის პრობლემებთან დაკავშირებული დროებითი კომისიის შემადგენლობიდან გამოყვანილ იქნეს ვიტალი ხაზარაძე და თენგიზ ჯგუშია, ხოლო შეყვანილ იქნენ როზა ლორთქიფანიძე და გრიგოლ (გოჩა) ჯოჯუა.

საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარე ზურაბ ჟვანია
თბილისი, 2000 წლის 29 სექტემბერი

Совместное заявление
Пятой сессии Рабочей Группы номер Один

4 октября 2000 г.состоялась Пятая Сессия Рабочей Группы Один под председательством Главного Военного Наблюдателя МООННГ генерал-майора

Анис А. Баджва и при участии грузинской и абхазской делегации. КСПМ СНГ не принимали участие.

1. На Сессии Рабочая Группа Один обсудила результаты выполнения договоренности. Достигнуьых на Четвертой сессии Рабочей Группы Один и отраженных в совместном заявлении, подписанном 20 августа 2000 г. (“Совместное заявление”).

а. В сответствии с параграфом 1 а. Совместного заявления грузинская и абхазская стороны до 10 сентября предоставили МООННГ и КСПМ СНГ список постов и личного состава в Зоне безопасности, включая количество личного состава на каждом посту и части, к которой он относится. Пришли к соглашению о том, что необходимо внести дополнение в формулировку, тспльзуемоую в параграфе 1. а. Совместного заявления от 20 августа 2000 г., а именно к лову “посты” добавить слово “части”.

б. В сответствии с параграфом 1 б. Совместного заявления МООННГ проверила информцию по постам и личному составу, предоставленную сторонами.

в. В сответствии с параграфом 1 б. Совместного заявления МООННГ и КСПМ СНГ были уведомлены об изменениях в информции по постам и личному составу, внесенных до 10 сентября 2000 г. в устной форме, а не в письменной.

г. В сответствии с параграфами 2 и 3 Совместного заявления до заседания Четырехсторонней встречи 24 августа 2000 г. обе стороны предоставили Гланому Военному Наблюдателю назначения своих представитьелей в Группу, о которой идет речь в пункте 3 Протокола, полдпи санного 11 июля 2000 г. Данные представители присутствовали на заседаниях Четырехсторонней встречи, начиная с 24 августа 2000 г.

д. В сответствии с параграфом 5 Совместного заявления стороны обменялись списками лиц, подозоеваемых в совершении преступлений, согласно парагроафу 4 Протокола, подписанного 11 июля 2000 г.

е. В сответствии с параграфом 6 Совместного заявления на Четырехсторонней встречах обсуждались практические и технические детали по установлению улучшенной связи между главами местных правоохранительных органов с обеих сторон, с МООННГ и КСПМ СНГ. И как результат этих обсуждений средства связи были установлены и работа по их улучшению продолжается. Грузинская и абхазская стороны обратились к МООННГ с просьбой оказать матьериальную помощь в установлении боллее еффективной связи между представителями местных властей обеих сторон.

2. Рабочая Группа Один приняла решение обратиться с рекомендациями к Координационному Совету одобрить меры, перечисленные в параграфе 4 Совместного заявления.

3. Рабочая группа Один приняла решение обратиться к Председеателю Четырехсторонней встречи, Командующему КСПМ СНГ, с письменной

просьбой как можно быстрее предоставлять сторонам Протокол Четырехсторонней встречи.ть

4. На заседании четрехсторонней встречи 12 октября 2000 г., стороны предоставят Главному Военному Наблюдателю МООННГ письменные предложения относительно действий, которые необходимо предпринять сторонам, основываясь на выявленныэх фактах или рекомендациях Совместной Группы по выявлению и исследованию фактов, и выносить их на рассмотрение следующей сессии Координационного Совета для принятия окончательного решения.

5. К 12 октября 2000 г. грузинская сторона назначит своих представителей в Совместную группу по выявлению и исследованию фактов в соответтствии с параграфом 2 Протокола о создании Совметсной Группы по выявлению и расследованию фактов от 19 января 2000 г.

6. Следующая сессия Рабочей Группы Один состотся в Сухумской штаб-квартире МООННГ после ближайшего заседания Координационного Совета.

От грузинской стороны От абхазской стороны
Малхаз Какабадзе Гиви Агрба
Генерал-лейтенант

От МООННГ
Анис А. Баджва
Генерал-майор

4 октября 2000 г.

საქართველოს პრეზიდენტის
გ ა ნ კ ა რ გ უ ლ ე ბ ა

N 1115 2000 წლის 17 ოქტომბერი ქ. თბილისი

"იძულებით გადაადგილებულ პირთა დასახმარებლად ახლებური მიდგომის პროგრამების შემუშავების ხელშემწყობი სამთავრობო კომისიის შექმნის შესახებ" საქართველოს პრეზიდენტის 2000 წლის 31 იანვრის N89 განკარგულებაში ცვლილების შეტანის თაობაზე

"იძულებით გადაადგილებულ პირთა დასახმარებლად ახლებური მიდგომის პროგრამების შემუშავების ხელშემწყობი სამთავრობო კომისიის შექმნის შესახებ" საქართველოს პრეზიდენტის 2000 წლის 31 იანვრის N89 განკარგულების პირველი პუნქტით შექმნილ სამთავრობო კომისიის შემადგენლობაში შეტანილ იქნეს ცვლილება და კომისიის შემადგენლობაში შეყვანილ იქნენ:

ელდარ შენგელაია - საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარის მოადგილე

გურამ ვახტანგიშვილი - საქართველოს პარლამენტის წევრი, დეპუტატი ლიახვის საარჩევნო ოლქიდან

Протокол
Одннадцатой Сессии Координационного Совета
Грузинской и Абхазской сторон

24 октября 2000 г.

Одинадцатая сессия Координационного Совета, созданного на основе Заключительного Заявления по итогам Женевской встречи грузинской и абхазской сторон 17 по 19 ноября 1997 г., состоялась 24 октября 2000 г. под эгидой Организации Объединённых Наций и под председательством Специального представителя Генерального секретаря Организации Объединённых Наций г-на Дитера Бодена с участием представителей Российской Федерации в качестве содействующей стороны. Организации по безопасности и сотрудничеству в Европе (ОБСЕ), государств, входящих в группу Друзей Генерального секретаря ООН: Германии, Российской Федерации, Соединённого Королевства, Соединённых Штатов Америки и Франции в качестве наблюдателей.

Грузинская сторона была представлена делегацией во главе с г-ном Гиорги Арсенишвили. Абхазская сторона была представлена делегацией во главе с г-ном Вячеславом Цугба

Открывая сессию. Специальный представитель Генерального секретаря отметил, что в последнее время, несмотря на определенный застой в решении вопросов, касающихся полномасштабного урегулирования конфликта, переговоры в рамках Женевского мирного процесса заметно активизировались. Об этом, в частности, свидетельствует регулярная работа Координациоонного Совета в целом и особенно Рабочей группы 1, активизация двусторонних контактов, например, встречи министров здравоохранения и образования. Заслуживает положительной оценки тот факт, что наконец решен вопрос о перезахоронении погибших из Бабушеры и в ближайшее время стороны реализуют его на практике

Принятая повестка дня включала следующие пункты:

1. Вопросы устойчивого невозобновления огня и проблемы безопасности
2. Беженцы и лица перемещённые внутри страны.
3. Экономические и социальные проблемы.
4. Разное.

Представители сторон сделали заявления. В обсуждении повестки дня приняли участие представители Российской Федерации в качестве содействующей стороны, ОБСЕ и группы Друзей Генерального секретаря ООН. ГВН МООННГ и Командующий КСПМ СНГ выступили с сообщениями о ситуации в зоне конфликта. С заявлениями выступили также представители ПРООН и УВКБ.

Совет принял следующие решения:
1. Одобрить рекомендации Рабочей группы 1, принятые на Пятой сессии 4 октября 2000 года, которыми предусмотрено следующее:

Если одна из сторон конфликта сочтет необходимым увеличить количество своего персонала в Зоне безопасности свыше 600 человек, то:

а\ Та сторона, которая предлагает увеличение количества своего персонала в Зоне безопасности свыше 600 человек, должна уведомить в письменном виде в первую очередь другую сторону, затем - МООННГ и КСПМ СНГ, а также
б\ По получении такого уведомления в письменном виде Главный военный наблюдатель МООННГ немедленно созывает Чрезвычайную сессию Рабочей группы 1 для рассмотрения предложенного увеличения количества персонала.

2 Придать официальный статус четырехсторонним встречам и заключать их заседания подписанием Протокола обеими сторонами, МООННГ и КСПМ СНГ

3 Принять меры к возобновлению деятельности Рабочей группы 2.

4 Стороны приняли к сведению проект документа об учреждении и деятельности Совместной миссии по оценке ситуации в Гальском районе, создаваемой в рамках Женевского мирного процесса под эгидой ООН, с которым ознакомил Координационный Совет Специальный представитель Генерального секретаря ООН.

5. Призвать стороны, в ближайшем будущем, продолжить переговоры и достичь согласия по конкретным мерам экономического сотрудничества в рамках рабочей группы 3

6 Созвать двенадцатую сессию Координационного Совета не позже, чем в январе 2001 г

Резолюция 1325 (2000),
принятая Советом Безопасности на его 4213-м заседании,
31 октября 2000 года

Совет Безопасности,

ссылаясь на свои резолюции 1261 (1999) от 25 августа 1999 года, 1265 (1999) от 17 сентября 1999 года, 1296 (2000) от 19 апреля 2000 года и 1314 (2000) от 11 августа 2000 года, а также на соответствующие заявления своего Председателя и ссылаясь также на заявление для печати, сделанное Председателем 8 марта 2000 года по случаю Дня Организации Объединенных Наций, посвященного правам женщин и международному миру (Международный женский день) (SC/6816),

ссылаясь также на обязательства, закрепленные в Пекинской декларации и Платформе действий, а также обязательства, содержащиеся в итоговом документе двадцать третьей специальной сессии Генеральной Ассамблеи Организации Объединенных Наций под названием «Женщины в 2000 году: равенство между мужчинами и женщинами, развитие и мир в XXI веке» (A/S-

23/10/Rev.1), в частности те, которые касаются женщин и вооруженных конфликтов,

учитывая цели и принципы Устава Организации Объединенных Наций и главную ответственность Совета Безопасности за поддержание международного мира и безопасности в соответствии с Уставом, выражая обеспокоенность по поводу того, что гражданское население, особенно женщины и дети, составляет подавляющее большинство среди тех, на ком негативно сказываются вооруженные конфликты, включая беженцев и вынужденных переселенцев, и все чаще становится мишенью для комбатантов и вооруженных элементов, и признавая обусловленные этим последствия для прочного мира и примирения,

вновь подтверждая важную роль женщин в предотвращении и урегулировании конфликтов и в миростроительстве и подчеркивая важность их равноправного и всестороннего участия во всех усилиях по поддержанию и содействию укреплению мира и безопасности и необходимость усиления их роли в процессе принятия решений в отношении предотвращения и урегулирования конфликтов,

вновь подтверждая также необходимость уважения в полной мере международного гуманитарного права и норм в области прав человека, которые защищают права женщин и девочек во время и после конфликтов,

особо отмечая необходимость обеспечения всеми сторонами того, чтобы в программах разминирования и информирования о минной опасности учитывались особые потребности женщин и девочек, признавая настоятельную необходимость учета гендерной проблематики при проведении операций по поддержанию мира и в этой связи отмечая Виндхукскую декларацию и Намибийский план действий по обеспечению учета гендерной проблематики при проведении многокомпонентных операций в поддержку мира (S/2000/693),

признавая также важность рекомендации в отношении специализированной подготовки всего миротворческого персонала по вопросам защиты, особых потребностей и прав человека женщин и детей в конфликтных ситуациях, содержащейся в заявлении его Председателя, которое было сделано для прессы 8 марта 2000 года,

признавая, что понимание влияния вооруженных конфликтов на женщин и девочек и наличие эффективных организационных механизмов, гарантирующих их защиту и полное участие в мирном процессе, могут в значительной мере способствовать поддержанию и содействию укреплению международного мира и безопасности,

отмечая потребность в сводных данных в отношении влияния вооруженных конфликтов на женщин и девочек,

1. настоятельно призывает государства-члены обеспечить более активное участие женщин на всех уровнях принятия решений в рамках национальных, региональных и международных институтов и механизмов предотвращения, регулирования и разрешения конфликтов;

2. призывает Генерального секретаря осуществить его стратегический план действий (A/49/587), в котором предлагается активизировать участие женщин на директивных уровнях в урегулировании конфликтов и мирных процессах;

3. настоятельно призывает Генерального секретаря назначать больше женщин на должности специальных представителей и посланников и поручать им

осуществление миссий добрых услуг от его имени и в этой связи призывает государства-члены представлять Генеральному секретарю кандидатуры для включения в регулярно обновляемый централизованный список;

4. настоятельно призывает далее Генерального секретаря добиваться расширения роли и вклада женщин в рамках полевых операций Организации Объединенных Наций, и особенно среди военных наблюдателей, гражданского полицейского персонала, сотрудников по правам человека и гуманитарного персонала;

5. выражает свою готовность включить гендерную перспективу в операции по поддержанию мира и настоятельно призывает Генерального секретаря обеспечить включение, там где это уместно, гендерного компонента в полевые операции;

6. просит Генерального секретаря дать государствам-членам руководящие указания в отношении подготовки и предоставить им материалы, касающиеся защиты, прав и особых потребностей женщин, а также значения привлечения женщин ко всем мерам по поддержанию мира и миростроительству, предлагает государствам-членам включать эти элементы, а также подготовку по вопросам осознания проблемы ВИЧ/СПИД в их национальные программы подготовки военного и гражданского полицейского персонала в преддверии развертывания и просит далее Генерального секретаря обеспечить получение аналогичной подготовки гражданским персоналом операций по поддержанию мира;

7. настоятельно призывает государства-члены расширять свою добровольную финансовую, техническую и материальную поддержку усилий по подготовке персонала с учетом гендерных аспектов, включая усилия, предпринимаемые соответствующими фондами и программами, в том числе Фондом Организации Объединенных Наций для развития в интересах женщин и Детским фондом Организации Объединенных Наций и Управлением Верховного комиссара Организации Объединенных Наций по делам беженцев и другими соответствующими органами;

8. призывает всех действующих лиц при согласовании и осуществлении мирных соглашений применять подход, основанный на учете гендерных аспектов, в том числе, среди прочего:

a) особых потребностей женщин и девочек в ходе репатриации и расселения, а также в том, что касается реабилитации, реинтеграции и постконфликтного восстановления;

b) мер, направленных на поддержку местных мирных инициатив, выдвигаемых женщинами, и местных процессов урегулирования конфликтов и на вовлечение женщин в деятельность всех механизмов осуществления мирных соглашений;

c) мер, обеспечивающих защиту и уважение прав человека женщин и девочек, особенно в том, что касается конституции, избирательной системы и деятельности полиции и судебных органов;

9. призывает все стороны в вооруженных конфликтах в полной мере соблюдать международно-правовые нормы, применимые к правам и защите женщин и девочек, особенно как гражданских лиц, в частности обязательства, применимые к ним в соответствии с Женевскими конвенциями 1949 года и Дополнительными протоколами к конвенциям 1977 года, Конвенцией о беженцах 1951 года и Протоколом к ней 1967 года, Конвенцией о ликвидации всех форм дискриминации в отношении женщин 1979 года и Факультативным протоколом к ней 1999 года и Конвенцией Организации Объединенных Наций о правах ребенка 1989 года и двумя Факультативными протоколами к ней от 25 мая 2000 года, и учитывать соответствующие положения Римского статута Международного уголовного суда;

10. призывает все стороны в вооруженных конфликтах принимать специальные меры для защиты женщин и девочек от обусловленного половой принадлежностью насилия, особенно от изнасилования и других форм сексуального надругательства и всех других форм насилия, в ситуациях, представляющих собой вооруженный конфликт;

11. особо отмечает, что все государства несут ответственность за то, чтобы положить конец беззаконию и осуществлять судебное преследование лиц, виновных в геноциде, преступлениях против человечества и военных преступлениях, включая преступления, касающиеся сексуального и других форм насилия в отношении женщин и девочек, и в этой связи подчеркивает необходимость обеспечения того, чтобы, когда это возможно, на эти преступления не распространялось действие положений об амнистии;

12. призывает все стороны в вооруженных конфликтах уважать гражданский и гуманитарный характер лагерей и поселений беженцев и принимать во внимание особые потребности женщин и девочек, в том числе при их проектировании, и ссылается на свои резолюции 1208 (1998) от 19 ноября 1998 года и 1296 (2000) от 19 апреля 2000 года;

13. выражает свою готовность учитывать гендерные аспекты в операциях по поддержанию мира и настоятельно призывает Генерального секретаря обеспечить включение гендерного компонента во все полевые операции;

14. подтверждает свою готовность учитывать, всякий раз когда принимаются меры по статье 41 Устава Организации Объединенных Наций, их потенциальные последствия для гражданского населения, принимая во внимание особые потребности женщин и девочек, с тем чтобы предусмотреть соответствующие гуманитарные исключения;

15. выражает свою готовность обеспечить, чтобы миссии Совета Безопасности учитывали гендерные соображения и права женщин, в том числе посредством проведения консультаций с местными и международными женскими группами;

16. просит Генерального секретаря провести исследование о влиянии вооруженных конфликтов на женщин и девочек, о роли женщин в миростроительстве и о гендерных аспектах мирных процессов и урегулирования конфликтов и просит далее его представить Совету Безопасности доклад о

результатах этого исследования и предоставить его в распоряжение всех государств — членов Организации Объединенных Наций;

17. просит Генерального секретаря включать в соответствующих случаях в свои доклады Совету Безопасности информацию о ходе осуществления усилий по обеспечению учета гендерной проблематики при проведении миссий по поддержанию мира и о всех других аспектах, касающихся женщин и девочек;

18. постановляет продолжать активно заниматься этим вопросом.

საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტროს განცხადება

კომპეტენტური ორგანოებიდან მიღებული ინფორმაციის თანახმად, 2000 წლის 8-9 ნოემბერს აფხაზური მხარის "სამხედრო ძალებმა" შეზღუდული შეიარაღების ზონაში ჩაატარეს წვრთნები მძიმე ტექნიკის (ტანკების, ქვეითთა საბრძოლო მანქანების, შვეულფრენების) გამოყენებით, რომლის დროსაც ადგილი ჰქონდა სარაკეტო გასროლებს. აფხაზურმა მხარემ საერთაშორისო დამკვირვებლებს აუკრძალა შეზღუდული შეიარაღების ზონაში გადაადგილება და იგნორირება გაუკეთა მათ მცდელობას შეხვედროდნენ წვრთნებში მონაწილე "შენაერთების მეთაურებს". სამხედრო მანევრების დროს ტერიტორიაზე დახურულ იქნა საჰაერო სივრცე.

აღნიშნული ქმედებით აფხაზურმა მხარემ კიდევ ერთხელ უხეშად დაარღვია სამშვიდობო პროცესის დროს ნაკისრი ვალდებულებები, მათ შორის, 1994 წლის 14 მაისს ქ.მოსკოვში ხელმოწერილი შეთანხმება ცეცხლის შეწყვეტისა და მხარეთა დაშორიშორების შესახებ და 2000 წლის 3 მაისის გალის რაიონში უსაფრთხოების ზონაში სიტუაციის სტაბილიზაციასთან დაკავშირებით ქართულ და აფხაზურ მხარეთა შორის შეხვედრის ოქმის მოთხოვნები. შეშფოთებას იწვევს, აგრეთვე დსთ-ის სამშვიდობო ძალების სრული უმოქმედობა შექმნილ სიტუაციაში.

ქართული მხარე გმობს აღნიშნულ ქმედებებს, რომლებსაც ჩიხში შეჰყავს სამშვიდობო პროცესი, უგულებელყოფს მხარეთა შორის ნდობის აღდგენის მიზნით გაწეულ ძალისხმევას და კიდევ ერთხელ ადასტურებს აფხაზური მხარის მცდელობას პროვოკაციების გზით დაძაბოს ვითარება კონფლიქტის ზონაში. ქართული მხარე კვლავ მოუწოდებს აფხაზურ მხარეს აღკვეთოს ქმედებები, რომლებიც ძირს უთხრის კონფლიქტის დარეგულირების პროცესში საერთაშორისო თანამეგობრობის დახმარებით დღემდე მიღწეულ თუნდაც მინიმალურ შედეგებს. ქართული მხარე იმედოვნებს, რომ საერთაშორისო თანამეგობრობა კიდევ უფრო გააქტიურებს ძალისხმევას მსგავსი ქმედებების თავიდან აცილებისა და სამშვიდობო პროცესში რეალური პროგრესის მიღწევის მიზნით.

ქ. თბილისი,
13 ნოემბერი 2000 წ.

Заявление Председателя Совета Безопасности ООН

На 4221–м заседании Совета Безопасности, состоявшемся 14 ноября 2000 года в связи с рассмотрением Советом пункта, озаглавленного «Положение в Грузии», Председатель Совета Безопасности сделал от имени Совета следующее заявление:

«Совет Безопасности рассмотрел доклад Генерального секретаря о положении в Абхазии, Грузия, от 25 октября 2000 года (S/2000/1023).

Совет Безопасности приветствует усилия, приложенные Специальным представителем Генерального секретаря в целях укрепления контактов на всех уровнях между грузинской и абхазской сторонами в тесном сотрудничестве с Российской Федерацией в ее качестве содействующей стороны, группой друзей Генерального секретаря и Организацией по безопасности и сотрудничеству в Европе. Он с удовлетворением отмечает расширение таких контактов, в результате чего недавно был проведен ряд встреч и предприняты шаги в целях осуществления конкретных проектов сотрудничества между двумя сторонами. Он отмечает проведение одиннадцатой сессии Координационного совета и настоятельно призывает обеспечить дальнейшее оживление этого механизма. Он приветствует готовность правительства Украины принять у себя третью встречу по мерам укрепления доверия в Ялте в конце ноября и отмечает важное значение вклада, который внесла бы в мирный процесс своевременно проведенная успешная конференция.

Вместе с тем Совет Безопасности с глубокой озабоченностью отмечает сохраняющуюся неспособность сторон достичь всеобъемлющего политического урегулирования, в том числе урегулирования вопроса о политическом статусе Абхазии в составе Государства Грузия. Он призывает стороны, в частности абхазскую сторону, предпринять незамедлительные шаги с целью выйти из тупика и настоятельно призывает их приложить все усилия для достижения прогресса по вопросам существа без дальнейших задержек. В этой связи он решительно поддерживает усилия Специального представителя Генерального секретаря, прилагаемые при поддержке группы друзей Генерального секретаря в целях решения вопроса о будущем конституционном статусе Абхазии, и в частности его намерение представить в ближайшем будущем проект документа, в котором будут содержаться адресованные сторонам предложения по вопросу о распределении полномочий между Тбилиси и Сухуми в качестве основы для конструктивных переговоров по этому вопросу.

Совет Безопасности призывает стороны договориться и в ближайшем будущем предпринять конкретные шаги к осуществлению эффективных мер с целью гарантировать безопасность беженцев и вынужденных переселенцев, осуществляющих свое неотъемлемое право на возвращение в свои дома. В частности, необходимо в срочном порядке решить вопрос о неопределенном и небезопасном положении лиц, самостоятельно возвращающихся в Гальский район. Поэтому Совет настоятельно призывает стороны провести подлинные переговоры по урегулированию конкретных аспектов этого вопроса и не увязывать его с политическими вопросами. В этой связи он присоединяется к Генеральному секретарю, который призвал абхазскую сторону проявить необходимую политическую волю с целью решить проблему преподавания на грузинском языке в школах этого района, а также изыскать ресурсы,

необходимые этим школам, ибо, как отмечает Генеральный секретарь, это может оказать прямое влияние на масштабы сезонной миграции в районе.

Совет Безопасности приветствует успехи, достигнутые в рамках политики, проводимой правительством Грузии, Программой развития Организации Объединенных Наций, Управлением Верховного комиссара Организации Объединенных Наций по делам беженцев, Управлением по координации гуманитарной помощи и Всемирным банком с целью обеспечить, чтобы вынужденные переселенцы пользовались своим правом на такое же обращение, какое гарантировано всем другим грузинским гражданам.

Совет Безопасности отмечает, что ситуация на местах в районе ответственности Миссии Организации Объединенных Наций по наблюдению в Грузии (МООННГ) на протяжении отчетного периода оставалась в целом спокойной, хотя и нестабильной. Он приветствует все усилия, которые были предприняты, в частности Специальным представителем, с тем чтобы ослабить напряженность и укрепить доверие между сторонами. Он призывает стороны тесно сотрудничать в борьбе с преступностью и в улучшении работы их соответствующих правоохранительных органов.

Совет Безопасности решительно осуждает убийство г-на Зураба Ачбы, младшего сотрудника по правовым вопросам Отделения Организации Объединенных Наций по правам человека в Сухуми, напоминает об обещании абхазской стороны держать МООННГ в курсе всех событий, связанных с расследованием этого преступления, и настоятельно призывает абхазскую сторону пролить свет на происшедшее. Кроме того, он выражает сожаление в связи с похищением сотрудников Организации Объединенных Наций и гуманитарных учреждений. В этой связи Совет ссылается на соответствующие принципы, содержащиеся в Конвенции о безопасности персонала Организации Объединенных Наций и связанного с ней персонала, принятой 9 декабря 1994 года, и на заявление своего Председателя от 10 февраля 2000 года (S/PRST/2000/4). Он призывает стороны воздерживаться от каких бы то ни было действий, которые могли бы усилить напряженность на местах, и обеспечить безопасность персонала МООННГ.

Совет Безопасности приветствует вклад, который МООННГ и Коллективные силы Содружества Независимых Государств по поддержанию мира (миротворческие силы СНГ) продолжают вносить в стабилизацию ситуации в зоне конфликта, отмечает, что рабочие отношения между МООННГ и миротворческими силами СНГ остаются тесными, и подчеркивает важность продолжения и укрепления активного сотрудничества и координации между ними при выполнении их соответствующих мандатов. Он призывает стороны соблюдать свои обязательства по предотвращению актов, которые нарушают Московское соглашение о прекращении огня и разъединении сил, подписанное в мае 1994 года (S/1994/583, приложение 1), и могут создать угрозу для жизни и безопасности персонала МООННГ, миротворческих сил СНГ и другого международного персонала».

14 ноября 2000 г.

საქართველოს პრეზიდენტის
გ ა ნ კ ა რ გ უ ლ ე ბ ა

N 1227 2000 წლის 20 ნოემბერი ქ. თბილისი

„აფხაზეთის, პირველ ეტაპზე გალის რაიონის, ეკონომიკური და სოციალური რეაბილიტაციის პროგრამის შესახებ" საქართველოს პრეზიდენტის 1997 წლის 17 დეკემბრის N644 განკარგულებაში ცვლილებების შეტანის თაობაზე

შეტანილ იქნეს ცვლილებები „აფხაზეთის, პირველ ეტაპზე გალის რაიონის, ეკონომიკური და სოციალური რეაბილიტაციის პროგრამის შესახებ" საქართველოს პრეზიდენტის 1997 წლის 17 დეკემბრის N644 განკარგულების მე-2 პუნქტით შექმნილი საგანგებო კომისიის შემადგენლობაში:

1. კომისიის შემადგენლობიდან გამოყვანილ იქნენ: ბაკურ გულუა, გურამ დიდბარიძე, ვლადიმერ პაპავა, მერაბ ტყეშე-ლაშვილი, ოთარ ხუფენია, დავით ონოფრიშვილი, თენგიზ გაზდე-ლიანი.
2. კომისიის შემადგენლობაში შეყვანილ იქნენ:

მალხაზ კაკაბაძე - საქართველოს განსაკუთრებულ საქმეთა მინისტრი

დავით კირვალიძე - საქართველოს სოფლის მეურნეობისა და სურსათის მინისტრი

ზურაბ ნოღაიდელი - საქართველოს ფინანსთა მინისტრი

ივანე ჩხარტიშვილი - საქართველოს ეკონომიკის, მრეწველობისა და ვაჭრობის მინისტრი.

ე. შევარდნაძე

საქართველოში საფრანგეთის საელჩოს პრეს-სამსახურის განცხადება

გუდაუთის ბაზის ინსპექტირება საფრანგეთის მიერ 2000 წლის 20-23 ნოემბერი

საფრანგეთის 1990 ევროპაში ჩვეულებრივი შეიარაღების ხელშეკრულების შესრულების სარატიფიკაციო დანაყოფმა ორშაბათიდან, 2000 წლის 20 ნოემბრიდან ხუთშაბათამდე, 23 ნოემბრამდე ჩაატარა გუდაუთის რუსული ბაზის ინსპექტირება აფხაზეთში, საქართველო.

ინსპექტირება ჩატარდა დამაკმაყოფილებლად, ევროპაში ჩვეულებრივი შეიარაღების ხელშეკრულების დებულებების დაცვით.

კიდევ ერთხელ აღინიშნა, რომ 1999 წლის 19 ნოემბერს სტამბოლში ეუთო-ს ფარგლებში ხელმოწერილი შეთანხმებების მიხედვით, გუდაუთის ბაზა - ისევე როგორც ვაზიანისა - მთლიანად უნდა იქნას ევაკუირებული 2001 წლის 1 ივლისისათვის.

საფრანგეთის საელჩოს საქართველოში
პრეს-სამსახურის
გ ა ნ ც ხ ა დ ე ბ ა

ევროპის კავშირის განცხადება საქართველოსთან დაკავშირებით

311-ე მუდმივმოქმედი საბჭო
(2000 წლის 23 ნოემბერი)

ევროპის კავშირი ერთგვარი შეშფოთებით გაეცნო განცხადებებს 2000 წლის 5 დეკემბრიდან რუსეთსა და საქართველოს შორის სავიზო რეჟიმის დაწესების შესახებ.

ვიზების დაწესება, იმდენად, რამდენადაც იგი შეესაბამება მოქმედ საერთაშორისო სამართალს, რა თქმა უნდა, სახელმწიფოს სუვერენულ გადაწყვეტილებაზეა დამოკიდებული.

ამასთან, საქართველოსა და რუსეთის წარმომადგენელთა მიერ გაკეთებული განცხადებების მოსმენის შემდეგ, ევროპის კავშირს სურს უფრო ზუსტი განმარტებების მიღება გათავლისწინებული დებულებების არსზე. კერძოდ, იმ განსაკუთრებულ რეჟიმთან დაკავშრებით, რომელიც ძალაში იქნება აფხაზეთისა და სამხრეთ ოსეთის რეგიონებისათვის, რაც წინააღმდეგობაში მოდის საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის სრულ აღიარებასთან.

ევროპის კავშირი მიიჩნევს, რომ მხოლოდდამხოლოდ სასიკეთო იქნება, თუ ამ საკითხზე დაუყონებლივ გაიმართება მოლაპარაკებები ორ ქვეყანას შორის, რათა გამოინახოს ორივე მხარისათვის მისაღები გამოსავალი.

წინამდებარე განცხადებას უერთდებიან და ხელს აწერენ ასოცირებული ქვეყნები: ბულგარეთი, ესტონეთი, უნგრეთი, ლატვია, ლიტვა, მალტა, პოლონეთი, რუმინეთი, სლოვაკეთის რესპუბლიკა, სლოვენია, ჩეხეთის რესპუბლიკა და თურქეთი.

Отчет Совместной Миссии по изучению ситуации в Гальском районе

Содержание

А. Краткое содержание
В. Предыстория
I. Введение
II. Политическая ситуация в Гали

C. Основные вопросы

I. Процесс возвращения
II. Администрация Гальского района
Ш. Ситуация с правоохранительными органами и безопасностью
IV. Жилища и другие места проживания
V. Общественная инфраструктура
VI. Сельское хозяйство
VII. Приусадебное хозяйство
VIII. Социальная защита и здравоохранение
IX. Образование
X. Гражданское общество

D. Замечания и рекомендации

Приложения

I. Общие положения работы Совместной Миссии по оценке ситуации в Гальском районе
II. Программа работы Совместной Миссии по оценке ситуации в Гальском районе
III. Список участников Совместной Миссии
IV. Сведения о населении Гальского района
V. Карта Гальского района

Отчет Совместной Миссии по изучению ситуации в Гальском районе

20 - 24 ноября 2000 г.

A. Краткое содержание

1. Более семи лет прошло с тех пор, как прекратились боевые действия в Абхазии, Грузия. В отсутствии всеобъемлющего мирного решения положение лиц, перемещенных внутри страны, которые происходят из этого региона, куда входит также и Гальский район, продолжает всех беспокоить. Тысячи людей, покинувших этот регион, живут в тяжелых условиях, в атмосфере неопределенности на положении внутренне перемещенных лиц на грузинской стороне линии прекращения огня. Другая часть этих людей, которым удалось вернуться в свои дома в Гальском районе, столкнулась с такого же рода ситуацией неопределенности и лишений. Несмотря на повторяемые заверения о праве на возвращение, которые присутствуют в резолюциях Совета Безопасности ООН, в документах Организации по Безопасности и Сотрудничеству в Европе (ОБСЕ), занимающихся решением конфликта в Абхазии, Грузия, а также на обязательства самих сторон, которые взяли на себя последние, подписав Четырехстороннее соглашение о добровольном возвращении беженцев и перемещенных лип от 4 апреля 1994 г., продолжают существовать серьезные препятствия безопасному и достойному возвращению внутренне перемещенных лиц. Под "препятствиями" следует понимать те трудности, с которыми сталкиваются перемещенные лица, решившие вернуться, а также опасности и неопределенность, сопутствующие повседневной жизни тех, кто вернулся в Гальский район.

2. Данный отчет базируется на результатах работы Совместной Миссии по изучению ситуации в Гальском районе, которая работала с 20 по 24 ноября 2000 г. под эгидой ООН, в тесном сотрудничестве с ОБСЕ, при участии других международных организаций, Отчет начинается с общей информации о Гальском районе, далее детально описываются те вопросы, которыми занималась Совместная Миссия по нзучению ситуации в ходе своей работы и которые могут влиять на принятие решения перемещенными лицами о возвращении, а также условиями для возвращающихся. В завершающей части отчета изложены рекомендации Совместной Миссии по изучению ситуации.

3. Касаясь ситуации, сложившейся в плане безопасности в Гальском районе, Совместная Миссия по изучению ситуации выявила низкий уровень безопасности. Местные правоохранительные органы способны обеспечить очень низкий уровень защиты, либо вообще не могут ее предоставить, от наиболее распространенной угрозы, т.е. преступности. Совместная Миссия по изучению ситуации обнаружила, что этот фактор отрицательно влияет на решения внутренне перемещенных лиц возвратиться и остаться на постоянное проживание, что ведет к устойчивому ощущению незащищенности в их повседневной жизни. Для того, чтобы противостоять этой угрозе, нужно призвать правоохранительные органы грузинской и абхазской сторон более полно выполнять взятые на себя обязательства в соответствии с различными двусторонними договоренностями, которые были достигнуты под эгидой ООН, продолжать сотрудничать на основании выработанного механизма, участвуя в процессе, направленном на улучшение и поддержание безопасности на надлежащем уровне. Такими механизмами являются: Координационный Совет и его первая рабочая группа; Совместная группа по изучению фактов; еженедельные четырехсторонние встречи обеих сторон, МООННГ и КСПМ, а также при необходимости прямые двусторонние контакты. <u>И в дополнение к этому, как предлагается в данном отчете, могут понадобиться новые подходы, включая введение международных наблюдательных полицейских подразделений.</u>

4. В то время, как большинство населения является грузинским, грузины практически очень слабо представлены в административных, правоохранительных и правовых структурах Гальского района. За исключением местных сельских администраций, грузинское население не представлено пропорционально как в руководящих органах районного звена, так и в государственных предприятиях. Аналогичная проблема была выявлена Совместной Миссией, касающаяся политики и практики абхазской стороны, заменяющей грузинский язык, как язык. на котором ведется преподавание в школах Гальского района, русским языком. Что же касается гражданской сферы в более общих чертах, складывается впечатление, что гражданское общество находится на низком уровне развития, с единственным исключением, когда речь заходит о школьном образовании, где заметную роль играют самоорганизованные родительские комитеты.

5. Ситуация в области защиты прав человека в Гальском районе сопряжена с риском в условиях не адекватной защиты прав возвращающихся от актов ндсилия и разного рода нарушений. На протяжении всей работы Совместной Миссии по изучению ситуации вопрос о "правах человека", который не

ставился отдельно, являлся как бы подоплекой всех вопросов, на которые обращалось внимание. Совместная Миссия по изучению ситуации настоятельно поощряет открытие в Гали филиала офиса ООН по правам человека в Абхазии, Грузия с штаб-квартирой в Сухуми.

6. Совместная Миссия по изучению ситуации обнаружила, что физическое состояние инфраструктуры Гальского района, включая общественный и частный жилой фонд, как впрочем, и состояние инфраструктуры социального назначения, находится в удручающем состоянии. Большая часть инфраструктуры была повреждена в ходе боевых действии с 1992 по 1993 годы, а также в ходе новой вспышки боевых действий в мае 1998 года. В промежутках между этими событиями инфраструктура стала жертвой ширкомасштабного разграбления и неспособности властей и местного населения поддерживать ее в надлежащем состоянии. Никаких значительных ремонтных работ пока не проводилось. Это во многом объясняется устойчивым чувством незащищенности и непостоянства среди местных жителей, которые соответственно, возможно, и не захотели бы использовать значительные рессурсы на реконструкцию даже в случае, если бы таковые имелись. Совместная Миссия по изучению ситуации далее обнаружила, что системы социальных гарантий в Гальском районе не существует, и что системы здравоохранения и образования чрезвычайно слабы и недофинансируются. СМ пришла к выводу, что такие сложные социальные и экономические условия являются одним из основных препятствий безопасному и достойному возвращению.

7. Что касается рекомендаций, СМ считает, что для того, чтобы всеобъемлющие усилия были эффективными, программы, направленные на развитие и защиту прав человека, гражданских прав, личной безопасности возвращающегося населения, должны быть включены в конкретные экономические и гуманитарные программы и четко скоординированы с ними. В данном контексте мировое сообщество может сыграть важную роль, оказывая помощь в развитии гражданского общества и улучшении экономических условий для того, чтобы создать условия для безопасного, свободного и достойного возвращения беженцев и внутренне перемещенных лиц.

B. Предыстория

I. Подготовка СМ

8. Совместная Миссия по изучению ситуации в Гальском районе была проведена в рамках возглавляемого ООН Женевского мирного процесса под эгидой Организации Объединенных наций. В тесном сотрудничестве с Организацией по Безопасности и Сотрудничеству в Европе (ОБСЕ), с участием других международных организаций.

9. Основные принципы деятельности: СМ были выработаны специально с целью оценки условий, необходимых для *безопасного* и достойного возвращения „беженцев и внутренне перемещенных лиц в Гальский район, включая уже вернувшихся (смотри Приложение I).Целью СМ являлось привлечение большей международной лоддержки процессу возвращения, включая рассмотрение возможности оказания помощи возвращающимся, таким

образом внося вклад в общую стабильность в регионе. СМ проводила свою работу в Гальском районе в его административных и территориальных границах, существовавших до 1992 года.

10. До начала работы СМ Специальный Представитель Генерального секретаря ООН господин Дитер Боден провел политические консультации с грузинской и абхазской сторонами, а также с международными организациями - участниками СМ. Целью данных консультаций являлась выработка принципов деятельности СМ. Далее в ходе переговоров между главным военным наблюдателем МООННГ генерал - майором Анисом Баджва и абхазской стороной была выработана конкретная программа работы СМ (смотри приложение П).

11. Работа в СМ проводилась на уровне экспертов. Возглавлял ее работу Глава Офиса по правам человека в Абхазии, Грузии господин Роман Сыщук. Заместителем главы СМ был член миссии ОБСЕ в Грузии господин Клаус Расмуссен. Членами СМ были представители штаб-квартиры в Нью-Йорке, военные наблюдатели ООН в Грузии (МООННГ), представители программы развития ООН (ПРООН), представители офиса демократических институтов и прав человека ОБСЕ, представители офиса Верховного Комиссара по национальным меньшинствам ОБСЕ, представители Совета Европы, представители офиса Верховного Комиссара по правам человека Совета Европы и представители Европейской Комиссии. Представители офиса Верховного Комиссара ООН по беженцам (УВКБ) и представители Международного Комитета Красного Креста (МККК) принимали участие в качестве наблюдателей. Полный список членов СМ приводится в приложении III. МООННГ предоставило материально-техническое обеспечение. Коллективные силы по поддержанию мира СНГ (КСПМ СНГ) обеспечивали безопасность работы СМ.

12. В понедельник, 20 ноября 2000 СМ выехала из Тбилиси в Гали. По при6ытию в Гали СМ начала свою работу со встречи с главой администрации Гальского района и его заместителем. В ходе своей работы СМ разделилась на две группы. СМ посетила все 24 села Гальского района.

13. В ходе своей работы члены СМ встречались с главами администраций сел, представителями абхазских *де факто* правоохранительных органов, с представителями органов власти Гальского района, директорами школ и учителями, работниками здравоохранения, членами сельских подразделений самообороны, местными жителями, представителями НПО по разминированию ("Хало Траст") и представителями КСПМ СНГ. В начале каждого дня Гальский сектор МООННГ проводил брифинг для участников СМ. После возвращения с патрулей две группы СМ встречались, чтобы поделиться информацией, собранной в ходе дня. Во время встреч с местным населением члены СМ пользовались услугами переводчиков МООННГ. По окончанию работы *24* ноября СМ нанесла прощальный визит в Гальскую администрацию для того чтобы, прояснить некоторые моменты, с которыми столкнулись члены СМ в ходе работы. СМ также встречалась с представителями администрации Гали, подчиняющимся правительству автономной республики Абхазии в изгнании, которое базируется в Зугдиди.

14. По возвращению в Тбилиси 25 ноября 2000 СМ провела встречу со Специальным Представителем Генерального Секретаря ООН, с главой миссии ОБСЕ в Грузии послом Жан-Мишель Лакомбом, с членами группы друзей Генерального секретаря ООН и Министром по специальным поручениям Правительства Грузии господином Малхазом Какабадзе для того, чтобы поделиться мнением по результатам работы СМ. Документ под названием " Предварительная информация" о деятельности СМ был подготовлен и передан в штаб-квартиру ООН в Нью-Йорке, он также был распространен среди участников встречи министров ОБСЕ, который проходил в Вене с 27 по 28 ноября 2000 года. Он также был передан грузинской и абхазской сторонам.

П. Конфликт и его последствия

15. Конфликт в Абхазии, Грузия привел к тому, что Гальский район стал основной фронтовой линией, разделяющей две стороны. После окончания войны 1992 -1993 годов ситуация в Гали служила своего рода барометром положения дел в процессе урегулирования конфликта. Мирный процесс, проводимый ООН, базируется на двух фундаментальных принципах:

1) уважение суверенитета, независимости и территориальной целостности Грузии, и

2) признание неотъемлемого права всех беженцев и внутренне перемещенных лиц на свободное, безопасное, достойное и добровольное возвращение к местам своего прежнего постоянного проживания.

16. До распада Советского Союза Автономная Республика Абхазия была составной частью Грузинской Советской Социалистической Республики, которая была одной из пятнадцати "союзных республик" СССР. В соответствии с данными советской переписи 1989 года этнические абхазы составляли в населении Автономной Республики Абхазия 93,450 человек, то есть только 17,8 процента от общего населения Абхазии, составлявшего 525,000 человек. 239,925 этнических грузин составляли 45.7 процента. Армяне и русские составляли другие две крупные группы в процентном отношении 14.6 и 16.8 соответственно. В результате боевых действий войны 1992 -1993 годов сотни тысяч людей либо уехали, либо были изгнаны из Абхазии, включая подавляющее большинство населения Гальского района. В настоящее время подавляющее большинство этих временно перемещенных лиц находятся в районе Тбилиси и Кутаиси. Большое их число, в особенности жители Гальского района, находятся в местах временного проживания в окрестностях Зугдиди.

17. Населенный в основном этническими грузинами, которые составляли 96 процентов населения, Гальский район был одним из крупнейших в экономическом плане и наиболее продуктивным районом Автономной республики Абхазия с развитой промышленной и социальной инфраструктурой и территорией в 1000.3 квадратных километров. В Гальском районе второй по численности группой населения были русские-3.1 процента, за ними шли абхазы - 0.8 процента. Административный центр Гальского района город Гали до войны населяло 15.763 человека. В экономике Грузии Гальский район являлся очень значимой житницей и производил сельскохозяйственную продукцию на многие миллионы долларов. В соответствии с переписью 1989

года Гальский район населяло.79,688 человека, что составляло 15,8 процентов всего населения Абхазии.

18. В отличие от Очамчирского района на севере, на территории которого происходили столкновения, боевых действий на территории Гальского района не было. Поэтому в целом население Гальского района не принимало прямого участия в конфликте. Большинство местных жителей бежало через реку Ингури, которая практически является границей Гальского района, либо во время войны, либо перед тем, как абхазские силы продвигались на юг в сторону Ингури после взятия Сухуми в конце сентября 1993 года. В ходе этих событий 1992-1993 гг. погибли люди и было уничтожено имущество .

19. После окончания боевых действий начались переговоры, которые проводились под эгидой ООН и Российской Федерации, в результате которых было достигнуто соглашение о прекращении огня. Оно было подписано 14 мая 1994 г. и называлось "Соглашение о прекращении огня и разъединении сил". Этот документ создал структуру, в которой соблюдение сторонами режима прекращения огня отслеживается миротворческими силами Содружества Независимых Государств, за которыми, в свою очередь, наблюдает миссия военных наблюдателей ООН (МООННГ). В соответствии с "Московским соглашением" по обе стороны линии прекращения огня была создана двенадцатикилометровая Зона Безопасности, которая практически соответствует территории Гальского района, и в которой запрещено иметь все виды оружия кроме личного. В зонах Ограничения Вооружений, находящихся за Зонами Безопасности, запрещено нахождение наступательных вооружений, а также оружия калибром выше 81 миллиметра.

20. Ввиду слабого контроля со стороны местных правоохранительных органов, Гальский район оставался зоной неспокойствия со времени окончания конфликта. В разное время различные незаконные вооруженные формирования проводили атаки как по политическим, так и по криминальным мотивам. На местном уровне происходили захваты заложников по обе стороны от линии прекращения огня. Это делалось как с целью получения выкупа, так и как ответные действия на предыдущие захваты заложников. Организованная преступность разрасталась, в преступные сообщества объединялись криминальные элементы с обеих сторон линии прекращения огня, которые очень часто сотрудничают друг с другом.

21. Несмотря на ситуацию, сопряженную с риском, временно перемещенные лица и беженцы стали возвращаться в Гальский район после окончания боевых действий в конце 1993 г. Они ремонтировали свои дома и обрабатывали землю. В начале 1998 г. по оценкам УВКБ ООН в Гальском районе проживало 50,000 человек. Столкнувшись с таким наплывом возвращающихся, международные организации, в особенности УВКБ ООН и МККК, оказали значительную гуманитарную помощь людям, в особенности в восстановлении школ и домов, а также предоставив им медикаменты и продукты питания.

22. В мае 1998 г. незаконные грузинские вооруженные формирования провели ряд атак в Гальском районе. В ответ абхазская милиция провела широкомасштабную зачистку, в результате которой были вытеснены не только

вооруженные формирования, но и также примерно 40,000 местных жителей, многие из которых стали перемещенными лицами во второй раз. За время операции было сожжено 1,500 домов и значительное число школ, многие из которых незадолго до этого были восстановлены с помощью УВКБ ООН.

23. В результате майских событий 1998 г. УВКБ ООН и ПРООН прекратили свою деятельность и вывели свои подразделения из района, демонстрируя нежелание возобновлять работу до тех пор, пока не будут созданы надлежащие условия безопасности. Однако ввиду экономической необходимости, также ввиду того, что их дома и плодородная земля находилась так близко, беженцы и перемещенные лица опять начали возвращаться спонтанно. В настоящее время десятки тысяч людей более менее и постоянно проживают в Гальском районе.

24. В 1998 и 1999 годах возглавляемые ООН переговоры по подготовке документа о возвращении в Гальский район и экономической реабилитации сблизили позиции грузинской и абхазской сторон, но документ так и не был подписан. 1 марта 1999 г. абхазская сторона начала претворять в жизнь свою одностороннюю инициативу, что имело целью узаконить возвращение в Гальский район, а также провести регистрацию.

25. Возобновления боевых действий с мая 1998 г. не было, хотя ситуация в плане безопасности остается напряженной. Только в 2000 г. в Гальском районе погибло 60 человек, что делает очевидным тот факт, что абхазские *де факто* правоохранительные структуры не справляются со своей работой, особенно в нижней Гальской зоне.

26. В последнее время удалось повысить уровень безопасности в Гали благодаря возобновлению работы ряда механизмов сотрудничества. В рамках Координационного Совета возобновились регулярные встречи первой Рабочей Группы, на которых под председательством Главного военного наблюдателя МООННГ представители обеих сторон обсуждают и проверяют выполнение конкретных мер. Совместная группа по изучению фактов, образованная в январе 2000 г. под председательством Главного военного наблюдателя, включает представителей обеих сторон, МООННГ и КСПМ СНГ. Она должна разбираться с фактами нарушения Московского соглашения, а также другими незаконными действиями. Еженедельные четырехсторонние встречи, проводящиеся под председательством Командующего КСПМ СНГ, занимаются рассмотрением вопросов безопасности, возникающих на местах. В пяти случаях, когда ситуация резко обострялась или находилась на грани обострения, лидеры обеих сторон обращались к Специальному Представителю Генерального Секретаря ООН с просьбой о созыве чрезвычайных встреч на уровне премьер-министров с участием соответствующих силовых министров для вывода ситуации из кризиса. В результате данных встреч были достигнуты конкретные договоренности, которые оказались вполне эффективными.

27. В сентябре 2000 г. Программа Развития Организации Объединенных Наций совместно с ПРООН, УВКБ ООН, Мирового Банка, Офисом ООН по координации гуманитарных вопросов (UN OCHA) и Правительством Грузии начали выполнять новую программу "Новый подход к оказанию помощи внутренне перемещенным лицам". Основной целью данного проекта является оказание помощи внутренне перемещенным лицам в местах их настоящего

проживания, еще в изгнании, до окончательного возвращения домой, в тоже самое время как бы вооружая их своего рода инструментом, который им пригодится по возвращению домой.

28. Неотъемлемое право всех беженцев и внутренне перемещенных лиц на возвращение домой в безопасных и достойных условиях, которым они не могут воспользоваться из-за конфликта в Абхазии, Грузия было отмечено во множестве международных документов, частности во всех резолюциях Совета Безопасностн, относящихся к данному конфликту с 1993 г., а также в Четырехстороннем Соглашении о Добровольном Возвращении Беженцев и Перемещенных Лиц от 4 апреля 1994 г., подписанного грузинской и абхазской сторонами так же, как и Российской Федерацией и УВКБ ООН.

C. Основные вопросы

I. Процесс возвращения

29. Вопрос о масштабах возвращения в Гальский район политизировался обеими сторонами. Абхазская сторона, заинтересованная в создании представления, что в зоне ее юрисдикции ситуация постепенно нормализуется, стремится преувеличивать масштабы возвращения. Грузинская сторона, с другой стороны, стремится приуменьшить масштабы возвращения для того, чтобы привлечь внимание к необходимости срочных действий. В отсутствии надежной системы регистрации реальное число возвратившихся в каждое конкретное место остается спорным. В то же самое время является очевидным, что значительная доля довоенного населения вернулась в Гальский район.

30. В соответствии с тем, как это практикуется на абхазской стороне в соответствии с инициативой от 1 марта 1999 г., каждый возвратившийся должен зарегистрироваться в местных органах власти по возвращении. В начале это делалось на переходах, расположенных вдоль линии прекращения огня и в районной администрации в Гали. С увеличением числа вернувшихся главы сельских администраций были уполномочены абхазскими властями проводить регистрацию. Регистрационная карточка содержит информацию о гражданстве (прошлом и настоящем) и декларацию, в которой вернувшийся обязуется *соблюдатъ де-факто* законодательство Абхазии. По словам главы администрации Гальского р-йона г-на Кишмария законодательно определены вопросы, касающиеся призыва в армию, избирательных прав. Далее г-н Кишмария проинформировал СМ, что по мнению абхазских властей, подписывая карточку, возвратившийся объявляет себя гражданином республики Абхазия.

31. Администрация Гальского района сообщила СМ, что на настоящее время зарегистрировано 34,000 человек. Специальная комиссия грузинского парламента, занимающаяся абхазскими вопросами, считает, что вернулись 31,752 человека. В соответствии с данными, полученными Миссией (см. приложение IV), которые основаны на информации, полученной от глав сельских администраций Гальского района, вернувшихся в Гальский район 32,557 человек. По данным УВКБ ООН, сразу же после майских событий 1998 г. в Гальском районе оставалось примерно 11,700 человек. Несмотря на

некоторые отличия в цифрах, очевидно, что с тех пор вернулось значительное количество людей. Многие вернувшиеся говорили СМ, что несмотря на удручающие условия, в Гальском районе ситуация все же лучше, чем в местах коллективного проживания беженцев.

32. Получить информацию о точном числе вернувшихся трудно по нескольким причинам. Первой причиной являетя то, что существует большое количество так называемых "постоянно передвигающихся" временно перемешенных лиц, чья повседневная социально-экономическая активность сосредоточена на обеих сторонах линии прекращения огня, там же зачастую находятся и их семьи. Специальная комиссия грузинского парламента, занимающаяся абхазскими вопросами, считает, что помимо постоянно вернувшихся, таких людей насчитывается 20.657 человек. Семьи вернувшихся продолжают "передвигаться", потому что пособие временно перемешенным лицам выплачиваются на грузинской стороне линии прекращения огня, а в Гальском районе не оказывается никакой гуманитарной и финансовой помощи. Многие также считают, что пока ситуация в плане безопасности в Гальском районе позволяет им находиться там только временно, например, работать на своей земле, и что не совсем оправданно находиться там постоянно. Вернувшиеся семьи с детьми зачастую стоят перед выбором посылать ли своих детей в школу в Гали, где им навязывается обучение на русском языке в соответствии с существующей практикой, что ведет к неполному или к недостаточому образованию, или оставлять детей с взрослым членом семьи на стороне, контролируемой грузинскими властями. Молодые люди боятся быть призванными в абхазские силовые структуры и, поэтому часто не возвращаются даже в тех случаях, когда все остальные члены семьи возвращаются домой в Гали. Мобильность населения в общем значительно выше в Нижней зоне Гальского района, чем в других его частях.

33. Другим препятствием, из-за которого невозможно получить точные данные является то, что во многих случаях практикуется двойная регистрация, когда жители Гальского района регистрируются вернувшимися у абхазских *де факто* властей, в то же время оставаясь зарегистрированными в качестве временно перемещенных лиц у грузинских властей. Ввиду того, что один член семьи может регистрироваться от имени всей семьи, главы сельских администраций записывают всех членов семьи как вернувшихся даже в тех случаях, когда не все члены семьи постоянно живут в Гальском районе

34. Во время встречи с СМ глава администрации Гальского района *г-н* Кишмария заявил, что некоторые из вернувшихся могут лишиться иммунитета в соответствии с Четырехсторонним Соглашением по Добровольному Возвращению Беженцев и Перемещенных Лиц от 4 апреля 1994 г. Четырехстороннее Соглашение четко определяет. что все беженцы и перемещенные лица обладают правом вернуться в места своего прежнего проживания. Также там сказано, что некоторые категории людей могут быть лишены иммунитета если, "существуют веские доказательства, что они совершали военные преступления и преступления против человечности, как это определено внутренним законодательством и международной практикой, а также серьезные неполитические преступления в ходе конфликта. Такой иммунитет также не распространяется на людей, которые раннее принимали

участие в боевых действиях и в настоящее время служат в вооруженных формированиях, готовящихся воевать в Абхазии".

35.Уникальность ситуации в селе Приморск заслуживает отдельного упоминания. Село находится у Черного моря на значительном расстоянии от других сел. Территория, разделяющая Приморск и другие села, покрыта густым лесом. Село было образовано в шестидесятые годы для строителей Ингур ГЭС и максимальное количество населения там составляло 3,500 человек, большинство русских по национальности. Территория вокруг села по-прежнему сильно заминирована. Находится село на северной окраине Гальского района и ввиду того, что оно лишено непосредственного контакта с окружающим миром, оно представляет из себя своего рода опасную буферную зону. В село часто наведываются преступники, которые воруют строительные материалы и угрожают местному населению. Состояние дорог по-прежнему плачевно, а опасная обстановка вдоль них препятствует передвижению по ним. Местные жители выращивают овощи на маленьких участках земли для личного потребления, но по сравнению с другими частями Гальского района ощущается недостаток сельхозугодий. 70 процентов населения составляют пожилые люди. У большинства нет родственников которые могли бы их поддерживать. Тем не менее, несмотря на такие условия, некоторые семьи вернулись в Приморск.

П. Администрация Гальского района

36.Теперешняя политическая организация Гальского района отражает предвоенное устройство советского образца и основывается на правилах управления территориальными и административными образованиями, а также на основе выборных местных органов, выборы в которые абхазская сторона провела в 1997 г. На местном уровне высшим уровнем управления являются "главы администраций" сел, которые подчиняются администрации Гальского района, глава администрации - г-н Руслан Кишмария. Г-н Руслан Кишмария, в прошлом абхазский военный командир, назначен на этот пост в 1994 г. лидером Абхазии г-ном Владиславом Ардзинба. Глава администрации района, а также различные административные органы районного звена подчиняются соответствующим вышестоящим органам в Сухуми.

37. На всех уровнях выше сельского, в официальных структурах грузинское население представлено недостаточно.

38. Для того, чтобы распространить свой административный контроль вглубь населенного грузинами сердца Гальского района, абхазские *де факто* власти поощряют села выбирать "глав администраций" из числа местных жителей. Абхазская сторона использовала различные экономические стимулы для того, чтобы побудить население сел выбирать лидеров. В Набакеви, Гагиде и других селах нижней зоны Гальского района, например, доступ к строительным материалам и сельскохозяйственной технике был обещан взамен на повинование в этом вопросе. Местные официальные лица и жители сообщили СМ о том, что главы администраций в большинстве случаев избирались на собраниях, на, которых присутствовали все жители села. В ряде случаев официальные лица районного уровня, представлявшие администрацию, милицию или таможенную службу присутствовали на "выборах". Теперешние

главы сельских администраций, описывая процедуру, в результате которой они были наделены своими новыми обязанностями, использовали такие термины, как "был избран", "был назначен". Информация, полученная от многих местных жителей, дает возможность предположить, что, как правило, главы администраций их сел пользуются уважением и поддержкой - местного общества.

39. Механизм управления и функционирования данной административной структуры поддерживается практикой еженедельных встреч, которые проводятся каждую пятницу в г. Гали. Председательствует на этих встречах глава районной администрации, а присутствуют на них все главы сельских администраций. Многие главы сельских администраций подтвердили СМ, что они посещают такие встречи регулярно. Это было подтверждено также главами таких сел, как Пнрвели Отобая, Земо Баргеби Гумуриши, Мзиури. Некоторые другие сообщили о тех трудностях, из-за которых они не в состоянии регулярно посещать такие встречи; глава администрации села Приморск, например, не в состоянии ездить в Гали ввиду отсутствия транспорта. Другие главы администраций отметили, что в дополнение к еженедельным встречам они приезжают в Гали для специальных консультаций с руководством района. Несколько глав сельских администраций отметили, что во время встреч по пятницам очень мало обсуждений и что они в большей степени являются форумом, на котором районная администрация инструктирует глав сельских администраций, что является для них руководством к действию.

40. Как правило, главы администраций сел нижней зоны Гальского района, являются этническими грузинами, которые рассматривают себя как своего рода связующее звено между грузинским населением сел и абхазскими районными властями. Во многих случаях это является единственным связующим звеном, так как согласно информации, полученной от многих респондентов, руководство Гальского района крайне редко если вообще, посещают нижнюю Гальскую зону.

41. Для того, чтобы обеспечить непосредственный контроль за экономически значимими постами, абхазская сторона во многих случаях непосредственно назначала руководителей местного уровня. Наприимер, сухумские власти назначили этнического абхаза главой администрации села Пирвели Гали. В его функции помимо всего прочего входит наблюдение за работой электростанции, которая является одним из крупнейших предприятий в регионе и обеспечивает электричеством большую часть Абхазии. Несмотря на то, что население села в основном грузинское, все работники администрации данного села этнические абхазы. В селе Ачигвара глава администрации тоже этнический абхаз, назначенный пять лет назад. В его функции входит наблюдение за работой местной государственной фермы и чайной плантации. В селе Махунджия, на территории которого также находится гсударственная ферма, глава администрации и большинство членов сельской администрации, этнические абхазы. Собственно говоря, тот факт, что этнические абхазы занимают важные посты, в принципе не является проблемой, но практически полная монополия этнических абхазов на постах с реальной политической и экономической властью, обращает на себя внимание.

42. Абхазские *де факто* власти ввели систему земельного налога, который в настоящее время платит все население района. Главам администраций поручено собирать налоги с фермеров, которые используют землю. В то время, как районные власти определяют величину налога для всей деревни, прерогативой глав администрации сел является распределение налоговой нагрузки среди всех жителей села.

43. В соответствии с большинством сообщений базовая ставка налога на землю составляет 50 российских рублей за 1000 квадратных метров. Тем не менее, цифра варьирует в зависимости от плодородия земли и частоты ее использования. В селах, в особенности с каменистой землей, таких как Речхи, Чегали, Дихазурга и Кохора в верхней зоне Гальского района, налог на землю варьирует между 50 и 250 рублями. В селах нижней зоны Гальского района, где земля более плодородна, таких как Пирвели Отобая, Гагида 1, Земо Баргеби и Тагилони, ставка составляет 500 рублей за гектар. Для тех людей, которые не в состоянии платить налог деньгами, существует возможность натуральной оплаты после сбора урожая. В особенно тяжелых случаях целые села, например, Набакеви и Приморск освобождаются от уплаты налога.

44. Администрация Гальского района проинформировала СМ о том, что 50 процентов собираемых налогов переводится в центральньный бюджет Абхазии, 20 процентов остается в администрации Гальского района, а 30 процентов возвращается селам для использования по их усмотрению. Множество сообщений дают возможность предположить, что на самом деле ситуация иная, и что-села еще не получали обратно средства из уплаченных налогов. Некоторые главы сельских администраций подтвердили, что получали помощь для ведения сельского хозяйства из района, например, удобрения. Но они добавили, что в таких случаях им давали понять, что село обязано оплатить району стоимость удобрений после сбора урожая.

45. Официальными языками Гальской администрации, включая судопроизводство, являются русский и абхазский. СМ обратила внимание на то, что районные чиновники относятся к данному вопросу с определенной долей прагматизма, но также было замечено, что местные жители, которые говорят только по-грузински, могут оказаться в невыгодном положении при общении с властями.

Ш. Ситуация с правоохранительными органами и безопасностью

46. До тех пор, пока не будет достигнуто всеобъемлющее политическое урегулирование конфликта, *де факто* абхазские власти, контролирующие территорию Абхазии, несут основную ответственность как за безопасность населения, так и за защиту его прав. Этот принцип является определяющим для всех уровней, включая Гальский район, где в дополнение ко всему прочему власти должны принимать во внимание демографические особенности.

47. Законность и отправление правосудия в Гальском районе мягко говоря слабо развиты. Существующий механизм эффективной защиты местного населения от преступности и насилия и проведения расследования случившихся преступлений, правоохранительными органами крайне слаб.

Более того. местное население не имеет достатдчного доступа к юридической помощи и судебной защите. Множество людей сообщило СМ, что в этом отношении они продолжают ощущать себя незащищенными.

48. Отсутствие законности обуславливает нарушение прав человека, в особенности, права на жизнь, права на свободу и личную безопасность и права не быть подвергнутым произвольному аресту. Низкий профессиональный уровень работников правоохранительных органов и их неосведомленность о многих основанных на законах правилах еще более обостряют ситуацию. Ситуация еще более ухудшается ввиду отсутствия независимого института защиты прав человека, который мог бы предоставить местным жителям возможность обращать внимание на свои нужды.

49. СМ обнаружила огромную пропасть между местным грузинским населением и местными правоохранительными органами, заполненную взаимным подозрением. В то время, как некоторые местные грузины стали работать в правоохранительных органах, грузинское население по-прежнему остается недостаточно представленным в правоохранительных структурах, а местное население относится к грузинам, работникам местных правоохранительных органов, с большой долей недоверия. В селе Набакеви, например, которое находится в непосредственной близости от линии прекращения огня, и где часто происходят разного рода инциденты, глава местной администрации отметил, что местное население не особенно довольно тем, что в селе размещен пост абхазской милиции. Он сообщил СМ, что местные жители хотели бы, чтобы этот пост был убран, так как он не предоставляет никакой защиты местному населению.

50. Структура правоохранительных органов Абхазии и основные принципы работы остались такими же, как были в советское время. Отделения милиции, прокуратура и служба безопасности функционируют на районном уровне и соответственно подчиняются своим вышестоящим органам в Сухуми. В Гальском районе нет судов, взамен используются возможности соседнего Ткварчельского района.

51. Районная милиция Гали подчиняется абхазскому *де факто* министерству внутренних дел и финансируется из районного бюджета. Она состоит из следственного отдела и КПЗ. Она должна обеспечивать безопасность и поддерживать законность и порядок в районе, и в выполнении этих задач она тесно сотрудничает с другими правоохранительными органами района, а также с районной администрацией Гали, В ее функции входит патрулирование территории и расследование преступлений. В ее функции также входит "антитеррористическая деятельность" в Зоне Безопасности с постов, расположенных в селах Чегали и Набакеви.

52. Аналогичным образом Гальская служба безопасности подчиняется абхазской службе безопасности в Сухуми. Ее основной задачей является борьба с преступностью, включая террористическую деятельность, направленную против *де факто* режима. Работает данная служба как милиция. Служба имеет пять КПП. распложенных в селах Дихазурга, Саберио, Самарквало и Тагилони, а также у главного моста через реку Ингури, с которых ведется наблюдение за перемещением через линию прекращения огня.

53. Два так называемых "таможенных поста " в Гальском районе находятся в селе Тагилони и у главного моста через реку Ингури и подчиняются службе безопасности района. На основании утверждений абхазской стороны о том, что Абхазия является "суверенным государством" и имеет право собирать плату за транспортировку товаров через ее "границы ", персонал данных постов требует плату с местных жителей. В связи с тем, что движение через линию огня интенсивно, данные посты дают существенные доходы абхазской стороне.

54. Гальская районная прокуратура в свою очередь прямо подчинена Генеральной прокуратуре Абхазии в Сухуми. Она должна следить за соблюдением законности и ведением уголовных дел. На практике ее основная работа заключается в расследовании серьезных преступлений.

55. В дополнение к этим структурам районного уровня отдельные села Гальского района сформировали "подразделения самообороны" для защиты местных жителей и предотвращения возможных преступлений. Такие подразделения сначала появились спонтанно, когда временно перемещенные лица после окончания войны стали возвращаться в Гальский район. В те дни частым явлением были столкновения между вооруженными и организованными местными жителями с абхазской милицией, которая время от времени проводила зачистки в нижней зоне Гальского района. В 2000 году глава администрации Гальского района господин Кишмария сделал "подразделения самообороны" частью своей стратегии привлечения сел, населенных грузинами, в систему, подконтрольную абхазским властям. Во время одной из своих еженедельных встреч с главами сельских администраций, состоявшейся 25 августа 2000 года, он распорядился, чтобы каждое село сформировало "подразделение самообороны", если такового еще не было сформировано, и чтобы имена членов данных подразделений были представлены в районную администрацию. СМ обнаружила, что в большинстве сел, хотя и не во всех, есть "подразделения самообороны", состоящие из добровольцев, которые как правило не вооружены.

56. СМ обнаружила, что основную опасность для жителей Гальского района представляют имущественные преступления, такие как вооруженное ограбление, мелкое воровство, мародерство и вымогательство. Преступниками являются как грузины, так и абхазы. Много местных жителей сообщало, что преступления совершались бывшими жителями их сел, которые хорошо знают местность.

57. Множество респондентов сообщило СМ, что за последнее время влияние и активность организованных преступных групп возросли. Они также сообщали, что как грузины, так и абхазы принимают участие в этих действиях и иногда сотрудничают друг с другом, и что руководители_местного уровня на обеих сторонах также вовлечены в эту деятельность. Наибольшую заинтересованность вышеуказанные структуры проявляют во время сбора урожая цитрусовых и орехов, которые дают наибольший доход. Также сообщалось, что данные группы принимают участие в контрабанде сигарет, топлива и других продуктов через линию прекращения огня. Очевидный перевес сил в пользу организованной преступности в сравнении с местными

правоохранительными органам в любом случае представляет собой поражение последних в попытках защитить законность и порядок. По сообщению местных жителей борьба между и внутри различных преступных групп ведет к частым столкновениям и еще большей нестабильности. МООННГ, которая выполняет задачу по наблюдению за претворением в жизнь соглашений о прекращении огня, не имееет полицейских функций, ни мандата, которые давали бы им возможность заниматься плачевной ситуацией в поддержании законности и порядка.

58. С другой стороны, жители Гальского района сообщают, что активность "партизанских" групп за последнее время уменьшилась. На протяжении нескольких лет после окончания открытых боевых действий вооруженные группы, состоящие из грузин, проводили целенаправленные атаки в Гальском районе. В публичных заявлениях лидеров наиболее известных групп, таких как "Белый Легион" и "Лесные Братья" отмечалось, что их основной задачей является силой вернуть Абхазию. Их ближайшей задачей было создание атмосферы страха и нестабильности среди возвратившихся в Гальский район с тем, чтобы показать, что нахождение на территории, контролируемой Абхазской стороной, невозможно. Для этого они использовали засады, похищения и целенаправленное минирование. Сообщения местных жителей дают возможность предположить размывание границ между партизанскими и организованными преступными группами, и что члены одной группы зачастую могут являться членами другой.

59. В дополнение к целенаправленному минированию существует значительное количество минных полей, оставшихся как после войны, так и майских событий 1998 г. Британская НПО Хало Траст работает, как в Гальском районе, так и вдоль бывшей линии фронта около Сухуми с 1997 г. для того, чтобы устранить эту проблему. Обычно респонденты с одобрением отзывались о ее работе.

60. Общая ситуация в плане безопасности ощутимо улучшилась со времен событий мая 1998 г. благодаря ряду конкретных мер, предпринятых в рамках мирного процесса под эгидой ООН, как об этом уже сказано во вступительной части. Стало уже обычной практикой, когда обе стороны срочно обращаются друг к другу, когда существуе опасность ухудшения ситуации на местах. И хотя претворение в жизнь принятых решении происходит не так быстро, как могло бы, обычной практикой стало, когда на местах стороны сотрудничают друг с другом, с МООННГ и КСПМ СНГ в конкретных мерах для того, чтобы обезопасить и поддержать стабильную ситуацию. Новые взаимоотношения могут сыграть положительную роль и послужить основой для дальнейших интенсивных усилий обеих сторон.

IV. Жилища и другие места проживания

61. В Гальском районе частные дома, жилые многоэтажные дома, также общественные здания, включая школы, подверглись сильным повреждениям во время и после войны. В противоположность району Сухуми и многим частям Очамчирского района, здания в Гальском районе не были повреждены в результате попадания пуль, снарядов и пожаров во время войны, так как боевых действий в Гали не было. После абхазской *де факто* победы в 1993 году и

после того, как большая часть местного населения бежала, некоторые здания были повреждены в результате пожаров, а еще большее их числе в результате мародерства. После войны общий недостаток ресурсов для ремонта и поддержания жилищной инфраструктуры привел к тому что физическое состояние всех ее типов постепенно ухудшилось. В 1997 году УВКБ ООН начало проект по ремонту домов и школ. На эти цели было потрачено около двух миллионов долларов до того, как эта программа была резко остановлена из-за майских событий 1998 года. Наибольший физический урон имел место именно в этот период и после него, когда сотни и сотни домов и школьных зданий были целенаправленно сожжены. За пожарами и бегством большей части местного населения последовала еще одна волна широкомасштабного мародерства. Общий уровень разрушенй в Гали составляет 21 процента. В сельской местности он немного ниже.

62. Большое количество респондентов подчеркивало в своих беседах с СМ, что отсутствие должных жилищных условий является фактором, препятствующим планам временно перемещенных лиц возвращаться домой в Гальский район. Множество вернувшихся, которые сейчас живут в удручающих физических условиях в Гали, вспоминают о работе, проведенной УВКБ ООН и выражают надежду, что такая помощь может быть возобновлена.

63. Большая часть жилого фонда в Гальском районе - это традиционно местная архитектура: двухэтажный дом с пятью-семью большими комнатами и отдельно стоящей кухней. Вид и размеры разрушений в каждом отдельном случае различны. В некоторых случаях остался только фундамент, в другнх домах недостает только окон.

64. Разрушения жилищного фонда в нижней Гальской зоне были особенно сильными. Главы администрации сел докладывают, что от 65 до 70 процентов зданий было повреждено. В селе Набакеви, расположенном вдоль линии прекращения огня, повреждено более 87 процентов домов (560 из 640) домов было повреждаю. Заявляется о повреждении 415 из 550 домов в соседнем селе Тагилони и 309 из 530 домов в селе Сида. Уровень разрушений слегка ниже в селе Пичори, 47 процентов и значительно ниже "как исключение" в селе Пицаргали, 27 процентов.

65. В других частях Гальского района уровень разрушений варьирует. В Дихазуге, расположенной далее на восток от линии прекращения огня, было повреждено примерно 130 из 233 домов (56 процентов). В Мзиури, западнее города Гали, повреждено 189 из 1,210 домов (16 процентов). В Пирвели Гали, верхняя зона Гальского района, уровень разрушений составляет от 15 до 25 процентов.

66. Информация о "разрушениях" предоставлялась главами сельских администраций, и обычно речь идет в таких случаях о результатах целенаправленных действий в ходе столкновений. СМ в ходе своей работы обратила внимание на то, что и другие здания тоже чрезвычайно нуждаются в ремонте. Как сообщил директор государственной фермы в селе Махунджия, там не производилось никаких ремонтных работ на протяжении десяти последних лет. Данные наблюдения подтверждают, что отсутствие внимания и

время не являются нейтральными факторами. Они напрямую влияют на продолжающееся физическое старение зданий, которые впоследствии потребуют больших усилий и на ремонт.

67. Конечно же, многие местные жители возвращаются, несмотря на разрушения, а их изобретательность в поисках временных рещении жилищных проблем просто удивляет. Некоторые живут вместе со своими родственниками в стесненных условиях, дома которых не были повреждены. Другие в первую очередь восстанавливают наименее пострадавшую часть дома, закрывая дыры кусками пластика и других материалов. Другие же постоянно живут в кухнях, которые построены во дворах.

68. Что касается общественных зданий, таких как школы, больницы, дома культуры, то как местные власти, так и местные жители подчеркивают, что считают их восстановление делом первостепенной важности. СМ наблюдала, что в большинстве из этих зданий по меньшей мере повреждена крыша, как правило, отсутствуют окна и мебель.

69. Состояние школьных зданий Гальского района представляет наиболее важную и животрепещущую проблему. Как отмечалось выше, школы сильно пострадали в ходе событий мая 1998 года и действительно все школы, которые посетила СМ, пострадали. Самым очевидным в холодные ноябрьские дни, когда работала СМ, было отсутствие системы отопления, что вело к ужасному холоду в помещениях. В связи с тем, что все школы в Гали технически "государственные", ответственность за содержание их в надлежащем состоянии лежит на властях. Хотя в некоторых случаях местные жители проявили инициативу и создали условия, в которых местные жители могут учиться. В селе Гагида в нижней Гальской зоне здание школы было уничтожено. Родители отрем онтировали частный дом, в котором в несколько смен нанятые учителя проводят занятия. В селе Пирвели Отобая группа родителей отремонтировала три классных комнаты в школьном здании, тем самым улучшив условия обучения детей.

70. Большое количество информации позволяет предположить, что наличие возможности давать образование детям является одним из ключевых факторов, влияющих на решение жителей Гали, жить ли им в Гали или в другом месте в изгнании. Директора школ, работающих в Пирвели Отобая и Гагида, отметили что после того, как они смогли открыть школы, количество семей, постоянно проживающих в селах, увеличилось Многие местные жители в селах, в которых нет школ, отмечали, что если бы были открыты школы, количество постоянно проживающих в селах увеличилось бы.

V. Общественная инфраструктура

71. С развалом Советского Союза поддержанию общественной инфраструктуры, включая различного рода службы и инфраструктуру, как в Грузии, так и за ее пределами, не уделялось должного внимания. В Гальском районе такая инфраструктура, в основном в ходе боевых действий 1992-1993 годов не пострадала. Она в значительно большей степени пострада от последовавших волн мародерства и пожаров. Отсутствие должного обслуживания за

прошедшее время также отрицательным образом сказалось на ухудшившемся ее состоянии.

72. Одним из наиболее замечательных примеров процесса урегулирования является раздел электроэнергии, производимой в Гальском районе между грузинской и абхазской сторонами. Плотина на реке Ингури и водохранилище контролируются грузинской стороной. Ингурская ГЭС и ее главная трансформаторная станция находятся в селе Пирвели Гали и контролируются абхазской стороной. В 1997 г. соответствующие "премьер министры" обеих сторон встретились и договорились сотрудничать в целой серии конкретных экономических вопросов, включая раздел электроэнергии. В то время было решено, что грузинская сторона будет получать 70 процентов производимой электроэнергии, а абхазская сторона 3О процентов. (Абхазская сторона отмечает, что в 1999 г. ее доля составила 24 процента, а в 2000 г. 26.4 процента).

73. В настоящее время доля энергии, получаемая абхазской стороной, превосходит потребность Абхазии в целом. В Гальском районе электричество в сети есть постоянно, в Пирвели Гали и в городе Гали, а также в близлежащих селах Мзиури и Лекухона. В более отдаленных селах в то же самое время часто нет света потому, что провода воруют и продают в качестве металлолома. Другие отключения вызваны низким уровнем ремонтных работ на самой электростанции. Директор электростанции сообщил СМ, что одна турбина вышла из строя, и что для ремонта оставшихся четырех турбин необходимы запчасти. В октябре 2000 г. делегация Европейского Союза посетила водохранилище и электростанцию с целью начала выполнения программы по их ремонту.

74. В селах нижней Гальской зоны, которые непостоянно снабжаются электричеством, таких как Приморск, Пицаргали, Пирвели Отобайя, Набакеви, Меоре Отобайя и Пичори, местные жители зимой отапливают свои дома дровами.

75. Касаясь вопроса организации связи, СМ не обнаружила работающих телефонов или почтовых отделений ни в одном из посещенных сел. В большинстве сел можно принимать радио и телевизионные программы, но бодьщинству жителей они не доступны ввиду экономических причин.

76. Дороги в Гальском районе в очень плохом состоянии из-за того, что они были разрушены в ходе боевых действии, а также потому, что их никто не ремонтировал после этого. В соответствии с программой, начатой в 1999 г. МООННГ, было отремонтировано несколько дорог и мостов.

77. В Гальском районе ограниченно функционирует общественный транспорт, но его деятельность ограничена маршрутами между основными селами и рынками в городах Гали и Зугдиди. Например, есть автобусный маршрут три раза в день между селом Дихазурга и городом Гали и ежедневный автобусный маршрут между селом Тагилони и городом Гали. Оба села расположены вдоль линии прекращения огня недалеко от главного моста через реку Ингури. В нижней Гальской зоне некоторые села такие, как Пирвели Отобайя, имеют

автобусное сообщение только с Зугдиди, а не с Гали, и вообще общественного транспорта там меньше. Основным транспортным средством там являются повозки, запряженные в лощдь. Некоторые отдаленные села такие, как Приморск, фактически отрезаны от остальной части Гальского района.

78. В большинстве сел, которые посетила СМ, система водоснабжения в очень плохом состоянии. В некоторых селах, в которых до войны был водопровод, в настоящее время пользуются только общественными колодцами без должной фильтрации, и это ставит под угрозу здоровье населения. Так обстоят дела в селах Тагилони, Пичори, Мeoре Отобайя, Реки, Набакеви, Дихазурга Пицаргали и Гумуриши. В других селах, таких как Мзиури, Чегали, Пирвели Гали, Чубурхннджи и в самом городе Гали, водопровод все еще функционирует, но может представлять угрозу здоровью потому, что за трубами нет должного ухода, В селе Приморск, находящемся в прибрежной зоне, содержание натрия в воде делает ее непригодной для употребления.

VI. Сельское хозяйство

79. Плодородная земля и субтропический климат превратили Гальский район в житницу Абхазии и большей части Грузии. В советское время сельскохозяйственное производство было организовано в виде крупномасштабных совхозов и колхозов, которые производили монокультуры. В Гали это были мандарины, чай и орехи. Местные жители также могли вести очень продуктивное приусадебное хозяйство. Это были небольшие частные участки земли, на которых они выращивали продукты для собственного потребления.

80. Сельское хозяйство в Гали до сих пор в принципе организовано в соответствии со старой концепцией. Там существуют крупные фермы в селах Ачигвара, Махундджия, Кохора, Пирвели Гали и Чубурхинджи. Глава Гальской районной администрации сообщил СМ, что идет процесс трансформации больших централизованных ферм в малые фермы и фермы средних размеров. Он добавил, что эти усилия сталкиваются с недостатком рессурсов, но что уже практикуется сдача земли в аренду.

81. Война и послевоенное время крайне отрицательным образом сказались на сельском хозяйстве Гальского района. Поля и их продуктивность пришли в упадок и возможно окончательно из-за того, что их долгое время не обрабатывали, к этому также привело развитие сорняков, отсутствие удобрений и пестицидов. Ощущается острый недостаток необходимых сельскохозяйственных механизмов и приспособлений, потому что большая часть из них была уничтожена в ходе боевых действий или разграблена после них. На государственной ферме в селе Махунджия, например, директор сообщил СМ, что всего пять из десяти тракторов находятся в исправном состоянии. В общем, местные жители по всей территории Гальского района жалуются на низкую механизацию, и действительно большую часть урожая им приходится собирать руками.

82. В феврале и марте 1998 года ПРООН и Всмирный Банк совместно провели миссию по оценке нужд Абхазии. Согласно этому анализу, производство сельскохозяйственой продукции в особенности после войны в Гальском районе

резко сократилось. Такую же оценку СМ получала от местных жителей. Директор государственной фермы в селе Махунджия отметил, что урожай мандарин по сравнению с довоенным уменьшился в десять раз и заработанных прибылей хватает только на покрытие производственных расходов и выплату зарплаты, но не на дальнейшее развитие производства. Директор государственной фермы в селе Ачигвара отметил, что мандариновые деревья пострадали от морозов в 1995 году и перестали плодоносить.

83. Другая область сельского хозяйства - животноводство - также значительно пострадала от конфликта. Какое-то количество поголовья погибло, но значительно большая часть была разграблена, в особенности сразу после майских событий 1998 года. В настоящее время некоторые местные жители Гальского района продолжают держать скот для покрытия нужд личного потребления в молочных и мясных продуктах. Хотя они пострадали от нескольких эпидемий, которые произошли из-за недостатка медикаментов, вакцин и отсутствия ветеринарных услуг.

84. В селе Пицаргали нижней гальской зоны недавно вновь был открыт завод по производству деревянных ящиков для транспортировки мандарин. Он работал несколько месяцев и обеспечил занятость более пятидесяти человек.

85. Личные участки земли более продуктивны, отчасти из-за того, что они непосредственно обрабатываются возвратившимися, которые работают на своей земле на самих себя. Самыми распространенными сельскохозяйственными культурами являются бобы, томаты, баклажаны и кукуруза. Индивидуальные фермеры сталкиваются с теми же трудностями, что и крупные хозяйства. Это такие трудности, как отсутствие машин и механизмов, удобрений и пестицидов.

VII. Приусадебное хозяйство

86. Большинство населения Гальского района живет за счет комбинации приусадебного хозяйства, участия в производстве основной товарной сельскохозяйственной культуры и выращивания скота. Среди них большое число по-прежнему получает пособия для временно перемещенных лиц, которые выплачиваются из бюджета правительства Грузии, некоторые немногие получают зарплаты из бюджета Абхазии.

87. Благоприятные климатические условия и возможность иметь достаточно земли для личного производства позволяют средней семье по крайней мере жить. В дополнение к этому многие в состоянии продавать с выгодой излишки собственного производства. Самым выгодным рынком для фермеров является Зугдидский рынок, но некоторые местные жители продают свою продукцию на Гальском рынке, другие же на рынке в Сочи, Российская Федерация. Неофициальные сообщения дают возможность предположить, что каждый из этих вариантов сопряжен с такими препятствиями, как неофициальная плата, которая может быть потребована с тех, кто пересекает линию прекращения огня по дороге на Зугдидский рынок; преступники на Гальском рынке могут вымогать деньги взамен на разрешение торговать своей продукцией;

различного рода выплаты могут быть потребованы на реке Псоу, по которой проходит абхазский участок российско-грузинской границы.

88. Местные жители Гальского района, живущие далеко от города Гали имеют очень ограниченную возможность безопасно добраться до рынков. В таких местах население не имеет никакой возможности покупать или продавать сельскохозяйственную продукцию.

Большинство населения живет на крайне ограниченной диете, состоящей из кукурузы, бобов и овощей.

89. Санкции, введенные СНГ, ограничивают возможность официальных экономических отношений с абхазской стороной без предварительного разрешения правительства Грузии, а также ограничения переезда через реку Псоу, введенные правительством Грузии, препятствуют более продуктивной организации сельскохозяйственного производства в Гальском районе и возможности прибыльной продажи своей продукции.

VIII. Социальная защита и здравоохранение

90. В Гальском районе ощущается значительный ведостаток социальных служб и здравоохранения. Местное население живет в очень трудных условиях, но абхазские *де факто* власти не в состоянии обеспечить первостепенные необходимые нужды населения. Большинство из тех, кто разговаривал с СМ, не рассматвивали этот сектор как особенно необходимый в сравнении с безопасностью и образованием, но практически у всех положение дел в этом секторе вызывало озабоченность.

91. Лишения с которыми сталкивается население Гальского района, очень велики. Уровень безработицы высок, о чем говорят цифры, варьирующие от 90 до 97 процентов. Существует очень мало оплачиваемых рабочих мест, которые в основном сконцентрированы в селах верхней Гальской зоны. Это рабочие места на государственных фермах и на Ингури ГЭС. Абхазские вдасти не платят никакого пособия по безработице.

92. Абхазские *де факто* власти выплачивают пенсии вернувшимся в Гальский район, как и в остальной части Абхазии. Сумма колеблется от 30 до 50 рублей в месяц и выплаты часто задерживаются. Для сравнения буханка хлеба в Гали стоит 4 российских рубля.

93. Те жители Гальского района, которые продолжают оставаться зарегистрированными в качестве внутренне перемещенных лиц на грузинской стороне, получают ежемесячное пособие в размере 12 грузинских лари (примерно $ 6 США). Эти выплаты делаются из бюджета Грузии и далее распределяются через правительство в изгнании. Эти пособия обычно выплачиваются с задержкой в несколько месяцев.

94. Система здравоохранения в Гальском районе до войны состояла из медицинских пунктов, которые были во многих селах. Они оказывали первую помощь. В Гали находилась больница, куда можно было обратиться более серьезных случаях. После войны большая часть инфраструктуры

здравоохранения была уничтожена а большая часть работников здравоохранения уехала.

95. В настоящее время ощущается острая нехватка в сельских медпунктах. Примерно в половине сел, посещенных СМ, есть работающие медпункты. Большинство из них находится в ветхом состоянии, они обычно состоят из одной-двух комнат, без водопровода или системы отопления. Несколько из этих медпунктов мобильны, что дает им возможность также оказывать помощь жителям соседних сел. В некоторых селах вообще нет доступа к медпунктам, и местные жители таких сел высказывали по этому поводу сильные опасения в разговорах с СМ. Количество медицинского персонала считается достаточным для работы в функционирующих медпунктах. В одном их редких случаев в селе Пирвели Отобая в медпункте работает 4 врача и 10 медсестер.

96. Гальская больница продолжает функционировать, и местная администрация планирует расширить ее в будущем году, добавив еще одно здание. В принципе, задача больницы состоит в предоставлении как бы вторичного ухода, проводя лечение в более серьезных и запущенных случаях. В настоящее время в результате недостаточной первой помощи болезни запускаются, что приводит к осложнениям, и очень ограниченная ресурсами гальская больница перегружена.

97. В принципе больница ограничена в своих возможностях проводить хирургические операции, потому что в ней нет анестезиолога. Состояние здания больницы плохое, без электричества, надлежащей системы отопления и водопровода. Оборудование устарело и ощущается недостаток в постельном белье. СМ получила информацию о том, что стоимость пребывания в больнице вне зависимости от длительности пребывания, составляет 100 российских рублей, что примерно равно стоимости пребывания в больнице Зугдиди. Труд работников больницы оплачивается из этих денег. Абхазские *дв факто* власти не учавствуют в финансировании зарплат работников больницы.

98. Также в больнице ощущается нехватка опытных врачей, в особенности педиатров, кардиологов и хирургов. Врачи, работающие в больнице в настоящее время, имеют очень мало практики, чтобы быть в хорошей форме, они также не проходили профессиональной переподготовки на протяжении многих лет. В Абхазии нет_высщего медицинского учебного заведения, которое бы готовило новых врачей.

99. Местные жители сообщили СМ, что они предпочитают Зугдидскую больницу Гальской, потому что она лучше оснащена и профессиональный уровень медперсонала там выше.

100. Как в Гальской больнице, так и медпунктах обычно недостает медикаментов. Абхазское *де факта* министерство здравоохранения, как сообщается, предоставляет на регулярной основе кое-какие медикаменты. Основными поставщиками медикаментов являются: Международный Комитет Красного Креста, НПО "Врачи без границ", которые поставляют медикаменты в села и Гальскую больницу.

101 Многие респонденты в разговорах с СМ подчеркивали, что отсутствие службы скорой помощи, накладывающееся на ограниченное количество частных машин и плохое/состояние дорог, делает оказание срочной медицинской помощи в экстренных случаях очень трудным.

102. Статистики по состоянию здоровья населения Гали не имеется. Обычно плохое питание и отсутствие как ранней диагностики, так и профилактических медицинских средств привели к увеличению болезней, которых можно было бы избежать, в особенности туберкулеза. Другие часто встречающиеся заболевания такие, как: диабет, астма, гипертония, легочные болезни, рак и болезни сердца.

fX. Образование

103. Во время пребывания в Гали СМ неоднократно высказывалось, что политика абхазской стороны в отношении языка, на котором ведется обучение в школах Гальского района, является постоянным источником недовольства и разочарования для местного населения. Многочисленные респонденты подчеркнули тот факт, что этот вопрос играет ключевую роль в принятии решения, оставаться ли все время в Гали или же думать о другом место пребывании в Грузии, где бы их дети могли получить образование.

104. В советское время система образования была хорошо развита и обеспечивала полное начальное и среднее образование. Гальский район не был исключением. До войны в Гальском районе школы были так называемые "грузинские", что означает обучение большинству предметов на грузинском языке. В Гальском районе было только две "русские школы": "школа номер два" и школа в селе Приморск, в котором была наивысшая концентрация русскоязычного населения в Гальском районе

105. Как описывалось выше в разделе "Жилища и другие места проживания", школьные здания в результате войны были сильно повреждены Тем не менее, глава администрации Гальского района г-н Кишмария заверил СМ, что практически все двадцать школ района вновь функционируют. (Исключение, по его словам, составляют школы в селах Набакеви. Тагилони и Сида - все в нижней Гальской зоне).

106. Все стороны соглашаются на том, что наиболее серьезной проблемой является вопрос о языке преподавания. В 1995 году абхазское *де факто* министерство образования приняло новую официальную программу обучения для всей Абхазии, в том числе и для Гальского района. Подразумеваемой целью было прекращение практики преподавания всех предметов на грузинском языке. Взамен предполагается использовать не абхазский, а русский язык.

107. В "грузинских школах" Гальского района дети, которые пошли в первый класс в 1995 году, с самого начала начали обучаться на русском языке. Со следующего года обучение на русском языке велось в первом и во втором классах и так далее. Таким образом, в 2000-2001 учебных годах в первых шести классах обучение велось на русском языке. Детям, которые пошли в 1994 году или ранее, было разрешено заканчивать обучение в основном на грузинском языке.

108. СМ было высказано много аргументов против такого рода политики. Что самое главное, для большинства жителей Гальского района русский язык является иностранным, его понимают взрослые, хотя и не все, а говорят на нем еще меньше. Дети, которые выросли в постсоветские годы, а также в условиях социального и экономического неблагополучия, оказавшись после войны в изгнании, имели намного меньше возможности подвергаться влиянию русского языка, нежели их родители. В соответствии с новой политикой планируется вести обучение на языке, который учителя некомпетентны преподаватъ, а дети фактически вообще не имеют никакого о нем представления. Местные жители сообщили СМ, что по их мнению, эта политика показывает попытку абхазских *де факто* властей искоренить грузинскую культуру из Абхазии.

109. В новой программе ддя "грузинских школ" на обучение абхазскому языку и абхазской литературе отводится три часа в неделю с третьего по выпускной одиннадцатый классы. Также преподается и абхазская история, начиная с восьмого класса. Грузинский язык и литература преподаются по четыре часа в неделю с третьего по одиннадцатый классы. Грузинская история не преподается, Русский язык и литература преподаются с первого по одиннадцатый классы.

110. Из этого вытекает еще более конкретная проблема. Для того, чтобы получить аттестат зрелости ученики должны сдать экзамены по определенным предметам. Во многих школах нет преподавателей, способных вести преподавание технических предметов на русском языке. в особенности естественных наук и математики. Без сдачи экзаменов по этим предметам ученики нк в состоянии получить яттестат зрелости. Ученики, которые заканчивают школы Гальского района, в которых велось преподавание на русском языке, сталкиваются еще с одним препятствием, они не смогут поступить в высшие учебные заведения Грузии.

111. На практике во многих школах нижней зоны Гальского района не следуют указаниям абхазских властей и продолжают вести обучение на грузинском языке в соответствии с программой, разработанной грузинским правительством. В некоторых случаях ученики сдавали выпускные экзамены в школах Зугдидского района.

112. В настоящее время отдел народного образования Гальского района заявляет, что количество учебников на русском языке, необходимых для ведения обучения в соответствии с принятой программой, имеются в достаточном количестве, благодаря дару правительства Российской Федерации. В то же самое время было замечено, что ощущается недостаток в тетрадях и карандашах.

X. Гражданское общество

113. Зачаточное состояние гражданского общества, включая его социальную структуру и участие в живом общественном диалоге, в Гальском районе находится в состоянии, полученном в наследство от советской системы. В то время социальная система строилась как бы "сверху вниз" для того, чтобы

обеспечить общественную поддержку существующей власти. Развал Советского Союза дал возможность развитию и росту социальных организаций снизу вверх. Однако у жителей Гальского района было всего несколько месяцев, чтобы воспользоваться новыми возможностями в промежутке между развалом СССР и началом войны.

114. В других частях Абхазии, Грузия после войны образовалось довольно-таки много неправительственных организаций (НПО). В основном они базируются в Сухуми и занимаются различными проблемами, такими как социальная реабилитация, культура, разрешение конфликта, гуманитарные вопросы, права человека, образование, равные права полов, права детей. Эти НПО зарегистрированы в Абхазском *де факто* Министерстве юстиции.

115. Элементы послевоенной ситуации - плохие экономические условия, распад инфраструктуры, ужасная, политическая неопределенность и недостаток осведомленности воспрепятствовали развитию НПО в Гали. В дополнение к этому процесс также тормозился тем, что бытует мнение, что именно руководство обязано заботиться об обществе. СМ обнаружило, что многие жители Гали с трудом понимают, что такое НПО и какую роль они должны играть в обществе. В то же самое время некоторые главы сельских администраций проявляли большое желание узнать побольше, что такое НПО и гражданское общество.

116. До настоящего времени было всего несколько попыток организовать деятельность НПО в Гальском районе. Две базирующиеся в Сухуми НПО - Ассоциацина женщин и "Права человека и гражданское общество" открыли свои подразделения в Гали. Очевидно, что эти уже существующие НПО так же, как, впрочем, и местное население нуждаются в получении дополнительной информации касательно развития гражданаского общества. В то время, как НПО, базирующиеся в Сухуми, получают международную поддержку по разрешению конфликта в своей работе на местах, таких инициатив в Гальском районе еще не было предпринято.

117. Несмотря на недостаточную активность НПО, СМ обнаружило признаки спонтанной активности в наиболее фундаментальных областях строительства гражданского общества на местах. Это наиболее очевидно в области образования. В селах, в которых были открыты школы, родители самоорганизовались в "родительские комитеты", которые занимаются решением вопросов сбора денег за обучение, выплаты зарплат преподавателям и ремонтом школьного имущества. В большинстве случаев эта работа очень важна, потому что учителя получают зарплату исключительно из денег, собранных родителями. Обычно в такие комитеты входят и представители администрации школ.

118. Большая часть средств массовой информации в Абхазии, Грузия находится под контролем абхазских *де факто* властей. Газеты получают лицензию сроком на один год в *де факто* Министерстве юстиции. Две газеты с наибольшим тиражом - это "Республика Абхазия", которую принято считать представляющей мнение руководства, и "Независимая Газета", являющаяся относительно независимой. Еще есть три - четыре газеты, которые выходят регулярно, но не имеют большой читательской аудитории. За исключением

нескольких мест в верхней зоне Гальского района большинство населения Гали не имеет доступа к абхазским печатным средствам массовой информации. Существующий уровень владения русским языком населения Гальского района дает возможность предположить, что абхазским изданиям на русском языке будет трудно рассчитывать на постоянную аудиторию.

119. В нижней зоне Гальского района некоторые респонденты отмечали, что газеты на грузинском языке можно приобрести в Зугдиди. Однако СМ нашла мало подтверждений того, что их регулярно читают.

120. Публикация газет в самом Гальском районе пока не представлялась возможной из-за отсутствия основных ресурсов, таких как инфраструктура и наличие профессиональных журналистов. Дефицит или полное отсутствие печатных новостей оставляют население Гальского района в информационном вакууме.

121. В принципе жители Гали могут принимать телевизионные программы грузинских, русских и абхазских станций. Однако очень немногие имеют исправные телевизоры. Периодические отключения электроэнергии также отрицательно сказываются на возможности доступа к этому источнику информации.

122. Большинство жителей Гальского района не включены напрямую в политическую жизнь. Экономические трудности привели к тому, что большинство населения сконцентрировало свое внимание в первую очередь на проблемах выживания, а политический ад, в котором продолжают находиться жители Гали, привел к тому, что в ряде случаев они разочаровались во всех властях и живут в состоянии апатии.

123. Грузия приняла христианство в четвертом веке. В некоторых частях Грузии можно увидеть руины церквей, которые были построены практически в тот период. В Гальском районе в советское время религиозная жизнь проявлялась слабо, положение остается таким и по сей день. Местные жители, которые хотят посетить службу в церкви, должны для этото ехать в соседний Очамчирский район Абхазии, или пересечь линию прекращения *огня* и поехать в Зугдиди. Респонденты давали понять, что роль религии в вопросе принятия решения, возвращаться ли в Гали или оставаться там, является незначительной.

Д. Замечания и Рекомендации

124. В данном разделе вы найдете рекомендации, выработанные СМ после внимательного изучения результатов своей работы в Гальском районе. Данные предложения следует рассматривать как промежуточные меры, непосредственной целью которых является улучшение условий жизни жителей Гальского района. Они основаны на предположении, что грузинская и абхазская стороны будут продолжать усердно работать под эгидой ООН во имя всеобъемлющего политического урегулирования.

125. СМ адресует данные рекомендаций Специальному Представителю Генерального Секретаря с просьбой поднять данные вопросы в ходе обсуждения с обеими сторонами в рамках проводимого ООН мирного процесса. Абхазские власти, которые осуществляют *де факто* контроль над территорией Гальского района, несут особую ответственость за их претворение в жизнь. СМ предполагает, что международные организации и НПО будут, где это возможно, выходить с инициативами и предлагать помощь в претворении в жизнь данных рекемендаций.

Гальский филиал офиса ООН по правам человека

126. СМ обнаружила, что ситуация в области прав человека по всей территории Гальского района неудовлетворительна. Слабость главенства закона и неэффективное отправление правосудия привели к неадекватной защите прав человека и возрастающему чувству беспомощности среди местного населения на фоне насилия и унижений. СМ обратила внимание на отсутствие механизма, способного дать местному населению возможность обращаться с жалобами на нарушение своих прав, с другими жалобами к независимым нейтральным представителям. На основании этого СМ считает полезным, чтобы Специальный Представитель Генерального Секретаря Организации Объединенных Наций добился согласия грузинской и абхазской сторон на открытие в Гали филиала офиса ООН по правам человека в Абхазии, Грузия. Под "согласием" следует понимать нечто большее, чем простая уступчивость. Оно должно включать активную поддержку и сотрудничество обеих сторон и согласие абхазской стороны сотрудничать с работниками офиса по правам человека в Гали. Филиал офиса по правам человека в Гали будет функционировать в соответствии с тем же мандатом и методиками, которым следует офис по правам человека в Сухуми. Как часть претворения в жизнь данного мандата, офис сформулирует предложения по улучшению общей ситуации защиты прав человека в Гальском районе для возможной передачи их Специальным Представителем Генерального Секретаря обеим сторонам.

Правоохранительные органы

127. СМ обнаружила отсутствие эффективной системы правоохранительных органов по всей территории Гальского района. Местные правоохранительные органы не в состоянии эффективно работать, потому что не имеют достаточного количества квалифицированных работников, оборудования, профессиональной подготовки или финансовых ресурсов Как результат там свирепствует беззаконие и четко ощущается чувство незащищенности, обуревающее местное население. Обычно местные жители говорят, что больше всего их заботит безопасность Более того, состав правоохранительных органов не отражает этнического баланса местного населения.

128. Возможные методы решения данной проблемы могут включать улучшение подготовки личного состава, дальнейшую интеграцию местного населения в структуры правоохранительных органов, более широкое сотрудничество между соответствующими правоохранительными органами грузинской и абхазской сторон.

129. СМ рекомендует Специальному Представителю добиваться дополнительной экспертной поддержки в данном вопросе с целью предоставления конкретных предложений обеим сторонам. Как первый шаг в этом направлении Специальный Представитель, может быть, посчитает нужным рассмотреть возможность направления эксперта в области борьбы с преступностью в качестве сотруднка предлагаемого Гальского филиала офиса по правам человека. Введение подразделения международных полицейских наблюдателей, которые также будут задействованы в подготовке местных подразделений, может также быть рассмотрено на основании согласия с этим обеих сторон.

Язык преподавания

130. СМ обнаружила, что учителя и родители детей школьного возраста в Гальском районе не довольны теперешней политикой в области образования и практикой абхазских *де фаюпо* властей, имеющей целью заменить грузинский язык преподавания на русский. В настоящее время много учеников получают только неполное образование, те же, кто хочет продолжать свое образование, сталкиваются с препятствиями. Если данный подход сохранится, можно предположить, что гальские школы не смогут предоставлять обучение по некоторым необходимым предметам, а это в результате приведет к тому, что ученики не смогут закончить школу Многие респонденты отмечали, что "языковой вопрос" повлиял на решение семей временно перемещенных лиц, возвращаться ли на постоянной основе,. либо оставлять некоторых членов своей семьи в другом месте для того, чтобы последние могли получить образование на грузинском языке.

131. СМ отмечает, что Специальный Представитель уже начал консультации с грузинской и абхазской сторонами с тем, чтобы способствовать и к двусторонним переговорам по этой теме. СМ рекомендует, чтобы он продолжил эту работу и рассмотрел возможность оказания на нужном этапе конкретной помощи в этой области международными организациям. СМ считает необходимым призвать обе стороны найти необходимую политическую волю для достижения компромисса и решить этот вопрос в ближайшее время, принимая во внимание желание местного населения.

Местная администрация

132 Административная власть в Гальском районе, в особенности в его нижней части, хрупка и не представляет целостной структуры. Респонденты выражали СМ озабоченность тем, как она осуществляется. Многие отметили, что местное население недостаточно представлено в местных административных структурах. Некоторые отмечали, что ограничено применение грузинского языка для ведения официальных дел. СМ сама обратила внимание на то, что система налогообложения не унифицирована и, возможно, это может вести к злоупотреблениям.

133. СМ рекомендует Специальному Представителю поднять вопрос о местной администрации в своих консультациях с тем, чтобы поощрить принятие справедливой недискриминационной практики участия местных жителей в

местных административных структурах. По мнению СМ, данный вопрос может быть предложен для рассмотрения Гальскому филиалу Офиса по правам человека, который предполагается открыть.

Социальная защита и инфраструктура

134. СМ пришла к заключению, что основные компоненты социальной инфраструктуры а Гальском районе, включающие здравоохранение, систему водоснабжения, систему подачи электроэнергии, учреждения образования, общественный транспорт и дороги, находятся в плохом состоянии. Такое положение дел вызывает озабоченность в гуманитарном плане.

135. Жители Гальского района практически не включены в какие -либо программы социальной защиты, проводимые *де факто* властями. Это в особенности создает серьезные трудности старикам и инвалидам.

136. Ввиду того, что система оказания первичной медицинской помощи, включая систему медпунктов, действует неудовлетворительно, система вторичной медицинской помощи, в особенности Гальская больница, перегружена.

137. Большая часть жилищного фонда в Гальском районе, в особенности в нижней гальской зоне, повреждена. СМ обнаружила, что наличие пристанища является одним из ключевых факторов, влияющих на принятие решения местными жителями, оставаться ли им более менее постоянно в Гальском районе

138. Большинство школьных зданий серьезно повреждены. Ремонт школьных зданий и предоставление минимального объема школьного оборудования является одной из первоочередных задач.

139. В то время, как основная ответственность за предоставление социальной защиты лежит на местных властях, СМ рекомендует соответствующим международным организациям и НПО начать изучать возможности решения этих вопросов и улучшения ситуации. СМ далее рекомендует Специальному Представителю поощрять местные *де факто* власти вносить свой вклад и способствовать работе этих организаций.

Сельскохозяйственньй сектор

140. Сельскохозяйственный сектор находится в упадке из-за того, что ему уделялось недостаточно внимания, а также в результате войны. Несмотря на то, что интерес к возрождению сельского хозяйства вновь появился, финансовых ресурсов для поддержания работ по восстановлению продуктивности земли, покупке удобрений, пестицидов и средств механизации нет. Сельское хозяйство играет большую роль в жизни возвращающихся потому, что является фактически единственным источником их существования.

141. СМ рекомендует Специальному Представителю поощрять соответствующие международные организации и НПО искать решение этих проблем.

Гуманитарная деятельность

142. В то время, как большое число организаций и, в первую очередь, УВКБ ООН в прошлом принимали участие в гуманитарной деятельности в Гальском районе, после майских событий 1998 года их активность была прекращена.

143. СМ также обратила внимание на то, что после майских событий был достигнут ряд конкретных договоренностей в области безопасности. Эти договоренности были достигнуты в рамках Женевского мирного процесса под эгидой ООН. Претворение в жизнь данных мер уже привело к ощутимому улучшению безопасности на местах.

144. В данном контексте СМ рекомендует Специальному Представителю продолжать настаивать на том, чтобы обе стороны полнее выполняли свои обязательства в области безопасности, которые они приняли и чтобы он поощрял соответствующие организации рассмотреть возможность возобновления гуманитарной деятельности.

Гражданское сообщество

145. СМ была удовлетворена теми несколькими инициативами жителей Гальского района, которые самоорганизовались в комитеты, в особенности, в области образования. В целом, СМ обнаружила, что гражданское общество, осведомленность о правах человека и знание о демократическом управлении чрезвычайно слабо развиты и что активность и участие в политической жизни НПО очень низка.

146. По мнению СМ развитие гражданского общества может стать важной областью работы Гальского филиала Офиса по правам человека, который предполагается открыть.

147. СМ рекомендует Специальному Представителю изучить с обеими сторонами, а также с соответствующими организациями и НПО пути и средства обеспечения доступа местного населения Гальского района к средствам массовой информации, включая новости, имеющие отношение к их ситуации.

ეუთო-ს საგარეო საქმეთა მინისტრების საბჭოს
შეხვედრაზე მოქმედი თავმჯდომარის
გ ა ნ ც ხ ა დ ე ბ ა
(საქართველოს ნაწილი)

მოწონებულ იქნა მზარდი თანამშრომლობა საქართველოსა და ეუთო-ს შორის და კიდევ ერთხელ დადასტურდა მხარდაჭერა საქართველოს

სუვერენიტეტისა და ტერიტორიული მთლიანობისადმი. აღინიშნა საქართველოსა და რუსეთის ფედერაციის ჩეჩნეთის რესპუბლიკას შორის საზღვარზე მონიტორინგის ოპერაციის წარმატებული მიმდინარეობის შესახებ და მხარი დაეჭირა ამ ოპერაციის, როგორც საზღვარზე გადაადგილებაზე მეთვალყურეობისა და ინფორმაციის მიღების საშუალების გაგრძელებას.

გამოითქვა შეშფოთება იმ უარყოფითი გავლენის გამო, რაც შეიძლება იქონიოს საქართველოსა და რუსეთის ფედერაციას შორის ურთიერთობებზე ცალმხრივი სავიზო რეჟიმის შემოღებამ და განსაკუთრებით საზღვრისპირა ტერიტორიების მოსახლეობის მიმართ ამ რეჟიმის განსხვავებულად გამოყენებამ. აღინიშნა, რომ ეუთო მზად არის გასწიოს დახმარება სავიზო საკითხის გადაწყვეტაში, რათა შეამსუბუქოს მდგომარეობა მათთვის, ვისზეც რეგიონში გავლენა მოახდინა სავიზო რეჟიმის შემოღებამ.

კვლავ დადასტურდა რა აფხაზეთში, საქართველო გაეროსა და ჟენევის პროცესის, როგორც მოლაპარაკებების ძირითადი ფორმატის წამყვანი როლი, სინანული გამოთქვა, რომ ისევ ჩიხშია შესული მოლაპარაკებების პროცესი. კვლავ განმეორდა ბუდაპეშტის, ლისაბონისა და სტამბოლის სამიტებზე მიღებულ დოკუმენტებში განსაზღვრული შეფასება აფხაზეთში, საქართველო ეთნიკური წმენდის შესახებ.

მოწონებულ იქნა 20-24 ნოემბერს გაეროს ეგიდით და ეუთოსთან მჭიდრო თანამშრომლობით გალის რაიონში ერთობლივი შემფასებელი მისიის საქმიანობის წარმატებით დასრულება. სათანადოდ იქნა შეფასებული ამ მიმართებით რუსეთის ფედერაციის ქმედითი მხარდაჭერა. ერთობლივი შემფასებელი მისიის მიზანია თავიანთ მუდმივ საცხოვრებელ ადგილებში ქართველ ლტოლვილთა და იძულებით გადაადგილებულ პირთა უსაფრთხო და ღირსეული დაბრუნების პირობების შეფასება. გაეროსა და ეუთოს ერთობლივი შემფასებული მისიის წინასწარი შეფასებით გალის რაიონში ადამიანის უფლებებთან დაკავშირებული მდგომარეობა ისევ არასაიმედოა. მოქმედ თავმჯდომარეს ეთხოვა კვლავ ყურადღებით ადევნოს თვალყური გალის რაიონში ადამიანის უფლებათა მდგომარეობას, როგორც ეს აღწერილია 2000 წლის 25 ნოემბერს გავრცელებულ წინასწარ საინფორმაციო ანგარიშში. მოწონებული იქნა აფხაზეთში, საქართველო ეუთო-ს წარმომადგენლის მონაწილეობით გაეროს ადამიანის უფლებათა ოფისის ფილიალის გახსნის იდეა, რამაც ადგილზე შეიძლება გააუმჯობესოს ვითარება. აღინიშნა ეუთო-სა და გაეროს შორის არსებული კარგი თანამშრომლობის შესახებ.

ცხინვალის რეგიონის/სამხრეთ ოსეთის საკითხთან დაკავშირებით მოწონებული იქნა ვენასთან ახლოს ბადენში ქართულ-სამხრეთ ოსური კონფლიქტის მოწესრიგების პროცესის ფარგლებში, მოქმედი თავმჯდომარის მოწვევით, რეგიონის ექსპერტთა შეხვედრის წარმატებული ჩატარება (10-13 ივლისი, 2000). ამ შეხვედრაზე კონსტრუქციულ გარემოში პირველად იქნა განხილული სტატუსთან დაკავშირებული საკითხები. შეხვედრის შემდგომ ავსტრიამ, როგორც მოქმედმა თავჯდომარემ და რუსეთის ფედერაციამ დაიწყეს ყველა მონაწილე მხარესთან საკონსულტაციო პროცესი მომავალი შეთანხმების ელემენტების

პაკეტთან დაკავშირებით. მოწონებული იქნა ეუთო-ს უფრო ფართო მონაწილობა მოლაპარაკებების პროცესში . მიღწეულის შესანარ-ჩუნებლად და ბადენის პროტოკოლის შესბამისად, მომავალი მოქმედი თავჯდომარის წინაშე ამოცანად იქნა დასახული ეუთო-ს მოქმედი თავმჯდომარის გამოცდილების გამოყენება და ძალისხმევის გაწევა, რუსეთის ფედერაციასთან თანამშრომლობით, პოლიტიკური მოლაპარაკებების პროცესში პროგრესის მიღწევის მიზნით, რეკომენდირებულ იქნა შეხვედრების რეგუ-ლარული გამართვა მონაცვლეობით მოსკოვსა და ვენაში. გაკეთდა მოწოდება მიმდინარე წლის ბოლომდე საქართველოსა და რუსეთს შორის შეთანხმების ხელმოწერის თაობაზე კონფლიქტით დაზარალებულ ზონაში ეკონომიკური რეაბილიტაციის პროცესში. მხარი დაეჭირა ლტოლვილთა და იძულებით გადაადგილებულ პირთა საბინაო მოწყობისა და ქონების რესტიტუციასთან დაკავშირებით სამართლებრივი ჩარჩოს შექმნას. გამოითქვა შეშფოთება რეგიონში შექმნილი კრიმინოგენული ვითარების გამო, რაც განპირობებულია დესტაბილიზაციის გამომწვევი მცირე შეიარაღების დაგროვებით. ამ თვალსაზრისით მოწონებულ იქნა რუსეთის ფედერაციისა და ევროგაერთიანების ძალისხმევა, რომელიც მცირე შეიარაღების შეგროვებისა და განადგურებისკენ არის მიმართული. დონორ ქვეყნებსა და ორგანიზაციებს ეთხოვათ კვლავაც შეიტანონ წვლილი ამ პროცესში.

აღინიშნა საქართველოში რუსეთის სამხედრო აღჭურვილობის შემცირების პროცესში მიღწეული პროგრესის შესახებ და გამოითქვა იმედი, რომ ეს შემცირება დასრულდება 2000 წლის 31 დეკემბრამდე სტამბოლში აღებული ვალდებულებების შესაბამისად. ხაზი გაესვა, რომ 2001 წლის 1 ივლისამდე. შესაბამისი ტრანსპარენტულობის დაცვის სათანადო ვადებისა და სტამბოლში ნაკისრი ვალდებულებების შესაბამისად დაიხურება და გატანილ იქნება თბილისის, ვაზიანის და გუდაუთის სამხედრო ბაზები.

27 ნოემბერი 2000 წელი

საქართველოს პრეზიდენტის
ბ რ ძ ა ნ ე ბ უ ლ ე ბ ა

N 503 2000 წლის 29 ნოემბერი ქ. თბილისი

„ლტოლვილთა მიერ მოხმარებული ელექტროენერგიის აღრიცხვისა და ანაზღაურების ღონისძიებათა შესახებ" საქართველოს პრეზიდენტის 2000 წლის 30 აგვისტოს N391 ბრძანებულებაში ცვლილების შეტანის თაობაზე

„ლტოლვილთა მიერ მოხმარებული ელექტროენერგიის აღრიცხვისა და ანაზღაურების ღონისძიებათა შესახებ" საქართველოს პრეზიდენტის 2000 წლის 30 აგვისტოს N391 ბრძანებულების მე-2 მუხლის მე-2

აბზაციდან ამოღებულ იქნეს სიტყვები: „ორგანიზებულად (კომპაქტურად) ჩასახლებულ”.

ე. შევარდნაძე

Распоряжение Правительства Российской Федерации

1. МИДу России продолжить переговоры с Грузинской Стороной о заключении Соглашения между Правительством Российской Федерации и Исполнительной властью Грузии о взаимных поездках граждан и Протокола между Правительством Российской Федерации и Исполнительной властью Грузии об упрощенном порядке пересечения российско-грузинской границы жителями приграничных территорий.

2. ФПС России на период ведения переговоров и до особого распоряжения сохранить на абхазском и югоосетинском сухопутных участках российско-грузинской государственной границы действующий порядок пропуска.

Председатель Правительства Российской Федерации
М. Касянов.
30 ноября 2000 г.
(Собрание Законодательств Российской Федерации, М., 2000,
№ 50, стр. 9563)

Решение
о продлении срока пребывания Коллектиных сил по поддержанию мира в зоне конфликта в Абхазии, Грузия

Совет глав государств Содружества Независимых Государств решил:

1. Подтвердить Мандат Коллективных сил по поддержанию мира в зоне конфликта в Абхазии, Грузия до 31 декабря 2000 года.

2. Продлить срок пребывания Коллективных сил по поддержанию мира в зоне конфликта в Абхазии, Грузия до 30 июня 2001 года или до того времени, когда одна из сторон в конфликте выскажется за прекращение операции.

3. Настоящее Решение вступает в силу со дня его подписания.

Совершено в городе Москве 1 декабря 2000 года в одном подлинном экземпляре на русском языке. Подлинный экземпляр хранится в Исполнительном комитете Содружества Независимых Государств, который направит каждому государству, подписавшее настоящее Решение его заверенную копию.

Решение не подписано Республикой Беларусь, Республикой Молдова, Туркменистаном. Украиной.

საქართველოს პარლამენტის
დ ა დ გ ე ნ ი ლ ე ბ ა

აფხაზეთის პრობლემებთან დაკავშირებული საქართველოს პარლამენტის დროებითი კომისიის უფლებამოსილების ვადის გაგრძელების შესახებ

საქართველოს პარლამენტი **ადგენს:**

აფხაზეთის პრობლემებთან დაკავშირებული საქართველოს პარლამენტის დროებით კომისიას გაუგრძელდეს უფლებამოსილების ვადა ერთი წლით.

საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარე ზურაბ ჟვანია

თბილისი,
2000 წლის 5 დეკემბერი

Совместное заявление
Шестой Сессии Рабочей Группы номер Один

13 декабря состоялась Шестая Сессия Рабочей Группы Один под председательством Главного Военного Наблюдателя МООННГ генерал-майора Анис А. Баджвы и при участии делегации МС СНГ, Грузинской и Абхазской сторон.

На Шестой Сессии Рабочая Группа обсудила меры по выполнению соглашений, достигнутых на Пятой Сессии Рабочей Группы Один и зафиксированных в Совместном заявлений 4 октября 2000. Главный Военный Наблюдатель отметил, что общие условия безопасности в зоне конфликта ухудшились и этот факт вызвал озабоченность всех присутствующих на Сессии.

1. Стороны пришли к соглашению, что существует необходимость улучшения эффективности работы Совместной Группы, созданной после подписания Протокола 3 мая 2000 года, и созданной по Протоколу от 19 января 2000 года. Необходимость более тесного сотрудничества для обеспечения эффективности работы Совместной Группы и Совместной Группы по Выявлению и Расследованию Фактов признания всеми пристутствующими. С этой целью обе стороны договорились создать Объединенный Информационный Центр, задачей которого будет предоставление сторонами информации, касающейся всей преступной деятельности в зоне конфликта.

2. В соответствии с параграфом 1, 21 декабря 2000 г. все стороны встретятся на КПП 201 для выработки механизма по улучшению эффективности и действенности работы Совместной Группы и Совместной Группы по Выявлению и Расследованию Фактов с целью обеспечения более

результативной борьбы с преступной деятельностью. Эти рекомендации будут переданы Главному Военному Наблюдателю для дальнейшего обсуждения.

3. Стороны пришли к соглашению, что с учетом фактов нарушений Московского Соглашения, происходящих в результате военных учений на полигонах в районах Кулеви и Очамчиры к 21 декабря 2000 года Командующему МС СНГ будут предоставлены точные карты/схемы, на которых будет указано желаемое изменение границ Зоны Ограничения Вооружений. Командующий МС СНГ предоставит эти карты/схемы Главному Военному Наблюдателю для рассмотрения.

4. Стороны еще раз подтвердили свое согласие выполнять решения Московского соглашения, последующих соглашений и протоколов. В частности, все стороны согласились, что свобода передвижения для МООННГ и КСПМ не подлежит обсуждению.

5. Командующий МС СНГ еще раз подтвердил, что пропускной режим в Зоне прекращения огня не изменился. Жители Зоны безопасности, проживающие по обе стороны линии прекращения огня могут пресекать ее по предъявлении документов удостоверяющих личность. Командующий МС СНГ проинформировал делегатов сессии о том, что эта проблема уже обсуждалась и была решена на встрече господина Малхаза Какабадзе, генерал-лейтенанта С. Коробко и Главного Военного Наблюдателя.

6. Следующая встреча Рабочей Группы Один состоится в штаб-квартире МООННГ в Тбилиси после очередной сессии Координационного Совета.

За грузинскую сторону За абхазскую сторону
(Ген.-Лт. Автандил Иоселиани) (Ген.-Лт. Гиви Агрба)

За Командование МС СНГ За МООННГ
(Генерал-Лт. Сергей Коробко) (Ген-майор Анис А. Баджва)

საქართველოს პრეზიდენტის
გ ა ნ კ ა რ გ უ ლ ე ბ ა

N 1383 2000 წლის 25 დეკემბერი ქ. თბილისი

პოსტკონფლიქტური რეგიონების რეაბილიტაციის
პროგრამის შემმუშავებელი კომისიის

შექმნის შესახებ

პოსტკონფლიქტურ რეგიონებში საქართველოს ხელისუფლების შესაბამისი სტრუქტურების აღნიშნული მიმართულებით კოორდინირებული საქმიანობის, ერთიანი კონცეფციის შემუშავებისა და დაზარალებული ტერიტორიების აღდგენა-რეკონსტრუქციის მიზნით შეიქმნას პოსტ-კონფლიქტური რეგიონების რეაბილიტაციის პროგრამის შემმუშავებელი კომისია შემდეგი შემადგენლობით:

ლევან ალექსიძე - საქართველოს სახელმწიფო კანცელარიის მთავარი კონსულტანტი საერთაშორისო სამართლის საკითხებში
დავით აფციაური - საქართველოს საგარეო საქმეთა მინისტრის მოადგილე
ნუგზარ ბაბუციძე - საქართველოს სახელმწიფო უშიშროების მინისტრის პირველი მოადგილე
თემურ ბასილია - საქართველოს პრეზიდენტის თანაშემწე ეკონომიკური რეფორმების საკითხებში
თეიმურაზ ბერიძე - საქართველოს სტატისტიკის სახელმწიფო დეპარტამენტის თავმჯდომარე
ირაკლი ბოჭორიძე - საქართველოს პრეზიდენტის სახელმწიფო რწმუნებული
ზურაბ გეგეჭკორი - საქართველოს მიწის მართვის სახელმწიფო დეპარტამენტის თავმჯდომარე
მერაბ დგებუაძე - აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე
ივანე ვახტანგიშვილი - საქართველოს ეროვნული ბანკის ვიცე-პრეზიდენტი
ალბერტ თავხელიძე - საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის პრეზიდენტი
რევაზ თევზაძე - დეპარტამენტ „საქნავთობის" თავმჯდომარე
მალხაზ კაკაბაძე - საქართველოს განსაკუთრებულ საქმეთა მინისტრი
გიორგი კაკუბერი - საქართველოს ტრანსპორტისა და კომუნიკაციების მინისტრის მოადგილე
კახაბერ კაციტაძე - საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს მთავარი სტრატეგიული დაგეგმარების სამმართველოს უფროსი
ემზარ კვიციანი - საქართველოს პრეზიდენტის სახელმწიფო რწმუნებული
გიორგი კირკიტაშვილი - საქართველოს განსაკუთრებულ საქმეთა მინისტრის აპარატის მთავარი სპეციალის-ტი
ნინო კობახიძე - საქართველოს კულტურის მინისტრის პირველი მოადგილე
კონსტანტინე კუბლაშვილი - საქართველოს იუსტიციის მინისტრის პირველი მოადგილე

ზურაბ ლაკერბაია	-	ქართულ-აფხაზური საკოორდინაციო საბჭოს აღმასრულებელი მდივანი
ირაკლი მაჭავარიანი	-	საქართველოს პრეზიდენტის პირადი წარმომადგენელი კონფლიქტებისა და ქვეყნის უსაფრთხოების პოლიტიკური პრობლემების დარეგულირების საკითხებში
თეიმურაზ მოსიაშვილი	-	დსთ-სა და მშვიდობიანი კავკასიის საქმეთა სახელმწიფო ბიუროს თავმჯდომარე
გენადი მურადიანი	-	საქართველოს ეკონომიკის, მრეწველობისა და ვაჭრობის მინისტრის მოადგილე
ზურაბ ნემსაძე	-	საქართველოს ურბანიზაციისა და მშენებლობის მინისტრის მოადგილე
ოლეგ ნიკოლეიშვილი	-	საქართველოს ფინანსთა მინისტრის მოადგილე
ვლადიმერ სანაძე	-	საქართველოს განათლების მინისტრის პირველი მოადგილე
ბორის სარალიძე	-	საქართველოს საავტომობილო გზების სახელ-მწიფო დეპარტამენტის თავმჯდომარე
გიორგი უგრეხელიძე	-	საქართველოს პრეზიდენტის რეგიონალური პოლიტიკისა და მართვის სამსახურის უფროსის პირველი მოადგილე
ნუგზარ უფლისაშვილი	-	საქართველოს სათბობ-ენერგეტიკის მინისტრის პირველი მოადგილე
შოთა ქელდიშვილი	-	საქართველოს სახელმწიფო ქონების მართვის მინისტრის მოადგილე
ოთარ ყეინაშვილი	-	საქართველოს ლტოლვილთა და განსახლების მინისტრის პირველი მოადგილე
დავით შერვაშიძე	-	საქართველოს სოფლის მეურნეობისა და სურსათის მინისტრის მოადგილე
თენგიზ შოშიაშვილი	-	საქართველოს შინაგან საქმეთა მინისტრის მოადგილე
ვაჟა შუბლაძე	-	საქართველოს ტურიზმის სახელმწიფო დეპარტამენტის თავმჯდომარე
რევაზ ჩაგელიშვილი	-	საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების მინისტრის მოადგილე
ვალერი ჩხეიძე	-	საქართველოს საზღვრის დაცვის სახელმწიფო დეპარტამენტის თავმჯდომარე
გიორგი ჭახრაკია	-	საქართველოს განსაკუთრებულ საქმეთა მინისტრის აპარატის მთავარი სპეციალისტი
ნოდარ ჭითანავა	-	საქართველოს ეკონომიკის, მრეწველობისა და ვაჭრობის სამინისტროსთან არსებული ეკონომიკის და სოციალური პრობლემების კვლევითი ინსტიტუტის დირექტორი
თენგიზ ჯინჯოლავა	-	საქართველოს ჯანმრთელობის დაცვისა და სოციალური უზრუნველყოფის მინისტრის მოადგილე

ზონდო ჯიქია	-	საქართველოს პრეზიდენტის სახელმწიფო რწმუნებული
რამინ ჯომიდავა	-	შავი ზღვის აუზის ეკონომიკური განვითარების საკოორდინაციო ცენტრის დირექტორი.

ე. შევარდნაძე

თავი II. 2001 წელი

Резолюция Европарламента

в связи с введением Россией визового режима в отношении Грузии

Европарламент...

а) с величайшей озабоченностью отмечает, что в Грузии, Цхинвальском регионе и Абхазии все еще не достигнуто всеобъемлющее политическое урегулирование конфликтов;

б) признает, что неурегулированные конфликты в Южнокавказском регионе препятствуют экономическому развитию и политической стабильности, как в Грузии, так и регионе в целом;

в) признает, что сторонам, участвующим в конфликтах в Цхинвальском регионе и Абхазии, и посредникам следует приложить больше усилий для урегулирования конфликтов политическим путем с учетом соблюдения территориальной целостности и суверенитета Грузии;

г) отмечает, что для безусловного возвращения беженцев и вынужденно перемещенных лиц на места их прежнего проживания следует обеспечить гарантии их безопасности;

д) выражает сожаления по поводу того, что Цхинвальский регион и Абхазия де-факто оказались вне пределов юрисдикции Грузии, соблюдения принципов демократии, прав человека и верховенства закона, признаваемых Грузией как полноправным членом Совета Европы, и которые нарушаются на вышеуказанных территориях;

е) в этом контексте выражает озабоченность по поводу положения, сложившегося в Цхинвальском регионе и Абхазии, в особенности с обеспечением безопасности сотрудников международных организаций и персонала Миссии ООН по наблюдению в Грузии (UNOMIG);

(...)

к) высказывает озабоченность в связи с введением 5 декабря 2000 года Российской Федерацией в одностороннем порядке визового режима в отношении Грузии, что еще больше осложнит развитие дружеских и добрососедских отношений, нанесет вред экономическим связям и создаст сложности гражданам Грузии, проживающим в Российской Федерации, а также

проживающим в Грузии гражданам, существование которых зависит от помощи, высылаемой живущими в Российской Федерации родственниками;

1) указывает, что введение визового режима в соответствии с международным правом является правом суверенного государства, однако исключения из визового режима, допускаемые в отношении граждан Грузии, населяющих сепаратистски настроенные Цхинвальский регион и Абхазию, воспринимаются как посягательство на территориальную целостность и суверенитет Грузии (официально поддерживаемые правительством Российской Федерации) и призывает правительство Российской Федерации пересмотреть эти планы и учесть, что они могут быть истолкованы как аннексия де-факто бесспорных территорий Грузии;

(...)

3) отмечает, что односторонним введением упрощенной процедуры пересечения границы для жителей Цхинвальского региона и Абхазии Российская Федерация ставит под сомнение свою роль как посредника в урегулировании конфликта...

(...)

5) призывает Российскую Федерацию уважать достигнутую в 1999 году в Стамбуле в рамках ОВСЕ договоренность о выводе войск из территории Грузии, как безотлагательную меру...

18 января 2001 г.

Протокол

Двенадцатой Сессии Координационного Совета Грузинской и Абхазской сторон

23 января 2001 г.

Двенадцатая сессия Координационного Совета, созданного на основе Заключительного Заявления по итогам Женевской встречи грузинской и абхазской сторон 17 по 19 ноября 1997 г. состоялась 23 января 2001 г. под эгидой Организации Объединённых Наций и под председательством Специального представителя Генерального секретаря Организации Объединённых Наций г-на Дитера Бодена с участием представителей Российской Федерации в качестве содействующей стороны. Организации по безопасности и сотрудничеству в Европе (ОБСЕ), государств, входящих в группу Друзей Генерального секретаря ООН: Германии, Российской Федерации, Соединённого Королевства, Соединённых Штатов Америки и Франции в качестве наблюдателей.

Грузинская сторона была представлена делегацией во главе с г-ном Гиорги Арсенишвили. Абхазская сторона была представлена делегацией во главе с г-ном Вячеславом Цугба.

Принятая повестке дня включала следующие пункты:

1. Вопросы устойчивого невозобновления огня и проблемы безопасности, в частности, итоги заседания Рабочей группы 1 от 13 декабря 2000 г.

2. Беженцы и лица - перемещённые внутри страны, в частности, итоги заседания Рабочей группы 3 от 5 декабря 2000 г.

3. Экономические и социальные проблемы.

4. Разное, включая обсуждение по подготовке третьей встречи по укреплению доверия в Ялте по приглашению Правительства Украины.

Открывая сессию Специальный представитель Генерального секретаря ООН поблагодарил стороны за тот вклад, который они внесли в дело продвижения мирного процесса, однако отметил, что следует еще активнее решать существующие проблемы. В частности, были упомянуты недавние инциденты в Гальском районе, нарушения Московского **Соглашения о прекращении огня и разьединении сил** в ноябре и декабре 2000 года, а также захват в декабре прошлого года заложников из числа военных наблюдателей ООН. Специальный представитель Генерального Секретаря призвал стороны воспользоваться возможностью встречи в Ялте по приглашению Правительства Украины для согласования мер доверия и продвижения мирного процесса.

Представители сторон сделали заявления. В обсуждении повестки дня приняли участие представители Российской Федерации в качестве содействующей стороны, ОБСЕ и группы Друзей Генерального секретаря ООН. Главный Военный Наблюдатель МООННГ и Командующий КСПМ СНГ выступили с сообщениями о ситуации в зоне конфликта.

Совет принял следующие решения:

1. Поручить сторонам рассмотреть предложения о границах Зоны Ограничения Вооружения. В течение одной недели в письменном виде предоставить свои соображения Специальному Представителю Генерального Секретаря ООН.

2. Поручить Рабочей Группе 1 вернуться к работе над заявлением Шестой Сессии Рабочей Группы 1 и представить свои предложения Координационному Совету.

3. Одобрить предоложения Рабочей Группы 3 и поручить ей продолжить поиски финансового обеспечения совместных проектов в экономической сфере.

4. Сторонам реализовать на практике перезахоронение погибших из могилы вблизи аэропорта в Бабушере.

5. Рассмотреть предложение Правительства Украины о проведении третьей встречи по укреплению доверия в Ялте 15-16 марта 2001 г. и предоставить Специальному Представителю Генерального Секретаря ООН письменный ответ до 31 января 2001 г.

6. Созвать тринадцатую сессию Координационного Совета не позже, чем в апреле 2001 г.

Резолюция 1339 (2001),
принятая Советом Безопасности ООН на его 4269-м заседании,
31 января 2001 года

Совет Безопасности,

ссылаясь на все свои соответствующие резолюции, в частности резолюцию 1311 (2000) от 28 июля 2000 года, и заявление своего Председателя от 14 ноября 2000 года (S/PRST/2000/32),

рассмотрев доклад Генерального секретаря от 18 января 2001 года (S/2001/59),
ссылаясь на выводы Лиссабонской (S/1997/57, приложение) и Стамбульской встреч на высшем уровне Организации по безопасности и сотрудничеству в Европе (ОБСЕ), касающиеся положения в Абхазии, Грузия,

подчеркивая, что отсутствие прогресса по ключевым вопросам всеобъемлющего урегулирования конфликта в Абхазии, Грузия, является неприемлемым,

будучи глубоко обеспокоен тем, что общая ситуация в зоне конфликта, хотя и является в настоящее время в основном спокойной, остается нестабильной,

отмечая проведение 23 января 2001 года двенадцатой сессии Координационного совета грузинской и абхазской сторон,

ссылаясь на соответствующие принципы, содержащиеся в Конвенции о безопасности персонала Организации Объединенных Наций и связанного с ней персонала, принятой 9 декабря 1994 года,

приветствуя важный вклад, который продолжают вносить Миссия Организации Объединенных Наций по наблюдению в Грузии (МООННГ) и Коллективные миротворческие силы Содружества Независимых Государств (миротворческие силы СНГ) в дело стабилизации ситуации в зоне конфликта, *отмечая*, что МООННГ и миротворческие силы СНГ продолжают поддерживать тесные рабочие отношения, и

подчеркивая важность тесного сотрудничества между ними в выполнении их соответствующих мандатов,

1. **приветствует** доклад Генерального секретаря от 18 января 2001 года;

2. **решительно поддерживает** непрерывные усилия, предпринимаемые Генеральным секретарем и его Специальным представителем при помощи Российской Федерации в качестве содействующей стороны, а также Группы друзей Генерального секретаря и ОБСЕ в целях содействия стабилизации ситуации и достижения всеобъемлющего политического урегулирования, включая урегулирование вопроса о политическом статусе Абхазии в составе Государства Грузия;

3. **решительно поддерживает,** в частности, намерение Специального представителя представить в ближайшем будущем проект документа,

содержащий конкретные предложения сторонам по вопросу о распределении полномочий между Тбилиси и Сухуми в качестве основы для проведения субстантивных переговоров;

4. **подчеркивает** необходимость ускорения работы над проектом протокола о возвращении беженцев в Гальский район и мерах по восстановлению экономики и над проектом соглашения о мире и гарантиях по предотвращению и невозобновлению вооруженных столкновений;

5. **призывает** стороны, в частности абхазскую сторону, незамедлительно предпринять усилия для выхода из тупика и начать переговоры по ключевым политическим вопросам конфликта и всем другим нерешенным вопросам в рамках осуществляемого под эгидой Организации Объединенных Наций мирного процесса;

6. **приветствует** готовность правительства Украины провести третью встречу по мерам укрепления доверия, *приветствует также* обязательство обеих сторон в конфликте встретиться в марте 2001 года в Ялте и *отмечает*, что успешное проведение встречи могло бы внести важный вклад в мирный процесс;

7. **вновь подтверждает** неприемлемость демографических изменений в результате конфликта и **вновь подтверждает также** неотъемлемое право всех затронутых конфликтом беженцев и перемещенных лиц на возвращение в свои родные места в условиях безопасности и уважения достоинства в соответствии с международным правом и положениями Четырехстороннего соглашения от 4 апреля 1994 года (S/1994/397, приложение II);

8. **настоятельно призывает** стороны в этой связи безотлагательно и сообща заняться, в качестве первого шага, решением по-прежнему вызывающего серьезную озабоченность вопроса о неопределенном и ненадежном положении лиц, самостоятельно возвращающихся в Гальский район;

9. **выражает удовлетворение** в связи с проведенной под эгидой Организации Объединенных Наций совместной миссией по оценке в Гальском районе и *надеется*, что рекомендации этой миссии в отношении прав человека, правоохранительной деятельности и образования будут внимательно рассмотрены;

10. **осуждает** все нарушения Московского соглашения о прекращении огня и разъединении сил от 14 мая 1994 года (S/1994/583, приложение I) и с особой озабоченностью *отмечает* проведение Абхазией в ноябре 2000 года военных учений;

11. **выражает сожаление** в связи с усилением преступности и деятельности вооруженных групп в зоне конфликта, которые представляют собой один из главных дестабилизирующих факторов, влияющих на положение в целом, *призывает* стороны активизировать свои усилия по их сдерживанию и добросовестно сотрудничать, используя возможности, предоставляемые механизмом Координационного совета, *осуждает* недавние убийства мирных жителей и абхазских милиционеров и *призывает* обе стороны, в частности

грузинскую сторону, провести расследование этих инцидентов и привлечь виновных к ответственности;

12. **осуждает** похищение 10 декабря 2000 года двух военных наблюдателей МООННГ, ***напоминает,*** что грузинская и абхазская стороны несут главную ответственность за безопасность МООННГ, миротворческих сил СНГ и другого международного персонала, и *призывает* их привлечь к суду лиц, несущих ответственность за инциденты захвата заложников, имевшие место в октябре 1999 года, июне 2000 года и декабре 2000 года;

13. **призывает** стороны обеспечить безопасность и свободу передвижения персонала Организации Объединенных Наций и другого международного персонала;

14. **приветствует** то обстоятельство, что МООННГ постоянно держит в поле зрения вопрос об организации безопасности Миссии, с тем чтобы обеспечить как можно более высокую степень безопасности своего персонала;

15. **постановляет** продлить мандат МООННГ на следующий период, заканчивающийся 31 июля 2001 года, при условии рассмотрения Советом мандата МООННГ в случае внесения любых изменений в мандат или в присутствие миротворческих сил СНГ и *выражает* свое намерение провести тщательный обзор операции в конце ее текущего мандатного периода в свете шагов, предпринятых сторонами в целях достижения всеобъемлющего урегулирования;

16. **просит** Генерального секретаря продолжать регулярно информировать Совет и через три месяца со дня принятия настоящей резолюции представить доклад о положении в Абхазии, Грузия, и *просит также* Генерального секретаря организовать не позже, чем через три месяца, брифинг о прогрессе, достигнутом в политическом урегулировании, в том числе в разработке проекта документа, который его Специальный представитель намеревается представить сторонам, о чем говорится в пункте 3 выше;

17. **постановляет** продолжать активно заниматься этим вопросом.

საქართველოს პრეზიდენტის
გ ა ნ კ ა რ გ უ ლ ე ბ ა

N 85 2001 წლის 2 თებერვალი ქ. თბილისი

გულრიფშის რაიონის კოდორის (დალის) ხეობაში საქართველოს პრეზიდენტის სახელმწიფო რწმუნებულის აპარატისათვის

თანხის გამოყოფის შესახებ

კოდორის ხეობაში 1998-99 წლებში მისასვლელი და შიდა გზების მოვლა-შენახვისა და რეაბილიტაციისათვის, აგრეთვე სოფელ გენწვიშში შვეულმფრენის ასაფრენ-დასაჯდომი მოედნის მოწყობისათვის გაწეული ხარჯების დავალიანების დასაფარავად საქართველოს 2001 წლის ცენტრალური ბიუჯეტით გათვალისწინებული საქართველოს პრეზიდენტის ფონდიდან აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის გულრიფშის რაიონის კოდორის (დალის) ხეობაში საქართველოს პრეზიდენტის სახელმწიფო რწმუნებულის აპარატს გამოეყოს 170 (ას სამოცდაათი) ათასი ლარი.

საქართველოს ფინანსთა სამინისტრომ (ზ.ნოღაიდელი) უზრუნველყოს აღნიშნული თანხის გამოყოფა იანვარში 108 (ას რვა) ათასი ლარის, თებერვალში 31 (ოცდათერთმეტი) ათასი ლარისა და მარტში 31 (ოცდათერთმეტი) ათასი ლარის ოდენობით.

ე. შევარდნაძე

<u>Неофициальный перевод с английского</u>

Решение Парламентской Ассамблеи ОБСЕ

об учреждении специального комитета Парламентской Ассамблеи ОБСЕ по Абхазии, Грузия

Учитывая резолюции Парламентской Ассамблеи по ситуации в Абхазии, Грузия;

Подчеркивая важность имплементации многочисленных резолюций Совета Безопасности ООН и документов, принятых по итогам встреч на высшем уровне в рамках ОБСЕ;

Приветствуя значительный вклад, который ООН продолжает вносить в поиск путей разрешения конфликта;

Подтверждая, что конфликт должен быть разрешен в соответствии с общепризнанными принципами международного права и соответствующими резолюциями Совета Безопасности ООН, а также с положениями решений и резолюций встреч на высшем уровне в рамках ОБСЕ в Будапеште и Лиссабоне, Парламентской ассамблеи Совета Европы и соответствующих органов СНГ с учетом территориальной целостности Грузии, гарантий широкой автономии для Абхазии и предоставления средств защиты от искуственного изменения демографической ситуации, "массового уничтожения и насильственного изгнания преимущественно грузинского населения", проведенных в Абхазии, Грузия, как об этом заявлялось на встречах на высшем уровне в рамках ОБСЕ в Будапеште, Лиссабоне и Стамбуле;

Выражая глубокую озабоченность возможностью значительного ухудшения напряженной ситуации в зоне конфликта, а также риском возобновления конфликта в случае, если многочисленные беженцы и

вынужденные переселенцы не получат возможность безопасного и достойного возвращения в свои дома;

Учитывая обращение грузинской делегации в ПА ОБСЕ к Постоянному комитету Парламентской ассамблее ОБСЕ,

Постоянный комитет ПА ОБСЕ принимает решение учредить специальный комитет по Абхазии, Грузия и наделяет его следующими полномочиями:

Способствовать расширению политических возможностей для достижения мирного и справедливого урегулирования конфликта, а также стабильности в Грузии и государственного единства на основе принципов и обязательств ОБСЕ.

Поддерживать активное присутствие ОБСЕ в регионе, способствовать повышению уважения к правам человека и основным свободам, оказывать поддержку в развитии правовых и демократических институтов и процессов, предоставлять помощь сторонам конфликта при выработке правовых, политических и конституционных рамок для скорейшего разрешения этого **«замороженного конфликта»,** а также предлагать сторонам, участвующим в процессе разрешения конфликта, рекомендации по предотвращению подобных конфликтов в будущем.

Установить причины, по которым многочисленные резолюции, принятые рядом основных международных организаций, включая ОБСЕ и её Парламентскую ассамблею, не выполняются и наметить приоритеты для исправления этой плачевной тенденции.

Обязывает специальный комитет регулярно докладывать о своей деятельности и ситуации в регионе и направлять соответствующие рекомендации в Парламентскую ассамблею ОБСЕ.

Для эффективного выполнения своего мандата, а также во избежание дублирования деятельности других структур, комитет, посещая регион, будет работать в тесном сотрудничестве с международными институтами, в частности с миссиями ООН и ОБСЕ в Грузии.

г. Вена
23 февраля 2001 г.

საქართველოს პრეზიდენტის
გ ა ნ კ ა რ გ უ ლ ე ბ ა

N 166 2001 წლის 27 თებერვალი ქ. თბილისი

,,იძულებით გადაადგილებულ პირთა დასახმარებლად ახლებური მიდგომის პროგრამების შემუშავების ხელშემწყობი სამთავრობო კომისიის შექმნის შესახებ’’ საქართველოს პრეზიდენტის 2000 წლის 31 იანვრის N 89 განკარგულებაში ცვლილებების შეტანის თაობაზე

„იძულებით გადაადგილებულ პირთა დასახმარებლად ახლებური მიდგომის პროგრამების შემუშავების ხელშემწყობი სამთავრობო კო-მისიის შექმნის შესახებ" საქართველოს პრეზიდენტის 2000 წლის 31 იანვრის N89 განკარგულების პირველი პუნქტით შექმნილი სამთავრობო კომისიის შემადგენლობაში შეტანილ იქნეს შემდეგი ცვლილებები:

1. კომისიის შემადგენლობიდან გამოყვანილ იქნეს **მ. ცაცანაშვილი.** კომისიის შემადგენლობაში შეყვანილ იქნეს: **კონსტანტინე კუბლაშვილი** პირველი მოადგილე

3. ელდარ შენგელაიას თანამდებობად მიეთითოს: საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარის მოადგილე, საქართველოს პარლამენტის ცხინვალის რეგიონის პრობლემების შემსწავლელი დროებითი საპარლამენტო კომისიის თავმჯდომარე.

ე. შევარდნაძე

საქართველოს პარლამენტის
გ ა ნ ც ხ ა დ ე ბ ა
სოხუმის სეპარატისტული რეჟიმის მიერ 2001 წლის 10 მარტისათვის დაგეგმილი ე.წ. ადგილობრივი თვითმართველობის ორგანოების არჩევნების შესახებ

სოხუმის სეპარატისტული რეჟიმი აფხაზეთის ტერიტორიაზე 2001 წლის 10 მარტს აპირებს ჩაატაროს ე.წ. ადგილობრივი თვითმართველობის ორგანოების არჩევნები.

საქართველოს პარლამენტი ამასთან დაკავშირებით აცხადებს, რომ აფხაზეთის ტერიტორიაზე ადგილობრივი თვითმართველობის ორგანოების არჩევნების ჩატარება უკანონო და მიუღებელია, რადგან კონფლიქტის შედეგად ხელოვნურად არის შეცვლილი დემოგრაფიული ვითარება. საერთაშორისო თანამეგობრობის მიერ აღიარებულია აფხაზეთში ქართული მოსახლეობის ეთნიკური წმენდის ფაქტი და დაგმობილია აგრესიული სეპარატიზმი, ამასთან, საქართველოს პარლამენტის 1994 წლის 10 მარტისა და 1996 წლის 17 აპრილის დადგენილებების თანახმად სეპარატისტული რეჟიმის მიერ მიღებული ნებისმიერი აქტი ცხადდება ბათილად და იურიდიულად ძალის არმქონედ.

საქართველოს პარლამენტი გაერო-ს, ეუთო-ს, დსთ-ის, საქართველოს მეგობარი ქვეყნების ხელმძღვანელობის ყურადღებას მიაპყრობს იმ ფაქტს, რომ სოხუმის სეპარატისტული რეჟიმი ჯიუტად უგულებელყოფს საერთაშორისო ორგანიზაციების მიერ კონფლიქტის მოსაგვარებლად მიღებულ რეზოლუციებს და მსოფლიო თანამეგობრობის მიერ არაერთგზის კატეგორიულად გამოხატულ პოზიციას - აფხაზეთის მოსახლეობის ორი მესამედის დევნილობის ვითარებაში ჩატარებული ნებისმიერი დონის არჩევნები იურიდიული ძალის არმქონე და ბათილია.

საქართველოს პარლამენტი თვლის, რომ ადგილობრივი თვითმართველობის ორგანოების არჩევნების იმიტაციით სოხუმის სეპარატისტული რეჟიმი აგრძელებს უნაყოფო მცდელობას - შეიქმნას მსოფლიო საზოგადოებრიობის თვალში დემოკრატიული ღირებულებებისადმი ერთგულებისა და ხელისუფლების ლეგიტიმურობის იმიჯი. ეს აქტი სხვა არაფერია, თუ არა სოხუმის სეპარატისტული რეჟიმის მორიგი ცინიკური ნაბიჯი, გადადგმული ეუთო-ს ბუდაპეშტის (1994წ.), ლისაბონის (1996წ.) და სტამბოლის (1999წ.) უმაღლესი დონის შეხვედრებზე ოფიციალურად აღიარებული აფხაზეთში ქართული მოსახლეობის ეთნიკური წმენდის შედეგების დასაკანონებლად.

საქართველოს პარლამენტს მიაჩნია, რომ სოხუმის სეპარატისტული რეჟიმის ასეთი თვითნებობა შესაძლებელი ხდება მის მიმართ რუსეთის ფედერაციის გარკვეული წრეების ფარული მხარდაჭერის გამო, რასაც კონფლიქტის საბოლოო მოწესრიგების პროცესი ჩიხში შეჰყავს.

საქართველოს პარლამენტი მიმართავს გაერო-ს, ეუთო-ს, ევროკავშირს, ევროპის საბჭოს, დსთ-ის წევრ ქვეყნებს, შესაბამისი შეფასება მისცენ აფხაზეთის ტერიტორიაზე 10 მარტისათვის დაგეგმილ უკანონო არჩევნებს, გამოიყენონ მათ ხელთ არსებული მექანიზმები სოხუმის სეპარატისტულ რეჟიმსა და მის მხარდამჭერებზე ზეგავლენის მოსახდენად და ე.წ. ადგილობრივი თვითმართველობის ორგანოების არჩევნების ჩასაშლელად.

თბილისი, 2001 წლის 2 მარტი

ევროპის საბჭოს პრეს-სამსახურის
გ ა ნ ც ხ ა დ ე ბ ა
(არაოფიციალური თარგმანი)

სტრასბურგი, 5 მარტი 2001 წ.

ევროპის საბჭო მოუწოდებს აფხაზეთის დე-ფაქტო ხელისუფლებას თავი შეიკავოს ცალმხრივი ინსცენირებისაგან - 2001 წლის 10 მარტისათვის დაგეგმილი "ადგილობრივი თვითმართველობის არჩევნების" აფხაზეთში, საქართველო ჩატარებისაგან.

1992-1993 წლების შეიარაღებული კონფლიქტისა და გალის 1998 წლის მოვლენების შემდეგ აფხაზეთის მოსახლეობის მნიშვნელოვანი ნაწილი იძულებული გახდა დაეტოვებინა საკუთარი სახლ-კარი და ისინი დღემდე ცხოვრობენ როგორც იძულებით ადგილნაცვალი პირები და ლტოლვილები საქართველოსა და საზღვარგარეთის სხვადასხვა რეგიონებში.

ეს ე.წ. არჩევნები არ შეიძლება იყოს ლეგიტიმური, - განაცხადეს ევროპის საბჭოს მინისტრთა კომიტეტის თავმჯდომარემ და ლატვიის საგარეო საქმეთა მინისტრმა ინდული ბერზინსმა, საპარლამენტო ასამბლეის

პრეზიდენტმა ლორდ რასელ ჯონსტონმა და გენერალურმა მდივანმა ვოლტერ შვიმერმა.

"აფხაზური მხარის ინტერესებში არ შედის, რომ კონფრონტაციაში იყოს საერთაშორიო საზოგადოებასთან და ნაღმი დაუდოს ძალისხმევას მშვიდობიანი, პოლიტიკური გზით კონფლიქტის დროული და სრულმასშტაბიანი მოწესრიგებისათვის. პირიქით, მათგან პოზიტიური ნაბიჯი ჩვენს მიერ მიღებული იქნებოდა და აფხაზურ მხარეს ჩაეთვლებოდა კეთილი ნების მოქმედებად." - თქვეს მათ.

"ევროპის საბჭო მხარს უჭერს გაეროს ეგიდით მიმდინარე მოლაპარაკებათა პროცესს. შედგა ევროპის საბჭოს ადამიანის უფლებათა კომისრის ვიზიტები რეგიონში, გაეროსა და ევროპის საბჭოს ერთობლივი სემინარები, - ბიჭვინთაში, აფხაზეთი, საქართველო (თებერვალში) "კონფლიქტების მოწესრიგების სახელმწიფო - ლეგალურ ასპექტებზე". ამ შეხვედრებზე ევროპის საბჭოს ვენის კომისიამ მონაწილეებს გააცნო ევროპული გამოცდილება მსგავსი კონფლიქტების მოწესრიგების თაობაზე" - აღინიშნა სამი ლიდერის მიერ.

საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტროს განცხადება

რამოდენიმე წელია, რაც რუსეთის ფედერაციის ხელისუფლებამ დააარსა ჩრდილოეთ კავკასიის რესპუბლიკების, მხარეებისა და ოლქების სოციალურ-ეკონომიკური თანამშრომლობის ასოციაცია. 2001 წ. 2 თებერვალს ქ. მაიკოპში ჩატარდა ამ ასოციაციის საბჭოს მორიგი სხდომა. ფედერაციის სუბიექტების წარმომადგენლების გარდა სხდომაში, რაც უნდა გასაკვირი იყოს, მონაწილეობა მიიღეს "სამხრეთ ოსეთის რესპუბლიკის პრეზიდენტმა" ლ. ჩიბიროვმა და აფხაზ სეპარატისტთა "პარლამენტის თავმჯდომარემ" ს. ჯინჯოლიამ.

ტიპოგრაფიულად დაბეჭდილი ოფიციალური ბლანკის თანახმად, ე.წ. "აფხაზეთის რესპუბლიკა" და "სამხრეთ ოსეთის რესპუბლიკა" თურმე ხსენებული ასოციაციის სრულუფლებიანი წევრები არიან. ცხადია, რომ არც აფხაზეთი და არც სამხრეთ ოსეთი არც გეოგრაფიულად და არც პოლიტიკურად არასოდეს არ იყვნენ და ვერც იქნებიან ჩრდილოეთ კავკასიის ერთ-ერთი რესპუბლიკა, მხარე ან ოლქი.

კიდევ უფრო მნიშვნელოვანი და სამწუხარო შეცდომებია დაშვებული პოლიტიკის სფეროში: მაიკოპში ჩატარებულ სხდომას თავმჯდომარეობდა რუსეთის ფედერაციის პრეზიდენტის სრულუფლებიანი წარმომადგენელი სამხრეთის ფედერალურ ოლქში გენერალ-პოლკოვნიკი ვ. კაზანცევი. ამგვარად, სხდომას მიეცა სახელმწიფო ღონისძიების სტატუსი. რუსეთის პრეზიდენტის წარმომადგენლის თავმჯდომარეობით რფ-ის რეგიონალურ ოფიციალურ სხდომაში მონაწილეობის მისაღებად მიიწვიეს მეზობელი სახელმწიფოს სეპარატისტთა ხელმძღვანელები. ეს კი საქართველოს სუვერენიტეტის ხელყოფის აშკარა მცდელობას წარმოადგენს.

საქართველოს მთავრობის ზურგს უკან, ლ. ჩიბიროვმა შეხვედრის დროს როკის გვირაბსა და მიმდებარე საავტომობილო გზების რეკონსტრუქციისათვის ფინანსური და მატერიალური მხარდაჭერა სთხოვა ვ. კაზანცევს, რაზედაც მან დახმარება აღუთქვა.

რუსეთის ხელისუფლება "სამხრეთ ოსეთის რესპუბლიკის" ხელმძღვანელობისაგან რუსეთ-საქართველოს სახელმწიფო საზღვრის რეგიონის მონაკვეთზე გამარტივებული სავიზო რეჟიმის შემოღების სანაცვლოდ მოითხოვს საქართველოს მხრიდან რეგიონში შემავალი გზების უფრო მკაცრად გაკონტროლებას და აღნიშნული გამო მზად არის გამოყოს ფინანსური სახსრები "სამხრეთ ოსეთის რესპუბლიკის" ე.წ. საბაჟო სამსახურის გასაძლიერებლად.

საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტროს მიაჩნია, რომ ადგილი აქვს საქართვველოს სუვერენული უფლებების შეგნებულ, დემონსტრაციულ დარღვევას, მეზობელი სახელმწიფოს საშინაო საქმეებში მოურიდებელ, უხეშ ჩარევას. რუსეთის ხელისუფლების ორგანოები კვლავ და კვლავ უგულებელყოფენ დსთ-ის სახელმწიფოთა მეთაურების საბჭოს 1996 წლის 19 იანვრის ცნობილი გადაწყვეტილებების მოთხოვნებს, განაგრძობენ სეპარატისტული რეჟიმების აქტიურ მხარდაჭერასა და დახმარებას. სამინისტროს მიაჩნია, რომ ყოველივე ზემოთქმული საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის ხელყოფისა და აფხაზეთისა და სამხრეთ ოსეთის მცოცავი ანექსიის მცდელობის ტოლფასია, მით უმეტეს თუ გავითვალისწინებთ რუსეთის მხარის მიერ, აფხაზეთისა და სამხრეთ ოსეთისათვის მოქალაქეთა უვიზო მიმოსვლის რეჟიმის შენარჩუნებას.

საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრო ულებამოსილია მოითხოვოს, რათა რუსეთის მხარემ აღკვეთოს ზემოხსენებული და სხვა მგავსი ფაქტები, რომლებიც საგრძნობ ზიანს აყენებენ ორ ხალხს შორის კეთილმეზობლურ კავშირებს, აბრკოლებენ საქართველოსა და რუსეთის ფედერაციას შორის ურთიერთობების ნორმალიზაციის პროცესს.

ქ. თბილისი,
2001 წლის 5 მარტი.

Министерство иностранных дел Российской Федерации

Департамент информации и печати

Сообщение для печати
О выборах в органы местного самоупраления в абхазии, Грузия

10 марта в Абхазии, Грузия состоялись выборы в органы местного самоуправления.

К сожалению, они проходили в обстановке неурегулированности грузино-абхазского конфликта и вызванного этим вынужденного пребывания значительной части населения Абхазии за ее пределами на положении беженцев.

Соответственно, в МИД Росии считают проведение таких выборов незаконными, несвоевременными и не способствующими поиску сторонами в конфликте взаимоприемлемых развязок разделяющих их проблем.

12 марта 2001 г.

შეტანილია ცვლილება
საქ. პრეზიდენტის
03/13/2001 N 203
განკარგულებით

საქართველოს პრეზიდენტის
გ ა ნ კ ა რ გ უ ლ ე ბ ა

N 202 2001 წლის 12 მარტი ქ. თბილისი

აფხაზეთში, საქართველო, კონფლიქტის მოგვარების მიზნით ნდობის აღდგენისა და განმტკიცების ჩარჩოებში იალტის მესამე შეხვედრაში მონაწილეობის შესახებ

1. მიღებულ იქნეს უკრაინის მთავრობის მიწვევა აფხაზეთში, საქართველო, კონფლიქტის მოგვარების მიზნით ნდობის აღდგენისა და განმტკიცების ჩარჩოებში იალტის მესამე შეხვედრაში მონაწილეობის მისაღებად.

2. დამტკიცდეს 2001 წლის 14-16 მარტს ქ. იალტაში აფხაზეთში, საქართველო, კონფლიქტის მოგვარების მიზნით ნდობის აღდგენისა და განმტკიცების ჩარჩოებში იალტის მესამე შეხვედრაში მონაწილეობის მისაღებად საქართველოს სამთავრობო დელეგაციის თანდართული შემადგენლობა.

3. საქართველოს ტრანსპორტისა და კომუნიკაციების სამინისტროს საჰაერო ტრანსპორტის დეპარტამენტმა (გ. ნიჟარაძე) უზრუნველყოს სპეციალური რეისის დანიშვნა.

4. საქართველოს ფინანსთა სამინისტრომ (ზ. ნოღაიდელი) საქართველოს სახელმწიფო სარეზერვო ფონდიდან გამოუყოს სახელმწიფო კანცელარიის საფინანსო სამსახურს 18.000 (თვრამეტი ათასი) ლარი დელეგაციის დღიური ხარჯებისა და სპეცრეისის ხარჯების ნაწილის დასაფარავად.

ე. შევარდნაძე

დამტკიცებულია

საქართველოს პრეზიდენტის
2001 წლის „ 12 " მარტის
N 202 განკარგულებით

2001 წლის 14-16 მარტს ქ. იალტაში აფხაზეთში, საქართველო, კონფლიქტის მოგვარების მიზნით ნდობის აღდგენისა და განმტკიცების ჩარჩოებში იალტის მესამე შეხვედრაში მონაწილეობის მისაღებად საქართველოს სამთავრობო დელეგაციის თანდართული შემადგენლობა

გიორგი არსენიშვილი	- საქართველოს სახელმწიფო მინისტრი, დელეგაციის ხელმძღვანელი
მერაბ ანთაძე	- საქართველოს საგარეო საქმეთა მინისტრის მოადგილე
ალუ გამახარია	- სოხუმის სააქციო საზოგადოება „ორგტექნიკის" პრეზიდენტი
მერი გეგეჭკორი	- აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის განათლების მინისტრის მოადგილე
ლევან გერაძე	- საქართველოს განსაკუთრებულ საქმეთა მინისტრის აპარატის სამართლებრივი უზრუნველყოფის განყოფილების უფროსის მოადგილე
რევაზ გერგედავა	- აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე
დავით გვაძაბია	- საქართველოს პარლამენტის წევრი, აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე
ვლადიმერ დობორჯგინიძე	- აფხაზეთში უგზო-უკვლოდ დაკარგულთა მოძიების სახელმწიფო კომისიის თავმჯდომარის მოადგილე
გიორგი ზურაბაშვილი	- საქართველოს სახელმწიფო კანცელარიის სახელმწიფო პროტოკოლის სამსახურის უფროსის მოადგილე საქართველოს
მალხაზ კაკაბაძე	- განსაკუთრებულ საქმეთა მინისტრი
ნაპოლეონ მილორავა	- აფხაზეთის კულტურულ-პოლიტიკური ცენტრის დირექტორი, დევნილი ახალგაზრდობის წარმომადგენელი
ალექსანდრე მიქაძე	- საზოგადოება „გზა შერიგებისაკენ" თანათა--ვმჯდომარე, დევნილ უხუცესთა წარმომადგენელი

გენო კალანდია - საქართველოს პარლამენტის წევრი
გენადი მურადიანი - საქართველოს ეკონომიკის, მრეწველობისა და ვაჭრობის მინისტრის მოადგილე

ოთარ ჟორდანია - თბილისის ივანე ჯავახიშვილის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სოხუმის ფილი-ალის დირექტორი
არმაზ სანებლიძე - გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკის" მთავარი რედაქტორი
მიხეილ სიამაშვილი - საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტროს გაეროს სამმართველოს უფროსი
არნოლდ ფენდერავა - საქართველოს პარლამენტის წევრი
რევაზ ქობალია - საზოგადოება „ოჩამჩირელის" თავმჯდომარე საქართველოს სრულუფლებიანი და საგანგებო
გიორგი ქათამაძე - ელჩი უკრაინასა და მოლდოვას რესპუბლიკაში
დავით ცანავა - აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მინის-ტრთა საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე
ლევან შაშიაშვილი - საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის პირადი დაცვა
ვახტანგ ყოლბაია - საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარის მოადგილე, აფხაზეთის საკითხებთან დაკავშირებული დროებითი საპარლამენტო კომისიის თავმჯდომარე
თამაზ ხუბუა - ქართულ-აფხაზური საკოორდინაციო საბჭოს წევრი, აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის ინფორმაციის მინისტრი
დიმიტრი ჯაიანი - საქართველოს პარლამენტის წევრი
გოჩა ჯოჯუა - საქართველოს პარლამენტის წევრი.

Ялтинское заявление грузинской и абхазской сторон

15-16 марта 2001 года

Третья встреча грузинской и абхасзой сторон по укреплению мер доверия в рамках Женевского мирного процесса под эгидой ООН состоялась в Ялте 15-16 марта 2001 года под председательством Специального представителя Генерального секретаря ООН господина Дитера Бодена.

Во время встречи, желая обеспечить благоприятные условия для продолжения мирного процесса урегулирования и недопущения обострения обстановки в зоне конфликта, стороны вновь подтвердили взятые на себя обязательства о неприменении силы друг против друга при решении любых спорных вопросов с целью достижения полномасштабного политического

урегулирования конфликта. Они также отметили важность достижения взаимопонимания и согласия и особо подчеркнули свою решимость активизировать усилия по созданию условий для добровольного и безопасного возвращения беженцев в места их постоянного проживания на первом этапе в Гальский район в старых границах.

Стороны отметили, что в мае 1998 г. не удалось предотвратить новую вспышку боевых действий, что явилось, помимо прочьего, и следствием отсутствия надежных гарантий сохранения мира. В ходе этих событий не удалось в полной мере задействовать все механизмы для предотвращения военных действий, в том числе КСПМ СНГ и МООННГ в зоне кронфликта.

Исходя из этого, стремясь утвердить прочный мир, стороны, обратились к Специальному представителю Генерального секретаря ООН с просьбой обратиться к ООН, Группе Друзей Генерального секретаря ООН, ОБСЕ, и СНГ дать согласие быть гарантами невозобновления вооруженного конфликта, устойчивого и безопасного возвращения беженцев и перемещенных лиц на первом этапе в Гальский район в старых границах, и выработать с участием сторон механизмы осуществления этих гарантий.

В случае угрозы или возобновления вооруженных столкновений КСПМ СНГ в соответствии со своим мандатом от 26 мая 1995 г. незамедлительно примут меры по разъединению вооруженных формирований конфликтующих сторон по линии разъединения, определенной Московским соглашением от 14 мая 1994 г. Стороны подтверждают свои обязательства по соблюдению договоренности по прекращению огня. Стороны также подтверждают свои обязательства по недопущению действий, ставивших бы под угрозу жизнь и безопасность персонала КСПМ СНГ, МООННГ и другого международного персонала, размещенного в зоне конфликта.

Стороны подчеркнули, что меры по укреплению доверия являются важным элементом мирного процесса, позволяющим приблизиться к полномасштабному урегулированию конфликта. Исходя из этого, стороны согласились принять “Программу действий по укреплению доверия между грузинской и абхазской сторонами”.

Стороны приняли к сведению, что Специальный представитель Генерального секретаря ООН сообщит об итогах этой встречи Генеральному Секретарю ООН, который впоследствии информирует Совет Безопасности ООН.

Стороны и все участники встречи выразили Правительству Украины свою глубокую признательность за приглашение провести встречу в Ялте, за оказанное гостеприимство и за его активную роль в создании конструктивной атмосферы, обеспечившей важные и существенные результаты.

За Грузинскую сторону За Абхазскую сторону
Г. Арсенишвили В. Цугба

За ООН За КСПМ СНГ
Д. Боден Н. Сидоричев

Программа действий по укреплению доверия между грузинской и абхазской сторонами

Ялта, 15-16 марта 2001 года

Третья грузино-абхазская встреча, посвященная мерам по укреплению доверия, состоялась 15-16 марта 2001 года в Ялте по приглашению Правительства Украины, под председательством Специального представителя Генерального секретаря ООН в Грузии господина Дитера Бодена, в рамках Женевского мирного процесса по урегулированию конфликта под эгидой ООН.

Грузинская сторона была представлена делегацией во главе с господином Гиорги Арсенишвили. Абхазская сторона была представлена делегацией во главе с господином Вячеславом Цугба. Во встрече приняли участие представители Российской Федерации, Соединенного Королевства, Соединенных Штатов Америки и Франции; Организации по безопасности и сотрудничеству в Европе (ОБСЕ), а также Главный военный наблюдатель МООННГ, Командующий КСПМ СНГ и Исполнительный секретарь грузино-абхазской Совместной координационной комиссии.

Министр иностранных дел Украины Его Превосходительство господин Анатолий Зленко приветствовал участников встречи и огласил обращение Его Превосходительства Президента Украины господина Леонида Кучмы. 14 марта 2001 года состоялась встреча Президента Украины с главами обеих делегаций и Специальным представителем Генерального секретаря ООН в Грузии.

Во время встречи стороны,

отмечая важность мер доверия для процесса укрепления мира и согласия, достижения примирения, а также особо подчеркивая свою решимость активизировать усилия в этой сфере;

исходя из того, что меры доверия являются по своей сущности неотъемлемым элементом Женевского мирного процесса под эгидой ООН, позволяющего приблизиться к полномасштабному политическому урегулированию конфликта;

достигли согласия о нижеследующем:

1. Обе стороны поддерживают необходимость совершенствования и придания большей эффективности усилиям в сфере мер доверия в рамках Женевского мирного процесса. В связи с этим они подтверждают свою готовность в полном объеме выполнить решения, принятые на Афинской и Стамбульской встречах по укреплению доверия. Кроме того, стороны заявляют о намерении целиком и полностью реализовать меры доверия, выработанные, в том числе при участии неправительственных организаций, входе Ялтинской встречи по укреплению доверия.

2. Стороны утверждают в рамках Координационного совета механизм отчетности о ходе реализации согласованных мер доверия. С этой целью создается и будет поддерживаться база данных, содержащая информацию о ходе реализации проектов. База данных будет доступна с помощью электронных средств для всех участников мирного процесса. Вопрос о средствах на покрытие расходов будет обсуждена дополнительно.

3. Стороны назначат представителей, которые на очередных заседаниях Координационного совета будут информировать его о ходе реализации мер доверия.

4. С целью добиться наиболее эффективной реализации обе стороны по мере необходимости оказывают организационно-техническое содействие их осуществлению, включая подготовку необходимых документов для проезда и предоставление мест для встреч, а также в целом поощряют развитие двухсторонних контактов. Стороны одобряют работу Двусторонней грузино-абхазской Координационной комиссии, подтверждают свою готовность предоставить ей необходимую помощь и обращаются к ООН с просьбой об оказании ей содействия, а также технической, финансовой и иной поддержки.

5. Стороны одобрили Приложение, содержащее перечень конкретных мер по укреплению доверия, являющееся неотъемлемой частью данной Программы.

Приложение к Программе действий по укреплению доверия между грузинской и абхазской сторонами

Настоящий перечень конкретных мер доверия подготовлен на основе предложений высказанных во время Ялтинской встречи, состоявшейся 15-16 марта 2001 г. Данный перечень не является исчерпывающим и другие предложения сторон будут приветствоваться. Предложенные меры являются рекомендательными для дальнейших действий.

Стороны согласились, что возможности, касающиеся реализаций этих мер, будут обсуждены на ближайшем заседании Координационного совета. Каждая сторона в письменном виде и вовремя сообщат Специальному представителю имя представителя, назначенного согласно п. 3 Программе действий по укреплению доверия между грузинской и абхазской сторонами.

!. Организовать встречу представителей молодежи обеих сторон в Цинанадали.

2. Организовать встречи представителей различных политических кругов обеих сторон.

3. Поддержать сотрудничество организаций ветеранов войны и Ûнвалидов двух сторон.

4. Поддержать продолжение встреч старейшин сторон.

5. Поддержать проведение семинаров молодых ученых обеих сторон в рамках проектов Тбилисской школы политических исследований.

6. Организовать встречи студентов, руководителей и преподавателей университетов и других высших учебных заведений сторон, в том числе,

историков с целью восстановления научных связей, обмена информаций и лекциями.

7. Поддержать продолжение контактов между руководителями Тбилисской и Сухумской бибилиотек.

8. Организовать встречи представителей Советов писателей сторон.

9. Поддержать инициативу по восстановлению деятельности “Сухумприбора” при участии представителей обеих сторон.

10. Поддержать продолжение встреч представителей авипредприятий обеих сторон.

11. Продолжить тесное сотрудничество по вопросу о перемещении в безопасное место хранения радиоактивных отходов, находящихся на терртиории сухумского Физико-технического института.

12. Наладить сотрудничество сторон в области виноделия.

13. Содействовать освещению средствами массовой информации процесса взаимопонимания между сторонами в рамках исполнения программы действий по укреплению мер доверия, в том числе, деятельности Координационного совета, его рабочей групп, Двусторонней грузино-абхазской Координационной комиссии, а также в осуществлении совместных проектов в области экономики, культуры, образования, деятельности неправительственных организаций и т.д.

14. Расширить обмен газетами между абхазской и грузинской сторонами путем передачи сторонами друг другу разного количества экземпляров “Сакартвелос Республика” и “Апсны” при финансовом и материальном содействий ООН и ОБСЕ.

15. Для боле оперативного обмена информацией, оказать техническое содействие для установления прямой электронной связи между “Апсныпресс” и “Кавказпресс” и другими средствами массовой информации сторон при содействии ООН.

საქართველოს პრეზიდენტის
ბ რ ძ ა ნ ე ბ უ ლ ე ბ ა

N 105 2001 წლის 19 მარტი ქ. თბილისი

საქართველოს ტერიტორიიდან რუსეთის ფედერაციის ვაზიანისა და გუდაუთის სამხედრო ბაზების გაყვანა/გაუქმების პროცესისათვის ხელშეწყობის შესახებ

ეუთოს სტამბოლის 1999 წლის სამიტზე მიღებული საქართველო-რუსეთის ერთობლივი განცხადების დებულებათა რეალიზაციის მიზნით, სამხედრო საკითხებზე მიმდინარე საქართველო-რუსეთის მოლაპარაკების მეხუთე რაუნდის ოქმის შესაბამისად, აგრეთვე საქართველოს ტერიტორიიდან რუსეთის ფედერაციის ვაზიანისა და გუდაუთის სამხედრო ბაზების გაყვანა/გაუქმების პროცესისათვის ხელშესაწყობად და პრაქტიკული საკითხების ადგილზე გადასაწყვეტად:

1. საქართველოს პრეზიდენტის 2000 წლის 8 აგვისტოს N356 ბრძანებულების თანახმად შექმნილი საქართველოს მხარის ოპერატიულ-ტექნიკურ კომისიას მიენიჭოს რუსეთის ფედერაციის ვაზიანისა და გუდაუთის სამხედრო ბაზების გაყვანა/გაუქმების პროცესისათვის ხელშეწყობისა და მასთან დაკავშირებული პრაქტიკული საკითხების ოპერატიულად გადაწყვეტის სათანადო უფლებამოსილება, რათა გადაჭრას საქართველოს ტერიტორიიდან რუსეთის ფედერაციის ვაზიანისა და გუდაუთის სამხედრო ბაზების გაყვანა/გაუქმების დროს წარმოქმნილი საორგანიზაციო, ტექნიკური და სხვა პრობლემები.

2. საქართველოს ტერიტორიიდან რუსეთის ფედერაციის ვაზიანისა და გუდაუთის სამხედრო ბაზების გაყვანა/გაუქმების პროცესში რუსეთის ფედერაციის კუთვნილი შეიარაღებისა და სხვა ქონების ქვეყნის ფარგლებს გარეთ გატანის უზრუნველსაყოფად საქართველოში ავტოსატრანსპორტო და სხვა მატერიალურ-ტექნიკური საშუალებების შემოტანასთან, აგრეთვე აღნიშნული შეიარაღებისა და ქონების გატანასთან დაკავშირებული, საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებული საბაჟო გადასახდელებისა და საგზაო ფონდის გადასახადის გადახდა განხორციელდეს საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს მიერ დადგენილი წესით, აღნიშნული შეიარაღებისა და ქონების საქართველოს ტერიტორიიდან გატანისთვის საჭირო სამუშაოებისა და ექსპორტ-იმპორტის პროცედურების შეუფერხებლად.

3. საქართველოს ფინანსთა სამინისტრომ (ზ. ნოღაიდელი) დაუყოვნებლივ შეიმუშავოს და აცნობოს საქართველოს საგადასახადო შემოსავლების სამინისტროს ამ ბრძანებულების მე-2 პუნქტით გათვალისწინებული საბაჟო გადასახდელებისა და საგზაო ფონდის გადასახადის დაფარვის წესი და კონკრეტული ვადები.

4. საქართველოს თავდაცვის სამინისტრომ (დ. თევზაძე) შეათანხმოს რუსეთის ფედერაციის თავდაცვის სამინისტროსთან, საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებული საბაჟო და სხვა სახის გადასახადებისაგან გასათავისუფლებელი, საქართველოს ტერიტორიიდან რუსეთის ფედერაციის ვაზიანისა და გუდაუთის სამხედრო ბაზების გაყვანა/გაუქმების პროცესში რუსეთის ფედერაციის კუთვნილი შეიარაღებისა და სხვა სამხედრო ქონების ქვეყნის ფარგლებს გარეთ

გატანის უზრუნველსაყოფად, ავტოსატრანსპორტო და სხვა მატერიალურ-ტექნიკური საშუალებების კვოტები.

5. საქართველოს საგადასახადო შემოსავლების სამინისტროს საბაჟო დეპარტამენტმა (გ. გაჩეჩილაძე), საქართველოს სახელმწიფო საზღვრის დაცვის სახელმწიფო დეპარტამენტმა (ვ. ჩხეიძე), საქართველოს სამოქალაქო ავიაციის ადმინისტრაციამ (ნ. ნიჟარაძე) და საქართველოს საავტომობილო გზების სახელმწიფო დეპარტამენტმა (ბ. სარალიძე) თავიანთი კომპეტენციის ფარგლებში უზრუნველყონ რუსეთის ფედერაციის კუთვნილი შეიარაღებისა და სხვა სამხედრო ქონების ქვეყნის ტერიტორიის ფარგლებს გარეთ გატანისათვის საჭირო პირადი შემადგენლობის, სატრანსპორტო და სხვა მატერიალურ-ტექნიკური საშუალებების, აგრეთვე ქვეყნის ტერიტორიიდან გასატანი შეიარაღებისა და სხვა სამხედრო ქონების საქართველოს კანონმდებლობიდან გამომდინარე არსებული წესის თანახმად საქართველოს ტერიტორიაზე, საჰაერო სივრცეში და სახელმწიფო საზღვარზე შეუფერხებელი გატარება და მისი შესაბამისი საბაჟო ფორმალობების შესრულება.

6. საქართველოს სახელმწიფო საზღვრის დაცვის სახელმწიფო დეპარტამენტმა (ვ. ჩხეიძე) ბრძანებულების ამოქმედებიდან ერთი თვის განმავლობაში უზრუნველყოს რუსეთის ფედერაციის სამხედრო მოსამსახურეთა შეუფერხებელი გატარება სახელმწიფო საზღვარზე საქართველოს თავდაცვის სამინისტროსთან შეთანხმებული სიისა და სამხედრო ბილეთის საფუძველზე.

7. საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრომ (ი. მენაღარიშვილი) აცნობოს რუსეთის მხარეს, რომ ბრძანებულების ამოქმედებიდან ერთი თვის განმავლობაში რუსეთის სამხედრო მოსამსახურეებს მიეცემათ საქართველოს სახელმწიფო საზღვრის უვიზო გადაკვეთის საშუალება მხოლოდ ვაზიანისა და გუდაუთის სამხედრო ბაზების გაყვანის პროცესში დასაქმებული პირების სიის თანახმად, რომლის შეთანხმებაც უნდა მოხდეს საქართველოს თავდაცვის სამინისტროსთან, ხოლო ამ ვადის განმავლობაში რუსეთის მხარემ უნდა უზრუნველყოს ბაზების გაყვანის პროცესში დასაქმებული პირებისათვის რუსეთის ფედერაციის მოქალაქეთა პასპორტების გაცემა და შემდგომში მათთვის საქართველოში შემოსვლის/გასვლის ვიზების აღება.

ე. შევარდნაძე

Заявление Председателя Совета Безопасности ООН

На 4299-м заседании Совета Безопасности, состоявшемся 21 марта 2001 года в связи с рассмотрением Советом пункта, озаглавленного «Положение в Грузии — письмо исполняющего обязанности Постоянного представителя Украина при Организации Объединенных Наций от 17 марта 2001 года на имя Генерального секретаря (S/2001/242)», Председатель Совета Безопасности от имени членов Совета сделал следующее заявление:

«Совет Безопасности приветствует успешное проведение Третьей встречи грузинской и абхазской сторон по укреплению мер доверия, состоявшейся 15–16 марта 2001 года в Ялте, и возобновление диалога между ними и принимает к сведению подписанные там документы (S/2001/242). Он надеется, что деятельность по достигнутым на встрече в Ялте результатам приведет к сближению позиций двух сторон и будет стимулировать продолжение конструктивного диалога, направленного на достижение всеобъемлющего политического урегулирования конфликта, включая урегулирование вопроса о политическом статусе Абхазии в составе Государства Грузия и других ключевых проблем. Совет подчеркивает тот вклад, который меры укрепления доверия могут внести в мирный процесс, и высоко оценивает усилия, предпринятые правительством Украины для обеспечения успешного проведения ялтинской встречи.

Совет Безопасности вновь заявляет о своей поддержке усилий, предпринимаемых Специальным представителем Генерального секретаря в целях расширения контактов на всех уровнях между грузинской и абхазской сторонами в тесном сотрудничестве с Российской Федерацией в качестве содействующей стороны, а также Группой друзей Генерального секретаря и Организацией по безопасности и сотрудничеству в Европе.

Совет Безопасности призывает обе стороны подтвердить их приверженность участию в мирном процессе. Совет отмечает заявления о готовности обеих сторон содействовать созданию благоприятных условий для продолжения мирного процесса, заявленные ими обязательства воздерживаться от применения силы и проявленную ими решимость активизировать усилия в целях создания необходимых условий для добровольного возвращения перемещенных внутри страны лиц и беженцев в условиях безопасности и уважения достоинства. Совет также отмечает тот важный вклад, который Миссия Организации Объединенных Наций по наблюдению в Грузии и Коллективные миротворческие силы Содружества Независимых Государств продолжают вносить в обеспечение стабилизации ситуации в зоне конфликта.

Совет Безопасности подчеркивает недопустимость самоуправного проведения местных выборов в Абхазии, Грузия, 10 марта 2001 года, которые он считает незаконными и контрпродуктивными. Организация этих выборов представляет собой дополнительное препятствие в попытках достижения всеобъемлющего урегулирования конфликта на основе норм международного права.

Совет Безопасности подчеркивает важное значение переговоров по основополагающим политическим вопросам, касающимся этого конфликта. В этой связи Совет ожидает, что Генеральный секретарь проведет брифинг о прогрессе, достигнутом в политическом урегулировании, в том числе о ходе разработки проекта документа, который его Специальный представитель намеревается представить двум сторонам, о чем говорится в пункте 16 его резолюции 1339 (2001) от 31 января 2001 года.

Совет Безопасности будет продолжать активно заниматься этим вопросом и подтверждает свою приверженность продвижению вперед мирного процесса».

საქართველოს პრეზიდენტის
გ ა ნ კ ა რ გ უ ლ ე ბ ა

N 262 2001 წლის 6 აპრილი ქ. თბილისი

სოხუმის ი. ვეკუას სახელობის ფიზიკა-ტექნიკის ინსტიტუტისათვის დამატებით 20 საშტატო ერთეულის გამოყოფის შესახებ

დაკმაყოფილდეს სოხუმის ი. ვეკუას სახელობის ფიზიკა-ტექნიკის ინსტიტუტის თხოვნა და „საქართველოს 2001 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესახებ" საქართველოს კანონის 28-ე მუხლის შესრულების მიზნით 2001 წლის 1 იანვრიდან საქართველოს ეკონომიკის, მრეწველობისა და ვაჭრობის სამინისტროს მეცნიერებისა და ტექნოლოგიების დეპარტამენტს დამატებით გამოეყოს 20 საშტატო ერთეული მისთვის დამტკიცებული საბიუჯეტო ასიგნებების ფარგლებში.

ე. შევარდნაძე

ძალადაკარგულია
საქ. პრეზიდენტის
02/06/2003 N 109
განკარგულებით

შეტანილია ცვლილებები
საქ. პრეზიდენტის
08/01/2001 N 791
03/05/2002 N 260
განკარგულებებით

საქართველოს პრეზიდენტის
გ ა ნ კ ა რ გ უ ლ ე ბ ა

N 334 2001 წლის 23 აპრილი ქ. თბილისი

იძულებით გადაადგილებულ პირთა დასახმარებლად ახლებური მიდგომის პროგრამების პირველი ეტაპის დამთავრებისა და შემდგომში განსახორციელებელ ღონისძიებათა შესახებ

გაეროს მუდმივი და ჰუმანიტარული კოორდინატორის, გაეროს განვითარების პროგრამის, გაეროს ლტოლვილთა უმაღლესი კომისრის, მსოფლიო ბანკისა და გაეროს ჰუმანიტარულ საქმეთა ოფისის ეგიდით,

საქართველოს მთავრობის მხარდაჭერით იძულებით გადაადგილებულ პირთათვის დროებითი განსახლების პირობების, სოციალური და ეკონომიკური მდგომარეობის გაუმჯობესების, აგრეთვე კონფლიქტის მშვიდობიანი პოლიტიკური მოგვარების შემდგომ რეგიონების სოციალური და ეკონომიკური აღორძინების პროგრამის მომზადებისა და რეალიზაციის ხელშეწყობის მიზნით საქართველოს პრეზიდენტის 2000 წლის 31 იანვრის N89 განკარგულებით შეიქმნა სამთავრობო კომისია, რომელმაც საქართველოს მხრიდან განახორციელა იძულებით გადაადგილებულ პირთათვის დახმარების პირველი ეტაპის სამუშაოები.

პირველი ეტაპის დამთავრების შემდეგ, მიღებული გამოცდილებების შედეგად დღის წესრიგში დადგა სამთავრობო კომისიის შემადგენლობისა და მუშაობის რეგლამენტის შეცვლა.

საერთაშორისო ორგანიზაციებთან შეთანხმებით და იძულებით გადაადგილებულ პირთა დასახმარებლად ახლებური მიდგომის პროგრამების მეორე ეტაპის განხორციელების მიზნით:

1. შეიქმნას სამთავრობო კომისია შემდეგი შემადგენლობით:

გიორგი არსენიშვილი	- საქართველოს სახელმწიფო მინისტრი, სამთავრობო კომისიის თავმჯდომარე
თედო ისაკაძე	- საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის მოადგილე, სამთავრობო კომისიის თავმჯდომარის მოადგილე
ვალერი ვაშაკიძე	- საქართველოს ლტოლვილთა და განსახლების მინისტრი, სამთავრობო კომისიის თავმჯდომარის მოადგილე
გურამ ვახტანგიშვილი	- საქართველოს პარლამენტის წევრი
მალხაზ კაკაბაძე	- საქართველოს განსაკუთრებულ საქმეთა მინისტრი
თეიმურაზ მოსიაშვილი	- საქართველოს პრეზიდენტთან არსებული დსთ-სა და მშვიდობიანი კავკასიის საქმეთა სახელმწიფო ბიუროს თავმჯდომარე, კომისიის მდივანი
მარინა ფაღავა	- საზოგადოებრივი ორგანიზაცია - „დაეხმარე საკუთარ თავს"
ვახტანგ ყოლბაია	- საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარის მოადგილე
ელდარ შენგელაია	- საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარის მოადგილე
ლონდერ ცაავა	- აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარე
დაზმირ ჯოჯუა	- საქართველოს სახელმწიფო კანცელარიის სოციალურ საკითხთა სამსახურის უფროსი.

2. კომისიის მუდმივმოქმედი სამუშაო რგოლის ფუნქცია დაეკისროს საქართველოს პრეზიდენტთან არსებულ დსთ-სა და მშვიდობიანი კავკასიის საქმეთა სახელმწიფო ბიუროს (თ. მოსიაშვილი).

3. სამთავრობო კომისიის მდივანმა თ. მოსიაშვილმა იძულებით გადაადგილებულ პირთა განსახლებისა და სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობის ახლებური მიდგომის პირველი ეტაპის შედეგად მიღებული

გამოცდილებების გათვალისწინებით ერთ თვეში წარმოადგინოს სამთავრობო კომისიის მუშაობის წესი და რეგლამენტი.

4. საქართველოს სამინისტროებმა და უწყებებმა სამთავრობო კომისიის მოთხოვნისთანავე უზრუნველყონ ექსპერტების წარმოდგენა.

5. ძალადაკარგულად ჩაითვალოს „იძულებით გადაადგილებულ პირთა დასახმარებლად ახლებური მიდგომის პროგრამების შემუშავების ხელშემწყობი სამთავრობო კომისიის შექმნის შესახებ" საქართველოს პრეზიდენტის 2000 წლის 31 იანვრის N89 განკარგულება.

6. სამთავრობო კომისიამ გაწეული საქმიანობის შესახებ სისტემატურად მოახსენოს საქართველოს პრეზიდენტს.

ე. შევარდნაძე

Выступление

Представителя Российской Федерации в СБ ООН С. В. Лаврова по пункту повестки дня «Положение в Грузии»

<u>24 апреля 2001 года</u>

Рады приветствовать на нашем заседании Спецпредставителя Генсекретаря ООН Д. Бодена и признательны ему за подробный брифинг. Мы ценим усилия Д. Бодена по содействию урегулирования грузино-абхазского конфликта и стараемся эти усилия поддерживать.

Исходим из того, что смысл и практическое назначение проекта документа о разграничении конституционных полномочий между Тбилиси и Сухуми - предложить грузинской и абхазской сторонам разумную и достаточно гибкую основу для последующих прямых переговоров между ними с выходом, в случае успеха этих переговоров, на соглашение о полномасштабном урегулировании конфликта. Поручение Д. Бодену относительно подготовки проекта документа сформулировано Советом Безопасности ООН именно в таком ключе.

Этот проект должен содержать именно предложения, а не выглядеть как ультиматум, предъявляемый какой-либо из сторон либо обеим сразу от имени СБ ООН или, тем более, от имени ГДГ. Иной подход противоречил бы утвержденной ранее в рамках СБ ООН линии на «переговорный» формат грузино-абхазского урегулирования.

Разумеется, проект документа и особенно его ключевой пункт 2 должен содержать разделяемый всеми членами Совета принцип сохранения территориальной целостности Грузии. Это - естественно. Но, с другой стороны, если мы хотим стимулировать переговорный процесс между Тбилиси и Сухуми, то, в нашем понимании, проект документа должен быть составлен в достаточно гибком виде с тем, чтобы иметь наибольшие шансы быть принятым обеими сторонами, подчеркиваю - обеими сторонами, в качестве основы для последующих переговоров между ними. Именно с тем, чтобы повысить шансы на завязывание таких переговоров, мы считаем оправданным, чтобы на первом

этапе сторонам был предложен «краткий» проект, а ключевой п.2 был бы составлен в трех вариантах.

Если же будет предложена бескомпромиссная формулировка, содержащая крен в пользу одной из сторон, то, по нашей оценке, она не имеет перспективы стать взаимоприемлемой основой для последующих переговоров, а значит - не соответствует смыслу и назначению проекта документа, как они сформулированы в соответствующих резолюциях СБ ООН.

Со своей стороны, мы предлагаем подумать над следующими вариантами формулировок: «Абхазия в составе общего государства с Грузией» и «Отношения между Абхазией и Грузией основываются на конституционных договоренностях, обеспечивающих интересы многонационального населения Абхазии и ее государственности и уважении суверенитета и территориальной целостности государства Грузия в его международно признанных границах».

Предлагаемые нами формулировки не появились в одночасье, и мы предлагаем их не потому, что хотим противопоставить наше мнение мнениям других членов ГДГ. Формулировка «общего государства» была основой для имевших место летом 1997 г. грузино-абхазских переговоров, в ходе которых стороны были наиболее близки к подписанию базового документа о полномасштабном урегулировании.

Второе наше предложение как по смыслу, так и текстуально опирается на решение СГГ СНГ от 22 августа 1994 г., которое положило начало миротворческой операции СНГ в зоне грузино-абхазского конфликта, а главное - определило цели и задачи этой операции. Хотим особо обратить внимание членов Совета на то, что под этим решением стоит подпись Президента Грузии Э. А. Шеварднадзе, т.е. можно исходить из того, что согласие грузинской стороны с таким вариантом формулировки пункта 2 имеется. Полагаем, что этот вариант с упоминанием об «интересах многонационального населения Абхазии и ее государственности», по нашим оценкам, может быть принят в качестве основы для переговоров и абхазской стороной. Во всяком случае, этот вариант, по нашей оценке, дает гораздо больше шансов Тбилиси и Сухуми, нежели просто формулировка «Абхазия в составе государства Грузия».

Мы поддерживаем предложение о принятии по итогам сегодняшнего заседания заявления Председателя Совета. Считаем, что согласованный в Группе друзей Генсекретаря и одобренный членами Совета проект заявления дает ясные ориентиры Спецпредставителю Генсекретаря ООН в отношении его дальнейшей работы со сторонами по документу о разграничении конституционных полномочий между Тбилиси и Сухуми. Особо хотели бы в этой связи выделить содержащееся в проекте заявления положение о том, что документ, который Д. Боден намерен представить сторонам, является стартовой точкой для переговоров и никоим образом не преследует цель навязать сторонам возможное решение. Хотели бы также присоединить свой голос к призыву к грузинской и абхазской сторонам проявить конструктивизм с целью достижения взаимоприемлемого урегулирования.

Заявление Председателя Совета Безопасности ООН

На 4314-м заседании Совета Безопасности, состоявшемся 24 апреля 2001 года в связи с рассмотрением Советом пункта, озаглавленного «Положение в Грузии», Председатель Совета Безопасности сделал от имени Совета следующее заявление:

«Совет Безопасности приветствует брифинг, проведенный 24 апреля 2001 года Специальным представителем Генерального секретаря в соответствии с пунктом 16 резолюции 1339 (2001) Совета Безопасности от 31 января 2001 года. Он также приветствует присутствие министра по особым поручениям Грузии на своем заседании.

Совет Безопасности подчеркивает, что продолжающееся отсутствие прогресса по ключевым вопросам всеобъемлющего урегулирования конфликта в Абхазии, Грузия, является неприемлемым. Он подчеркивает решающее значение скорейшего проведения переговоров по основополагающим политическим вопросам, касающимся этого конфликта. В этой связи он полностью поддерживает усилия Специального представителя Генерального секретаря по содействию достижению всеобъемлющего политического урегулирования на основе резолюций Совета Безопасности, которое должно включать урегулирование вопроса о политическом статусе Абхазии в составе Государства Грузия.

Совет Безопасности полностью поддерживает, в частности, намерение Специального представителя представить в ближайшем будущем свой проект документа, содержащий адресованные сторонам конкретные предложения по вопросу о распределении конституционных полномочий между Тбилиси и Сухуми. Он призывает всех, кого это касается, использовать свое влияние в целях содействия этому процессу.

Совет Безопасности приветствует намерение Специального представителя представить сторонам в ближайшее время проект документа в качестве исходного пункта для переговоров, а не в качестве попытки навязать или диктовать какое-либо возможное решение. Он призывает стороны конструктивно принять данный документ в этом свете и добиваться достижения взаимоприемлемого урегулирования.

Совет Безопасности будет продолжать активно заниматься этим вопросом и подтверждает свою приверженность продвижению вперед мирного процесса».

24 апреля 2001 г.

მიმართვა
აფხაზეთის მოსახლეობას
საერთაშორისო თანამეგობრობას

თითქმის ათეული წელიწადია ბოლო არ უჩანს აფხაზეთის ტრაგედიას. გარეშე ძალების მიერ თავს მოხვეულმა ძმათამკვლელმა ომმა გახლიჩა აფხაზეთის - ჩვენი საერთო მამულის მოსახლეობა, მოძმე, ნათესავი, და

ახლობელი ხალხები, რომლებიც საუკუნეობით გვერდიგვერდ ცხოვრობდნენ მშვიდობიანად და სიყვარულით, მამა-პაპათა ტრადიციებზე ზრდიდნენ ახალ თაობებს, აშენებდნენ ქალაქებსა და სოფლებს, საერთო ძალისხმევით უზრუნველყოფდნენ მდიდარ და შეძლებულ ქვეყანას.

ომმა დაანგრია და გააჩანაგა აფხაზეთი; დაიღუპა და დასახიჩრდა ათეული ათასობით ადამიანი, დევნილად იქცა მოსახლეობის ოთხი-მეხუთედი: ქართველები, აფხაზები, რუსები, სომხები, ებრაელები, ბერძნები, უკრაინელები, ესტონელები. განადგურდა ეკონომიკის ტრადიციული დარგები, სიდუხჭირესა და სიღატაკეში ცხოვრობს დარჩენილი და დაბრუნებული მოსახლეობა, მძლავრობს კრიმინალური განუკითხაობა, ძალადობა.

მეტად მძიმეა საქართველოსა და უცხო ქვეყნებში მიმოფანტული დევნილი და ლტოლვილი მოსახლეობის ხვედრი, რომელიც არასოდეს შეურიგდება აფხაზეთის დაკარგვას, ისტორიული სამშობლოდან გაძევებას, შეურაცხყოფასა და დამცირებას.

აფხაზეთში და დევნილებში იზრდებიან ერთმანეთის მიმართ გაუცხოებული ახალგაზრდა თაობები, რომელთა უმრავლესობაში პრობლემის მოუგვარებლობის გამო ყალიბდება შურისძიებისა და სისასტიკის გრძნობა, რაც შესაძლებელია გახდეს სამომავლოდაც ჩვენი პერმანენტული უბედურების წყარო.

სამწუხაროდ, დღემდე ნაკლებადნაყოფიერია ქვეყნის ხელისუფლების, აფხაზური და ქართული მხარეების, მსოფლიო გაერთიანების ძალისხმევა აფხაზეთის პრობლემის სრულმასშტაბიანი მოწესრიგებისათვის. შედეგად აფხაზეთში კვლავ იღუპებიან ჩვენი შვილები - ქართველები და აფხაზები, ძაძებს ვერ იხდიან დედები, ობლდებიან ბავშვები, ქვრივდებიან ქალები, უბედურდებიან ოჯახები.

მოხდა ის, რაც უძველესი დროიდან უპატიებელ ცოდვად და სირცხვილად ითვლებოდა ქართველებსა და აფხაზებში: გახლეჩილი საზოგადოება, მიტოვებული საერთო საფლავები, გაუკაცრიელებული სახლები და ეზო-კარები, გათიშული შერეული ოჯახები, დაშორიშორებული სისხლით ნათესავი და მოგვარეები, თანაქალაქელები და თანასოფლელები, მეზობლები და მეგობრები, მორდუები და ნათლიმამები, რომელთაც, როგორც წესი, არც ოდესმე ჰქონიათ რაიმე სადაო და გასაყოფი და არც ამჟამად მიაჩნიათ ერთმანეთი მტრებად და მოძულეებად.

დრომ და უსასტიკესმა რეალობამ ბევრი რამ შეცვალა. უცხო ძალების მიერ ინსპირირებულმა ომმა არავის მოუტანა და არც, შეეძლო მოეტანა გამარჯვება, რასაც ყოველდღიურად აცნობიერებენ ენგურგაღმა და გამოღმა ერთმანეთს მონატრებული აფხაზეთელები, აფხაზეთის საუკეთესო შვილები, უბრალო ადამიანები. აფხაზეთის მკვიდრებს სწყურიათ სამართლიანი მშვიდობა და თანხმობა, დევნილები მოითხოვენ მშობლიურ ადგილებში დაბრუნებას, უსაფრთხო და მშვიდი ცხოვრების დაწყებას.

ბოლო წლებში ხალხის წიაღში წარმოიშვა მოძრაობა აფხაზეთის მოსახლეობის გასამთლიანებლად, ერთიანი საქართველოს შემადგენლობაში აფხაზეთის სახელმწიფოებრივი წარმონაქმნის უფრო მაღალი სტატუსის კონსტიტუციური განსაზღვრის დასაჩქარებლად, რომელშიც აფხაზეთის

ყველა მცხოვრებს ექნება ცივილიზებული სამართლებრივი ნორმებით გარანტირებული, დემოკრატიითა და თავისუფლებით უზრუნველყოფილი შესაძლებლობანი.

საქართველოში, საკუთრივ აფხაზეთში, უეჭველად მიაჩნიათ, რომ უნდობლობის დაძლევის პირველი პირობაა ადამიანებს შორის პირდაპირი დიალოგების განვითარება, კონტაქტები სხვადასხვა დონეზე, უხუცესთა კავკასიური ფენომენის გააქტიურება, რაც უახლოეს დროში უნდა დაგვირგვინდეს დევნილი მოსახლეობის მშობლიურ ადგილებში უსაფრთხო და შეუქცევადი დაბრუნებით, ცხოვრების ადამიანური მოწყობით.

აფხაზეთის საზოგადოებრიობაში, მოსახლეობის უმეტესობაში, რომელთაც პირადად გადაიტანეს უმძიმესი განსაცდელი, არსებობს მზადყოფნა, რათა საერთო მამულში შედგეს დიდი შერიგება ერთმანეთს, გაუწოდონ სინანულის და ურთიერთმიტევების ხელი, დადონ თანადგომისა და უღალატობის რაინდული ფიცი.

აფხაზეთის გამთლიანებულ მოსახლეობას, როგორც ისტორიულად ჩამოყალიბებულ მყარ ერთობას, აქვს ძალა და შესწევს უნარი მშვიდობიანად იცხოვროს აფხაზეთში, არ აჰყვეს პოლიტიკური კონიუნქტურას, იკისროს პასუხისმგებლობა აფხაზეთის მომავლისათვის.

ხალხებს აქვთ ურყევი ნება და გადაწყვეტილება:

- არ დაუშვან დანაშაული ადამიანურობის წინააღმდეგ, კონფლიქტები და გაუგებრობანი მოაგვარონ მშვიდობიანი საშუალებებით, წინ აღუდგნენ იძულების მცდელობას, სისხლის აღებას, თავისუფლების თვითნებურ აღკვეთას, მძევლად აყვანას, ეთნიკური ნიშნით ყოველგვარ დისკრიმინაციას;
- უზრუნველყონ აფხაზეთის ყველა მცხოვრების უფლებებისა და თავისუფლების დაცვა, სამოქალაქო საზოგადოების ფორმირება, არასამთავრობო სექტორის განვითარება.
- მოაწესრიგონ ქონებრივი და საბინაო ურთიერთობები, საადგილმამულო თუ სხვა ყოფით პრობლემებთან დაკავშირებული სიძნელეები;
- ცენტრალურ და ადგილობრივ ხელისუფლებასთან ერთად ყველაფერი გააკეთონ აფხაზი ხალხის თვითმყოფადი ფასეულობების, ადათ-წესების, ტრადიციების განვითარებისათვის ყველა პირობის შესაქმნელად, ამასთან ისე, რომ დაცული და უზრუნველყოფილი იქნეს აფხაზეთის ქართველების, იქ მცხოვრები მრავალეროვნული მოსახლეობის ცივილურ უფლებათა რეალიზაცია.
- უზრუნველყოფილ იქნეს სინდისისა და რწმენის სრული თავისუფლება, მყარი და მზარდი სოციალური დაცვა, ინვალიდთა, უმწეოთა რეაბილიტაციის შესაძლებლობათა მაქსიმალური ამოქმედება;
- ხელი შეეწყოს აფხაზეთისა და აფხაზი ხალხის სრულფასოვან მონაწილეობას საქართველოს სახელმწიფოებრივ ცხოვრებაში, შესაბამისი სტატუსით აფხაზეთის თანამშრომლობას საერთაშორისო გაერთიანებებსა და ორგანიზაციებში ჩართვის ეკონომიკურ პროექტებში, აფხაზეთში უცხოური ინვესტიციების მოზიდვას;

აფხაზეთიდან დევნილი და იძულებით გადაადგილებული საზოგადოება იმედოვნებს, რომ აფხაზეთში დარჩენილი მოსახლეობის, აფხაზი და სხვა ხალხების გამორჩეული შვილები, ინტელიგენციის წარმომადგენლები

გამოეხმაურებიან ამ მიმართვას, რათა გადავდგათ შემხვედრი ნაბიჯები, ყველა ჩვენს ხელთ არსებული საშუალებებით ხელი შევუწყოთ ძმათა შორის გაუგებრობის დაძლევას. ცხოვრების ნორმალურ კალაპოტში ჩაყენებას, აფხაზეთის გადარჩენას. ეს იქნება საერთო სამშობლოსა და მომავლისათვის აფხაზი ხალხის, ყველა აფხაზეთელის ერთგულების, პოლიტიკური ზნეობის, მოქალაქეობრივი მამაცობისა და სიმწიფის გამოცდა.

აფხაზეთის საზოგადოება ენგურგაღმა და გამოღმა მოელის, რომ საქართველოს ხელისუფლება, აფხაზეთის ჭეშმარიტი მამულიშვილები, მსოფლიოს საზოგადოებრიობა, გაერო, ეუთო, გაეროს გენერალური მდივნის მეგობარი ქვეყნები, შუამავალი - რუსეთის ფედერაცია გადადგამენ უფრო მტკიცე ნაბიჯებს, რათა მიიღონ გადამჭრელი ზომები ურთიერთდაახლოებისა და გაერთიანებისაკენ ხალხთა შემხვედრ მოძრაობის მხარდასაჭერად, სახალხო დიპლომატიის ამოუწურავი პოტენციალის პრაგმატულ სიბრტყეში გადასაყვანად.

ახლაც არც 1992-1993 და არც პოსტკონფლიქტური უნდობლობის მძიმე წლებია. ახალი რეალობები, გამთლიანებისა და გაერთიანების სახალხო ნება ყველას, ვისთვისაც სასიცოცხლოდ მნიშვნელოვანია აფხაზეთისა და აფხაზეთის მოსახლეობის ბედი, ავალდებულებს ადეკვატურ მოქმედებას, მტკიცე და პრინციპული ნაბიჯების გადადგმას, რაც არა მარტო ისტორიულად გარდაუვალი აუცილებლობაა, არამედ უფლისგან ბოძებული შანსი.

მიმართვა მიღებულია ერთხმად კონფერენციაზე "სახალხო დიპლომატია - პოტენციალი, პერსპექტივები აფხაზეთის საზოგადოების გამთლიანებაში".

თბილისი, 3 მაისი, 2001 წელი.

Постановление Государственной Думы Федералыного Собрания Российской Федерации

Об обращении Государственной Думы Федерального Собрания Российской Федерации "К депутатам парламентов Азербайджанской Республики, Республики Армения, Грузии, Республики Молдова, Туркменистана, Республики Узбекистан, Украины"

Государственная Дума Федерального Собрания Российской Федерации п о с т а н о в л я е т:

1. Принять обращение Государственной Думы Федерального Собрания Российской Федерации "К депутатам парламентов Азербайджанской Республики, Республики Армения, Грузии, Республики Молдова, Туркменистана, Республики Узбекистан, Украины".
2. Направить настоящее Постановление и указанное Обращение в парламенты Азербайджанской Республики, Республики Армения,

Грузии, Республики Молдова, Туркменистана, Республики Узбекистан, Украины.

3. Направить настоящее Постановление и указанное Обращение для официального опубликования в "Парламентской газете".
4. Настоящее Постановление вступает в силу со дня его принятия.

Председатель Государственной Думы
Федерального Собрания Российской Федерации Г. Н. Селезнев
Москва 16 мая 2001 года
N 1493-III ГД

Обращение Государственной Думы Федералыного Собрания Российской Федерации

К депутатам парламентов Азербайджанской Республики, Республики Армения, Грузии, Республики Молдова, Туркменистана, Республики Узбекистан, Украины

Уважаемые депутаты!

Депутаты Государственной Думы Федерального Собрания Российской Федерации с чувством глубокого уважения обращаются к Вам, коллегам по законотворческой деятельности, в связи с ратификацией Государственной Думой Договора о Таможенном союзе и Едином экономическом пространстве и Договора об учреждении Евразийского экономического сообщества, подписанных Президентами Республики Беларусь, Республики Казахстан, Кыргызской Республики, Российской Федерации и Республики Таджикистан.

Подписанием и ратификацией этих важнейших многосторонних международно-правовых документов делается серьезный шаг на пути осуществления государствами - участниками Таможенного союза согласованного комплекса мер в сфере торгово-экономического, социального и гуманитарного сотрудничества в целях создания условий для эффективного функционирования общего рынка товаров, услуг, капитала и труда.

Открываются благоприятные возможности для более тесного взаимодействия, направленного на увеличение совокупного экономического потенциала, структурную перестройку экономики, проведение согласованной внешнеэкономической политики, координацию подходов при интеграции в мировую экономику и мировую торговую систему.

Депутаты Государственной Думы выражают уверенность в том, что реализация Договора о Таможенном союзе и Едином экономическом пространстве и Договора об учреждении Евразийского экономического сообщества будет способствовать дальнейшему развитию и углублению всестороннего сотрудничества государств - участников Содружества Независимых Государств.

Важно, что указанные договоры не направлены на создание закрытых экономических группировок, преследующих узкокорыстные цели или ущемляющих интересы других государств, и не затрагивают обязательств государств-участников по ранее заключенным ими с третьими странами

международным договорам, в том числе в рамках Содружества Независимых Государств.

Депутаты Государственной Думы убеждены, что цели Договора о Таможенном союзе и Едином экономическом пространстве и Договора об учреждении Евразийского экономического сообщества отвечают высшим интересам всех государств - участников Содружества Независимых Государств, и выражают надежду, что Ваши государства заинтересованно рассмотрят возможность присоединения к указанным договорам. В результате на новой договорной основе и с учетом опыта взаимодействия государств - участников Содружества Независимых Государств может сформироваться сильное экономическое объединение в интересах эффективного решения назревших экономических проблем государств - участников Содружества Независимых Государств, повышения их роли в международных экономических отношениях.

г.Москва
16 мая 2001 года

Решение
о продлении срока пребывания Коллектиных сил по поддержанию мира в зоне конфликта в Абхазии, Грузия

Совет глав государств Содружества Независимых Государств **решил:**

1. Продлить срок пребывания и Мандат Коллективных сил по поддержанию мира в зоне конфликта в Абхазии, Грузия, до 31 декабря 2001 года или до того времени, когда одна из сторон в конфликте выскажется за прекращение операции.

3. Настоящее Решение вступает в силу со дня его подписания.

Совершено в городе Москве 1 июня 2001 года в одном подлинном экземпляре на русском языке. Подлинный экземпляр хранится в Исполнительном комитете Содружества Независимых Государств, который направит каждому государству, подписавшее настоящее Решение его заверенную копию.

Решение не подписано Туркменистаном. Украиной

საქართველოს პრეზიდენტის
გ ა ნ კ ა რ გ უ ლ ე ბ ა

N 685 2001 წლის 3 ივლისი ქ. თბილისი

ლტოლვილთა და იძულებით გადაადგილებულ პირთა შემწეობაში წინა წლებში წარმოქმნილი დავალიანების დაფარვის შესახებ

"2001 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესახებ" საქართველოს კანონის 29-ე მუხლის მე-4 პუნქტის ა) ქვეპუნქტით განსაზღვრული ლტოლვილთა და იძულებით გადაადგილებულ პირთა შემწეობების 2001 წლის 1 იანვრისათვის არსებული დავალიანების დაფარვის მიზნით:

1. საქართველოს ლტოლვილთა და განსახლების სამინისტრომ (ვ.ვაშაკიძე) 2001 წლის 10 ივლისამდე ფინანსთა სამინისტროს წარუდგინოს ლტოლვილთა და იძულებით გადაადგილებულ პირთა შემწეობების 2001 წლის 1 იანვრისათვის არსებული დავალიანების დაზუსტებული მონაცემები წინა წლებში (წლების მიხედვით) ლტოლვილთა და იძულებით გადაადგილებულ პირთა ფაქტიური რიცხოვნობისა და შემწეობებზე ფაქტიურად დარიცხული და გაწეული საკასო ხარჯების შესახებ, რომელშიც გათვალისწინებული იქნება კონტროლის პალატის, გენერალური პროკურატურის, სახელმწიფო უშიშროების სამინისტროსა და შინაგან საქმეთა სამინისტროს მიერ ლტოლვილთა და იძულებით გადაადგილებულ პირთა რიცხოვნობაში დადგენილი ფაქტები.

2. საქართველოს ფინანსთა სამინისტრომ (ზ. ნოღაიდელი) ლტოლვილთა და განსახლების სამინისტროს მიერ წარმოდგენილი მონაცემების საფუძველზე მიმდინარე წლის ივლისიდან დაიწყოს ლტოლვილთა და იძულებით გადაადგილებულ პირთა შემწეობაში წინა წლებში წარმოქმნილი დავალიანებების დაფარვა.

3. ლტოლვილთა და იძულებით გადაადგილებულ პირთა შემწეობაში წინა წლებში წარმოქმნილი დავალიანების დაფარვა პირველ რიგში განხორციელდეს "2001 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესახებ" საქართველოს კანონით ლტოლვილთა და განსახლების სამინისტროს ლტოლვილთა შემწეობის მუხლით განსაზღვრულ ასიგნებებში წარმოქმნილი ეკონომიის ხარჯზე.

4. "2001 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესახებ" საქართველოს კანონის 29-ე მუხლის მე-6 პუნქტით გათვალისწინებული დავალების შესრულებისას ფინანსთა სამინისტრომ ლტოლვილთა შემწეობებში წინა წლებში წარმოქმნილი დავალიანების მოცულობისა და მისი დაფარვის შესახებ ინფორმაცია საქართველოს პარლამენტში წარადგინოს ამ განკარგულების პირველი პუნქტით განსაზღვრული ლტოლვილთა და განსახლების სამინისტროს მიერ წარმოდგენილი დაზუსტებული მონაცემების საფუძველზე.

5. ამ განკარგულების შესრულების კონტროლი განახორციელოს საქართველოს სახელმწიფო მინისტრმა გ. არსენიშვილმა.

ე. შევარდნაძე

Седьмая Сессия Рабочей Группы Один
Сухуми. 10 июля 2001

Совместное Заявление

Седьмая Сессия Рабочей Группы Один Координационного Совета была проведена во вторник 10 июля 2001 г. в штабе МООННГ в Сухуми. Сессия проходила под председательством Главного Военного наблюдателя МООННГ генерал-майора Аниса Баджуа. грузинскую делегацию возглавлял г-н Малхаз Какабадзе, абхазскую делегацию возглавлял Генерал-лейтенант Гиви Агрба, делегацию КСПМ СНГ возглавлял Генерал-майор Николай Сидорычев. г-н Дитер Боден, Специальный представитель Генерального Секретаря ООН обратился к участникам и объявил об открытии Сессии.

1. На данной Сессии, Группа обсуждала два основных вопроса: во первых, работа Совместной Группы по исследованию фактов и работа Совместной Группы; во вторых, определение границ Линии Ограничения Тяжелых Вооружений по обе стороны Линии прекращения огня.

2. МООННГ и обе стороны подвели итоги работы Совместной Группы по исследованию фактов и Совместной Группы. Сессия согласилась со следующими рекомендациями. Она предлагает данные рекомендации для одобрения Координационного Совета.

а. Обе стороны будут продолжать работать в духе взаимного доверия для того, чтобы предотвращать нарушения Московского Соглашения, сокращать уровень преступности в зонах своей ответственности и привлекать преступников к суду.

б. Вместе с тем, все назначенные члены обеих Групп должны добросовестно принимать участие как во встречах, так и в расследованиях Совместной Группы по исследованию фактов и Совместной Группы. В том случае, если член Совместной Группы не может принять участие, его должен заменить заместитель. Эти заместители будут назначаться официально. Если какая-либо из сторон захочет поменять своего представителя в какой-либо из Групп, это должно быть сделано официально в письменной форме.

в. На четырехсторонних встречах Стороны обмениваются письменной информацией по происшествиям.

3. Перед. Сессией, обе Стороны обратились к КСПМ СНГ с предложением изменить границы Зоны Ограничения Тяжелых Вооружений. Ни по одной рекомендации не было достинуто согласие. Обе стороны рассмотрят предложения и дадут окончательный ответ до следующего заседания Координационного Совета, который состоится 17 июля 2001г.

4. Восьмая сессия Рабочей Группы Один состоится в штабе МООННГ в Тбилиси, в середине сентября 2001г.

За Грузинскую сторону За Абхазскую сторону
МОНИАВА Поликарп АГРБА Гиви
Генерал-лейтенант

За МООННГ За КСПМ СНГ

БАДЖУА Анис СИДОРЫЧЕВ Николай
Генерал - майор Генерал-майор

10 июля 2001

საქართველოს პრეზიდენტის
გ ა ნ კ ა რ გ უ ლ ე ბ ა

N 706 2001 წლის 11 ივლისი ქ. თბილისი

კ. გამსახურდიას სახელობის დრამატული თეატრისათვის თანხის გამოყოფის შესახებ

საქართველოს ფინანსთა სამინისტრომ (ზ. ნოღაიდელი) გამოუყოს კონსტანტინე გამსახურდიას სახელობის დრამატულ თეატრს 5000 (ხუთი ათასი) ლარი „2001 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესახებ" საქართველოს კანონით გათვალისწინებული საქართველოს პრეზიდენტის ფონდიდან სამეგრელოს, გურიისა და იმერეთის რეგიონში გასტროლებისათვის.

ე. შევარდნაძე

საქართველოს პრეზიდენტის
ბ რ ძ ა ნ ე ბ უ ლ ე ბ ა

N 281 2001 წლის 13 ივლისი ქ. თბილისი

აფხაზეთიდან იძულებით გადაადგილებულთა ყოფითი პირობების, სოციალური და ეკონომიკური მდგომარეობის გაუმჯობესების, ავტონომიური რესპუბლიკის ხელისუფლების სტრუქტურების საქმიანობის ხელშემწყობ ღონისძიებათა შესახებ

აფხაზეთში სამარი მოქმედებების დამთავრების შემდეგ ოკუპირებული ტერიტორიიდან ენგურს გამოღმა გამოდევნილი 300 ათასზე მეტი ადამიანი უმძიმეს პირობებში აღმოჩნდა. ბოლო წლებში ქვეყნის ხელისუფლების ძალისხმევით და საქართველოს მოსახლეობის პრაქტიკული მხარდაჭერით მოხერხდა აფხაზეთიდან იძულებით გადაადგილებულთა ფიზიკური გადარჩენა და მათთვის ელემენტარული საარსებო პირობების შექმნა. მიუხედავად დღემდე განხორციელებული ღონისძიებებისა, პრობლემები კვლავაც მრავლად არის.

დევნილი მოსახლეობის ყოფითი პირობების, სოციალური და ეკონომიკური მდგომარეობის გაუმჯობესების, აფხაზეთის ავტონომიური

რესპუბლიკის ხელისუფლების სტრუქტურების საქმიანობის სრულყოფის მიზნით:

1. აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭომ (ლ.ცაავა):

ა) გააგრძელოს მუშაობა აღმასრულებელი სისტემის შემდგომი სრულყოფის მიმართულებით დევნილობაში მოღვაწეობისა და აფხაზეთში დაბრუნების შემდგომ პერიოდში ეფექტიანი საქმიანობის ოპტიმალური მოდელის შექმნის მიზნით; აღმასრულებელი სისტემის რეორგანიზაციის პროცესში იხელმძღვანელოს ყოველი კონკრეტული უწყების რეალური დატვირთვის აუცილებლობიდან გამომდინარე;

ბ) ხელი შეუწყოს ტრადიციების მქონე საწარმოო, საგანმანათლებლო, შემოქმედებითი და სხვა დაწესებულების ეფექტიან საქმიანობას, მათი მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის განმტკიცებას; უზრუნველყოს მაღალკვალიფიციური საკადრო პოტენციალის შენარჩუნებისათვის აუცილებელი პირობების შექმნა, მოსამსახურეთა შრომის ანაზღაურების რიტმულობის, სხვა მატერიალური წახალისების ღონისძიებათა განხორ-ციელება;

გ) გააააქტიუროს საქმიანობა კორუფციის, ორგანიზებული დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლის, მართლწესრიგისა და კანონიერების დაცვისათვის, აამაღლოს ავტონომიური რესპუბლიკის შესაბამისი სამინისტროების, საშემოსავლო უწყებების, ადგილობრივი მმართველობის ორგანოების პასუხისმგებლობა, უზრუნველყოს მათი ძალისხმევის კოორდინაცია და კონტროლი;

დ) საქართველოს მთავრობის სხდომებზე განსახილველად წარმოადგინოს ნორმატიული აქტების პროექტები, რომელთა განხილვა და დამტკიცება ხელს შეუწყობს ავტონომიური რესპუბლიკის აღმასრულებელი ხელისუფლების ორგანოების, მათი სტრუქტურების შედეგიან საქმიანობას არასტანდარტულ ვითარებაში;

ე) განავითაროს და სრულყოს აფხაზეთიდან იძულებით გადაად-გილებული მოსახლეობის ურთიერთობის პრაქტიკა მათი ცხოვრების პირობების შესწავლის, ცალკეული გადაუდებელი პრობლემის მოგვარების, სათანადო ახსნა-განმარტებითი და საინფორმაციო მუშაობის გაფართოების მიზნით;

ვ) შეიმუშაოს დევნილი მოსახლეობის საცხოვრებელი პირობების, სოციალური და ეკონომიკური მდგომარეობის, დევნილი მოქალაქეების უფლებათა დაცვის მუდმივი კონტროლის სისტემა, ფორმები და მეთოდები, სისტემატურად შეისწავლოს საქართველოს სამინისტროების, უწყებების, ადგილობრივი მმართველობის ორგანოების საქმიანობა ამ მიმართულებით და შედეგების შესახებ პერიოდულად მოახსენოს საქართველოს პრეზიდენტს, საქართველოს პარლამენტის ხელმძღვანელობას, შესაბამის კომიტეტებსა და კომისიებს, აღნიშნული უწყებების ხელმძღვანელებს სათანადო რეაგირების მიზნით; ამ საქმიანობის განსახორციელებლად ფართოდ გამოიყენოს ავტონომიური რესპუბლიკისა და საქართველოს მასობრივი ინფორმაციის საშუალებათა შესაძლებლობები;

ზ) აქტიურად ითანამშრომლოს საქართველოს სამინისტროებთან, სახელმწიფო დეპარტამენტებთან, სხვა აღმასრულებელ სტრუქტურებთან, ქვეყნის რეგიონებში საქართველოს პრეზიდენტის სახელმწიფო რწმუნებულებთან, ადგილობრივი მმართველობის ორგანოებთან აფხაზე-თიდან იძულებით გადაადგილებულთა დახმარებისათვის ერთობლივი ზომების განსახორციელებლად; დაამყაროს საქმიანი კონტაქტები საქართველოში მოქმედ საზღვარგარეთის ქვეყნების საელჩოებთან, საერთაშორისო მისიებთან, საზღვარგარეთის ქვეყნებში მოქმედ სამთავრობო და არასამთავრობო ორგანიზაციებთან აფხაზეთის ავტო-ნომიური რესპუბლიკის სტრუქტურების, აფხაზეთიდან დევნილი მოსახლეობის წარმომადგენლებისათვის შესაბამისი ჰუმანიტარული, საქველმოქმედო პროგრამების განხორციელების მიზნით;

თ) საქართველოს პრეზიდენტის გადაწყვეტილებათა შესაბამისად საქართველოს პრეზიდენტის სახელმწიფო რწმუნებულთან ე. კვიციანთან ერთად განახორციელოს კოდორის ხეობის მოსახლეობის სოციალური და ეკონომიკური მდგომარეობის გაუმჯობესების ღონისძიებები.

2. საქართველოს ლტოლვილთა და განსახლების სამინისტრომ (ვ.ვაშაკიძე):

ა) საქართველოს ურბანიზაციისა და მშენებლობის სამინისტროსთან (მ.ჩხენკელი) და ადგილობრივი მმართველობის ორგანოებთან ერთად მიმდინარე წლის ბოლომდე შეისწავლოს დევნილებით კომპაქტურად ჩასახლებულ შენობა-ნაგებობათა ტექნიკური მდგომარეობა და შეადგინოს გადაუდებელ სარემონტო სამუშაოთა ნუსხა; წარმოადგინოს საქართველოს მთავრობის განსახილველად სამუშაოთა განხორციელების გეგმა, დაფინანსების წყაროების მითითებით, საქართველოს ცენტრა-ლური ბიუჯეტისა და საერთაშორისო ორგანიზაციების შესაძლებლობათა გათვალისწინებით;

ბ) საქართველოს ფინანსთა სამინისტროსთან ერთად აფხაზეთიდან იძულებით გადაადგილებულთათვის სახელმწიფოს მიერ დაწესებული ყოველთვიური საფინანსო დახმარების სრულყოფილად გაცემის მიზნით ხელი შეუწყოს ტენდერში გამარჯვებული ბანკის საქმიანობას, მკაცრი კონტროლი დაუწესოს დევნილი მოსახლეობისათვის თანხების დროულად გაცემას. გამორიცხოს არაორგანიზებულობის, შეფერხების, სხვა ნაკლო-ვანებათა გამომწვევი სუბიექტური ფაქტორები.

3. საქართველოს ელექტროენერგიის საბითუმო ბაზარმა (დ.ჯიბლაშვილი) ადგილობრივი მმართველობის ორგანოებთან, ადგილებ-ზე ელექტროენერგიის გამანაწილებელ კომპანიებთან ერთად ლტოლვილთა და განსახლების სამინისტროს მიერ გამოყოფილი თანხების ფარგლებში მიიღოს გადამჭრელი ზომები დევნილთა კომპაქტურად ჩასახლების ობიექტების ელექტროენერგიით შეუფერხებლად მომარაგების უზრუნველსაყოფად.

4. საქართველოს ფინანსთა სამინისტრომ (ზ.ნოღაიდელი):

ა) უზრუნველყოს 2001 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესახებ საქართველოს კანონით დაწესებულ ვადებში იძულებით გადაადგილებული პირებისათვის წინა წლების დავალიანების დაფარვა და მათთვის

სახელმწიფო შემწეობის თანხების ყოველთვიური შეუფერხებელი გამოყოფა. მიმდინარე წლის III კვარტალში დაიფაროს ავტონომიური რესპუბლიკის წინაშე არსებული საბიუჯეტო დავალიანება იმის გათვალისწინებით, რომ 2001 წლის ბოლოსათვის გარანტირებულ იქნეს აღნიშნული ბიუჯეტის სრულად დაფინანსება საქართველოს კანონის შესაბამისად;

ბ) მიიღოს საგანგებო ზომები მიმდინარე წლის მესამე კვარტალში აფხაზეთში გენოციდისა და ეთნიკური წმენდის შედეგად დაზარალებული ოჯახების დახმარებისათვის ავტონომიური რესპუბლიკის 2001 წლის ბიუჯეტში გათვალისწინებული 500 ათასი ლარის სპეციალური ტრანსპერტის სრულად გამოყოფის მიზნით, ამასთან კატეგორიულად გამორიცხოს ამ ღონისძიების განხორციელება მიმდინარე დაფინანსების შემცირების ხარჯზე.

5. საქართველოს ეკონომიკის, მრეწველობისა და ვაჭრობის სამინისტრომ (ი.ჩხარტიშვილი) ხელი შეუწყოს ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობას დევნილობის პირობების გათვალისწინებით, ავტონომიური რესპუბლიკის ეკონომიკის ცალკეული დარგების განვითარების კონცეფციებისა და კონკრეტული პროგრამების ისეთი პროექტების დამუშავებაში, რომლებიც მაქსიმალურად მიესადაგება აფხაზეთში დაბრუნების ეტაპზე ავტონომიური რესპუბლიკის სარეაბილიტაციო საქმიანობას.

6. საქართველოს სოფლის მეურნეობისა და სურსათის სამინისტრომ (დ.კირვალიძე) შესაძლებლობის ფარგლებში გაუწიოს დახმარება აფხაზეთიდან დევნილ მოსახლეობას საქართველოში ჰუმანიტარული დახმარებით შემოტანილი სასურსათო და სხვა სახის პროდუქციით უზრუნველყოფას, აგრეთვე ხელი შეუწყოს ადგილებზე დევნილ გლეხთა საკრედიტო კავშირების განვითარებას.

7. საქართველოს ტრანსპორტისა და კომუნიკაციების სამინისტრომ (მ.ადეიშვილი) აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის ტრანსპორტის სახელმწიფო დეპარტამენტს აღუდგინოს და ყოველწლიურად გამოუყოს ორმხრივი საერთაშორისო შეთანხმების შესაბამისად საავტომობილო ტრანსპორტით სატვირთო გადაზიდვისათვის საერთაშორისო ყოველწლი-ური კვოტების საერთო რაოდენობის 10 პროცენტი.

8. იძულებით გადაადგილებულ პირთა დახმარებისადმი ახლებურად მიდგომის პროგრამების ხელშემწყობმა სახელმწიფო კომისიამ (გ.არსენიშვილი), საქართველოს საინვესტიციო საბჭოს სამდივნომ (თ.ბასილია), საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრომ (ა.ჯორბენაძე), განათლების სამინისტრომ (ა.კარტოზია), კულტურის სამინისტრომ (ს.გოგიბერიძე) მათი კომპეტენციის ფარგლებში გასატარებელ სახელმწიფო და საერთაშორისო პროგრამებში გაითვალისწინონ აფხაზეთიდან დევნილი მოსახლეობის სოციალური მოთხოვნები, ავტონომიური რესპუბლიკის აღმასრულებელი სისტემის შესაბამისი სფეროების განვითარებისათვის აუცილებელი მიზნობრივი პროექტების განხორციელება; განიხილონ ამ თვალსაზრისით ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის მიერ წარმოდგენილი

კონკრეტული წინადადებები და განახორციელონ სათანადო პრაქტიკული ღონისძიებები.

9. საქართველოს ფინანსთა სამინისტრომ, ეკონომიკის, მრეწველობისა და ვაჭრობის სამინისტრომ ორ თვეში წარმოადგინონ წინადადებები აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის არასამთავრობო და საქველმოქმედო ორგანიზაციების მიერ დევნილებისათვის შემოტანილი ტვირთების ჰუმანიტარული ხასიათის დადგენის, ამ ტვირთების მიზნობრივი გამოყენებისა და მისი კონტროლის განსახორციელებლად ავტონომიური რესპუბლიკის შესაბამისი დეპარტამენტისათვის უფლებამოსილების მინიჭების შესახებ.

10. იმის გათვალისწინებით, რომ საქართველოს ტელევიზიის II არხის პროგრამების გავრცელება მნიშვნელოვნად შეზღუდულია საქართველოს ტერიტორიაზე და ვერ აკმაყოფილებს აფხაზეთიდან დევნილი მოსახლეობის დიდი ნაწილის მოთხოვნილებას, ეთხოვოს საქართველოს ტელერადიომაუწყებლობას (ზ.შენგელია) აფხაზეთის მინისტრთა საბჭოს მიერ აფხაზეთის ტელევიზიისათვის ახალი ტელეაპარატურის შეძენის შემდეგ კვირაში ერთხელ უზრუნველყოს პირველი არხით აფხაზეთის ტელევიზიის პროგრამის გავრცელება 16 სთ-დან 18 სთ-მდე; ამასთან, ძალაში დატოვოს ამ მიზნით II არხის გამოყენების არსებული პრაქტიკა.

11. საქართველოს თავდაცვის სამინისტრომ (დ.თევზაძე), შინაგან საქმეთა სამინისტრომ (კ.თარგამაძე), სახელმწიფო უშიშროების სამინის-ტრომ (ვ.ქუთათელაძე), საგადასახადო შემოსავლების სამინისტრომ (მ.მაჭავარიანი), საქართველოს პრეზიდენტის სახელმწიფო რწმუნებულმა ბ.ჯიქიამ განახორციელონ ღონისძიებები მდინარე ენგურის მარცხენა სანაპიროზე, აფხაზეთის ტერიტორიის გამყოფ პერიმეტრზე უსაფრთხოების უზრუნველსაყოფად გალის რაიონიდან ბოევიკთა შემოჭრის, მოქალაქეთა გატაცების, ოჯახების დარბევის, ყაჩაღობის, ქურდობის, მდინარე ენგურზე უკანონო ტვირთბრუნვისა და დანაშაულის სხვა ფაქტების აცილებისათვის, ხოლო საქართველოს გენერალურმა პროკუ-რატურამ (გ.მეფარიშვილი) ამ ფაქტების გამოვლენისა და გამოკვლევისათვის საპროკურორო ზედამხედველობის, სისხლის სამართლებრივი დევნის, სრული მოცულობით წინასწარი გამოძიების ჩატარებისა და სასამართლოში სახელმწიფო ბრალდების მხარდაჭერის მიზნით.

12. საქართველოს პრეზიდენტის სახელმწიფო რწმუნებულმა ე. კვიციანმა საქართველოს პროკურატურასთან, თავდაცვის სამინისტროსთან, შინაგან საქმეთა სამინისტროსთან, სახელმწიფო უშიშროების სამინისტროსთან, აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოსთან შეთანხმებით საქართველოს ეროვნული უშიშროების საბჭოში ერთ თვეში განსახილველად წარმოადგინოს აუცილებელი სამოქმედო პროგრამა ხეობაში კრიმინოგენური სიტუაციის რადიკალურად გაუმ-ჯობესების, უსაფრთხოების უზრუნველყოფის, ადამიანის გატაცების, მძევლად აყვანის, მკვლელობებისა და სხვა მძიმე დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლის, ძებნილ პირთა დაკავების აუცილებელ ღონისძიებათა განხორციელების მიზნით.

13. საქართველოს სახელმწიფო მინისტრმა გ.არსენიშვილმა აფხაზეთის პრობლემის პოლიტიკური მოწესრიგების პროცესის მიმდინარეობის გათვალისწინებით ერთ თვეში წარმოადგინოს წინადადებები გალის რაიონის სარეაბილიტაციო კომპლექსური პროგრამის დამუშავების კომისიის გადახალისების შესახებ.

14. საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრომ (ი.მენაღარიშვილი), აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოსთან, სხვა შესაბამის უწყებასთან ერთად განახორციელოს ღონისძიებები დსთ-ს ქვეყნებში აფხაზეთიდან საქართველოს ტერიტორიაზე იძულებით გადაადგილებული პირის სტატუსის მქონე საქართველოს მოქალაქეთა უფლებების დაცვისათვის, შესაბამისი საელჩოების მეშვეობით შეისწავლოს აფხაზეთიდან იძულებით გადაადგილებულთა დიდი კონცენტრაციის ქალაქებში მათი ცხოვრების პირობები, ადამიანთა უფლებების დაცვის თვალსაზრისით ზოგადი მოთხოვნები და მიიღოს სათანადო ზომები; განსაკუთრებით გაამახვილოს ყურადღება ამ კუთხით რუსეთის ფედერაციაში მცხოვრები აფხაზეთიდან საქართველოს ტერიტორიაზე იძულებით გადაადგილებული პირის სტატუსის მქონე საქართველოს მოქალაქეთა პრობლემებზე ბოლო დროს ორ სახელმწიფოს შორის სავიზო რეჟიმის გამკაცრებიდან გამომდინარე.

15. საქართველოს სახელმწიფო კანცელარიამ, სამინისტროებმა, დეპარტამენტებმა, სხვა უწყებებმა, საქართველოს პრეზიდენტის სახელმწიფო რწმუნებულებმა, ადგილობრივი მმართველობის ორგანოებმა რეალური შესაძლებლობიდან გამომდინარე, მიიღონ დამატებითი ზომები აფხაზეთიდან დევნილი მოსახლეობის ყოფითი პირობების, სოციალური და ეკონომიკური მდგომარეობის გაუმჯობესების, აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის ლეგიტიმური ხელისუფლების ხელშეწყობის პროგრამის შესახებ საქართველოს პრეზიდენტის 2000 წლის 7 მაისის N178 ბრძანებულებით გათვალისწინებული ღონისძიებების განსახორციელებლად.

16. ბრძანებულება ფართოდ გაშუქდეს პრესით, ტელევიზიითა და რადიოთი.

ე. შევარდნაძე

საქართველოს პარლამენტის
დ ა დ გ ე ნ ი ლ ე ბ ა

რუსეთის ფედერაციის მიერ ეუთოს 1999 წლის სტამბოლის ერთობლივი განცხადების შეუსრულებლობის თაობაზე

საქართველოს პარლამენტი უკიდურეს შეშფოთებას გამოხატავს რუსეთის ფედერაციის მიერ ეუთოს 1999 წლის ერთობლივი განცხადების შეუსრულებლობის გამო და აღნიშნავს, რომ რუსეთის ფედერაციამ

დაარღვია საერთაშორისო შეთანხმება - დადგენილ ვადებში არ დახურა გუდაუთის სამხედრო ბაზა.

საქართველოს პარლამენტი კვლავაც ადასტურებს ქვეყნის ერთგულებას ნაკისრი საერთაშორისო ვალდებულებების მიმართ და მოუწოდებს რუსეთის ფედერაციას, შეასრულოს ეუთოს სტამბოლის ერთობლივი განცხადების ყველა მოთხოვნა.

მსოფლიო თანამეგობრობის წინაშე აღებული ვალდებულებების შეუსრულებლობა საშიში პრეცედენტია და საფრთხეს უქმნის თანამედროვე საერთაშორისო სამართლის საყოველთაოდ აღიარებულ ნორმებსა და მსოფლიო მართლწესრიგს.

1992-1994 წლებში აფხაზეთიდან ქართველთა გამოდევნა ეუთომ შეაფასა როგორც ეთნიკური წმენდა, ხოლო ევროპარლამენტმა რუსეთის მიერ აფხაზეთსა და ცხინვალის რეგიონთან უვიზო რეჟიმის შემოღება - ფაქტობრივი ანექსიის მცდელობად.

რუსეთის ფედერაციის მიერ გუდაუთის სამხედრო ბაზის დახურვის პროცესის გაჭიანურება საერთაშორისო ხელშეკრულების უხეში დარღვევა და აფხაზეთის სეპარატისტული რეჟიმის აშკარა მხარდაჭერაა. ეს დაადასტურა რუსეთის მიერ საქართველოს მიმართ გადადგმულმა არამეგობრულმა ნაბიჯებმა, რაც გამოიხატა საქართველოსთან შეუთანხმებლად უვიზო რეჟიმის შემოღებით სეპარატისტული რეჟიმების მიერ კონტროლირებადი აფხაზეთისა და ცხინვალის რეგიონის მიმართ.

ისწრაფვის რა ბათუმისა და ახალქალაქის სამხედრო ბაზების დახურვის ვადების თაობაზე მიმდინარე მოლაპარაკებების ურთიერთმისაღები და დროული შეთანხმებით დასრულებისათვის და აცხადებს, რომ საქართველოს ეროვნული უსაფრთხოების ინტერესებს არ შეესაბამება უცხო სახელმწიფოს ჯარის არსებობა ქვეყნის ტერიტორიაზე.

საქართველოს პარლამენტი **ადგენს:**

- რუსეთის ფედერაციის მიერ გუდაუთის სამხედრო ბაზის დახურვის პროცესის შეგნებული შეფერხება შეფასდეს, როგორც საქართველოს სუვერენიტეტის უხეში დარღვევა, აფხაზეთის სეპარატისტული რეჟიმის ღია მხარდაჭერა და 1992-1994 წლებში აფხაზეთში განხორციელებული ეთნოწმენდის შემდეგ საქართველოს ტერიტორიის ნაწილის ფაქტობრივი ოკუპაციისა და ანექსიის დაკანონების მცდელობა;

- საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრომ მიმართოს ეუთოს, მის წევრ ქვეყნებსა და სხვა საერთაშორისო ორგანიზაციებს მოახდინონ შესაბამისი რეაგირება რუსეთის ფედერაციის მიერ ეუთოს 1999 წლის სტამბოლის ერთობლივი განცხადების უხეში დარღვევის ფაქტზე;

- საქართველოს საგადასახადო შემოსავლებისა და ფინანსთა სამინისტროებმა უზრუნველყონ კანონმდებლობით დადგენილი წესით

რუსეთის ფედერაციის სამხედრო ბაზების კომუნალური და მიწის გადასახადების დავალიანებათა ოდენობის განსაზღვრა და ამოღება;

- საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრომ დაიწყოს მოლაპარაკება რუსეთის ფედერაციასთან საქართველოდან 1991 წლის შემდეგ უკანონოდ გატანილი, საქართველოს კუთვნილი სსრკ-ის სამხედრო ქონების კომპენსაციის საკითხზე;

- დაევალოს საქართველოს პარლამენტის შესაბამის კომიტეტებს, მოამზადონ წინადადებები რუსეთის ფედერაციის სამხედრო ბაზების მიერ საქართველოსათვის მიყენებული მატერიალური ეკოლოგიური ზიანის კომპენსაციის მოთხოვნის შესახებ.

რუსეთის ფედერაციის მიერ სტამბოლის ერთობლივი განცხადებით გათვალისწინებული ვალდებულებების ბოლომდე შეუსრულებლობის შემთხვევაში საქართველოს პარლამენტი განიხილავს ევროპაში ჩვეულებრივი შეიარაღებული ძალების ადაპტირებული ხელშეკრულების რატიფიცირების მიზანშეწონილობას.

საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარე ზურაბ ჟვანია
თბილისი, 2001 წლის 18 ივლისი

Резолюция 1364 (2001), принятая Советом Безопасности ООН на его 4353-м заседании, 31 июля 2001 года

Совет Безопасности, ссылаясь на все свои соответствующие резолюции, в частности резолюцию 1339 (2001) от 31 января 2001 года, и заявления своего Председателя от 21 марта 2001 года (S/PRST/2001/9) и 24 апреля 2001 года (S/PRST/2001/12), рассмотрев доклад Генерального секретаря от 19 июля 2001 года (S/2001/713), ссылаясь на выводы Лиссабонской (S/1997/57, приложение) и Стамбульской встреч на высшем уровне Организации по безопасности и сотрудничеству в Европе (ОБСЕ), касающихся положения в Абхазии, Грузия, подчеркивая, что сохраняющееся отсутствие прогресса по ключевым вопросам всеобъемлющего урегулирования конфликта в Абхазии, Грузия, является неприемлемым, будучи глубоко обеспокоен срывом переговорной деятельности после случаев убийства и взятия заложников в апреле и мае 2001 года в Гальском районе, 8 и 9 июля 2001 года в Гульрипшском районе и вновь 22 июля 2001 года в Приморске, выражая свое сожаление в связи с отменой тринадцатой сессии Координационного совета грузинской и абхазской сторон, первоначально намеченной на 17 июля 2001 года, в результате отказа абхазской стороны участвовать после указанных инцидентов, ссылаясь на соответствующие принципы, содержащиеся в Конвенции о безопасности персонала Организации Объединенных Наций и связанного с ней персонала, принятой 9 декабря 1994 года, приветствуя важный вклад, который продолжают вносить Миссия

Организации Объединенных Наций по наблюдению в Грузии (МООННГ) и коллективные миротворческие силы Содружества Независимых Государств (миротворческие силы СНГ) в дело стабилизации ситуации в зоне конфликта, отмечая, что МООННГ и миротворческие силы СНГ продолжают поддерживать тесные рабочие отношения, и подчеркивая важность тесного сотрудничества между ними в выполнении их соответствующих мандатов, отмечая приглашение правительства Грузии в адрес Совета Безопасности направить миссию в регион,

1. приветствует доклад Генерального секретаря от 19 июля 2001 года;

2. сожалеет по поводу ухудшения ситуации в зоне конфликта из-за продолжающегося насилия, взятия заложников, роста преступности и деятельности незаконных вооруженных групп в зоне конфликта, что представляет собой постоянную угрозу мирному процессу;

3. решительно поддерживает непрерывные усилия, предпринимаемые Генеральным секретарем и его Специальным представителем при помощи Российской Федерации в качестве содействующей стороны, а также Группы друзей Генерального секретаря и ОБСЕ в целях содействия стабилизации ситуации и достижения всеобъемлющего политического урегулирования, которое должно включать урегулирование вопроса о политическом статусе Абхазии в составе Государства Грузия;

4. напоминает о намерении Специального представителя представить проект документа о распределении конституционных полномочий между Тбилиси и Сухуми в качестве основы для проведения субстантивных переговоров, а не в качестве попытки навязывать или диктовать какое-либо конкретное решение сторонам;

5. подчеркивает важное значение скорейшего представления сторонам указанного документа в качестве исходной точки и существенного стимула для переговоров о всеобъемлющем политическом урегулировании и глубоко сожалеет по поводу того, что Специальный представитель Генерального секретаря не смог сделать это;

6. подчеркивает также необходимость ускорения работы над проектом протокола о возвращении беженцев в Гальский район и мерах по восстановлению экономики, а также над проектом соглашения о мире и гарантиях по предотвращению и невозобновлению вооруженных столкновений;

7. призывает стороны, в частности абхазскую сторону, незамедлительно предпринять усилия для выхода из тупика и начать переговоры по ключевым политическим вопросам конфликта и всем другим нерешенным вопросам в рамках осуществляемого под эгидой Организации Объединенных Наций мирного процесса;

8. приветствует документы, подписанные в марте 2001 года на встрече в Ялте, посвященной мерам по укреплению доверия (S/2001/242), и настоятельно призывает грузинскую и абхазскую стороны целенаправленно и на основе сотрудничества осуществлять предложения, согласованные в этих документах;

9. призывает стороны возобновить свою работу в Координационном совете и его соответствующих механизмах в ближайшее по возможности время;

10. настоятельно призывает стороны действовать совместно через более эффективное использование имеющихся механизмов в рамках Координационного совета, с тем чтобы прояснить инциденты, имевшие место 8, 9 и 22 июля 2001 года, добиться освобождения все еще удерживаемых заложников и привлечь виновных к судебной ответственности;

11. вновь подтверждает неприемлемость демографических изменений в результате конфликта и вновь подтверждает также неотъемлемое право всех затронутых конфликтом беженцев и перемещенных лиц на возвращение в свои родные места в условиях безопасности и уважения достоинства в соответствии с международным правом и положениями Четырехстороннего соглашения от 4 апреля 1994 года (S/1994/397, приложение II);

12. настоятельно призывает стороны в этой связи безотлагательно и сообща заняться в качестве первого шага решением по-прежнему вызывающего серьезную озабоченность вопроса о неопределенном и ненадежном положении лиц, самостоятельно возвращающихся в Гальский район;

13. приветствует принимаемые правительством Грузии, Программой развития Организации Объединенных Наций, Управлением Верховного комиссара Организации Объединенных Наций по делам беженцев, Управлением по координации гуманитарной деятельности и Всемирным банком меры по улучшению положения беженцев и перемещенных лиц через их профессиональную подготовку и повышение их самообеспеченности при полном соблюдении их неотъемлемого права на возвращение в свои родные места в условиях безопасности и уважения достоинства;

14. с удовлетворением напоминает о проведенной под эгидой Организации Объединенных Наций совместной миссии по оценке в Гальском районе и ожидает обсуждения сторонами практических мер по выполнению рекомендаций миссии;

15. сожалеет по поводу всех нарушений Московского соглашения о прекращении огня и разъединении сил от 14 мая 1994 года (S/1994/583, приложение I) и с особой озабоченностью отмечает проведение обеими сторонами в июне и июле 2001 года военных учений в нарушение Московского соглашения;

16. выражает свою обеспокоенность по поводу вызывающей тревогу тенденции сторон ограничивать свободу передвижения МООННГ, препятствуя тем самым миссии выполнять свой мандат, настоятельно призывает обе стороны безотлагательно возобновить выполнение в полном объеме Московского соглашения, которое остается краеугольным камнем мирных усилий Организации Объединенных Наций, и призывает стороны обеспечить безопасность и свободу передвижения персонала Организации Объединенных Наций и другого международного персонала;

17. напоминает, что грузинская и абхазская стороны несут главную ответственность за безопасность МООННГ, миротворческих сил СНГ и другого международного персонала и за полное выполнение всех согласованных между ними соглашений в области безопасности с целью предотвращения любого дальнейшего ухудшения ситуации, и настоятельно призывает обе стороны привлечь к суду лиц, несущих ответственность за все инциденты захвата заложников, в частности за похищение двух наблюдателей МООННГ в Кодорском ущелье 10 декабря 2000 года;

18. напоминает грузинской стороне, в частности, о необходимости выполнить свое обязательство положить конец деятельности незаконных вооруженных групп, проникающих в Абхазию, Грузия, с контролируемой Грузией стороны вдоль линии прекращения огня;

19. приветствует то обстоятельство, что МООННГ постоянно держит в поле зрения вопрос об организации безопасности миссии, с тем чтобы обеспечить как можно более высокую степень безопасности своего персонала;

20. постановляет продлить мандат МООННГ на следующий период, заканчивающийся 31 января 2002 года, при условии рассмотрения Советом мандата МООННГ в случае внесения любых изменений в мандат или в присутствие миротворческих сил СНГ и выражает свое намерение провести тщательный обзор операции в конце ее текущего мандатного периода в свете шагов, предпринятых сторонами в целях достижения всеобъемлющего урегулирования;

21. просит Генерального секретаря продолжать регулярно информировать Совет и через три месяца с даты принятия настоящей резолюции представить доклад о положении в Абхазии, Грузия, и просит также Генерального секретаря организовать не позже, чем через три месяца, брифинг о прогрессе, достигнутом в политическом урегулировании, в том числе в разработке проекта документа, который его Специальный представитель намеревается представить сторонам, о чем говорится в пункте 4 выше;

22. постановляет продолжать активно заниматься этим вопросом.

საქართველოს პრეზიდენტის
გ ა ნ კ ა რ გ უ ლ ე ბ ა

N 790 2001 წლის 1 აგვისტო ქ. თბილისი

1998 წლის მაისში გალის მოვლენების შედეგად დაზარალებული მოსახლეობის ნორმირებული პურით უზრუნველყოფისათვის გაწეული მომსახურების ხარჯის ანაზღაურების მიზნით თანხის გამოყოფის შესახებ

1998 წლის მაისში გალის მოვლენების შედეგად დაზარალებული მოსახლეობის ნორმირებული პურით უზრუნველყოფისათვის გაწეული მომსახურების ხარჯის ანაზღაურების მიზნით საქართველოს ფინანსთა სამინისტრომ (ზ. ნოღაიდელი) სამეგრელოსა და ზემო სვანეთის მხარეში საქართველოს პრეზიდენტის სახელმწიფო რწმუნებულის აპარატს „2001 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესახებ" საქართველოს კანონით გათვალისწინებული საქართველოს სახელმწიფო სარეზერვო ფონდიდან გამოუყოს 394.0 (სამას ოთხმოცდათოთხმეტი) ათასი ლარი.

ე. შევარდნაძე

.

საქართველოს პრეზიდენტის
გ ა ნ კ ა რ გ უ ლ ე ბ ა

N 791 2001 წლის 1 აგვისტო ქ. თბილისი

"იძულებით გადაადგილებულ პირთა დასახმარებლად ახლებური მიდგომის პროგრამების პირველი ეტაპის დამთავრებისა და შემდგომში განსახორციელებელ ღონისძიებათა შესახებ" საქართველოს პრეზიდენტის 2001 წლის 23 აპრილის N334 განკარგულებაში ცვლილებების შეტანის თაობაზე

"იძულებით გადაადგილებულ პირთა დასახმარებლად ახლებური მიდგომის პროგრამების პირველი ეტაპის დამთავრებისა და შემდგომში განსახორციელებელ ღონისძიებათა შესახებ" საქართველოს პრეზიდენტის 2001 წლის 23 აპრილის N334 განკარგულებით დამტკიცებულ სამთავრობო კომისიის შემადგენლობაში შეტანილ იქნეს შემდეგი ცვლილებები:

1. კომისიის შემადგენლობიდან გამოყვანილ იქნეს გიორგი არსენიშვილი.
2. თედო ისაკაძეს ნაცვლად სამთავრობო კომისიის თავმჯდომარის მოადგილისა მიეთითოს სამთავრობო კომისიის თავმჯდომარე

ე. შევარდნაძე

საქართველოს პრეზიდენტის
გ ა ნ კ ა რ გ უ ლ ე ბ ა

N 801 2001 წლის 3 აგვისტო ქ. თბილისი

აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის არასამთავრობო და საქველმოქმედო ორგანიზაციების მიერ დევნილებისათვის

შემოტანილი ტვირთის შესახებ

აფხაზეთიდან დევნილი მოსახლეობის ყოფითი პირობების, სოციალური და ეკონომიკური მდგომარეობის გაუმჯობესების მიზნით:

1. აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის არასამთავრობო და საქველმოქმედო ორგანიზაციების მიერ დევნილებისათვის შემოტანილი ტვირთის ჰუმანიტარული ხასიათის დადგენა, ამ ტვირთის მიზნობრივი გამოყენება და კონტროლი დაევალოს აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის საერთაშორისო ჰუმანიტარული დახმარებისა და საქველმოქმედო საქმიანობის დეპარტამენტს.

2. აფხაზეთიდან დევნილთა ჰუმანიტარული დახმარების პროგრამა შეთანხმდეს საქართველოს ფინანსთა სამინისტროსთან.

3. შემოტანილი ტვირთის ჰუმანიტარული ხასიათი საერთაშორისო ჰუმანიტარული დახმარებისა და საქველმოქმედო საქმიანობის დეპარტამენტმა შეათანხმოს საქართველოს ფინანსთა სამინისტროსთან.

ე. შევარდნაძე

Протокол Гальской встречи грузинской и абхазской сторон

14 августа 2001 года в Гальском районе состоялась встреча грузинской и абхазской сторон. Встреча проходила под председательством Специального представителя Генерального секретатря ООН, г-на Дитера Бодена при участии Главного военного наблюдателя ООН генерала А. А. Баджуа и командующего КСПМ СНГ генерала Н. Сидорычева.

В ходе встречи стороны договорились о принятии следующих мер:

1. На основании Протокола от 11 июля 2000 года КСПМ СНГ и МООННГ в недельный срок осуществят проверку численности вооруженных формирований сторон, находящихся в Зоне Безопасности.
2. В связи со сложившейся ситуацией стороны призывают КСПМ СНГ активнее задействовать положения их Мандата, касающиеся принятия мер против актов насилия, террора и диверсий.
3. Стороны активизируют борьбу с незаконными вооруженными группами и лицами, действующими в Зоне Безопасности. С этой целью правоохранительные органы сторон будут осуществлять обмен информацией.
4. Правоохранительные органы сторон примут меры по установлению местонахождения незаконно удерживаемых лиц и взятию их под свою защиту с последеующей передачей представителям соответствующей стороны (Список удерживаемых лиц прилагается).

В десятидневный срок представители правоохранительных органов сторон проведут встречу для обмена информацией о принятых мерах.

За грузинскую сторону За абхазскую сторону
Г-н Малхаз Какабадзе Генерал-майор РаульХаджимба

От ООН От КСПМ СНГ
Г-н Дитер Боден Генерал-майор Николай Сидорычев

Приложение к Протоколу от 14 августа 2001 года

Список незаконно удерживаемых людей

На грузинской стороне

1. Г-н Арутюнян
2. Г-н Славик Кварчия
3. Г-н Кварчия (брат)
4. Г-н Поляков
5. Г-н Поляков
6. Г-н Гиви Харчилава
7. Г-н Михолажин

На абхазской стороне

1. Г-н Вахтанг Лашков
2. Г-н Зураб Зарандия
3. Г-н Темур Пация
4. Г-н Чаправа
5. Г-н Евстрах Соткилава
6. Г-н Жильвер Дзандзава
7. Г-н Хвича Дзандзава
8. Г-н Гоча Дзандзава
9. Г-н Бадри Цанава
10. Г-н Гиви Берая
11. Г-н Мераб Гогилава
12. Г-н Арнет Шония

საქართველოს პრეზიდენტის
ბ რ ძ ა ნ ე ბ უ ლ ე ბ ა
N 359 2001 წლის 10 სექტემბერი ქ.თბილისი

„რაიონული (საქალაქო), საოლქო, აფხაზეთისა და აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკების უმაღლეს სასამართლოებში ორგანიზაციული მუშაობისა და საქმისწარმოების წესის შესახებ" საქართველოს პრეზიდენტის 2000 წლის 27 ოქტომბრის N 466 ბრძანებულებით დამტკიცებულ დებულებაში დამატების შეტანის თაობაზე

„რაიონული (საქალაქო), საოლქო, აფხაზეთისა და აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკების უმაღლეს სასამართლოებში ორგანიზაციული მუშაობისა და საქმისწარმოების წესის შესახებ" საქართველოს პრეზიდენტის 2000 წლის 27 ოქტომბრის N 466 ბრძანებულებით დამტკიცებული დებულების 58-ე მუხლს ბოლოში დაემატოს შემდეგი წინადადება: „15 - შუამდგომლობა მეწარმის საქმიანობის შემოწმების შესახებ".

ე. შევარდნაძე

Восьмая Сессия Первой Рабочей Группы
11 сентября 2001 г. Тбилиси

Совместное Заявление

Восьмая Сессия Первой Рабочей Группы Координационного Совета состоялась в Тбилиси, во вторник 11 сентября 2001г., в Тбилисском офисе МООННГ. Генерал-майор Анис Ахмед Баджва председательствовал на Сессии. Грузинскую делегацию возглавлял г-н Поликарп Мониава, Абхазскую делегацию- генерал-лейтенант Владимир Аршба, при участии генерал-майора Дмитрия Бугаева от КСПМ СНГ. Г-н Малхаз Какабадзе и г-н Зураб Лакербая также приняли участие в работе Сессии. После приветствия Председателя были обсужденны следующие вопросы:

1 Вопросы безопасности.

А. Начальник штаба КСПМ СНГ сделал доклад о ситуации в зоне конфликта и в Кодорском ущелье.

Б. Грузинская Сторона предоставит информацию на четырехсторонней встрече, 20 сентября 2001 г. о выполнении пункта 2.4 Московского Соглашения о прекращении огня и разведении сил от 14 мая 1994 г.

В. В соответствии с этим Соглашением в Кодорском ущелье будет организовано регулярное патрулирование Миротворческих Сил и Международных наблюдателей. (Грузинская Сторона до конца сентября проведет

соответствующие консультации по обеспечению безопасности военных наблюдателей ООН и КСПМ СНГ)

Г. Грузинская Сторона, в случае необходимости, рассмотрит вопрос о возможности разового участия представителя Абхазской Стороны в патрулировании Кодорского ущелья.

Д. Стороны согласились, что в случае возникновения подозрения в произвольной казни задержанных лиц. Стороны должны незамедлительно обеспечить доступ группы врачей МООННГ к телу для проведения независимой экспертизы.

Е. В соответствии с Гальским Протоколом от 11 мая 2001 г. Грузинская Сторона проинформирует 20 сентября 2001 1. о ходе расследования уголовного дела в отношении лиц, переданных Абхазской Стороной.

МООННГ продолжит осуществление контроля за выполнением этого Протокола.

Ж. Абхазская сторона проведет проверку представленной 11 сентября с.г. Грузинской Стороной информации, и в случае ее подтвержденя примет меры по обеспечению безопасности мирного населения.

Гальский протокол от 14 августа 2001 г.

А. Стороны проинформировали о ходе выполнения пункта 4 Протокола Гальской встречи от 14 августа 2001 г.

Б. В отношении лиц, содержащихся на Абхазской стороне, было сообщено, что:

(1) Место нахождения двух лиц до сих пор неизвестно.

(2) Четверо заложников были освобождены.

(3) Один из них погиб.

В. В отношение лиц, содержащихся на Абхазской Стороне, было сообщено, что:

(1) Местонахождение шестерых похищенных пока еще неизвестно. (Включая г-на Габелия, который первоначально небыл включен в список Приложения к Протоколу).

(2) Шестеро заложников были освобождены.

(3) Тело одного погибшего было передано Грузинской стороне.

Г. Группа согласилась принять все меры для нахождения лиц, судьба которых еще не известна.

3. Совместная Группа по Исследованию Фактов. Председатель СГИФ сделал доклад о деятельности группы за период после последней сессии 10 июля 2001 г.

А. Стороны подтверждают, что в соответствии с договоренностями, достигнутыми на седьмой Сессии они будут обмениваться письменной информацией на еженедельных четырехсторонних встречах Совместной групы по Исследованию Фактов.

4. Был рассмотрен вопрос о пересмотре границы зоны ограничения вооружения. Главный Военный Наблюдатель МООННГ проведет дополнительные консультации
со Сторонами по этому вопросу с тем, чтобы выработать взаимоприемлемые рекомендации, до следующей Сессии Координационного Совета

5 Следующая Сессия. Девятая Сессия Первой Рабочей Группы состоится в штаб-квартире МООННГ в Сухуми в середине декабря 2001 г.

За Грузинскую сторону: За Абхазскую сторону:
Г-н Поликарп МОНИАВА Г-н. Владимир АРШБА

За МООННГ: За КСПМ СНГ:
Генерал-майор Анис, БАДЖВА Генерал-майор Дмитрий БУГАЕВ

Тбилиси
11 сентября 2001 г.

საქართველოს პრეზიდენტის
გ ა ნ კ ა რ გ უ ლ ე ბ ა
N 990 2001 წლის 18 სექტემბერი ქ. თბილისი

სოხუმის ი.ვეკუას სახელობის ფიზიკა-ტექნიკის ინსტიტუტის მუშაკთა რიცხოვნობის გაზრდის შესახებ

იმის გათვალისწინებით, რომ რუსეთის მიერ ცალმხრივი სავიზო რეჟიმის შემოღებამ გამოიწვია საქართველოს მოქალაქეთა ნაწილის დაბრუნება სამშობლოში, რომელთა შორის არის სოხუმის ი.ვეკუას სახელობის ფიზიკა-ტექნიკის ინსტიტუტის ყოფილი თერთმეტი თანამშ-რომელი:

1. საქართველოს ფინანსთა სამინისტრომ (ზ.ნოღაიდელი) 2001 წლის სექტემბრიდან მიმდინარე წლის ბოლომდე საქართველოს 2001 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტით საქართველოს ეკონომიკის, მრეწველობისა და ვაჭრობის სამინისტროს მეცნიერებისა და ტექნოლოგიების დეპარტამენტისათვის გათვალისწინებული საერთო ასიგნებებიდან გამოუყოს სოხუმის ი.ვეკუას სახელობის ფიზიკა-ტექნიკის ინსტიტუტს 2534 (ორი ათას ხუთას ოცდათოთხმეტი) ლარი, მათ შორის შრომის ანაზღაურების ფონდისათვის 1760 (ათას შვიდას სამოცი) ლარი თერთმეტი თანამშრომლის მინიმალური ხელფასით უზრუნველსაყოფად.

2. საქართველოს ეკონომიკის, მრეწველობისა და ვაჭრობის სამინისტროს მეცნიერებისა და ტექნოლოგიების დეპარტამენტმა (ლ.ჯა-ფარიძე) და საქართველოს ფინანსთა სამინისტრომ საქართველოს 2002 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტში გაითვალისწინოს სოხუმის ი.ვეკუას

სახელობის ფიზიკა-ტექნიკის ინსტიტუტის მუშაკთა რიცხოვნობის გაზრდა 205 საშტატო ერთეულამდე და შესაბამის ასიგნებათა გამოყოფა.

ე. შევარდნაძე

საქართველოს საგარეო საქმეთა მინისტრის ბ-ნ ი. მენაღარიშვილის გამოსვლიდან გაერო-ს გენერალური ასამბლეის 56-ე სესიაზე
2001 წლის 19 სექტემბერს ქ. ნიუ-იორკში

...საფრთხეები, რომლებზეც ყველანი დიდი ხანია ვსაუბრობთ, ჩვენს თვალწინ რეალობად იქცა. საქართველო, როგორც ქვეყანა, რომელმაც ამ ბოლო ათწლეულის მანძილზე დიდად იზარალა მრავალი სახის ტერორისტული ქმედებებისაგან, აქტიურ მონაწილეობას იღებს საერთაშორისო ტერორიზმის წინააღმდეგ ბრძოლაში. ამ თვალსაზრისით, თქვენთვის კარგად არის ცნობილი საქართველოს პრეზიდენტის ბატონ ედუარდ შევარდნაძის მიმართვაში გამოთქმული მოსაზრება სახელმწიფოთა მეთაურების შეხვედრის შესახებ.

ნება მობოძეთ თქვენი ყურადღება შევაჩერო საერთაშორისო ტერორიზმის ერთ-ერთ სახეობაზე - აგრესიულ სეპარატიზმზე. კიდევ ერთხელ მინდა აღვნიშნო საერთაშორისო უსაფრთხოებისათვის სეპარატისტული ტენდენციებით განპირობებული შიდა კონფლიქტების საშიშროება. საკუთარი გამოცდილებით გვინდა კიდევ ერთხელ დაგარწმუნოთ, რომ თავისი ბუნებით ის მეტად სახიფათოა და ადვილად შეუძლია უფრო ფართო კონფრონტაციაში გადაზრდა და კონფლიქტში სხვა რეგიონების ჩათრევაც. დაუშვებლად მიგვაჩნია საერთაშორისო თანამეგობრობის მხრიდან კონფლიქტებისადმი ამორჩევითი, არაერთგავაროვანი მიდგომების თუნდაც ერთი ფაქტის დაშვებაც, რაც მსოფლიო მასშტაბით ე.წ. გაყინული კონფლიქტების აღმოცენებას ძალზედ ნოყიერ ნიადაგს უქმნის. ამგვარი კონფლიქტების დაძლევა კი გაცილებით ძვირი ადამიანური თუ ფულადი რესურსები უჯდება კაცობრიობას, ვიდრე თუნდაც ძალზედ მწვავე დაპირისპირების საწყის ეტაპზე ჩაქრობა.

ნათელია, რომ დასახვეწია გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის დამოკიდებულება კონფლიქტების მოწესრიგების მიმართ. როგორც გენერალური მდივანი ამბობას, დღეს მსოფლიო საზოგადოება გაერთიანებული ერების ორგანიზაციისაგან "სიმპატიის სიტყვებზე მეტს" მოელის. გაერო-ს მიდგომა, რათა მან მსოფლიო ხალხების მხარდაჭერა დაიმსახუროს, რეალური, უწყვეტი და უნივერსალური უნდა იყოს, მიუხედავად რეგიონისა თუ კონფლიქტის ხასიათისა. ყველაფერი უნდა ვიღონოთ, რათა მოხდეს კოლექტიური ინტერესების თანხვედრა ეროვნულ ინტერესებთან. ასევე მიზანმიმართული და პრინციპული უნდა იყოს გაერო-ს პოზიცია კონფლიქტის შემდეგ მშვიდობის გრძელვადიანი შენარჩუნებისადმი. გაერო-ს ერთიანი საერთაშორისო ნორმის გამოყენებას

კონფლიქტებთან და პოსტკონფლიქტური მშვიდობის გამყარებასთან მიმართებაში ალტერნატივა არ გააჩნია.

დადგა დრო, მსოფლიო თანამეგობრობამ უფრო გადამწყვეტი ღონისძიებები გაატაროს მათ მიმართ, ვისაც გარკვეული მიზეზების გამო ხელს აძლევს შიდაკონფლიქტით გამოწვეული დაპირისპირებების შენარჩუნება და თავიანთი დესტრუქციული ქმედებებით ბლოკავენ მშვიდობიანი მოწესრიგების პროცესს. დადგა დრო, სათანადო პასუხი გაეცეს აფხაზეთში, საქართველო განხორციელებულ ეთნიკურ წმენდას. აფხაზმა სეპარატისტებმა სწორედ გარეშე სამხედრო ძალების მხარდაჭერით განახორციელეს ძალადობა ქართველი და სხვა ეროვნების ათასობით მშვიდობიანი მაცხოვრებლის მიმართ და 300 000-მდე ადამიანი გამოდევნეს თავიანთი საცხოვრებელი ადგილებიდან. დღემდე დარღვეული და ფეხქვეშ გათელილია ამ ადამიანების ხელშეუვალი უფლება - იცხოვრონ მშობლიურ მიწაზე. ძალზედ შემაშფოთებელია სეპარატისტთა პოზიცია უარი თქვან დევნილთა დაბრუნებაზე და ამით შეინარჩუნონ ძალადობით მიღწეული დემოგრაფიული ცვილებები. ამ მოვლენებს სათანდო შეფასების გარეშე საფუძველი ეცლება ყველა ჩვენს შემდგომ ქმედებას. ვფიქრობთ, უნდა დამთავრდეს დრო, როდესაც აგრესიული საპარატისტული რეჟიმები ცალკეული სახელმწიფოების მიერ სხვა სახელმწიფოებზე ზეწოლის მიზნით თავიანთი გავლენის სფეროების გასაძლიერებად გამოიყენებოდა, როგორც გამოცდილება გვიჩვენებს, ნებისმიერი რევერანსი მათ მიმართ საკმაოდ მძიმე შედეგებს იწვევს და ამყარებს ცენტრიდანულ პოზიციებს. მე არაერთხელ დამიფიქსირებია, რომ არ ყოფილიყო კონფლიქტი აფხაზეთში, არ იქნებოდა კონფლიქტი ჩეჩნეთში. ამ ორმა კონფლიქტმა საკმაოდ ნათლად დაგვანახა, რომ ნებისმიერ სახელმწიფოს ბუმერანგივით დაუბრუნდება სეპარატისტული რეჟიმის მხარდაჭერა.

აქვე კიდევ ერთხელ მინდა დავადასტურო, რომ ჩვენ აფხაზეთს განვიხილავთ საქართველოს შემადგენლობაში მსოფლიო პრაქტიკაში არსებული ყველაზე ფართო ავტონომიური უფლებებით და მზად ვართ ნებისმიერ დროსა და ვითარებაში ვაწარმოოთ მოლაპარაკებები ამ მიმართულებით. ჩვენ უდიდეს მნიშვნელობას ვანიჭებთ აფხაზეთის ეკონომიკურ აღორძინებას, აქტიურად ვუჭერთ მხარს იმ პროექტებს, რომელიც ამასთან დაკავშირებით გაერო-ს განვითარების პროგრამამ შეიმუშავა და რომლის ამოქმედება საქართველოს შემადგენლობაში აფხაზეთის პოლიტიკური სტატუსის განსაზღვრის შემდეგ დაუყონებლივ დაიწყება.

მიუხედავად იმისა, რომ უკვე რვა წელიწადია აფხაზეთში გაერო-ს ეგიდით სამშვიდობო პროცესი მიმდინარეობს, რაიმე რეალური პროგრესი კონფლქტის საბოლოო მოწესრიგების თვალსაზრისით არ შეინიშნება, ჯერ კიდევ გადაუწყვეტელია რეგიონის პოლიტიკური სტატუსის განსაზღვრის საკითხი საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის სრული დაცვით, რომლის არ არსებობის პირობებშიც მასიურ ხასიათს იღებს ადამიანების უფლებების დარღვევის ფაქტები. ვფიქრობთ, ეს გარემოება სერიოზული დასკვნების გაკეთებას მოითხოვს.

არ შემიძლია არ აღვნიშნო, რომ უშიშროების საბჭოს 1999 წლის ივლისის გადაწყვეტილებით გაერო-ს გენერალური მდივნის სპეციალურ წარმომადგენელს დაევალა დოკუმენტის შექმნა, რომელიც კონსტიტუციურ უფლებამოსილებებს გამიჯნავდა თბილისსა და სოხუმს შორის და რომელიც საფუძვლად დაედებოდა მხარეთა შორის შემდგომ მოლაპარაკებებს საქართველოს შემადგენლობაში აფხაზეთის პოლიტიკური სტატუსის განსაზღვრასთან დაკავშირებით. 1990 წლის ამ გადაწყვეტილებიდან დღემდე უკვე ორ წელიწადზე მეტია გასული, რეალური პრაქტიკული შედეგი კი დღემდე არ ჩანს. მიუხედავად იმისა, რომ დოკუმენტი უკვე კარგა ხანია მზად არის, ვერ და ვერ იქნა მიღწეული კონსენსუსი მეგობარი ქვეყნების ჯგუფს შორის ჯერ მის ცალკეულ პუნქტებთან, ხოლო შემდგომ მის საერთო კონსტრუქციასთან მიმართებით. საერთაშორისო თანამეგობრობის გავლენიანი სახელმწიფოს მხრიდან ამგვარი დათმობითი, არამკაფიო პოზიცია ნებსით თუ უნებლიეთ მხოლოდ სეპარატისტული რეჟიმის წისქვილზე ასხამს წყალს და მის მიზნებს ემსახურება.

საქართველოს არაერთხელ განუცხადებია თავისი შეშფოთება სუვერენული სახელმწიფოების ტერიტორიებზე უკონტროლო რეგიონების არსებობის გამო, რომელიც დე-ფაქტო სეპარატისტული რეჟიმების მიერ იმართება. განსაკუთრებით დაუშვებელია ამ რეჟიმების წახალისება გარეშე მხარეების მიერ. ამასთან დაკავშირებით, საყურადღებოა უკანასკნელ პერიოდში კონფლიქტის ზონაში განვითარებული მოვლენები, კერძოდ, არ შეიძლება არ აღინიშნოს გაერო-ს დამკვირვებელთა მისიის ვერტფრენის კატასტროფის მიზეზები. საქართველოს პოზიცია ამ მიმართებით ერთმნიშვნელოვანია და იგი ასახულია საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტროს 9 ოქტომბრის განცხადებაში. ამ ტრაგედიის ობიექტური და მიუკერძოებელი გამოძიების უზრუნველსაყოფად, აუცილებელია გამოძიების პროცესში საქართველოს წარმომადგენლების მონაწილეობა, მიუხედავად იმისა, რომ ვერტმფრენი ჩამოგდებული იქნა საქართველოს ხელისუფლების მიერ არაკონტროლირებად ტერიტორიაზე, საქართველო მზად არის ითანამშრომლოს ნებისმიერ საერთაშორისო კომისიასთან, რომელიც ობიექტურად გამოიძიებს ვერტმფრენის კატასტროფის მიზეზებს. ვსარგებლობ შემთხვევით და მინდა კიდევ ერთხელ მივუსამძიმრო აღნიშნულ კატასტროფაში დაღუპულთა ოჯახებს.

ამ მაღალი ტრიბუნიდან არ შემიძლია თქვენი ყურადღება არ გავამახვილო იმ ფაქტზე, რომ საქართველო დღეს ფართომასშტაბიანი პროვოკაციის საფრთხის წინაშე დგას. მხედველობაში მაქვს ქვეყნის საჰაერო სივრცის დარღვევებისა და ქვეყნის ტერიტორიის დაბომბვის ფაქტები, რომელსაც ადრეც ჰქონია ადგილი, მაგრამ ქართული მხარის პროტესტის მიუხედავად, რეაგირება არ მოჰყოლია. საქართველოს მხარე განიხილავს მისი საჰაერო სივრცის დარღვევისა და ტერიტორიების დაბომბვის ფაქტებს, როგორც საქართველოს სუვერენიტეტის ხელყოფისა და გარკვეული ძალების მიერ აფხაზეთის კონფლიქტის მშვიდობიანი გზით მოგვარების პროცესის ჩაშლის მცდელობას.

ეს ყველაფერი ხდება იმ ფონზე, როდესაც მთელი საერთაშორისო თანამეგობრობა, აშშ-ს ხელმძღვანელობით, მობილიზებულია კაცობრიობის უბოროტეს მტერთან - საერთაშორისო ტერორიზმთან საბრძოლველად. საქართველო მკაფიოდ ხედავს თავის ადგილს ტერორიზმთან მებრძოლი თანამეგობრობის რიგებში და არაერთგზის დაუფიქსირებია თავისი სრული მზადყოფნა პრაქტიკული თანამშრომლობისათვის. მით უმეტეს მიუღებელი და მტკივნეულია ჩვენთვის ნებისმიერი მცდელობა, ტერორიზმთან ბრძოლის კეთილშობილური ამოცანა საკუთარი მიზნების მისაღწევად იქნეს გამოყენებული.

კონფლიქტების გადაწყვეტისადმი არაადეკვატური მიდგომის აღმოფხვრა მრავალთაგან მხოლოდ ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი ასპექტია, რათა დაჩქარდეს საერთო ღირებულებებზე დაფუძნებული ახალი მსოფლიო წესრიგის რეალური შექმნა, რომლის პირობებშიც თანაბრად იქნება დაცული ყველა ადამიანის, ხალხისა და სახელმწიფოს უფლებები. XXI საუკუნის წესრიგი მართლაც რომ შეუთავსებელია ადამიანის უფლებების უხეშ და მასობრივ დარღვევებთან, რომელსაც საბოლოო ჯამში საერთაშორისო სისტემის დესტაბილიზაციამდე მივყავართ, რომ არაფერი ვთქვათ, თვით დემოკრატიის, როგორც ღირებულების გაუფასურებაზე. უდაოა, მსგავსი პრობლემების აღმოფხვრაში გადამწყვეტი როლი გაერო-ს რეფორმამ უნდა შეასრულოს. ვფიქრობ, ეს რეფორმა გარო-ს სამშვიდობო ოპერაციებსაც უნდა შეეხოს. საქართველო მხარს უჭერს ნებისმიერ ინიციატივას, რომელიც გაერო-ს სამშვიდობო პოტენციალის სრულყოფის, მათ შორის პრევენტიული ზომების გამოყენებისაკენ იქნება მიმართული.

თუკი თავდაპირველ ეტაპზე გაერო-ს სამშვიდობო ოპერაციები სახლმწიფოთაშორისი კონფლიქტების დარეგულირებით შემოიფარგლებოდა, სეპარატისტული ტენდენციების განვითარებამ გაერო-ს სამშვიდობო ფუნქციები ძირითადად ქვეყნის შიდა კონფლიქტებით განსაზღვრა. აქედან გამომდინარე, უპირველეს ყოვლისა აუცილებლად გვესახება წესდებაში გათვალისწინებული იმ პირობების გადახედვა, რაც აუცილებელია სამშვიდობო ოპერაციების ადრეული განლაგების (early deployment) აქტიური გამოყენება კონფლიქტის კერების საწყის ფაზაშივე ჩაქრობის მიზნით.

გაერო-ს სამშვიდობო ოპერაციების დაწყება კონფლიქტის ზონაში ან მისი მანდატის შეცვლა დღეისათვის მხოლოდ მხარეთა თამხმობით ხდება. ვფიქრობთ, მსგავსი მიდგომა გადახედვას მოითხოვს იმის გათვალისწინბით, რომ მსოფლიოში არსებული კონფლიქტების ერთი მხარე, როგორც წესი, სეპარატისტული, ცენტრიდანული მოძრაობაა, რომელიც ხშირად ცდილობს შეინარჩუნოს "სტატუს ქვო" და ამა თუ იმ ფორმით ხელი შეუშალოს სრულმასშტბიან საშვიდობო ოპერაციას. აქედან გამომდინარე, მშვიდობის ინტერესი უფრო მეტად უნდა განსაზღვრავდეს გაერო-ს საქმიანობას, ვიდრე რომელიმე მხარის თანხმობა.

ამასთანავე, დღევანდელ პირობებში არსებული გლობალიზაციისა და ინტეგრაციის პროცესების დროს, მიზანშეწონილია მოხდეს ერთა თვითგამორკვევის შესახებ გენერალური ასამბლეის 1970 წლის

რეზოლუციის მოდიფიცირება. აუცილებელია თვითგმორკვევის პრინციპების არაორაზროვნად გამოკვეთა, რათა ყოველგვარი საფუძველი გამოვაცალოთ აგრესიული სეპარატისტული მოქმედებების დაკანონების მცდელობას, რასაც ბოლო დროს ხშირად ცდილობენ გარკვეული პოლიტიკურ და აკადემიურ წრეებში. საერთაშორისო თანამეგობრობამ უფრო მკაფიოდ უნდა განსაზღვროს ამ პრობლემასთან დაკავშირებით ამოცანები, რათა ერთა თვითგამორკვევის პროცესმა ზიანი არ მიაყენოს სახელმწიფოთა სუვერენიტეტს და ტერიტორიულ მთლიანობას.

პრობლემის მასშტაბურობა გვაძლევს სფუძველს განვაცხადოთ, რომ უკომპრომისონი უნდა ვიყოთ, როდესაც საქმე ისეთ კონფლიქტებს ეხება, რომელთა მოწესრიგება სხვადასხვა აგრესიული რეჟიმების არაკონსტრუქციული მოქმედებითაა ბლოკირებული. არ შეიძლება არ მოვიხმო ბატონ კოფი ანანის 1999 წლის ყოველწლიურ მოხსენებაში (Preventing War and Disaster. A Growing Global Challenge, Kofi A. Annan, Secretary-General of the United Nations, 1999 Annual Report on the work of the Organization, paragraph 56) ფორმულირებული მოსაზრება, რომლის მიხედვით: "საერთაშორისო თაბამეგობრობა მზად უნდა იყოს პოლიტიკურად და საჭიროების შემთხვევაში სამხედრო გზითაც ჩაერთოს, მართოს და საბოლოოდ დაარეგულიროს კონფლიქტები, რომლებიც კონტროლს არ ექვემდებარებიან. ეს მოითხოვს ამჟამად მოქმედი კოლექტიური უსაფრთხოების სისტემის სრულყოფას. უფრო მეტიც, ეს მოითხოვს უფრო მეტ ნებასა და ძალისხმევას ადამიანის უფლებათა მასობრივი დარღვევების აღსაკვეთად.

ზემოთქმულიდან გამომდინარე, მთელი აქტუალობით იჩენს თავს გაერო-ს წესდების მე-7 თავის გამოყენების პირობების გადასინჯვის აუცილებლობა. უდავოა, რომ ახალ ეტაპზე იგი გაფართოებასა და ხარისხობრივ სახეცვლილებას საჭიროებს. სეპარატისტული ტენდენციებით გამოწვეული შიდა კონფლიქტები არანაკლებ საშიშია საერთაშორისო უსაფრთხოებისათვის, ვიდრე ცალკეულ შემთხვევებში ცივი ომით განპირობებული დაპირისპირება თუ საერთაშორისო ხასიათის კონფლიქტი. რეფორმირებულმა გაერომ უფრო კატეგორიულად და თამამად უნდა გამოიყენოს გაერო-ს წესდების მე-7 თავით გათვალისწინებული იძულებითი ღონისძიებების განხორციელების მექანიზმი.

საქართველო მთლიანად იზიარებს გაერო-ს მუდმივი მზადყოფნის სისტემის სრულყოფის აუცილებელ მოთხოვნას. ჩვენ მხარს ვუჭერთ გაერო-ს მუდმივი მზადყოფნის სწრაფი რეაგირების ძალების შეძლებისდაგვარად მოკლე ვადაში შექმნას, რომელთა აქტიური გამოყენებაც სამშვიდობო ოპერაციების თავდაპირველ ეტაპზე ხელს შეუწყობდა მრავალი კონფლიქტის თავიდან აცილებას.

უკვე ნათელია და არა ერთხელ ითქვა, რომ კონფლიქტის კერების წარმოქმნისა და გაფართოების ერთ-ერთ არსებით დეტონატორად მცირე და მსუბუქი შეიარაღების არაკონტროლირებადი გავრცელებით გამოწვეული სირთულეები გვევლინება. ამ კონტექსტში, გადაუდებელ აუცილებლობას წარმოადგენს გენერალური მდივნის "ათსწლეულის მოხსენებაში"

ფორმულირებული იმ ინიციატივების რეალიზაცია, რომლებიც მცირე შეიარაღების გაუვრცელებლობის გლობალური რეჟიმის შემოღებასთან, მსგავსი შეიარაღებით კანონიერი ვაჭრობის ტრანსპარენტულობის გაზრდასთან და მატერიალური სტიმულირების პროგრამების საშუალებით მოსახლეობიდან უკანონო იარაღის ამოღებასთან არის დაკავშირებული. სრულად ვუერთდებით გენერალური მდივნის შენიშვნას, რომ თუ მსოფლიომ დიდი ხანია ჩამოაყალიბა საერთაშორისო ნორმები ბირთვული თუ ქიმიური იარაღის გაუვრცელებლობასთან დაკავშირებით, ასეთივე უნდა იყოს მიდგომა მსუბუქი შეიარაღების გავრცელებასთან მიმართებითაც. ვფიქრობთ, უფრო ინტენსიური უნდა გახდეს აღნიშნული საკითხის განხილვა სპეციალურ ფორუმებზე...

...ქვეყნებისათვის, სადაც ადგილი აქვს კონფლიქტებს, რის გამოც დაუცველია ქვეყნის ეკონომიკური საზღვრები, შეზღუდულია ეკონომიკური ზრდა და რეფორმები, ვფიქრობთ, რომ ეკონომიკური ბერკეტების გამოყენება ერთ-ერთი საინტერესო მიმართულებაა, რის საფუძველზეც გარკვეული პირობები იქმნება კონფლიქტების საყოველთაო დარეგულირებისათვის. მაგალითისათვის აღვნიშნავთ გაეროს განვითარების პროგრამის დახმარებით განხორციელებულ ცხინვალის რეგიონის რეაბილიტაციის პროგრამას. აქვე მივესალმებით UNDP-ს დაინტერესებას ანალოგიური ნაბიჯები გადავდგათ აფხაზეთის რეგიონში.

...განსაკუთრებით აღსანიშნავია გაეროს განვითარების პროგრამის მოღვაწეობა საქართველოში, მას მნიშვნელოვანი წვლილი შეაქვს ქვეყნის დემოკრატიული ტრანსფორმაციის პროცესებში. მაგრამ ვფიქრობთ, საჭიროა თანამშრომლობის ახალი დღის წესრიგი.

უნდა აღინიშნოს UNDP-ის საერთაშორისო სავალუტო ფონდისა და მსოფლიო ბანკის უაღრესად მნიშვნელოვანი ერთობლივი ინიციატივა სიღარიბის ზრდის შემსუბუქების პროგრამის შემუშავებასთან დაკავშირებით, რომელშიც როგორც ერთ-ერთი პირველი ქვეყანა საქართველოც იღებს მონაწილეობას. ამ მხრივ, აქტუალურ საკითხად ისახება კონკრეტული პროექტის შემუშავება იძულებით გადაადგილებულ პირთა მცირე ბიზნესში, დასაქმების სხვადასხვა ფორმებში ჩართვის მიმართულებით, ქვეყნის ეკონომიკური სისტემის მართვის გაუმჯობესება.

...გვჯერა, რომ ერთიანი ძალისხმევით უახლოეს მომავალში შევძლებთ რეალური გავხადოთ საერთო ღირებულებებზე დამყარებული ახალი მსოფლიო წესრიგი, რომელიც როგორც პოლიტიკურ და ეკონომიკურ, ასევე კულტურულ განზომილებებს მოიცავს და რომლის არსებობის პირობებშიც ნებისმიერი ადამიანი, ხალხი თუ სახელმწიფო თავს უსაფრთხოდ იგრძნობს. აღნიშნულის უზრუნველყოფას, უპირველეს ყოვლისა, ისეთი უნივერსალური ორგანიზაციის პრეროგატივად განვიხილავთ, როგორიც გაერთიანებული ერების ორგანიზაციაა, რომლის ეფექტურ საქმიანობაზეც ძირითადად იქნება დამოკიდებული მსოფლიო ცივილიზაციის ხვალინდელი დღე.

საქართველოს პარლამენტის
განცხადება

სოხუმის რეჟიმმა მიიღო გადაწყვეტილება მიმდინარე წლის 24 ნოემბერს ე.წ. სახალხო კრების – აფხაზეთის რესპუბლიკის პარლამენტის არჩევნების ჩატარების შესახებ

მიუხედავად იმისა, რომ მსოფლიო გაერთიანებამ არაერთგზის კატეგორიულად გამოხატა თავისი პოზიცია – აფხაზეთის მოსახლეობის ორი მესამედის დევნილობის ვითარებაში ჩატარებული ნებისმიერი დონის არჩევნების იურიდიული ძალის არმქონედ და ბათილად ცნობის თაობაზე, სოხუმის რეჟიმი ამ ნაბიჯით კვლავ განაგრძობს გაეროს აზრისა და შეფასებების იგნორირებას, ცდილობს თავისი ლეგიტიმურობის დასამტკიცებლად დაკანონებულად წარმოაჩინოს აფხაზეთში ძალადობით შეცვლილი დემოგრაფიული ვითარება, არ დაუშვას დევნილთა დაბრუნება მშობლიურ ადგილებში, გადაწყვეტილად ჩათვალოს ე.წ. დამოუკიდებლობის საკითხი, ფეხქვეშ გათელოს ასეულათასობით ადამიანის კანონიერი ინტერესები.

ე.წ. პარლამენტის მორიგი არჩევნები არის სოხუმის რეჟიმის კიდევ ერთი მცდელობა, არ ცნოს ეუთოს ბუდაპეშტის (1994 წ), ლისაბონის (1996 წ.) და სტამბულის (1999 წ.) სამიტის შეხვედრებზე ოფიციალურად აღიარებული აფხაზეთში ქართული მოსახლეობის ეთნიკური წმენდის შედეგები.

საქართველოს პარლამენტი ღრმად არის დარწმუნებული, რომ აღნიშნული უკანონო არჩევნების ჩატარება ამჯერადაც არ დარჩება მსოფლიო გაერთიანების ქვეყნების მხრიდან პრინციპული რეაგირების გარეშე. ამასთან, დროა, რომ სოხუმის რეჟიმმა საერთაშორისო სამართლის ნორმების შესაბამისად დაიწყოს დევნილთა უსაფრთხო და შეუქცევადი დაბრუნების პროცესი, ყურად იღოს მსოფლიოს წამყვან სახელმწიფოთა მოთხოვნა აფხაზეთის სტატუსის თაობაზე დიალოგის დაწყების შესახებ.

საქართველოს პარლამენტი აფხაზეთის ტერიტორიაზე მოქმედი პოლიტიკური პარტიებისა და მოსახლეობის ყურადღებას მიაქცევს იმ გარემოებას, რომ სოხუმის რეჟიმის მიერ არჩევნების ჩატარება დევნილი მოსახლეობის მონაწილეობის მიუღებლად გამოიწვევს არამარტო გაეროს წევრ სახელმწიფოთა ნეგატიურ დამოკიდებულებას, არამედ არალეგიტიმურს გახდის ამ არჩევნების შედეგებს და შელახავს დევნილთა პოლიტიკურ უფლებებს.

საქართველოს პარლამენტი სთხოვს გაეროს უშიშროების საბჭოს, უახლოეს სხდომაზე კატეგორიულად დასვას საკითხი აფხაზეთში კონფლიქტის მოწესრიგების ამჟამად არსებული ვითარების დაუშვებლობის და მდგომარეობის შესაცვლელად შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელების აუცილებლობის შესახებ.

საქართველოს პარლამენტს აღნიშნულთან დაკავშირებით საჭიროდ მიაჩნია, რომ საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრომ ოფიციალური განცხადება გააკეთოს გაეროს უშიშროების საბჭოს, ეუთოს, საქართველოს

საკითხში გაეროს გენერალური მდივნის მეგობარი ქვეყნების ჯგუფისა და დსთ-ს ქვეყნების მეთაურთა სახელზე.

თბილისი,
2001 წლის 27 სექტემბერი

საქართველოს პრეზიდენტის
გ ა ნ კ ა რ გ უ ლ ე ბ ა

N 1020 2001 წლის 27 სექტემბერი ქ. თბილისი

აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის გულრიფშის რაიონის კოდორის ხეობაში 2001 წელს გასატარებელი ღონისძიებებისა და მოსახლეობისათვის სოციალური დახმარების შესახებ

აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის გულრიფშის რაიონის კოდორის ხეობის მოსახლეობის უსაფრთხოების უზრუნველსაყოფად და მათთვის სოციალური დახმარების გაწევის მიზნით:

1. საქართველოს თავდაცვის სამინისტრომ (დ. თევზაძე) და საქართველოს სახელმწიფო საზღვრის დაცვის სახელმწიფო დეპარტამენტმა (ვ. ჩხეიძე) გააგრძელონ მუშაობა ხეობის და სახელმწიფო საზღვრის დაცვის უზრუნველსაყოფად.

2. საქართველოს პროკურატურამ (გ.მეფარიშვილი) და საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრომ (კ.თარგამაძე) კოდორის ხეობაში პრეზიდენტის სახელმწიფო რწმუნებულთან (ე. კვიციანი) ერთად მიიღონ გადამჭრელი ზომები ხეობაში მართლწესრიგის განსამტკიცებლად.

3. საქართველოს პროკურატურამ, აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭომ (ლ. ცაავა), უმაღლესი სასამართლოს თავმჯდომარემ (ვ.თორდია), და პროკურატურამ (ა.ლაცუზბაია) საქართველოს იუსტიციის საბჭოსთან ერთად წარმოადგინონ წინადადებები აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის გულრიფშის რაიონის კოდორის ხეობაში სასამართლო ხელისუფლების დაწესებულებების (სასამართლო, პროკურატურა) ფუნქციონირებისათვის.

4. საქართველოს ფინანსთა სამინისტრომ (ზ.ნოღაიდელი) საქართველოს ეროვნულ ბანკში გახსნილი სპეციალური ანგარიშიდან N000700564 „შემოსავლები უკრაინის დახმარებით შემოტანილი ხორბლიდან" გამოუყოს სააქციო საზოგადოება ქუთაისის „წისქვილს" 126 000 (ას ოცდაექვსი ათასი) ლარი თბილისის მარცვლისა და ნავთობპროდუქტების საერთაშორისო ბირჟიდან 167 ტონა უკრაინული და 167 ტონა აშშ ხორბლის შესაძენად, კოდორის ხეობის მოსახლეობის დახმარებისათვის 200 (ორასი) ტონა ხორბლის ფქვილის დასამზადებლად.

5. სააქციო საზოგადოება „ქუთაისის წისქვილმა" საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს წარუდგინოს გაწეული მუშაობის ხარჯთა ნუსხა, შეთანხმებული სოფლის მეურნეობისა და სურსათის სამინისტროსთან.

6. საქართველოს თავდაცვის სამინისტრომ უზრუნველყოს სააქციო საზოგადოება „ქუთაისის წისქვილში" კოდორის ხეობის მოსახლეობისათვის დამზადებული ფქვილის ტრანსპორტირება დანიშნულების ადგილამდე და წარუდგინოს ფინანსთა სამინისტროს ამ ღონისძიებების განხორციელებისათვის საჭირო დანახარჯის ჩამონათვალი.

7. საქართველოს ტრანსპორტისა და კომუნიკაციების სამინისტრომ (მ. ადეიშვილი) უზრუნველყოს:

ა) ხეობაში საქართველოს ტელემაუწყებლობის აღდგენა და სატელეფონო კავშირის დამყარება;

ბ) ქუთაისი-გენწვიშის მიმართულებით ვერტმფრენის კვირაში ერთი რეგულარული საჰაერო და თბილისი-გენწვიშის საავტომობილო რეისის დანიშვნა.

8. რეგიონში შრომითი რესურსების ათვისების მიზნით საქართველოს ეკონომიკის, მრეწველობის და ვაჭრობის სამინისტრომ (ი. ჩხარტიშვილი) წარმოადგინოს წინადადებები ხეობაში მცირე ბიზნესის განვითარებისათვის (მეცხოველეობა, მეფუტკრეობა, ხე-ტყის გადამუშავება) და ადგილობრივი მოსახლეობის მიერ წარმოებული ნამატი პროდუქტების (ხორცის, ყველის, თაფლის, ხილ-კენკრისა და სხვა პროდუქციის) ადგილზე დამზადების უზრუნველსაყოფად.

9. საქართველოს იუსტიციის სამინისტრომ უზრუნველყოს კოდორის ხეობაში სანოტარო მოქმედებათა განხორციელებისათვის საჭირო საკადრო და ორგანიზაციულ ღონისძიებათა გატარება.

10. საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობის დაცვისა და სოციალური უზრუნველყოფის სამინისტრომ (ა.ჯორბენაძე):

ა) უზრუნველყოს აჟარის საავადმყოფო და რეგიონში განლაგებული ამბულატორიები საჭირო მედიკამენტებითა და სამედიცინო-ტექნიკური აღჭურვილობით;

ბ) მიიღოს ზომები ხეობის მოსახლეობის ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის პრობლემების გადასაწყვეტად.

11. საქართველოს განათლების სამინისტრომ (ა. კარტოზია) 2001-2002 სასწავლო წელს თბილისის ივანე ჯავახიშვილის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტის მოსამზადებელ განყოფილებაზე გამოყოს კოდორის ხეობის მოსახლეობისათვის გასაუბრების წესით ჩასარიცხად 50 (ორმოცდაათი) ადგილი, უნივერსიტეტისათვის დამტკიცებული წლიური ასიგნების ფარგლებში.

12. საქართველოს სათბობ-ენერგეტიკის სამინისტრომ (დ. მირცხულავა) უზრუნველყოს ხეობის ელექტრიფიკაციის სამუშაოების დასრულება, მიკროელექტროსადგურების ადგილზე დამონტაჟება-ამოქმედება.

13. საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრომ უზრუნველყოს კოდორის ხეობის მიმართულებით ზამთრის მარაგის სურსათის უსაფრთხო, უდანაკარგო და შეუფერხებელი გადაადგილება.

14. კოდორის ხეობაში საქართველოს პრეზიდენტის სახელმწიფო რწმუნებულმა ე. კვიციანმა მიმდინარე წლის ბოლო კვარტალში მთავრობის სხდომაზე წარადგინოს ანგარიში ამ განკარგულების შესრულების მიმდინარეობის შესახებ.

15. ამ განკარგულების შესრულების კონტროლი განახორციელონ საქართველოს ფინანსთა სამინისტრომ, სოფლის მეურნეობისა და სურსათის სამინისტრომ (დ.კირვალიძე) და საქართველოს პრეზიდენტის რეგიონალური პოლიტიკისა და მართვის სამსახურმა (ზ.ხატიძე).

ე. შევარდნაძე

Ассамблея Совета Европы

Резолюция 1257 (2001) 1

О выполнении Грузией своих обязательств

1. Ассамблея приветствует усилия, которые предприняла Грузия с момента ее вступления в Организацию 27 апреля 1999 года с целью выполнения ряда обязательств, которые она приняла согласно заключению Ассамблеи № 209 (1999).

2. В отношении подписания и ратификации конвенций Ассамблея с удовлетворением отмечает, что: Грузия ратифицировала в сроки, указанные в заключении № 209, Европейскую конвенцию о правах человека, а также протоколы №№ 4, 6 и 7 к ней; на настоящий момент Грузия является единственным государством-членом, которая 15 июня 2001 года ратифицировала протокол № 12 к Европейской конвенции о правах человека; Грузия также ратифицировала Европейскую конвенцию по предупреждению пыток и бесчеловечного или унижающего достойнство обращения или наказания и протоколы 1 и 2 к ней, Европейскую конвенцию о выдаче и протоколы к ней, Европейскую конвенцию о взаимной помощи по уголовным делам, Генеральное соглашение о привилегиях и иммунитетах и протоколы к нему, а также подписала и ратифицировала Европейскую социальную хартию; она также ратифицировала Женевскую конвенцию о статусе беженцев и протокол к ней от 1967 года.

3. С другой стороны, Ассамблея сожалеет, что Грузия: не ратифицировала в течение года после вступления Дополнительный протокол к Европейской конвенции о правах человека, который она подписала в июне 1999 года, а также Рамочную конвенцию о защите национальных меньшинств, которую она подписала в январе 2000 года; не подписала и не ратифицировала Европейскую хартию региональных языков или языков меньшинств, Европейскую хартию местного самоуправления, Европейскую рамочную конвенцию о трансграничном сотрудничестве и протоколы к ней, а также Европейскую конвенцию об отмывании, выявлении, изъятии и конфискации доходов от преступной деятельности.

В отношении внутреннего законодательства Ассамблея признает, что Грузия приняла законы во многих областях, в том числе Избирательный кодекс, Закон

об адвокатуре, новый закон о пребывании под стражей, Общий административный кодекс, закон о внесении поправок в Закон об омбудсмене, закон о внесении поправок в Закон о местном самоуправлении, но озабочена недостаточными усилиями по обеспечению их соблюдения и напоминает о необходимости надлежащего выполнения действующего законодательства.

Ассамблея также поддерживает усилия, предпринятые по подавлению и искоренению хронической широкомасштабной коррупции в стране, и в этом смысле приветствует выполнение Национальной программы по борьбе с коррупцией. В отношении проведения реформ Ассамблея признает, что приняты меры по совершенствованию функционирования судебной системы, особенно в вопросах борьбы с коррупцией и некомпетентности в судебной системе, надзора за исполнением судебных решений, а также реформирования прокуратуры. Она также отмечает позитивные шаги, предпринятые для реформирования пенитенциарной системы, а именно передачу пенитенциарных учреждений из ведения Министерства внутренних дел в систему Министерства юстиции, строительство новой тюрьмы и меры по борьбе с коррупцией. В интересах разрешения застарелых проблем в сфере отправления правосудия Ассамблея призывает Грузию ускорить проведение этих и иных идущих реформ и осуществлять их в соответствии со стандартами Совета Европы, в частности в том что касается функционирования судебной системы и условий содержания в тюрьмах и следственных изоляторах.

В отношении внутреннего законодательства и проведения реформ Ассамблея призывает Грузию укреплять сотрудничество с Советом Европы с целью обеспечения полного соответствия законодательства Грузии принципам и стандартам Организации, и в частности: сотрудничать с экспертами-юристами Совета Европы по целому ряду законопроектов, которые были подготовлены за последнее время, включая новый проект закона о полиции, проект закона о внесении поправок в закон о прокуратуре, проект закона об альтернативных видах наказания, и обеспечить их принятие парламентом Грузии не позднее января 2003 г.; выполнить рекомендации экспертов Совета Европы в уголовно-процессуальной сфере, в отношении функций прокуратуры, заключения под стражу, следственной деятельности и предварительного заключения; в тесном сотрудничестве с Европейским комитетом по предупреждению пыток и бесчеловечного или унижающего достоинство обращения или наказания провести в жизнь рекомендации, высказанные по итогам его визита в мае 2001 года; представить недавно принятый Избирательный кодекс на экспертизу в Европейскую комиссию за демократию через право (Венецианскую комиссию) с тем, чтобы оценить, насколько полно в действующем законодательстве о выборах учтены рекомендации, высказанные в 1999 году Специальной комиссией Парламентской Ассамблеи по наблюдению за выборами и Бюро по демократическим институтам и правам человека ОБСЕ (БДИПЧ); конструктивно сотрудничать с Конгрессом местных и региональных властей Европы (КМРВЕ) и в частности: выполнить рекомендации, высказанные Конгрессом в 1999 году в интересах укрепления местного и регионального самоуправления в Грузии включая принятие поправок к действующему законодательству, нового законодательства и административных процедур, соответствующих Европейской хартии местного самоуправления; передать на экспертизу текст нового закона о внесении поправок в Закон о местном самоуправлении; принять содействие в подготовке и наблюдении за предстоящими местными выборами; незамедлительно провести коллоквиум по вопросам регионализации, который

мог бы помочь в решении проблем регионального и территориального устройства Грузии. активизировать сотрудничество в рамках «Группы государств по борьбе с коррупцией» (ГРЕКО), имея в виду выполнять ее рекомендации по борьбе с коррупцией;

ускорить работу, проводимую вместе с Советом Европы и УВКБ ООН по вопросу о возвращении депортированного месхетинского населения включая продолжающуюся правовую экспертизу проекта закона «О репатриации лиц, депортированных из Грузии в 1940-е годы советским режимом», имея ввиду предоставить ему такой же статус, какой был признан за депортированными других национальностей, которые были возвращены в Грузию при советском режиме.

В отношении свободы прессы и СМИ Ассамблея призывает Грузию разработать и принять закон об электронных СМИ с тем, чтобы регулировать их деятельность и гарантировать независимость, плюрализм и объективность грузинских электронных СМИ, а также проводить консультации с экспертами Совета Европы по любым новым законопроектам.

В отношении Уголовно-процессуального кодекса Ассамблея сожалеет, что новый Кодекс, который был первоначально разработан в тесном взаимодействии с экспертами Совета Европы, оказался искажен различными поправками, принятыми парламентом в течение нескольких недель после вступления страны в Организацию в мае и июне 1999 года, и что в июне 2001 года был принят новый пакет поправок без предварительных консультаций с экспертами Совета Европы. Она настоятельно призывает власти Грузии значительно активизировать сотрудничество с Советом Европы в этом отношении. Ассамблея сожалеет, что не было достигнуто значительного прогресса в вопросах соблюдения прав человека:

она выражает глубокую озабоченность обвинениями в жестоком обращении или пытках в отношении лиц, содержащихся в полицейских участках и следственных изоляторах, фактами произвольных арестов и заключения под стражу, нарушения прав во время содержания под арестом или в следственных изоляторах - в особенности права на встречу с адвокатом и на общение с семьей, жалобами на нарушение процессуальных прав, фактов запугивания, нарушения права на частную жизнь, прослушивания телефонных переговоров и т.д.;

она обеспокоена поведением полиции и других правоохранительных органов и осуждает любое несоразмерное применение насилия силами безопасности против мирных демонстрантов;

она глубоко озабочена неоднократным применением насилия со стороны ортодоксальных экстремистов против представителей малых религиозных групп, таких как свидетели Иеговы и баптисты;

Ассамблея настоятельно призывает власти Грузии провести надлежащее расследование всех фактов нарушений прав человека и злоупотреблений властью, привлечь виновных к ответственности вне зависимости от служебного положения и принять радикальные меры для того, чтобы окончательно утвердить в стране принципы и стандарты Совета Европы;

Ассамблея призывает власти Грузии санкционировать обнародование доклада Европейского комитета по предупреждению пыток и бесчеловечного и унижающего обращения или наказания о визите, проведенном в мае 2001 года.

4. В отношении обязательств, связанных со статусом автономных территорий и урегулирования территориальных конфликтов мирными

средствами Ассамблея приветствует прогресс, достигнутый в предоставлении автономного статуса Аджарии в апреле 2000 года, но сожалеет об отсутствии значительного прогресса в деле политического урегулирования южно-осетинского и абхазского конфликтов - несмотря на усилия правительства Грузии.

5. Наряду с этим Ассамблея признает отсутствие объективных условий для того, чтобы власти Грузии смогли выполнить свое обязательство по введению в действие правовой базы, определяющей статус автономных территорий, и по разработке правовой базы для учреждения второй палаты парламента.

6. В отношении абхазского конфликта Ассамблея: призывает руководство Грузии и Абхазии продолжать переговоры о статусе Абхазии и о возвращении в Абхазию всех перемещенных лиц, желающих вернуться туда;

напоминает, что Грузия должна принять законодательные и административные меры по возвращению или возмещению стоимости имущества, утраченного лицами, вынужденными оставить свои дома в ходе конфликтов 1990-1994 годов.

7. В свете вышеизложенных соображений Ассамблея делает вывод о том, что хотя со времени вступления страны в Организацию достигнут определенный прогресс, Грузия выполняет далеко не все свои обязательства государства - члена Совета Европы. Ассамблея постановляет продолжать процедуру мониторинга в отношении Грузии в тесном взаимодействии с делегацией Грузии.

г. Страсбург
24-28 сентября 2001 г.

საქართველოს პარლამენტის
დ ა დ გ ე ნ ი ლ ე ბ ა

აფხაზეთის ტერიტორიაზე შექმნილ მდგომარეობასთან დაკავშირებით

ვინაიდან საქართველომ ბოლო წლებში თავად იწვნია სეპარატიზმის, საერთაშორისო ტერორიზმისა და აგრესიის ტრაგიკული შედეგები, ამ მოვლენებს შეეწირა ათეულათასობით ჩვენი თანამემამულის სიცოცხლე, ასეულათასობით აფხაზეთის მკვიდრი კი დევნილად იქცა საკუთარ ქვეყანაში;

ვინაიდან აფხაზეთის კონფლიქტის ზონაში 1994 წლის ივლისში დსთ-ის ეგიდით რუსეთის სამშვიდობო ძალების შეყვანის შემდეგ არ შეწყვეტილა ქართველების წინააღმდეგ მიმართული ეთნოწმენდის პოლიტიკა, დადასტურებულია, რომ ამ ხნის განმავლობაში ე.წ. უსაფრთხოების ზონაში დაიღუპა 1700-ზე მეტი ადამიანი, სამშვიდობო ძალების მიერ მშვიდობიანი მოსახლეობის მიმართ განხორციელდა უამრავი დანაშაული, აფხაზეთი გადაიქცა ტერორისტების, იარაღითა და ნარკოტიკებით მოვაჭრეების და სხვა ორგანიზებულ დამნაშავეთა სათარეშო, განუკითხავ, უკონტროლო ტერიტორიად;

ვინაიდან რუსეთის არაკონსტრუქციული მიდგომის შედეგად ჩიხში მოექცა და ბლოკირებულია გაერო-სა და საქართველოს მეგობარი ქვეყნების წარმომადგენლების მიერ აფხაზეთის სტატუსის შესახებ შემუშავებული პროექტის განხილვა და მიღება;

ვინაიდან ბოლო პერიოდში შემაშფოთებელი სახე მიიღო საქართველოს მიმართ რუსეთის ოფიციალური წრეების ტენდენციურმა და აგრესიულმა განცხადებებმა, რომლებიც აშკარა გამოხატულებაა ორმაგი სტანდარტის პოლიტიკის წარმოებისა იმ ხელმძღვანელ პირთა მიერ, რომლებიც დღესაც აგრძელებენ რუსეთის ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენის მიზნით ჩეჩნეთში ფართომასშტაბიანი სამხედრო ოპერაციის განხორციელებას;

ვინაიდან ბოლო დღეებში საქართველოს საჰაერო სივრცის არაერთხელ დარღვევისა და ტერიტორიების დაბომბვის შემდეგ ნათლად გამოიკვეთა, რომ რუსეთი გამოდის კონფლიქტში ჩართულ მხარედ და რომ სამშვიდობო ძალების ფუნქცია „საზღვრის" დაფიქსირებით შემოიფარგლება და ისინი არათუ კონფლიქტის მოგვარების ხელშემწყობად, არამედ გამღვივებლად გვევლინებიან, რასაც ადასტურებს ის, რომ საქართველოს ხელისუფლებასთან შეუთანხმებლად ხდება აფხაზეთში დამატებითი სამხედრო კონტინგენტის შეყვანა და შეიარაღების შეტანა;

ვინაიდან დსთ-ის ეგიდით მოქმედმა რუსეთის სამშვიდობო ძალებმა არ შეასრულეს მათზე დაკისრებული მისია და ხელი შეუწყვეს აფხაზეთის ტერიტორიაზე საბრძოლო მოქმედებების განახლებას;

საქართველოს პარლამენტი **ადგენს:**

1. მიზანშეუწონლად იქნეს მიჩნეული დსთ-ის კოლექტიური სამშვიდობო ძალების შემდგომი ყოფნა საქართველოს ტერიტორიაზე.

2. წინადადება მიეცეს საქართველოს პრეზიდენტს:

ა) განახორციელოს საქართველოს კონსტიტუციით, კანონმდებლობითა და საერთაშორისო სამართლით გათვალისწინებული პროცედურები დსთ-ის კოლექტიური სამშვიდობო ძალების საქართველოს ტერიტორიიდან დაუყოვნებლივ და უპირობოდ გაყვანის მიზნით;

ბ) გაეროს, ეუთოს და საქართველოს მეგობარი ქვეყნების მთავრობების წინაშე სასწრაფოდ დასვას შემდეგი საკითხი — კონფლიქტის ზონაში რუსეთის სამშვიდობო კონტინგენტის სანაცვლოდ შეყვანილ იქნეს საერთაშორისო სამშვიდობო ძალები, ამასთან, გაიზარდოს სამხედრო დამკვირვებელთა რაოდენობა და გაფართოვდეს მათი მანდატი;

გ) გამოიყენოს მის ხელთ არსებული ყველა საშუალება სტამბოლის სამიტზე მიღებულ გადაწყვეტილებათა დაუყოვნებლივ შესასრულებლად.

3. საქართველოს აღმასრულებელმა ხელისუფლებამ უზრუნველყოს შესაბამისი ღონისძიებების გატარება კონფლიქტის ზონის მიმდებარე ტერიტორიის უსაფრთხოების დაცვის მიზნით.

4. მიუხედავად იმისა, რომ დევნილ მოსახლეობას საერთაშორისო სამართლის აღიარებული ნორმების საფუძველზე აქვს უფლება, ნებისმიერი საშუალების გამოყენებით დაუბრუნდეს მშობლიურ კერას, საქართველოს პარლამენტი კიდევ ერთხელ ადასტურებს თავის ერთგულებას აფხაზეთის კონფლიქტის მშვიდობიანი გზით მოგვარების პრინციპისადმი.

5. საქართველოს პარლამენტი მიმართავს აფხაზეთის მოსახლეობას, რომელმაც საკუთარ თავზე გამოსცადა ძმათამკვლელი ომის სიმწარე და საშინელება, დაღუპულ აფხაზ და ქართველ მებრძოლთა ნათესავებს, აგრეთვე იმათ, ვინც ერთად უნდა აშენოს ერთიანი საქართველოს მომავალი, არ დაუშვან გარეშე ძალების მიერ თავს მოხვეული შეიარაღებული დაპირისპირების განმეორება.

6. საქართველოს პარლამენტი მოუწოდებს საქართველოს პრეზიდენტს, გააააქტიუროს ძალისხმევა აფხაზურ მხარესთან სამშვიდობო მოლაპარაკებების წარმოებასთან დაკავშირებით.

7. საქართველოს პარლამენტი გამოხატავს საქართველოს მოსახლეობის უზენაეს ნებას და მისწრაფებას და აცხადებს, რომ ის არასოდეს შეეგუება ქვეყნის ისტორიულად განუყოფელი ნაწილის დაკარგვას და აფხაზეთის ტერიტორიაზე მშვიდობა და სტაბილურობა უზრუნველყოფილი იქნება ერთიანი ქართული სახელმწიფოს ფარგლებში აფხაზეთის ფართო ავტონომიის საბოლოოდ განსაზღვრისა და ყველა დევნილის საკუთარ ფუძეზე დაბრუნების შემდეგ, რაც საქართველო-რუსეთის ურთიერთობების მოგვარების მყარი საფუძველი გახდება.

8. საქართველოს პარლამენტი გამოხატავს მზადყოფნას, ინტენსიური კონსულტაციები გამართოს რუსეთის ფედერაციის საკანონმდებლო და აღმასრულებელ ხელისუფლებასთან ორ ქვეყანას შორის შემდგომი დაძაბულობის თავიდან აცილების მიზნით.

საქართველოს პარლამენტის
თავმჯდომარე *ზურაბ ჟვანია*

თბილისი, 2001 წლის 11 ოქტომბერი

Постановление Государственной Думы
Федерального Собрания Российской Федерации

О заявлении Государственной Думы Федерального Собрания Российской Федерации "О состоянии российско-грузинских отношений"

Государственная Дума Федерального Собрания Российской Федерации п о с т а н о в л я е т:

1. Принять заявление Государственной Думы Федерального Собрания Российской Федерации "О состоянии российско-грузинских отношений".
2. Направить настоящее Постановление и указанное Заявление в "Парламентскую газету" для официального опубликования.
3. Настоящее Постановление вступает в силу со дня его принятия.

Председатель Государственной Думы
Федерального Собрания
Российской Федерации Г. Н. Селезнев

Москва
11 октября 2001 года
N 1958-III ГД

Заявление Государственной Думы
Федерального Собрания Российской Федерации

О состоянии российско-грузинских отношений

Государственная Дума Федерального Собрания Российской Федерации серьезно обеспокоена обострением российско-грузинских отношений и действиями грузинских властей, которые, к сожалению, не направлены на восстановление добрососедского сотрудничества между нашими государствами.

Несмотря на неоднократные предложения российской стороны объединить усилия для решительной борьбы с чеченскими террористами, руководство Грузии продолжает уклоняться от совместных действий. Грузинские власти проводят политику попустительства по отношению к чеченским террористам, отказываются принимать жесткие меры против бандитов, которые проходят подготовку в том числе на территории Грузии. Об этом свидетельствуют события, которые развиваются в Кодорском и Панкисском ущельях. При попустительстве грузинских властей в настоящее время в Кодорском ущелье сложилась тревожная ситуация в связи с проникновением на территорию Абхазии бандформирований из Грузии в составе грузинских и чеченских боевиков в целях дестабилизации обстановки и совершения террористических действий. Бандиты совершают налеты на окрестные села, зверски убивают мирных жителей. 8 октября 2001 года бандитами был совершен очередной террористический акт - сбит вертолет с группой наблюдателей ООН, в результате чего погибли девять человек.

В Тбилиси продолжают открыто действовать так называемое представительство Чеченской Республики Ичкерия и чеченский информационный центр, которые с ведома грузинских властей осуществляют пропагандистское, финансовое и материальное обеспечение чеченских террористов.

Грузинская сторона продолжает игнорировать требования Российской Федерации о выдаче участников незаконных вооруженных формирований, подозреваемых в совершении преступлений на территории Российской Федерации, вооружаемых и финансируемых международными террористическими организациями. Депутаты Государственной Думы хотели бы знать, какие меры приняты по отношению к террористам, которые, по заявлению грузинских официальных лиц, якобы были "блокированы" в районе ингушского участка грузино-российской границы еще в октябре 2000 года, и почему ни один из них не был передан российской стороне. Лишь после многих обращений Российской Федерации грузинская сторона приняла решение об экстрадиции тринадцати бандитов, задержанных грузинскими пограничниками на грузино-российской границе в июне 2000 года. Государственная Дума решительно требует принять жесткие меры против чеченских боевиков, находящихся на грузинской территории.

В Грузии продолжают нагнетаться русофобия и враждебность к нашей стране. Не способствуют нормализации отношений между нашими государствами беспочвенные и спекулятивные высказывания некоторых грузинских политиков о "провокационной роли Москвы" применительно к любым событиям, в частности к положению в Панкисском ущелье, инцидентам в зоне грузино-абхазского конфликта,российско-грузинским переговорам о российских военных базах на территории Грузии, а также к деятельности оппозиции.

Не может остаться без внимания депутатов Государственной Думы содержание лекции Президента Грузии Э.А.Шеварднадзе, с которой он выступил в Гарвардском университете в Соединенных Штатах Америки 3 октября 2001 года. Выдержанная в духе "холодной войны" лекция содержит очередные выпады против Российской Федерации, которой приписываются попытки создания "центров противостоящей Западу силы". Призывы российской стороны к грузинским властям о необходимости эффективного сотрудничества в борьбе с международным терроризмом были поданы как планы переноса военных действий на территорию Грузии и грубое давление на ее руководство в целях изменения "независимого политического курса" Тбилиси.

Государственная Дума заявляет, что подобная антироссийская риторика Э.А.Шеварднадзе не отражает действительную роль России в международных делах и ее внешнеполитический курс, в том числе в отношении Грузии.

Государственная Дума выражает тревогу по поводу активизации грузино-американского военного сотрудничества. Депутатов Государственной Думы не могут не беспокоить расширение взаимодействия Грузии с государствами - членами НАТО, особенно часто проводимые в последнее время в непосредственной близости от Государственной границы Российской Федерации совместные учения типа "Фазиси-2001". Сценарии учений выходят далеко за рамки программы "Партнерство ради мира", что свидетельствует о продолжающемся втягивании Грузии в сферу деятельности Североатлантического альянса.

Ни у кого не вызывает сомнения, что посредничество России в урегулировании грузино-абхазского конфликта имеет ключевое значение для невозобновления военных действий. Депутаты Государственной Думы встревожены не пресекаемыми грузинской стороной попытками дестабилизации обстановки в зоне конфликта и на территории Абхазии.

Не остаются незамеченными попытки грузинской стороны вести дело к вытеснению России из процесса урегулирования грузино-абхазского конфликта, его урегулированию по косовской модели принуждения к миру.

Депутаты Государственной Думы вынуждены констатировать, что частые безответственные и провокационные заявления некоторых политиков начинают доминировать в официальной позиции грузинских властей по отношению к России.

Государственная Дума исходит из того, что российско-грузинские отношения являются важным компонентом внешней политики Российской Федерации, и выражает надежду, что они будут развиваться в духе исторически сложившейся дружбы народов наших государств. Своей целью Россия ставит установление и поддержание с Грузией отношений добрососедства и равноправного партнерства и надеется на встречные усилия в этом направлении грузинской стороны.

Москва
11 октября 2001 года

ძალადაკარგულია
საქ. პრეზიდენტის
03/13/2002 N 301
განკარგულებით

საქართველოს პრეზიდენტის
გ ა ნ კ ა რ გ უ ლ ე ბ ა

N 1077 2001 წლის 15 ოქტომბერი ქ. თბილისი

გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის კუთვნილი ვერტმფრენის აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის ტერიტორიაზე ავიაკატასტროფის გამომწვევი მიზეზების შემსწავლელი კომისიის შექმნის შესახებ

1. 2001 წლის 8 ოქტომბერს აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის ტერიტორიაზე გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის კუთვნილი ვერტმფრენის ავიაკატასტროფის გამომწვევი მიზეზების შესწავლის მიზნით შეიქმნას სამთავრობო კომისია შემდეგი შემადგენლობით:

მალხაზ კაკაბაძე	-	საქართველოს განსაკუთრებულ საქმეთა მინისტრი, კომისიის თავმჯდომარე
ვენედი ბენიძე	-	საქართველოს გენერალური პროკურორის პირველი მოადგილე

აკაკი ბიწაძე	-	საქართველოს ტრანსპორტისა და კომუნიკაციების სამინისტროს სამოქალაქო ავიაციის ადმინისტრაციის მთავარი ინსპექციის უფროსი
ნიკოლოზ ვაშაკიძე	-	საქართველოს ეროვნული უშიშროების საბჭოს მდივნის მოადგილე
სიმონ ნოზაძე	-	საქართველოს სახელმწიფო უშიშროების მინისტრის მოადგილე
ზურაბ ფერიშვილი	-	საქართველოს ტრანსპორტისა და კომუნიკაციების სამინისტროს სამოქალაქო ავიაციის ადმინისტრაციის თავმჯდომარე
ზურაბ ჩხაიძე	-	საქართველოს შინაგან საქმეთა მინისტრის პირველი მოადგილე.

2. კომისიამ ერთ თვეში წარმოადგინოს დასკვნა ვერტმფრენის ავიაკატასტროფის გამომწვევი მიზეზების შესახებ.

3. სამთავრობო კომისიამ ვერტმფრენის ავიაკატასტროფის გამომწვევი მიზეზების შესწავლის დროს აქტიურად ითანამშრომლოს გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის სამხედრო დამკვირვებელთა მისიასთან საქართველოში.

4. მიღებულ იქნეს ცნობად, რომ საქართველოს სახელმწიფო უშიშროების სამინისტრომ მიმდინარე წლის 10 ოქტომბერს აღძრა სისხლის სამართლის საქმე აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის ტერიტორიაზე, გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის ვერტმფრენის ავიაკატასტროფასთან დაკავშირებით.

ე. შევარდნაძე

ე უ თ ო

ევროპაში უსაფრთხოების და თანამშრობლობის ორგანიზაციის

მისია საქართველოში

26 ოქტომბერი, 2001

განცხადება პრესისათვის (Press Release)

საქართველოში არსებული მდგომარეობის უკეთ გაცნობის მიზნით, 2001 წლის 24-26 ოქტომბერს საქართველოში ოფიციალურ ვიზიტად იმყოფებოდა ეუთო-ს საპარლამენტო ასამბლეის პრეზიდენტი ბ-ნ ანდრეა სევერინი. მან შეხვედრები გამართა აღმასრულებელი ხელისუფლების წარმომადგენლებთან, პარლამენტარებთან და სამოქალაქო საზოგადოების წარმომადგენლებთან. ის აგრეთვე შეხვდა საქართველოში ეუთო-ს მისიის წევრებს.

ბ-ნი სევერინი, რომელიც წარმოადგენს 300-ზე მეტ პარლამენტარს 55 ეუთო-ს წევრი ქვეყნიდან, შეხვდა პრეზიდენტ შევარდნაძეს, პარლამენტის თავჯდომარეს, საგარეო საქმეთა მინისტრის მოადგილეს და საკონსტიტუციო სასამართლოს თავმჯდომარეს. ეუთო-ს საპარლამენტო ასამბლეის პრეზიდენტმა გამართა შეხვედრები სხვა პარლამენტარებთანაც, მათ შორის საპარლამენტო ფრაქციებთან, პარლამენტის საგარეო ურთიერთობათა კომიტეტის და ეუთო-ს საპარლამენტო ასამბლეაში საქართველოს დელეგაციის წევრებთან. ბ-ნი სევერინი შეხვდა არასაპარლამენტო ოპოზიციური პარტიების და არასამთავრობო სექტორის წარმომადგენლებს. ამასთანავე, ეუთო-ს საპარლამენტო ასამბლეის პრეზიდენტი შეხვდა საქართველოს პატრიარქს ილია მეორეს.

ყველა ამ შეხვედრის დროს, პრეზიდენტმა სევერინმა ხაზგასმით აღნიშნა, რომ სტაბილურობა და უსაფრთხოება ევროპაში მჭიდრო კავშირშია სამხრეთ კავკასიაში არსებულ მდგომარეობასთან. მისი აზრით, უსაფრთხოების გარანტიის შექმნა სამხრეთ კავკასიაში განსაკუთრებულ მნიშვნელობას იძენს დღეს, როდესაც მიმდინარეობს გლობალური მასშტაბის ბრძოლა ტერორიზმის წინააღმდეგ. მან ხაზი გაუსვა იმ გარემოებას, რომ მისი ვიზიტი საქართველოში ნათელი დასტურია იმის, რომ გლობალური მასშტაბის ბრძოლა ტერორიზმის წინააღმდეგ სრულიად არ ნიშნავს იმას, რომ რეგიონალური და ადგილობრივი კონფლიქტები იგნორირებული და მივიწყებულნი არიან.

პრეზიდენტმა სევერინმა გამოთქვა წუხილი იმასთან დაკავშირებით, რომ არსებულმა კონფრონტაციამ საერთაშორისო თანამეგობრობასა და გლობალური მასშტაბის ტერორიზმთან შეიძლება უარყოფითი გავლენა იქონიოს სამხრეთ კავკასიაში, განსაკუთრებით კი საქართველოში. არსებულ ისედაც მძიმე მდგომარეობაზე. "ყველაფერი უნდა გავაკეთოთ იმისათვის, რათა არ დავუშვათ, რომ ბრძოლა, რომლის მიზანია დაამარცხოს ტერორიზმი, გადაიქცეს იარაღად რაიმე გეოპოლიტიკური მიზნების მისაღწევად. ჩვენ უნდა ვებრძოლოთ ტერორიზმის ყველა გამოვლინებას სადაც ის არსებობს, მაგრამ არ უნდა გამოვიგონოთ ტერორიზმი, იქ სადაც ის არ არსებობს", განაცხადა პრეზიდენტმა სევერინმა.

პრეზიდენტმა სევერინმა აღნიშნა, რომ განსაკუთრებული ყურადღება უნდა მიექცეს საერთაშორისო თანამეგობრობის მიერ აუღიარებელი "სახელმწიფო წარმონაქმნების" პრობლემას. იქ, სადაც არ იცავენ საერთაშორისო ნორმებს და პრინციპებს და სადაც სუსტია კონტროლი საერთაშორისო თანამეგობრობის მხრიდან, ადგილი აქვს კორუფციას და ორგანიზებულ დანაშაულს. ამ შეხვედრის დროს აღინიშნა, რომ შესაძლოა არსებობდეს კავშირი ამ მოვლენასა და ტერორიზმის ფენომენს შორის. ხაზი გაესვა იმის აუცილებლობას, რომ ეუთო-ს წევრმა ქვეყნებმა სათანადო ყურადღება უნდა მიაქციონ ამ საშიშ გამოვლინებებს, როდესაც შეიმუშავებენ ეკონომიკურ პროექტებს მსგავსი რეგიონებისათვის. "ეკონომიკურმა თანამშრომლობამ ხელი უნდა შეუწყოს სტაბილურობას და

გააუმჯობესოს რიგითი ადამიანების ცხოვრების დონე, მაგრამ არ უნდა დაეხმაროს არალეგიტიმურ რეჟიმებს და ორგანიზებული დანაშაულის წარმომადგენლებს," განაცხადა პრეზიდენტმა სევერინმა.

ყველა ამ შეხვედრის ერთ-ერთი ძირითადი თემა გახლდათ აფხაზეთი. პრეზიდენტმა სევერინმა გამოთქვა წუხილი კოდორის ხეობაში მიმდინარე მოვლენებთან და აქედან გამომდინარე მსხვერპლთან დაკავშირებით. მან ხაზი გაუსვა, რომ აუცილებელია წერტილი დაესვას ყველა უკანონო შეიარაღებული ჯგუფების მოქმედებას კონფლიქტის ზონაში. ეუთო-ს საპარლამენტო ასამბლეის პრეზიდენტმა ცნობად მიიღო საქართველოს პარლამენტის 11 ოქტომბრის განცხადება დსთ-ს სამშვიდობო ძალების კონფლიქტის ზონიდან გაყვანის შესახებ. ბ-ნმა სევერინმა გამოთქვა იმედი, რომ აფხაზეთის კონფლიქტი შეიძლება მოკლე ვადებში მოგვარდეს, და რომ რუსეთის ფედერაცია კონსტრუქციულ როლს ითამაშებს ამ პროცესში. ამასთან დაკავშირებით, ბ-მა სევერინმა აღნიშნა, რომ ბოლო უნდა მოეღოს მასს-მედიას წარმომადგენლების მიერ გამიზნულად ცრუ ინფორმაციების გავრცელებას და უნდა დაიწყოს კონსტრუქციული დიალოგი მხარეებს შორის.

რაც შეეხება რუსეთის სამხედრო ბაზების პრობლემას საქართველოში, პრეზიდენტმა სევერინმა გამოთქვა იმედი, რომ ორივე მხარე შეასრულებს სტამბულში ეუთო-ს სამიტზე აღებულ ვალდებულებებს.

ბატონი სევერინი შეეხო იძულებით გადაადგილებულ პირთა პრობლემას და აღნიშნა, რომ ამ პრობლემის გადაჭრა მიჩნეულ უნდა იყოს, როგორც ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი პრიორიტეტი.

შეხვედრების დროს განხილულ იქნა სამხრეთ ოსეთის პრობლემაც. პრეზიდენტმა სევერინმა გამოთქვა რწმენა, რომ ბუქარესტში ეუთოს ეგიდით შემდგარი შეხვედრა, რომელიც ამ პრობლემას მიეძღვნა, ახალ იმპულს მიანიჭებს სამშვიდობო პროცესს. ამ კონტექსტში, ეუთო-ს საპარლამენტო ასამბლეა მაღალ შეფასებას აძლევს ეუთოს მისიის მუშაობას საქართველოში და აღნიშნავს იმის აუცილებლობას, რომ ეუთო-მ მომავალშიც მნიშვნელოვანი როლი უნდა შეასრულოს სამშვიდობო პროცესში.

პრეზიდენტმა სევერინმა მხარი დაუჭირა საქართველო-რუსეთის სასაზღვრო ზოლზე ეუთო-ს მონიტორინგის ჯგუფის მანდატის გაგრძელებას და მის გავრცობას ინგუშეთის სასაზღვრო მონაკვეთზე.

შეეხო რა იმ კრიტიკულ მოსაზრებებს, რომელიც გამოითქვა ოპოზიციის წარმომადგენლების მიერ, პრეზიდენტმა სევერინმა განმარტა, რომ დემოკრატიული განვითარების გზა წარმოადგენს საქართველოში მიმდინარე კონფლიქტების და არსებული პრობლემების გადაჭრის

აუცილებელ ელემენტს. კერძოდ, ბატონმა სევერინმა აღნიშნა, რომ აუცილებელია კორუფციის წინააღმდეგ ბრძოლის გაძლიერება. ამასთანავე, პრეზიდენტმა სევერინმა შეშფოთება გამოთქვა იმასთან დაკავშირებით, რომ ადამიანის უფლებების დაცვის თვალსაზრისით ქვეყანაში სიტუაცია გაუარესდა და დაბეჯითებით მოუწოდა ხელისუფლებას დაუყოვნებლივ გამოასწოროს არსებული მდგომარეობა.

ამასთანავე, პრეზიდენტმა სევერინმა განიხილა ის გზები, რომელიც გაზრდიდა ეუთო-ს, კერძოდ კი ეუთო-ს საპარლამენტო ასამბლეის როლს საქართველოს დემოკრატიული განვითარების პროცესში და უზრუნველყოფდა კანონის უზენაესობას და უფრო თავისუფალი და სამართლიანი არჩევნების ჩატარებას.

პრეზიდენტმა სევერინმა აღნიშნა, რომ ეუთო-ს საპარლამენტო ასამბლეაში შექმნილი სპეციალური კომიტეტი აფხაზეთის (საქართველო) საკითხებზე გააგრძელებს თავის საქმიანობას არსებული მანდატის ფარგლებში და მჭიდროდ ითანამშრომლებს საქართველოში გაეროს დამკვირვებელთა მისიასთან (UNOMIG) და ეუთოს მისიასთან საქართველოში. ამასთან დაკავშირებით, მან წუხილი გამოთქვა იმის გამო, რომ აფხაზეთის ხელისუფლება უარს ამბობს წარმართოს დიალოგი ეუთო-ს საპარლამენტო ასამბლეასთან და გამოთქვა იმედი, რომ ასეთი დიალოგი მალე შესდგება.

ეუთო-ს საპარლამენტო ასამბლეის პრეზიდენტის ვიზიტი სამხრეთ კავკასიაში დაიწყო ბაქოში (აზერბაიჯანი). საქართველოში ოფიციალური ვიზიტის დასრულების შემდეგ პრეზიდენტი სევერინი გაემგზავრა სომხეთში.

საქართველოს პრეზიდენტის
გ ა ნ კ ა რ გ უ ლ ე ბ ა
N 1163 2001 წლის 12 ნოემბერი ქ. თბილისი

აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის გულრიფშის რაიონის კოდორის ხეობის მოსახლეობის 2001-2002 წლების ზამთარში სურსათით მომარაგების შესახებ

აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის გულრიფშის რაიონის კოდორის ხეობის მოსახლეობის 2001-2002 წლების ზამთარში სურსათითა და პირველადი მოთხოვნილების საქონლით მომარაგების მიზნით საქართველოს ფინანსთა სამინისტრომ საქართველოს 2001 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტით გათვალისწინებული საქართველოს პრეზიდენტის ფონდიდან გამოუყოს აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის გულრიფშის

რაიონის კოდორის ხეობაში პრეზიდენტის სახელმწიფო რწმუნებულის აპარატს 140 (ას ორმოცი) ათასი ლარი, მათ შორის:

- სურსათითა და პირველადი მოთხოვნილების საქონლით უზრუნველსაყოფად 95 ათასი ლარი.
- ამ პროდუქტების ტრანსპორტირებისა და დატვირთვა-ჩამოტვირთვისათვის 45 ათასი ლარი.

ე. შევარდნაძე

საქართველოს პრეზიდენტის
გ ა ნ კ ა რ გ უ ლ ე ბ ა

N 1177 2001 წლის 17 ნოემბერი ქ. თბილისი

აფხაზეთიდან დევნილი მოსახლეობის სოციალური დაცვის გაუმჯობესებისა და ზამთრის სეზონისათვის მზადების გადაუდებელ ღონისძიებათა შესახებ

აფხაზეთიდან დევნილი მოსახლეობის ყოფითი პირობების, სოციალური მდგომარეობის გაუმჯობესებისა და მოახლოებული ზამთრისათვის მზადების მიზნით:

1. საქართველოს ფინანსთა სამინისტრომ (ზ. სოსელია):

ა) დევნილებისათვის ყოველთვიური სახელმწიფო ფულადი დახმარების გასაცემად, არსებული დავალიანების დაფარვის მიზნით ბოლო დროს მიღწეული დადებითი ტენდენციების გათვალისწინებით მიიღოს გადამჭრელი ზომები თანხის რეგულარულად გაცემის შესანარჩუნებლად და მიმდინარე წლის ბოლომდე არსებული დავალიანების სრულად დასაფარავად;

ბ) საქართველოს ლტოლვილთა და განსახლების სამინისტროს (ო.ყეინაშვილი) საქართველოს 2001 წლის ბიუჯეტით მისთვის განკუთვნილ ასიგნებათა ფარგლებში გამოუყოს 200 000 (ორასი ათასი) ლარი: სამეგრელოში განთავსებულ დევნილთათვის შეშის გადასაზიდად საჭირო ტრანსპორტის საწვავისათვის 80 000 (ოთხმოცი ათასი) ლარი, წყალტუბოში მცხოვრები 8 135 დევნილისათვის სანათი ნავთის (1 სულზე 5 ლიტრი) შესაბამისად 40 000 (ორმოცი ათასი) ლარი და სათბობი შეშის დასამზადებელი სანიხრე ღირებულების გადასახდელად 80 000 (ოთხმოცი ათასი) ლარი.

2. საქართველოს სატყეო მეურნეობის სახელმწიფო დეპარტამენტმა (გ. ჯაფარიძე) სათბობი შეშის დამზადების მიზნით ორ კვირაში გამოყოს რეგიონებში მოვლითი და სპეციალური ჭრებისათვის მიზნობრივი ტყეკაფები, სათბობი შეშის გაცემა აწარმოოს ძირზე შესაბამისი სანიხრე

ღირებულების გადახდით საქართველოს ლტოლვილთა და განსახლების სამინისტროს და აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოს (ლ. ცაავა) შესაბამისი სტრუქტურების განაცხადების საფუძველზე გამოყოფილი თანხის ფარგლებში.

3. საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრომ (ა. გამყრელიძე):

ა) უზრუნველყოს საქართველოს რეგიონებში განთავსებულ დევნილთა პროფილაქტიკური სამედიცინო გასინჯვის დამკვიდრებული პრაქტიკის სრულყოფა, ადგილობრივი და დევნილთა, აგრეთვე, სპეციალიზებული სამედიცინო ბრიგადის გამოყენების გზით იძულებით გადაადგილებულ ავადმყოფთა სტანდარტზე და გადაუდებელი სტაციონალური მკურნალობა სახელმწიფო ბიუჯეტის ხარჯზე სამინისტროს მიერ დადგენილი წესით;

ბ) ზამთრის პირობებისათვის დამახასიათებელ სპეციფიკურ დაავადებათა გამწვავების შესაძლებლობის გათვალისწინებით მიიღოს ზომები შესაბამისი მედიკამენტებისა და სამედიცინო დანიშნულების საგნების აუცილებელი რეზერვის შესაქმნელად;

გ) აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოსა და საქართველოს ლტოლვილთა და განსახლების სამინისტროსთან ერთად შეისწავლოს დევნილთა სადაზღვევო სამედიცინო პოლისებით სარგებლობის რეალური მდგომარეობა, მიიღოს კონკრეტული ზომები დევნილი მოსახლეობის პოლისებით სრული უზრუნველყოფისა და გაცემული პოლისების ეფექტიანი მოქმედების მიზნით.

4. სამინისტროებმა, უწყებებმა, ადგილობრივი მმართველობის ორგანოებმა თავიანთ საქმიანობაში განსაკუთრებული ყურადღება დაუთმონ აფხაზეთიდან დევნილი მოსახლეობის ყოფითი პირობების, სოციალური და ეკონომიკური მდგომარეობის გაუმჯობესების საკითხების მოგვარებას, ყოველმხრივ შეუწყონ ხელი ზამთრისათვის მოსამზადებელი ღონისძიებების ხარისხიანად და სრულად განხორციელებას.

5. ამ განკარგულების შესრულების მიმდინარეობის კონტროლი განახორციელოს საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის მოადგილემ თ. ისაკაძემ.

ე. შევარდნაძე

Из выступления Председателя Парламента Грузии госпожи Нино Бурджанадзе на 18-ом пленарном заседании Межпарламентской Ассамблеи в Санкт-Петербурге
24 ноября 2001 года

…Роль СНГ я, в первую очередь, вижу в урегулировании региональных конфликтов и предотвращении возникновения новых конфликтных очагов. Так

мы сможем эффективно бороться против международного терроризма. Как правило, эти очаги очень часто являются и очагами терроризма качественно нового вида. Каждая конфликтная нестабильная зона в пространстве СНГ тормозит нормальное развитие сотрудничества государств, нормальное политическое развитие, экономическое сотрудничество не только сторон, которые сами вовлечены в конфликты, но и отчасти влияет на целое пространство. Тут мы должны искать новые подходы к борьбе с терроризмом, развитию наших отношений, решению конфликтов на территории СНГ. Убеждена, что эту точку зрения разделяет сегодня каждый из нас. Решим ли мы эти проблемы не на словах, а на деле, удастся ли "погасить" "горячие" точки, задействовать механизмы, заложенные в СНГ, - вот самые важные вопросы, стоящие перед нашими государствами.

Образование СНГ многими странами бывшего Советского Союза, в том числе и Грузией, воспринималось как создание нового механизма деятельного сотрудничества и взаимопомощи в решении целого ряда злободневных проблем. в этой связи я позволю себе напомнить, в каких условиях Грузия вступала в СНГ.

Это был 1993 год, когда моя страна истекала кровью после жестокой и ужасающей трагедии в Абхазии. Мы, вступая в СНГ, надеялись, что именно эта организация станет тем эффективным механизмом, который поможет нам в решении мирного и справедливого урегулирования "абхазского" вопроса, что именно миротворцы СНГ будут гарантами скорейшего и быстрого возвращения беженцев к своим родным очагам.

Однако истекший почти восьмилетний период времени не дает нам оснований считать деятельность СНГ вполне удовлетворительной. Было бы весьма важно, чтобы СНГ способствовало не только декларированию механизмов достижения решения конфликтов, развития стабильности, формирования миротворческих процессов, а действительно, на данном этапе реально развивало и воплощало бы в жизнь все те механизмы, на которые я здесь указывала.

Я выступаю с этой трибуны не для того, чтобы критиковать СНГ, чтобы отмечать только отрицательные моменты или недоработки, которые у нас имелись в течение этих восьми-десяти лет. Однако я считаю, что если мы здесь позволим себе не быть откровенными до конца, не говорить о тех проблемах, которые существуют в действительности в СНГ, мы не сможем достичь главных целей, которые стоят перед нашими государствами и нашей организацией.

По моему мнению, тот факт, что на сегодняшний день на нашей с вами встрече были представлены столь важные международные организации, означает, что мировое сообщество возлагает на СНГ весьма большие надежды, что СНГ сегодня - более авторитетная организация, чем она была несколько лет тому назад. И я очень надеюсь на то, что взаимное сотрудничество с международными организациями, обладающими достаточно большим опытом сотрудничества, разрешения конфликтных ситуаций, поможет нам найти выход из той подчас тупиковой ситуации, в которой мы порой оказываемся.

Я считаю, что мы должны сделать все возможное, чтобы ни перед каким государством не вставал вопрос о целесообразности нахождения в СНГ. Поверьте, рассмотрение в Парламенте Грузии вопроса о целесообразности членства в СНГ - не каприз. Принятие Парламентом Грузии решений относительно вывода российских миротворческих сил из зоны грузино-абхазского конфликта - не каприз. Это были вынужденные решения, дискуссии, обусловленные исключительно тем, что мы не до конца принимаем те результаты, которые сегодня имеем.

.. думаю, что вместе с вами мы сможем найти те механизмы, которые дадут право говорить о том, что миротворческие силы с новым мандатом смогут помочь решению урегулирования конфликта и что СНГ до конца еще не исчерпало своих возможностей.

…думаю, что выступление с этой трибуны даст мне право при следующей нашей встрече говорить о том, что целый ряд вопросов и проблем, стоящих перед СНГ, государствами, которые представляют эту организацию, будет в ближайшее время решен.

…надеюсь на то, что мы сможем с вами работать более эффективно, создать новые механизмы учета взаимных интересов и доказать, что СНГ себя не исчерпало и что у этой организации есть будущее, в котором удастся достичь достойных добрососедских, дружеских отношений между государствами, основанных на взаимном уважении учете законных взаимных интересов…

ეუთო
მინისტრთა საბჭო
ბუქარესტი,
2001 წელი 4 დეკემბერი

გადაწყვეტილება № 2

მინისტრთა საბჭოს განცხადებიდან
(არაოფიციალური თარგმანი)

…
(3)

1. ჩვენ გამოვხატავთ ჩვენს მყარ ვალდებულებას მხარი დავუჭიროთ საქართველოს დამოუკიდებლობას, სუვერენიტეტსა და ტერიტორიულ მთლიანობას და კვლავ ვადასტურებთ ეუთო-ს სამიტისა და მინისტრთა საბჭოს დოკუმეტებს საქართველოსთან დაკავშირებით.
2. ჩვენ მხარს ვუჭერთ გაერო-ს როლს აფხაზეთში, საქართველო და ჟენევის პროცესის მნიშვნელობას, როგორც მოლაპარაკებების მთავარ ჩარჩოს. ჩვენ ვგმობთ გაერო-ს სამხედრო დამკვირვებელთა მისიის ვერტმფრენის ჩამოგდებას და ვემხრობით ყველა შეთანხმებას ცეცხლის შეწყვეტასთან დაკავშირებით, მათ შორის 1994 წლის 14 მაისის მოსკოვის შეთანხმებას. ჩვენ მოვითხოვთ კონსტრუქციული დიალოგის განახლებას, რომელიც მიზნად ისახავს სრულმასშტაბიან მოწესრიგებას და შეიცავს აფხაზეთის პოლიტიკური სტატუსის განსაზღვრას, როგორც სუვერენული მთლიანობისა საქართველოს ფარგლებში. ჩვენ კვლავ შეწუხებული ვართ ადამიანის უფლებების სიტუაციით აფხაზეთში, საქართველო. დარწმუნებული ვართ, რომ უნდა შეიქმნას უსაფრთხო, მშვიდი და ღირესული პირობები

ლტოლვილთა და იგპ-თა თავიანთ საცხოვრებელ ადგილებში დასაბრუნებლად, საიდანაც ისინი იძულებული იყვნენ წამოსულიყვნენ მასიური რბევისა და ძალადობის შედეგად.

3. ჩვენ ვაცნობიერებთ ეუთოს საზღვრის მონიტორინგის ოპერაციიის მნიშვნელოვან მოქმედებას სტაბილიზაციისა და ნდობისათვის რეგიონში საქართველოსა და ჩეჩნეთის რესპუბლიკის საზღვრის გაყოლებაზე. ჩვენ გავაგზავნეთ მუდმივი საბჭო საქართველოსა და ინგუშეთის საზღვარზე განეხილათ წინადადება ეუთოს საზღვრის მონიტორინგის ოპერაციის გაგრძელების საკითხი.
4. ჩვენ მივესალმებით პროგრესს სტამბოლში მიღებული ვალდებულებების შესახებ რუსეთის ძალების მომავალზე საქართველოში. რუსეთის ბაზის დახურვა ვაზიანში და გუდაუთიდან რუსეთის ბაზების სამხედრო ტექნიკის გატანა მნიშვნელოვანი ნაბიჯებია. ჩვენ იმედი გვაქვს სტამბოლის სხვა შეთანხმებების განხორციელებისა. ჩვენ მოვითხოვთ რუსეთ-საქართველოს მოლაპარაკებების განახლებას შესაბამისი ღონისძიებების გატარებაზე, რომელიც შეეხება რუსეთის სამხედრო ბაზის დახურვას გუდაუთაში. ჩვენ იმედი გვაქვს გუდაუთაში რუსეთის სამხედრო ბაზების დროული გაყვანისა. ჩვენ ასევე მოუთმენლად ველით შეთანხმებას დარჩენილი რუსეთის სამხედრო ძალების გაგრძელებისა და ფუნქციონირების მოდელირებების შესახებ. ჩვენ მივესალმებით მონაწილე ქვეყნების ქმედებებს მოხალისეთა ფონდისათვის დახმარების გაწევის თაობაზე რუსეთის სამხედრო ძალების გაყვანისათვის.
5. ჩვენ მივესალმებით მისწრაფებას კეთილმეზობლური ურთიერთობისაკენ და თანამშრომლობის განვითარებას, რომელიც აშკარად გამოიხატა რუსეთის პრეზიდენტის ვლადიმირ პუტინისა და საქართველოს პრეზიდენტის ედუარდ შევარდნაძის შეხვედრის დროს 2001 წლის 30 ნოემბერს. ასევე მივესალმებით შეთანხმებას ერთობლივი კომისიის შექმნაზე საქართველოს ტერიტორიაზე დაბომბვების შემთხვევების გამოსაკვლევად.

საქართველოს პარლამენტის
დ ა დ გ ე ნ ი ლ ე ბ ა

აფხაზეთის პრობლემებთან დაკავშირებული საქართველოს პარლამენტის დროებითი კომისიის უფლებამოსილების ვადის გაგრძელების შესახებ

საქართველოს პარლამენტი **ადგენს:**

აფხაზეთის პრობლემებთან დაკავშირებული საქართველოს პარლამენტის დროებით კომისიას გაუგრძელდეს უფლებამოსილების ვადა ექვსი თვით.

საქართველოს პარლამენტის
თავმჯდომარე *ნინო ბურჯანაძე*

თბილისი, 2001 წლის 7 დეკემბერი.

საქართველოს პრეზიდენტის
გ ა ნ კ ა რ გ უ ლ ე ბ ა

N 1254 2001 წლის 9 დეკემბერი ქ. თბილისი

ა. აბაშიძის საქართველოს პრეზიდენტის წარმომადგენლად დანიშვნის შესახებ

დაინიშნოს **ასლან აბაშიძე** საქართველოს პრეზიდენტის წარმომადგენლად ქართულ-აფხაზურ მოლაპარაკებაში.

ე. შევარდნაძე

თავი III. 2002 წელი

საქართველოს პრეზიდენტის
ბ რ ძ ა ნ ე ბ უ ლ ე ბ ა

N 5 2002 წლის 5 იანვარი ქ. თბილისი

ლტოლვილთა და იძულებით გადაადგილებულ პირთა დევნილთა აღრიცხვა-რეგისტრაციის, სოციალური მოწყობისა და სახელმწიფო ფულადი შემწეობის, ჰუმანიტარული და სხვა სახის დახმარებების გაცემის ღონისძიებათა შესახებ

ლტოლვილთა და იძულებით გადაადგილებულ პირთა-დევნილთა (შემდგომში დევნილთა) აღრიცხვა-რეგისტრაციის, მათი ოჯახების სოციალური მოწყობისა და სახელმწიფო ფულადი შემწეობის, ჰუმანიტარული და სხვა სახის დახმარებების გაცემის საკითხთა გადაწყვეტისას სამინისტროების, უწყებების, თვითმმართველობისა და მმართველობის ადგილობრივი ორგანოების თანამშრომლობის განმტკიცების, ამ საქმიანობაში წესრიგის დამყარებისა და პასუხისმგებლობის ამაღლების მიზნით:

1. საქართველოს ლტოლვილთა და განსახლების სამინისტრომ (ვ.ვაშაკიძე):

ა) დევნილთა აღრიცხვა-რეგისტრაციისა და შესაბამისი სტატუსის მინიჭება მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად განახორციელოს აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოსთან, ადგილობრივი თვითმმართველობისა და მმართველობის ორგანოებთან მჭიდრო კონტაქტით;

ბ) დევნილთა რეგისტრაციისა და მოწმობების ყოველწლიური გამოცვლის კამპანიის ორგანიზებულად მოწყობისათვის სამინისტროს რეგიონალური სამმართველოების მეშვეობით უზრუნველყოს მერიებთან და გამგეობებთან სპეციალური კომისიების შექმნა და მათი საქმიანობის კოორდინაცია;

გ) ყოველი წლის ბოლოს განახორციელოს დევნილთა ხელახალი აღრიცხვა-რეგისტრაცია მხოლოდ საქართველოს მოქალაქეობის დამადასტურებელი პირადობის მოწმობისა და დაბადების ერთიანი მოწმობის საფუძველზე ანტიკორუფციული ღონისძიებების სპეციალური პროგრამის ფარგლებში; უზრუნველყოს ადგილობრივი მმართველობის ორგანოები სათანადო სტატისტიკური ინფორმაციით ლტოლვილთა და დევნილთა მიგრაციისა და შესაბამისად რაოდენობრივი ცვლილებების შესახებ; ამასთან, პასუხისმგებლობის ამაღლების მიზნით, უზრუნველყოს მათი როლისა და ფუნქციების მკაცრი განსაზღვრა;

დ) ქალაქების მერიებთან, რაიონების გამგეობებთან, შესაბამის სამინისტროებთან, უწყებებთან და სათანადო სამსახურებთან ერთად იზრუნოს აღნიშნული კონტინგენტისათვის კანონით გათვალისწინებული სახელმწიფო დახმარებებისა და შემწეობების შეუფერხებლად გაცემის, მათი სამედიცინო და კომუნალური მომსახურებისა და შრომითი მოწყობისათვის, ამასთან დახმარებები გაიცეს ადგილობრივი მმართველობის ორგანოებთან შეთანხმებით;

ე) პერიოდულად, აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოსთან, თვითმმართველობისა და მმართველობის ადგილობრივ ორგანოებთან ერთად კომისიების მეშვეობით შეამოწმოს დევნილთა ორგანიზებული ჩასახლებისათვის გამოყოფილი დროებითი საცხოვრებელი ფართობის მიზნობრივად გამოყენება, ობიექტების ინვენტარიზაცია და გამოვლენილი დარღვევის ყოველ ფაქტზე მოახდინოს სათანადო რეაგირება მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად გამოთავისუფლებული ფართობის გადანაწილება და გამოსახლება განხორციელდეს კანონით დადგენილი წესით;

ვ) ყოველკვარტალურად რეგიონალურ სამმართველოებს ინფორმაციები მოსთხოვოს დევნილთა რაიონული (საქალაქო) სამსახურების მიერ გაწეული მუშაობის შესახებ, საჭიროების შემთხვევაში მერიებისა და გამგეობების სხდომებზე საკითხთა განხილვა და მიღებულ გადაწყვეტილებათა შესრულების კონტროლი;

ზ) შემწეობის გამცემი ბანკისაგან მოითხოვოს ყოველთვიური ინფორმაცია გადარიცხული თანხის მოძრაობის შესახებ, ხოლო სრული ანგარიში საფინანსო-სამეურნეო წლის დამთავრებისთანავე, სახაზინო სამსახურის მიერ სახელმწიფო ბიუჯეტიდან დევნილთათვის შემწეობის თანხის გამოყოფისთანავე უზრუნველყოს მისი გადარიცხვა შესაბამის

ბანკებში და სატენდერო ხელშეკრულებით გაფორმებული ყველა პუნქტის უმკაცრესი შესრულება;

თ) აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოსთან და დაინტერესებულ ორგანიზაციებთან ერთად სისტემატურად მოისმინოს ინფორმაცია სათანადო სამსახურებისაგან დევნილთათვის ფულადი და მატერიალური სახსრების, აგრეთვე ჰუმანიტარული დახმარების გაცემის თაობაზე;

ი) საერთაშორისო ჰუმანიტარული დახმარების მოცულობის გაზრდის მიზნით შესაბამის სამინისტროებთან, უწყებებთან, დეპარტამენტებთან და ორგანიზაციებთან ერთად იზრუნოს დონორი ქვეყნების ქსელის გაფართოებისა და დამატებითი სახსრების მოზიდვისათვის;

კ) სისტემატურად მოსთხოვოს ანგარიში ადგილობრივ სამსახურებს დევნილთა მიერ მოხმარებული ელექტროენერგიის რაოდენობის, შესაბამისი ხარჯების დროულად და მიზნობრივად დაფარვის, საქართველოს ფინანსთა სამინისტროდან ცენტრალიზებულად გამოყოფილი თანხის დანიშნულებისამებრ გამოყენების შესახებ, ამასთან, ხელი შეუწყოს დევნილთა დროებით საცხოვრებელ ბინებში ელექტროენერგიის მიწოდების განმხოლოებასა და მრიცხველების დაყენებას.

ლ) წარმოადგინოს ინფორმაცია ამ ბრძანებულების შესრულების მიმდინარეობის შესახებ 2002 წლის ივლისში.

2. საქართველოს პრეზიდენტის რეგიონალური პოლიტიკისა და მართვის სამსახურმა (ბ.ხატიძე) საქართველოს ლტოლვილთა და განსახლების სამინისტროსთან ერთად ორ თვეში შეიმუშაოს და წარმოადგინოს შეთანხმებული წინადადება დევნილთა რაიონული (საქალაქო) სამსახურების სტრუქტურისა და საშტატო განრიგის შესახებ.

3. თვითმმართველობისა და მმართველობის ადგილობრივმა ორგანოებმა წარმართონ დევნილთა რაიონული (საქალაქო) სამსახურების საქმიანობა და მათი საკადრო საკითხები გადაწყვიტონ საქართველოს ლტოლვილთა და განსახლების სამინისტროსთან შეთანხმებით შესაბამისი რეგიონალური სამმართველოს, ხოლო აჭარისა და აფხაზეთის ავტონომიურ რესპუბლიკებში ლტოლვილთა და განსახლების შესაბამისი სამინისტროების მეშვეობით.

4. საქართველოს ფინანსთა სამინისტრომ (ზ. ნოღაიდელი):

ა) უზრუნველყოს პრიორიტეტულად მიჩნეული დევნილი მოსახლეობისათვის დაწესებული სახელმწიფო ფინანსური დახმარების შეუფერხებელი გაცემა;

ბ) საქართველოს ლტოლვილთა და განსახლების სამინისტროსა და აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოსთან შეთანხმებით წარმოადგინოს შემწეობების გაცემისას დარჩენილ დავალიანებათა მიმდინარე წლის ბოლომდე დაფარვის გრაფიკი. ყოველთვიურად გამოყოს დევნილთა შემწეობებისა და სხვა დაცული მუხლების დასაფინანსებლად ბიუჯეტით გათვალისწინებული თანხები, ხოლო სხვა ხარჯების დაფინანსება განახორციელოს ბიუჯეტის საშემოსავლო ნაწილის გეგმის შესრულების კვალობაზე;

გ) სათანადო ფინანსური გაანგარიშების შემდეგ განიხილოს შპს „საქართველოს რკინიგზისა" და ლტოლვილთა და განსახლების სამინისტროს წინადადებები დევნილთა კანონით გათვალისწინებული შეღავათიანი ტარიფებით რკინიგზის ტრანსპორტით მგზავრობის ღირებულების კომპენსაციის შესახებ;

დ) საერთაშორისო საინვესტიციო პროექტებისა და პროგრამების დეპარტამენტის საშუალებით პერიოდულად მოამზადოს და არანაკლებ წელიწადში ორჯერ მიაწოდოს ინფორმაცია დევნილ მოსახლეობას, საქართველოს ლტოლვილთა და განსახლების სამინისტროს, საქართველოს პრეზიდენტის სახელმწიფო რწმუნებულების ადმინისტრაციებს საქართველოში მოქმედი ყველა სახის საერთაშორისო ჰუმანიტარული ორგანიზაციების მიერ განხორციელებული პროგრამების შესახებ.

5. საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრომ (ა. გამყრელიძე), საქართველოს ლტოლვილთა და განსახლების სამინისტროსთან და ადგილობრივი მმართველობის შესაბამის ორგანოებთან ერთად:

ა) არსებული დაფინანსების ფარგლებში განახორციელოს შესაბამისი ღონისძიება დევნილთა სამედიცინო მომსახურების გასაუმჯობესებლად, ამასთან დაუწესოს კონტროლი მუნიციპალური პროგრამებით გათვალისწინებულ დევნილთა სამედიცინო და სოციალური დაცვის ღონისძიებების განხორციელებას;

ბ) შეიმუშაოს დევნილი მოსახლეობის დასაქმების პროგრამა; რეგულარულად მიაწოდოს ინფორმაცია დევნილ მოსახლეობას შრომის ბირჟაზე არსებული ვაკანტური ადგილების შესახებ.

6. საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრომ (კ.ნარჩემაშვილი):

ა) დაასრულოს დევნილი მოსახლეობისათვის საქართველოს მოქალაქის პირადობის დამადასტურებელი მოწმობების გაცემა 2002 წლის 1 აპრილამდე, ამასთან სამინისტროს რაიონული (საქალაქო) სამსახურების მეშვეობით უზრუნველყოს აღნიშნული კამპანიის ადგილებზე მოწყობა;

ბ) განსაკუთრებული ყურადღება დაუთმოს საზოგადოებრივი წესრიგის დაცვას დევნილთა მასობრივად ჩასახლების ადგილებში და აღკვეთოს მართლწესრიგის დარღვევის ყოველი ფაქტი.

7. საქართველოს განათლების სამინისტრომ (ა.კარტოზია) თვითმმართველობისა და მმართველობის ადგილობრივ ორგანოებთან ერთად:

ა) უზრუნველყოს დევნილი მოსახლეობისათვის განათლების დარგში მოქმედი კანონმდებლობის თანახმად დაშვებული შეღავათების რეალიზაცია;

ბ) განსაკუთრებული ყურადღება დაუთმოს იმ უმაღლესი სასწავლებლების, სკოლებისა და სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულებების ნორმალური მუშაობისათვის საჭირო პირობების შექმნას სადაც სწავლობენ დევნილები, და ამ საკითხების მსოფლიო ბანკის პროგრამებში გათვალისწინებას.

8. საქართველოს ეკონომიკის, მრეწველობისა და ვაჭრობის სამინისტრომ (გ.გაჩეჩილაძე) სამ თვეში შეიმუშაოს საგანგებო პროგრამა

და სათანადო ნორმატიული აქტები დევნილთა მცირე ბიზნესში მასობრივად ჩართვისათვის.

9. საქართველოს იუსტიციის სამინისტრომ (რ.გილიგაშვილი) უზრუნველყოს დაბადების მოწმობების ერთიანი ფორმის შემუშავება „სამოქალაქო აქტების რეგისტრაციის შესახებ" საქართველოს კანონის შესაბამისად და დევნილებზე მათი უფასოდ გაცემა.

10. საქართველოს სახელმწიფო ქონების მართვის სამინისტრომ (ს.პავლიაშვილი), სხვა სამინისტროებმა და უწყებებმა, ადგილობრივი მმართველობის ორგანოებმა მათ ბალანსზე რიცხული იმ ობიექტების გასხვისება-პრივატიზებისას, რომლებშიც კომპაქტურად არიან ჩასახლებული დევნილი მოსახლეობა, ახალ მფლობელებთან ხელშეკრულების გაფორმების დროს აუცილებელ პირობად გაითვალისწინონ, რომ დევნილების გამოსახლება მოხდება მხოლოდ აფხაზეთსა და ცხინვალის რეგიონში პოსტკონფლიქტური სიტუაციების მოწესრიგების ან მათთვის სხვა საცხოვრებელი ფართობის გამოყოფის შემთხვევაში.

11. საქართველოს პრეზიდენტის სახელმწიფო რწმუნებულებმა, ქალაქების მერიებმა და რაიონების გამგეობებმა:

ა) განსაკუთრებული ყურადღება დაუთმონ დევნილთა სოციალური პრობლემების მოგვარებას, ჩარიცხონ შესაბამისი თანხა მათი გადაუდებელი სტაციონარული მკურნალობისათვის, მუნიციპალურ სამედიცინო პროგრამებში პრიორიტეტულად მიიჩნიონ დევნილი მოსახლეობის ინტერესები, თვითმმართველობისა და მმართველობის ადგილობრივ ორგანოებთან ერთად მიიღონ საჭირო ზომები კონფლიქტის საბოლოო მოწესრიგებამდე დევნილთა განსახლებისათვის დროებით საცხოვრებელი ფართობის გამოსაძებნად. ინფორმაცია აღნიშნულის შესახებ პერიოდულად მიაწოდონ საქართველოს ლტოლვილთა და განსახლების სამინისტროს;

ბ) ყოველწლიური ბიუჯეტის დამტკიცებისას გაითვალისწინონ დევნილთათვის მოქმედი კანონმდებლობით მინიჭებული შეღავათებისა და დახმარებისათვის საჭირო თანხები, მათ შორის განსაზღვრული კატეგორიისათვის მიწისზედა და მიწისქვეშა ელექტროტრანსპორტით შეღავათიანი მგზავრობის ხარჯები:

გ) კომპეტენციის ფარგლებში აღრიცხონ არსებული უმოქმედო შენობები და საქართველოს ლტოლვილთა და განსახლების სამინისტროსთან ერთად მოამზადონ წინადადებები შესაფერისი ფართობის გამოთავისუფლებისა და მათი დევნილთათვის დროებით საცხოვრებლად გადაცემისათვის;

12. აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლესმა საბჭომ (თ.ნადარეიშვილი) მინისტრთა საბჭოსთან ერთად გააფართოვოს დევნილებთან კონტაქტები, ადგილებზე შეხვედრები, იზრუნოს მათი სოციალური და საყოფაცხოვრებო საკითხების მოწესრიგებისას წარმოქმნილი ცალკეული კონფლიქტური სიტუაციის დასარეგულირებლად, გამოიყენოს დევნილთა პოტენციალი სახელმწიფო პოლიტიკის გასატარებლად და ჯანსაღი მორალურ-ფსიქოლოგიური კლიმატის შესაქმნელად.

13. აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭომ (ლ. ცაავა):

ა) უზრუნველყოს ავტონომიურ რესპუბლიკას დაქვემდებარებული სამინისტროებისა და უწყებების, აგრეთვე ქალაქებისა და რაიონების ადმინისტრაციების საქმიანობის გაუმჯობესება დევნილთა აღრიცხვისას მკაცრი სახელმწიფოებრივი წესრიგის დამყარებისა და სოციალური პრობლემების მოგვარებისათვის, დიდი პასუხისმგებლობით მოეკიდონ დევნილთა პირადობის დამადასტურებელი საბუთების გაცემას;

ბ) დევნილთა აღრიცხვა-რეგისტრაციის პროცესის მოსაწესრიგებლად დაავალოს აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის შინაგან საქმეთა სამინისტროს ყოველკვარტალურად მიაწოდოს საქართველოს ლტოლვილთა და განსახლების სამინისტროს ახალი პირადობის მოწმობის მიმღებ დევნილთა სიები ძველი საბჭოთა პასპორტების ან დროებითი საბუთების რეკვიზიტების მითითებით.

14. აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭომ მჭიდროდ ითანამშრომლოს შესაბამის სამინისტროებთან და უწყებებთან დევნილთა სოციალურ მოწყობასთან დაკავშირებული ყველა ღონისძიების განხორციელებაში;

15. საქართველოს სატყეო მეურნეობის სახელმწიფო დეპარტამენტმა (გ.ჯაფარიძე) ყოველწლიურად გაითვალისწინოს დევნილთათვის გეგმიური ჭრის ხარჯზე შეშის გამოყოფა საქართველოს ლტოლვილთა და განსახლების სამინისტროს განაცხადის შესაბამისად.

16. ეთხოვოს საქართველოს ელექტროენერგიის საბითუმო ბაზარს (დ. ჯიბღაშვილი) სათბობენერგეტიკის სამინისტროსთან ერთად შეიმუშაოს და წარმოადგინოს წინადადებები დევნილთა ორგანიზებულად ჩასახლების ობიექტების განმხოლოებისა და მათი სტაბილური გრაფიკით ელექტრომომარაგების უზრუნველყოფის თაობაზე სახელმწიფოს მიერ დაწესებული ნორმების ფარგლებში.

17. ეთხოვოს სააქციო საზოგადოება „ეიიეს თელასს" შეიმუშაოს წინადადებები თბილისში დევნილი მოსახლეობის ორგანიზებულად ჩასახლების ობიექტების განმხოლოების, ინდივიდუალური მხარეების დადგენისა და ელექტროენერგიის სტაბილურად მიწოდების თაობაზე სახელმწიფოს მიერ დაწესებული ნორმების ფარგლებში.

18. ეთხოვოს შპს „საქართველოს რკინიგზას" (ა. ჩხაიძე) განიხილოს და ერთ თვეში წარმოადგინოს კონკრეტული წინადადებები დევნილთათვის სარკინიგზო ტრანსპორტით მგზავრობისას შეღავათების მიცემის შესახებ მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად.

19. ეთხოვოს საქართველოს ეროვნულ ბანკს (ი. მანაგაძე) რეგულარულად შეამოწმოს კომერციული ბანკის მიერ დევნილთათვის განკუთვნილი ფულადი დახმარებების დროულად გაცემა და ყოველი გამოვლენილი დარღვევის შემთხვევაში გამოიყენოს მოქმედი კანონმდებლობით გათვალისწინებული სანქციები.

20. ეთხოვოს საქართველოს კონტროლის პალატას (ს. მოლაშვილი) „კონტროლის პალატის შესახებ" საქართველოს კანონისა და სხვა კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტების შესაბამისად რეგულარულად

შეამოწმოს დევნილი მოსახლეობისათვის გათვალისწინებული ფულადი სახსრების მიწოდებისა და მიზნობრივი ხარჯვის, აგრეთვე ჰუმანიტარული დახმარების სახით მიღებული ტვირთების ობიექტურად განაწილების საკითხები, მიიღოს უმკაცრესი ზომები გამოვლენილ დამრღვევთა აღმოსაფხვრელად.

21. ეთხოვოს საქართველოს ტელერადიომაუწყებლობას (ზ.შენგელია) გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკის" რედაქციასა (ა.სანებლიძე) და გაზეთ „სვობოდნაია გრუზიას" რედაქციას (ტ.ლასხიშვილი) რეგულარულად გააშუქონ დევნილთა ცხოვრების საჭირბოროტო საკითხები, უზრუნველყონ საერთაშორისო ჰუმანიტარული დახმარების შემოსვლაგანაწილების სრული საჯაროობა.

22. ბრძანებულების შესრულების კონტროლი განახორციელოს საქართველოს სახელმწიფო მინისტრმა ავთანდილ ჯორბენაძემ.

ე. შევარდნაძე

**Протокол встречи
грузинской и абхазской сторон по вопросам стабилизации
ситуациии в зоне конфликта**

17 января 2002 года в с.Чубурхинджи Гальского района под председательством Специального представителя Генерального секретаря ООН господина Д. Бодена, в присутствии Начальника объединенного штаба КСПМ СНГ генерал-майора А. Евтеева состоялась встреча грузинской и абхазской сторон по вопросам стабилизации ситуации в зоне конфликта. Грузинская сторона была представлена делегацией во главе с господином М. Какабадзе, абхазская сторона бьша представлена делегацией во главе с господином Р. Хаджимба.

Стороны в конфликте подтвердили свою приверженность к урегулированию конфликта исключительно мирными средствами и согласились о нижеследующем;

1. С 1 февраля 2002 года в Кодорском ущелье будет организовано регулярное патрулирование миротворческих сил и международных наблюдателей на основе гарантий безопасности с обеих сторон.

2. Одновременно с этим в соответствии с п. 2.4 Московского соглашения грузинская сторона начнет отвод своих войск из Кодорского ущелья. Срок окончания вывода войск стороны определят в первой декаде февраля 2002 года в ходе переговоров.

3. Одновременно с началом процесса отвода, военные наблюдатели ООН совместно с представителями абхазской стороны проведут инспекцию района города Ткварчели и нижней части Кодорского ущелья на предмет наличия тяжелой военной техники. В случае ее обнаружения абхазская сторона отведет ее.

4. Абхазская сторона обязуется не вводить свои вооруженные формирования на территорию Кодорского ущелья, начиная от 107 поста КСПМ СНГ, а также не применять силы в отношении мирного населения Кодорского ущелья, включая воздушные бомбардировки.

5. Стороны призывают Специального представителя Генерального секретаря ООН активизировать работу по обеспечению мира и невозобновления вооруженного конфликта на основе Ялтинского заявления грузинской и абхазской сторон от 15-16 марта 2001 года.

За грузинскую сторону За абхазскую сторону
М. Какабадзе, Р. Хаджимба

За МООННГ За КСПМ СНГ
Д. Боден А. Евтеев

საქართველოს პარლამენტის
დ ა დ გ ე ნ ი ლ ე ბ ა

"საქართველოს კონსტიტუციაში ცვლილებებისა და დამატებების შეტანის შესახებ" საქართველოს კონსტიტუციური კანონის პროექტის საყოველთაო-სახალხო განხილვის ორგანიზების ზოგიერთი ღონისძიების თაობაზე

საქართველოს პარლამენტი ადგენს:

1. საქართველოს კონსტიტუციის 102-ე მუხლის მე-2 პუნქტის შესაბამისად საყოველთაო-სახალხო განხილვისათვის გამოქვეყნდეს საქართველოს პრეზიდენტის პარლამენტის 121 წევრის მიერ წარმოდგენილი "საქართველოს კონსტიტუციაში ცვლილებებისა და დამატებების შეტანის შესახებ" საქართველოს კონსტიტუციური კანონის პროექტი.

2. დაევალოს საქართველოს პარლამენტის იურიდიულ საკითხთა, კანოეიერებისა და ადმინისტრაციული რეფორმების კომიტეტს, აღმასრულებელი ხელისუფლების შესაბამისი წარმომადგენლების მონაწილეობით უზრუნველყოს "საქართველოს კონსტიტუციაში ცვლილებებისა და დამატებების შეტანის შესახებ" საქართველოს კონსტიტუციური კანონის პროექტის საყოველთაო-სახალხო განხილვის ორგანიზება.

საქართველოს პარლამენტის
თავმჯდომარე ***ნინო ბურჯანაძე***

თბილისი,

2002 წლის 18 იანვარი.
N 1249 -რს

საქართველოს პრეზიდენტის
გ ა ნ კ ა რ გ უ ლ ე ბ ა

N 52 2002 წლის 19 იანვარი ქ. თბილისი

აფხაზეთიდან და ცხინვალის რეგიონიდან დევნილი ბავშვების რეაბილიტაცია-გაჯანსაღების ღონისძიებათა შესახებ

დაკმაყოფილდეს საქართველოს პროფკავშირული კულტურულ-საგანმანათლებლო დაწესებულებების შემოქმედთა კავშირის თხოვნა და საქართველოს ფინანსთა სამინისტრომ (ზ.ნოღაიდელი) აფხაზეთიდან და ცხინვალის რეგიონიდან დევნილი ბავშვების რეაბილიტაცია-გაჯანსაღების მიზნით 2002 წელს გათვალისწინებული საქართველოს პრეზიდენტის ფონდიდან გამოუყოს მას 72 000 (სამოცდათორმეტი ათასი) ლარი.

ე. შევარდნაძე

Резолюция 1393 (2002), принятая Советом Безопасности ООН на его 4464-м заседании, 31 января 2002 года

Совет Безопасности,

ссылаясь на все свои соответствующие резолюции, в частности резолюцию 1364 (2001) от 31 июля 2001 года, *рассмотрев* доклад Генерального секретаря от 18 января 2002 года (S/2002/88), *ссылаясь* на выводы Лиссабонской (S/1997/57, приложение) и Стамбульской встреч на высшем уровне Организации по безопасности и сотрудничеству в Европе (ОБСЕ), касающиеся положения в Абхазии, Грузия,

ссылаясь на соответствующие принципы, содержащиеся в Конвенции о безопасности персонала Организации Объединенных Наций и связанного с ней персонала, принятой 9 декабря 1994 года,

напоминая о своем осуждении уничтожения вертолета Миссии Организации Объединенных Наций по наблюдению в Грузии (МООННГ) 8 октября 2001 года, в результате чего погибли девять человек, находившихся на борту,
и *выражая сожаление* по поводу того, что те, кто совершил это нападение, до сих пор не выявлены,

подчеркивая, что сохраняющееся отсутствие прогресса по ключевым вопросам всеобъемлющего урегулирования конфликта в Абхазии, Грузия, является неприемлемым, *приветствуя* важный вклад, внесенный МООННГ и коллективными миротворческими силами Содружества Независимых Государств (миротворческие силы СНГ) в дело стабилизации ситуации в зоне конфликта, и

подчеркивая их приверженность тесному сотрудничеству между ними в выполнении их соответствующих мандатов,

1. *приветствует* доклад Генерального секретаря от 18 января 2002 года;

2. высоко оценивает и решительно поддерживает непрерывные усилия, предпринимаемые Генеральным секретарем и его Специальным представителем при помощи Российской Федерации в качестве содействующей стороны, а также Группы друзей Генерального секретаря и ОБСЕ в целях содействия стабилизации ситуации и достижения всеобъемлющего политического урегулирования, которое должно включать урегулирование вопроса о политическом статусе Абхазии в составе Государства Грузия;

3. *приветствует и поддерживает* завершение работы по подготовке при участии и полной поддержке всех членов Группы друзей документа «Основные принципы распределения конституционных полномочий между Тбилиси и Сухуми» и сопроводительного письма к нему и поддерживает усилия, прилагаемые Специальным представителем на основе этих документов, которые являются позитивными элементами в налаживании мирного процесса между сторонами;

4. *напоминает* о том, что цель этих документов состоит в содействии проведению под руководством Организации Объединенных Наций субстантивных переговоров между сторонами по вопросу о статусе Абхазии в составе Государства Грузия, а не в том, чтобы попытаться навязать или диктовать какое-либо конкретное решение сторонам;

5. *напоминает далее* о том, что процесс переговоров, ведущих к прочному политическому урегулированию, приемлемому для обеих сторон, потребует от двух сторон определенных уступок;

6. *настоятельно призывает* стороны, в частности абхазскую сторону, получить этот документ и сопроводительное письмо к нему в ближайшем будущем, провести их полное и открытое рассмотрение и после этого незамедлительно приступить к конструктивным переговорам по их сути и призывает других, кто имеет влияние на стороны, содействовать такому итогу;

7. *призывает* стороны предпринимать все возможные усилия для преодоления сохраняющегося между ними взаимного недоверия;

8. *осуждает* нарушения Московского соглашения о прекращении огня и разъединении сил от 14 мая 1994 года (S/1994/583, приложение I) и *требует* их немедленного прекращения;

9. приветствует и решительно поддерживает в этой связи протокол, подписанный двумя сторонами 17 января 2002 года и касающийся положения в Кодорском ущелье, *призывает* к его полному и быстрому осуществлению, особенно грузинской стороной, но также особо *настоятельно призывает* абхазскую сторону выполнить свое обязательство не использовать в своих интересах отвод грузинских войск, *признает* законные опасения за безопасность гражданского населения в этом районе, *призывает* политических руководителей в Тбилиси и Сухуми соблюдать договоренности по вопросам безопасности и *призывает далее* их открыто заявить о своем отказе от воинственной риторики и выступлений в поддержку военных вариантов и деятельности незаконных вооруженных групп;

10. *настоятельно призывает* стороны обеспечить необходимое оживление мирного процесса во всех его основных аспектах, возобновить свою работу в Координационном совете и его соответствующих механизмах, закрепить результаты, достигнутые на состоявшейся в марте 2001 года Ялтинской встрече по мерам укрепления доверия (S/2001/242), и целенаправленно и на основе сотрудничества осуществить согласованные тогда предложения;

11. *выражает* свою глубокую тревогу по поводу отсутствия прогресса в решении вопроса, касающегося беженцев и перемещенных лиц, *вновь подтверждает* неприемлемость демографических изменений в результате конфликта, *вновь подтверждает* также неотъемлемое право всех затронутых конфликтом беженцев и перемещенных лиц на возвращение в свои родные места в условиях безопасности и уважения достоинства в соответствии с международным правом и положениями Четырехстороннего соглашения от 4 апреля 1994 года (S/1994/397, приложение II), *напоминает*, что абхазская сторона несет особую ответственность за защиту возвращенцев и за содействие возвращению остающегося перемещенного населения, и *приветствует* принимаемые Программой развития Организации Объединенных Наций, Управлением Верховного комиссара Организации Объединенных Наций по делам беженцев и Управлением по координации гуманитарной деятельности меры по улучшению положения беженцев и перемещенных лиц, их профессиональной подготовке и повышению их самообеспеченности при полном соблюдении их неотъемлемого права на возвращение в свои родные места в условиях безопасности и уважения достоинства;

12. *настоятельно призывает* стороны осуществить рекомендации проведенной под эгидой Организации Объединенных Наций совместной миссии по оценке в Гальском районе, *призывает*, в частности, абхазскую сторону улучшить работу правоохранительных органов с привлечением местного населения и заниматься решением проблемы, связанной с тем, что этническое грузинское население лишено возможности обучаться на своем родном языке;

13. *приветствует* программы восстановления, инициированные при содействии сторон в интересах перемещенных лиц и возвращенцев по обе стороны линии прекращения огня;

14. *призывает* стороны принять все необходимые меры по установлению личности ответственных за уничтожение вертолета МООННГ 8 октября 2001 года и привлечению их к ответственности, *выражает также свою обеспокоенность* по поводу вызывающей тревогу тенденции сторон ограничивать свободу передвижения МООННГ, препятствуя тем самым выполнению Миссией своего мандата, в том числе путем эффективного патрулирования, и *подчеркивает*, что обе стороны несут главную ответственность за принятие надлежащих мер безопасности и обеспечение свободы передвижения МООННГ, миротворческих сил СНГ и другого международного персонала;

15. *напоминает* грузинской стороне, в частности, о том, чтобы она выполнила свое обязательство положить конец деятельности незаконных вооруженных групп, проникающих в Абхазию, Грузия, с находящейся под грузинским контролем стороны линии прекращения огня;

16. *приветствует* то обстоятельство, что МООННГ постоянно держит в поле зрения вопрос об организации безопасности Миссии, с тем чтобы обеспечить как можно более высокую степень безопасности своего персонала;

17. *постановляет* продлить мандат МООННГ на следующий период, заканчивающийся 31 июля 2002 года, и вновь рассмотреть мандат МООННГ, если только к 15 февраля 2002 года не будет принято решения о продлении мандата миротворческих сил СНГ, и в этой связи *отмечает*, что 31 января 2002 года грузинские власти согласились на продление мандата миротворческих сил СНГ до конца июня 2002 года;

18. *просит* Генерального секретаря продолжать регулярно информировать Совет и через три месяца с даты принятия настоящей резолюции представить доклад о положении в Абхазии, Грузия;

19. *постановляет* продолжать активно заниматься этим вопросом.

Документ Бодена

1. Грузия представляет собой суверенное государство, основанное на правовых нормах. Границы государства Грузия, утвержденные 21 декабря 1991 года, не подлежат изменению вне соответствия Конституции государства Грузия.

2. Абхазия представляет собой основанное на правовых нормах суверенное образование внутри государства Грузия. Абхазия обладает особым статусом внутри государства, который опирается на федеративное соглашение и определяет общие полномочия и сферы общей компетенции и делегированные полномочия, вместе с тем представляет собой гарант прав и интересов многонационального населения Абхазии.

3. Разделение полномочий между Тбилиси и Сухуми должно опираться на федеративное соглашение, обладающее силой конституционного закона, Абхазия и государство Грузия должны добросовестно выполнять положения

федеративного соглашения. Федеративное соглашение не подлежит внесению поправок и изменений, отмене и признанию недействительным ни при каких обстоятельствах, за исключением взаимной договоренности.

4. Разделение полномочий между Тбилиси и Сухуми будет определяться в том числе на основании декларации мер по политическому урегулированию грузино-абхазского конфликта от 4 апреля 1994 года. Права и компетенции Абхазии будут признаны в большем объеме, чем она пользовалась до 1992 года.

5. Конституция Государства Грузия должна быть изменена в соответствии с разделением компетенции, определенных в федеративном соглашении; для этого возможно использование декларации мер по политическому урегулированию грузино-абхазского конфликта от 4 апреля 1994 года, в частности параграфа 7, касающегося «прав совместных мероприятий».

6. Конституция Абхазии, в основу которой может быть положена Абхазская Конституция от 26 ноября 1994 года, должна быть изменена в соответствии с соглашением о разделении компетенции между Тбилиси и Сухуми, так как это определено в федеративном соглашении.

7. Как Конституция государства Грузия, так и Институция Абхазии должны содержать аналогичные положения, которые касаются гарантий защиты основных прав и свобод каждого человека, исключать дискриминацию прав национальных меньшинств. Как в Конституции Государства Грузия, так и в Конституции Абхазии ничто не должно нарушать безусловного права всех изгнанных и перемещенных лиц - возвращения в свои дома в условиях полной безопасности в соответствии с международным правом.

8. Государство Грузия и Абхазия должны согласиться насчет состава и мероприятий грузинского Конституционного суда, который должен руководствоваться Конституцией Грузии, Конституцией Абхазии и федеративным соглашением «Об основных вопросах разделения полномочий между Тбилиси и Сухуми».
Газ. "СГ", 15.03.03.

საქართველოს პარლამენტის
გ ა ნ ც ხ ა დ ე ბ ა

საერთაშორისო თანამეგობრობამ და საქართველოს პარლამენტმა არაერთგზის სრულიად გარკვევით გამოხატეს პოზიცია — აფხაზეთის მოსახლეობის ორი მესამედის დევნილობის პირობებში ჩატარებული ნებისმიერი დონის არჩევნების იურიდიული ძალის არმქონედ და ბათილად ცნობის თაობაზე. მიუხედავად ამისა, სოხუმის რეჟიმი კვლავ ანგარიშს არ უწევს გაერო-ს, ეუთო-ს, მსოფლიოს წამყვანი სახელმწიფოების აზრს და ა/წლის 2 მარტს აპირებს ჩაატაროს ე.წ. სახალხო კრების — აფხაზეთის პარლამენტის არჩევნები.

არავისთვის საეჭვო არ უნდა იყოს, რომ აფხაზეთში არჩევნების ჩატარების ფარსი არის მხოლოდ და მხოლოდ შორს გამიზნული ნაბიჯი, რათა გარეშე ძალების შეკვეთით შეინიღბოს აფხაზეთის ფაქტობრივად უკონტროლო ტერიტორიაზე შექმნილი ვითარება — ადამიანებითა და იარაღით ვაჭრობისათვის, ნარკობიზნესისა და ტერორიზმისათვის ხელსაყრელი პირობების შექმნა, საქართველოს ამ კუთხის ავტორიტარული მმართველობის სივრცედ გადაქცევა.

საქართველოს პარლამენტი იმედოვნებს, რომ აღნიშნული უკანონო არჩევნების ჩატარება, ისევე როგორც ამჟამად აფხაზეთში არსებული ვითარება, არ დარჩება გაერო-ს, ეუთო-ს, ევროსაბჭოსა და ევროპარლამენტის მხრიდან ადეკვატური რეაგირების გარეშე.

თბილისი,
2002 წლის 28 თებერვალი.

საქართველოს პრეზიდენტის
გ ა ნ კ ა რ გ უ ლ ე ბ ა

N 260 2002 წლის 5 მარტი ქ. თბილისი

„იძულებით გადაადგილებულ პირთა დასახმარებლად ახლებური მიდგომის პროგრამების პირველი ეტაპის დამთავრებისა და შემდგომში განსახორციელებელ ღონისძიებათა შესახებ" საქართველოს პრეზიდენტის 2001 წლის 23 აპრილის N 334 განკარგულებაში ცვლილების შეტანის თაობაზე

„იძულებით გადაადგილებულ პირთა დასახმარებლად ახლებური მიდგომის პროგრამების პირველი ეტაპის დამთავრებისა და შემდგომში განსახორციელებელ ღონისძიებათა შესახებ" საქართველოს პრეზიდენტის 2001 წლის 23 აპრილის N 334 განკარგულებით დამტკიცებულ სამთავრობო კომისიის შემადგენლობაში შეტანილ იქნეს შემდეგი ცვლილებები:

1. კომისიის შემადგენლობიდან გამოყვანილ იქნეს თეიმურაზ მოსიაშვილი.
2. კომისიის შემადგენლობაში შეყვანილ იქნეს **თეიმურაზ სანაძე** — დსთ-ს და მშვიდობიანი კავკასიის საქმეთა სახელმწიფო ბიუროს თავმჯდომარე, კომისიის მდივანი.

ედუარდ შევარდნაძე

Постановление
Государственной Думы Федерального Собрания
Российской Федерации

О заявлении Государственной Думы Федерального Собрания Российской Федерации "О ситуации в Грузии в связи с военным присутствием США на ее территории"

Государственная Дума Федерального Собрания Российской Федерации
п о с т а н о в л я е т:
1. Принять заявление Государственной Думы Федерального Собрания Российской Федерации "О ситуации в Грузии в связи с военным присутствием США на ее территории".

2. Направить настоящее Постановление и указанное Заявление Президенту Российской Федерации В.В.Путину, в Правительство Российской Федерации, Парламент Грузии, Конгресс Соединенных Штатов Америки.

3. Направить настоящее Постановление и указанное Заявление в "Парламентскую газету" для официального опубликования.

4. Настоящее Постановление вступает в силу со дня его принятия.

Председатель Государственной Думы
Федерального Собрания Российской Федерации
Г. Н. Селезнев

Москва
6 марта 2002 года

Заявление
Государственной Думы Федерального Собрания
Российской Федерации

О ситуации в Грузии в связи с военным присутствием США на ее территории

Государственная Дума Федерального Собрания Российской Федерации выражает серьезную тревогу в связи с развитием ситуации в Грузии. Подтвердились оценки, данные в заявлении Государственной Думы от 11 октября 2001 года "О состоянии российско-грузинских отношений". Дальнейшему росту нестабильности в Грузии способствует присутствие там международных террористов, в том числе просочившихся из Афганистана членов террористической группировки "Аль-Каида". Их концентрация в районе Панкисского ущелья на границе с Россией и слияние с отрядами чеченских сепаратистов создают реальную угрозу безопасности Российской Федерации. Кроме того, присутствие международных террористов в Грузии чревато новым обострением грузино-абхазского и грузино-южноосетинского конфликтов.

Расширению деятельности террористов в Грузии способствовала позиция грузинского руководства, долгое время отрицавшего наличие международных террористов в Панкисском ущелье и отказывавшегося сотрудничать с Россией в целях предотвращения угрозы терроризма.

Примером попустительства грузинского руководства террористам явилась возможность совершения рейда бандформирований Р. Гелаева из Панкисского ущелья в Абхазию в октябре 2001 года, что повлекло за собой не только резкое обострение ситуации в зоне грузино-абхазского конфликта, но и гибель сотрудников Миссии ООН по наблюдению в Грузии, многочисленные жертвы среди мирного населения Абхазии, немалое число которых - граждане Российской Федерации. Депутаты Государственной Думы понимают потребность Грузии в иностранной военной помощи при подготовке национальных антитеррористических подразделений. Однако вызывает сожаление, что, несмотря на неоднократные предложения российской стороны о помощи, грузинское руководство проигнорировало их и предпочло обратиться к США за содействием в решении этой проблемы.

Присутствие на территории Грузии террористов, совершивших тяжкие преступления в Российской Федерации, в том числе самые жестокие террористические акты, унесшие жизни тысяч мирных граждан, не позволяет Российской Федерации безучастно наблюдать за ходом операции по ликвидации международных террористов в Панкисском ущелье, и естественным образом встает вопрос о привлечении к ней российских военных сил. Государственная Дума с обеспокоенностью констатирует, что российское руководство не было проинформировано грузинской стороной и не получило на должном уровне всей необходимой информации от американской стороны о планах направления в Грузию большой группы военных советников США, а также крупной партии легких вооружений, армейских средств связи и транспорта. Депутаты Государственной Думы убеждены, что присутствие американских военных в Грузии еще больше обострит непростую ситуацию в этом государстве и в Кавказском регионе в целом. Государственная Дума принимает к сведению заверения руководства Грузии и США об ограничении задач американских военных советников подготовкой грузинских антитеррористических подразделений и об отсутствии планов участия американских военнослужащих в боевых операциях в Панкисском ущелье. Вместе с тем настораживают публичные заявления Посла США в Российской Федерации о том, что не исключены какие-либо иные варианты действий американских военных в Грузии.

Государственная Дума выражает надежду, что с укреплением военного потенциала Грузии за счет США в грузинском руководстве не возобладают настроения в пользу военного разрешения грузино-абхазского и грузино-южноосетинского конфликтов.

Государственная Дума поддерживает политическую линию России на мирное урегулирование этих конфликтов с учетом интересов всех этнических групп населения, проживающих на территориях Абхазии и Южной Осетии. Государственная Дума подтверждает свою обеспокоенность в связи с опасностью прорыва международных террористов и чеченских сепаратистов из Панкисского ущелья в Абхазию и Южную Осетию, а также в Российскую Федерацию, что создаст дополнительный очаг напряженности на этих территориях, которые могут быть объявлены зоной действий террористов, и даст повод для начала операции внерегиональных контртеррористических сил. Учитывая, что

вследствие такого развития ситуации возникнет прямая угроза приграничным районам Российской Федерации,

Государственная Дума считает оправданным принятие российской стороной односторонних мер по обеспечению безопасности Государственной границы Российской Федерации, а при необходимости - и во взаимодействии с Абхазией и Южной Осетией.

Государственная Дума приветствует последовательно выражаемую руководством и народами Абхазии и Южной Осетии заинтересованность в более тесных отношениях с Россией и считает, что установление и развитие таких отношений, в том числе в сфере безопасности, не противоречат линии Российской Федерации на строгое соблюдение территориальной целостности Грузии и могли бы стимулировать поиск конструктивных решений на переговорах о мирном урегулировании грузино-абхазского и грузино-южноосетинского конфликтов. В случае их неблагоприятного развития Государственная Дума готова обсудить иной путь дальнейшего становления государственности Абхазии и Южной Осетии на основе демократического волеизъявления их народов и в соответствии с практикой применения в последнее время мировым сообществом норм международного права. Государственная Дума предлагает Правительству Российской Федерации рассматривать вопросы дальнейшего предоставления Грузии экономической помощи в любых формах в прямой зависимости от ясно выраженных обязательств руководства Грузии воздерживаться от шагов, нарушающих сложившийся баланс сил в регионе и противоречащих добрососедскому характеру российско-грузинских отношений. Исходя из того, что терроризм одинаково опасен и для России, и для Грузии, Государственная Дума призывает руководство обоих государств объединить усилия в проведении антитеррористической операции в Панкисском ущелье.

Государственная Дума также полагала бы целесообразным с учетом широкого международного резонанса в связи с последними событиями в Грузии рассмотрение по инициативе Российской Федерации в Организации Объединенных Наций вопроса о проведении антитеррористической операции в Панкисском ущелье.

Москва
6 марта 2002 года

საქართველოს პრეზიდენტის
გ ა ნ კ ა რ გ უ ლ ე ბ ა
N 288 2002 წლის 12 მარტი ქ.თბილისი

საქართველოს ტერიტორიიდან რუსეთის ფედერაციის სამხედრო ფორმირებების გაყვანის პროცესისათვის ხელშეწყობის შესახებ

ეუთოს სტამბოლის 1999 წლის სამიტზე მიღებული საქართველო-რუსეთის ერთობლივი განცხადების დებულებათა განხორციელებისათვის, საქართველოს ტერიტორიიდან რუსეთის ფედერაციის სამხედრო

ფორმირებების გაყვანის პროცესის ხელშეწყობის მიზნით და პრაქტიკული საკითხების ადგილზე გადასაწყვეტად:

1. საქართველოს ტერიტორიიდან რუსეთის ფედერაციის სამხედრო ფორმირებების გაყვანის პროცესში რუსეთის ფედერაციის კუთვნილი შეიარაღებისა და სხვა ქონების ქვეყნის ფარგლებს გარეთ გატანის უზრუნველსაყოფად საქართველოში ავტოსატრანსპორტო და სხვა მატერიალურ-ტექნიკური საშუალებების შემოტანასთან, აგრეთვე აღნიშნული შეიარაღებისა და ქონების გატანასთან დაკავშირებული , საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებული საბაჟო გადასახდელებისა და საქართველოს ტერიტორიაზე ავტოსატრანპორტო საშუალებების შემოსვლისა და ზენორმატიული დატვირთვისათვის გადასახადის გადახდა განხორციელდეს საქართველოს სახელმწიფო სარეზერვო ფონდიდან, აღნიშნული შეიარაღებისა და ქონების საქართველოს ტერიტორიიდან გატანისათვის საჭირო სამუშაოებისა და ექსპორტ-იმპორტის პროცედურების შეუფერხებლად.

2. საქართველოს თავდაცვის სამინისტრომ (დ. თევზაძე) საქართველოს საგადასახადო შემოსავლების სამინისტროს საბაჟო დეპარტამენტთან ერთად (ლ. ქისტაური) შეათანხმოს რუსეთის ფედერაციის თავდაცვის სამინისტროსთან საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებული საბაჟო და სხვა სახის გადასახადებისაგან გასათავისუფლებელი ავტოსატრანპორტო და სხვა მატერიალურ-ტექნიკური საშუალებების კვოტები საქართველოს ტერიტორიიდან რუსეთის ფედრაციის სამხედრო ფორმირებების გაყვანის პროცესში რუსეთის ფედერაციის კუთვნილი შეიარაღებისა და სხვა სამხედრო ქონების ქვეყნის ფარგლებს გარეთ გატანის უზრუნველსაყოფად.

3. საქართველოს საგადასახადო შემოსავლების სამინისტროს საბაჟო დეპარტამენტმა (ლ. ქისტაური), საქართველოს სახელმწიფო საზღვრის დაცვის სახელმწიფო დეპარტამენტმა (ვ. ჩხეიძე), საქართველოს სამოქალაქო ავიაციის ადმინისტრაციამ (ზ. ფერიშვილი), საქართველოს რკინიგზამ (ა.ჩხაიძე) და საქართველოს საავტომობილო გზების სახელმწიფო დეპარტამენტმა (ბ. სარალიძე) თავიანთი კომპეტენციის ფარგლებში უზრუნველყონ რუსეთის ფედერაციის კუთვნილი შეიარაღებისა და სხვა სამხედრო ქონების ქვეყნის ტერიტორიის ფარგლებს გარეთ გატანისათვის საჭირო პირადი შემადგენლობის, სატრანპორტო და სხვა მატერიალურ-ტექნიკური საშუალებების, აგრეთვე ქვეყნის ტერიტორიიდან გასატანი შეიარაღებისა და სხვა სამხედრო ქონების საქართველოს კანონმდებლობიდან გამომდინარე არსებული წესის თანახმად საქართველოს ტერიტორიაზე, საჰაერო სივრცეში და სახელმწიფო საზღვარზე შეუფერხებელი გატარება და მისი შესაბამისი სასაზღვრო და საბაჟო ფორმალობების შესრულება.

ე. შევარდნაძე

COEST - საპრეზიდენტო დეკლარაცია ევროკავშირის სახელით

“აფხაზეთში საქართველო გამართულ საპარლამენტო არჩევნებთან” დაკავშირებით

ბრიუსელი 12 მარტი 2002 წ.

ევროკავშირი კვლავ მხარს უჭერს საქართველოს ტერიტორიულ მთლიანობასა და ხაზს უსვამს, რომ ის არ აღიარებს ე.წ. “საპარლამენტო არჩევნების” ლეგიტიმურობას, რომელიც გაიმართა აფხაზეთში, საქართველო 2002 წლის 2 მარტს.

ევროკავშირი მიიჩნევს, რომ საქართველოს ამ რეგიონში არჩევნები არ უნდა ჩატარდეს მანამ, სანამ ლტოლვილებსა და იძულებით გადაადგილებულ პირებს არ ექნებათ უსაფრთხო და სრულმასშტაბიანი დაბრუნების უფლება.

ევროკავშირი მოუწოდებს დაინტერესებულ მხარეებს განაახლონ მოლაპარაკებები გაეროს უშიშროების საბჭოს 1393 რეზოლუციის თანახმად, რომელიც მიღებულ იქნა 2002 წლის 31 იანვარს.

ცენტრალური და აღმოსავლეთ ევროპის ევროკავშირის წევრი ქვეყნები, ასოცირებული ქვეყნები კვიპროსი, მალტა და თურქეთი, ევროპის ეკონომიკური არეალის წევრები უერთდებიან ამ დეკლარაციას

საქართველოს პრეზიდენტის
გ ა ნ კ ა რ გ უ ლ ე ბ ა

N 301 2002 წლის 13 მარტი ქ. თბილისი

„გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის კუთვნილი ვერტმფრენის აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის ტერიტორიაზე ავიაკატასტროფის გამომწვევი მიზეზების შემსწავლელი კომისიის შექმნის შესახებ” საქართველოს პრეზიდენტის 2001 წლის 15 ოქტომბრის N1077 განკარგულების გაუქმების თაობაზე

ჩიკაგოს კონვენციის N13 დანართის 5.1 პუნქტის თანახმად გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის კუთვნილი ვერტმფრენის აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის ტერიტორიაზე ავიაკატასტროფის გამომწვევი მიზეზების თაობაზე დასკვნის მომზადების უფლებამოსილების ვერტმფრენის მესაკუთრის - უკრაინის მხარისათვის გადაცემასთან დაკავშირებით ძალადაკარგულად ჩაითვალოს „გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის კუთვნილი ვერტმფრენის აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის ტერიტორიაზე ავიაკატასტროფის გამომწვევი მიზეზების შემსწავლელი კომისიის შექმნის შესახებ” საქართველოს პრეზიდენტის 2001 წლის 15 ოქტომბრის N1077 განკარგულება.

ედუარდ შევარდნაძე

.

საქართველო - ევროკავშირის საპარლამენტო თანამშრომლობის კომიტეტის თანათავმჯდომარის, ევროპარლამენტის წევრის ქ-ნ ურსულა შლაიხერის
გ ა ნ ც ხ ა დ ე ბ ა

2 მარტს აფხაზეთში ჩატარებული "საპარლამენტო არჩევნების" შესახებ

საქართველოსთან ურთიერთობების ევროპარლამენტის დელეგაცია არ ცნობს საქართველოს აფხაზეთის რეგიონში 2002 წლის 2 მარტს ჩატარებულ არალეგიტიმურ "საპარლამენტო არჩევნებს". მას მიაჩნია, რომ არ შეიძლება აღნიშნულ რეგიონში ლეგიტიმური არჩევნების ჩატარება მანამ, სანამ ყველა ლტოლვილსა და იძულებით გადაადგილებულ პირს არ მიეცემა საშუალება უსაფრთხოდ დაბრუნდეს თავის სახლში და ჰქონდეს ხმის მიცემის უფლება. იგი მხარს უჭერს საქართველოს ტერიტორიულ მთლიანობას. ევროპარლამენტის დელეგაცია მოუწოდებს ყველა მხარეს განაახლონ მოლაპარაკებები გაეროს უშიშროების საბჭოს მიერ 2002 წლის 312 იანვარს მიღებული რეზოლუციის შესაბამისად.

ბრიუსელი,
2002 წლის 18 მარტი

საქართველოს პრეზიდენტის
გ ა ნ კ ა რ გ უ ლ ე ბ ა

N 319 2002 წლის 19 მარტი ქ. თბილისი

აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის ტერიტორიაზე გალის რაიონის სოფელ ოტობაიაში დამოუკიდებელ სახელმწიფოთა თანამეგობრობის სამშვიდობო ძალების ოთხი სამხედრო მოსამსახურის გატაცების გამო გადაუდებელ ღონისძიებათა განხორციელების შესახებ

მიმდინარე წლის 18 მარტს აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის ტერიტორიაზე გალის რაიონის სოფელ ოტობაიაში დაუდგენელმა პირებმა გაიტაცეს იქ განლაგებული დამოუკიდებელ სახელმწიფოთა თანამეგობრობის სამშვიდობო ძალების ოთხი სამხედრო მოსამსახურე. მომხდარი მძიმე დანაშაულის გამო გადაუდებელ ღონისძიებათა განხორციელების მიზნით:

საქართველოს თავდაცვის სამინისტრომ (დ. თევზაძე), სახელმწიფო უშიშროების სამინისტრომ (ვ. ხაბურძანია), შინაგან საქმეთა სამინისტრომ (კ. ნარჩემაშვილი), დაზვერვის სახელმწიფო დეპარტამენტმა (ა.იოსელიანი) აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის ლეგიტიმური ხელისუფლების შესაბამის სტრუქტურებთან ერთად შესაძლებლობების ფარგლებში გამოიყენონ მათ ხელთ არსებული ყველა საშუალება და ქმედითი დახმარება გაუწიონ დამოუკიდებელ სახელმწიფოთა თანამეგობრობის სამშვიდობო ძალების ხელმძღვანელობას გატაცებული სამხედრო მოსამსახურეების დაბრუნების, დამნაშავე პირთა ვინაობის დადგენისა და დაკავების საქმეში.

ედუარდ შევარდნაძე

საქართველოს პარლამენტის
დ ა დ გ ე ნ ი ლ ე ბ ა

აფხაზეთში არსებული ვითარების შესახებ

საქართველოს პარლამენტი აღნიშნავს, რომ:

„აფხაზეთის ტერიტორიაზე შექმნილ მდგომარეობასთან დაკავშირებით" საქართველოს პარლამენტის მიერ 2001 წლის 11 ოქტომბერს მიღებული დადგენილება ამ ეტაპზე არ არის შესრულებული;

აფხაზეთის ტერიტორიაზე განლაგებული დსთ-ის კოლექტიური სამშვიდობო ძალები ფაქტობრივად მესაზღვრეთა ფუნქციებს ასრულებენ აფხაზეთსა და დანარჩენ საქართველოს შორის და ვერ ახორციელებენ მანდატით დაკისრებულ მოვალეობებს, კერძოდ, ვერ უზრუნველყოფენ მოსახლეობის დაცვას და იძულებით გადაადგილებულ პირთა უსაფრთხო დაბრუნებისათვის პირობების შექმნას;

აფხაზეთში გარეშე სამხედრო ძალის დახმარებით ოკუპირებულ საქართველოს ტერიტორიაზე გრძელდება ადამიანის ძირითადი უფლებებისა და თავისუფლებების უხეში დარღვევა ეროვნული ნიშნის მიხედვით, მათ შორის, თავისუფლების თვითნებური აღკვეთა, ტერორი, მკვლელობა, მძევლად აყვანა, გატაცება ფულის გამოძალვის მიზნით, ქართული ენის სახელმწიფოებრივი სტატუსის ხელყოფა, სახელმწიფო ქონების, ლტოლვილთა და დევნილთა კერძო საკუთრების მოსპობა-გასხვისება; მასობრივად ნადგურდება ქართული კულტურის ძეგლები, სამეცნიერო და საგანმანათლებლო დაწესებულებები და ხორციელდება სხვა მსგავსი ქმედებები, რის შესახებაც სათანადოდ არ არის ინფორმირებული მსოფლიო საზოგადოებრიობა. სეპარატისტთა ლიდერების პოლიტიკამ რეალური საფრთხე შეუქმნა თვით აფხაზი ეთნოსისა და მისი თვითმყოფადი კულტურის არსებობას;

აფხაზეთის ტერიტორია უკონტროლოა და გადაქცეულია საერთაშორისო ტერორისტებისა და ექსტრემისტების თავშესაფრად, ნარკობიზნესისა და იარაღით უკანონო ვაჭრობის ზონად;

აფხაზეთის ტერიტორიაზე უკონტროლო და აღურიცხავი შეიარაღების არსებობის პირობებში კვლავ გრძელდება რუსეთის სამხედრო ძალების მიერ სეპარატისტული რეჟიმისათვის მძიმე ტექნიკისა და შეიარაღების გადაცემა. ვითარებას უკიდურესად ამწვავებს ასევე აფხაზეთში მცხოვრები საქართველოს მოქალაქეებისათვის რუსეთის მოქალაქეობის მინიჭება, რაც დაცვის მოტივით ჩაერიოს საქართველოს საშინაო საქმეებში;

გუდაუთის სამხედრო ბაზიდან ევროპაში ჩვეულებრივი შეიარაღების ხელშეკრულებით შეთანხმებული მძიმე შეიარაღების გატანის მიუხედავად, რუსეთის მხარემ არ შეასრულა ეუთო-ს სტამბოლის 1999 წლის სამიტის გადაწყვეტილებით ნაკისრი ვალდებულება გუდაუთის ბაზის გაყვანასა და დახურვასთან დაკავშირებით;

საქართველოს პარლამენტმა ქვეყნის კონსტიტუციის მიღებისას და შემდგომ პერიოდში, აფხაზეთის კონფლიქტის მოგვარების უზრუნველყოფისათვის ხელსაყრელი ფონის შესაქმნელად, აფხაზეთის მთელი მოსახლეობის სრული წარმომადგენლობის მონაწილეობის გარეშე მიზანშეუწონლად მიიჩნია აფხაზეთის სტატუსის განსაზღვრა;

აფხაზეთის სეპარატისტული ხელისუფლება უარს აცხადებს არა მხოლოდ ქართულ მხარესთან, არამედ გაეროსთან, ეუთოსა და სხვა საერთაშორისო ორგანიზაციებთან თანამშრომლობაზე აფხაზეთის სტატუსის განსაზღვრასთან დაკავშირებით, რითაც უგულებელყოფს საერთაშორისო საზოგადოებრიობის კეთილ ნებას;

ზემოაღნიშნულის გათვალისწინებით საქართველოს პარლამენტი **ადგენს:**

1. აუცილებელია შესრულდეს „აფხაზეთის ტერიტორიაზე შექმნილ მდგომარეობასთან დაკავშირებით" 2001 წლის 11 ოქტომბრის დადგენილების მოთხოვნა დსთ-ის ეგიდით მოქმედი რუსეთის ფედერაციის სამშვიდობო ძალების საქართველოს ტერიტორიიდან გაყვანის შესახებ.

2. აფხაზეთის სეპარატისტული რეჟიმის მიერ 1992 წლიდან განხორციელებული მშვიდობიანი მოსახლეობის ეთნიკური წმენდა, რაც გამოიხატა უპირატესად ქართველთა განადგურებასა და საცხოვრებელი ადგილებიდან გამოდევნაში და განსაკუთრებული სისასტიკით განმეორდა 1998 წლის გალის მოვლენების დროს, ეუთო-ს ბუდაპეშტის 1994 წლის, ლისაბონის 1996 წლის და სტამბოლის 1999 წლის სამიტების გადაწყვეტილებებზე, გაერო-ს უშიშროების საბჭოს 2002 წლის 31 იანვრის რეზოლუციასა და საქართველოს პროკურატურის მიერ გამოძიებულ მასალებზე დაყრდნობით აღიარებულ იქნეს, როგორც ქართული მოსახლეობის გენოციდი. გენოციდის მომწყობთა და კონფლიქტის ინსპირატორთა მიმართ, განურჩევლად ეროვნებისა, განხორციელდეს სამართლებრივი დევნა საქართველოს კანონმდებლობისა და საერთაშორისო

სამართლის ნორმების საფუძველზე; აგრეთვე ამოქმედდეს სამართლებრივი მექანიზმები საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენის მიზნით.

3. იმის გამო, რომ აფხაზეთის სეპარატისტული ხელისუფლება წარმოადგენს ეთნოკრატიულ-დისკრიმინაციულ რეჟიმს, ეთხოვოს მსოფლიო თანამეგობრობას, სათანადო შეფასება მიეცეს აფხაზეთში ადამიანის უფლებების დაცვის სფეროში შექმნილ მდგომარეობას.

4. ეუთოს საპარლამენტო ასამბლეის წინაშე საქართველოს საპარლამენტო დელეგაციის მიერ დასმული მოთხოვნის შესაბამისად საქართველოს აღმასრულებელმა ხელისუფლებამ უზრუნველყოს სოხუმში გაეროს მისიისა და ეუთოს ერთობლივი ოფისის მიერ მომზადებული, აფხაზეთში ადამიანის უფლებების დარღვევასთან დაკავშირებული დოკუმენტაციის საჯაროობა და მასზე ადეკვატური რეაგირება.

5. სტამბოლის 1999 წლის სამიტის გადაწყვეტილების შესაბამისად საქართველოს აღმასრულებელმა ხელისუფლებამ დაუყოვნებლივ უზრუნველყოს გუდაუთის სამხედრო ბაზის საერთაშორისო ინსპექტირება მისი გაყვანისა და საბოლოო დახურვის მიზნით.

6. აფხაზეთის სეპარატისტული რეჟიმისათვის რუსეთის სამხედრო ძალების მიერ მძიმე ტექნიკისა და შეიარაღების გადაცემა არის საერთაშორისო სამართლის ნორმების დარღვევა და საქართველოს საშინაო საქმეებში უხეში ჩარევა.

7. ფულადი ინტერვენცია, რომელსაც რუსეთის ფედერაცია ახორციელებს აფხაზეთში, წარმოადგენს საერთაშორისო სამართლის ნორმების დარღვევით საქართველოს მიმართ ეკონომიკური ძალის გამოყენებას. აქედან გამომდინარე, დაევალოს საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს და ეროვნულ ბანკს, რუსეთის ფედერაციის შესაბამის დაწესებულებებთან მოლაპარაკებით აღკვეთონ ზემოაღნიშნული ინტერვენცია.

8. რუსეთის ფედერაციის მიერ საქართველოს ცენტრალურ ხელისუფლებასთან შეუთანხმებლად და მისი ნების საწინააღმდეგოდ უვიზო რეჟიმის დაწესება საქართველო-რუსეთის საზღვრის აფხაზეთის მონაკვეთზე ეწინააღმდეგება საერთაშორისო სამართლის ძირითად პრინციპებს; აგრეთვე უკანონოა აფხაზეთში მცხოვრები საქართველოს მოქალაქეებისათვის რუსეთის მოქალაქეობის მინიჭება.

9. სანამ არსებობს აფხაზეთის კონფლიქტის მშვიდობიანი მოწესრიგების შესაძლებლობა, დაუშვებელია მისი ძალისმიერი გზით გადაწყვეტა, და მოუწოდებს აფხაზეთის სეპარატისტულ ხელისუფლებას, განაახლოს ქართულ მხარესთან დიალოგი კონფლიქტის მშვიდობიანი და სამართლიანი მოგვარების მიზნით.

10. თუ აფხაზეთის სეპარატისტული ხელისუფლება არ გადადგამს კონსტრუქციულ ნაბიჯებს საერთაშორისო თანამეგობრობის რეკომენდაციების გათვალისწინებით კონფლიქტის სრულმასშტაბიანი პოლიტიკური მოწესრიგებისათვის და არ დაუბრუნდება მოლაპარაკების პროცესს, საქართველოს ხელისუფლებამ 3 თვის ვადაში განსაზღვროს საქართველოს შემადგენლობაში აფხაზეთის სტატუსი ზემოაღნიშნული

რეკომენდაციების, უპირველესად კი — საქართველოს სახელმწიფო ინტერესების შესაბამისად.

11. აფხაზეთის ტერიტორიაზე არსებული კულტურული ფასეულობების მონიტორინგის, აგრეთვე კულტურის ძეგლების განადგურების ფაქტების დადგენის მიზნით საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრომ ჰააგის 1954 წლის კონვენციის საფუძველზე უზრუნველყოს იუნესკოსა და ევროსაბჭოს ერთობლივი მისიის განხორციელება.

12. აფხაზეთის პრობლემებთან დაკავშირებულმა საქართველოს პარლამენტის დროებითმა კომისიამ 2002 წლის 30 ივნისამდე, საქართველოს კონსტიტუციის 48-ე მუხლის შესაბამისად წარმოადგინოს დადგენილების პროექტი აფხაზეთის კონფლიქტის მოგვარების ძირითადი მიმართულებების შესახებ.

13. საქართველოს პრეზიდენტმა:

ა) არსებული სიტუაციის გათვალისწინებით, საქართველოს პარლამენტთან, შესაბამის სამინისტროებსა და უწყებებთან ერთად 4 თვის ვადაში უზრუნველყოს აფხაზეთის საკითხზე მიღებული ნორმატიული აქტების, საერთაშორისო ხელშეკრულებებისა და შეთანხმებების სამართლებრივ-პოლიტიკური ექსპერტიზა მათზე შემდგომი რეაგირების მიზნით; ასევე საქართველოს კონსტიტუციის 65-ე და მე-100 მუხლების თანახმად უზრუნველყოს აფხაზეთის საკითხთან დაკავშირებით საქართველოს სახელით დადებული სამხედრო ხასიათის საერთაშორისო ხელშეკრულებებისა და შეთანხმებების მიმართ საკონსტიტუციო პროცედურების შესრულება;

ბ) შექმნილი ვითარების გათვალისწინებით უზრუნველყოს ქვეყნისათვის აუცილებელი თავდაცვითი მექანიზმების გაძლიერება;

გ) აცნობოს საერთაშორისო საზოგადოებრიობას, რომ აფხაზეთი, როგორც უკონტროლო ტერიტორია, წარმოადგენს ტერორიზმისა და ექსტრემიზმის წყაროს და საფრთხეს უქმნის მშვიდობას მთელ რეგიონში;

დ) უზრუნველყოს აფხაზეთის ლეგიტიმური ხელისუფლების, როგორც ერთ-ერთი მხარის, სრულყოფილი ჩართვა მოლაპარაკებისა და გადაწყვეტილებათა მიღების პროცესში;

ე) დაავალოს საქართველოს აღმასრულებელი ხელისუფლების შესაბამის სტრუქტურებს, გაატარონ კონკრეტული ღონისძიებები დსთ-ის ეგიდით მყოფი რუსეთის ფედერაციის სამშვიდობო ძალების საქართველოს ტერიტორიიდან გაყვანის შემთხვევაში ცეცხლის შეწყვეტის რეჟიმის შენარჩუნებისა და კონფლიქტის ზონაში მოსახლეობის უსაფრთხოების დაცვის მიზნით.

14. ამ დადგენილების შესრულების კონტროლის მიზნით საქართველოს პარლამენტმა 3 თვეში ერთხელ მოისმინოს საქართველოს აღმასრულებელი ხელისუფლების დაწესებულებების შესაბამისი ინფორმაცია.

საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარე *ნინო ბურჯანაძე*

თბილისი,
2002 წლის 20 მარტი.

საქართველოს პარლამენტის
დ ა დ გ ე ნ ი ლ ე ბ ა

აფხაზეთში სახელმწიფო ქონების და ლტოლვილთა და იძულებით გადაადგილებულ პირთა კერძო საკუთრების უკანონო გასხვისების შესახებ

საქართველოს პარლამენტი აღნიშნავს, რომ:

აფხაზეთის 1992-1993 წლების შეიარაღებულმა კონფლიქტმა უდიდესი ადამიანური ტრაგედია გამოიწვია და ქვეყანას მნიშვნელოვანი ეკონომიკური ზარალი მიაყენა. საქართველოს აღმასრულებელი ხელისუფლების შესაბამისი საფინანსო-ეკონომიკური სტრუქტურების მიერ დადგინდა, რომ საომარი მოქმედებების შედეგად განადგურდა რამდენიმე ათეული მილიარდი აშშ დოლარის ღირებულების ქონება;

საომარი მოქმედებების შეწყვეტის შემდეგ აფხაზეთის მთელ ტერიტორიაზე, განსაკუთრებით კი ქართველებით დასახლებულ ადგილებში მიმდინარეობს ლტოლვილთა და იძულებით გადაადგილებულ პირთა კუთვნილ ბინებსა და კერძო სახლებში ორგანიზებული და თვითნებური ჩასახლება, მათი უძრავი და მოძრავი ქონების მითვისება და გასხვისება;

აფხაზეთის სეპარატისტული ხელისუფლების მიერ შექმნილი შეიარაღებული ჯგუფები ფერადი და შავი ლითონების მოპოვების მიზნით შლიან შენობა-ნაგებობებს, ფაბრიკებს, ქარხნებს, სახელმწიფო დანიშნულების ობიექტებს, სარკინიგზო ხაზებს და საავტომობილო ხიდებს, სატელეკომუნიკაციო და ელექტრომოწყობილობებს;

1997 წელს სეპარატისტულმა ხელისუფლებამ აფხაზეთის ტერიტორიაზე დაიწყო ქონების უკანონო პრივატიზება, რის შედეგადაც 2001 წლამდე პრივატიზებულ იქნა ათასზე მეტი ობიექტი. განსაკუთრებით მასობრივი ხასიათი მიიღო ლტოლვილთა და იძულებით გადაადგილებულ პირთა კერძო საკუთრების გასხვისებამ;

სხვადასხვა ქვეყნის ფიზიკურ და იურიდიულ პირებს გადაეცათ სასტუმროები, საკურორტო და სხვა ობიექტები სოხუმში, გაგრაში, ბიჭვინთასა და ახალ ათონში, გუდაუთის, გულრიფშისა და ოჩამჩირის რაიონებში;

ზემოაღნიშნულის გათვალისწინებით საქართველოს პარლამენტი **ადგენს:**

1. უკანონოდ იქნეს ცნობილი ყველა ის სამოქალაქო-სამართლებრივი გარიგება დადებული 1992 წლის 14 აგვისტოდან, რომლებიც ეხება აფხაზეთის ტერიტორიაზე არსებული სახელმწიფო ქონებისა და ლტოლვილთა და იძულებით გადაადგილებულ პირთა კერძო საკუთრების გასხვისებას.

2. ეთხოვოს გაეროს, ეუთო-სა და სხვა საერთაშორისო ორგანიზაციების შესაბამის სტრუქტურებს, აღრიცხონ აფხაზეთის სეპარატისტული ხელისუფლების მიერ სახელმწიფო ქონების და ლტოლვილთა და იძულებით გადაადგილებულ პირთა კერძო საკუთრების ხელყოფის შემთხვევები და შეიმუშაონ სათანადო წინადადებები.

3. საქართველოს აღმასრულებელმა ხელისუფლებამ აფხაზეთის ლეგიტიმურ ხელისუფლებასთან ერთად და გაერო-ს, ეუთო-ს, ევროსაბჭოსა და სხვა საერთაშორისო ორგანიზაციების მონაწილეობით შეიმუშაოს ლტოლვილთა და იძულებით გადაადგილებულ პირთა ქონებრივი უფლებების აღდგენის ღონისძიებები.

4. საქართველოს სამართალდაცვის ორგანოებმა შეისწავლონ აფხაზეთის სეპარატისტული ხელისუფლების მიერ სახელმწიფო ქონების და ლტოლვილთა და იძულებით გადაადგილებულ პირთა კერძო საკუთრების მითვისებისა და გასხვისების ფაქტები.

5. სახელმწიფოებს, რომელთა ფიზიკური და იურიდიული პირები აფხაზეთის სეპარატისტულ ხელისუფლებასთან ახორციელებენ სავაჭრო—სამეწარმეო ურთიერთობებს, ეცნობოთ, რომ სეპარატისტული ხელის-უფლების ყველა აქტი უკანონოა.

6. ამ დადგენილების შესრულების კონტროლის მიზნით საქართველოს პარლამენტმა პერიოდულად მოისმინოს აღმასრულებელი ხელისუფლების დაწესებულებების შესაბამისი ინფორმაცია.

საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარე *ნინო ბურჯანაძე*

თბილისი,
2002 წლის 20 მარტი.

საქართველოს პარლამენტის
გ ა ნ ც ხ ა დ ე ბ ა

საქართველოს პარლამენტი აღშფოთებას გამოხატავს რუსეთის ფედერაციის მხრიდან ბოლო დროს გაძლიერებული ანტიქართული პროპაგანდის გამო და დაუშვებლად მიიჩნევს ორ მეზობელ სახელმწიფოს შორის ურთიერთობების ამგვარ განვითარებას.

ცალკეულ პოლიტიკოსთა უპასუხისმგებლო გამონათქვამები დაგვირგვინდა რუსეთის ფედერაციის სათათბიროს მიერ ამა წლის 6 მარტს მიღებული განცხადებით „საქართველოში არსებული სიტუაციის შესახებ - მის ტერიტორიაზე აშშ-ის სამხედრო მონაწილეობასთან დაკავშირებით".

სამწუხაროდ, რუსეთის საკანონმდებლო ორგანომ არაადეკვატურად აღიქვა საქართველოს განზრახვა, ამერიკის შეერთებული შტატების ხელშეწყობით გააძლიეროს საკუთარი შეიარაღებული ძალები და თავისი წვლილი შეიტანოს საერთაშორისო ტერორიზმთან ბრძოლაში.

რუსეთის სათათბიროს მიერ ამასთან დაკავშირებით გაკეთებული განცხადება წარმოადგენს დაუფარავ მუქარას საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის წინააღმდეგ, მის საშინაო საქმეებში უხეშად ჩარევის მცდელობას და იმის დემონსტრირებას, რომ რუსეთი საქართველოს განიხილავს არა მეგობარ, დამოუკიდებელ ქვეყნად, არამედ საკუთარი გავლენის სფეროდ.

საქართველოს პარლამენტი კატეგორიულად მიუღებლად მიიჩნევს რუსეთის სათათბიროს ამგვარ პოზიციას და აცხადებს, რომ საქართველოს გადაწყვეტილება გამომდინარეობს ყოველი სუვერენული სახელმწიფოს უფლებიდან, თავად განსაზღვროს საკუთარი საგარეო და საშინაო პოლიტიკა. აღნიშნული გადაწყვეტილებით საქართველო შეუერთდა იმ სულისკვეთებას, რომლითაც 2001 წლის 11 სექტემბრის შემდეგ გამსჭვალულია მთელი ცივილიზებული მსოფლიო, მათ შორის, რუსეთი.

საქართველოსა და ამერიკის შეერთებული შტატების მიერ დაგეგმილი ღონისძიება კავკასიაში მშვიდობის დამყარების მნიშვნელოვანი წინაპირობა იქნება, რაც თავისთავად შეუწყობს ხელს რუსეთ-საქართველოს ურთიერთობების გაღრმავებასა და გაუმჯობესებას.

ყოველივე ამის პასუხად რუსეთის სათათბიროს განცხადება, რომ იგი ითანამშრომლებს „აფხაზეთის" და „სამხრეთ ოსეთის" თვითგამოცხადებულ რესპუბლიკებთან და „ცალმხრივად მიიღებს გადაწყვეტილებას რუსეთის ფედერაციის საზღვრის უსაფრთხოების უზრუნველყოფისათვის, მათ შორის, აფხაზეთსა და სამხრეთ ოსეთთან ურთიერთქმედების საფუძველზე", წარმოადგენს რუსეთის მხრიდან საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის ეჭვქვეშ დაყენებას და სეპარატისტების მხარდაჭერას, რაც ეწინააღმდეგება როგორც სახელმწიფოებს შორის კეთილმეზობლური ურთიერთობის პრინციპს, ისე საყოველთაოდ აღიარებულ საერთაშორისო სამართლის ნორმებს. ამგვარი ტიპის განცხადებები შესაძლებელია აღქმული იქნეს მხოლოდ როგორც პოლიტიკური ფონის მომზადება საქართველოს წინააღმდეგ აგრესიის განხორციელებისათვის.

აშკარაა, რომ რუსეთის ფედერაციის სახელმწიფო სათათბიროს 2002 წლის 6 მარტის განცხადება ხელს უშლის ორმხრივი კეთილმეზობლური და მეგობრული ურთიერთობების განვითარებას და, სამწუხაროდ, არღვევს იმ შეთანხმებას, რომელსაც ბოლო თვეების განმავლობაში პრინციპულად იცავდნენ ორივე ქვეყნის საკანონმდებლო ორგანოები და რომელიც მნიშვნელოვანი, წინგადადგმული ნაბიჯი იყო პრობლემური საკითხების მოგვარების გზაზე. საქართველოს პარლამენტი დაბეჯითებით მოუწოდებს რუსეთის სათათბიროს თანამშრომლობის გაგრძელებისაკენ.

საქართველოს პარლამენტი დაუშვებლად მიიჩნევს რუსეთ-საქართველოს ურთიერთობების დესტრუქციული მიმართულებით განვითარებას და თხოვნით მიმართავს გაერო-ს, ეუთო-ს, ევროსაბჭოს, ევროკავშირს, დსთ-ის და ყველა მეგობარ ქვეყანას, სათანადო შეფასება მისცენ რუსეთის ფედერაციის სახელმწიფო სათათბიროს განცხადებას, რათა აღკვეთილ იქნეს საქართველოს მიმართ აგრესია.

საქართველოს პარლამენტი ითვალისწინებს და პატივს სცემს რუსეთის ფედერაციის კანონიერ სახელმწიფოებრივ ინტერესებს, ამასთან, კიდევ ერთხელ ხაზგასმით აღნიშნავს, რომ საქართველო მომავალშიც საკუთარი კანონიერი ინტერესების შესაბამისად იმოქმედებს და არ დაუშვებს თავის საშინაო საქმეებში ჩარევას, სუვერენიტეტისა და ტერიტორიული მთლიანობის ხელყოფას.

საქართველოს პარლამენტი აცნობიერებს, რომ საერთაშორისო ტერორიზმი და აგრესიული სეპარატიზმი საფრთხეს უქმნის როგორც პატარა, ისე დიდ სახელმწიფოებს, და მოუწოდებს ორივე ქვეყნის მთავრობებს საერთო ინტერესებზე დამყარებული, კონსტრუქციული თანამშრომლობისაკენ.

რუსეთის ფედერაციის სახელმწიფო სათათბიროს 2002 წლის 6 მარტის ზემოაღნიშნულ განცხადებასთან დაკავშირებით ცნობად იქნეს მიღებული საქართველოს პარლამენტის თავდაცვისა და უშიშროების კომიტეტისა და ფრაქცია „სოციალისტის” განცხადებები.

თბილისი,

2002 წლის 20 მარტი.

Решение
Совета глав государств Содружества Независимых Государств

о пребывании Коллектиных сил по поддержанию мира в зоне конфликта в Абхазии, Грузия

Совет глав государств Содружества Независимых Государств **решил:**

1. Продлить срок пребывания и Мандат Коллективных сил по поддержанию мира в зоне конфликта в Абхазии, Грузия до 30 июня 2002 года или до того времени, когда одна из сторон в конфликте выскажется за прекращение операции.
2. Подтвердить Мандат Коллективных сил по поддержанию мира в зоне конфликта в Абхазии, Грузия (далее - КСПМ) с 1 января 2002 года до вступления в силу настоящего решения.
3. Министерствам иностранных дел Грузии и Российской Федерации с участием Штаба по координации военного сотрудничества государств - участников СНГ совместно с временной Оперативной рабочей группой Содружества Независимых Государств по урегулированию конфликта в Абхазии, Грузия и в сотрудничестве со Специальным представителем Генерального секретаря ООН по Грузии г-ном Д. Бодеиом рассмотреть следующие вопросы:

- о расширении зоны безопасности в Абхазии, Грузия, в частности о включении в зону безопасности Гальского района (в старых границах), проведя границу зоны ограничения вооружений вдоль реки Мокви;

о выработке дополнительных мер безопасности возвращения беженцев и вынужденно перемещенных лиц в места их прежнего проживания;

- о разработке плана передислокации КСПМ, внесении соответствующих изменений и дополнений в Мандат КСПМ, и других мероприятий, связанных с расширением зоны безопасности.

Информацию о выводах и предложениях представить на очередное заседание Совета министров иностранных дел СНГ.

4. С учетом этих выводов Совету министров иностранных дел Содруджества внести на рассмотрение Совета глав государств СНГ предложения о продолжении или прекращении операции Содружества Независимых Государств в зоне конфликта в Абхазии, Грузия.
5. Информировать Совет Безопасности ООН о данном Решении Совета глав государств Содружества Независимых Государств.

Совершено на русском языке в порядке, установленном пунктом 6 правила 20 Правил процедуры Совета глав государств и Совета глав правительств Содружества Независимых Государств. Подлинный экземпляр хранится в исполнительном комитете Содружества Независимых Государств, который направит каждому государству-участнику Содружества Независимых Государств его заверенную копию.

За Азербайджанскую Республику За Республику Казахстан
А. АЛИЕВ 22 марта 2002 года Н. НАЗАРБАЕВ 1 февраля 2002 года

За Республику Армения За Киргизскую Республику
Р. КОЧАРЯН 20 февраля 2002 года А.АКАЕВ 11 февраля 2002 года

За Республику Беларусь За Республику Молдова
А. ЛУКАШЕНКО 1 марта 2002 года В. ВОРОНИН 15 февраля 2002 года

За Грузию За Российскую Федерацию
Э. ШЕВАРДНАДЗЕ 1 марта 2002 В. ПУТИН 8 февраля 2002 года

За Республику Узбекистан За Республику Таджикистан
И. КАРИМОВ 22 марта 2002 года Э. РАХМОНОВ 1 марта 2002 года

За Украину За Туркменистан
--------------------- -----------------------

Постановление Государственной Думы Федерального Собрания Российской Федерации

О нарастании напряженности вокруг Абхазии и Южной Осетии

Государственная Дума Федерального Собрания Российской Федерации выражает тревогу в связи с продолжающимся нагнетанием напряженности вокруг Абхазии и Южной Осетии. Составными элементами развернутой против них кампании являются муссирование руководством Грузии утверждений о якобы имеющем место превращении Абхазии в главное прибежище международных террористов, осуществление параллельно с этим военных приготовлений, возобновление диверсионной деятельности в зоне разделения грузинской и абхазской сторон, а также в Южной Осетии.

В этих условиях напрашивается вывод о том, что в Грузии ведется целенаправленная подготовка общественного мнения к переносу заявленной ее руководством антитеррористической операции на территории Абхазии и Южной Осетии с последующим развертыванием там широкомасштабных военных действий.

С учетом однозначно прогнозируемой в этом случае общей дестабилизации обстановки в Закавказье, а также негативной реакции на подобное развитие событий на Юге России Государственная Дума Федерального Собрания Российской Федерации п о с т а н о в л я е т:

1. Подтвердить оценки и положения, содержащиеся в заявлении Государственной Думы Федерального Собрания Российской Федерации от 6 марта 2002 года "О ситуации в Грузии в связи с военным присутствием США на ее территории".

2. Поручить группе депутатов Государственной Думы - членов делегации в Межпарламентской Ассамблее государств - участников Содружества Независимых Государств (25-26 марта 2002 года, город Санкт-Петербург) провести встречу с парламентариями Грузии для обсуждения обстановки в зоне грузино-абхазского и грузино-южноосетинского конфликтов.

3. Направить группу депутатов Государственной Думы в города Тбилиси, Сухуми и Цхинвали для ознакомления с обстановкой на месте.

4. Обратиться к Правительству Российской Федерации с предложением оказать экономическую и гуманитарную помощь населению Абхазии и Южной Осетии, среди которого десятки тысяч наших соотечественников, в том числе и граждан Российской Федерации, испытывающих жесточайшие экономические трудности.

5. Обратиться к Президенту Российской Федерации В. В. Путину с предложением поставить вопрос перед руководством Грузии о российском участии в антитеррористической операции в Панкисском ущелье с учетом того, что там находятся и граждане Российской Федерации.
6. Призвать российские средства массовой информации усилить внимание к ситуации вокруг Абхазии и Южной Осетии, объективно и взвешенно информируя о происходящих там событиях.
7. Направить настоящее Постановление Президенту Российской Федерации В. В. Путину и в Правительство Российской Федерации.
8. Направить настоящее Постановление в "Парламентскую газету" для официального опубликования.
9. Настоящее Постановление вступает в силу со дня его принятия.

Первый заместитель
Председателя Государственной Думы
Федерального Собрания
Российской Федерации Л. К. Слиска

Москва
22 марта 2002 года
N 2579-III ГД

Из выступления Председателя Парламента Грузии Н. А. Бурджанадзе на совместном заседании Совета МПА СНГ и Бюро ПА СЕ

26 марта 2002 года

…Я думаю, то, что многие государства - члены Содружества одновременно являются членами Совета Европы - весьма существенное условие для того, чтобы СНГ полностью ориентировалось на те важные европейские демократические ценности, которые позволят нам реально говорить о построении новой европейской архитектуры.

…перед всеми национальными парламентами, здесь представленными, стоит весьма важная задача содействовать согласию и сплоченности всех государств ради устойчивой региональной интеграции, укрепления политической стабильности. А для укрепления политической стабильности необходимо не только гармонизировать наше законодательство с европейскими стандартами, но и реально гармонизировать наши отношения с учетом законных интересов друг друга.

Бесспорно, что после 11 сентября 2001 года мир совершенно изменился, мы стали по-другому смотреть на реальные события в мире. Поэтому мы все должны объединиться на основе наших базовых демократических ценностей, иначе смогут объединиться силы, способные внести нестабильность и разрушение в современный мир. То, что такие силы объединяются, то, что они достаточно сильны, для нас тоже ясно. Для того чтобы мы смогли реально бороться против них, мы должны в любом случае отказываться от применения какого-либо двойного стандарта в наших отношениях. Мы должны научиться

тому, как бы нам это нравилось или не нравилось, чтобы не различать террористов по их национальности или местонахождению. Где бы они ни находились: в Панкисском ущелье, в Чечне, в Соединенных Штатах, террористы должны быть преданы суду, и мы не должны к ним относиться дифференцированно.

…мы также должны серьезно реагировать на то, что, к сожалению, в рамках Содружества до сих пор время от времени, мы страны СНГ, сталкиваемся с той ситуацией, когда к нам относятся недостаточно уважительно, когда к нам относятся не как к суверенному, независимому государству, а как к сфере влияния. Мне кажется, что если мы не откажемся от таких подходов, то не сможем построить демократическое общество, которое все здесь присутствующие хотели бы построить.

…нам необходимо отказаться от двойных стандартов. Нельзя бороться с сепаратистами, террористами на своей территории, и в то же время поддерживать сепаратистов на территории соседнего государства. Безусловно такой подход бумерангом возвратится в любое другое государство.

…Содружество и Совет Европы должны адекватно реагировать и на заявления любого члена наших парламентов о том, что они могут хотя бы рассматривать вопрос о признании сепаратистского режима. Мы все прекрасно понимаем, что сепаратистские режимы - это неподконтрольные территории, территории, которые создают великолепную базу для всякого рода терроризма, экстремизма, бандитизма и т. д. То есть такие неподконтрольные территории - это проблема не только Грузии или какого-либо другого государства. Это проблем любого представленного здесь государства, потому что сепаратизм, также как и терроризм, - заразная болезнь, которая может перейти от одной территории к другой. Поэтому грузинский Парламент очень болезненно отреагировал тогда, когда заявление Грузии относительно решающих шагов в области борьбы с терроризмом некоторыми нашими соседями было воспринято неадекватно. Недоумение Грузии вызвал и следующий факт: когда наша страна заявила о своем желании и готовности создать собственную самостоятельную и сильную армию, которая никому не может угрожать в силу того, что Грузия маленькое государство, а с другой стороны, в силу того, что Грузия прекрасно осознает невозможность строить свою собственную безопасность за счет безопасности другого государства, тем более за счет безопасности соседей, почему-то такое решение вызвало недоумение и возмущенную реакцию наших соседей.

…в интересах каждого из государств, окружающих Грузию, всех государств нашего региона иметь сильные и стабильные государства, которые будут контролировать свою территорию и будут способны подавлять терроризм, экстремизм, сепаратизм.

…у нас должно хватить мужества адекватно оценить и неответственные заявления некоторых наших коллег относительно возможности строить отдельные или суверенные отношения с частью территории другого государства. Если мы не научимся отказываться от подобного рода разговоров, если мы не научимся в конце концов, разговаривать с даже очень маленькими нашими соседями на языке единых стандартов, на языке демократических ценностей, на языке уважения суверенитета, то мы никогда не сможем построить то общество, к которому стремимся.

Это, к сожалению, имеет место в рамках СНГ, и я уверена, наш форум будет являться шагом вперед для того, чтобы учиться на своих прошлых

ошибках, чтобы мы строили совершенно иные отношения, которые удалось построить европейским государствам, имеющих тоже серьезные разногласия в прошлом. Но эти государства, я еще раз хотела бы повторить, научились на своих ошибках и именно поэтому действительно построили совершенно другой демократический мир.

Из выступления Председателя Парламента Грузии, Председателя Парламентской Ассамблеи Черноморского Экономического Содружества госпожи Нино Бурджанадзе на межпарламентском форуме по борьбе с терроризмом

Санкт-Петербург, 25-27 марта 2002 года

…Развернувшиеся в последнее время события диктуют нам необходимость помимо непосредственного устранения террористов или борьбы с ними, сделать глубокий анализ того социально-экономического, политического и военного контекста, который порождает терроризм. Согласитесь, что террористические акты большей частью носят политический характер, следовательно, внимание мирового сообщества, в первую очередь, должно быть направлено на решение тех политических вопросов, которые лежат в основе терроризма, на искоренение тех возможных провокаций, возможных провокаторов или причин, которые лежат в основе этого зла. Особую тревогу безусловно вызывают те проблемы, которые порождают терроризм. Это проблемы, о которых здесь говорилось: это и бедность, и неравноправие, и ущемление интересов тех или иных групп -религиозных, этнических и так далее. Мне кажется, что мы сегодня, не отходя от этой темы, должны обратить серьезное внимание на прямую связь терроризма с организованной международной преступностью, в частности, с наркобизнесом, незаконной торговлей ядерными, химическими и биологическими веществами и оружием, а также мы не должны забывать о том, что террористы самое лучшее убежище получают в тех местах, которые мы называем неподконтрольными территориями. В тех местах, где различные сепаратистские и экстремистские организации и режимы, несомненно нуждающиеся в серьезной финансовой поддержке для осуществления своих целей, имеют серьезные связи с преступными силами и серьезно поддерживают всякого рода экстремизм и терроризм. Я думаю, что мы должны серьезное внимание уделить тем территориям, которые не контролируются центральными властями, где невозможно предпринять реальные политические шаги для улучшения ситуации для контроля над всем тем, что происходит в этих регионах.

Грузия, к сожалению, как и многие представленные здесь страны не осталась в стороне от угрозы терроризма. Мы неоднократно на себе испытали весь ужас того, что называется террористическими актами, поэтому мы считаем своим долгом серьезно и активно принимать участие в антитеррористической коалиции. К сожалению, мы длительное время не располагали возможностью установить порядок на неконтролируемых нами территориях. Безусловно мы считаем, что

любые проблемы, любые конфликты, которые существуют на территории того или иного государства, в том числе и Грузии, должны решаться исключительно мирными путями, но когда дело касается террористов, к сожалению, одними лишь мирными путями решить проблему достаточно сложно. Считаю, что установление мира и порядка на всей территории Грузии будет важнейшим шагом, сделанным в направлении укрепления мира и стабильности не только в самой Грузии, но и в регионе в целом. Исходя из этого, мы возлагаем большие надежды на поддержку тех стран, которые заинтересованы в мирном развитии нашего региона. Хотела бы еще раз особо подчеркнуть, что сегодня Грузия действительно встала перед необходимостью создать свою собственную армию, которая сможет обеспечить безопасность Грузии и поэтому мы очень ценим любое военное сотрудничество, приглашение зарубежных военных инструкторов, которые связаны с необходимостью обеспечения безопасности Грузии и повышения боеспособности ее военных сил. Указанное является суверенным правом любого государства, в том числе и Грузии, и никоим образом не противоречит как интересам наших соседей, так и добрососедскому сотрудничеству с любым из них. Грузия и, наверное, любое из присутствующих здесь государств прекрасно понимают, что невозможно строить свою безопасность за счет безопасности других государств, невозможно строить свое благосостояние за счет благосостояния или законных интересов других государств. Поэтому мы считаем, что весьма важно, чтобы все государства, которые находятся в непосредственной близости с Грузией или даже далеко от Грузии, понимали наши истинные цели и с пониманием относились к тем решениям, которые принимаются нашим руководством, тем более, что наши интересы, в отличие от интересов некоторых наших соседей, никогда не выходят за рамки наших международно-признанных границ и не противоречит основным принципам и нормам современного международного права.

…здесь было сказано, что не только проблема сепаратизма является проблемой терроризма, но и проблема беженцев в определенном смысле может вызывать как бы серьезную озабоченность всех тех людей, которые хотели бы бороться не только с терроризмом, но и проявлением других форм экстремизма.

Я абсолютно уверена в том, что мы должны сделать все возможное для скорейшего урегулирования всех горячих и конфликтных ситуаций, которые потенциально могут взорваться в любую минуту, нерешенность которых не оставляет людям надежды на мирное и справедливое урегулирование того или иного конфликта. Я уверена, что каждый человек, который более или менее имеет отношение к власти, должен сделать все для того, чтобы лишь мирными путями решать те проблемы, которые существуют внутри государства. Однако когда мирные меры не помогают в борьбе с терроризмом, принимать в рамках закона адекватные меры для борьбы с этим злом.

…Я хотела бы пожелать вам всем и, естественно, моей стране, чтобы мы в ближайшее время смогли избежать или освободиться от такого зла, которое называется злом международного терроризма, сепаратизма, экстремизма, и мы сможем построить отношения, которые будут построены на уважении законных взаимных интересов, уважении суверенитета, территориальной целостности каждого из государств.

Из выступление Председателя Парламента Грузии Председателя Парламентской Ассамблеи ЧЭС, Нино Бурджанадзе на 19-ом пленарном заседании МПА СНГ

г. Санкт Петербург, 26 марта 2002г.

...Сегодня мы все обязаны объединить наши усилия против новых угроз, которые стали перед человечеством. Если мы не сможем объединиться, если мы не сможем отказаться от узких эгоистических амбиций, то объединятся такие силы, как экстремизм, сепаратизм, терроризм, указанное будет угрожать безопасности каждого из нас. Объединение демократических сил само объединение на основе демократических мировоззрений исключает войны, исключает применение двойных стандартов и как раз обеспечивает то элементарное сотрудничество, на которое мы все очень надеемся, создавая такие организации как СНГ и другие международные организации. Мне кажется, что самым главным для СНГ сегодня является не принятие модельных законов, хотя наверное это тоже важно, а постараться действительно построить и укрепить новую архитектуру, архитектуру безопасности, архитектуру уважения взаимных законных интересов, архитектуру уважения суверенитета и территориальной целостности каждого государства. Но главное, чтобы мы это делали не только на словах, не только декларированием, а делали реально, чтобы мы все, все государства-члены СНГ чувствовали, что старые стереотипы, которые существовали на этом пространстве в течение долгого времени уже окончательно и безвозвратно ушли в прошлое. Чувствовать это мы сможем только тогда, когда каждый из нас откажется от политики двойных стандартов, когда каждый из нас каким бы большим государством он ни был, перестанет разговаривать на языке ультиматумов, перестанет применять двойные стандарты, когда перестанет на своей территории бороться с сепаратизмом и экстремизмом, а на чужих территориях поддерживать сепаратистские режимы. Мне кажется только так можно реально уважать суверенитет каждого из государств, уважать принцип территориальной целостности.

Мне кажется весьма важным, чтобы каждый из нас сегодня четко понимал, что для СНГ должно быть изначальным и важнейшим приоритетом бороться за права человека, бороться против терроризма, бороться против сепаратизма, бороться для того, чтобы конфликты, которые существуют на наших территориях больше не раздирали наши государства. Иначе совершенно излишне говорить о соблюдении прав человека и о построении новой европейской архитектуры.

…Мне кажется мы все должны хорошо понимать что значит даже декларированная поддержка сепаратистских режимов, даже декларирование того, что те или иные парламенты считать возможным признать суверенитет например Абхазии или Южной Осетии. Мы все должны понимать, что каждое такое заявление ударит по нашим же государствам бумерангом, как это в свое время произошло в Чечне. Так как я прекрасно помню как, к сожалению, в 1992-1993 годах, определенные российские силы помогали абхазским сепаратистам. Тогда Президент Эдуард Шеварднадзе предупредил руководство России, что это ударит бумерангом в Чечне. Так, к сожалению и произошло.

Мы все очень осторожно должны делать такие заявления, которые лишь противопоставляют друг другу наши государства. Грузия как и любое другое

государство должна чувствовать, что к ней относятся с уважением, что уважают ее, несмотря на малочисленность ее населения. Сегодня, к сожалению, у Грузии чувство, что к ней относятся не как к суверенному государству, а относятся как к сфере своего влияния. Если мы хотим построить новые отношения в рамках СНГ, такой подход полностью должен быть исключен.

…СНГ, несмотря на то, что сегодня у нас важное событие - десятилетний юбилей - не должно закрывать глаза на те проблемы, которые существуют. Если мы четко не будем говорить о тех проблемах, которые имеются, мы никогда не сможем их решить.

К сожалению, СНГ не всегда адекватно реагирует на проблемы, которые существуют внутри СНГ, между государствами-членами СНГ. Мы не сможем быть эффективной организацией, если будем спокойно смотреть как между членами СНГ, между определенными государствами возникают конфликтные ситуации, начинается практически холодная война.

Мне кажется, что на реальность, которую мы сейчас имеем на том же печальном примере отношений между Россией и Грузией, СНГ не должно смотреть спокойно. Мы должны сделать все возможное для того, чтобы эти отношения перешли в нормальное русло.

Я абсолютно уверена, что это в интересах не только России и Грузии, это в интересах СНГ. Каждый конкретный случай и каждая отдельная проблема, которая возникает между двумя государствами СНГ должна быть объектом пристального внимания Содружества.

Один вопрос, который сегодня очень серьезно беспокоит всех нас. Сегодня в этом зале говорилось относительно эффективности миротворческих сил СНГ. Я была бы рада и счастлива, если смогла бы сделать подобное самое заявление. К сожалению, в Грузии это не совсем так.

Мы сегодня относительно проблемы решения абхазского вопроса, так называемого Южно-Осетинского вопроса, стоим на том же месте, где мы стояли 10 лет назад, когда мы вступали в СНГ с большой надеждой, что мы сможем решить конфликтные проблемы с помощью Содружества Независимых Государств. Я думаю, что СНГ серьезно должно подумать, если оно действительно хочет осуществлять миротворческие функции в рамках СНГ, то эти миротворческие силы должны быть максимально эффективными и способствовать разрешению конфликтов, иначе мы десятки лет будем иметь у себя на территории замороженные конфликты, которые в один прекрасный день обязательно взорвутся. Иначе мы не сможем остановить тех людей, которые верили нам, политикам, в течение 10 лет, а теперь перестали верить в возможность мирного урегулирования конфликтов. Иначе эти люди, к сожалению, возьмут в руки оружие и тогда в этом будем виноваты мы с вами, люди - которые находясь у власти не смогли обеспечить мирное урегулирование тех проблем, тех конфликтов, которые десятилетиями мешали стабильности, демократическому и мирному развитию наших государств.

…Мы все должны прекрасно помнить, что территории, которые не контролируются властью, а контролируются сепаратистскими режимами являются настоящим оазисом для процветания терроризма, экстремизма, торговли оружием и всех тех бед, которые существуют сегодня во многих наших государствах.

Я искренне хотела бы надеяться, что следующее десятилетие СНГ будет намного эффективным, что СНГ сможет действительно способствовать урегулированию тех проблем, которые существуют в нашем регионе, в нашем

Содружестве и, в первую очередь, конечно же СНГ будет активнее заниматься решением конфликтов, заниматься ими справедливо, так, чтобы вопрос решался не в интересах какого либо одного государства, а во благо процветания и стабильности наших народов…

Заявление
Министерства иностранных дел Грузии

Министерство иностранных дел Грузии выражает серьезную озабоченность в связи с заявлениями Министра обороны Российской Федерации г-на С. Иванова от 28 марта 2002 года, опубликованными в российских СМИ.

Коментируя обстановку, сложившуюся в Грузии в связи с американо-грузиниским сотрудничеством в области борьбы с терроризмом, а также ситуацию в Абхазии, Грузия, г-ин Министр позволил себе ряд высказываний, которые не могут не вызвать возмущения грузинской стороны.

Вызывает лишь недоумение прогнозы г-на Министра по поводу изменении или возможного срыва планов американо-грузинского сотрудничества.

Это заявление абсолютно безосновательно, и тут г-ин Министр явно выдает желаемое за действительное.

Грузинскую сторону больше волнует другое. А именно озвученное г-ном Ивановым намерение под вымышленным предлогом нарушить свои международные обязательства.

Так например, заявления г-на Министра о том, что обострение ситуации в Абхазии, Грузия и возможное появление в Грузии спецназа США могут повлиять на сроки вывода российских военных баз из Грузии, не могут быть расценены иначе, как фактический отказ российской стороны от взятых на себя международных обязательств, а именно обязательств по Стамбульским договоренностям.

Так как во всех цивилизованных странах решения по выполнению международных обязательств принимаются политической властью, а не руководителями военных ведомств, хотелось бы надеется, что в данном случае мы имеем дело или с самодеятельностью, или же с досадным недоразумением. Но в таком случае Грузия вправе получить соответствующие пояснения.

Касаясь обстановки в Абхазии, Грузия г-ин Министр явно искажает реальное положение дел, абсолютно безосновательно обвиняя грузинскую сторону в подготовке к силовым действиям и увязывая это с программой американо-грузинского военного сотрудничества.

Также вызывает обеспокоенность заявления г-н С. Иванова о практическом отсутствии границы между Северным и Южным Кавказом и о якобы принимаемых Министрeством обороны и всем силовым блоком “определенных превентивных мер”, в связи с обострением ситуации в Абхазии, что не может восприниматься иначе, как весьма прозрачная угроза возможных силовых действий.

Заявление же о том, что “никакая внешняя политика не может успешно осуществляться без силовой подпорки” не может не вызвать недоумение грузинской стороны, ибо оно явно идет вразрез с принципами добрососедства,

неоднакратно декларируемыми высшим политическим руководством Российской Федерации.

Выражая возмущение по поводу вышесказанного, грузинская сторона настаивает на разъяснении официальной позиции Российской федерации по вопросам, комментируемыми г-ном Ивановым.

При этом хотелось бы выразить надежду, что подобные выпады не отразятся негативно на наметившееся оздоровление грузино-российских отношений.

г. Тбилиси, 29 марта 2002 года.

Протокол

Встречи грузинской и абхазской сторон в Сухуми

29 марта 2002 года

29 марта 2002 г. прошла встреча грузинской и абхазской сторон под председательством Специального представителя Генерального Секретаря ООН г-на Дитера Бодена, при участии И.О. Командующего КСПМ СНГ полковника Юрия Алексеева и Заместителя Главного военного наблюдателя МООННГ полковника Пола Роеда.

Стороны еще раз подтвердили свою решимость не использовать силу друг против друга и придерживаться урегулирования конфликта исключительно мирными средствами.

Стороны согласились о нижеследующем;

1. На основе Московского Соглашения от 14 мая 1994г. грузинские войска будут выведены из Кодорского ущелья до 10 апреля 2002 г. Вывод˙ будет осуществляться под наблюдением и контролем МООННГ; и КСПМ СНГ в соответствии с их мандатами, как сформулировано в Московском Соглашении от 14 мая 1994 г. и резолюции Совета Безопасности ООН № 937 от 21 июля 1994г.

2. Абхазская сторона выведет всё тяжелое вооружение и артиллерийские установки из Кодорского ущелья и района Ткварчели до 10 апреля 2002 г. Вывод будет осуществляться под наблюдением и контролем патрулей МООННГ и КСПМ СНГ. Абхазская сторона подтверждает свою приверженность обязательствам, взятым в четвертом пункте Протокола от 17 января 2002 г.

3. До 10 апреля 2002 г. будет проведено, разовое патрулирование МООННГ и КСПМ СНГ в верхней и нижней частях Кодорского ущелья и районе Ткварчели. Начиная с 10 апреля 2002 г., МООННГ и КСПМ СНГ в соответствии со своими мандатами приступят к регулярному патрулированию верхней и нижней частей Кодорского ущелья и района Ткварчели, которые соответственно находятся под контролем грузинской и абхазской сторон. Совместное патрулирование в

верхней и нижней частях Кодорского ущелья будет проводиться не реже чем один раз в неделю. Обе стороны должны обеспечить на контролируемых ими териториях условия безопасности, включая безопастность маршрутов, а также гарантировать безопастность персонала МООННГ и КСПМ СНГ в ходе вышеупомянутого патрулирования и наблюдения.

Вопросы связанные с дальнейшей стабилизацией ситуации в Кодорском ущелье будут обсуждены экспертами в рамках Рабочей Группы 1 Координационного Совета. Первая встреча состоится не позже чем 15 апреля 2002 г.

За грузинскую сторону За абхазскую сторону
М.Какабадзе Генерал-лейтенант Г.Агрба

За МООННГ За КСПМ СНГ
Полковник П. Роед Полковник Ю. Алексеев

Постановление
Государственной Думы Федерального Собрания
Российской Федерации

О парламентском запросе Государственной Думы
Федерального Собрания Российской Федерации
Председателю Правительства Российской Федерации
М. М. Касьянову "О состоянии российско-грузинских отношений
и перспективах дальнейшего двустороннего сотрудничества"

В соответствии со статьей 13 Федерального закона "О статусе члена Совета Федерации и статусе депутата Государственной Думы Федерального Собрания Российской Федерации" Государственная Дума Федерального Собрания Российской Федерации п о с т а н о в л я е т:

1. Принять парламентский запрос Государственной Думы Федерального Собрания Российской Федерации Председателю Правительства Российской Федерации М. М. Касьянову "О состоянии российско-грузинских отношений и перспективах дальнейшего двустороннего сотрудничества".
2. Направить настоящее Постановление и указанный парламентский запрос Председателю Правительства Российской Федерации М. М. Касьянову.

3. Направить настоящее Постановление и указанный парламентский запрос в "Парламентскую газету" для официального опубликования.

4. Настоящее Постановление вступает в силу со дня его принятия.

Председатель Государственной Думы
Федерального Собрания
Российской Федерации Г. Н. Селезнев

Москва
10 апреля 2002 года
N 2633-III ГД

Государственная Дума
Федерального Собрания Российской Федерации

Председателю Правительства
Российской Федерации
М. М. Касьянову

Парламентский Запрос

О состоянии российско-грузинских отношений
и перспективах дальнейшего двустороннего сотрудничества

Уважаемый Михаил Михайлович!

В течение ряда последних лет в российско-грузинских отношениях наблюдается негативная тенденция. При прямом попустительстве грузинского руководства территория Грузии превратилась в убежище для чеченских бандформирований и международных террористов.

Президент Грузии считает возможным предлагать России в качестве официальных представителей Чеченской Республики для ведения политического диалога главарей чеченских террористов. Еще одним проявлением недружественной политики руководства Грузии в отношении Российской Федерации стало размещение в Грузии контингента американских военных советников, а также крупной партии легких вооружений, армейских средств связи и транспорта без предварительных консультаций с российской стороной, хотя фактически целью этого размещения является борьба с террористами, в том числе совершившими преступления на территории Российской Федерации.

Обеспокоенность сложившимся положением Государственная Дума Федерального Собрания Российской Федерации выразила в своем заявлении "О ситуации в Грузии в связи с военным присутствием США на ее территории", принятом 6 марта 2002 года.

Депутаты Государственной Думы считают, что Правительству Российской Федерации в дальнейшем целесообразно рассматривать вопросы предоставления Грузии экономической помощи на льготных условиях в прямой зависимости от выраженных обязательств руководства Грузии воздерживаться от шагов, нарушающих баланс сил в Кавказском регионе и противоречащих добрососедскому характеру российско-грузинских отношений.

В настоящее время российские газ и электрическая энергия поставляются в Грузию по ценам в 2-2,5 раза ниже существующих на европейском рынке. Задолженность Грузии перед Российской Федерацией по оплате за энергоносители суммарно составляет почти 150 млн. долларов США. Не реализуется договоренность о зачете части долга Грузии за электрическую энергию в качестве дополнительного вклада Российского акционерного

общества "ЕЭС России" в уставный фонд совместного предприятия "ГрузРосэнерго".

Кроме того, задолженность Грузии по предоставленным Россией государственным кредитам составляет 157 млн. долларов США. По просьбе грузинской стороны Россия в рамках Парижского клуба кредиторов согласилась на реструктуризацию долгов Грузии.

18 февраля 2002 года в Москве подписано Соглашение между Правительством Российской Федерации и Правительством Грузии об урегулировании задолженности Грузии перед Российской Федерацией по ранее предоставленным кредитам.

В связи с вышеизложенным Государственная Дума просит Вас, уважаемый Михаил Михайлович, предоставить информацию по следующим вопросам:

на каком основании и кем принимались решения о предоставлении Грузии вышеназванных льгот в двустороннем торгово-экономическом сотрудничестве; какие меры намерено принять Правительство Российской Федерации для изменения сложившейся ситуации в соответствии с рекомендациями, содержащимися в заявлении Государственной Думы Федерального Собрания Российской Федерации от 6 марта 2002 года "О ситуации в Грузии в связи с военным присутствием США на ее территории"?

საქართველოს პარლამენტის
მ ი მ ა რ თ ვ ა

გაეროს, ეუთოს, ევროსაბჭოს, ევროპარლამენტისა და დსთ-ისადმი

დღეს, 2002 წლის 12 აპრილს, რუსეთმა დაიწყო სამხედრო ოპერაცია საქართველოს ტერიტორიაზე. მიმდინარეობს სამხედრო ძალისა და ტექნიკის შემოყვანა კოდორის ხეობაში, რაც წარმოადგენს ქვეყნის სუვერენიტეტის ხელყოფას და საქართველოს წინააღმდეგ მიმართულ აშკარა აგრესიას.

ეს ხდება მას შემდეგ, რაც საქართველომ საერთაშორისო ორგანიზაციების რეკომენდაციის საფუძველზე დაიწყო საჯარისო ფორმირებების გამოყვანა კოდორის ხეობიდან და დაიცვა ხელშეკრულების ყველა პირობა იმ იმედით, რომ ეს საერთაშორისო ორგანიზაციები იქნებოდნენ უსაფრთხოების გარანტი.

საქართველოს პარლამენტი აღნიშნავს, რომ საქართველო იღებს ყველა ზომას საკუთარი დამოუკიდებლობისა და სუვერენიტეტის დასაცავად, კატეგორიულად მოითხოვს რუსეთისაგან სამხედრო შენაერთების დაუყოვნებლივ გაყვანას კოდორის ხეობიდან და მიმართავს მსოფლიო თანამეგობრობას, გამოიყენოს მის ხელთ არსებული ყველა საშუალება რუსეთის აგრესიის აღსაკვეთად.

თბილისი, 2002 წლის 12 აპრილი.

Министерство иностранных дел Российской Федерации

Сообщение для печати

В связи с развертыванием в Кодорском ущелье нового поста Коллективных миротворческих сил СНГ

По информации Минобороны России в контексте выполнения грузино-абхазского Протокола по Кодорскому ущелью от 2 апреля с.г. решением Командующего Коллективными миротворческими силами СНГ (КСПМ), согласованным с миссией ООН, 12 апреля утром в Кодорском ущелье развернут новый пост КСПМ (78) человек в одном километре западнее населенного пункта Квемо-Ажара, на слиянии рек Чхалта и Кодори. Пост будет осуществлять следующие задачи:

1. Обеспечивать безопасоность возвращения беженцев с севера на юг Кодорского ущелья.
2. Предотвращать возможность возобновления вооруженного конфликта между грузинской и абхазской сторонами.
3. Обеспечивать совмсестное патрулирование миротворчесими силами и наблюдателями ОО Кодорского ущелья в соответствии с Протоколом от 2 апреля с.г.
4. Обеспечивать безопасность гуманитарных конвоев, перевозящих продовольствие, медикаменты и другие предметы первой необходимости в труднодоступные населеннные пункты верхней части Кодорского ущелья.

Пост развернут путем переброски личного состава КСПМ вертолетами из Гудауты. В целях обеспечения безопасности миротворцев развертывание осуществлено с соблюдением необходимых мер предосторожнос

г. МОСКВА,
12 апреля 2002 года

Миссия военных наблюдателей ООН в Грузии

Тбилиси, 12 апреля 2002 г.

В связи с последними событиями в Верхней части Кодорского ущелья, Миссия военных наблюдателей ООН в Грузии хотела бы выразить свою точку зрения посредством данного заявления Главного Военного наблюдателя генерал-майора Анис А. Баджва, согласованного со Специальным Представителем Генерального Секретаря ООН г-ном Дитером Боденом.

"Я был проинформирован грузинскими властями о том, что этим утром шесть российских вертолетов перебросили в верхней части Кодорского ущелья, в селе Ажара, около 80 военнослужащих, которые начали возводить укрепления в то время, как два военных вертолета типа Ми-24 продолжали их прикрытие с

воздуха. Позднее, в ответ на запрос, миротворческие силы СНГ подтвердили, что они провели эту операцию в целях установления наблюдательного поста в селе Ажара.

В ранних дискуссиях я советовал командующему КСПМ СНГ генерал-майору Евтееву, что открытие подобного наблюдательного поста требует согласования со всеми участвующими сторонами и может быть обсуждено на предстоящей встрече Первой Рабочей Группы. Я также рекомендовал ему воспользоваться возможностью и для таких консультаций посетить в ближайщее время верхнюю часть Кодорского ущелья вместе с Министром обороны Грузии генерал-лейтенантом Д. Тевзадзе.

Исходя из этого, для меня оказалось полной неожиданностью, что КСПМ СНГ решили предпринять попытку установления указанного наблюдательного поста незамедлительно, в столь агрессивной и наступательной форме, что полностью противоречит нормам миротворческих операций. Я глубоко сожалею о возможных последствиях, которые может повлечь подобная акция для мирного процесса, проходящая под эгидой ООН и осуждаю те формы, в которых она была проведена. Я настоятельно призываю командование КСПМ СНГ незамедлительно вывести вышеуказанное подразделение и действовать исключительно в рамках согласованных и приемлемых для сторон условий. Я подчеркиваю для них важность решения возникшей ситуации мирным путем, предостерегаю от любых попыток дестабилизации ситуации и любого вреда, которые могут нанести мирному процессу.

Перевод с английского

Заявление
Министерства иностранных дел Грузии

После того, как 13 апреля высаженный в Верхнем Кодори российский десант покинул ущелье, согласно договоренности сторон, грузинское Правительство посчитало инцидент исчерпанным и заявило, что необходимо приложить все усилия для развития миротворческого процесса.

К сожалению, несмотря на такую позицию грузинской стороны, попытка дестабилизации ситуации в зоне конфликта все еще продолжается. Представителями Российской Федерации и Абхазии вновь продолжается утверждение того, что грузинская сторона нарушает соответствующие соглашения. Не раз прозвучала явная угроза возможных военных действий. Грузинская сторона категорически заявляет, что подобные обвинения безосновательны. Согласно Протокола сторон от 2 апреля сего года в ущелье Верхнего Кодори нет ни одного подразделения Министерства Обороны Грузии и проверить это не трудно с помощью механизмов, предусмотренных данным соглашением. Что касается концентрации военной силы в регионе, то это делается с целью срыва мирного процесса и задействования переговорных механизмов, предложенных ООН.

По нашим данным, используя эти ложные обвинения предлогом, абхазская сторона концентрирует военные формирования и технику на прилегающих территориях Кодорского ущелья и Ткварчельского района. Происходит это в окрестностях села Мерхеули и Цебельда вблизи блок-постов миротворческих сил назначение которых - контроль входа в ущелье.

Считая безальтернативным мирное урегулирование конфликта в Абхазии, Грузия, грузинская сторона приложит все усилия с целью недопущения эскалации насилия в регионе и заявляет, что в случае осложнения ситуации вся отвестственность ложится на организаторов возможных провокаций и российских миротворцев.

г. Тбилиси,
18 апреля 2002 года.

Заявление Министра по чрезвычайным делам Грузии Малхаза Какабадзе

В последнее время участились случаи неверной, часто искаженной интерпретации Протокола встречи грузинской и абхазской сторон в Сухуми 29 марта 2002 года, подписанного сторонами 2 апреля. С полной ответственностью заявляю, что подписанный сторонами протокол никому не давал полномочий осуществлять какие-либо действия и не предусматривал ничего, кроме совместного патрулирования представителями МООННГ и КСПМ СНГ, по поводу чего стороны должны быть предварительно уведомлены, так как ответственность за обеспечение безопасности мероприятия на контролируемых ими территориях, в соответствии с Протоколом, возлагается на стороны. Также с полной ответственностью заявляем, что грузинская сторона полностью выполнила обязательства, взятые в соответствии с Московским соглашением от 14 мая 1994 года и Протоколами от 17 января и 2 апреля 2002 года. Соответственно, еще раз подтверждаем, что в Кодорском ущелье подразделений регулярных вооруженных сил нет. Также заявляем твердую готовность предоставить возможность представителям вовлеченных в процесс урегулирования конфликта международных субъектов, в рамках существующего формата непосредственно убедиться в достоверности данной информации**.**

Тбилиси
18 апреля 2002 года

საქართველოს პრეზიდენტის
გ ა ნ კ ა რ გ უ ლ ე ბ ა

N 448 2002 წლის 22 აპრილი ქ. თბილისი

სამეგრელო-ზემო სვანეთში დროებით განსახლებულ აფხაზეთიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა - დევნილთა სოციალური მდგომარეობის გაუმჯობესების დამატებით ღონისძიებათა შესახებ

აფხაზეთიდან 106 ათასამდე ეკონომიურად უკიდურესად მძიმე მდგომარეობაში მყოფი იძულებით გადაადგილებული პირი-დევნილი დროებით განსახლებულია სამეგრელო-ზემო სვანეთში, აქედან 50 ათასამდე

- ჩასახლებულია ორგანიზებულად ადმინისტრაციული და სამეურნეო დანიშნულების, ძირითადად, ამორტიზირებულ შენობა-ნაგებობებში.

ქვეყნის ხელისუფლების, თვითმმართველობისა და მმართველობის ადგილობრივი ორგანოების მიერ განხორციელებული რიგი სამუშაოების მიუხედავად, მხარეში განსახლებულ დევნილთა სოციალური პირობების გაუმჯობესება საჭიროებს გადაუდებელი დამატებითი ღონისძიებების განხორციელებას, რისთვისაც:

1. საქართველოს ლტოლვილთა და განსახლების სამინისტრომ (ვ.ვაშაკიძე):

ა) მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად განახორციელოს სამეგრელო-ზემო სვანეთში დროებით განსახლებულ აფხაზეთიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა-დევნილთა ყოველწლიური აღრიცხვა-რეგისტრაცია, მხოლოდ საქართველოს მოქალაქეობის დამადასტურებელი პირადობის მოწმობებისა და დაბადების ერთიანი მოწმობის საფუძველზე;

ბ) სამეგრელო-ზემო სვანეთის რაიონების გამგეობებთან, ქ. ფოთის მერიასთან, შესაბამის სამინისტროებთან, უწყებებთან და სათანადო სამსახურებთან ერთად იზრუნოს აღნიშნული კონტინგენტისათვის კანონით გათვალისწინებული სახელმწიფო დახმარებებისა და შემწეობების შეუფერხებლად გაცემის, მათი კომუნალური მომსახურებისა და შრომითი მოწყობისათვის;

გ) საქართველოს ურბანიზაციისა და მშენებლობის სამინისტროსთან (მ. ჩხენკელი) და ადგილობრივი მმართველობის ორგანოებთან ერთად მიმდინარე წლის 1 აგვისტომდე შეისწავლოს სამეგრელო-ზემო სვანეთში აფხაზეთიდან დევნილებით კომპაქტურად ჩასახლებული შენობა-ნაგებობათა ტექნიკური მდგომარეობა, რისთვისაც საქართველოს ფინანსთა სამინისტრომ განიხილოს შესაბამისი დაფინანსების შესაძლებლობის საკითხი;

დ) მიმდინარე წლის 1 სექტემბრამდე „საქართველოს 2002 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესახებ" საქართველოს კანონის თანახმად მისთვის გათვალისწინებული ასიგნებების ფარგლებში გაწეული ეკონომიით გამოთავისუფლებული თანხები გამოიყენოს ანაკლიის ტერიტორიაზე ავარიულ კოტეჯებში დროებით განსახლებული დევნილი ოჯახების უსაფრთხო ადგილზე ხელახალი განსახლებისათვის.

2. საქართველოს ფინანსთა სამინისტრომ (ზ. ნოღაიდელი):

ა) უზრუნველყოს იძულებით გადაადგილებულ პირთა - დევნილთა შემწეობებისა და კომუნალური მომსახურების თანხების შეუფერხებლად ჩარიცხვა;

ბ) „აფხაზეთიდან იძულებით გადაადგილებულთა ყოფითი პირობების, სოციალური და ეკონომიკური მდგომარეობის გაუმჯობესების, ავტონომიური რესპუბლიკის ხელისუფლების სტრუქტურების საქმიანობის ხელშემწყობ ღონისძიებათა შესახებ" საქართველოს პრეზიდენტის 2001 წლის 13 ივლისის N281 ბრძანებულებისა და „აფხაზეთიდან დევნილი მოსახლეობის სოციალური დაცვის გაუმჯობესებისა და ზამთრის სეზონისათვის მზადების გადაუდებელ ღონისძიებათა შესახებ" საქართველოს

პრეზიდენტის 2001 წლის 17 ნოემბრის N1177 განკარგულების სრულყოფილად შესრულების მიზნით:

- უზრუნველყოს აფხაზეთში გენოციდისა და ეთნიკური წმენდის შედეგად დაზარალებული ოჯახების დახმარებისათვის სპეციალური ტრანსფერტის სრულად გამოყოფა;

- ერთ თვეში საქართველოს ლტოლვილთა და განსახლების სამინისტროს, მისთვის გათვალისწინებულ ასიგნებათა ფარგლებში, ფაქტობრივად გაწეული დანახარჯის საფუძველზე, გამოუყოს თანხები (160 ათასი ლარის ფარგლებში), სამეგრელოს რეგიონში განთავსებულ დევნილთათვის სათბობი შეშის დასამზადებელი სანიჩრე ღირებულებისა და შეშის გადასაზიდად ტრანსპორტის საწვავის ასანაზღაურებლად;

- საერთაშორისო საინვესტიციო პროექტებისა და პროგრამების დეპარტამენტის საშუალებით იზრუნოს საქართველოში მოქმედი ყველა სახის საერთაშორისო ჰუმანიტარული ორგანიზაციების მიერ დევნილი მოსახლეობისათვის დახმარების პროგრამების გასაფართოებლად.

3. საქართველოს სოფლის მეურნეობისა და სურსათის სამინისტრომ (დ. კირვალიძე):

ა) შესაძლებლობის ფარგლებში დახმარება გაუწიოს სამეგრელო-ზემო სვანეთში მცხოვრებ დევნილ მოსახლეობას სასუქით, ჰუმანიტარული დახმარებით და გრანტებით შემოტანილი სასურსათო და სხვა სახის პროდუქციის მიწოდებით;

ბ) ხელი შეუწყოს ადგილებზე გლეხთა საკრედიტო კავშირების შექმნას.

4. საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრომ (ა. გამყრელიძე):

ა) უზრუნველყოს სამეგრელო-ზემო სვანეთში განსახლებულ დევნილთა პროფილაქტიკური სამედიცინო გასინჯვის დამკვიდრებული პრაქტიკის სრულყოფა, ასევე სპეციალიზებული სამედიცინო ბრიგადების მიერ დევნილ ავადმყოფთა მკურნალობა სახელმწიფო პროგრამების ხარჯზე;

ბ) სამეგრელო-ზემო სვანეთში განსახლებულ დევნილებში ონკოლოგიური დაავადების პროფილაქტიკის მიზნით აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოსთან ერთად ორ კვირაში წარმოადგინოს წინადადება ქალაქ სოხუმში ადრე მოქმედი აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის ჯანდაცვის სამინისტროს ონკოლოგიური დისპანსერის სამეგრელოს რეგიონში აღდგენის შესახებ;

გ) განახორციელოს ყველა საჭირო ღონისძიება იძულებით გადაადგილებული პირების - დევნილებისათვის კანონით გათვალისწინებული პენსიებისა და სოციალურად დაუცველი ფენებისათვის დახმარებების დროულად მიწოდების უზრუნველსაყოფად, ამასთან, შეიმუშაოს სპეციალური პროგრამა დევნილი მოსახლეობის დასაქმების შესახებ.

5. საქართველოს ეკონომიკის, მრეწველობისა და ვაჭრობის სამინისტრომ (გ. გაჩეჩილაძე) აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოსთან ერთად 2002 წლის 1 ივნისამდე შეიმუშაოს და

წარმოადგინოს სამეგრელო-ზემო სვანეთში განსახლებულ დევნილთა მცირე ბიზნესში ჩართვის საგანგებო პროგრამა.

6. სამეგრელო-ზემო სვანეთის მმართველობის ადგილობრივმა ორგანოებმა:

ა) უზრუნველყონ „იძულებით გადაადგილებულ პირთა - დევნილთა შესახებ" საქართველოს კანონის თანახმად დევნილებზე დაწესებული შეღავათებისათვის საჭირო ხარჯების ასახვა ადგილობრივ ბიუჯეტებში;

ბ) მიიღონ ზომები დევნილთა დროებით განსახლებისათვის შესაბამისი ფართობის გამოსანახავად;

გ) საქართველოს ლტოლვილთა და განსახლების სამინისტროს სამეგრელოს რეგიონალურ სამმართველოსთან ერთად განახორციელონ ქმედითი ღონისძიებები სამხარეო გამანაწილებელი ენერგოკომპანიის მიერ დევნილებზე ფაქტობრივად მიწოდებული ელექტროენერგიის ზუსტი აღრიცხვისა და შესაბამისი საფასურის ამოღების უზრუნველსაყოფად.

7. საქართველოს სათბობ-ენერგეტიკის სამინისტრომ (დ.მირცხულავა) ადგილობრივი მმართველობის ორგანოებთან ერთად მიმდინარე წლის 1 ოქტომბრამდე უზრუნველყონ სამეგრელო-ზემო სვანეთში დევნილების ორგანიზებულად განსახლებულ ობიექტებზე ელექტროენერგიის მიწოდების განმხოლოება, გამრიცხვიანობა და სახელმწიფოს მიერ დაწესებული ნორმების ფარგლებში მათზე ელექტროენერგიის მიწოდების გრაფიკის მკაცრი დაცვა.

8. აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭომ (ლ.ცაავა), საქართველოს ლტოლვილთა და განსახლების სამინისტრომ და საქართველოს ფინანსთა სამინისტრომ ორ კვირაში განიხილონ სამეგრელო-ზემო სვანეთში განსახლებულ უმწეო დევნილებზე საქართველოს მოქალაქის პირადობის დამადასტურებელი მოწმობის უფასოდ გაცემის საკითხი და წარმოადგინონ კონკრეტული წინადადებები.

დაამყარონ საქმიანი კონტაქტები საქართველოში მოქმედ საერთაშორისო მისიებთან, საზღვარგარეთის ქვეყნებში მოქმედ სამთავრობო და არასამთავრობო ორგანიზაციებთან, აფხაზეთიდან დევნილი მოსახლეობისათვის ჰუმანიტარული საქველმოქმედო პროგრამების გაფართოებისა და განხორციელების მიზნით.

9. აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭომ საქართველოს განათლების სამინისტროსთან ერთად:

ა) მიმდინარე წლის 15 მაისამდე წარმოადგინოს წინადადებები სამეგრელო-ზემო სვანეთში განსახლებული დევნილი მოსწავლეების სასკოლო სახელმძღვანელოებით უზრუნველყოფისა და რეგიონში მოქმედი სკოლებისა და სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულებების ნორმალური მუშაობისათვის საჭირო პირობების შექმნის შესახებ;

ბ) ერთ თვეში შეიმუშაოს წინადადებები გალის რაიონის ტერი-ტორიაზე ფუნქციონირებადი ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების შესაძლო დაფინანსების, მათი სახელმძღვანელოებით, მეთოდური ლიტერატურითა და სასკოლო ინვენტარით უზრუნველყოფის შესახებ.

10. საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრომ (კ. ნარჩემაშვილი) მიმდინარე წლის 30 აპრილამდე წარმოადგინოს ინფორმაცია

„ლტოლვილთა და იძულებით გადაადგილებულ პირთა - დევნილთა აღრიცხვა-რეგისტრაციის, სოციალური მოწყობისა და სახელმწიფო ფულადი შემწეობის, ჰუმანიტარული და სხვა სახის დახმარებების გაცემის ღონისძიებათა შესახებ" საქართველოს პრეზიდენტის 2002 წლის 5 იანვრის N5 ბრძანებულების შესრულების მიმდინარეობის შესახებ, დევნილი მოსახლეობისათვის საქართველოს მოქალაქის პირადობის დამადასტურებელი მოწმობების გაცემის თაობაზე.

11. საქართველოს სატყეო მეურნეობის სახელმწიფო დეპარტამენტმა (გ. ჯაფარიძე) საქართველოს ლტოლვილთა და განსახლების სამინისტროს განაცხადის შესაბამისად ყოველწლიურად გაითვალისწინოს სამეგრელო-ზემო სვანეთში დროებით განსახლებულ აფხაზეთიდან დევნილი მოსახლეობისათვის შეშის გამოყოფა გეგმიური ჭრის ხარჯზე.

12. ეთხოვოს საქართველოს კონტროლის პალატას (ს. მოლაშვილი) კანონმდებლობიდან გამომდინარე შეამოწმოს ლტოლვილთა და იძულებით გადაადგილებულ პირთათვის გათვალისწინებული ფულადი სახსრების მიწოდებისა და მიზნობრივად ხარჯვის, აგრეთვე ჰუმანიტარული დახმარების სახით მიღებული ტვირთების ობიექტურად განაწილების საკითხები და მიიღოს უმკაცრესი ზომები გამოვლენილ დარღვევათა აღმოსაფხვრელად.

13. ამ განკარგულების შესრულების კონტროლი განახორციელოს საქართველოს ლტოლვილთა და განსახლების მინისტრმა ვ. ვაშაკიძემ. მანვე 2002 წლის სექტემბერში წარმოადგინოს ინფორმაცია განკარგულების შესრულების მიმდინარეობის შესახებ.

ედუარდ შევარდნაძე

საქართველოს პრეზიდენტის
ბ რ ძ ა ნ ე ბ უ ლ ე ბ ა

N 202 2002 წლის 28 აპრილი ქ. თბილისი

სოხუმის კონსტანტინე გამსახურდიას სახელობის სახელმწიფო დრამატული თეატრისათვის საქართველოს კონტროლის პალატის სააქტო დარბაზის დროებით, უსასყიდლო უზუფრუქტის ფორმით გადაცემის შესახებ

სოხუმის კონსტანტინე გამსახურდიას სახელობის სახელმწიფო დრამატული თეატრის დასის ნორმალური ფუნქციობისათვის პირობების გაუმჯობესების მიზნით:

1. საქართველოს კონტროლის პალატის სააქტო დარბაზი დროებით, 10 წლის ვადით უსასყიდლო უზუფრუქტის ფორმით გადაეცეს სოხუმის კონსტანტინე გამსახურდიას სახელობის სახელმწიფო დრამატულ თეატრს.

2. საქართველოს სახელმწიფო ქონების მართვის სამინისტრომ (ს. პავლიაშვილი) განახორციელოს კონტროლის პალატის სააქტო დარბაზის სოხუმის კონსტანტინე გამსახურდიას სახელობის სახელმწიფო დრამატული თეატრისათვის დროებით, 10 წლის ვადით უსასყიდლო უზუფრუქტის ფორმით გადაცემა.

ედუარდ შევარდნაძე

Заявление официального представителя Министерства иностранных Дел Грузии в связи с сообщением МИД РФ 866-26-04-2002

МИД Грузии ценит то внимание, с которым в Москве отнеслись к изучению очередного доклада Генерального секретаря ООН представленный на рассмотрение Совета Безорасности о положении в Абхазии, Грузия. Однако, МИД России, в своем сообщении для печати от 26 апреля 2002 года, своеобразно трактуя положение доклада, постарался придать им обвинительный характер относительно Грузии.

При этом, Российская сторона без какого-либо внимания оставила требования Генерального секретаря ООН относительно необходимости скорейшего начала активного процесса о будущем статусе Абхазии в составе Государства Грузия. В сообщении так же, проигонорирована, и его критическая оценка в связи с фактом несоголасованной с МООННГ переброски военнослужащих миротворческого контигента СНГ в верхнюю часть Кодорского ущелья, вследствие чего критически возросла напряженность в зоне конфликта и фактически прервался переговорный процесс.

Грузинская сторона неоднакратно заявляла о выводе регулярных сил Министерства Обороны из Кодорского ущелья и о готовности проведения мониторинга с участием МООНГ и миротворческих сил СНГ.

Считаем, что одностороннее освещение такого важного документа, как доклад Генерального секретаря ООН, не коем образом не способствует углублению мироного процесса.

Надеемся, что российская сторона, совместно с другими членами группы Друзей Генерального секратря ООН, приложит маскисмальное усилие с целью полномасштабного запуска переговорного процесса по разграничению полномочий между Тбилиси и Сухуми.

Тбилиси,

30 апреля 2002 г.

საქართველოს პრეზიდენტის
გ ა ნ კ ა რ გ უ ლ ე ბ ა

N 607 2002 წლის 14 მაისი ქ. თბილისი

აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის გულრიფშის რაიონის კოდორის ხეობის მოსახლეობის დაცვისა და სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების დამატებით ღონისძიებათა შესახებ

აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის გულრიფშის რაიონის კოდორის ხეობის მოსახლეობის უსაფრთხოების უზრუნველსაყოფად და სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების მიზნით:

1. საქართველოს თავდაცვის სამინისტრომ (დ. თევზაძე):

ა) საქართველოს სხვა ძალოვან უწყებებთან ერთად გააგრძელოს მუშაობა ხეობის დაცვის უზრუნველსაყოფად;

ბ) უზრუნველყოს კვირაში ერთი ავიარეისის შესრულება ქუთაისი-გენწვიშის მიმართულებით „მი-8" ტიპის შვეულმფრენითა და „ან-2" ტიპის თვითმფრინავით;

გ) ყოველი თვის ბოლოს წარუდგინოს საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს რეისების შესრულებისათვის საჭირო სუბსიდიის ხარჯთა ნუსხა, ხოლო ფინანსთა სამინისტრომ უზრუნველყოს მისი სახელმწიფო დაფინანსების დროული და შეუფერხებელი გამოყოფა.

2. საქართველოს პროკურატურამ (ნ. გაბრიჩიძე) და შინაგან საქმეთა სამინისტრომ (კ. ნარჩემაშვილი) საქართველოს პრეზიდენტის სახელმწიფო რწმუნებულთან ე. კვიციანთან ერთად შეიმუშაონ და მიიღონ ზომები ხეობაში მართლწესრიგის განსამტკიცებლად.

3. საქართველოს ფინანსთა სამინისტრომ საქართველოს 2002 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტით გათვალისწინებული საქართველოს პრეზიდენტის ფონდიდან გამოყოს:

ა) დადგენილი წესით წარმოდგენილი ხარჯთა ნუსხის საფუძველზე გულრიფშის რაიონის კოდორის ხეობაში საქართველოს პრეზიდენტის სახელმწიფო რწმუნებულის აპარატისათვის 2002 წელს მოსახლეობის ფქვილითა და პირველი მოთხოვნილების საქონლით უზრუნველსაყოფად 320 (სამას ოცი) ათასი ლარი, ხოლო მათი ტრანსპორტირებისა და დატვირთვა-ჩამოტვირთვისათვის - 120.0 (ას ოცი) ათასი ლარი;

ბ) სოფელ აჟარის საშუალო სკოლის შენობის აღდგენითი სამუშაოებისათვის 60 (სამოცი) ათასი ლარი;

გ) შიდა გზების, ხიდებისა და სახიდე გადასასვლელების მოვლა-შენახვისა და რეაბილიტაციის სამუშაოთა შესასრულებლად 200 (ორასი) ათასი ლარი;

დ) 2002 წლის მაისში მაგისტრალური რადიოსატელეფონო კავშირის გასაუმჯობესებლად აუცილებელი აპარატურის შესაძენად და დასამონტაჟებლად 50 (ორმოცდაათი) ათასი ლარი.

4. საქართველოს განათლების სამინისტრომ (ა. კარტოზია):

ა) მიიღოს ზომები პროგრამულ ასიგნებათა ფარგლებში ხეობის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების მოსწავლეების სახელმძღვანელოებით უფასოდ უზრუნველყოფისათვის;

ბ) ეკონომიკის, მრეწველობისა და ვაჭრობის სამინისტროსთან ერთად 2002-2003 სასწავლო წელს თბილისის ივანე ჯავახიშვილის სახელობის უნივერსიტეტის სპეციალიზებულ მოსამზადებელ განყოფილებაზე კოდორის ხეობის ახალგაზრდებისათვის გაითვალისწინოს 50 (ორმოცდაათი) ადგილის გამოყოფა საქართველოს პრეზიდენტის სახელმწიფო რწმუნებულის მოთხოვნის საფუძველზე;

გ) მიმდინარე წელს ძალაში დატოვოს კოდორის ხეობის სასწავლო დაწესებულებათა მასწავლებლებისათვის ადრე მინიჭებული საატესტაციო კატეგორიები შესაბამისი ანაზღაურებით.

5. საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრომ (ა. გამყრელიძე):

ა) უზრუნველყოს აჟარის საავადმყოფო და ხეობაში განლაგებული ამბულატორიები მუდმივად შევსებადი მედიკამენტების სტრატეგიული მარაგით, საავადმყოფოს გამოუყოს გადაუდებელი დახმარების სპეცავტომანქანა;

ბ) შესაბამისი ტრანსპორტით უზრუნველყოფის შემთხვევაში განახორციელოს პროფგასინჯვა მოსახლეობის ავადობის აქტიური გამოვლენის მიზნით;

გ) უზრუნველყოს ხეობის მოსახლეობის დროებითი დასაქმების მიზნით საზოგადოებრივი სამუშაოების ფარგლებში სოციალური ინფრასტრუქტურის ობიექტების რეაბილიტაცია;

დ) შეიმუშაოს დასაქმების სახელმწიფო სამსახურის მეშვეობით და საქართველოს პრეზიდენტის სახელმწიფო რწმუნებულის დახმარებით დასაქმების ხელშეწყობის ადგილობრივი პროგრამა და საქართველოს საინვესტიციო სააგენტოსა და „უმუშევართა სოციალური დაცვისა და დასაქმების ხელშეწყობის სახელმწიფო პროგრამით" გათვალისწინებული წესით უზრუნველყოს მისი რეალიზაციისათვის ამ პროგრამის წარდგენა.

6. აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭომ (ლ. ცაავა) შეიმუშაოს და განახორციელოს კოდორის ხეობის მოსახლეობის კულტურულ-საგანმანათლებლო ღონისძიებათა კომპლექსური პროგრამა.

7. საქართველოს ურბანიზაციისა და მშენებლობის სამინისტრომ (მ. ჩხენკელი):

ა) შემოიღოს კოდორის ხეობაში სამინისტროს წარმომადგენლის საშტატო ერთეული დამტკიცებულ საშტატო რიცხოვნობის ფარგლებში;

ბ) კომისიურად შეისწავლოს და ორ თვეში წარმოადგინოს დეფექტური აქტები კოდორის ხეობის სოფლებში 2001 წლის აგვისტო-სექტემბერში დაბომბვის შედეგად დანგრეული და დაზიანებული ინდივიდუალური საცხოვრებელი სახლების აღსადგენად.

8. საქართველოს ტრანსპორტისა და კომუნიკაციების სამინისტრომ (მ. ადეიშვილი) რადიკალურად გააუმჯობესოს და უმოკლეს ვადაში მოაწესრიგოს კოდორის ხეობაში სატელეფონო კავშირი.

9. მიღებულ იქნეს ცნობად, რომ გაეროს განვითარების პროგრამით მიმდინარე წლის პირველ მაისამდე დასრულდება კოდორის ხეობაში საქართველოს რადიოსა და ტელევიზიის პირველი პროგრამების მიღების და გავრცელების სამუშაოები.

10. საქართველოს სათბობ-ენერგეტიკის სამინისტრომ (დ. მირცხულავა):

ა) შეისწავლოს კოდორის ხეობაში ელექტროენერგეტიკული დანადგარებისა და ელექტროქსელების ტექნიკური მდგომარეობა და შეიმუშაოს ღონისძიებები 2003 წელს ელექტრიფიკაციის სამუშაოების დასასრულებლად;

ბ) შემოდგომა-ზამთრის სეზონის დაწყებამდე განახორციელოს ენერგეტიკული ობიექტების საჭირო სარემონტო-პროფილაქტიკური სამუშაოები.

11. საქართველოს ეკონომიკის, მრეწველობისა და ვაჭრობის სამინისტრომ (გ. გაჩეჩილაძე):

ა) კოდორის ხეობაში საქართველოს პრეზიდენტის სახელმწიფო რწმუნებულთან ერთად შეიმუშაოს სახელმწიფო მიზნობრივი პროგრამები ხე-ტყის გადამუშავების, მეცხოველეობისა და მეფუტკრეობის მიმართულებით;

ბ) მცირე საწარმოთა განვითარებისა და ხელშეწყობის ცენტრთან ერთად ადგილობრივი შრომითი რესურსების ათვისების მიზნით განიხილოს კოდორის ხეობაში მცირე და საშუალო ბიზნესის განვითარების პროგრამები.

12. სოფლის მეურნეობისა და სურსათის სამინისტრომ (დ. კირვალიძე):

ა) შესაძლებლობის ფარგლებში უზრუნველყოს კოდორის ხეობის მოსახლეობა ჰუმანიტარული დახმარების სახით შემოსული სასურსათო და სხვა სახის პროდუქტებით;

ბ) გამოყოს კოდორის ხეობისათვის ჯილეხის, თურქულისა და ცოფის საწინააღმდეგო ვაქცინები და სადეზინფექციო საშუალებები.

13. ეთხოვოს საქართველოს კოოპერატივების ცენტრალური კავშირის „ცეკავშირის" გამგეობას (ი. ქელბაქიანი) უზრუნველყოს კოდორის ხეობის მოსახლეობაში არსებული ჭარბი სასოფლო-სამეურნეო პროდუქტების შესყიდვა-დამზადება, კოდორის ხეობაში სავაჭრო ობიექტის გახსნა და მოსახლეობის პირველი მოთხოვნილების საქონლით მომარაგება.

14. ეთხოვოს საქართველოს საინვესტიციო ფონდს (ზ. გონაძე) მეორე პროექტის ფარგლებში უპირველეს პრიორიტეტად მიიჩნიოს კოდორის ხეობაში ხიდებისა და დაწყებითი სკოლების მშენებლობა.

15. აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის იუსტიციის სამინისტრომ საქართველოს იუსტიციის სამინისტროსთან და საქართველოს ნოტარიუსთა პალატის თავმჯდომარესთან ერთად უზრუნველყოს კოდორის ხეობაში სანოტარო მოქმედებათა განხორციელებისათვის საჭირო ორგანიზაციულ ღონისძიებათა გატარება.

16. საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრომ უზრუნველყოს კოდორის ხეობის მიმართულებით ზამთრის მარაგისათვის სურსათის უსაფრთხო და უდანაკარგო ტრანსპორტირება.

17. განკარგულების შესრულების კონტროლი განახორციელონ საქართველოს ეროვნული უშიშროების საბჭომ (თ. ჯაფარიძე) და საქართველოს პრეზიდენტის რეგიონალური პოლიტიკისა და მართვის სამსახურმა (ი. ბოჭორიძე).

ედუარდ შევარდნაძე

Из совместного заявления
Президента В.В.Путина и Президента Дж.Буша
об антитеррористическом сотрудничестве

…Мы подтверждаем нашу приверженность работе с правительством Грузии по вопросам борьбы с терроризмом, поддерживая ее суверенитет, и выражаем надежду, что присутствию террористов на территории этой страны будет положен конец. Являясь членами Группы друзей Генерального секретаря ООН по Грузии, Россия и США будут и впредь содействовать продвижению мирного политического решения конфликтов в Абхазии и Южной Осетии.

Мы намерены продолжать тесно взаимодействовать со всеми имеющими значение сторонами в этих конфликтах для снижения военной напряженности, обеспечения безопасности гражданского населения и выработки долговременного политического решения, сохраняющего территориальную целостность Грузии и обеспечивающего защиту прав всех вовлеченных в эти конфликты. Мы высоко ценим вклад, который вносит Совет Безопасности ООН, заинтересованные государства и международные механизмы, участвующие в усилиях по мирному разрешению этих конфликтов…

г. Санкт-Петербург
24 мая 2002 г.

Заявление
Министерства иностранных дел Грузии

В Тбилиси с особым беспокойством отмечают, что в последннее время в Абхазии, Грузия, наметились довольно тревожные процессы, направленные на подрыв предпринимаемых международным сообществом усилий по абхазскому урегулированию.

Речь идет о фактах ввоза вооружения на территорию Абхазии, начала процесса приватизации объектов курортной инфраструктуры. МИД Грузии в своих официальных нотах неоднакратно привлекал внимание МИД Росии к этому процессу, вызывающему серьезную озабоченность Правительства Грузии. Согласно постановлению Парламента Грузии любые правовые акты и сделки по

купле-продаже и передаче в аренду собственности, принятые сепаратистским режимом Абхазии, недействительны и лишены юридической силы.

В Абхазии, Грузия, с нарушением как грузинского, так и российского законадательства, развернута беспрецедентная кампания по принятию жителей данного регоина Грузии в гражданство Российской Федерации. При этом, все это происходит в условиях установленного в одностороннем порядке российской стороной особого визового режима на абхазском участке грузино- российской государственной границы.

Подобное попустительство и поддержка сепаратизма в Абхазии ведут к срыву процесса политического решения затянувшегося конфликта. В Тбилиси считают, что такая перспектива в корне противоречит интересам грузинского государства, а также интересам мира, безопасности и стабильности в Кавказском регионе в целом.

К сожалению вышеупомянутые процессы происходят вопреки заявлениям российских официальных лиц, сделанных на самом высоком уровне и позицией, зафиксированной в документах встречи Президентов России и США в Москве, в которой была подчеркнута необходимость урегулирования этого конфликта, представляющего собой потенциальный очаг дестабилизации обстановки в регионе, мирным путьем, с соблюдением территориальной целостности и суверенитета Грузии.

Противоречивость в заявлениях и действиях определенных представителей Российской Федерации определяет жесткость и неконструктивность позиции абхазских сепаратистов.

Грузинская сторона настоятельно требует решительно пресечь вышеуказанные действия, подрывающие суверенитет Грузии, доверие и добрососедские отношения между Грузией и Российской Федерацией.

Главное сейчас - осуществить практические шаги, направленные на последовательное и неукоснительное выполнение решений СГГ СНГ и приступить к началу переговоров на основе документа о принципах распределения конституционных полномочий между Тбилиси и Сухуми, подготовленного Специальным представителем Генерального секретаря ООН при участии и полной поддержки Группы друзей Генерального секретаря.

г. Тбилиси,
11 июня 2002 года

საქართველოს პარლამენტის
დ ა დ გ ე ნ ი ლ ე ბ ა

აფხაზეთის პრობლემებთან დაკავშირებული საქართველოს პარლამენტის დროებითი კომისიის უფლებამოსილების ვადის გაგრძელების შესახებ

საქართველოს პარლამენტი **ადგენს:**

აფხაზეთის პრობლემებთან დაკავშირებულ საქართველოს პარლამენტის დროებით კომისიას 2002 წლის 7 ივნისიდან გაუგრძელდეს უფლებამოსილების ვადა ექვსი თვით.

საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარე ***ნინო ბურჯანაძე***

თბილისი, 2002 წლის 21 ივნისი.

Протокол заседания III рабочей группы
от 25 июня 2002 года в г. Тбилиси

/. *Принять к сведению и оценить положительно исполнение решений встречи III рабочей группы от 8 апреля 2002 года.:*

2. О Проекте по поддержке поэтапного развития здравоохранения Абхазии

По данному вопросу стороны пришли к следующим соглашениям :

1) В двухнедельный срок абхазская сторона предоставит Двусторонней грузино-абхазской Координационной комиссии свои предложения по Проекту поддержки поэтапного развития здравоохранения Абхазии с учетом нужд Гальского района;
2) Двусторонняя грузино-абхазская комиссия, проведя консультации со сторонами, подготовит Проект поддержки поэтапного развития здравоохранения Абхазии. Решение по данному проекту будет принято на внеочередном заседании рабочей группы 3;
3) По достижению окончательного решения стороны обратятся к донорам с просьбой об оказании технической и финансовой помощи для выполнения данного проекта.

3. Поддержать проект лечения детей с пороком сердца

Стороны одобрили проведение операций детям с пороком сердца и выразили благодарность медперсоналу Детского Кардиологического Отделения имени Джоэна, МККК, МООННГ, грузино-абхазской Координационной комиссии за организацию, финансирование и иную поддержку по данному вопросу.

4. Поддержать проект реабилитации спортивной молодежи в зоне конфликта и на прилегающих территориях.

Стороны одобрили данный проект, решили обратиться с просьбой к ПРООН оказать содействие в принятии окончательного проекта и инициировать консультации с донорами о возможном финансировании.

5. Поддержать предложение по II части Проекта по телекоммуникациям

Стороны одобрили и приняли обоюдно согласованные пункты, включенные в предложение по II части Проекта по телекоммуникациям и выразили благодарность ПРООН и Посольству Германии в Грузии за активную помощь в осуществлении данного проекта.

6. Поддержать проект развития Зугдидского и Сухумского городских электроэнергетических хозяйств и их инфраструктур

Стороны по данному вопросу пришли к следующим соглашениям:
1) В двухнедельный срок стороны предоставят III рабочей группе материалы по развитию Зугдидского и Сухумского городских электроэнергетических хозяйств и их инфраструктур.
2) По достижению окончательного решения стороны обратятся к ПРООН с просьбой инициировать консультации с донорами о возможном финансировании.

7. *Принять к сведению проект летнего отдыха абхазских и грузинских детей в детском Центре «Артек» с 22 июня по 13 июля 2002 года.*

Стороны выразили благодарность Правительству Украины, Посольству Украины в Грузии, МООНГ, двусторонней грузино-абхазской комиссии за оказанную помощь в осуществлении данного проекта.

8 Обсужден вопрос преподавания в школах Гальского района на родном языке.

По данному вопросу стороны пришли к следующему соглашению:

Стороны проведут дополнительные консультации и до 20 июля сего года примут окончательное решение (предложения сторон прилагаются).
9. Поддержать проект издания книги «Витязь в тигровой шкуре» на абхазском языке
Стороны поддержали проект издания книги «Витязь в тигровой шкуре» для детей дошкольного и младшего школьного возраста на абхазском языке и обратились к ПРООН с просьбой изыскать средства для осуществления данного проекта. Стороны согласились обсудить вопрос об издании произведений известных абхазских писателей на грузинском языке.

10. Стороны предложили внести на рассмотрение на следующей сессии Грузино-Абхазского Координационного Совета проект решения о дополнении к пункту 5 Устава Грузино-Абхазского Координационного Совета.

За Грузинскую сторону: За Абхазскую сторону:
М. Какабадзе Б. Кубрава

От ООН:
Л. Кларк

Ассамблея Совета Европы

Рекомендация 1570 (2002) 1

О положении беженцев и перемещенных лиц в Азербайджане, Армении и Грузии

1. Ассамблея ссылается на рекомендацию 1263 (1995) и резолюцию 1059 (1995) «О гуманитарной ситуации беженцев и перемещенных лиц в Армении и Азербайджане», рекомендацию 1305 (1996) «О гуманитарной ситуации перемещенных лиц в Грузии» и рекомендацию 1335 (1997) «О беженцах и перемещенных лицах в Закавказье».

2. Ассамблея озабочена в связи с тем, что через десять лет после так называемых «межнациональных конфликтов», которые разразились в Закавказье после распада Советского Союза, в регионе все еще насчитывается более одного миллиона перемещенных лиц. Многие из них живут в тяжелом положении в лагерях беженцев, находясь в полной зависимости от скудной гуманитарной помощи и не имея каких-либо перспектив на будущее.

3. Конфликты, которые в начале казались кратковременными, не разрешены и по сей день. В этой связи Ассамблея приветствует усилия Грузии и грузинских беженцев по поискам мирного решения конфликта в Абхазии и призывает правительство продолжать мирные переговоры с заинтересованными сторонами. Несмотря на то, что окончательное решение вопроса беженцев и, в частности, возможность их возвращения в родные места безусловно зависит от мирного урегулирования различных конфликтов, определенные вопросы гуманитарного характера следует решать вне зависимости от политических соображений.

4. В частности, Ассамблея подчеркивает, что использование беженцев в качестве аргумента для достижения политических целей недопустимо ни при каких обстоятельствах. Без дальнейших задержек и в полном взаимодействии с международным сообществом необходимо приступить к разработке и осуществлению долгосрочных решений, включая интеграцию для тех лиц, которые стремятся к ней.

5. В этом отношении Ассамблея с удовлетворением отмечает некоторые позитивные сдвиги в национальной политике соответствующих стран. В частности, «Новый подход» в Грузии и «Национальная программа» в Азербайджане свидетельствуют об изменении позиций правительств Грузии и Азербайджана.

6. Ассамблея в полной мере осведомлена о трудном общеэкономическом положении в трех республиках и, в частности, о высоком уровне безработицы, от которого в значительной степени также страдает и местное население. Ассамблея признает необходимость иностранных инвестиций и помощи с целью оживления экономики стран региона.

В этой связи Ассамблея озабочена значительным сокращением гуманитарной помощи в результате «усталости доноров». Признавая важность недопущения формирования зависимости от международной помощи, она считает, что ее следует замещать программами развития, направленными на достижение

перемещенными лицами и уязвимыми категориями местного населения экономической самостоятельности.

Региональное парламентское сотрудничество, инициированное в сентябре 1999 года председателями парламентов Азербайджана, Армении и Грузии, а также председателем Ассамблеи, может стать полезным в плане поиска решений проблемы беженцев и перемещенных лиц. Поэтому Ассамблея призывает парламенты трех стран укреплять сотрудничество, в частности, проводя совместные парламентские семинары по вопросам, представляющим взаимный интерес, и обмениваясь позитивным опытом осуществления программ содействия.

9. Исходя из вышеизложенного, Ассамблея рекомендует, чтобы Комитет Министров:

I. настоятельно призвал государства-члены Совета Европы:

a. продолжать оказание гуманитарной помощи странам региона и не допускать ее поэтапного свертывания до тех пор, пока она не будет замещаться помощью по линии развития;

b. внести весомый вклад в финансирование программ и проектов обустройства жилья, обеспечения образования и создания рабочих мест для беженцев и перемещенных лиц;

c. оказывать финансовую и техническую поддержку, а также делиться своим техническим опытом в деле разработки систем профессиональной подготовки, в частности, для женщин и молодежи;

d. выделять специалистов и работников для разминирования региона.

II. настоятельно призвал три республики:

a. продолжить свои усилия, направленные на мирное урегулирование конфликтов в регионе с целью возвращения всех беженцев и перемещенных лиц в родные места при наличии у них соответствующего желания;

b. воздержаться от использования беженцев и перемещенных лиц в качестве инструмента достижения политических целей;

c. разработать и осуществить в сотрудничестве с международным сообществом общие стратегии долгосрочных решений;

d. предоставлять беженцам и перемещенным лицам всестороннюю и четкую информацию об их правах и выборе между интеграцией и возвращением;

e. предоставить каждому беженцу возможность интеграции и принять меры для содействия этому процессу;

f. пересмотреть внутригосударственное законодательство на предмет внесения изменений во все положения, которые могут препятствовать процессу интеграции;

g. привлекать международное финансирование к осуществлению конкретных проектов обустройства жилья и организации деятельности, приносящей доход, для беженцев и перемещенных лиц;

h. обеспечить доступ к медицинскому обслуживанию и прозрачность, осуществлять более строгий контроль в области распределения международной помощи и медикаментов.

III. настоятельно призвал власти Армении:

a. расширить возможности землепользования для перемещенных лиц и беженцев, на не оккупированных территориях;

b. включить статус перемещенного лица в список факторов уязвимого положения в государственной системе оценки нуждаемости («ПАРОС»), которая

применяется для установления прав на получение государственных пособий для малоимущих семей;

c. запросить международную помощь и обратить внимание армянской диаспоры на тяжелое положение беженцев и перемещенных лиц;

d. привлекать международную помощь для формирования специального фонда, за счет которого беженцы и перемещенные лица будут обеспечиваться базовым медико-санитарным обслуживанием и медикаментами.

IV.настоятельно призвал власти Азербайджана:

a. улучшить условия жизни перемещенного населения в лагерях беженцев;

b. поощрять и субсидировать самообеспечение беженцев на основе организации деятельности, приносящей доход;

c. наращивать участие соответствующих неправительственных организаций и представителей беженцев/перемещенных лиц в разработке конкретных проектов.

V. настоятельно призвал власти Грузии:

a. воздержаться от любой поспешной репатриации чеченских беженцев до того времени, когда в Чечне будут созданы условия для их безопасного и достойного возвращения;

b. предоставить перемещенным гражданам Грузии право голоса на национальных и местных выборах, не изменяя их статуса и не лишая их права на возвращение в родные места;

c. обеспечить перемещенному населению возможности землепользования наравне с местным населением;

d. принять и осуществить закон о возвращении турок-месхетинцев в порядке выполнения обязательств, взятых на себя Грузией при вступлении в Совет Европы;

e. обеспечить исполнение имущественных прав будущих возвращенцев- осетин.

9. Ассамблея также рекомендует, чтобы Комитет Министров:

I.обеспечил приверженность политическому диалогу и укреплению доверия, а также продолжение этого процесса внутри республик и в отношениях между ними;

II. усилил конкретные программы, относящиеся к сфере его компетенции;

III.содействовал осуществлению долгосрочных решений в отношении беженцев и перемещенных лиц в регионе;

IV.предложил Банку развития Совета Европы принять позитивные решения по проектам, представленным тремя республиками

г. Страсбург
24-28 июня 2002 г.

Заявление Парламентской делегации Грузии в Парламентской Ассамблее ОБСЕ

Парламентская делегация Грузии в Парламентской Ассамблее ОБСЕ выражает возмущение по поводу развившихся в последний период тревожных

явлений, цель которых - подорвать усилия международного содружества, направленные на урегулирование абхазского вопроса.

Обстановку крайне обостряет и то обстоятельство, что в Абхазии, Грузия, развернута беспрецедентная кампания обращения жителей указанного региона Грузии в граждан Российской Федерации, чем нарушается законадательство как Грузии, так и России.

Все эти противозаконные действия осуществляются на фоне неоднакратных призывов некоторых российских политиков защитить интересы “своих граждан” в Абхазии и в условиях особого визового режима введенного российской стороной в одностороннем порядке на абхазском участке Государственной границы между Грузией и Россией. Такая политика России посягает на государственные интересы Грузии и представляет собой незамаскированную политику России под предлогом соблюдения интересов “своих граждан” вмешиваться во внутренние дела Грузии.

Грузия признает и уважает право любого государства, в том числе и России, независимо определять и направлять внутри эмиграционное и паспортное законодательства, при этом однозначно отмечает, что эти действия не должны посягать на суверенитет и территориальную целостность других государств. К сожалению, Россия продолжает последовательно осуществлять запись граждан Грузии - населения Абхазии и Южной Осетии - в качестве граждан России, чем осуществляет “обрусение” этих территории.

Логическим продолжением указанной кампании является законопроект “ О гражданстве Российской Федерации”, который также подразумевает упрощение порядка принятия российского гражданства гражданами бывшего Советского Союза (статья 14, пункт “а”). этот процесс не является случайным и представляет собой скрытую последовательную аннексию, которая может перерасти в прямую агрессию. Конкретнее, это означает ввод в действие указанного в военной доктрине России пункта о гражданстве России, подразумевающего военную интервенцию в целях защиты своих граждан внутри страны и за ее пределами. Не случайно учащение в последнее время террористических актов на территории Абхазии, что в свое время стало основанием для вторжения в Чечню.

Разумеется, нас крайне волнует судьба десятков тысяч тех людей, которые отказываются принять российское гражданство и поэтому терпят постянное давление и шантаж со стороны сепаратистского режима. Наиболее возмутительных масштабов эти процессы достигли в Гальском районе.

Особенно печально и непонятно то обстоятельство, что посредником в грузино-абхазском конфликте является проводящее такую неконструктивную политику государство - Россия, которая не может или не желает выполнить взятое на себя обязательство быть объективным посредником и арбитром между грузинской и абхазской сторонами.

К сожалению, вышеуказанные процессы имеют место вопреки заявлениям официальных лиц России на самом высшем уровне и позиции, изложенной президентами России и США в документах Московского саммита. Между тем, в этих документах подчеркивается, что грузино-абхазский конфликт, являющиися потенциальным очагом дестабилизации в регионе, должен быть разрешен мирным путем и при этом должны быть соблюдены территориальная целостность и суверенитет Грузии.

Именно противоречие в заявлениях и действиях некоторых представителей Российской Федерации в значительной мере определяет жесткую и неконструктивную позицию абхазских сепаратистов.

Грузинская сторона призывает международное содружество дать надлежащую оценку этим фактам и принять решительные меры для пресечения действий, направленных против территориальной целостности и суверенитета Грузии, против доверия и добрососедских отношений между Грузией и Россией. Исходя из вышеуказанного, основываясь на предусмотренных статей 24 Регламента Парламентской Ассамблеи ОБСЕ, положениях о безотлагательных вопросах, Парламентская делегация Грузии в Парламентской Ассамблее ОБСЕ обращается к национальным делегациям и постоянно действующему Комитету Парламентской Ассамблеи ОБСЕ с просьбой в повестку дня одинадцатого ежегодного заседания Парламентской Ассамблеи ОБСЕ (которое будет проводиться 6-10 июля в Берлине) внести со статусом “безотлагательный” вопрос о происходящих в Абхазии событиях.

Следует подчеркнуть, что до последнего момента Парламент Грузии в надежде на двустороннюю грузино-российскую дипломатию воздерживался от вынесения этого вопроса на суд Парламентской Ассамблеи ОБСЕ и других международных организаций. Но, к сожалению, несмотря на наши неоднакратные обращения к соответствующим органам России, наши попытки оказались безрезультативными.

Берлин, 6-10 июля, 2002 года

Выступление Председателя Парламента Грузии Н. А. Бурджанадзе на очередной сессии ПА ОБСЕ

Берлин, 6-10 июля, 2002 года

Я бы хотела в соответствии с правилами процедуры (пункт 24 неотложные вопросы) попросить Постоянный Комитет включить в повестку дня вопрос о ситуации в Абхазии, Грузия. Никаких прогрессивных шагов, направленных на урегулирование конфликта мы не видим.

Наверное сегодня мы выслушаем представителей специальной группы, которая была создана нашей Ассамблеей для изучения этого вопроса. Однако ситуация на протяжении последних недель серьезно изменилась, и нам кажется, что то, что сейчас происходит в Абхазии серьезно мешает урегулированию этого конфликта.

Дело в том, что несколько недель назад Государственная Дума Российской Федерации приняла новый закон о гражданстве, предусматривающий упрощенную процедуру принятия гражданства России для всех бывших граждан Советского Союза. После десяти лет распада Советского Союза такая упрощенная процедура, естественно, вызывает серьезные сомнения.

Дело в том, что сегодня идет серьезное форсирование принятия гражданами Грузии, проживающими на территории Абхазии, гражданства Российской Федерации. Процедура упрощена настолько, что существует специальная форма заявления, в котором, практически, указывая на конфликт между Абхазией и Грузией, не требуется никаких особых доказательств для жителей Абхазии, что они покинули гражданство Грузии.

Мы считаем, что со стороны государства, являющегося посредником в

урегулировании грузино-абхазского конфликта форсирование принятия абхазскими гражданами российского гражданства является нарушением нейтралитета.

Поэтому я прошу включить этот вопрос в повестку дня на наше рассмотрение. На сегодняшний день 30% абхазского населения имеют российское гражданство, и мне кажется, что такое форсирование ситуации играет на руку тем российским политикам, которые заявляют, что они должны защищать права своих граждан за рубежом и это дает им право вмешиваться во внутренние дела Грузии.

Выступление члена парламентской делегации Грузии Ады Маршания на очередной сессии ПА ОБСЕ

Берлин, 6-10 июля, 2002 года

Уважаемые коллеги!

Как странно, а может быть и очень символично, что именно здесь, в здании Рейхстага, мне приходиться говорить то, что я сейчас Вам хочу сказать.

Я нашла здесь на стенах три грузинские подписи. Вы знаете все, что мы грузины воевали вместе с многочисленным советским народом, вместе с русскими братьями против фашизма. И как странно сегодня, через 50 лет, а может быть и больше после войны мы не можем найти общего языка с Россией, с российской делегацией. Мы очень сожалеем, что этот вопрос пришлось вынести на пленарное заседание. Но, к сожалению господин Селезнев не захотел с нами встретиться, не захотел с нами разговаривать.

Уважаемые коллеги! Вы много слышали здесь о нашем конфликте, его часто называют абхазо-грузинским конфликтом. Это неправильно. Я сама этническая абхазка, и немногим отличаю себя от грузинского народа. Уже одна цифра 45% смешанных грузино-абхазских семей наверное Вам о многом говорит.

Конечно, у нас были проблемы, были сложности в постсоветское время. Мы не успели их решить и к сожалению, используя эти наши сложности во взаимоотношениях, Россия, российское государство, а запевалами были военно-промышленный комплекс и его представители, сначала отторгло у нас Абхазию и бывшую Юго-Осетию, а теперь уже юридически оформляет эти территории.

Это не голословное заявление. В прошлом году очень странным образом был введен визовый режим в Грузию. Визовый режим распространяется на всю Грузию, кроме Абхазии и Юго-Осетии, как будто бы это не наши территории, хотя неоднакратные заявления российского государства подтверждают, что это наши территории. После этого, в этом году уже массовым образом, широкой кампанией советского образца, раздаются паспорта. В российское гражданство обращается население Абхазии и Юго-Осетии. Полным ходом идет приватизация всех объектов, всего имущества в Абхазии и Юго-Осетии. Когда мы вернемся на наши территории, я уверена, что так произойдет когда-нибудь, мы можем там встретить население, которое уже будет и политически, и социально-экономически, и я не знаю как хотите, какого хотите направления, оно уже будет интегрировано в Российскую Федерацию, если до того, Российская Федерация не объявит эти территории своими субъектами, своей федерации. Как это назвать, как с этим бороться, как это называется, как это остановить?

Не называется ли это попыткой или уже прямой поддержкой сепаратистов на государственном уровне?

Россия очень большая и очень сильная страна. С ней всегда будут считаться и это правильно. Но еще всегда будут оглядываться и это тоже правильно. Но, что делать нам, маленькой, бедной стране имеющей на своей территории два конфликта и с трудом, с огромными сложностями строящая, - пытающая во всяком случае строить демократическое государство.

Что есть у меня? Обычно Родину защищают оружием, но я не хочу брать в руки оружие. Это абсурдно. В кого я должна стрелять? В своих родственников в Абхазии? У меня есть только слово. И эти три минуты, которые я Вам могу успеть сказать.

Я выросла и родилась в Абхазии. Она очень маленькая и очень красивая. Россия очень большая и очень красивая страна. В ней очень много не вспаханных полей, заколоченных и покинутых деревень. Зачем ей нужна моя Абхазия? Почему Вы так и за что Вы так наказываете нас? Вот уже 10 лет мы ходим с протянутой рукой по всему миру и как мылостыню выпрашиваем у всего мира, в первую очередь у России свою Родину собственную.

Долго длящаяся несправедливость разрушает человека, долго длящаяся несправедливость может привести к непредсказуемым действиям и надо дорогие коллеги вовремя обратить на это внимание, пока не поздно.

Реплика Председателя Парламента Грузии Нино Бурджанадзе на очередной сессии ПА ОБСЕ

Берлин, 6-10 июля, 2002 года

Спасибо господин Президент,

Мне кажется, что эмоции госпожи Ады Маршания должны быть совершенно понятны для каждого из присутствующих в этом зале и я хочу подчеркнуть, что из пяти человек, составляющих делегацию Грузии трое - беженцы из Абхазии. Я думаю, Вы все прекрасно понимаете эмоциональное состояние этих людей. Мне кажется, мы должны прислушаться к их претензиям, и мы не должны обижаться тем более на справедливые претензии, может быть иногда и преувеличенные, хотя не в этом случае, а должны искать пути выхода из этой ситуации. Здесь говорилось о том, что мы действительно пытались поставить этот вопрос на рассмотрение Парламентской Ассамблеи как вопрос неотложной важности, потому что мы считаем, что сложившаяся в Абхазии ситуация идет вразрез национальным интересам не только Грузии, но и России, если Россия действительно хочет быть демократическим государством и полноправным членом цивилизованного сообщества. Сегодня идет форсирование предоставления российского гражданства абхазскому населению, и это было признано и представителем российской делегации, безусловно вызывает серьезные опасения грузинской делегации. Сегодня господин Селезнев упомянул Калининград. Я хотела бы обратиться с вопросом к господину Селезневу: Как расценил бы господин Селезнев и наши российские коллеги, если любое государство, тем более соседнее государство в срочном порядке предоставила гражданство другого государства всем гражданам Калининграда. Я думаю, что это далеко не понравилось бы нашим российским коллегам. Действительно у нас есть претензия, что идет целенаправленное отторжение Абхазии от Грузии, политическое, фискальное, поскольку в Абхазии в обращении российские рубли, правовое, выраженное предоставлением гражданства абхазскому населению. Это вызывает наше серьезное беспокойство, и мне кажется это должно беспокоить и российскую делегацию, поскольку все вышеуказанное, идет вразрез заявлениям

Президента России господина Путина и противоречит нормам международного права.
Президент Путин неоднократно признавал территориальную целостность Грузии и говорил, что крайне заинтересован в решении грузино-абхазской проблемы, так что же происходит на местах? Я думаю, что совершенно понятно, что после встречи президентов Буша и Путина, когда была принята декларация, в которой было указано о необходимости урегулирования грузино-абхазского конфликта у Грузии появились большие надежды. Мне кажется очень важным, что Президент России поддерживает т.н. "документ Бодена", который способствует урегулированию грузино-абхазского конфликта. Однако, я хочу отметить, что в России немало политиков, которые не хотели бы решения грузино-абхазского конфликта. Я далека от мысли, что кто-либо из присутствующих здесь принадлежит к этой категории, но в этом случае я тем более обращаюсь к этим людям, чтобы они сделали все возможное для того, чтобы помочь в урегулировании грузино-абхазского конфликта, чтобы все последствия незаконного предоставления абхазским гражданам российского гражданства были ликвидированы и этот процесс был повернут вспять. Несмотря на неоднократное обращение на двусторонней основе мы не получили ответа и именно поэтому были вынуждены поставить этот вопрос на рассмотрение Парламентской Ассамблеи ОБСЕ. У меня целая папка нот Министерства иностранных дел Грузии, обращений Парламента Грузии и так далее, на которые мы так и не получили ответа со стороны российских властей. Я думаю, будет правильно обратиться к специальному комитету по Абхазии, который мы с Вами создали. В этой группе нет представителя Грузии, однако в ней есть представитель России, и я уверена, в объективности этой группы. Пусть эта группа изучит вопрос справедливости претензий Грузии, вопрос предоставления в массовом и ускоренном порядке российского гражданства жителям Абхазии, и пусть эта группа доложит нам о своих впечатлениях и выводах.

Неофициальный перевод

Заявление прессы
Ричард Боучер, спикер
Вашингтон
20 июля 2002

Миротворческие силы Содружества Независимых Государств в Абхазии

Мандат миротворческих сил Содружества Независимых Государств в Абхазии исчерпан в июне. Соединенные Штаты поддерживают продление Мандата Миротворческих сил на 6 месяцев.

Как и Грузия, Соединенные Штаты желают прогресса политических переговоров по урегулированию конфликта в Абхазии, также в вопросе возвращения беженцев. Мы поощряем стороны конфликта в Абхазии в принятии подготовленного Специальным представителем Генерального Секретаря ООН документа ”Основные принципы разграничения полномочий между Тбилиси и Сухуми”. Мы призываем стороны войти в диалог для разрешения спорных вопросов на основании документа Специального представителя.

Двенадцатая Сессия Рабочей Группы Один 20 июля 2002 г. с. Чубурхинджи
Совместное заявление

Двенадцатая сессия Первой Рабочей Группы Координационного Совета состоялась в Чубурхинджи в субботу 20 июля 2002 г., в расположении КПП 201 КСПМ СНГ. Генерал-майор Кази Ашфаг председательствовал на Сессии. Грузинскую сторону возглавлял г-н Малхаз Какабадзе, Абхазскую сторону - г-н Сергей Шамба. Группу КСПМ СНГ возглавлял генерал-майор Александр Евтеев.

1. Повестка дня сессии включала дискуссию по всему комплексу вопросов безопасности и мер доверия в Кодорском ущелье, а также обстановку в Зоне Безопасности.

2. Стороны вновь подтвердили свои обязательства не применять силу друг против друга и решать все спорные вопросы исключительно мирными средствами.
3. Грузинская сторона вновь заявила, что полностью выполнила все свои обязательства, взятые в соответствии с Протоколом встречи грузинской и абхазской сторон в Сухуми 29 марта 2002 года. В дополнение к этому заявлению, грузинская сторона проинформировала о значительном сокращении численности грузинских пограничников в верхней части Кодорского ущелья по отношению к количеству, предусмотренному штатным расписанием, о котором сообщалось в письме г-на Какабадзе. Грузинская сторона дала разъяснения относительно правового статуса и роли резервистов, проживающих в верхней части Кодорского ущелья. Грузинская сторона подтвердила своё намерение вывезти до конца этого месяца три миномета и боеприпасы, оставшиеся в н.п. Чхалта после вывода воинских подразделений Министерства Обороны Грузии, согласно Протоколу от 29 марта 2002 г.
4. Абхазская сторона согласилась, что проводимые в последние месяцы под эгидой МООННГ мероприятия, в частности, возобновление патрулирования Кодорского ущелья представнтелями МООННГ и КСПМ СНГ, должны способствовать стабилизации ситуации. Одновременно абхазская сторона придерживается мнения, что нахождение в Кодорском ущелье грузинских пограничников и вооружённых резервистов является нарушением существующих договорённостей, в том числе Московского Соглашения о прекращении огня и разъединении сил от 14 мая 1994 г. Абхазская сторона продолжает считать, что установление постоянных постов МООННГ и КСПМ СНГ в верхней части Кодорского ущелья, а также полная демилитаризация Кодорского ущелья, явились бы важным вкладом в процесс укрепления мер взаимного доверия.
5. Представитель КСПМ СНГ дал информацию о том, что в течение семи месяцев 2002 года миротворческие силы в Кодорском ущелье в районе НП 107 (н.п. Верхняя Лата) понесли следующие потери:
   Один военнослужащий погиб, три военнослужащих получили ранения, подорван один автомобиль. Потери произошли в результате подрывов и обстрела поста. По отношению к миротворцам обстановка в Кодорском ущелье оценивается как нестабильная и напряжённая.
6. Представитель КСПМ СНГ проинформировал о снятии постов КСПМ 105 и 103 в Северной Зоне Безопасности, с целью освобождения здания школы в н.п. Земо-Баргеби и жилого дома в н.п. Репо-Ецери.

За грузинскую сторону: За абхазскую сторону:
Г-ин Малхаз Какабадзе Г-ин Сергей Шамба

За МООННГ За КСПМ СНГ
Генерал-майор Ашфаг Генерал-майор ЕВТЕЕВ

Протокол заседания Рабочей группы 2 Координационного Совета грузинской и абхазской сторон

с. Чубурхинджи, 20 июля 2002 г.

Заседание Рабочей группы 2 Координационного Совета грузинской и абхазской сторон состоялось в с. Чубурхинджи 20 июля 2002 г. под эгидой Организации Объединённых Наций и под председательством Представителя УВКБ ООН в Грузии г-жи К. Бертран с участием Заместителя Специального представителя Генерального секретаря Организации Объединённых Наций г-жи Р. Отунбаевой, представителей военных наблюдателей МООННГ, КСПМ СНГ, ПРООН, Координационного офиса ООН по гуманитарным вопросам.

Грузинская сторона была представлена делегацией во главе с г-ном М.Какабадзе. Абхазская сторона была представлена делегацией во главе с г-ном С. Шамба.

Повестка дня включала следующие пункты:

1. Реализация рекомендаций Совместной Миссии по оценке ситуации в Гальском районе (ноябрь 2000 г.), в частности по вопросам безопасности.

Сообщения Командующего Гальским сектором МООННГ полковника Хагмана и Командующего Северной оперативной группой КСПМ СНГ полковника Мацко.

2. Ход осуществления проекта УВКБ ООН по реабилитации школ. Доклад Представителя УВКБ ООН в Грузии г-жи К. Бертран.

3. Вопросы регистрации.

4. Разное.

Открывая заседание, Представитель УВКБ ООН в Грузии г-жа К. Бертран выразила удовлетворение тем, что после продолжительного перерыва в работе Рабочей группы 2 заседания этой весьма важной для мирного процесса структуры возобновились, дала оценку существующей ситуации и выразила надежду на то, что диалог в рамках этой Рабочей группы продолжится в целях поиска взаимоприемлемых подходов к решению накопившихся проблем. Представители сторон сделали заявления. В обсуждении повестки дня приняли участие: представители сторон, Заместитель Специального представителя Генерального секретаря ООН г-жа Р. Отунбаева, представители КСПМ СНГ и военных наблюдателей МООННГ.

Решения:

1. Выражая понимание и решимость создать условия по обеспечению безопасности в Гальском районе, отмечая, что в последнее время безопасность в Гальском районе улучшилась, участники Рабочей группы 2 пришли к согласию, что дальнейшая постепенная стабилизация ситуации в районе и улучшение работы правоохранительных органов, в настоящее время являются приоритетными задачами.

Стороны решили обратиться к МООННГ с просьбой как можно быстрее пригласить международных экспертов для оценки ситуации в сфере безопасности и выработки рекомендаций по ее улучшению.

Для углубления работы по изучению и решению вопросов и проблем возвратившегося населения стороны решили включить в состав грузинской и абхазской делегаций на Четырехсторонней встрече по одному представителю, либо дать соответствующие поручения действующим членам делегаций.

Стороны подтверждают свою приверженность мирному пути решения спорных вопросов и осуждают действия, направленные на решение проблем посредством применения силы.

Стороны приняли к сведению информацию УВКБ ООН об осуществлении Проекта по реабилитации школ.

Стороны выразили признательность УВКБ ООН за усилия по восстановлению школ.

3. Стороны согласились начать обсуждение вопроса регистрации после окончания работы международной группы экспертов.

,4. Стороны решили проводить заседания Рабочей группы 2 на регулярной основе.

За грузинскую сторону За абхазскую сторону
М. Какабадае С. Шамба

От УВКБ ООН
К. Бертран

Резолюция 1427 (2002), принятая Советом Безопасности ООН на его 4591-м заседании 29 июля 2002 года

Совет Безопасности, ссылаясь на все свои соответствующие резолюции, в частности резолюцию 1393 (2002) от 31 января 2002 года, рассмотрев доклад Генерального секретаря от 10 июля 2002 года (S/2002/742),

ссылаясь на выводы Лиссабонской (S/1997/57, приложение) и Стамбульской встреч на высшем уровне Организации по безопасности и сотрудничеству в Европе (ОБСЕ), касающиеся положения в Абхазии, Грузия,

ссылаясь на соответствующие принципы, содержащиеся в Конвенции о безопасности персонала Организации Объединенных Наций и связанного с ней персонала, принятой 9 декабря 1994 года, напоминая о своем осуждении уничтожения вертолета Миссии Организации Объединенных Наций по наблюдению в Грузии (МООННГ) 8 октября 2001 года, в результате чего погибли девять человек, находившихся на борту, и выражая сожаление по поводу того, что личности тех, кто совершил это нападение, до сих пор не установлены,

подчеркивая, что сохраняющееся отсутствие прогресса по ключевым вопросам всеобъемлющего урегулирования конфликта в Абхазии, Грузия, является неприемлемым, приветствуя важный вклад, внесенный МООННГ и коллективными миротворческими силами Содружества Независимых Государств (миротворческие силы СНГ) в дело стабилизации ситуации в зоне конфликта,

и подчеркивая их приверженность тесному сотрудничеству между ними в выполнении их соответствующих мандатов, приветствуя также соглашение о продлении мандата миротворческих сил СНГ на следующий период, заканчивающийся 31 декабря 2002 года,

1. приветствует доклад Генерального секретаря от 10 июля 2002 года (S/2002/742);

2. высоко оценивает и решительно поддерживает непрерывные усилия, предпринимаемые Генеральным секретарем и его Специальным представителем при помощи Российской Федерации в качестве содействующей стороны, а также Группы друзей Генерального секретаря и ОБСЕ в целях содействия стабилизации ситуации и достижения всеобъемлющего политического урегулирования, которое должно включать урегулирование вопроса о политическом статусе Абхазии в составе Государства Грузия;

3. напоминает, в частности, о своей поддержке документа, озаглавленного «Основные принципы разграничения полномочий между Тбилиси и Сухуми», и сопроводительного письма к нему, которые были окончательно согласованы всеми членами Группы друзей и при их полной поддержке;

4. выражает сожаление по поводу отсутствия прогресса в деле начала переговоров о политическом статусе и вновь напоминает о том, что цель этих документов состоит в содействии проведению под руководством Организации Объединенных Наций субстантивных переговоров между сторонами по вопросу о статусе Абхазии в составе Государства Грузия, а не в том, чтобы попытаться навязать или диктовать какое-либо конкретное решение сторонам;

5. подчеркивает далее, что процесс переговоров, ведущих к прочному политическому урегулированию, приемлемому для обеих сторон, потребует от обеих сторон определенных уступок;

6. выражает глубокое сожаление, в частности, по поводу неоднократного отказа абхазской стороны дать согласие на обсуждение существа этого документа, вновь настоятельно призывает абхазскую сторону получить этот документ и сопроводительное письмо к нему, настоятельно призывает обе стороны провести после этого их полное и открытое рассмотрение и приступить к конструктивным

переговорам по их сути и настоятельно призывает тех, кто имеет влияние на стороны, содействовать такому итогу;

7. призывает стороны предпринимать все возможные усилия для преодоления сохраняющегося между ними взаимного недоверия;

8. осуждает любые нарушения Московского соглашения о прекращении огня и разъединении сил от 14 мая 1994 года (S/1994/583, приложение I) и требует их немедленного прекращения;

9. приветствует ослабление напряженности в Кодорском ущелье и вновь подтвержденное сторонами намерение урегулировать ситуацию мирным путем, напоминает о своей решительной поддержке протокола, подписанного обеими сторонами 2 апреля 2002 года и касающегося положения в Кодорском ущелье, призывает обе стороны, и в частности грузинскую сторону, продолжать выполнять этот протокол в полном объеме, признает законные опасения за безопасность гражданского населения в этом районе, призывает политических руководителей в Тбилиси и Сухуми соблюдать договоренности по вопросам безопасности и призывает обе стороны приложить все усилия для согласования взаимоприемлемого режима обеспечения безопасности населения в Кодорском ущелье и в его окрестностях;

10. призывает грузинскую сторону продолжать усилия по обеспечению более безопасных условий для совместных патрулей МООННГ и миротворческих сил СНГ в Кодорском ущелье, с тем чтобы они могли осуществлять наблюдение за ситуацией на независимой и регулярной основе;

11. самым настоятельным образом призывает стороны обеспечить необходимое оживление мирного процесса во всех его основных аспектах, возобновить свою работу в Координационном совете и его соответствующих механизмах, закрепить результаты, достигнутые на состоявшейся в марте 2001 года Ялтинской встрече по мерам укрепления доверия (S/2001/242), и целенаправленно и на основе сотрудничества осуществить согласованные тогда предложения;

12. подчеркивает безотлагательную необходимость достижения прогресса в решении вопроса, касающегося беженцев и перемещенных лиц, призывает обе стороны продемонстрировать подлинную приверженность обеспечению уделения особого внимания их возвращению и решать эту задачу в тесной координации с МООННГ, вновь подтверждает неприемлемость демографических изменений в результате конфликта, вновь подтверждает также неотъемлемое право всех затронутых конфликтом беженцев и перемещенных лиц на возвращение в свои родные места в условиях безопасности и уважения достоинства в соответствии с международным правом и положениями Четырехстороннего соглашения от 4 апреля 1994 года (S/1994/397, приложение II) и Ялтинской декларации, напоминает о том, что абхазская сторона несет особую ответственность за защиту возвращенцев и за содействие возвращению остающегося перемещенного населения, и просит, чтобы, в частности, Программой развития Организации Объединенных Наций, Управлением Верховного комиссара Организации Объединенных Наций по делам беженцев и Управлением по координации гуманитарной деятельности были приняты

дальнейшие меры по улучшению условий, способствующих возвращению беженцев и перемещенных лиц, в том числе посредством осуществления проектов, дающих быструю отдачу, по их профессиональной подготовке и повышению их самообеспеченности при полном соблюдении их неотъемлемого права на возвращение в свои родные места в условиях безопасности и уважения достоинства;

13. вновь настоятельно призывает стороны осуществить рекомендации проведенной под эгидой Организации Объединенных Наций совместной миссии по оценке в Гальском районе, приветствует достижение сторонами в этой связи договоренности об изучении возможности оказания более активной поддержки местным правоохранительным органам и призывает, в частности, абхазскую сторону улучшить работу правоохранительных органов с привлечением местного населения и заниматься решением проблемы, связанной с тем, что этническое грузинское население лишено возможности обучаться на своем родном языке;

14. призывает обе стороны открыто заявить о своем отказе от воинственной риторики и выступлений в поддержку военных вариантов и деятельности незаконных вооруженных групп и напоминает грузинской стороне, в частности, о необходимости выполнения ее обязательства положить конец деятельности незаконных вооруженных групп;

15. вновь призывает стороны принять все необходимые меры по установлению личности ответственных за уничтожение вертолета МООННГ 8 октября 2001 года и привлечению их к ответственности и подчеркивает, что обе стороны несут главную ответственность за принятие надлежащих мер безопасности и обеспечение свободы передвижения МООННГ, миротворческих сил СНГ и другого международного персонала;

16. приветствует то обстоятельство, что МООННГ постоянно держит в поле зрения вопрос об организации безопасности Миссии, с тем чтобы обеспечить как можно более высокую степень безопасности своего персонала;

17. постановляет продлить мандат МООННГ на следующий период, заканчивающийся 31 января 2003 года;

18. просит Генерального секретаря продолжать регулярно информировать Совет и через три месяца с даты принятия настоящей резолюции представить доклад о положении в Абхазии, Грузия;

19. постановляет продолжать активно заниматься этим вопросом.

Заявление
официального представителя МИД Грузии

В Тбилиси не осталось незамеченным интервью “Специального представителя МИД Российской Федерации”, Посла по особым поручениям г-на В. Колотуша от 12 августа с.г. РИА “НОВОСТИ”, касающееся конфликта в Абхазии, Грузия.

Представляется, что рассуждения “Специального представителя”, содержащиеся в указанном интервью, не что иное, как попытка оправдать непоследовательные действия российской стороны в отношении проблем урегулирования конфликта, а также деструктивную позицию сепаратистского режима Абхазии.

В частности, в последнее время российской стороной предпринимаются шаги, идущие вразрез не только с известной позицией Президента В. Путина, но и международного сообщества в отношении урегулирования конфликта в Абхазии, Грузия.

Как посягательство на суверенитет и демонстративное проявление неуважения к соседнему государству рассматриваются в Тбилиси активизация контактов представителей официальных властей России с сепаратистским режимом, налаживание всесторонних контактов субъектов Российской Федерации с самопровозглашенной республикой, введение дискриминационного по отоношению к Грузии визового режима и беспрецедентная в международной практике кампания по массовому предоставлению российского гражданства жителям Абхазии, Грузия.

В связи с этим следует отметить, что в первых числах августа состоялся визит правительственной делегации России в Абхазию в составе высокопоставленных представителей Администрации Президента и Правительства Российской Федерации. Несмотря на неоднакратные обращения к российской стороне дать разъяснения по поводу данного факта, в Тбилиси не получили внятного ответа.

При этом нелишне напомнить, что приведенные факты не что иное, как грубое нарушение обязательств, взятых, согласно решению СГГ СНГ от 19 января 1996 года государствами-участниками СНГ, в том числе и Российской Федерацией.

Именно подобные шаги российской стороны, противоречивость в ее заявлениях и действиях, определяют жесткость и непримиримость позиций абхазских сепаратистов.

По меньшей мере, некорректным является заявление г-на Колотуша в отношений причин конфликта. Фактически обвиняя Грузию в начале вооруженного конфликта, он открыто оправдывает “естественную реакцию” абхазских сепаратистов, т.е. подрыв территориальной целостности Грузии и этническую чистку совершенную ими.

Вызывает недоумение высказывания о том, что “грузинская сторона возводит в абсолют только один аспект - суверенитет и территориальную целостность Грузии. Но есть и другие аспекты, в том числе и гуманитарная ситуация в Абхазии”.

В этой связи, следует напомнить г-ну “Спецпредставителю”, что суверенитет и территориальная целостность являются основой основ любого государства, в том числе и России.

Касаяь гуманитарных аспектов проблемы, которым г-ин Колотуша уделяет особое внимание, подчеркиваем, что грузинская сторона никогда не отказывалась от реализации гуманитарных проектов в данном регионе Грузии, при условии их обязательного согласования с ней.

К глубокому сожалению, “Специальный представитель” почему-то забыл упомянуть о судьбе 300 тыс. беженцев и вынужденно перемещенных лиц, которые были изгнаны сепаратистами и поддерживающими их силами из Абхазии, Грузия, и сегодня находятся в тяжелейших условиях в ожидании

ургулирования затянувшегося конфликта. Видимо, господин Колотуша не относит эту проблему к разряду гуманитарных.

Особенно интересен пассаж из интервью, где г-ин Колотуша рассуждает о т.н. “Документе Бодена”, подготовленного группой Друзей Генерального серкретаря по Грузии и одобренного СБ ООН, где всю вину за отказ абхазской стороны принять к рассмотрению данные предложения “Спецпредставитель” пытается взвалить на грузинскую сторону обвиняя ее в невыполнении соглашений от 1994 года.

Предельно откровенен г-н Колотуша при разъяснении позиции, занятой представителем РФ на недавнем заседании СБ ООН и отказа Российской стороны использовать свое влияние на абхазскую сторону, чтобы убедить ее принять “Документ Бодена”, заявляя буквально следущее: “ни о каких мерах нажима на абхазскую сторону речи быть не может. Это связано с тем, что во первых, и грузинская сторона ведет себя не безупречно, а во вторых, в нынешнем контексте российско-грузинских отношений такие действия будут непонятны и не приняты нашим общественным мнением”.

Исходя из вышесказанного, возникает вопрос:

являются ли суждения и выводы “Специального представителя МИД Российской Федерации” отражением его личной позиции или же речь идет о пересмотре российской стороной своих принципиальных подходов к урегулированию конфликта в Абхазии, Грузия, в том числе и решению СГГ СНГ от 19 января 1996 года?

г. Тбилиси, 19 августа 2002 года.

საქართველოს პარლამენტის
მ ი მ ა რ თ ვ ა

რუსეთის ფედერაციის სახელმწიფო სათათბიროსა და ფედერაციის საბჭოსადმი

საქართველოს პარლამენტი უკიდურეს აღშფოთებას გამოთქვამს 2002 წლის 23 აგვისტოს რუსეთის ფედერაციის სამხედრო-საჰაერო ძალების მიერ საქართველოს ტერიტორიის ბარბაროსული დაბომბვის გამო, რომლის შედეგადაც დაიღუპა და დაიჭრა მშვიდობიანი მოსახლეობა, ადამიანებმა მიიღეს მძიმე ფსიქოლოგიური ტრავმა, დაინგრა სახლები და განადგურდა მატერიალური ქონება.

ბოლო წლებში რუსეთის ავიაციამ მრავალჯერ დაარღვია საქართველოს საჰაერო სივრცე და დაბომბა ქვეყნის ტერიტორია, რასაც მძიმე შედეგები მოჰყვა. საქართველომ არაერთგზის მოუწოდა რუსეთის ფედერაციის უმაღლეს ხელისუფლებას, შეეწყვიტათ აგრესიული მოქმედებები, რომლებიც კატეგორიულად ეწინააღმდეგება ცივილიზებულ სახელმწიფოთა შორის ურთიერთობის პრინციპებისა და თავად რუსეთის ფედერაციის პრეზიდენტის ოფიციალურ განცხადებებს საქართველოს

სუვერენიტეტისა და ტერიტორიული მთლიანობის შესახებ. ვითარებას კიდევ უფრო ამძიმებდა რუსეთის ოფიციალური წრეების ცალკეული წარმომადგენლების ტენდენციური და აგრესიული განცხადებები. ყოველივე ეს კი იმ ორმაგი სტანდარტის პოლიტიკის გამოხატულებაა, რომელსაც რუსეთი ახორციელებს საქართველოს მიმართ - ერთი მხრივ, ფორმალურად აღიარებს მის დამოუკიდებლობას და ტერიტორიულ მთლიანობას, და, მეორე მხრივ, აგრესიული მოქმედებებით მიზანმიმართულად, პერმანენტულად ხელყოფს სახელმწიფოს სუვერენიტეტს.

საქართველო ყოველთვის განსაკუთრებული სიფრთხილით ეკიდებოდა მეზობელ სახელმწიფოსთან ურთიერთობას, რადგან როგორც ხელისუფლება, ისე თითოეული მოქალაქე ღრმად აცნობიერებს, რომ რუსეთ-საქართველოს კეთილმეზობლური ურთიერთობები უაღრესად მნიშვნელოვანი და აუცილებელია. სწორედ ამიტომ, ორი ქვეყნის ურთიერთობა ჩიხში რომ არ შესულიყო, საქართველო ყოველთვის იკავებდა თავს რუსეთის აგრესიულ მოქმედებებსა და განცხადებებზე ადეკვატური რეაგირებისაგან. სამწუხაროდ, მხოლოდ საქართველოს ძალისხმევა ამ მიმართულებით საკმარისი არ აღმოჩნდა, მით უმეტეს მაშინ, როცა ფიზიკური და ვერბალური აგრესია რუსეთის პოლიტიკის განუყოფელ ნაწილად იქცა.

ბოლო დროს საქართველოში სულ უფრო მეტად იზრდება უნდობლობა ჩრდილოელი მეზობლის მიმართ, რომლის თვითმფრინავებს მოაქვთ ნგრევა და სიკვდილი. ამასთან, სრულიად გაუგებარია, რა მიზანს ისახავს საქართველოს წინააღმდეგ განხორციელებელი აგრესიული პოლიტიკა, რომელიც, ჩვენი ღრმა რწმენით, სიკეთეს არ მოუტანს თვით რუსეთს.

ნაცვლად იმისა, რომ 23 აგვისტოს განხორციელებული ბარბაროსული აქტის გამო რუსეთს პასუხისმგებლობა ეგრძნო საქართველოს მიმართ და სამძიმარი გამოეხატა დაღუპულთა, დაჭრილთა და დაზარალებულთა ოჯახებისადმი, რუსეთის ოფიციალური წრეები აცხადებენ, რომ იმ დღეს საქართველოსკენ არც ერთი სამხედრო თვითმფრინავი არ გაფრენილა. ეს განცხადება მით უფრო აღმაშფოთებელია, რომ არსებობს სრულიად უტყუარი მტკიცებულებები იმისა, რომ დაბომბვას ახორციელებენ რუსული თვითმფრინავები: სასწაულებრივად გადარჩენილმა მოსახლეობამ საკუთარი თვალით დაინახა ისინი, დაბომბვას მოჰყვა მსხვერპლი და ნგრევა, რუსეთის მხრიდან საქართველოს საჰაერო სივრცის დარღვევა დაადასტურეს ეუთო-ს დამკვირებლებმა და დაფიქსირებულია ტექნიკური საშუალებებით.

მსოფლიოს წამყვანმა სახელმწიფოებმა დაგმეს რუსეთის აგრესია. მიუხედავად ამისა, რუსეთის ოფიციალური პირები უარყოფენ თავის ქვეყნის მონაწილეობას ამ ოპერაციაში. ასეთ ვითარებაში მათ ალბათ მოუწევთ იმისი აღიარება, რომ რუსეთის ტერიტორიაზე დაფრინავენ სხვა ქვეყნის სამხედრო თვითმფრინავები. საკითხავია, რამდენად იქნება ეს სარწმუნო და მისაღები თავად რუსეთის საზოგადოებისათვის?!

მომხდარი ფაქტისადმი ასეთი დამოკიდებულება და პასუხსიმგებლობის ცინიკური ფორმით თავიდან აცილება მიანიშნებს იმაზე,

რომ რუსეთი მსოფლიო თანამეგობრობის აზრის იგნორირებით მომავალშიც აპირებს გააგრძელოს მსგავსი მოქმედებები.

არსებულ ვითარებაში გადაუდებელ აუცილებლობას წარმოადგენს რუსეთის ფედერაციის სახელმწიფო სათათბიროს მიერ მომხდარი ფაქტის საფუძვლიანი შესწავლა და საკუთარი პოზიციის ცალსახად ჩამოყალიბება.

საქართველოს პარლამენტი კიდევ ერთხელ ადასტურებს თავის პატივისცემას რუსეთის ფედერაციის მიმართ და მომავალშიც მზად არის კეთილმეზობლური ურთიერთობებისა და დიალოგისათვის, თუმცა, ამავე დროს, კატეგორიულად აცხადებს, რომ მისთვის მიუღებელია რუსეთთან ორმაგ სტანდარტებზე დაფუძნებული პოლიტიკური ურთიერთობების გაგრძელება, რაც სერიოზულ საფრთხეს უქმნის საქართველოს სუვერენიტეტს, ტერიტორიულ მთლიანობას და მოქალაქეების უსაფრთხოებას.

რუსეთის ორმაგი სტანდარტის პოლიტიკას მსხვერპლად შეეწირა ათეულათასობით საქართველოს მოქალაქე აფხაზეთში, ასეულათასობით ადამიანი დევნილად იქცა საკუთარ ქვეყანაში. აფხაზეთში კონფლიქტის დროს საქართველოს წინააღმდეგ იბრძოდნენ რუსეთის სამხედრო ქვედანაყოფები, ქალაქებს ბომბავდა რუსეთის ავიაცია, რასაც ემატებოდა რუსეთის ფედერაციის თავდაცვის მინისტრის ცინიკური განცხადებები, თითქოს ქართველები რუსეთის სახელმწიფო სიმბოლოებს ახატავდნენ საკუთარ თვითმფრინავებს და თავად ბომბავდნენ მოსახლეობას. 1994 წლის ივლისში აფხაზეთში დსთ-ის ეგიდით რუსეთის სამშვიდობო ძალების შეყვანის შემდეგ არ შეწყვეტილა ქართველების ეთნიკური წმენდა და ე.წ. უსაფრთხოების ზონაში 1700-ზე მეტი ადამიანი დაიღუპა. საქართველოს მოსახლეობას დღემდე არ სჯერა, რომ რუსეთი, სიტყვიერი განცხადებების მიუხედავად, მხარს უჭერს საქართველოს ტერიტორიულ მთლიანობას.

რუსეთის არაკონსტრუქციულობის შედეგია გაეროსა და საქართველოს მეგობარი ქვეყნების წარმომადგენლების მიერ აფხაზეთის სტატუსის შესახებ შემუშავებული პროექტების განხილვისა და მიღების ბლოკირება. რუსეთის მიერ აფხაზეთსა და ცხინვალის რეგიონში უვიზო რეჟიმის შემოღება საქართველოსთან შეუთანხმებლად წარმოადგენს საერთაშორისო სამართლის ნორმების უხეშ დარღვევას და ფაქტობრივად არის საქართველოს ტერიტორიის ნაწილის ანექსიის მცდელობა. ფარული ანექსიის მცდელობად შეიძლება ჩაითვალოს აგრეთვე აფხაზეთის და ე.წ. სამხრეთ ოსეთის რესპუბლიკის მოქალაქეებისათვის დაჩქარებული წესით რუსეთის ფედერაციის მოქალაქეობის მინიჭება. ამ რეგიონების მოსახლეობის 80% საქართველოს კანონმდებლობის უგულებელყოფით უკვე რუსეთის ფედერაციის მოქალაქეა. რუსეთი უხეშად არღვევს ეუთოს 1999 წლის სტამბოლის გადაწყვეტილებას, აჭიანურებს გუდაუთის სამხედრო ბაზის გაყვანის პროცესს და არ აძლევს ეუთოს დამკვირებლებს მონიტორინგის ჩატარების საშუალებას, აგრეთვე აჭიანურებს მოლაპარაკებებს ბათუმისა და ახალქალაქის სამხედრო ბაზების გაყვანის ვადების შეთანხმების თაობაზე.

მოვლენათა განვითარება მიუთითებს იმაზე, რომ 2002 წლის 23 აგვისტოს განხორციელებული ბარბაროსული აქცია არის ლოგიკური

გაგრძელება და ნაწილი იმ ორმაგი სტანდარტის პოლიტიკისა, რომელსაც რუსეთის ფედერაცია წლების განმავლობაში ახორციელებს საქართველოს მიმართ. არსებული ვითარებიდან და საქართველოს სახელმწიფოს უზენაესი ინტერესებიდან გამომდინარე, საქართველოს პარლამენტი გადაუდებელ აუცილებლობად მიიჩნევს შემდეგ ღონისძიებათა განხორციელებას:

- რუსეთის სამხედრო ბაზების გაყვანის ვადებთან დაკავშირებით გაჭიანურებული მოლაპარაკებების გამო საქართველომ ცალმხრივად დაადგინოს მათი გაყვანის ვადები და მიიღოს შესაბამისი ზომები ამ გადაწყვეტილებათა შესასრულებლად;
- რუსეთის ფედერაციის მიერ საქართველოს მიმართ განხორციელებული დაბომბვებისა და სხვა აგრესიული მოქმედებების გამო სრულიად გაუმართლებელია რუსეთის სამშვიდობო ძალების საქართველოში ყოფნა და მათ უმოკლეს ვადებში უნდა დატოვონ ქვეყნის ტერიტორია;
- საქართველოს წინააღმდეგ მიმართული შეიარაღებული აგრესიის არაერთ ფაქტზე დსთ-ის მხრიდან აბსოლუტური უმოქმედობის გამო საქართველო უნდა გამოვიდეს დამოუკიდებელ სახელმწიფოთა თანამეგობრობიდან.

საქართველოს პარლამენტი გამოთქვამს მზადყოფნას, თავის კომპეტენციის ფარგლებში, ნებისმიერ დროს კონსტრუქციული დიალოგით მოაგვაროს საქართველოსა და რუსეთს შორის ბოლო დროს შექმნილი პრობლემები და მოუწოდებს რუსეთის ხელისუფლების ყველა შტოს, წინ აღუდგეს ორმაგი სტანდარტის პოლიტიკას, რათა იგი არ იქცეს ამ სახელმწიფოებს შორის პოლიტიკური დაძაბულობის, ერთმანეთის მიმართ აგრესიულად განწყობისა და ურთიერთობათა შეწყვეტის საფუძვლად.

თბილისი, 2002 წლის 26 აგვისტო

Сообщение Пресс-службы
Президента Российской Федерации

Сообщаем полный текст заявления Президента Российской Федерации В.В.Путина:

«Сегодня, 11 сентября, когда весь мир говорит о прошлогодней трагедии в США и тысячах ни в чем неповинных людей, погибших тогда в результате террористических актов, а мы здесь, в России, вспоминаем сотни наших соотечественников, ставших жертвами террористов в результате взрывов жилых домов и других преступлений, особенно уместно и своевременно еще раз проанализировать ситуацию в сфере обеспечения национальной безопасности.

Источником экстремизма и терроризма на территории нашей страны длительное время оставалась Чеченская Республика, в которой в полномасштабном формате развернули свою деятельность международные террористические организации, включая небезызвестную «Аль Каиду».

Конечно, в Чечне у нас и сегодня еще очень много нерешенных проблем и политического, и социального плана. Бандиты еще в состоянии действовать и

наносить удары из-за угла. Но бандформированиям нанесен сильнейший, ощутимый удар. Все инфраструктуры международного терроризма там уничтожены.

Одной из причин, осложняющих эффективную борьбу с терроризмом, является сохранение в отдельных частях мира территориальных анклавов, неподконтрольных национальным правительствам, которые в силу самых разных обстоятельств не могут или не хотят противостоять террористической угрозе.

Одно из таких мест, ситуация в котором вызывает особую тревогу в России - это Панкисское ущелье и другие участки сопредельных территорий по линии государственной границы между Грузией и Россией. Положение в этом регионе отравляет в течение длительного времени отношения со страной, с народом которой нас связывает не только общая история и нравственные ценности, но и чувство взаимной симпатии и уважения. Иначе сотни тысяч грузин сегодня не жили бы и работали практически на постоянной основе, без преувеличения, во всех регионах России.

Начиная с 1999 года, когда мы предложили руководству Грузии предпринять совместные действия по недопущению проникновения боевиков из Чечни в Грузию, и заканчивая событиями последнего времени, Россия терпеливо и настойчиво пытается наладить взаимодействие с официальными властями Тбилиси по вопросам борьбы с терроризмом. За это время в оценках и подходах наших грузинских коллег произошла значительная трансформация: от полного и абсолютного отрицания присутствия на их территории международных террористов, до полного и безоговорочного признания этого факта.

Сегодня никто не может отрицать, а нам это известно абсолютно точно, и подтверждается иностранными источниками информации, что на территории Грузии окопались и те, кто причастен к подготовке терактов в США год назад, и непосредственные исполнители взрывов жилых домов в Российской Федерации. Мы требуем их незамедлительной выдачи. Но не только их нам до сих пор не выдают, не выдают даже тех бандитов, которые были задержаны грузинскими властями с оружием в руках после неудавшейся в конце июля этого года попытки группы бандитов проникнуть в Россию.

Мы также терпеливо ждали результатов так называемой антикриминальной операции.

Наличие на территории Грузии сотен террористов и незаконных вооруженных формирований, состоящих, кстати говоря, из граждан самых разных стран мира, не отрицается. Необходимость ведения спецопераций для наведения порядка признается. Но ни блокированных террористов, ни задержанных и преданных суду боевиков, ни выданных или хотя бы депортированных из Грузии бандитов нет. У нас возникает законный вопрос: «Где они?»

Ответ известен - они рассредоточились по другим регионам Грузии вдоль границ с Россией, готовятся к совершению новых преступлений.

Россия твердо следует своим международным обязательствам, с уважением относится к суверенитету и целостности других государств, однако требует такого же отношения и к себе.

Если грузинское руководство не сможет создать зону безопасности в районе грузино-российской границы, будет и дальше игнорировать резолюцию СБ ООН 1373 от 28 сентября 2001 года, не положат конец бандитским вылазкам и нападениям на сопредельные регионы России, мы оставляем за собой право действовать в соответствии со статьей 51 Устава ООН, закрепляющим за

каждым государством-членом ООН неотъемлемое право на индивидуальную или коллективную самооборону.

В этой связи прошу: Директора Федеральной пограничной службы, Министра обороны и Директора ФСБ доложить об исполнении моих прежних поручений по укреплению южных рубежей России. Прошу разработать и предложить меры по дополнительной защите госграницы. Министерству обороны совместно с другими силовыми ведомствами доложить предложения по разработке спецопераций, направленных на ликвидацию бандформирований в случае повторения попыток прорыва террористов на нашу территорию.

Прошу Генеральный Штаб доложить предложения о возможности и целесообразности нанесения ударов по достоверно разведанным базам террористов в ходе операции преследования.

Министерству иностранных дел будет поручено проинформировать о наших озабоченностях и нарушениях Грузией антитеррористических резолюций Совета Безопасности ООН и Генерального секретаря этой организации, постоянных членов СБ и наших партнеров по антитеррористической коалиции.

Буду также просить руководителей обеих палат Федерального Собрания провести соответствующую работу по линии межпарламентских связей, имея ввиду, в том числе, и межпарламентские связи с самой Грузией.

Очень рассчитываю на то, что нам удастся выработать конкретные совместные меры по борьбе с терроризмом на предстоящей встрече с Президентом Грузии Э.А.Шеварднадзе в Кишиневе в начале октября этого года.

И последнее. Ничего этого не потребуется, никакие меры и спецоперации не будут нужны, если грузинское руководство будет действительно контролировать свою собственную территорию, выполнять международные обязательства в сфере борьбы с международным терроризмом и не допустит возможных нападений международных террористов со своей территории на территорию Российской Федерации».

11 сентября 2002 г.

Из заявления президента вашингтонского Никсонского центра политических исследовании Дмитрия Саймса телекомпании НТВ 11 сентября 2002 г.

…администрация Президента США Джорджа Буша уведомила правительство России в том, что нанесение российской стороной ударов по территории Грузии будет иметь негативные последствия для российско-американских отношений.

.. .заявление Президента Владмимра Путина о возможном нанесении ударов по расположенным на территории Грузии базам террористов, стало неожиданностью для американских властей и вызвало “настороженную реакцию в Вашингтоне”.

...российский Президент не упомянул о готовившемся заявлении во время состоявшегося утром в среду телефонного разговора с Президентом Бушем, в котором Владимир Путин выразил Президенту США и американскому народу соболезнование в связи с годовщиной терактов 11 сентября.

Нанесение ударов или начало военной операции российских вооруженных сил на территории Грузии приведет, по словам Саймса, к значительному ухудшению

в отношениях между Россией и США. Президент вашингтонской аналитической организации сказал, что не располагает фактами, подтверждающими, что на территории Грузии располагаются базы террористов, и считает что российское правительство сможет заручиться поддержкой американской администрации только после того, как ей будет предоставлены доказательства присутствия террористических формировваний на грузинской территории.
(из газеты "Свободная Грузия", 13 сентября 2002 г., № 192 (22550)

საქართველოს პარლამენტის
მ ი მ ა რ თ ვ ა

გაერო-ს, ეუთოს, ევროკავშირის, ევროპის საბჭოს, ნატოსა და საქართველოს მეგობარი ქვეყნებისადმი

რუსეთის ფედერაციის პრეზიდენტის 2002 წლის 11 სექტემბრის განცხადებამ ცხადყო, რომ საქართველო რუსეთის მხრიდან მორიგი აგრესიის საფრთხის წინაშე დგას.

რუსეთის პრეზიდენტმა გენერალურ შტაბს, თავდაცვის სამინისტროს, უშიშროებისა და საზღვრის დაცვის ფედერალურ სამსახურებს დაავალა საქართველოს ტერიტორიაზე განსახორციელებელი სამხედრო ოპერაციის მომზადება.

დამოუკიდებელი სახელმწიფოს სუვერენიტეტის ხელყოფის ამ აშკარა მუქარას საფუძვლად დაედო გაეროს წესდების 51-ე მუხლისა და სხვა დოკუმენტების არაადეკვატური ინტერპრეტაცია – თითქოს რუსეთი თავს იცავს საქართველოს მხრიდან სამხედრო აგრესიისაგან.

ამგვარი განცხადება გაკეთდა 11 სექტემბერს – სწორედ იმ დღეს, რომელიც აღიქმება ტერორიზმისა და ძალადობის წინააღმდეგ პროგრესული კაცობრიობის გაერთიანების სიმბოლოდ, და წარმოადგენს ტერორიზმთან ბრძოლის საბაბით ფაქტობრივი ანექსიის შენიღბვის მცდელობას.

ეს განცხადება არის წინა ეტაპი საქართველოს წინააღმდეგ პირდაპირი სამხედრო ინტერვენციისა და იგი მიზანმიმართულად მზადდებოდა რუსეთის ოფიციალური წრეების განცხადებებით, დეზინფორმაციის გავრცელებითა და პერმანენტული საჰაერო დაბომბვებით, რომლებსაც უდანაშაულო ადამიანთა მსხვერპლი და მნიშვნელოვანი ზარალი მოჰყვა.

რუსეთის ხელისუფლება განუწყვეტლივ ცდილობს, საკუთარი მოსახლეობა და მსოფლიო თანამეგობრობა შეიყვანოს შეცდომაში – თითქოს საქართველო ხელს უშლის მას ტერორიზმთან ბრძოლაში, არადა ტერორიზმის სათავე თავად რუსეთის ტერიტორიაზეა და ამ პრობლემის მოგვარების უუნარობას იგი სუვერენული სახელმწიფოს წინააღმდეგ აგრესიის განხორციელების საბაბად იყენებს.

რუსეთის პრეზიდენტის განცხადების უსაფუძვლობაზე მეტყველებს ისიც, რომ სწორედ რუსეთიდან მომდინარე ტერორიზმით, რომელსაც აშკარად მფარველობდა რუსეთის ხელისუფლება, ყველაზე მეტად საქართველო დაზარალდა, რასაც მოჰყვა სეპარატიზმის გაღვივება და შედეგად — ტერიტორიების (აფხაზეთისა და ე.წ. სამხრეთ ოსეთის) დაკარგვა, დიდი მსხვერპლი მშვიდობიან მოსახლეობაში და ასეულათასობით მოქალაქის განდევნა საკუთარი საცხოვრებელი ადგილებიდან.

რუსეთის აგრესიულ ზრახვებს მოწმობს აგრეთვე ის, რომ აღნიშნული განცხადება გაკეთდა მაშინ, როდესაც რუსეთის მიერ პროვოცირებული პრობლემის გადასაწყვეტად საქართველო საერთაშორისო ანტიტერორისტული კოალიციის ფარგლებში და მისი მხარდაჭერით კონკრეტულ, რადიკალურ მოქმედებებს ახორციელებს.

საქართველოს პარლამენტმა არაერთგზის მიმართა რუსეთის ფედერაციის როგორც საკანონმდებლო, ისე აღმასრულებელ ხელისუფლებას, გამოხატა თავისი მზადყოფნა პრობლემის კონსტრუქციული გზით მოგვარებისათვის და ამ მიმართულებით გადადგა შესაბამისი ნაბიჯები, თუმცა მათ, სამწუხაროდ, რუსეთის მხრიდან რადიკალურად საპირისპირო საპასუხო მოქმედებები მოჰყვა.

საქართველოს პარლამენტი კიდევ ერთხელ ადასტურებს ტერორიზმთან ბრძოლის აუცილებლობას და აცხადებს, რომ ყოველმხრივ უწყობს ხელს საქართველოში მიმდინარე ანტიკრიმინალური ოპერაციის უმოკლეს დროში და რეალური შედეგებით დასრულებას და საჭიროდ მიიჩნევს აღნიშნულ პროცესებზე საერთაშორისო მონიტორინგის გაძლიერებას. ამასთან, იგი მზად არის, ორ ქვეყანას შორის არსებული ყველა პრობლემა გადაწყვიტოს პოლიტიკური გზით, პარლამენტთაშორისი კონსულტაციებით, საყოველთაოდ აღიარებული საერთაშორისო სამართლის პრინციპებისა და ნორმების შესაბამისად.

საქართველოს პარლამენტი აღნიშნავს, რომ დამოუკიდებელი სახელმწიფოს წინააღმდეგ მიმართული აგრესიული ქმედებების დაგეგმვით რუსეთი უგულებელყოფს ცივილიზებული მსოფლიოს მიერ აღიარებულ საერთაშორისო ურთიერთობათა პრინციპებს, რითაც არა მხოლოდ უპირისპირდება საქართველოს, არამედ საფრთხეს უქმნის კავკასიის რეგიონს და მსოფლიო მართლწესრიგს.

საქართველოს პარლამენტი აცხადებს, რომ საქართველო წინ აღუდგება რუსეთის მხრიდან მორიგი აგრესიისა და ანექსიის მცდელობას; ამასთან, მიმართავს მსოფლიო თანამეგობრობას და საერთაშორისო ორგანიზაციებს, მიიღონ ქმედითი ზომები და არ დაუშვან რეგიონში საომარი მოქმედებების ესკალაცია.

თბილისი, 2002 წლის 12 სექტემბერი.

Заявление
Министерства иностранных дел Грузии

В Грузии крайне встревожены заявлением Президента Российской Федерации г-на Путина от 11 сентября с.г. на заседании в г.Сочи, содержащим неприкрытую угрозу применения военной силы против территории соседнего суверенного государства.

Можно лишь сожалеть, что заявления главы российского государства прозвучали именно 11 сентября, в день когда внимание мирового сообщества сконцентрировано на прошлогоднем теракте.

Вызывает крайне удивление то, что такого рода обвинения прозвучали несмотря на то, что российская сторона по задействованным между спецслужбами каналам была детально проинформирована о всех мероприятиях, проводимых и планируемых грузинскими силовими структурами по оздоровлению криминальной ситуации в Панкисском ущелье и на чеченском участке государственной границы между Грузией и Россией.

Министерство иностранных дел Грузии считает, что обвинения против Грузии выдвинутые в заявлении не миеют под собой никакой основы и не отражают объективную реальность. С целью продемонстрирования реального положения дел грузинская сторона выражает готовность принять в ближайшее время в Грузию группу международных экспертов в рамках ОБСЕ, в том числе и представителей Российской Федерации для посещения и ознакомления с реальной ситуацией в Панкисском ущелье и на чеченском участке государственной границы между Грузией и Россией.

Грузинскую сторону призывают контролировать свою территорию тогда, когда в Панкисском ущелье и прилегающих районах вступают в решающую фазу мероприятия очистки территории от криминальных элементов и боевиков.

Грузинская сторона неоднакратно подчеркивала и подчеркивает, что она открыта к тесному сотрудничеству в борьбе против террора в рамках глобальной антитеррористической коалиции, в том числе и с Россией, территориальную целостность которой и право защищать собственных граждан от зла терроризма Грузия уважала всегда. Однако, поручения данные Президентом Путиным 11 сентября силовым структурам России ни в коей мере не вкладываются в рамки общепринятых норм межгосударственных отношений и не могут быть расценены иначе, как угроза агрессии со стороны РФ против соседнего суверенного государства.

В связи с этим, МИД Грузии считает абсолютно неприемлемым по меньшей мере произвольное толкование 51-ой статьи Устава ООН, прозвучавшее на заседании в г. Сочи и имеющее цель лишь оправдать подобные агрессивные намерения.

Грузинская сторона настойчиво призывает Российскую сторону воздержаться от непродуманных шагов, которые могут лишь повлечь за собой новые разрушения и человеческие жертвы, дестабилизировать ситуацию на Кавказе в целом и нанести непоправимый урон российско-грузинским отношениям.

В то же самое время, в связи с раздуванием Российской стороной панкисской темы, вне области внимания мировой общественности остается политика проводимая Российской федерацией по отношению к Абхазии, Грузия, выражающаяся в прямой политической и военной поддержке сепаратистских властей, прямых контактах официальных властей РФ с сепаратистами, кампании

массовой выдачи российских паспортов и присвоении российского гражданства населению Абхазии, Грузия, упрощенном порядке пресечения государственной границы на абхазском участке.

МИД Грузии призывает ООН, ОБСЕ и все мирвое сообщество предпринять решительные меры по недопущению подобного развития событий в кавказском регионе.

г. Тбилиси, 12 сентября 2002 года.

საქართველოს პარლამენტის
დ ა დ გ ე ნ ი ლ ე ბ ა

საქართველოს ჩრდილოატლანტიკური ხელშეკრულების ორგანიზაციაში (ნატოში) გაწევრიანების პროცესის დაწყების შესახებ

საქართველოს პარლამენტი კიდევ ერთხელ ადასტურებს ქართველი ხალხის ურყევ ნებას, იცხოვროს დამოუკიდებელ, დემოკრატიულ და გამთლიანებულ ქართულ სახელმწიფოში, აცხადებს, რომ საქართველო, როგორც ევროატლანტიკური სივრცის სრულფასოვანი წევრი, თავისი უსაფრთხოების გარანტირებულ უზრუნველყოფას შეძლებს მხოლოდ ამ სივრცის კოლექტიური თავდაცვის სისტემაში ინტეგრაციით.

იმის გათვალისწინებით, რომ ჩრდილოატლანტიკური ხელშეკრულების ორგანიზაცია (ნატო) კოლექტიური თავდაცვის ერთადერთი ორგანიზაციაა ევროპაში, რომელიც პასუხობს მისი წევრი ქვეყნების ინტერესებს უსაფრთხოების უზრუნველყოფის მხრივ, საქართველოს პარლამენტი აღიარებს, რომ ნატოს წევრობა, ევროგაერთიანებაში გაწევრიანებასთან ერთად, არის საქართველოს საგარეო და უსაფრთხოების პოლიტიკის მთავარი პრიორიტეტი.

აქედან გამომდინარე, საქართველოს პარლამენტი ადასტურებს, რომ პარლამენტში არსებული ყველა ძირითადი პოლიტიკური ძალა მხარს უჭერს ქვეყნის ნატოში სრულფასოვან გაწევრიანებას, აღიარებს, რომ ეს გადაწყვეტილება არის საქართველოს ისტორიული არჩევანი, განპირობებული ხალხის ნებით, და თვლის, რომ აღნიშნული საკითხი არ გახდება შემდგომი პოლიტიკური დებატების საგანი.

საქართველოს პარლამენტი აცხადებს, რომ საქართველო წარმართავს რეფორმათა პროცესს პოლიტიკის, ეკონომიკისა და თავდაცვის სფეროებში, რათა უახლოეს პერიოდში ქვეყანამ დააკმაყოფილოს ნატოს წევრობისათვის აუცილებელი კრიტერიუმები.

საქართველოს პარლამენტი განსაკუთრებულ ყურადღებას დაუთმობს და აღმასრულებელ ხელისუფლებასაც მოუწოდებს, პრიორიტეტებად დასახოს ლიბერალური დემოკრატიის განვითარება, ადამიანის უფლებათა დაცვის სფეროში მდგომარეობის გაუმჯობესება, ეკონომიკის გაჯანსაღება

და განვითარება, კორუფციასთან ბრძოლა, სამხედრო ძალებზე სამოქალაქო კონტროლის დაწესება, თავდაცვის სფეროს რესურსებით უზრუნველყოფის, შეიარაღებული ძალების აღმშენებლობისა და მათი ნატოს მოთხოვნებთან შესაბამისობის საკითხები.

საქართველოს პარლამენტი აცხადებს, რომ ნატოში სრული ინტეგრაციისათვის საჭირო ფინანსური რესურსების მობილიზება სახელმწიფო ბიუჯეტის უმთავრესი პრიორიტეტი იქნება.

საქართველოს კონსტიტუციის 48-ე მუხლის შესაბამისად, საქართველოს ნატოში გაწევრიანების პროცესის დაჩქარებისა და ეფექტიანად წარმართვისათვის, ქვეყნის საშინაო და საგარეო პოლიტიკის ძირითადი მიმართულებების განსაზღვრის მიზნით

საქართველოს პარლამენტი **ადგენს:**

1. დაევალოს საქართველოს აღმასრულებელ ხელისუფლებას, საქართველოს პარლამენტის შესაბამის სტრუქტურებთან ერთად დაიწყოს ნატოში გაწევრიანების პროცესი.

2. დაევალოს საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტროს, პარლამენტის საგარეო ურთიერთობათა კომიტეტთან ერთად უზრუნველყოს საქართველოს ნატოში ინტეგრაციის შესახებ გამოხატული პოლიტიკური ნების მხარდაჭერა საერთაშორისო არენაზე.

3. დაევალოს საქართველოს პარლამენტის თავდაცვისა და უშიშროების კომიტეტს, აღმასრულებელი ხელისუფლების შესაბამის სტრუქტურებთან ერთად 2 თვის ვადაში შეიმუშაოს და პარლამენტს წარუდგინოს თავდაცვის სფეროს რეფორმირებისა და შეიარაღებული ძალების ნატოს მოთხოვნებთან შესაბამისობის მიღწევის კონკრეტული სამოქმედო გეგმა.

4. დაევალოს საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს, პარლამენტის საფინანსო-საბიუჯეტო კომიტეტთან ერთად ყოველწლიური სახელმწიფო ბიუჯეტის პროექტის შემუშავებისას უმთავრესი პრიორიტეტი მიანიჭოს ნატოში გაწევრიანებასთან დაკავშირებული პროგრამების ფინანსურ უზრუნველყოფას.

5. ამ დადგენილების შესრულების მიმდინარეობის საკითხზე მომხსენებლად დაინიშნოს საქართველოს პარლამენტის წევრი დავით გამყრელიძე და დაევალოს მას, შესაბამისი ინფორმაცია პარლამენტს წარუდგინოს 2003 წლის საგაზაფხულო სესიაზე.

საქართველოს პარლამენტის
თავმჯდომარის მოადგილე ***გიორგი წერეთელი***

თბილისი, 2002 წლის 13 სექტემბერი.

**Постановление
Государственной Думы Федерального Собрания
Российской Федерации**

**О заявлении Государственной Думы Федерального Собрания
Российской Федерации "О состоянии российско-грузинских отношений"**

Государственная Дума Федерального Собрания Российской Федерации
п о с т а н о в л я е т:
1. Принять заявление Государственной Думы Федерального Собрания Российской Федерации "О состоянии российско-грузинских отношений".

2. Направить настоящее Постановление и указанное Заявление в Правительство Российской Федерации, парламенты государств - членов Организации Объединенных Наций, Генеральному секретарю Организации Объединенных Наций, в Организацию по безопасности и сотрудничеству в Европе, Совет Европы.

3. Направить настоящее Постановление и указанное Заявление в "Парламентскую газету" для официального опубликования.

4. Настоящее Постановление вступает в силу со дня его принятия.

**Председатель Государственной Думы
Федерального Собрания
Российской Федерации Г. Н. Селезнев**

**Москва
13 сентября 2002 года**

**Заявление
Государственной Думы Федерального Собрания
Российской Федерации**

О состоянии российско-грузинских отношений

Государственная Дума Федерального Собрания Российской Федерации выражает обеспокоенность по поводу дальнейшего ухудшения российско-грузинских отношений в связи с продолжением руководством Грузии политики попустительства международным террористам, находящимся на территории Грузии. В результате деятельности международных террористических группировок руководство Грузии фактически утратило контроль за частью территории своего государства.

Развитие ситуации на российско-грузинской границе подтверждает справедливость оценок, содержавшихся в заявлении Государственной Думы Федерального Собрания Российской Федерации от 6 марта 2002 года "О ситуации в Грузии в связи с военным присутствием США на ее территории".

Бандформирования при поддержке международных террористов и бездействии руководства Грузии совершают вооруженные вылазки с ее территории на территорию Российской Федерации. Эти действия террористов создают прямую угрозу жизни и безопасности граждан Российской Федерации, в том числе проживающих в Абхазии и Южной Осетии. Грузинская сторона систематически не выполняет свои международные обязательства по борьбе с терроризмом, включая

положения резолюции Совета Безопасности Организации Объединенных Наций 1373 (2001) от 28 сентября 2001 года, по ликвидации ситуации, сложившейся на территории Грузии и угрожающей стабильности, безопасности и территориальной целостности не только Грузии, но и Российской Федерации. Руководство Грузии неоднократно отвергало предложения Российской Федерации о проведении совместных операций

против международных террористов, действующих с территории Грузии.

В то же время проведенная силами безопасности Грузии так называемая антикриминальная операция в Панкисском ущелье носила преимущественно пропагандистский характер и не привела ни к уничтожению, ни к разоружению международных террористов.

Долю политической ответственности за бездействие перед нарастающей угрозой международного терроризма несет и Парламент Грузии.

Обращает на себя внимание также недостаточная эффективность деятельности наблюдателей Организации по безопасности и сотрудничеству в Европе на грузино-российской границе.

Государственная Дума считает, что в сложившейся ситуации Президент Российской Федерации вправе предпринять самые решительные действия по обеспечению безопасности Российской Федерации и пресечению проникновения военных формирований международных террористов с территории Грузии на территорию Российской Федерации.

В этой связи Государственная Дума полностью поддерживает содержащиеся в заявлении Президента Российской Федерации от 11 сентября 2002 года оценки угрозы международного терроризма, исходящей с территории Грузии, а также предложенный Президентом Российской Федерации план действий по устранению этой угрозы.

В соответствии со статьей 51 Устава ООН о праве на индивидуальную или коллективную самооборону в случае вооруженного нападения Российская Федерация в строгом соответствии с положениями своей Конституции, регулирующими вопросы войны и мира, может провести военную операцию против вооруженных формирований и баз подготовки международных террористов, расположенных на той части территории Грузии, которая не контролируется в полной мере руководством Грузии.

Государственная Дума рекомендует Правительству Российской Федерации рассмотреть вопрос о дальнейшей целесообразности предоставления Грузии экономической помощи в любых формах, включая поставки энергоносителей на льготных условиях, в связи с нежеланием руководства Грузии принять эффективные меры по борьбе с международными террористами на своей территории.

Сложившаяся ситуация ставит под сомнение возможность заключения российско-грузинского договора о дружбе, добрососедстве, сотрудничестве и взаимной безопасности.

Государственная Дума считает необходимым напомнить о высокой ответственности политиков и парламентариев, от взвешенности слов и действий которых во многом зависит вопрос возвращения в нормальное русло российско-грузинских отношений.

Москва
13 сентября 2002 года

Его Превосходительству - Эдуарду Шеварднадзе Президенту Грузии

Дорогой господин Президент!

Спасибо Вам за письмо, которое касается важных вопросов сотрудничества между нашими двумя странами.

США по-прежнему твердо поддерживают суверенитет, независимость и территориальную целостность Грузии. Ваше правительство опирается на эту поддержку в восстановлении юрисдикции власти в Панкисском ущелье и Грузии в целом и искоренении терроризма. Для успеха этих операций чрезвычайно важны хорошо продуманное планирование и межведомственная координация. Я доволен тем, что в этих вопросах Ваш Совет Национальной безопасности тесно сотрудничает с послом Р. Майлсом в Тбилиси и нашими официальными представителями здесь, в Вашингтоне.

Стабильность на Кавказе требует, чтобы Ваше правительство и правительство России нашли основанные на сотрудничестве решения с тем, чтобы решить как проблему Панкисского ущелья, так и Абхазии. Со своей стороны, Соединенные Штаты и впредь сыграют активную роль. Приветствую Ваше решение об углублении сотрудничества между Соединенными Штатами, Грузией и Россией, что поможет нам в осуществлении наших общих целей в этом регионе. В нашем общем заявлении о борьбе с терроризмом, сделанном в мае нынешнего года, Президент Путин и я всенародно заявили, что будем тесно сотрудничать с Грузией в антитеррористической деятельности. Будем работать, чтобы добиться политического решения конфликта в Абхазии, соблюдая суверенитет и территориальную целостность Грузии. Мы довольны тем, что сотрудничество началось, и Соединенные Штаты будут стремиться к тому, чтобы сделать его более интенсивным.

Соединенные Штаты по-прежнему верны своим обязательствам - Грузии в обеспечении энергетической безопасности. Приветствую церемонию, посвященную началу строительства нефтепровода Баку-Тбилиси-Джейхан. Я просил министра энергетики быть моим представителем на этом важном мероприятии.

Ждем также разработки проекта газопровода Шах-Дениз, который будет проложен из Азербайджана через территорию Грузии в Турцию.

Для обеспечения энергетической безопасности особенно важны осуществленные в Грузии действия. Смелая реформа энергетического сектора, которая требует оплаты стоимости энергии, использованной крупными промышленными потребителями, представляет для правительства Грузии

узловой вопрос в изыманйи платы, необходимой за газоснабжение в зимний период. Возможно, реформа энергетического сектора станет центральным вопросом усилий Вашего правительства, чтобы рыночная экономика и демократические институты Грузии усилились в период подготовки к выборам Президента в 2005 году.

И наконец, разделяю Вашу обеспокоенность по поводу коррупцию поскольку она ослабляет оказанную демократическим институтам поддержку и создает угрозу стабильности страны. В последние годы Вы предприняли значительные шаги по урегулированию этой проблемы. Для Грузии, которая приближается к выборам 2005 года, возрастающее значение приобретут твердые действия, направленные против коррупции. Выражаю Вам благодарность за то, что Вы поделились со мной Вашими соображениями. Жду дальнейшего углубления сотрудничества между нашими странами.

Искренне Ваш,
Джордж У. БУШ
19 сентября 2002 года

Заявление
Министерства иностранных дел Грузии

В контексте тревожных событий, имеющих место в последнее время в грузино-российских отношениях, в грузии с особым вниманием отнеслись к Сообщению МИД Российской федерации от 16 сентября 2002 года “О встречах Специального представителя Президента России по вопросам грузино-абхазского урегулирования, статс-секретаря - первого заместителя Министра иностранных дел В.В. Лощинина с премьер-министром Абхази А.М. Джергения”.

С сожалением приходиться констатировать, что в указанном сообщении г-ин Джергения в очередной раз упоминается в качестве премьер-министра.

В связи с этим считаем необходимым напомнить, что по данному вопросу 10 сентября 2002 года Посольство Грузии в Российской федерации направила ноту в адрес Министерства иностранных Дел Российской Федерации, в которой грузинская сторона подчеркивала недопустимость присвоения лидерам абхазских сепаратистов официального статуса. Ответа на указанную ноту грузинская сторона не получала.

Содержание данного сообщения МИД РФ позволяет сделать вывод, что российская сторона подобными действиями пытается придать легитимность сепаратистским властям Абхазии. Об этом свидетельствуют и целенаправленные шаги, которые были предприняты в последнее время Российской Федерацией в Абхазии, Грузия.

Эти шаги являются продолжением покровительской, по своей сути, политики по отношению к сухумским властям, обусловившей введение российской стороной в одностороннем порядке безвизового режима, процесс массового предоставления российского гражданства населению Абхазии, Грузия, активизацию контактов представителей государственных властей РФ с сепаратистами и выдвижение российской стороной на первый план вопроса обеспечения безопасности сухумского режима.

Настораживает и тот факт, что касаясь ситуации в Кодорском ущелье, российская сторона уже не в первый раз ссылается исключительно на абхазские источники, игнорируя при этом информацию, которой располагают как грузинская сторона так и наблюдатели ООН. Более того, российская сторона продолжает распространять ничем не обоснованные заявления о наличии бандформировани в Кодорском ущелье.

Исходя из вышеизложенного, Министерство иностранных дел Грузии считает, что указанные, беспочвенные обвинения могут стать основанием для разного рода провокаций в Кодорском ущелье, с целью распространения контроля сепаратистского режима на этот регион Грузии.

Грузинская сторона неоднакратно обращала внимание на то обстоятельство, что именно подобные шаги российской стороны, противоречивость в ее заявлениях и действиях, определяют жесткость и непримиримость позиции абхазских сепаратистов, ставят под сомнение роль Российской Федерации как посредника и члена Группы друзей Генерального секретаря ООН в деле полномасштабного урегулирования конфликта в Абхазии, Грузия.

МИД Грузии призывает Российскую Федерацию с большей ответственностью относиться к своим заявлениям и неукоснительно выполнять взятые на себя обязательства в рамках ООН, ОБСЕ и СНГ.

Грузинская сторона обращается к мировому сообществу уделить больше внимание урегулированию конфликта в Абхазии, Грузия и предпринять решительные действия по недопущению эскалации напряженности в этом регионе Грузии.

г. Тбилиси,
19 сентября 2002 года.

საქართველოს საგარეო საქმეთა მინისტრის ბატონ ირაკლი მენაღარიშვილის გამოსვლიდან გაერო-ს გენერალური ასამბლეის 57-ე სესიაზე

ქ. ნიუ-იორკში 2002 წლის 19 სექტემბერს

...გენერალურმა მდივანმა ათასწლეულის სამიტზე გაკეთებულ განცხადებაში მკაფიოდ აღნიშნა, რომ უნდა შეიცვალოს მიდგომა გაეროს სამშვიდობო ოპერაციებისადმი. ბოლო პერიოდში გაეროს ეგიდით მსოფლიოს სხვადასხვა რეგიონში განხორციელებული ოპერაციები საკმაოდ წარმატებული აღმოჩნდა, რასაც ჩვენ რა თქმა უნდა მივესალმებით. ვიმედოვნებთ, რომ მსგავსი პრაქტიკა კონფლიქტებით სავსე ჩვენს რეგიონშიც განხორციელდება.

ეს განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია კავკასიისათვის, რელიგიურად და ეთნიკურად ჭრელი რეგიონისთვის, სადაც ერთი შეხედვით უბრალო, ადგილობრივი მნიშვნელობის დავამ შეიძლება ფართომასშტაბიანი,

ხანგრძლივი და საშინელი კონფლიქტი გამოიწვიოს. მოვლენათა მსგავსი განვითარების შემთხვევაში შესაძლებელია კავკასიაში გაჩაღდეს ომი "ყველა ყველას წინააღმდეგ". ეს გამოიწვევს უზარმაზარ მსხვერპლს და ძლიერ დაასუსტებს რეგიონს, რომელსაც უზარმაზარი სამომავლო პოტენციალი გააჩნია. აქედან გამომდინარე, არ შეიძლება ვინმეს ჰქონდეს ამ კონფლიქტში მაყურებლად დარჩენისა და პოლიტიკური თუ ეკონომიკური დივიდენდების მიღების ფუჭი მოლოდინი.

კავკასიაში არსებულ კონფლიქტებზე საუბრისას, თქვენი ყურადღება მინდა გავამახვილო ყველაზე მტკივნეულ საკითხებზე - კონფლიქტზე აფხაზეთში, საქართველო, სადაც ჩვენი ერთიანი ძალისხმევის მიუხედავად, ჯერჯერობით წარმატება არ სჩანს. ჩემი მტკიცე რწმენით, საერთაშორისო ორგანიზაციების ძირითადი შეცდომა ისაა, რომ ე.წ. აფხაზურ ხელისუფლებას დაუსრულებელი და აბსურდული დავის გაჭიანურების შესაძლებლობა მისცეს. სამწუხაროდ, საერთაშორისო საზოგადოება დაემორჩილა სეპარატისტთა სურვილებს, რის გამოც პოლიტიკური მოლაპარაკების პროცესი ფაქტიურად მათი განწყობის "მძევლად" იქცა. მედიატორები ჟენევის მოლაპარაკებების პროცესში გართულნი არიან პატრულირებისა და სხვა ტექნიკურ საკითხებთან დაკავშირებული დისკუსიებით, რის გამოც მათი ყურადღების მოცემული სამშვიდობო პროცესის ფუნდამენტური მახასიათებლები რჩება:

პირველი. საქართველოს, როგორც მსოფლიო თანამეგობრობის სრულუფლებიანი წევრის საყოველთაოდ აღიარებული ტერიტორიული მთლიანობა დარღვეულია ძალადობასა და ეთნიკურ წმენდაზე დამყარებული არალეგიტიმური, ფსევდო- აფხაზური რეჟიმის მიერ. შეუძლებელია რაიმე დადებითი შედეგის მიღწევა ორივე მხარისადმი ერთიანი მიდგომის პირობებში, თუკი ორივეს თანაბარი პასუხისმგებლობა დაეკისრება და ორივე მხარისათვის თანაბრად ანგარიშის გაწევის პოლიტიკა გაგრძელდება.

მეორე. ეს არის მშობლიური ადგილებიდან გამოძევებული და ადამიანის ელემენტარული უფლებებჩამორთმეული 300 ათასზე მეტი ლტოლვილისა და იძულებით გადაადგილებული პირის ბედი, რის შესახებაც უკანასკნელი 8 წლის განმავლობაში მხოლოდ უშედეგო დისკუსიები მიმდინარეობს.

პრაქტიკულად უსარგებლო მოლაპარაკებების მრავალწლიან გამოცდილებას მხოლოდ ამ დასკვნებამდე მივყავართ.

ბატონო თავმჯდომარე,

მინდა ბოდიში მოვუხადო გაეროს უშიშროების საბჭოს უკანასკნელი რეზოლუციის ავტორებს, მაგრამ არ შემიძლია დავეთანხმო მათი განცხადებების რბილ ტონს. მიუხედავად იმისა, რომ აფხაზეთის დე-ფაქტო ხელისუფლება კატეგორიულად უარს ამბობს მეგობართა ჯგუფის მიერ შედგენილი დოკუმენტის -"სოხუმსა და თბილისს შორის კონსტიტუციურ უფლებამოსილებათა გამიჯვნის შესახებ"- განსახილველად მიღებაზეც კი, გაეროს უშიშროების საბჭომ თავის რეზოლუციაში აფხაზეთის თვითმარქვია ხელისუფალთა თავხედობას მხოლოდ მცირე საყვედურით უპასუხა.

ჩვენდა გასაკვირად, გაეროს უშიშროების საბჭოს უკანასკნელ რეზოლუციაში გაჟღერებულია ფრაზა გალის რაიონში ადამიანთა

უფლებების დაცვის სფეროში მდგომარეობის "ერთგვარი გამოსწორების" შესახებ. რა გამოსწორებაზეა საუბარი, როცა სეპარატისტები დაჟინებით მოითხოვენ, რომ აფხაზეთში, საქართველო, ქართულ სკოლებში ქართველმა ბავშვებმა ქართული უცხო ენად შეისწავლონ? ორი წლის წინ გაერო-სა და ეუთო-ს ერთობლივმა შემფასებელმა მისიამ წარმოადგინა რეკომენდაცია სოხუმის ადამიანის უფლებათა დაცვის ოფისის ფილიალის გალში გახსნის შესახებ. ეს ფილიალი დღემდე არ გახსნილა. ვითარების რა სახის გაუმჯობესებაზეა საუბარი?

აფხაზეთის, საქართველო ტრაგედია, საიდანაც ასეულ ათასობით, ძირითადად ეთნიკური ქართველი ძალით იქნა განდევნილი საკუთარი საცხოვრებელი ადგილებიდან, ეუთოს მიერ არაერთხელ შეფასდა სამართლიანად როგორც "ეთნიკური წმენდა". ამგვარად, ჩვენს გაოცებას იწვევს, როდესაც გაერო თავს იკავებს მსგავსი შეფასების გაკეთებისაგან. მით უმეტეს, რომ აფხაზური მხარე 1993 წლიდან მოყოლებული გაეროს უშიშროების საბჭოს 29 რეზოლუციიდან არცერთს არ ასრულებს.

ვიმედოვნებ, რომ დამეთანხმებით - ამგვარი არათანმიმდევრულობა მხოლოდ აძლიერებს სეპარატისტთა თვითდჯერებულობას და დაუსჯელობის შეგრძნებას.

1994 წელს ჩვენ უპრეცედენტო გადაწყვეტილება მივიღეთ - მივმართეთ გაერო-ს თხოვნით, ნება დაერთო დსთ-ის "კოლექტიური" ძალების მიერ აფხაზეთში სამშვიდობო ოპერაციაზე მხოლოდ რუსეთის (მოსაზღვრე სახელმწიფოს და კონფლიქტში დაინტერესებული მხარის) სამხედრო კონტიგენტის გამოყენებით. ჩვენი ეს თხოვნა განპირობებული იყო კონფლიქტის მშვიდობიანი გზით მოგვარების ალტერნატიულ შესაძლებლობათა სრული არარსებობით. განვლილმა რვა წელიწადმა ნათლად დაგვანახა, რომ კონფლიქტის ზონაში დსთ-ს ეგიდით მოქმედი რუსეთის სამშვიდობო ძალები ვერ ასრულებენ ნაკისრ ვალდებულებას ლტოლვილთა და იძულებით გადაადგილებულ პირთა დაბრუნებისათვის აუცილებელი უსაფრთხოების პირობების შექმნის თვალსაზრისით. მათ ფაქტობრივად მხოლოდ ხელოვნური საზღვარი დააფიქსირეს სეპარატისტების მიერ კონტროლირებად ტერიტორიასა და დანარჩენ საქართველოს შორის.

ვფიქრობ, რომ დადგა დრო, არსებითად შეიცვალოს მიმდინარე სამშვიდობო ოპერაცია. კერძოდ, ვემხრობით სამოქალაქო პოლიციის კომპონენტის შემოტანას და საერთაშორისო ეგიდით გალის რაიონში ერთობლივი ქართულ-აფხაზური ადმინისტრაციის შექმნას.

მტკიცედ გვწამს, რომ აფხაზეთის კონფლიქტის დარეგულირებაში აუცილებელია საერთაშორისო თანამეგობრობის და, უპირველეს ყოვლისა, გაეროს უფრო აქტიური ჩართვა. ჩვენ ვაცნობიერებთ, რომ ამჟამად გაერო რამდენიმე სამშვიდობო ოპერაციას ახორციელებს. ამის მიუხედავად, იმედი გვაქვს, რომ შესაძლებელი გახდება აფხაზეთის, საქართველო კონფლიქტის მოწესრიგებაში გაეროს უფრო აქტიური ჩართვისათვის აუცილებელი რესურსების მოძიება. ჩვენს რეგიონში გაეროს სამშვიდობო პოლიტიკის ეფექტურობის გაზრდის მიზნით სასურველია მჭიდრო თანამშრომლობა ეუთოსა და სხვა რეგიონულ ორგანიზაციებთან, მათ შორის დსთ-სთან.

ბატონო თავმჯდომარე,

როდესაც ვსაუბრობთ აფხაზეთის კონფლიქტის მოწესრიგების პროცესში საერთაშორისო თანამეგობრობის ძალისხმევის არაეფექტურობაზე, უნდა ვაღიაროთ, რომ გაეროს გენერალური მდივნის მეგობართა ჯგუფში არსებული უთანხმოება სერიოზულ შემაფერხებელ ფაქტორად რჩება. ამ მიზეზის გამო, თითქმის ორი წელიწადი დასჭირდა "თბილისსა და სოხუმს შორის უფლებამოსილებათა გამიჯვნის ძირითადი პრინციპების" შესახებ კონსენსუსის მიღწევას. გარდა ამისა, ჩვენ განუწყვეტლივ გვეღობება წინ ჯგუფის ერთ-ერთი წევრის მიერ გადადგმული ის რეალური ნაბიჯები, რაც სრულ წინააღმდეგობაში მოდის საერთო მიდგომასთან.

2000 წლის ბოლოს რუსეთმა საქართველოსთან სავიზო რეჟიმი შემოიღო, მაგრამ ელემენტარული საერთაშორისო-სამართლებრივი ნორმების დარღვევით აფხაზეთსა და ცხინვალის/სამხრეთ ოსეთის სეპარატისტულ რეგიონებს უვიზო მიმოსვლის უფლება შეუნარჩუნა. დღემდე სრულად იგნორირებულია საქართველოს მხარის პროტესტები ამ დისკრიმინაციულ გადაწყვეტილებასთან დაკავშირებით. უფრო მეტიც, ამას დაემატა აფხაზეთისა და ცხინვალის რეგიონის მოსახლეობისათვის რუსეთის პასპორტების და შესაბამისად რუსეთის მოქალაქეობის გამარტივებული გზით მინიჭების მასობრივი პრაქტიკა. დამეთანხმებით, რომ ეს ფაქტი, რასაც რუსეთის მას-მედიამაც კი "იურიდიული ექსპანსია" უწოდა, არ ემსახურება აფხაზეთის კონფლიქტის მშვიდობიან მოწესრიგებას.

ჩვენ კვლავ ვადასტურებთ, რომ აფხაზეთის კონფლიქტის მშვიდობიანი მოწესრიგება საქართველოს ხელისუფლებისათვის კვლავაც ერთადერთი არჩევანია. ამასთან დაკავშირებით, კიდევ ერთხელ გვსურს გამოვხატოთ ჩვენი მადლიერება სამშვიდობო პროცესში შეტანილი წვლილისათვის გაერო-სა და გენერალური მდივნის მეგობართა ჯგუფისადმი. მაგრამ სამწუხაროდ, როგორც უკვე აღვნიშნე, დღეს აფხაზური მხარე კატეგორიულად აცხადებს უარს საქართველოს შემადგენლობაში მისი პოლიტიკური სტატუსის განმსაზღვრელი დოკუმენტის განხილვაზე. კიდევ ერთხელ უნდა განვაცხადო, რომ ეს ფაქტობრივად უარყოფს იმ თითქმის სამწლიან მუშაობას, რომელშიც გაერომ და მეგობარი ქვეყნების ჯგუფმა ამდენი დრო და ენერგია ჩააქსოვა. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე უნდა ვაღიაროთ, რომ სამშვიდობო პროცესის წარმატება აფხაზეთში, საქართველო ეჭვქვეშ დგას და, შესაბამისად, კარდინალურ ცვლილებებს მოითხოვს. ჩვენ მოვუწოდებთ გაეროს განიხილოს ეს პრობლემა....

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის მეთაურის ბატონ ასლან აბაშიძის წერილი საქართველოს პრეზიდენტ ბატონ ედუარდ შევარდნაძისადმი

ბატონო პრეზიდენტო,

ღრმად ვარ დარწმუნებული, რომ თქვენ ნათლად გახსოვთ 1992 წლის 13 აგვისტოს თქვენთან ხანგრძლივი სატელეფონო საუბრის დროს

დაფიქსირებული ჩემი უაღრესად უარყოფითი პოზიცია აფხაზეთის ავტონომიურ რესპუბლიკაში შეიარაღებული ძალების შეყვანის თაობაზე, როცა ამ საკითხზე სახელმწიფო საბჭოს გადაწყვეტილებასთან დაკავშირებით დამიკავშირიდით. სამწუხაროდ მაშინ, მიუხედავად არგუმენტირებული მტკიცებისა, რომ ჩვენ ამ აქციის განხორციელების შედეგად უცილობლად დავკარგავდით აფხაზეთს და ჩემი დაბეჯითებული თხოვნა თავი შეგვეკავებინა ამ აქციის განხორციელებისაგან, გაზიარებული არ იქნა და ტრაგედიაც ვერ ავიცილეთ.

უშედეგოდ დამთავრდა ჩემი თხოვნა კონფლიქტის დაწყებისთანავე აფხაზეთის მხარესთან შეთანხმების შემდეგ, ჯერ ცეცხლის შეჩერების, შემდგომ კი ორივე მხრიდან საომარი მოქმედებების შეწყვეტის შესახებაც. ასევე უგულებელყოფილი იქნა აფხაზეთის ლიდერთან მიღწეული შეთანხმება დაგვეწყო მოლაპარაკებები ქალაქ ბათუმში, რომ კონფლიქტი სოხუმსა და თბილისს შორის ჯერ კიდევ საზღვარგარეთის ქვეყნებში მოლაპარაკებების გამართვამდე, როგორც ქვეყნის შიგა პრობლემა, ქვეყნის შიგნითვე მოგვეგვარებინა, რასაც გადამწყვეტი მნიშვნელობა ჰქონდა ერთიანობის აღდგენის საკითხში, რისთვისაც აფხაზეთის დელეგაციის უსაფრთხოების გარანტად, მძევლად მთელი ჩემი ოჯახის წევრები: მეუღლე, ორი შვილი და შვილიშვილი სოხუმში გასაგზავნად მოვამზადე.

პარადოქსულია, მაგრამ ფაქტია, რომ თქვენგან მივიღე უარი თხოვნაზეც აფხაზეთში ჩასვლის შესახებ, სოხუმის დაცემის წინა დღეს, 27 სექტემბერს, იმ მიზნით, რომ გამომეყენებინა პირადი ურთიერთობებიდან გამომდინარე ყველა რეალური შესაძლებლობები და აგვეცილებინა ზღურბლს მომდგარი კატასტროფა. დღესაც უცნობია ჩემთვის უარის თქმის მიზეზი, მაგრამ ამ ფაქტმა იმ დროს ჩემთან მყოფი უახლოესი თანამშრომლები გააოგნა.

კატეგორიული უარით მთავრდებოდა ყველა ჩემი შემდგომი მოთხოვნები - ჩავრეულიყავი აფხაზეთთან მოლაპარაკებებში კონფლიქტის დარეგულირების მიზნით, ეს მაშინ, როდესაც დადებითი შედეგის მიღწევა გაცილებით ადვილი იყო, ვიდრე დღეს. ამის შემდეგ მტკიცედ გადავწყვიტე თავი შემეკავებინა ახალი ინიციატივებისაგან, რომ ჩემი აქტიურობა არ გადაექციათ ცენტრსა და აჭარას შორის პოლიტიკური დაპირისპირების მორიგ ეტაპად. სწორედ ეს გადაწყვეტილება იყო მიზეზი იმისა, რომ მე უარი განვაცხადე თბილისიდან ჩამოსულ აფხაზეთის წარმომადგენლობითი დელეგაციის თხოვნაზე ჩავრეულიყავი კონფლიქტის მოგვარების საკითხში.

ჩემთვის პირადად, აშკარად მოულოდნელი იყო 2001 წლის 6 აგვისტოს ბათუმში, ჩვენთან სპეციალურად ჩამოსული გაეროს წარმომადგენლის აფხაზეთის საკითხებში ბატონი დიტერ ბოდენის წინადადება, რომ სათავეში ჩავდგომოდი მოლაპარაკებებს, სოხუმსა და თბილისს შორის კონფლიქტის დარეგულირების საკითხში, როდესაც მან არაერთხელ გაუსვა ხაზი ხანგრძლივ საუბარში აჭარის ლიდერის ხელმძღვანელობით მოლაპარაკებების ქ. ბათუმში გამართვის უპირატეს მნიშვნელობას პრობლემის მოგვარების საქმეში.

მიუხედავად იმისა, რომ ბატონ დიტერ ბოდენს, პირადად თქვენთან წინასწარ შეთანხმების გარეშე, არ შეეძლო ამ წინადადების შემოთავაზება, მითუმეტეს მისი გადაწყვეტა, პასუხად ისევე, როგორც აფხაზეთის დელეგაციას განვუმარტე, რომ კონფლიქტის დარეგულირების ბედი და გასაღები საქართველოს პრეზიდენტის და აფხაზეთის ლიდერის ხელშია.

მაგრამ ყოველივე ამასთან ერთად, 2001 წლის 3 ნოემბერს თქვენი ბათუმში ყოფნის დროს, მე შინაგანი წინააღმდეგობის მიუხედავად, უყოყმანოდ დაგეთანხმეთ თქვენს წინადადებაზე, გავმხდარიყავი საქართველოს პრეზიდენტის სპეციალური წარმომადგენელი სოხუმსა და თბილისს შორის კონფლიქტის დარეგულირების საკითხში. შემოთავაზებული წინადადება მივიღე უპირველესად იმისათვის, რომ იმ დღეებში ჩემი უპირველესი მიზანი იყო თავიდან აგვეცილებინა ახალი საშიშიროება და შეგვენარჩუნებინა სტაბილურობა ქვეყანაში, რომელსაც აშკარად ემუქრებოდა იმ დღეებში საქართველოს დედაქალაქ თბილისში შექმნილი უაღრესად საშიში მდგომარეობა, რომელმაც იმ დროს პერმანენტული ხასიათი მიიღო და როგორც ცნობილია, აღნიშნული აქცია უშუალოდ თქვენს წინააღმდეგ იყო მიმართული.

თქვენს წინადადებას დავეთანხმე იმ მიზნითაც, რომ ამ, თითქმის გამოუვალ მდგომარეობაში, მომეძებნა ახალი რეალური გზა აფხაზთა და ქართველთა შორის ურთიერთნდობის აღდგენისა და თანაცხოვრებისათვის, მიუხედავად იმისა, რომ ვფლობდი ფაქტოლოგიურ მასალებს იმის შესახებ, რომ სერიოზულ ძალებს, მათ შორის საქართველოს ხელისუფლებაში, თავიდანვე არ აწყობდა და დღესაც არ აწყობთ აფხაზეთის კონფლიქტის დარეგულირება, რის გამოც ურთიერთობა სოხუმსა და თბილისს შორის ობიექტურ ფაქტორებთან ერთად მნიშვნელოვან წილად ხელოვნურად გამწვავდა და ურთულეს ფაზაში შევიდა. ფაქტია, ყოველივე ეს არამარტო ნათლად გამოჩნდა და ჩანს თქვენს მიერ დაკისრებული ურთულესი მისიის შესრულების პირველივე გადაგმული ნაბიჯებიდან დღემდე, არამედ ამ უდაოდ მართვადმა წრეგადასულმა გამოხდომებმა და მოქმედებებმა აშკარად აგრესიული ფორმა მიიღო არამარტო პირადად ჩემს მიმართ, არამედ აჭარის საწინააღმდეგოდ, რადგან ჩემზე უსაფუძვლო შემოტევების შემდეგ, თბილისი ცენტრში ეგრეთწოდებული აფხაზეთის ლეგიტიმური ხელისუფლების თაოსნობით და მისი მინისტრების უშუალო მონაწილეობით შეცდომაში შეყვანილ მომიტინგეებთან ერთად 2002 წლის 26 ივლისს აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის წარმომადგენლობის შენობაში ძალით შეიჭრნენ, შემდეგ კი მათ შეასრულეს თავის საჯარო დანაქადი, რომ გადაწვავდნენ წარმომადგენლობას და 4 აგვისტოს ცეცხლი წაუკიდეს მას.

ყოველივე ეს რომ უდაოდ მართვადი პროცესია, იქედანაც ნათლად ჩანს, რომ ეს ვანდალური აქციები არამარტო უპასუხოდ რჩება, არამედ აგრესიული შემოტევები ჩვენს მიმართ დღითი-დღე მწვავდება.

მე დღეს არ მინდა დეტალურად შევჩერდე იმ ფონზე, რომელიც პარალელურად შეექმნა თქვენდამი ოფიციალურად დაკისრებული მოვალეობის შესრულების პროცესს კონფლიქტის დარეგულირების ჩაშლის მიზნით. სავალალოდ, ეს მომდინარეობს, უპირველესად იმათ მხრიდან,

ვინც თავად არიან მოვალენი და პასუხისმგებელნი არსებული სახელმწიფოებრივი პრობლემის გადაწყვეტაში. აქ, მე უბრალოდ მინდა აღვნიშნო, რომ არ შეიძლება უშუალოდ ასლან აბაშიძეს 9 თვის განმავლობაში მოსთხოვო ის, რაც თითქმის 9 წლის მანძილზე ვერ შეძლო საქართველოს ხელისუფლებამ საერთაშორისო ორგანიზაციებისა და მეგობარი ქვეყნების ძალისხმევით, ამასთან ერთად გაოცებას იწვევს ისიც, რომ ჩემთან ერთად არავინ არ ითხოვს პასუხს კონფლიქტის მოგვარების დაჩქარების საკითხში იმავე მისიით აღჭურვილ, ჩემს პარალელურად აქტიურად ჩართულ სახელმწიფო თუ განსაკუთრებულ საქმეთა მინისტრებისაგან, რომ არაფერი ვთქვათ სხვა პირებზე.

მიუხედავად ყოველივე ამისა, ჩემზე დაკისრებული მოავალეობის შესრულებას მთელი პასუხისმგებლობით შევუდექი. 2001 წლის 9 დეკემბრიდან, ესე იგი ამ მისიის დაკისრებიდან 3 თვის განმავლობაში, პრაქტიკული ნაბიჯების გადადგმამდე, დეტალურად ვეცნობოდი აფხაზეთის კონფლიქტთან დაკავშირებულ საკითხებს, ოფიციალურ დოკუმენტებს, სხვა ფაქტოლოგიურ მასალებსა და ახალ რეალობებს, რომ სწორად განმესაზღვრა ჩემი მოქმედების გეგმა და მიმართულება.

უდავოა, განვლილი ხანგრძლივი, თითქმის 9 წლის განმავლობაში, ორმხრივი თუ მრავალმხრივი მოლაპარაკებების შედეგად პრაქტიკულად ქართველთა და აფხაზთა პოზიციები არა თუ არ დაახლოვებულა, არამედ, იგი დღითი-დღე ღრმავდება, პარალელურად იზრდება გაუცხოების ხარისხიც და პრობლემის გადაწყვეტის შესაძლებლობაც მცირდება. ამასვე აღნიშნავენ კონფლიქტის დარეგულირებაში მონაწილე საერთაშორისო ორგანიზაციების და ქვეყნების პასუხისმგებელი პირებიც. ჩვენ უდაოდ დავკარგეთ უმთავრესი - ვერ გამოვიყენეთ შედარებით მშვიდობიანი პერიოდი, რომელიც ამ კონფლიქტის დარეგულირებაში გაეროს, საქართველოს მეგობარი და სხვა ქვეყნების მონაწილეებმა შექმნეს.

პირადად ჩემის აზრით, ჩვენი მოალაპარკებების წარუმატებლობა გამოწვეულია, მარტივად რომ ვთქვათ, იმ გარემოებით რომ ამ მრავალწლიანი მოლაპარაკებების ქვაკუთხედად იქცა აფხაზეთის პოლიტიკური სტატუსის განსაზღვრა და მისი დაბრუნება საქართველოს შემადგენლობაში. თუ კი ჩვენ ამ გზით წავალთ, მიუხედავად ერთი შეხედვით აღნიშნული პოზიციის ლოგიკურობისა, შემდგომი მოლაპარკებებიც უცილობლად უშედეგოდ დარჩება, რადგან როგორც აღვნიშნეთ, ურთიერთნდობის ხარისხი, განსაკუთრებით აფხაზთა მხრიდან, ჩვენდამი ნულის ტოლფასია.

თუ ჩვენ გვინდა კონფლიქტის დარეგულირება, მაშინ აფხაზეთის პოლიტიკურ სტატუსზე მუშაობასთან ერთად პარალელურად უნდა მოვნახოთ ახალი კუთხე ურთიერთობისა, ასეთ ურთიერთობებში კი უპირველესად ვგულისხმობ აფხაზეთის სოციალურ-ეკონომიკური პრობლემების გადაწყვეტის ბერკეტების გამოყენებას, რომელიც ხელს შეუწყობს არამარტო აფხაზეთის ლიდერებში, არამედ აფხაზეთის მოსახლეობაში დაკარგული ურთიერთნდობის აღდგენას და საფუძვლად დაედება კონფლიქტის დარეგულირებისა და ლტოლვილთა დაბრუნების საკითხს.

ამასთან ერთად, მიმდინარე ეტაპზე, მიუხედავად ჩვენს შორის დაძაბული ურთიერთობისა, უნდა მოვიპოვოთ ურყევი მხარდაჭერა რუსეთის ხელმძღვანელობისა, რადგან, როგორც თავად აფხაზთა, ასევე აფხაზეთის მონათესავე ჩრდილო კავკასიელთა ნდობის ხარისხი რუსეთისადმი ძალზე მაღალია და პირიქით, ასვე მაღალია მათზე რუსეთის გავლენის დონეც. ამიტომაც ერთი წუთითაც არ უნდა იქნეს უგულებელყოფილი რუსეთის როლი სოხუმსა და თბილისს შორის არსებული კონფლიქტის მომგვარების საკითხში. მითუმეტეს, რომ რუსეთის ხელმძღვანელობა აშკარად უჭერს მხარს კონფლიქტის დარეგულირებას და საქართველოს ერთიანობის აღდგენას, რაშიც დღეს ერთი წუთითაც არ მეპარება ეჭვი.

ზემოთ აღნიშნულიდან გამომდინარე, პირველი ნაბიჯიც დაკისრებული მისიის შესასრულებლად რუსეთის საგარეო საქმეთა სამინისტროს ხელმძღვანელობასთან მოლაპარაკებებით დავიწყე 2002 წლის 8 თებერვალს, ჯერ რუსეთის საგარეო საქმეთა მინისტრის პირველ მოადგილესთან ბატონ ვალერი ლოშჩინინთან და სამინისტროს სხვა პასუხისმგებელ პირებთან, შემდგომ კი რუსეთის საგარეო საქმეთა მინისტრთან ბატონ იგორ ივანოვთან ხანგრძლივი, უაღრესად კეთილგანწყობილი მოლაპარაკებების პერიოდში, სადაც ნათლად გამოიხატა მათი მზადყოფნა აქტიურ დახმარებაზე კონფლიქტის დარეგულირების საქმეში.

რუსეთის საგარეო საქმეთა სამინისტროს ხელმძღვანელებთან შეხვედრის დროს, არსებული რეალური მდგომარეობიდან გამომდინარე, განსახილველად დავაყენე შემდეგი საკითხები:

1. მოიხსნას დსთ-ს ქვეყნების სამიტის მიერ მიღებული აფხაზეთის ეკონომიკური ბლოკადა.
2. გაიხსნას სარკინიგზო, საავტომობილო, საჰაერო, საზღვაო სატრანსპორტო კომუნიკაციები.
3. აღდგენილი იქნეს ენგურის ჰესი.
4. ნება დაერთოს ენერგომატარებლების:
   - გაზის
   - ელექტროენერგიის ტრანზიტს თურქეთის რესპუბლიკაში.

ენერგორესურსების ტრანზიტი რუსეთიდან აფხაზეთის, სამეგრელოს, აჭარის სანაპიროების გავლით თურქეთის რესპუბლიკაში, რაც ძალზედ ოპერატიულ ვადებში შეიძლება გადაწყდეს, ხელს შეუწყობს არამარტო აფხაზეთის, არამედ დასავლეთ საქართველოს სოციალურ-ეკონომიკურ განვითარებას და მნიშვნელოვნად გაზრდის სრულიად საქართველოს ეროვნულ შემოსავლებს.

აღსანიშნავია, რომ ამ წინადადებებს, რომელიც ბატონმა ლოშჩინინმა გააცნო საქართველოს მხარეს, თავიდანვე მხარი დაუჭირა როგორც რუსეთის საგარეო საქმეთა სამინისტრომ, ასევე რუსეთის უმაღლესმა ხელისუფლებამ, რადგან აღნიშნული საკითხების რეალიზაცია ადვილად მისაღწევია, მას პრაქტიკულად ხელშემშლელი მიზეზები არ

გააჩნია და ამასთან ერთად იგი ერთნაირად მისაღები და სასარგებლოა არამარტო საქართველოს, რუსეთის, თურქეთის, აზერბაიჯანისა და სომხეთისათვის, არამედ სხვა ქვეყნებისათვის, რადგან მისი პოლიტიკური, სოციალურ-ეკონომიკური მნიშვნელობა გაცილებით სცილდება მთლიანი რეგიონის ფარგლებს.

სოხუმსა და თბილისს შორის კონფლიქტის მხოლოდ მშვიდობიანი გზით დარეგულირების მომხრეთა ერთსულოვანი აზრით, რუსეთის საგარეო საქმეთა სამინისტროს ხელმძღვანელებთან პრობლემის პრაქტიკულად გადაჭრის მიზნით წარმართული მოლაპარაკებები, მოსწონთ ეს ვინმეს თუ არა, ფაქტია, რომ უდაოდ წარმატებული იყო, რომლის შესახებ შეხვედრის დამთავრებისთანავე დეტალურად მოგახსენეთ.

ჩემი შემდგომი შეხვედრების დროს რუსეთის სგარეო საქმეთა სამინისტროს ხელმძღვანელებთან, მოსკოვში მიმდინარეობდა იგი თუ აჭარაში, ჩვენ კვლავ და კვლავ ვუბრუნდებოდით მხოლოდ ჩვენს მიერ დაყენებულ ზემოთ აღნიშნული წინადადებების გადაწყვეტასთან დაკაშირებულს საკითხებს, რადგან, ჩემის ღრმა რწმენით, აღნიშნული წინადადებების რეალიზაციის გარეშე რაიმე სხვა ახალი წინადადებების დაყენება უსაფუძვლოდ მიმაჩნია.

თუ კი ჩვენ გამოვიჩენთ პოლიტიკურ ნებას და გაეროსა და კონფლიქტის დარეგულირების პროცესში მონაწილე ქვეყნების მონაწილეობით ოპერატიულად გადავწყვეტთ აღნიშნულ საკითხებს, დამერწმუნეთ, აფხაზეთის კონფლიქტის მოგვარებასთან ერთად იგი შეიძლება იქცეს შემობრუნების იმ კუთხედ, რომელიც ბიძგს მისცემს არამარტო საქართველოში, არამედ მთელს რეგიონში მშვიდობისა და სტაბილურობის განმტკიცების საქმეს.

პატივისცემით, **ასლან აბაშიძე**

ქ. ბათუმი
2002 წლის 24 სექტემბერი

Из выступления Б. Линна Паско, заместителя помощника Государственного секретаря по делам государств Европы и Евразии, Государственный Депаратамент

Вашингтон, 24 сентября 2002 года

Господин председатель, я очень признателен за предоставленную мне возможность выступить сегодня здесь от имени администрации и обсудить с вами и вашими коллегами нашу политику в отношении Грузии, цель которой состоит в укреплении демократии, обеспечении прав человека и повышении уровня безопасности этой страны.

Мы рассматриваем эти задачи как взаимосвязанные….

…Соединенные Штаты призывают Грузию и Россию к взаимодействию друг с другом для повышения уровня региональной безопасности на своей территории, а также в целях мирного политического урегулирования существующих между ними многочисленных разногласий, в том числе по поводу периодического отключения Россией подачи газа в Грузию в зимний период, нежелания России продолжать переговоры о политическом урегулировании во входящем в состав Грузии сепаратистском районе Абхазия и задержек с выводом российских войск и техники с территории Грузии.

Разрешение конфликта вокруг Абхазии, которая в свое время предприняла вооруженную попытку выйти из состава Грузии, имеет для нас особое значение. Мы взаимодействуем с созданной под эгидой ООН группой "Друзья Грузии", пытаясь добиться продвижения в рамках абхазского мирного процесса. Мы продолжаем настойчивые обращения к России с тем, чтобы она убедила Абхазию в необходимости принять Боденский документ - предложение, поддержанное всеми "Друзьями Грузии", и Советом Безопасности, - в качестве основы политических переговоров.

…Соединенные Штаты помогают интеграции Грузии в более широкое сообщество наций, опирающихся и на приверженность задачам демократизации, укрепления власти закона, построения рыночной экономики и соблюдения Заключительного Хельсинского акта и других документов ОБСЕ, под которыми стоит подпись Грузии.

Как я уже сказал, Грузия сталкивается с серезными проблемами в сфере безопасности, но при этом она должна приложить усилия на пути улучшения положения с правами человека, повышения уровня религиозной терпимости, борьбы с коррупцией и проведения экономических и политических реформ. Эти слова должны восприниматься как требование друга, и мы произносим их потому, что наши двусторонние отношения носят прочный и тесный характер. Условием сохранения этих отношений является прогресс на всех этих направлениях…

…. Значение Грузии для Запада нельзя переоценить. Грузия являет собой опорный элемент эенергетического коридора Восток-Запад, заметное участие в формировании которого будут принимать частные американские компании. Расположенная на исторически сложившемся пересечении маршрутов сообщения между региональными державами, такими как Россия, Иран и Турция, стабильная и демократическая Грузия будет иметь важное геостратегическое значение для наших международных отношений на дальную перспективу.

(Распространено Офисом международных информационных программ Государственного департамента США. Веб-сайт: http/usinfo. state. gov)

Ассамблея Совета Европы

Совет Европы

Рекомендация 1580 (2002)1

О ситуации в Грузии и последствиях в отношении стабильности Кавказского региона

1. Членство в Совете Европы для всех государств-членов означает приверженность делу коллективной ответственности в области демократии, прав человека и верховенства закона и, вследствие этого, неприменение силы в отношениях между государствами-членами и урегулирование споров на основе международного права;

2. Замороженные конфликты на Кавказе, включая те, в которых прекратились активные боевые действия, по-прежнему представляют угрозу стабильности ввиду постоянной опасности возобновления насилия;

3. Ассамблея считает, что Совет Европы должен активизировать свое участие в решении кавказских проблем и совместно с заинтересованными странами предпринять деятельные шаги с целью дополнительного стимулирования мирных процессов и стабилизации в регионе;

4. Миротворческие и правоприменительные усилия, предпринятые Грузией и Российской Федерацией в пределах своей соответствующей территории вдоль общей границы, должны быть продолжены;

5. Статья 51 Устава ООН и резолюция 1269 (1999) Совета Безопасности ООН о международном терроризме, а также резолюция 1368 (2001) Совета Безопасности ООН от 12 сентября 2001 года не допускают применение Российской Федерацией или каким-либо иным государством военной силы на грузинской территории;

6. Ассамблея готова предложить добрые услуги и платформу для диалога между парламентариями из Грузии и Российской Федерации в этом контексте;

7. Ассамблея приветствует договоренность между делегациями Российского Законодательного Собрания и Парламента Грузии о необходимости направления совместной миссии по установлению фактов ПАСЕ с участием российской и грузинской сторон в Москву, Тбилиси и район конфликта с целью представления доклада в Бюро Ассамблеи;

8. Ассамблея поощряет проработку вопроса о работе специального представителя Генерального Секретаря Совета Европы в Тбилиси, назначение которого призвано способствовать оказанию Советом Европы помощи грузинским властям и сотрудничеству с представительствами других международных организаций;

9. Ассамблея призывает власти Грузии:

I. вновь подтвердить свою приверженность делу урегулирования конфликтов на своей территории исключительно мирными средствами и, в этой связи,

воздержаться от любых акций по прямой или косвенной поддержке сил, склонных к силовому решению этих конфликтов;

II.предпринять решительные меры, свидетельствующие о твердом намерении продолжить демократические реформы в стране, в частности, в свете местных выборов в июне 2002 года;

III. продолжить свои усилия в направлении достижения существенного прогресса в деле выполнения обязательств, принятых Грузией при вступлении в Совет Европы;

IV. сотрудничать со всеми заинтересованными государствами в деле борьбы с терроризмом и принять необходимые меры по обеспечению правопорядка во всех частях своей территории, включая Панкисское ущелье;

V. принять строгие меры с целью борьбы с коррупцией и уголовной деятельностью;

VI. установить гласность в области распределения иностранной помощи с целью обеспечения получения автономными регионами своей справедливой доли;

VII. активизировать диалог с Российской Федерацией как на правительственном, так и на парламентском уровне с целью выработки решений по вопросам, которые вызывают напряженность в отношениях между этими двумя странами;

10. Ассамблея настоятельно призывает руководителей Абхазии и Южиной Осетии отказаться от своей жесткой позиции и дать согласие на участие в серьезных переговорах о статусе Абхазии и Южной Осетии в рамках Грузии;

11. Ассамблея призывает власти Российской Федерации:

I. воздержаться от любых действий или заявлений, которые могут представлять собой вмешательство во внутренние дела Грузии или нарушение суверенитета и территориальной целостности Грузии, в частности, от проведения каких-либо военных действий на территории Грузии, как это было заявлено президентом Российской Федерации 11 сентября 2002 года;

II. воздержаться от любых односторонних мер, затрагивающих Грузию и ее граждан, в частности, в отношении Абхазии и Южной Осетии без предварительного обсуждения и согласия грузинских властей, включая в области экономической помощи и свободы передвижения людей и товаров, особенно в отношении виз, таможенных и паспортных вопросов;

III. активизировать диалог с Грузией как на правительственном, так и на парламентском уровне с целью выработки решений по вопросам, которые вызывают напряженность в отношениях между этими двумя странами;

IV. вывести в кратчайшее по возможности время свои военные базы из Грузии в соответствии с договоренностью, достигнутой с Грузией;

12. Ассамблея рекомендует, чтобы Комитет Министров Совета Европы:

I. поощрил все действия Генерального Секретаря по урегулированию вопросов безопасности на многосторонней основе в соответствии с целями Совета Европы;

II. сотрудничал с Европейским Союзом в контексте механизмов ООН по урегулированию конфликтов в Абхазии и Южной Осетии, принимая во внимание экономическую и техническую помощь, которую Европейский Союз оказывает с целью содействия мирному процессу;

III. сотрудничал с ОБСЕ в отношении наблюдательной деятельности в Грузии и предоставил необходимые средства для участия Совета Европы в этой наблюдательной деятельности;

IV. активизировал свои программы помощи Грузии с целью упрочения демократических реформ;

V. приступил к обсуждению со всеми заинтересованными сторонами и странами перспектив усиления регионального сотрудничества

г. Страсбург
25 сентября 2002 г.

Решение
Совета глав государств Содружества Независимых Государств

о продолжении операции по поддержанию мира в зоне конфликта в Абхазии, Грузия

Совет глав государств Содружества Независимых Государств **решил:**

1. Продлить срок пребывания и Мандат Коллективных сил по поддержанию мира в зоне конфликта в Абхазии, Грузия до 31 декабря 2002 года или до того времени, когда одна из сторон в конфликте выскажется за прекращение операции.

2. Министерствам иностранных дел Грузии и Российской Федерации с участием Штаба по координации военного сотрудничества государств - участников СНГ совместно с временной Оперативной рабочей группой Содружества Независимых Государств по урегулированию конфликта в Абхазии, Грузия и в сотрудничестве со Специальным представителем Генерального секретаря ООН по Грузии продолжить разработку вопросов, указанных в пункте 3. Решения Совета глав государств от 22 марта 2002 года о пребывании Коллективных сил по поддержанию мира в зоне конфликта в Абхазии, Грузия.

Информацию о выводах и предложениях представить на очередное заседание Совета министров иностранных дел Содружества Независимых Государств.

3. С учетом этих выводов Совету министров иностранных дел СНГ внести на рассмотрение очередного заседания Совета глав государств Содружества предложения о дальнейших шагах по выработке дополнительных мер по безопасному возвращению беженцев и вынужденно перемещенных лиц в места их прежнего проживания, а также об изменениях и дополнениях в Мандат Коллективных сил по поддержанию Мира в зоне конфликта в Абхазии, Грузия.

4. Информировать Совет Безопасности ООН о данном Решении Совета глав государств Содружества Независимых Государств.

Совершено на русском языке в порядке, установленном пунктом 6 правила 20 Правил процедуры Совета глав государств и Совета глав правительств Содружества Независимых Государств. Подлинный экземпляр хранится в исполнительном комитете Содружества Независимых Государств, который направит каждому государству, подписавшему настоящее решение, его заверенную копию.

За Азербайджанскую Республику За Республику Молдова
А. АЛИЕВ 3 сентября 2002 года

За Республику Армения За Российскую Федерацию
Р. КОЧАРЯН 2 августа 2002 года В. ПУТИН 2 октября 2002 года

За Республику Беларусь За Республику Таджикистан
А. ЛУКАШЕНКО 30 июля 2002 года Э. РАХМОНОВ 2 августа 2002 года

За Грузию За Туркменистан
Э. ШЕВАРДНАДЗЕ 26 июля 2002 года

За Республику Казахстан За Республику Узбекистан
Н. НАЗАРБАЕВ 2 августа 2002 года И. КАРИМОВ 26 июля 2002 года

За Киргизскую Республику За Украину
А.АКАЕВ 13 августа 2002 года

საქართველოს კონსტიტუციური კანონი
საქართველოს კონსტიტუციაში დამატებისა და ცვლილებების შეტანის შესახებ

მუხლი 1. საქართველოს კონსტიტუციაში შეტანილ იქნეს შემდეგი დამატება და ცვლილებები:

1. მე-3 მუხლს დაემატოს შემდეგი შინაარსის მე-4 პუნქტი:

"4. აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის სტატუსი განისაზღვრება საქართველოს კონსტიტუციური კანონით "აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის სტატუსის შესახებ"."

2. მე-4 მუხლის მე-3 პუნქტში სიტყვა "აფხაზეთში" შეიცვალოს სიტყვებით "აფხაზეთის ავტონომიურ რესპუბლიკაში".

3. მე-8 მუხლში სიტყვა "აფხაზეთში" შეიცვალოს სიტყვებით "აფხაზეთის ავტონომიურ რესპუბლიკაში".

4. 55-ე მუხლის პირველ პუნქტში სიტყვა "აფხაზეთიდან" შეიცვალოს სიტყვებით "აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკიდან".

5. 67-ე მუხლის პირველ პუნქტში სიტყვა "აფხაზეთის," შეიცვალოს სიტყვებით "აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკისა და".

6. 89-ე მუხლის პირველ პუნქტში და იმავე პუნქტს "ა" ქვეპუნქტში სიტყვა "აფხაზეთის," შეიცვალოს სიტყვებით "აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკისა და"

მუხლი 2. ეს კანონი ამოქმედდეს გამოქვეყნებისთანავე.

საქართველოს პრეზიდენტი ედუარდ შევარდნაძე

თბილისი,
2002 წლის 10 ოქტომბერი
N 1689 – Iს

Протокол заседания III Рабочей Группы
Координационного Совета

Сухуми, 14 ноября 2002 г.

Заседание 111 рабочей группы Координационного Совета грузинской и абхазской сторон состоялось в Сухуми 14 ноября 2002 г. под эгидой Организации Объединённых Наций и под председательством Постоянного представителя ПРООН в Грузии г-на Л. Кларка с участием Главного военного наблюдателя МООННГ генерала К. Ашфака, Исполнительного секретаря Двусторонней грузино - абхазской Координационной Комиссии г-на 3 Лакербая и г-на С. Шамба. Грузинская сторона была представлена делегацией во главе с г-ном М. Какабадзе. Абхазская сторона была представлена делегацией во главе с г-ном Б. Кубрава.

Строны обсудили повестку дня и приняли следующие решения:

1. Исполнение решений III рабочей группы от 25 июня 2002 года в г.Тбилиси -

В основном одобрить и принять к сведению (Материалы прилагаются).

2. О берегоукрепительных работах на реках Ингури, Кодори и Бзыбь и всего Черноморского побережья.

Стороны при содействии ПРООН и Двусторонней грузино - абхазской Координационной комиссии подготовят проектную заявку по берегоукрепительным работам на обоих берегах рек Ингури, Кодори, Бзыбь и Черноморского побережья.

3. Об организации производства уникальных сортов винограда.

Стороны при содействии Двусторонней грузино - абхазской Координационной комиссии разработают проектную заявку по сохранению уникальных и расширению производства промышленных сортов винограда. При этом стороны обращаются к ПРООН спросьбой оказать содействие в идентификации возможного интереса доноров по отношению к этому проекту.

4. О восстановлении на территории Абхазии исторических памятников с участием ЮНЕСКО.

Пригласить Миссию экспертов ЮНЕСКО для определения перечня исторических памятников, нуждающихся в реставрации, целях их

последующего восстановления. Результаты экспертизы будут обсуждены на заседании III Рабочей Группе и будут приняты соответствующие решения.

5. Проект в области здравоохранения.
В первом квартале 2003 года стороны при содействии ПРООН и Двусторонней грузино-абхазской Координационной комиссии организуют посещение специалистами лечебных учреждений Абхазии (с акцентом на кардиологию), с целью изучения возможностей для оказания методологической и технической помощи.

6. Информация по вопросу преподавания в школах Гальского района на родном языке
На следующем заседании III Рабочей Группьц примерно через 3 месяца стороны обсудят действия и конкретные временные рамки для перехода на родной язык обучения в школах Гальского района.

7. **В целом одобрить н доработать документ о Дальнейшей Систематизации Процесса Подготовки Проектов III Рабочей Группы.**

За Грузинскую сторону: За Абхазскую сторону:
М. Какабадзе Б. Кубрава

От ООН:
Л.Кларк

საქართველოს პარლამენტის
დ ა დ გ ე ნ ი ლ ე ბ ა
აფხაზეთის პრობლემებთან დაკავშირებული საქართველოს პარლამენტის დროებითი კომისიის უფლებამოსილების ვადის გაგრძელების შესახებ

საქართველოს პარლამენტი ადგენს:

აფხაზეთის პრობლემებთან დაკავშირებულ საქართველოს პარლამენტის დროებით კომისიას გაუგრძელდეს უფლებამოსილების ვადა ერთი წლით.

საქართველოს პარლამენტის
თავმჯდომარე ***ნინო ბურჯანაძე***

თბილისი, 2002 წლის 6 დეკემბერი

თავი IV. 2 0 0 3 წელი

Заявление
Министерства иностранных дел Грузии

25 декабря 2002 года российская сторона без согласования с грузинской стороной, возобновила железнодорожное сообщение между Россией и Абхазией, Грузия, прерванное в августе 1992 года.

Министерство иностранных дел Грузии расценивает указанное одностороннее действие Российской Феддерации, как попрание суверенитета Грузии, игнорирование принципов нерушимости границ, невмешательства во внутренние дела суверенного государства и неукоснительного выполнения международных обязательств.

Вопреки указа Президента Грузии от 31 января 1996 года о закрытии абхазского участка грузино-российской границы для всех видов международных перевозок и решению СГГ СНГ от 19 января 1996 года “О мерах по урегулированию конфликта в Абхазии, Грузия”, в соответствии с которым государства участники обязались не осуществлять прямых контактов с абхазскими сепаратистскими властями, российская сторона целенаправленно, в демонстративной форме активизировала сотрудничество с сепаратистским режимом, нарушая при этом международные обязательства и игнорируя приципы межгосударственных отношений. Подтверждением этого являются частые визиты высокопоставленных официальных лиц Российской Федерации в Абхазию, Грузия, заключение различных договоров и соглашений с сепаратистскими властями, предоставление жителям Абхазии, Грузия российского гражданства, приобретение юридическими лицами и гражданами России объектов недвижимости в Абхазии, Грузия, принятое в одностороннем порядке решение о введении безвизового порядка пересечения на абхазском участке грузино-российской границы.

Несмотря на неоднакратные обращения и протесты грузинской стороны и заявления высшего руководства России об уважении территориальной целостности и государственного суверенитета Грузии, российская сторона своими действиями продолжает в нарастающих формах оказывать всестороннюю поддержку сепаратистским властям, вследствие чего имеет место нагнетание напряженности и рост опасности дестабилизации обстановки в регионе. Таким образом, в то время, когда абхазское сепаратистское руководство отказывается даже от ознакомления с документом “О разграничении конституционных полномочий между Тбилиси и Сухуми”, вышеуказанные действия российской стороны, члена ООН, ОБСЕ, СЕ, и Группы друзей Генерального секретаря ООН, предопределяют деструктивные позиции сепаратитстов.

Решение об открытии железнодорожного сообщения стало следствием последовательной и недружественной политики проводимой Российской Федерацией по отношению к Грузии и направленной на подрыв ее государственного суверенитета.

Исходя из вышеизложенного Министерство иностранных дел Грузии выражает решительный протест в связи с провокационными действиями

российской стороны, представляющими серьезную угрозу суверенитету Грузии и направленными на подрыв инициатив мирового сообщества, Группы друзей Генерального секретаря ООН по мирному урегулированию конфликта в Абхазии, Грузия.

Грузинская сторона обращается к мировому сообществу, к государствам членам ООН, выражая надежду, что будет дана соответствующая оценка действиям российской стороны.

г. Тбилиси,
8 ‘января 2003 года

საქართველოს პრეზიდენტის
ბ რ ძ ა ნ ე ბ უ ლ ე ბ ა
N 7 2003 წლის 10 იანვარი ქ.თბილისი

ვ. ვაშაკიძის საქართველოს ლტოლვილთა და განსახლების მინისტრის თანამდებობიდან გათავისუფლების შესახებ

გათავისუფლდეს **ვალერიან ვაშაკიძე** საქართველოს ლტოლვილთა და განსახლების მინისტრის თანამდებობიდან უფლებამოსილების მოხსნის შესახებ პირადი განცხადების საფუძველზე.

ედუარდ შევარდნაძე

Реакция США на последние события в Абхазии, Грузия
(Выступление Дагласа Дэвидсона в Постоянном Совете ОБСЕ)
[Государственный департамент *США] 27 января 2003*

Соединенные Штаты Америки поддерживают основанный на сотрудничестве и полностью прозрачный международный подход в рамках партнерства с Грузией с целью урегулирования абхазского конфликта при уважении суверенитета и территориальной целостности Грузии. Мы поддерживаем усилия Организации Объединенных Наций по достижению урегулирования конфликта на основе доклада "Основные принципы распределения компетенции между Тбилиси и Сухуми", который известен под кратким названием "Доклад Бодена". Подготовленный уважаемым специальным представителем Генерального секретаря Организации Объединенных Наций этот документ получил полную поддержку Совета Безопасности Организации Объединенных Наций.

Мы вполне понимаем озабоченность грузинского правительства односторонними действиями Российской Федерации. Считаем, что Российской Федерации следует воздержаться от действий, которые, по-видимому, укрепляют сепаратистский статус Абхазии и затрудняют переговорный процесс.

Совместное заявление делегаций Федерального Собрания Российской Федерации и Парламента Грузии в ПАСЕ

27 января 2003 года состоялась встреча делегаций Федерального Собрания Российской Федерации и Парламента Грузии в ПАСЕ.

В ходе встречи были обсуждены следующие вопросы, представляющие взаимный интерес:

- предоставление российского гражданства жителям Абхазии;
- восстановление прямого железнодорожного сообщения между Сочи и Сухуми;
- возвращение беженцев;
- экономические проблемы и вопросы собственности;
- статус российских миротворцев в зоне грузино-абхазского конфликта;
- взаимодействие между органами государственной власти Грузии и России в целях обеспечения безопасности границ и выдачи лиц, причастных к террористической деятельности на территории Российской Федерации.

Стороны договорились все вопросы рассматривать на основе двусторонних межгосударственных договоренностей, решений в рамках механизмов СНГ и своих международных обязательств.

В результате конструктивной дискуссии делегации согласились с тем, что значительная часть проблемных вопросов в российско-грузинских отношениях возникла в последнее время по причине несвоевременного и недостаточного взаимного информирования. Для скорейшего реагирования на все возникающие вопросы делегации Федерального Собрания Российской Федерации и Парламента Грузии договорились создать совместную группу по установлению фактов и выработке рекомендаций по скорейшему урегулированию возникших разногласий. Такая группа могла бы выезжать на место, запрашивать информацию у компетентных органов Российской Федерации и Грузии с тем, чтобы своевременно информировать друг друга и избежать использования деструктивными силами непроверенных сведений.

Стороны договорились информировать о достигнутых результатах Парламентскую ассамблею Совета Европы.

საქართველოს პარლამენტის
გ ა ნ ც ხ ა დ ე ბ ა

საქართველოს პარლამენტი უკიდურეს შეშფოთებას გამოხატავს უკანასკნელ პერიოდში აფხაზეთთან, საქართველო, დაკავშირებით განვითარებული მოვლენების გამო და აღნიშნავს, რომ ბოლო 10 წლის განმავლობაში ვერ მოხერხდა პროგრესის მიღწევა აფხაზეთის პრობლემის მოგვარებაში; სეპარატისტული ხელისუფლება კვლავ უარს აცხადებს პოლიტიკურ დიალოგზე და „თბილისსა და სოხუმს შორის უფლებამოსილებათა გამიჯვნის შესახებ“ ე.წ. ბოდენის დოკუმენტის გაცნობაზეც კი, უარს ამბობს დევნილების უსაფრთხო და ღირსეული

დაბრუნების უზრუნველყოფაზე და ცდილობს ეთნიკური წმენდისა და გენოციდის შედეგად ხელოვნურად შეცვლილი დემოგრაფიული სიტუაციის შენარჩუნებასა და დაკანონებას.

ამ ფონზე განსაკუთრებით შემაშფოთებელია რუსეთის (რომელიც ამავე დროს შუამავალია კონფლიქტის მხარეებს შორის) ქმედებები, რომლებიც საქართველოს მიერ ერთმნიშვნელოვნად აღიქმება აგრესიული სეპარატიზმის მხარდაჭერად.

რუსეთის ფედერაციის მიერ საქართველოს ცენტრალურ ხელისუფლებასთან შეუთანხმებლად და მისი ნების საწინააღმდეგოდ უვიზო რეჟიმის დაწესება საქართველო-რუსეთის საზღვრის აფხაზეთისა და ე.წ. სამხრეთ ოსეთის მონაკვეთებზე, აფხაზეთში მცხოვრები საქართველოს მოქალაქეებისათვის რუსეთის მოქალაქეობის მინიჭება, სოჭი-სოხუმის მონაკვეთზე სარკინიგზო მიმოსვლის აღდგენა, აფხაზეთის კავშირგაბმულობის სივრცის ათვისების მცდელობა, აფხაზეთში არსებული უძრავი ქონების უკანონო პრივატიზაცია რუსეთის იურიდიული და ფიზიკური პირების მიერ, რუსეთის მაღალი რანგის ოფიციალური პირების გახშირებული შეხვედრები აფხაზეთის სეპარატისტული რეჟიმის წარმომადგენლებთან საქართველოს ხელისუფლების სრული უგულებელყოფის ფონზე აღიქმება აფხაზეთის — საქართველოს განუყოფელი ნაწილის ფაქტობრივი ანექსიის მცდელობად.ასმ110

საქართველოს პარლამენტს მიაჩნია, რომ ზემოაღნიშნული ქმედებები წარმოადგენს საქართველოს საშინაო საქმეებში უხეშ ჩარევას, ჩვენი ქვეყნის სუვერენიტეტისა და ტერიტორიული მთლიანობის ხელყოფას და მისი, როგორც დამოუკიდებელი სახელმწიფოს, ნების უგულებელყოფას საერთაშორისო სამართლის ნორმების, ორმხრივი ხელშეკრულებებისა და დსთ-ის ფარგლებში ხელმოწერილი არაერთი შეთანხმების დარღვევით. აღნიშნული პრობლემები უკიდურესად ნეგატიურ გავლენას ახდენს რუსეთ-საქართველოს ურთიერთობებზე და მოუგვარებლობის შემთხვევაში გამორიცხავს მათი კეთილმეზობლობისა და ურთიერთხელსაყრელი თანამშრომლობის შესაძლებლობას.

იმის გათვალისწინებით, რომ რუსეთის ფედერაციის ხელისუფლების წარმომადგენელთა განცხადებით, ისინი არ იყვნენ ინფორმირებულნი ზემოაღნიშნული ქმედებების შესახებ, ქართული მხარე ელის, რომ საქართველოს საპარლამენტო დელეგაციის რუსეთში ვიზიტისა და საქართველოსა და რუსეთის ფედერაციის პრეზიდენტების უკრაინაში შეხვედრის შემდეგ რუსული მხარე კონსტრუქციულ ნაბიჯებს გადადგამს არსებული პრობლემების მოსაგვარებლად.

საქართველოს პარლამენტი კვლავ გამოხატავს მზადყოფნას, აღნიშნული საკითხები რუსეთ-საქართველოს ორმხრივი მოლაპარაკების გზით გადაწყდეს, და მიმართავს რუსეთის ფედერაციის ხელისუფლებას, მოსკოვში გამართულ შეხვედრებზე მიღწეული შეთანხმებების შესაბამისად შეიქმნას სამუშაო ჯგუფი, რომელიც პირველ ეტაპზე შეისწავლის აფხაზეთში მცხოვრებ საქართველოს მოქალაქეთათვის რუსეთის მოქალაქეობის მინიჭებისა და სარკინიგზო მიმოსვლის აღკვეთის გზებს.

იმ შემთხვევაში, თუ აღნიშნული საკითხები უახლოეს მომავალში არ მოგვარდება ორმხრივ დონეზე, საქართველო იძულებული გახდება, ეს და სხვა ზემოთ ჩამოთვლილი ქმედებები განიხილოს, როგორც რუსეთის ფედერაციის ხელისუფლების პოზიცია, და მიმართოს საერთაშორისო თანამეგობრობას, გაეროს, ეუთოს, ევროპის კავშირს, ევროპის საბჭოს და მეგობარ სახელმწიფოებს მხარდაჭერისა და ადეკვატური რეაგირებისათვის.

საქართველოს პარლამენტი მოითხოვს საქართველოს აღმასრულებელი ხელისუფლებისაგან:

მოსთხოვოს რუსეთის მხარეს, დაუყოვნებლივ აღკვეთოს აფხაზეთსა და ე.წ. სამხრეთ ოსეთში მცხოვრები საქართველოს მოქალაქეებისათვის რუსეთის მოქალაქეობის უკანონო მასობრივი მინიჭება და სოჭსა და სოხუმს შორის სარკინიგზო მიმოსვლა;

მოსთხოვოს რუსეთს, როგორც კონფლიქტის მხარეებს შორის შუამავალს, გაატაროს ეფექტიანი ზომები, რათა აფხაზურმა მხარემ დაიწყოს პოლიტიკური დიალოგი კონფლიქტის მშვიდობიანი გზით მოგვარებისათვის. წინააღმდეგ შემთხვევაში საქართველოს მთავრობამ მიმართოს გაერთიანებული ერების ორგანიზაციას მანდატის შეცვლისა და გაეროს წესდების მე-7 თავით გათვალისწინებულ დებულებათა ამოქმედების თხოვნით;

დსთ-ის სამშვიდობო ძალების კონფლიქტის ზონიდან გასვლის შემთხვევაში შესაბამისმა სტრუქტურებმა განახორციელონ ყველა საჭირო ღონისძიება ამ ზონაში საომარ მოქმედებათა განახლების თავიდან აცილებისა და სტაბილურობის შენარჩუნებისათვის;

გაატაროს კონკრეტული ღონისძიებები ქვეყნისათვის აუცილებელი თავდაცვითი მექანიზმების გაძლიერების უზრუნველსაყოფად;

საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი ნორმების შესაბამისად ერთი კვირის ვადაში წარუდგინოს პარლამენტს შექმნილი კრიზისული სიტუაციის დაძლევის გეგმა. საქართველოს პარლამენტი გამოხატავს მზადყოფნას, მონაწილეობა მიიღოს აღნიშნული გეგმის შემუშავებასა და განხორციელებაში.

თბილისი,
2003 წლის 30 იანვარი.
N 1969-რს

Резолюция 1462 (2003),
принятая Советом Безопасности ООН на его 4697-м заседании
30 января 2003 года

Совет Безопасности,

ссылаясь на все свои соответствующие резолюции, в частности резолюцию 1427 (2002) от 29 июля 2002 года, рассмотрев доклад Генерального секретаря от 13 января 2003 года (S/2003/39), ссылаясь на выводы Лиссабонской (S/1997/57, приложение) и Стамбульской встреч на высшем уровне Организации по безопасности и сотрудничеству в Европе (ОБСЕ), касающиеся положения в

Абхазии, Грузия, ссылаясь на соответствующие принципы, содержащиеся в Конвенции о безопасности персонала Организации Объединенных Наций и связанного с ней персонала, принятой 9 декабря 1994 года, напоминая о своем осуждении уничтожения вертолета Миссии Организации Объединенных Наций по наблюдению в Грузии (МООННГ) 8 октября 2001 года, в результате чего погибли девять человек, находившихся на борту, и выражая сожаление по поводу того, что личности тех, кто совершил это нападение, до сих пор не установлены, подчеркивая, что сохраняющееся отсутствие прогресса по ключевым вопросам всеобъемлющего урегулирования конфликта в Абхазии, Грузия, является неприемлемым, приветствуя важный вклад, внесенный МООННГ и коллективными миротворческими силами Содружества Независимых Государств (миротворческие силы СНГ) в дело стабилизации ситуации в зоне конфликта, и подчеркивая их приверженность тесному сотрудничеству между ними в выполнении их соответствующих мандатов,

1. приветствует доклад Генерального секретаря от 13 января 2003 года (S/2003/39);

2. вновь подтверждает приверженность всех государств-членов принципам суверенитета, независимости и территориальной целостности Грузии в пределах ее международно признанных границ и необходимость определения статуса Абхазии в составе Государства Грузия в строгом соответствии с этими принципами;

3. высоко оценивает и решительно поддерживает непрерывные усилия, предпринимаемые Генеральным секретарем и его Специальным представителем при помощи Российской Федерации в качестве содействующей стороны, а также Группы друзей Генерального секретаря и ОБСЕ в целях содействия стабилизации ситуации и достижения всеобъемлющего политического урегулирования, которое должно включать урегулирование вопроса о политическом статусе Абхазии в составе Государства Грузия;

4. вновь заявляет, в частности, о своей поддержке документа, озаглавленного "Основные принципы разграничения полномочий между Тбилиси и Сухуми", и сопроводительного письма к нему, которые были окончательно согласованы всеми членами Группы друзей и при их полной поддержке;

5. выражает сожаление по поводу отсутствия прогресса в деле начала переговоров о политическом статусе и вновь напоминает о том, что цель этих документов состоит в содействии проведению под руководством Организации Объединенных Наций субстантивных переговоров между сторонами по вопросу о статусе Абхазии в составе Государства Грузия, а не в том, чтобы попытаться навязать или диктовать какое-либо конкретное решение сторонам;

6. подчеркивает далее, что процесс переговоров, ведущих к прочному политическому урегулированию, приемлемому для обеих сторон, потребует от обеих сторон определенных уступок;

7. выражает глубокое сожаление, в частности, по поводу неоднократного отказа абхазской стороны дать согласие на обсуждение существа этого документа,

вновь настоятельно призывает абхазскую сторону получить этот документ и сопроводительное письмо к нему, настоятельно призывает обе стороны провести после этого их полное и открытое рассмотрение и приступить к конструктивным переговорам по их сути и настоятельно призывает тех, кто имеет влияние на стороны, содействовать такому итогу;

8. приветствует в этой связи намерение Генерального секретаря предложить старшим представителям Группы друзей провести неофициальное совещание по принципу "мозговой атаки" для обсуждения перспективы;

9. призывает стороны предпринимать все возможные усилия для преодоления сохраняющегося между ними взаимного недоверия;

10. осуждает любые нарушения положений Московского соглашения о прекращении огня и разъединении сил от 14 мая 1994 года (S/1994/583, приложение I);

11. приветствует ослабление напряженности в Кодорском ущелье и вновь подтвержденное сторонами намерение урегулировать ситуацию мирным путем, напоминает о своей решительной поддержке протокола, подписанного обеими сторонами 2 апреля 2002 года и касающегося положения в Кодорском ущелье, призывает обе стороны, и в частности грузинскую сторону, продолжать выполнять этот протокол в полном объеме, признает законные опасения за безопасность гражданского населения в этом районе, призывает политических руководителей в Тбилиси и Сухуми соблюдать договоренности по вопросам безопасности и призывает обе стороны приложить все усилия для согласования взаимоприемлемого режима обеспечения безопасности населения в Кодорском ущелье и в его окрестностях;

12. призывает грузинскую сторону продолжать усилия по обеспечению более безопасных условий для совместных патрулей МООННГ и миротворческих сил СНГ в Кодорском ущелье, с тем чтобы они могли осуществлять наблюдение за ситуацией на независимой и регулярной основе;

13. самым настоятельным образом призывает стороны обеспечить необходимое оживление мирного процесса во всех его основных аспектах, возобновить свою работу в Координационном совете и его соответствующих механизмах, закрепить результаты, достигнутые на состоявшейся в марте 2001 года Ялтинской встрече по мерам укрепления доверия (S/2001/242), целенаправленно и на основе сотрудничества осуществить согласованные тогда предложения и рассмотреть возможность проведения четвертой конференции по мерам укрепления доверия;

14. подчеркивает безотлагательную необходимость достижения прогресса в решении вопроса, касающегося беженцев и перемещенных внутри страны лиц, призывает обе стороны продемонстрировать подлинную приверженность обеспечению уделения особого внимания их возвращению и решать эту задачу в тесной координации с МООННГ, вновь подтверждает неприемлемость демографических изменений в результате конфликта, вновь подтверждает также неотъемлемое право всех затронутых конфликтом беженцев и перемещенных

внутри страны лиц на возвращение в свои родные места в условиях безопасности и уважения достоинства в соответствии с международным правом и положениями Четырехстороннего соглашения от 4 апреля 1994 года (S/1994/397, приложение II) и Ялтинской декларации, напоминает о том, что абхазская сторона несет особую ответственность за защиту возвращенцев и за содействие возвращению остающегося перемещенного населения, и просит, чтобы, в частности, Программой развития Организации Объединенных Наций, Управлением Верховного комиссара Организации Объединенных Наций по делам беженцев и Управлением по координации гуманитарной деятельности были приняты дальнейшие меры по улучшению условий, способствующих возвращению беженцев и перемещенных внутри страны лиц, в том числе посредством осуществления проектов, дающих быструю отдачу, по их профессиональной подготовке и повышению их самообеспеченности при полном соблюдении их неотъемлемого права на возвращение в свои родные места в условиях безопасности и уважения достоинства;

15. вновь настоятельно призывает стороны осуществить рекомендации проведенной под эгидой Организации Объединенных Наций совместной миссии по оценке в Гальском районе, приветствует совершенную недавно поездку группы полицейских Организации Объединенных Наций по оценке в Гальский и Зугдидский секторы, с интересом ожидает ее рекомендации и призывает, в частности, абхазскую сторону улучшить работу правоохранительных органов с привлечением местного населения и заниматься решением проблемы, связанной с тем, что этническое грузинское население лишено возможности обучаться на своем родном языке;

16. призывает обе стороны открыто заявить о своем отказе от воинственной риторики и выступлений в поддержку военных вариантов и деятельности незаконных вооруженных групп и призывает грузинскую сторону, в частности, продолжать ее усилия, направленные на то, чтобы положить конец деятельности незаконных вооруженных групп;

17. приветствует дополнительные меры по обеспечению безопасности полетов вертолетов, введенные в ответ на уничтожение вертолета МООННГ 8 октября 2001 года, вновь призывает стороны принять все необходимые меры по установлению личности ответственных за это нападение и преданию их правосудию и информировать Специального представителя об осуществлении этих мер;

18. подчеркивает, что обе стороны несут главную ответственность за обеспечение надлежащей безопасности и свободы передвижения МООННГ, миротворческих сил СНГ и другого международного персонала;

19. приветствует то обстоятельство, что МООННГ постоянно держит в поле зрения вопрос об организации безопасности Миссии, с тем чтобы обеспечить как можно более высокую степень безопасности своего персонала;

20. постановляет продлить мандат МООННГ на следующий период, заканчивающийся 31 июля 2003 года, и дополнительно рассмотреть этот мандат

в том случае, если решение о присутствии миротворческих сил СНГ не будет принято к 15 февраля 2003 года;

21. просит Генерального секретаря продолжать регулярно информировать Совет и через три месяца с даты принятия настоящей резолюции представить доклад о положении в Абхазии, Грузия;

22. постановляет продолжать активно заниматься этим вопросом.

საქართველოს პრეზიდენტის
გ ა ნ კ ა რ გ უ ლ ე ბ ა
N 109 2003 წლის 6 თებერვალი ქ. თბილისი

იძულებით გადაადგილებულ პირთა დასახმარებლად ახლებური მიდგომის პროგრამების პირველი ეტაპის დამთავრებისა და შემდგომში განსახორციელებელ ღონისძიებათა შესახებ

საერთაშორისო ორგანიზაციებთან შეთანხმებით და იძულებით გადაადგილებულ პირთა დასახმარებლად ახლებური მიდგომის პროგრამების მეორე ეტაპის განხორციელების მიზნით:

1. შეიქმნას სამთავრობო კომისია (შემდგომში - კომისია) შემდეგი შემადგენლობით:

აკაკი ზოიძე	- საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის მოადგილე, კომისიის თავმჯდომარე
თედო ისაკაძე	- საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის მოადგილე, კომისიის თავმჯდომარის მოადგილე
ამირან გამყრელიძე	- საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის მინისტრი
გაიოზ ნოზაძე	- საქართველოს ლტოლვილთა და განსახლების მინისტრის მოადგილე
გურამ ვახტანგიშვილი	- საქართველოს პარლამენტის წევრი
მალხაზ კაკაბაძე	- საქართველოს განსაკუთრებულ საქმეთა მინისტრი
გია ქადაგიძე	- საქართველოს პრეზიდენტთან არსებული დსთ-ს და მშვიდობიანი კავკასიის საქმეთა სახელმწიფო ბიუროს აფხაზეთის სოციალურ-ეკონომიკური აღორძინების განყოფილების უფროსი
ვახტანგ ყოლბაია	- საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარის მოადგილე

ლონდერ ცაავა - აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარე

დაზმირ ჯოჯუა - საქართველოს სახელმწიფო კანცელარიის სოციალურ საკითხთა სამსახურის უფროსი.

2. კომისიის მუდმივმოქმედი სამდივნოს ფუნქცია დაეკისროს საქართველოს სახელმწიფო კანცელარიის სოციალურ საკითხთა სამსახურს (დ. ჯოჯუა).

3. ძალადაკარგულად ჩაითვალოს „იძულებით გადაადგილებულ პირთა დასახმარებლად ახლებური მიდგომის პროგრამების პირველი ეტაპის დამთავრებისა და შემდგომში განსახორციელებელ ღონისძიებათა შესახებ" საქართველოს პრეზიდენტის 2001 წლის 23 აპრილის N334 განკარგულება.

4. კომისიამ ორ თვეში შეიმუშაოს იძულებით გადაადგილებულ პირთა სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობის ახლებური მიდგომის განხორციელების პირველი რიგის ღონისძიებების გეგმა და ხელი შეუწყოს მის რეალიზებას.

ედუარდ შევარდნაძე

საქართველოს პრეზიდენტის
გ ა ნ კ ა რ გ უ ლ ე ბ ა

N 110 2003 წლის 6 თებერვალი ქ. თბილისი

აფხაზეთში უგზო-უკვლოდ დაკარგულ მებრძოლთა მოძიების და მათი ოჯახის წევრთა უფლებების დაცვის სახელმწიფო კომისიისათვის საინჟინრო-გამოთვლითი ცენტრის დაუმთავრებელი შენობის უსასყიდლო უზუფრუქტის ფორმით გადაცემის შესახებ

1. აფხაზეთში უგზო-უკვლოდ დაკარგულ მებრძოლთა მოძიების და მათი ოჯახის წევრთა უფლებების დაცვის სახელმწიფო კომისიას უსასყიდლო უზუფრუქტის ფორმით გადაეცეს ქ. თბილისში ჯიქიას ქუჩის N18-ში მდებარე საინჟინრო-გამოთვლითი ცენტრის დაუმთავრებელი შენობა.

2. საქართველოს სახელმწიფო ქონების მართვის სამინისტრომ (ს. პავლიაშვილი) უზრუნველყოს ზემოაღნიშნული შენობის გადაცემა მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად.

ედუარდ შევარდნაძე

О грузино-российских консультациях
[Департамент информации МИД Грузии]
Сообщение для печати

В г. Москва прошли грузино-российские консультации по вопросам мандата Коллективных сил СНГ по поддержанию мира (КСПМ) в зоне конфликта в Абхазии, Грузия, возобновления железнодорожного сообщения по маршруту Сочи-Сухуми-Сочи и предоставления российского гражданства лицам, проживающим в Абхазии, Грузия.

С грузинской стороны в консультациях приняли участие - Министр по особым делам М. Какабадзе и заместитель Министра иностранных дел М. Антадзе, с Российской стороны - Специальный представитель Президента по вопросам конфликта в Абхазии, Грузия, статс-секретарь - первый заместитель Министра иностранных дел В. Лощинин.

В ходе консультаций участники высказали общую заинтересованность в продолжении процесса полномасштабного, мирного урегулирования конфликта в Абхазии, Грузия, обсудили возможность использования новых подходов в переговорном процессе.

Грузинская сторона разъяснила свое видение путей решения проблем, связанных с возобновлением железнодорожного сообщения по маршруту Сочи-Сухуми-Сочи и предоставлением российского гражданства лицам, проживающим в Абхазии, Грузия. При этом было подчеркнуто, что указанные вопросы должны регулироваться на основе норм и принципов. международного права, взаимного уважения суверенитета и территориальной целостности государств, как это было зафиксированно во втором пункте Резолюции Совета Безопасности ООН № 1462.

Грузинская сторона высказала принципиальную готовность к скорейшему решению указанных вопросов, которые будут содействовать процессу возобновления железнодорожного сообщения по маршруту Веселое-Самтредия-Тбилиси. Согласно договоренностям, достигнутым между Президентами Грузии и Российской Федерации в ходе саммита СНГ г. Киеве 29 января с.г, возобновление железнодорожного сообщения должно осуществляться синхронизированно с поэтапным, достойным и безопасным возвращением беженцев и вынужденно перемещенных лиц в места их прежнего проживания.

Грузинская сторона подчеркнула необходимость решить вопросы, связанные с предоставлением российского гражданства лицам проживающим на территории Абхазии, Грузия на основе уважения суверенитета и территориальной целостности государств и представила конкретные предложения по урегулированию указанных вопросов. При этом, было отмечено о необходимости проведения консультации с международными организациями (ООН, ОБСЕ) для обеспечения лиц, проживающих в зоне конфликта, временными идентификационными документами.

г.Тбилиси, 10 февраля 2003 года

Неофициальный перевод

Заявление прессы
Ричард Боучер, спикер
Вашингтон
13 февраля 2003-03-13

Миротворческие силы Содружества Независимых Государств в Абхазии

Мандат миротворческих сил Содружества Независимых Государств в Абхазии исчерпан в конце декабря 2002 года. Соединенные Штаты поддерживают продление Мандата Миротворческих сил на 6 месяцев.

Как и Грузия, Соединенные Штаты желают прогресса политических переговоров по урегулированию конфликта в Абхазии, также в вопросе возвращения беженцев. Мы поощряем стороны конфликта в Абхазии в принятии подготовленного Специальным представителем Генерального секретаря ООН документа ”Основные принципы разграничения полномочий между Тбилиси и Сухуми”. Мы призываем стороны войти в диалог для разрешения спорных вопросов на основании документа Специального представителя.

Мы полностью разделяем озабоченность грузинской стороны по поводу односторонних действии России по возобновлению железнодорожного сообщения Сочи-Сухуми. Соединенные Штаты считают, что никто не вправе поощрять действия, способствующие повышению статуса абхазских сепаратистов и осложняющие переговорный процесс.

Сообщение для прессы.

Первая Женевская встреча Группы друзей Генерального Секретаря.

19 - 20 февраля 2003 г. в Женеве состоялась встреча высокопоставленных представителей “Группы Друзей” Генерального секретаря (Франции, Германии, Российской Федерации, Великобритании, США), созванная по приглашению Генерального Секретаря, на которой был рассмотрен вопрос о продвижении грузино-абхазского мирного процесса. Встреча состоялась под председательством заместителя Генерального секретаря по миротворческим операциям. На встрече также присутствовала Специальный представитель Генерального секретаря по Грузии.

“Группа Друзей” вновь подтвердила приверженность к принципам политического урегулирования грузино-абхазского конфликта, содержащихся в резолюциях Совета Безопасности. Она также подтвердила законность существующих механизмов переговоров, в особенности Координационный Совет и его Рабочие Группы.

“Группа Друзей” рекомендовала сторонам комлекс предложений по экономическим, гуманитарным, а также по политическим вопросам и безопасности, направленные на возобновление грузино-абхазского мирного процесса. Специальный Представитель Генерального секретаря передаст эти рекомендации грузинским и абхазским сторонам. “Группа Друзей” заверила Специального Представителя относительно их полной поддержки в ее усилиях, чтобы включить стороны в конструктивный диалог. Организация Объединенных Наций возобновит работу встреч высокопоставленных представителей “Группы Друзей” через несколько месяцев, чтобы оценить достигнутый прогресс и рассмотреть последуюшие шаги.

[Женева, 20 февраля 2003]

საქართველოს პრეზიდენტის
ბ რ ძ ა ნ ე ბ უ ლ ე ბ ა

N 56 2003 წლის 21 თებერვალი ქ. თბილისი

საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის მებრძოლ ვეტერანთა, დაღუპულთა და უგზო-უკვლოდ დაკარგულ მეომართა ოჯახების სამართლებრივი და სოციალური დაცვის ხელშეწყობის ეროვნული საკოორდინაციო საბჭოს შექმნის შესახებ

საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის მებრძოლ ვეტერანთა, დაღუპულთა და უგზო-უკვლოდ დაკარგულ მეომართა ოჯახების უფლებების დაცვის, სოციალური ადაპტაციისა და საზოგადოებასთან ინტეგრაციის პროცესის დაჩქარების, მათი სამართლებრივი უფლებების, პრივილეგიების ეფექტური რეალიზაციის თვალსაზრისით, ვეტერანთა არასამთავრობო ორგანიზაციების საქმიანობის ხელშეწყობის, პროგრამების დაფინანსების მიზანმიმართული და ეფექტიანი გამოყენების, საკანონმდებლო ბაზის სრულყოფისა და ახალი ეფექტური წინადადებებისა და რეკომენდაციების განხორციელების მიზნით:

1. შეიქმნას საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის მებრძოლ ვეტერანთა, დაღუპულთა და უგზო-უკვლოდ დაკარგულ მეომართა ოჯახების სამართლებრივი და სოციალური დაცვის ხელშეწყობის ეროვნული საკოორდინაციო საბჭო შემდეგი შემადგენლობით:

ავთანდილ ჯორბენაძე	-	საქართველოს სახელმწიფო მინისტრი, საბჭოს თავმჯდომარე
გიორგი ყარყარაშვილი	-	საქართველოს პარლამენტის თავდაცვისა და უშიშროების კომიტეტის თავმჯდომარის მოადგილე, საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე
ლაშა აბაშიძე	-	საქართველოს ერთიანობისათვის მებრძოლ

ვეტერანთა და ინვალიდთა კავშირ „სარეაბილიტაციო ცენტრის“ თავმჯდომარე

გია აბულაძე - ვეტერან მეომართა კავშირ „თბილისელების“ თავმჯდომარე

რევაზ ასათიანი - საქართველოს ვეტერანთა საქმეების სახელმწიფო დეპარტამენტის ქ.თბილისის სამმართველოს უფროსი

ილარიონ ბარაბაძე - ადამიანის უფლებების საერთაშორისო დაცვისა და დახმარების კავშირ „ნდობას“ თავმჯდომარე

რამაზ ბიძინაშვილი - ეროვნული გვარდიის ვეტერანთა საბჭოს თავმჯდომარე

გიორგი ბულისკირია - აფხაზეთის მებრძოლთა კავშირის მთავარი საბჭოს წევრი, კავშირის რწმუნებული

ირაკლი გადილია - ინვალიდ-მეომართა კავშირ „დიოსკურიას“ რწმუნებული

იური გალდავა - საქართველოს შეიარაღებული ძალების ვეტერან და ინვალიდ ოფიცერთა კავშირ „მშვიდობას“ პრეზიდენტი

გიორგი გაჩეჩილაძე - საქართველოს ეკონომიკის, მრეწველობისა და ვაჭრობის მინისტრი

გელა გელაშვილი - ეროვნული გვარდიის ვეტერანთა კავშირის თავმჯდომარე

გურამ გვეტაძე - საქართველოს ვეტერანთა საქმეების სახელმწიფო დეპარტამენტის თავმჯდომარის პირველი მოადგილე

ვასილ გიგოლაშვილი - საქართველოს ფინანსთა მინისტრის მოადგილე

პაატა გოგოლაძე - პენიტენციალური სისტემის რეფორმისა და დანაშაულის მსხვერპლის დაცვის ეროვნული ასოციაციის თავმჯდომარე

ედიშერ გრიგოლია - ფონდ „გიორგის“ რწმუნებული

ვლადიმერ დობორჯგინიძე - უგზო-უკვლოდ დაკარგულ მეომართა ოჯახების ფონდ „მოლოდინის“ თავმჯდომარე, ტყვეთა გაცვლის და უგზო-უკვლოდ დაკარგულ მეომართა მოძიების სახელმწიფო კომისიის თავმჯდომარის მოადგილე

ზურაბ ეზუგბაია - საქართველოს იუსტიციის მინისტრის მოადგილე

ნოდარ ეფრემიძე - საქართველოს სახალხო დამცველის რწმუნებული, საქართველოს ჯარისკაცთა უფლებების დაცვის ხელშეწყობის საზოგადოების თავმჯდომარე

ალექსანდრე ვაშაკიძე - ომის, შრომისა და სამხედრო ძალების ვეტერანთა, თბილისის საქალაქო საბჭოს წევრი

აკაკი ზოიძე - საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის მოადგილე

გოგი თათუხაშვილი - საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს და ომის მონაწილე ვეტერანთა საზოგადოებრივი გაერთიანების „ფარ-ხმალის“ თავმჯდომარე

თეიმურაზ თოფურია - საქართველოს ომის, შრომისა და სამხედრო ძალების ვეტერანთა კავშირის თავმჯდომარე

დარეჯან იოსელიანი	-	საზოგადოებრივი კავშირ „ჯარისკაცის დედას“ თავმჯდომარე
გივი იუკურიძე	-	საქართველოს პრეზიდენტის სამხედრო ძალების უმაღლესი მთავარსარდლის მთავარი სამხედრო ინსპექციის უფროსი
ნუგზარ კაჴნიაური	-	საქართველოს ავღანელთა კავშირის თავმჯდომარე
გენადი კვერნაძე	-	სრულიად საქართველოს მეომარ, ვეტერან-ინვალიდთა კავშირ „ფარი და მახვილის“ თავმჯდომარე
გია კიკნაძე	-	მებრძოლ ვეტერანთა კავშირ „ბეგთარის“ თავმჯდომარე
დავით კოშკაძე	-	მებრძოლ ვეტერანთა კავშირ „სამაჩაბლოს ხეობას“ თავმჯდომარე
იოსებ ლაშხია	-	სოხუმის გარნიზონის მეომართა კავშირ „ჯიხას“ რწმუნებული
თამაზ ლიპარტელიანი	-	კავშირ „სოხუმის გარნიზონის“ წევრი
იაკობ ლომაია	-	საქართველოს ომისა და შეიარაღებული ძალების ინვალიდ-ვეტერანთა საზოგადოებრივი გაერთიანება „მეგობართა კავშირის“ თავმჯდომარე
კონსტანტინე მგალობლიშვილი	-	საქართველოს პარლამენტის ჯანმრთელობის დაცვისა და სოციალურ საკითხთა კომიტეტის წევრი
მოსე მდინარაძე	-	თბილისის ვეტერანთა საქალაქო საბჭოს თავმჯდომარის პირველი მოადგილე
მერაბ მისაბიშვილი	-	აფხაზეთის არასამთავრობო ორგანიზაციების კავშირ „ლიგას“ რწმუნებული
გია მორგოშია	-	აფხაზეთის ომის მონაწილე და ინვალიდთა კავშირ „ფსოუს“ წევრი
ალეკო ნაკანი	-	აფხაზეთის კონფლიქტის შედეგად დაზარალებულ პირთა კავშირ თანადგომას რწმუნებული
თემურ ოტიაშვილი	-	საქართველოს ეროვნული გვარდიის კავშირის თავმჯდომარე
ავთანდილ პაკელიანი	-	მეომართა უფლებების დაცვის კავშირის თავმჯდომარის მოადგილე
ბიძინა პირველი	-	კავშირ „წმ. გიორგის“ გამგეობის თავმ-ჯდომარე
თემურ როსტომიანი	-	„ოფიცრები საქართველოსათვის“ მებრძოლ ვეტერანთა კავშირის თავმჯდომარე
ლევან ტყებუჩავა	-	აფხაზეთის მეომართა კავშირის წევრი
ზურაბ ფარცვანია	-	საქართველოს ინვალიდ-მეომარ ტრანსპორტელთა კავშირ „აბჯარის“ თავმჯდომარე
ემზარ ქვარიანი	-	მებრძოლ პატრიოტთა კახეთის რეგიონალური კავშირის თავმჯდომარე
ბორის ყურაშვილი	-	საქართველოს ომის, შრომისა და სამხედრო ძალების ვეტერანთა საბჭოს თავმჯდომარე

ვიქტორ შაფათავა - საქართველოს მხედრიონის მეომარ-ვეტერანთა კავშირის თავმჯდომარე
კახა შენგელია - ქ. თბილისის ვიცე-პრემიერი
თამაზ ცინცაძე - ინვალიდ მეომართა კავშირ „უშბას“ რწმუნებული
ნოდარ ცოტნიაშვილი - საქართველოს პოლიციის პენსიონერთა და ინვალიდთა კავშირ „აბჯარის“ რწმუნებული
მანონ ხაჩიძე - საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის მინისტრის მოადგილე
მერაბ ჯაფარიძე - საქართველოს სახელმწიფო კანცელარიის სოციალურ საკითხთა სამსახურის უფროსის მოადგილე

2. საკოორდინაციო საბჭოს საქმიანობის ეფექტიანობის უზრუნველყოფის მიზნით შეიქმნას საბჭოს სამდივნო შემდეგი შემადგენლობით:

მაია ყიფიანი - საქართველოს სახელმწიფო კანცელარიის სოციალურ საკითხთა სამსახურის რეფერენტი, სამდივნოს უფროსი
ლალი ცერაძე - მეომართა უფლებების დაცვის კავშირის თავმჯდომარე, სახალხო დამცველის აპარატთან არსებული ომის ვეტერანთა და ინვალიდთა არასამთავრობო ორგანიზაციების აღმასრულებელი მდივანი
მერი ჭილაშვილი - საქართველოს ვეტერანთა სახელმწიფო დეპარტამენტის სოციალური დაცვის სამმართველოს უფროსი.

3. დამტკიცდეს საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის მებრძოლ ვეტერანთა, დაღუპულთა და უგზო-უკვლოდ დაკარგულ მეომართა ოჯახების სამართლებრივი და სოციალური დაცვის ხელშეწყობის ეროვნული საკოორდინაციო საბჭოს თანდართული დებულება.

ედუარდ შევარდნაძე

დამტკიცებულია
საქართველოს
პრეზიდენტის
2002 წლის 21
თებერვლის
N 56 ბრძანებულებით

საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის მებრძოლ ვეტერანთა, დაღუპულთა და უგზო-უკვლოდ დაკარგულ მეომართა ოჯახების სამართლებრივი და სოციალური დაცვის ხელშეწყობის ეროვნული საკოორდინაციო საბჭოს
დ ე ბ უ ლ ე ბ ა

მუხლი I
ზოგადი დებულებანი

1. საქართველოს პრეზიდენტთან არსებული საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის მებრძოლ ვეტერანთა, დაღუპულთა და უგზო-უკვლოდ დაკარგულ მეომართა ოჯახების სამართლებრივი და სოციალური დაცვის ხელშეწყობის ეროვნული საკოორდინაციო საბჭო (შემდგომში - საბჭო) შექმნილია შესაბამის სფეროში „ აღმასრულებელი ხელისუფლების სტრუქტურისა და საქმიანობის წესის შესახებ" საქართველოს კანონის თანახმად.

2. საბჭო წარმოადგენს საქართველოს პრეზიდენტთან არსებულ სათათბირო ორგანოს, რომლის მიზანია საქართველოს შესაბამისი ნორმატიული აქტებით გათვალისწინებული საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის მებრძოლ ვეტერანთა, დაღუპულთა და უგზო-უკვლოდ დაკარგულ მეომართა ოჯახების, სოციალური და სამართლებრივი დაცვის ღონისძიებების შემუშავება.

3. საბჭო თავის საქმიანობაში ხელმძღვანელობს საყოველთაოდ აღიარებული საერთაშორისო სამართლებრივი აქტებით, საქართველოს კანონმდებლობითა და წინამდებარე დებულებით.

მუხლი II
საბჭოს ფუნქციები და ამოცანები

1. საბჭოს საქმიანობის ძირითადი ამოცანაა ვეტერანთა, დაღუპულთა და უგზო-უკვლოდ დაკარგულ მებრძოლთა ოჯახების, პირებისა და არასამთავრობო ორგანიზაციების მიმართ საქართველოს საერთაშორისო ხელშეკრულებებით გათვალისწინებული და საკანონმდებლო აქტების რეალიზაციისათვის საქართველოში შესაბამისი საკანონმდებლო ბაზისა და სხვა საჭირო პირობების შექმნისათვის ხელშეწყობა, რისთვისაც საბჭო:

ა) საკანონმდებლო და აღმასრულებელი ხელისუფლების სტრუქ-ტურებთან თანამშრომლობის გზით ხელს უწყობს საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის მებრძოლ ვეტერანთა, დაღუპულთა და უგზო-უკვლოდ დაკარგულ მეომართა ოჯახების სოციალური და სამართლებრივი დაცვის სფეროში სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავებასა და განხორციელებას;

ბ) ამზადებს წინადადებებს საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის მებრძოლ ვეტერანთა, უგზო-უკვლოდ დაკარგულ პირთა დახმარების სოციალური პროგრამებისათვის;

გ) საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის მებრძოლ ვეტერანთა, დაღუპულთა და უგზო-უკვლოდ დაკარგულ პირთა ოჯახის წევრების სოციალურ-ეკონომიკური უფლებების დაცვის გაუმჯობესების მიზნით შეიმუშავებს რეკომენდაციებს და ამისათვის აქტიურად თანამშრომლობს შესაბამის უწყებებთან;

დ) იხილავს საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის მებრძოლ ვეტერანთა, უგზო-უკვლოდ დაკარგულ პირთა უფლებებისა და თავისუფლებების რეალიზაციის საკითხებს;

ე) ხელს უწყობს სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის მქონე შესაბამისი პროგრამების განხორციელებას.

2. საბჭოს საქმეების მიმართულების შესაბამისად იქმნება სამუშაო ჯგუფები, რომელთა თავმჯდომარეებს და მუშაობის რეგლამენტს ამტკიცებს საბჭო.

3. საბჭოს ინიციატივით კომისიებში სამუშაოდ შესაძლოა დამატებით მოწვეულ იქნენ კომპეტენტური სპეციალისტები და საზოგადოებრივი ორგანიზაციების წარმომადგენელი-ექსპერტები, რომლებიც საჭირო იქნებიან შესაბამისი საკითხების შესასწავლად და გადასაწყვეტად.

მუხლი III
საბჭოს უფლებამოსილებანი

1. საბჭო უფლებამოსილია განიხილოს საქართველოს ვეტერანთა სოციალური დაცვის პრობლემებთან დაკავშირებული საკითხები და თავისი კომპეტენციის ფარგლებში მოამზადოს და წარუდგინოს საქართველოს პრეზიდენტს შესაბამისი სამართლებრივი აქტები.

2. მოამზადოს საერთაშორისო ორგანიზაციების, საქართველოს პარლამენტის, დაინტერესებული მხარეებისა და საქართველოს მოსახლეობისადმი ინფორმაცია ომის ვეტერანთა შესახებ არსებული საქართველოს კანონებისა და სხვა შესაბამისი ნორმატიული აქტების რეალიზაციის საკითხებთან დაკავშირებით.

მუხლი IV
საბჭოს სტრუქტურა და შემადგენლობა

1. საბჭოს მუშაობაში მონაწილეობენ საქართველოს პარლამენტის, სახელმწიფო კანცელარიის, სამინისტროების, ვეტერანთა საზოგა-დოებრივი და საერთაშორისო ორგანიზაციების წარმომადგენლები.

2. საბჭოს სხდომები იმართება ორ თვეში ერთხელ საბჭოს თავმჯდომარის მოწვევით, სხდომა უფლებამოსილია მიიღოს გადაწყვეტილება, თუ მას ესწრება წევრთა ორი მესამედი; საბჭოს

საგანგებო რიგგარეშე სხდომის მოწვევის უფლება აქვს თავმჯდომარეს ან წევრთა ერთ მესამედს.

3. საბჭოს საქმიანობას ხელმძღვანელობს საბჭოს თავმჯდომარე, საბჭოს მდივანი და სამდივნოს კოორდინატორი უზრუნველყოფენ მიმდინარე საქმიანობას და სხდომების მომზადებას.

4. საბჭოს სხდომაზე გადაწყვეტილება მიიღება ღია კენჭისყრით, საბჭოს წევრთა ხმების უბრალო უმრავლესობით, რომელიც ფორმდება ოქმით საბჭოს თავმჯდომარისა და მდივნის ხელის მოწერით.

მუხლი V
საბჭოს საქმიანობის შეწყვეტა

საბჭოს საქმიანობის შეწყვეტა ხდება საქართველოს პრეზიდენტის ბრძანებულებით.

Итоговое Заявление

о встречах Президента Российской Федерации В. В. Путина и

Президента Грузии Э. А. Шеварднадзе

6-7 марта 2003 г. в г.Сочи состоялись рабочие встречи Президента Российской Федерации В. В. Путина и Президента Грузии Э. А. Шеварднадзе. В обсуждении ряда практических вопросов приняла участие делегация абхазской стороны во главе с Г. Л. Гагулия.

В ходе проведенных переговоров президенты двух стран обсудили вопросы дальнейшего развития двустороннего сотрудничества, полномасштабного урегулирования конфликта в Абхазии, Грузия, а также актуальные меж-дународные и региональные проблемы, представляющие взаимный интерес.

Была отмечена важность скорейшего завершения работы над подготовкой проекта большого «рамочного» Договора об основах дружественных отношений между Грузией и Российской Федерацией.

В ходе встреч подчеркивалась необходимость предпринять конкретные шаги, направленные на решение первоочередных проблем в сфере достойного возвращения беженцев и перемещенных лиц в условиях безопасности, экономической реабилитации зоны конфликта. В этом контексте было признано целесообразным сосредоточить усилия на следующих основных направлениях - возвращение беженцев и перемещенных лиц, в первую очередь, в Гальский район, открытие сквозного железнодорожного сообщения Сочи-Тбилиси, модернизация каскада «ИнгуриГЭС» и определение перспектив строительства других гидротехнических объектов в верховьях р.Ингури с привлечением при необходимости иностранного капитала. При этом имеется в виду, что открытие сквозного железнодорожного сообщения Сочи-Тбилиси будет осуществляться параллельно с возвращением беженцев и перемещенных лиц, в первую очередь, в Гальский район.

При договоренности сторон для реализации вышеперечисленных задач будут созданы соответствующие рабочие группы или комиссии. Указанные положения

основываются на ранее принятых решениях и рекомендациях международного сообщества.

Президенты Российской федерации и Грузии положительно оценили усилия по мирному, политическому урегулированию конфликта в Абхазии, Грузия, особо отметили в этом плане роль ООН и Совета Безопасности ООН.

Президенты высказали убеждение, что осуществление экономических проектов будет способствовать укреплению доверия между грузинской и абхазской сторонами, стабилизации обстановки, содействовать возобновлению переговоров по полномасштабному урегулированию конфликта.

Отдельно была обсуждена роль Коллективных миротворческих сил СНГ Приняв к сведению, что мандат КСПМ СНГ продлен до 30 июня 2003 г.. Президенты договорились о том, что в дальнейшем эти силы будут находиться в зоне конфликта до того времени, когда одна из сторон в конфликте выскажется за прекращение операции.

Президенты Российской Федерации и Грузии подтвердили готовность активизировать сотрудничество заинтересованных ведомств обеих стран в деле охраны Государственной границы.

Президенты высказали готовность продолжать и укреплять российско-грузинское сотрудничество в духе добрососедства, дружбы и взаимовыгодного партнерства.

Заявление для прессы Президента России В. В. Путина после встречи с Президентом Грузии Э. А. Шеварднадзе

Добрый день, уважаемые дамы и господа!

Прежде всего, хочу выразить удовлетворение итогами нашей сегодняшней встречи. Только что завершились переговоры с Президентом Грузии Эдуардом Амвросиевичем Шеварднадзе. Они были содержательными и весьма конструктивными.

Мы в эти дни - вчера и сегодня - как вы знаете, вели переговоры совместно с абхазскими представителями. Особое внимание было уделено урегулированию грузино-абхазского конфликта.

Хочу подчеркнуть, что позиция России остается здесь неизменной. Мы убеждены, что проблемы, разделяющие Тбилиси и Сухуми, должны решаться при сохранении территориальной целостности Грузии и обеспечении законных прав и интересов многонациональной Абхазии. По нашему общему мнению, одним из первоочередных шагов в процессе урегулирования должны стать обеспечение безопасного и достойного возвращения беженцев. На очереди и восстановление в зоне конфликта и экономической инфраструктуры. В этой связи принято решение сосредоточить наше внимание на трех основных направлениях: по возвращению беженцев, прежде всего в Гальский район, по организации железнодорожного сообщения Сочи-Тбилиси. Кроме того, получило поддержку предложение о модернизации комплекса “Ингури-ГЭС”.

Это и ряд других договоренностей отражены в итоговом заявлении, принятом нами только что.

Хочу особо отметить значение воссоединения общего экономического пространства. Жизнь показала, что реализация взаимовыгодных деловых

инициатив и проектов снижает уровень конфронтации, работает на экономическое развитие региона в целом, служит интересам людей, которые в нем живут. Убежден, что возобновление переговоров по полномасштабному урегулированию позволит снизить напряженность в зоне конфликта, в целом, окажет стабилизирующее влияние на обстановку на Кавказе.

Разумеется, в ходе сегодняшних переговоров мы обсудили и вопросы российско-грузинских отношений, обменялись мнениями по ключевым проблемам региональной и международной политики. В частности, речь шла о совместных усилиях России и Грузии по противодействию терроризму. За последнее время правоохранительные органы и спецслужбы наших стран накопили неплохой опыт антитеррористического взаимодействия. Мы намерены развивать сотрудничество на этом направлении в будущем.

Я проинформировал Эдуарда Амвросиевича о встрече с президентами Украины, Белоруссии и Казахстана, которая состоялась 23 февраля в Москве. Рассказал подробно о планах по интеграции всей экономики.

В заключение хотел бы еще раз выразить удовлетворение результатами состоявшихся встреч, и расчитываю на успешную реализацию всех достигнутых нами договоренностей.

г. Сочи
7 марта 2003 г.

Решение
Совета глав государств
Содружества Независимых Государств

от 22 марта 2003 г.

о продлении срока пребывания Коллектиных сил по поддержанию мира в зоне конфликта в Абхазии, Грузия

Совет глав государств Содружества Независимых Государств,

выражая крайнюю озабоченность нерешенностью проблем, порожденных конфликтом, создающих реальные предпосылки возникновения очагов опасности, угрожающих миру и стабильности в регионе,

вновь подтверждает территориальную целостность Грузии в пределах ее международно признанных границ,

отмечая при этом. что Абхазия является неотъемлемой составной частью Грузии,

вновь подчеркивая необходимость безопасного и достойного возвращения беженцев и вынужденно перемещенных лиц в места их прежнего проживания без каких-либо предварительных условий, с предоставлением дополнительных гарантии безопасности путем создания переходных смешанных административных органов управления под эгидой и при поддержке международных организаций и восстановления необходимой инфраструктуры для поддержания стабильности, подтверждая положения всех ранее принятых решений, направленных на урегулирование конфликта в Абхазии, Грузия, а в первую решения Совета глав государств СНГ от 19 января

1996 года о мерах по урегулированию конфликта в Абхазии, Грузия, подчеркивая необходимость международных гарантий (ООН и ОБСЕ) по невозобновлению военного противостояния между сторонами в конфликте с участием представителей Группы друзей Генерального секретаря ООН по урегулированию конфликта в Абхазии, Грузия, исходной, точкой которых должен явиться документ "Основные принципы разграничения конституционных полномочий между Тбилиси и Сухуми", рекомендоваинный Советом безопасности ООН,

решил:

1. Продлить срок пребывания и Мандат Коллективных сил по поддержанию мира в зоне конфликта в Абхазии, Грузия, до 30 июня 2003 года или до того времени, когда одна из сторон в конфликтах выскажется за прекращение операции.
2. Подтвердить Мандат Коллективных сил по поддержанию мира в Абхазии, Грузия с 1 января 2003 года до даты вступления в силу настоящего решения.
3. Министерствам иностранных дел Грузии и Российской Федерации с участием Штаба по координации военного сотрудничества государств - участников СНГ совместно с временной Оперативной рабочей группой Содружества Независимых Государств по урегулированию конфликта в Абхазии, Грузия и в сотрудничестве со Специальным представителем Генерального секретаря ООН по Грузии продолжить разработку вопросов 2002 года о пребывании Коллективных сил по поддержанию мира в зоне конфликта в Абхазии, Грузия.

Информацию о выводах и предложениях представить в установленном порядке на очередное заседание Совета глав государств СНГ.

4. Информировать Совет Безопасности ООН о данном Решении Совета глав государств Содруджества Независимых Государств.

Совершено на русском языке в порядке, установленном пунктом 5 правила 17 Правил процедуры Совета глав государств, Совета глав правительств, Совета министров иностранных дел и экономического совета Содружества Независимых Государств. Подлинный экземпляр хранится в исполнительном комитете Содружества Независимых Государств, который направит каждому государству-участнику Содружества Независимых Государств его заверенную копию.

За Азербайджанскую Республику За Республику Молдова
За Республику Армения За Российскую Федерацию
За Республику Беларусь За Республику Таджикистан
За Грузию За Туркменистан
За Республику Казахстан За Республику Узбекистан
За Киргизскую Республику За Украину

Сообщение для печати об итогах грузино-российских консультаций

24 марта 2003 г. в Министерстве иностранных дел Российской Федерации состоялись грузино-российские консультации по широкому спектру вопросов,

связанных с урегулированием конфликта в Абхазии, Грузия. С грузинской стороны во встрече принимали участие Секретарь Совета Национальной Безопасности Т. Джапаридзе, Министр по особым поручениям М. Какабадзе, заместитель Министра иностранных дел М. Антадзе, Посол Грузии в Российской Федерации З. Абашидзе, Посол по особым поручениям З.Канделаки, Посланник Посольства Грузии в Российской Федерации Т. Гамцемлидзе. С российской стороны - Специальный представитель Президента Российской Федерации по вопросам грузино-абхазского урегулирования статс-секретарь - Первый заместитель Министра иностранных дел В. В. Лощинин, Директор 4-ДСНГ МИД В. Гудев, заместитель Директора 4-ДСНГ МИД Ю. Цинговатов, сотрудник 4-го ДСНГ МИД С. Ганин.

Стороны подчеркнули особое значение итогов встречи Президентов Грузии и Российской Федерации в Сочи 6-7 марта 2003 года в контексте улучшения двусторонних отношений, в частности урегулирования конфликта в Абхазии, Грузия.

Положительно оценив итоги женевской встречи, состоявшейся 19-20 февраля с.г. и наметившей основные направления урегулирования конфликта в Абхазии, Грузия, стороны с удовлетворением отметили, что они в значительной мере нашли свое отражение в сочинских договоренностях Президентов Грузии и Российской Федерации. Грузинская сторона особо подчеркнула важность договоренности, достигнутой участниками женевской встречи, о создании комиссии по трем основным направлениям дальнейшего развития процесса урегулирования конфликта в Абхазии, Грузия. Грузинская сторона рассматривает сочинские соглашения, как реальную возможность осуществления женевских соглашений в части синхронизации процессов достойного возвращения беженцев и вынужденно перемещенных лиц в места их постоянного проживания в условиях безопасности и экономической реабилитации зоны конфликта, в частности, восстановления железнодорожного движения Сочи-Тбилиси, а также реконструкции Ингури ГЭС. Грузинская сторона вновь подтвердила значимость дальнейшего активного участия ООН, Совета Безопасности, Группы Друзей, ОБСЕ и других международных организаций в полномасштабном урегулировании конфликта в Абхазии, Грузия, подчеркнув при этом их особую роль. Отмечая важную роль России как посредника в процессе урегулирования конфликта в Абхазии, Грузия и активного члена Группы друзей Генерального секретаря ООН, Грузинская сторона подчеркнула необходимость дальнейшего развития грузино-российского сотрудничества в решении этой проблемы.

Придавая исключительное значение скорейшей реализации договоренностей на высшем уровне, грузинская сторона заявила о своей готовности начать работу по созданию необходимых механизмов для полномасштабного урегулирования конфликта в Абхазии, Грузия со всеми участниками мирного процесса, отметив при этом, что в Грузии уже сформированы соответствующие рабочие группы.

Разделяя подход Грузинской Стороны, российская сторона отметила, что в конце марта с.г. планирует завершить работу по созданию экспертных групп и подготовке соответствующих предложений для их дальнейшего рассмотрения. Вместе с тем, грузинская сторона выразила свою озабоченность неурегулированностью ряда вопросов, связанных, в том числе, с функционированием железнодорожного сообщения Сочи-Сухуми-Сочи, предоставлением российского гражданства жителям Абхазии, а также

неоднократными попытками придать легитимный характер представителям Сухумских властей, отметив при этом, что подобные односторонние действия вызывают негативную реакцию общественности Грузии и не содействуют развитию положительных тенденций в двусторонних отношениях, наметившихся в последнее время. Грузинская сторона выразила надежду, что российская сторона с пониманием отнесется к этим озобоченностям и примет соответствующие меры. Грузинская сторона подчеркнула, что придает особое значение развитию грузино-российского диалога по всему комплексу двусторонних отношений. С этой целью российской стороне было предложено активизировать совместную работу по тем направлениям сотрудничества, которые отвечают стратегическим интересам обеих стран и будут реально способствовать скорейшему решению накопившихся острых проблем.

Выразив поддержку позиции грузинской стороны, российская сторона предложила активизировать консультации между внешнеполитическими ведомствами двух стран. Было отмечено, что в ближайшее время стороны завершат работу над согласованием повестки дня межмидовских консультаций.

Департамент информации и связи с общественностью МИД Грузии.
25 марта 2003 года

საქართველოს პრეზიდენტის
ბ რ ძ ა ნ ე ბ უ ლ ე ბ ა

N 107 2003 წლის 28 მარტი ქ. თბილისი

საქართველოს სუბტროპიკული მეურნეობის სახელმწიფო ინსტიტუტის სტატუსისა და სახელწოდების შეცვლის შესახებ

უნიკალური პროფილის უმაღლესი სასწავლებლის - საქართველოს სუბტროპიკული მეურნეობის ინსტიტუტის მნიშვნელობიდან გამომდინარე და ქვეყნის ახალგაზრდობისათვის საუნივერსიტეტო განათლების მიღების ხელშეწყობის მიზნით:

1. საქართველოს სუბტროპიკული მეურნეობის სახელმწიფო ინსტიტუტს მიენიჭოს სახელმწიფო უნივერსიტეტის სტატუსი.

2. საქართველოს სუბტროპიკული მეურნეობის სახელმწიფო ინსტიტუტს ეწოდოს - „საქართველოს სუბტროპიკული მეურნეობის სახელმწიფო უნივერსიტეტი“.

3. საქართველოს განათლების სამინისტრომ (ა. კარტოზია), საქართველოს ფინანსთა სამინისტრომ (მ. გოგიაშვილი) და საქართველოს ეკონომიკის, მრეწველობისა და ვაჭრობის სამინისტრომ (გ. გაჩეჩილაძე) უზრუნველყონ ხელშემწყობ ღონისძიებათა გატარება აღნიშნული უმაღლესი სასწავლებლის საუნივერსიტეტო პროფილის სრულყოფისათვის.

ედუარდ შევარდნაძე

საქართველოს პარლამენტის
დ ა დ გ ე ნ ი ლ ე ბ ა

საქართველოს ტერიტრიული მთლიანობისათვის ბრძოლაში უგზო-უკვლოდ დაკარგულთა მოკვლევის დროებითი საპარლამენტო კომისიის უფლებამოსილების ვადის გაგრძელების შესახებ

საქართველოს პარლამენტი ადგენს:

საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის ბრძოლაში უგზო-უკვლოდ დაკარგულთა მოკვლევის დროებით საპარლამენტო კომისიას გაუგრძელდეს უფლებამოსილების ვადა 1999 წელს არჩეული საქართველოს პარლამენტის უფლებამოსილების შეწყვეტამდე.

საქართველოს პარლამენტის
თავმჯდომარე **_ნინო ბურჯანაძე_**

თბილისი,
2003 წლის 28 მარტი.
N 2060 – IIს

საქართველოს პრეზიდენტის
გ ა ნ კ ა რ გ უ ლ ე ბ ა

N 393 2003 წლის 8 აპრილი ქ. თბილისი

აფხაზეთიდან დევნილი ახალგაზრდების ექსპერიმენტული კინოჯგუფისათვის თანხის გამოყოფის შესახებ

დაკმაყოფილდეს აფხაზეთიდან დევნილი ახალგაზრდების ექსპერიმენტული კინოჯგუფის ხელმძღვანელობის თხოვნა და ჯგუფის წევრთა (12 კაცი) საუნივერსიტეტო განათლების მისაღებად საქართველოს ფინანსთა სამინისტრომ (მ. გოგიაშვილი) საქართველოს 2003 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტით გათვალისწინებული საქართველოს პრეზიდენტის ფონდიდან გამოყოს 12 (თორმეტი) ათასი ლარი.

ედუარდ შევარდნაძე

Сообщение для печати Министерства иностранных дел Грузии

8 апреля 2003 года в Министерстве иностранных дел Российской Федерации состоялись грузино-российские консультации по широкому спектру вопросов, связанных с урегулированием конфликта в Абхазии, Грузия. С российской стороны во встрече участвовали - Специальный представитель Президента Российской Федерации по вопросам грузино-абхазского урегулирования, статс-секретарь - Первый заместитель Министра иностранных дел В. Лощинин, Директор 4-ДСНГ МИД В. Гудев, Посол по особым поручениям В. Колотуша. С грузинской стороны во встрече принимали участие Заместитель министра иностранных дел М. Антадзе, Посол Грузии в Российской Федерации З. Абашидзе. Российская сторона сообщила, что в целях реализации Итогового Заявления о встречах Президентов Российской Федерации и Грузии 7 марта 2003 года в Сочи, решением Правительства Российской Федерации назначены руководители рабочих групп по вопросам возобновления сквозного железнодорожного сообщения через Абхазию, Грузия, по модернизации каскада "Ингури - ГЭС", по вопросам возвращения беженцев в первую очередь в Гальский район. Грузинской стороне была передана соответствующая нота МИД Российской Федарации. Выразив готовность начать соответствующую работу, российская сторона предложила организовать встречи российско-грузинских рабочих групп в ближайшее время. грузинская сторона заявила о своей готовности приступить к работе, подчеркнув при этом, что в ходе двусторонних встреч могут быть обсуждены лишь вопросы организационно-технического характера. Вместе с тем, грузинская сторона вновь подтвердила необходимость скорейшего начала процесса по реализации договоренностей, достигнутых 19-20 февраля 2003 года в Женеве.

9 апреля 2003 года

Сообщение для печати Министерства иностранных дел Грузии

8 апреля 2003 года МИД Российской Федерации распространил Сообщение для печати о встрече Специального представителя Президента Российской Федерации по вопросам грузино-абхазского урегулирования, статс-секретаря - первого заместителя Министра иностранных дел В. В. Лощинина с заместителем Министра иностранных дел Грузии М. Г. Антадзе. Грузинская сторона считает необходимым отметить, что данный документ содержит принципиальную неточность, которая касается итогов встреч Президентов Российской Федерации и Грузии 6-7 марта 2003 года в г. Сочи. В Сообщении, в частности, указывается на якобы достигнутую договоренность о создании рабочей группы по возобновлению железнодорожного сообщения Сочи-Сухуми, что не соответствует действительности. Считаем необходимым напомнить, что в Итоговом заявлении Президентов речь идет об открытии "сквозного железнодорожного сообщения Сочи-Тбилиси", которое "будет осуществляться параллельно с возвращением беженцев и перемещенных лиц, в первую очередь, в Гальский район". Грузинская сторона вновь заявляет, что восстановление сквозного железнодорожного сообщения будет возможно лишь при условии осуществления реальных шагов, направленных на достойное возвращение беженцев и перемещенных лиц в условиях безопасности в места их постоянного проживания в Абхазии, Грузия, в первую очередь, в Гальский район. Вместе с тем, грузинская сторона выражает

крайнюю озабоченность по поводу односторонних действий российской стороны с целью легализовать функционирование железнодорожного сообщения Сочи-Сухуми. Совершенно очевидно, что эти и подобные им действия российской стороны не только противоречат известным решениям СГГ СНГ и создают дополнительные препятствия на пути урегулирования конфликта в Абхазии, Грузия, но и негативно сказываются на грузино-российских отношениях в целом.

9 апреля 2003 года

Выступление представителя США Стивена Миникеса на заседании Постоянного Совета ОБСЕ

США выражают удовлетворение продолжением конструктивного диалога между Президентом Грузии Эдуардом Шеварднадзе и российским Президентом Владимиром Путиным и призывают власти двух стран "сде-лать все возможное, чтобы развить и укрепить проявленную их руководителями добрую волю", - заявил американский дипломат Стивен М. Миникес.

Миникес, занимающий пост представителя США в Организации по безопасности и сотрудничеству в Европе (ОБСЕ], недавно посетил Грузию вместе с представителями других государств в ОБСЕ. Выступая на заседании Постоянного совета ОБСЕ в Вене 10 апреля. Миникес остановился на кон-фликтах в Южной Осетии и Абхазии, проблемах безопасности границ и предстоящих в октябре выборах в грузинский парламент,

В своем выступлении Стивен Миникес, в частности, сказал:

У нас состоялась очень хорошая беседа с Президентом Шеварднадзе. Надеюсь, что выражу мнение участников в этой дискуссии, адресуя ответные слова благодарности Президенту за то, что он смог уделить так много времени встрече с нами.

США полностью поддерживают усилия ОБСЕ и других посредников в поисках урегулирования конфликта в Южной Осетии. США призывают соответствующие стороны и посредников развить уже достигнутый прогресс и продолжить поиск взаимоприемлемого и всеобъемлющего политического урегулирования с соблюдением суверенитета и территориальной целостности Грузии.

Что касается Абхазии, США как член группы "Друзей Генерального секретаря ООН" привержены женевскому процессу, в том числе представленным в Женеве 19-20 февраля 2003 г. рекомендациям. Мы полностью поддерживаем усилия посла Тальявини и ее предшественников, включая присутствующих здесь наших послов Бодена и Боты, в деле посредничества между сторонами на основе документа "Основные принципы разграничения компетенции между Тбилиси и Сухуми".

Выражаем удовлетворение в связи с продолжением конструктивного диалога между президентами Путиным и Шеварднадзе, в том числе на их недавней встрече в Сочи. Мы призываем власти двух стран сделать все возможное, чтобы развить и укрепить проявленную их руководителями добрую волю.

Наконец, присоединяюсь к греческому коллеге в призыве к грузинским властям предпринять все возможное для обеспечения того, чтобы парламентские

выборы в октябре 2003 г. соответствовали требованиям ОБСЕ к проведению выборов. США рассматривают демократию как неотъемлемую часть безопасности. Парламентские выборы представляют собой возможность сделать еще один шаг вперед в демократизации и укреплении стабильности...

г. Вена
10 апреля 2003 г.

Постановление Госудсрственной Думы Федерального Собрания Российской Федерации

О заявлении Государственной Думы Федерального Собрания Российской Федерации "О Соглашении о сотрудничестве в сфере обороны между правительствами Грузии и США"

Государственная Дума Федерального Собрания Российской Федерации п о с т а н о в л я е т:

1. Принять заявление Государственной Думы Федерального Собрания Российской Федерации "О Соглашении о сотрудничестве в сфере обороны между правительствами Грузии и США".
2. Направить настоящее Постановление и указанное Заявление Президенту Российской Федерации В. В. Путину, в Правительство Российской Федерации, Парламент Грузии.
3. Направить настоящее Постановление и указанное Заявление в "Парламентскую газету" для официального опубликования.
4. Настоящее Постановление вступает в силу со дня его принятия.

Председатель Государственной Думы
Федерального Собрания
Российской Федерации Г. Н. Селезнев

Москва
16 апреля 2003 года
N 3889-III ГД

Москва 16 апреля 2003 N 3889-III ГД

Заявление Государственной Думы Федерального Собрания Российской Федерации

О Соглашении о сотрудничестве в сфере обороны между правительствами Грузии и США

Депутаты Государственной Думы Федерального Собрания Российской Федерации с глубокой обеспокоенностью восприняли заключение Соглашения о

сотрудничестве в сфере обороны между правительствами Грузии и США и рассматривают его как акт, противоречащий духу добрососедства и сотрудничества между Российской Федерацией и Грузией. Указанное Соглашение явно превышает потребности американо-грузинской программы "Обучи и оснасти" по подготовке антитеррористических подразделений и направлено на дальнейшее наращивание американского военного присутствия в Закавказье. По сути, речь идет о создании договорно-правовой базы для возможного размещения вооруженных сил США на территории Грузии.

Соглашение о сотрудничестве в сфере обороны между правительствами Грузии и США предусматривает неограниченный и безвизовый въезд в Грузию американских военнослужащих. Особую тревогу вызывает предоставление американским военнослужащим права по первому требованию командования вооруженных сил США беспрепятственного пересечения границ Грузии, размещения на территории Грузии американской военной техники, вооружений, транспорта и грузов и их свободного перемещения.

Согласно указанному Соглашению американские военнослужащие получают исключительные права и полномочия и пользуются на территории Грузии привилегиями и иммунитетами административных и технических сотрудников Посольства Соединенных Штатов Америки в Грузии. Таким образом, руководство Грузии практически снимает с себя ответственность за осуществление контроля за действиями американского воинского контингента и открывает прямой путь к ускоренному вступлению Грузии в НАТО.

Военнослужащие Российской Федерации, проходящие службу на российских военных базах в Грузии, подобных прав никогда не имели и не имеют в настоящее время. Это обстоятельство ставит Россию и США в неравные правовые условия, а также будет препятствовать проведению совместных антитеррористических операций в Закавказье.

В сложившейся ситуации нельзя исключать возможность наращивания американского военного присутствия и неограниченного использования сил и средств вооруженных сил США на территории Грузии, в том числе для решения проблем, связанных с конфликтами в Абхазии и Южной Осетии, силовыми методами. Важно, чтобы и с американской, и с грузинской стороны последовали бы, по крайней мере, политические заверения в том, что при решении указанных проблем силовые методы не будут применяться.

По мнению депутатов Государственной Думы, в случае, если Соглашение о сотрудничестве в сфере обороны между правительствами Грузии и США не будет сбалансировано соответствующими действиями Грузии в отношении Российской Федерации, оно может серьезно нарушить баланс сил в Закавказье и создаст угрозу международной безопасности, в первую очередь угрозу безопасности России.

Депутаты Государственной Думы напоминают об обязательствах, взятых на себя Грузией по Договору об обычных вооруженных силах в Европе от 19 ноября 1990 года (ДОВСЕ), прежде всего в части размещения на территории Грузии ограничиваемых ДОВСЕ вооружений и техники, и о Заявлении Совета НАТО от 8 декабря 1998 года, в котором содержится обязательство государств - членов Организации Североатлантического договора проявлять сдержанность при размещении своих обычных вооруженных сил на территориях государств - участников ДОВСЕ.

Депутаты Государственной Думы отмечают необходимость скорейшей ратификации Соглашения об адаптации Договора об обычных вооруженных силах в Европе всеми государствами, подписавшими данное Соглашение.

Государственная Дума расценивает заключение Соглашения о сотрудничестве в сфере обороны между правительствами Грузии и США, в соответствии с которым США предоставляется возможность беспрепятственно размещать вблизи Государственной границы Российской Федерации американский воинский контингент, военную технику и вооружения, как недружественный шаг, не соответствующий добрососедским отношениям и способный привести к обострению обстановки вокруг российских военных баз в Грузии.

Депутаты Государственной Думы убеждены, что Соглашение о сотрудничестве в сфере обороны между правительствами Грузии и США противоречит духу готовящегося к подписанию Договора между Российской Федерацией и Грузией о дружбе, добрососедстве, сотрудничестве и взаимной безопасности и что заключение указанного Соглашения ставит под сомнение искренность намерений Грузии сохранить добрососедские отношения с Россией.

Закавказье является исключительно важным с точки зрения интересов безопасности Российской Федерации регионом, и любое повышение напряженности в этом регионе вызывает у России серьезное беспокойство.

Учитывая вышеизложенное и исходя из стратегических интересов Российской Федерации, Государственная Дума заявляет о недопустимости совершения руководством Грузии шагов, нарушающих сложившийся в Закавказье баланс сил и противоречащих добрососедскому характеру российско-грузинских отношений.

г. Москва
16 апреля 2003 года

Заявление
Министерства иностранных дел Грузии

16 апреля 2003 года Государственной Думой Российской Федерации было принято заявление “О Соглашении о сотрудничестве в сфере обороны между правительствами Грузии и США”, в соответствии с которыми крайне негативно оценено сотрудничество Грузии и США в сфере обороны.

Вызывает недоумение неадекватность реакции Государственной Думы Российской Федерации на шаги соседнего суверенного государства по развитию военного сотрудничества с государством-союзником по антитеррористической коалиции.

Попытка усмотреть в соглашении “О сотрудничестве в сфере обороны между правительствами Грузии и США” угрозу безопасности и стратегических интересов Российской Федерации лишены всяких оснований.

Увязка данного Соглашения с якобы существующими нарушениями требований ДОВСЕ со стороны Грузии не видерживает никакой критики. Касательно необходимости скорейщей ратификации адаптировонного ДОВСЕ, хочется еше напомнить принципиальную позицию по данному вопросу не

только Грузии, но и большинства государств-участников ДОВСЕ, что ратификация возможна при полном выполнении Стамбульских договоренностей, невыполнение которых российской стороной и является единственным препятствием вступлению в силу адаптированного ДОВСЕ.

Не может не вызвать озабоченность грузинской стороны, что в заявлении Госдумы РФ ясно прослеживается попытка использовать нынешнюю сложную международную обстановку с целью политического давления на Грузию и демонстративной поддержки сепаратистских режимов в Цхинвальском регионе и Абхазии, Грузия.

МИД Грузии расценивает Заявление Госдумы Российской Федерации как попытку вмешательства во внутренние дела Грузии, что может повлечь за собой лищь урон процессу нормализации грузино-российских отношений, наметившихся в последнее время.

Тбилиси,
16 апреля 2003 года

Заявление
Министерства иностранных дел Грузии

В последнее время были приняты определённые меры с точки зрения активизации процесса мирного урегулирования конфликта в Абхазии. В частности, как известно. 19-20 февраля 2003 года в Женеве состоялась встреча представителей группы стран-друзеи Генерального секретаря ООН под Председательством заместителя Генерального секретаря ООН господина Гиено, в присутствии специального представителя Генерального секретаря ООН госпожи Тальявини. На встрече определены основные направления и формат политического урегулирования, возвращения беженцев, создания для них условии безопасности и надежных основ сбалансированного введения в действие механизмов стимулирования экономического развития Абхазии. Разработаны рекомендации в связи с созданием в этом направлении тематических рабочих групп.

6-7 марта 2003 года в Сочи президенты Грузии Российской Федерации договорились о необходимости предпринять конкретные шаги, цель которых состоит прежде всего, в решений таких проблем, как достойное возвращение в условиях безопасности беженцев и насильственно перемещенных лиц параллельно с процессом восстановления сквозного железнодорожного сообщения Сочи-Тбилиси, а также экономической реабилитаце зоны конфликта. Согласно достигнутым соглашениям, стороны создали соответствующие рабочие группы для предварительного согласования и определения организационно-технических вопросов на двусторонней основе.

С грузинской стороны руководителем рабочей группы, связанной с вопросами восстановления сквозного железнодорожного сообщения Сочи-Тбилиси, назначен первый заместитель министра транспорта и коммуникаций Грузии Георгий Нижарадзе, руководителем рабочей группы реабилитации каскада ИнгуриГЭС - заместитель министра топлива и энергетики Грузии Нугзар Уплисашвили, рабочую группу по вопросам

возвращения беженцев в Абхазию до назначения её руководителя временно возглавит заместитель министра нностранных дел Грузии Мераб Антадзе.

Координацию работы рабочих групп грузинской стороны будет осуществлять министр по особым делам Грузии Малхаз Кякабадзе.

Уже состоялась первая встреча рабочей группы реабилитации каскада ИнгуриГЭС. Грузинская сторона выражает надежду, то в ближайшем будуем состоятся также встречи рабочих групп в целях рассмотрения организационно-технических вопросов в связи с восстановлением сквозного железнодорожного сообщения Сочи-Тбилиси и возвращения беженцев в Абхазию.

Вместе с тем, грузинская сторона уверена, что разработка общих подходов Грузии и России, как содействующей стороны, будет способствовать быстрой реализации достигнутых в Женеве 19-20 февраля 2003 года соглашений и сделает в ближайшем будущем возможным начало работы тематических групп при участии представителей всех международных объединений.

Грузинская сторона ожидает также от специального представителя Генерального секретаря ООН по вопросам безопасности и других участников встречи конкретные предложения, прежде всего, по политическим вопросам и гарантиям безопасности для имплементации рекомендаций женевской встречи считая необходимым рассмотрение итогов работ, проделанных в связи со всем комплексом вышеуказанных вопросов, в июне 2003 года на очередной и встрече представителей группы друзей Генерального секретаря ООН.

Грузинская сторона вновь подтверждает верность мирному решению конфликта в Абхазии, Грузия, и убеждена, что реализация принятых 19-20 февраля 2003 года на женевской встрече рекомендации будет способствовать достижению реального прогресса в процессе полномасштабного урегулирования конфликта.

г.Тбилиси,
18 апреля 2003 года

საქართველოს პარლამენტის
დ ა დ გ ე ნ ი ლ ე ბ ა

აფხაზეთის პრობლემებთან დაკავშირებული საქართველოს პარლამენტის დროებითი კომისიის შემადგენლობაში ცვლილებების შეტანის თაობაზე

საქართველოს პარლამენტი ადგენს:

აფხაზეთის პრობლემებთან დაკავშირებული საქართველოს პარლამენტის დროებითი კომისიის შემადგენლობიდან გამოყვანილ იქნეს გრიგოლ ჯოჯუა, ხოლო შეყვანილ იქნეს ჯანსუღ ეზუგბაია.

საქართველოს პარლამენტის
თავმჯდომარე *ნინო ბურჯანაძე*

თბილისი,
2003 წლის 22 აპრილი
N 2093 - IIს

საქართველოს პარლამენტის
დ ა დ გ ე ნ ი ლ ე ბ ა

აფხაზეთის პრობლემებთან დაკავშირებული საქართველოს პარლამენტის დროებითი კომისიის შემადგენლობაში ცვლილებების შეტანის თაობაზე

საქართველოს პარლამენტი ადგენს:

1. ¨აფხაზეთის პრობლემებთან დაკავშირებული საქართველოს პარლამენტის დროებითი კომისიის შექმნის შესახებ¨ საქართველოს პარლამენტის 1999 წლის 10 დეკემბრის N 78 დადგენილების მე-4 პუნქტი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით ¨4. კომისიმის შემადგენლობა განისაზღვაროს 19 წევრით.¨

2. ¨აფხაზეთის პრობლემებთან დაკავშირებული საქართველოს პარლამენტის დროებითი კომისიის შემადგენლობის სახებ¨ საქართველოს პარლამენტის 1999 წლის 28 დეკემბრის N 114 დადგენილებაში შეტანილ იქნეს შემდეგი ცვლილებები დროებითი კომისიის შემადგენლობიდან გამოყვანილ იქნენ ირაკლი ბათიაშვილი, ზვიად მუკბანიანი და კონსტანტინე კემულარია, ხოლო შეყვანილ იქნენ გურამ შარაძე, ზაქარია ქუცნაშვილი, როლანდ მგალობლიშვილი და გრიგოლ (გოჩა) ჯოჯუა.

საქართველოს პარლამენტის
თავმჯდომარე *ნინო ბურჯანაძე*

თბილისი,
2003 წლის 7 მაისი.
N 2235-IIს

Протокол
совещания по вопросам реабилитации объектов электронергетики

Ингури ГЭС 16 мая 2003 г.

Участвовали:

Со стороны ОАО РАО «ЕЭС России»:
Раппопорт А.Н. - Заместитель Председателя Правления ОАО РАО «ЕЭС России»
Шаров Ю.В. - Начальник Департамента экспорта ОАО РАО «ЕЭС России»
Дод Е.В. - Генеральный директор ЗАО «ИНТЕР РАО ЕЭС»
Волков Д.Е. - Ведущий специалист Департамента экспорта ОАО РАО «ЕЭС России»

Со стороны Министерства энергетики России:

Яновский А.Б. - Заместитель министра энергетики
Тернюк А.М. - Заместитель начальника Департамента

Со стороны Министерства топлива и энергетики Грузни:

Мирцхулава Д.Ц. - Министр топлива и энергетики
Миминашвили М.А.- Главный инженер проекта каскада Ингури ГЭС
Эмхвари Н.Д. - Главный инженер института «Гидропроект» г. Тбилиси
Майсурадзе Ш.А. - Генеральный директор «ГрузРосэнерго»

Со стороны Абхазии:

Багапш С.В. - Генеральный директор ГК «Черноморэнерго»
Джинджолия Х.С. - 1-ый заместитель Генерального директора ГК «Черноморэнерго»

Отметили:

1. В соответствии с программой посещения энергообъектов делегация ОАО РАО «ЕЭС России» осмотрела основные узлы и сооружения Ингури ГЭС, ПГЭС-1, Сухум ГЭС и ряд объектов предприятия высоковольтных сетей.
2. Необходимо проведение реабилитационно-восстановительных работ по Ингури ГЭС и Перепадным ГЭС.
3. Министерство топлива и энергетики Грузии, совместно с ГК «Черноморэнерго» и при участии ОАО РАО «ЕЭС России» разрабатывают необходимый комплекс проектных, ремонтных, монтажных и пуско-наладочных работ, включая поставку оборудования, запчастей и материалов, обеспечивающий ввод в эксплуатацию объектов на заданных параметрах.

Решили:

1. Разработать и утвердить бизнес-план реабилитационно-восстановительных работ по Перепадным и Сухум ГЭС, а так же высоковольтным линиям электропередачи, *Ответственные;* Министерство топлива и энергетики Грузни, ГК «Черноморэнерго», ОАО РАО «ЕЭС России». *Срок:* июль 2003 г.

2. Определить источники и механизмы сбыта электроэнергии, производимой на данных энергообъектах. *Ответственные:* Министерство топлива и энергетики Грузии, ГК «Черноморэнерго». *Срок:* июль 2003 г.

3. В качестве первого этапа реализации бизнес-плана, для привлечения инвестиций, проведения реабилитационно-восстановительных работ и последующей эксплуатации на условиях долгосрочной аренды Перепадных и Сухум ГЭС, стороны учреждают специальное предприятие.
   Ответственные: Министерство топлива и энергетики Грузии, ГК «Черноморэнерго», ОАО РАО «ЕЭС России». *Срок:* август 2003 г.

4. Заключить все необходимые соглашения между сторонами и созданным специальным предприятием на срок от 25 лет на условиях ВООТ (строительство (восстановление), временная собственность, управление,

передача). *Ответственные:* Министерство топлива и энергетики Грузии и ГК «Черноморэнерго». Срок: август 2003 г.

5. Для совместной эксплуатации Ингури ГЭС, Министерство топлива и энергетики Грузии и ГК «Черноморэнерго» рассмотрят возможность привлечения ОАО РАО «ЕЭС России». *Ответственные:* Министерство топлива и энергетики Грузии и ГК «Черноморэнерго». *Срок:* июнь 2003 г.

Подписи участников

Заместитель Министр топлива Генеральный директор
Председателя Правления и энергетики Грузии ГП «Черноморэнерго»
ОАО РАО «ЕЭС России»
А. Н. Раппопорт Д. Ц. Мирцхулава С. В. Багапш

Информация
о первом заседании рабочей группы по вопросам восстановления железнодорожного сообщения Сочи -Тбилиси

29 мая 2003 года в Министерстве путей сообщения Российской Федерации состоялось первое заседание рабочей группы по вопросам восстановления железнодорожного сообщения Сочи-Тбилиси (Список участников прилагается).

Руководитель Российской части рабочей группы, заместитель Министра путей сообщения Российской Федерации В. Сазонов подчеркнул, что для реализации договоренностей Президентов Российской Федерации и Грузии от 6-7 марта 2003 года необходимо определить круг первоочередных задач по восстановлению железнодорожного сообщения, направления работ и их временные рамки.

Г-н Сазонов ознакомил делегацию Грузии с некоторыми подходами российской стороны к указанным вопросам. Согласно им, на первом этапе необходимо:

создать совместные группы для проведения инженерно-геологического обследования участка

По мнению г-на Сазонова, ряд российских специализированных учреждений готовы начать предварительные оценочные работы и приступить к разработке конкретных планов реализации обследования участка на основе архивных .материалов, которые имеются у российской стороны. Он считает, что указанные работы должны начаться со станции «Весёлое», т.к. именно в этом районе находится соответствующая материально-техническая база российской стороны..

определить объемы финансирования и найти источники финансирования проекта

По мнению г-на Сазонова, на первом этапе работ можно было бы использовать бюджетные средства. Однако, создание Консорциума, представ-ляется ему более приемлемым вариантом решения данного вопроса. Он считает, что участниками Консорциума могли бы стать российская, грузинская, абхазская и армянская стороны. При этом необходимо отметить, что, по его мнению, создание Консорциума снимет «весьма важный организационно-правовой вопрос».

Поясняя свою мысль, он отметил, что деятельность Консорциума должна определяться «правовым пространством» той территории, на которой он функционирует. «Этой территорией является Грузия», - подчеркнул он.

обучить и организовать стажировку персонала

По мнению г-на Сазонова, подобная необходимость вызвана острой нехваткой квалифицированных специалистов в Абхазии. При этом он отметил, что российские строительные бригады из Северного Кавказа «уже стучатся в дверь» и готовы приступить к работе.

решить вопросы обеспечения безопасности

По мнению г-на Сазонова, серьезную обеспокоенность вызывает информация о наличии на территории Абхазии заминированных участков, в том числе и на железной дороге. В связи с этим, он высказался за привлечение военных специалистов для решения указанной проблемы. Г-н Сазонов не исключил возможность того, что российская сторона обратиться за помощью к ООН.

Руководитель Грузинской части рабочей группы, первый заместитель Министра транспорта и коммуникаций Грузии Г. Нижарадзе обозначил ряд принципиальных подходов грузинской стороны к обсуждаемой теме и высказал свои соображения в отношении российских предложений:

восстановление железнодорожного сообщения Сочи-Тбилиси должно осуществляться параллельно с возвращением беженцев и перемещенных лиц в места постоянного проживания в Абхазии, Грузия;

функционирование железнодорожного сообщения Сочи-Сухуми является грубым нарушением двусторонних и международных обязательств со стороны Российской Федерации;

подключение абхазской стороны к работе рабочей группы будет возможно только после того, как грузинская и российская стороны четко определят круг вопросов, связанных с восстановлением железнодорожного сообщения и согласуют план конкретных шагов по их реализации;

позиция грузинской стороны в отношении отправной точки начала восстановительных работ **отличается от российской**. Суть ее заключается в том, что **указанные работы необходимо начать с восточного направления участка. Такой подход логичен и соответствует принципу параллельности прогресса возвращения беженцев и перемещенных лиц в места постоянного проживания в Абхазии, Грузия;**

идея создания Консорциума совпадает с подходом грузинской стороны и является интересной. Однако, **грузинская сторона считает, что в Консорциуме должны участвовать все заинтересованные государства, список которых шире, чем предложенный российской стороной формат, а также международные финансовые структуры:**

грузинская сторона располагает соответствующими возможностями (техническими и людскими) для активного участия в восстановительных работах;

вопросы разминирования и обеспечения гарантированной безопасности персонала требуют тщательной проработки.

В ходе заседания **г-н Колотуша подчеркнул готовность российской стороны активно участвовать в работе рабочей группы по вопросам возвращения беженцев и перемещенных лиц в места постоянного проживания в Абхазии, Грузия, в первую очередь, в Гальский район.** При этом он отметил, что первое заседание указанной рабочей группы, которое было запланировано на середину мая с.г., не состоялось из-за причин, не зависящих от российской стороны.

В конце заседания г-н Нижарадзе обратился с просьбой к российской стороне предоставить свои предложения в письменном виде и предложил провести очередное заседание рабочей группы в Тбилиси, в период с 22 по 25 июня 2003 года. Предложение грузинской стороны было принято.

30 мая с.г. г-н Сазонов передал г-ну Нижарадзе «уточненный и более развернутый» план российской стороны о порядке проведения обследовательских работ (Прилагается).

Министерство путей сообщения Российской Федерации

«30» мая 2003 г. *№* ***ЦИД 71/10***

Руководителю грузинской части рабочей группы по вопросам возобновления сквозного железнодорожного сообщения Сочи-Тбилиси, Первому заместителю Министра транспорта и коммуникаций Грузии Г. Д. Нижарадзе

Уважаемый Георгий Джумберович,

В соответствии с договоренностями, достигнутыми президентами Российской Федерации и Грузии в ходе встречи 7 марта 2003 года в г. Сочи, направляю Вам на рассмотрение предложения российской части рабочей группы по возобновлению сквозного железнодорожного сообщения Сочи-Тбилиси.

Учитывая значимость проводимой работы в данном направлении, считаем необходимым в самые ближайшие сроки на совместном заседании рабочей-группы рассмотреть вопрос о формировании совместной группы на уровне специалистов по обследованию железнодорожной линии Веселое (Россия)-Самтредия (Грузия) и определить условия финансирования ее работы.

Полагаем, что результаты деятельности совместной группы должны быть положены в основу технико-экономического обоснования восстановления указанной железнодорожной линии.

Считаем необходимым отметить, что начало деятельности упомянутой совместной группы, при соблюдении достигнутых договоренностей, будет способствовать скорейшему достижению цели, поставленной перед нами руководителями наших государств - возобновлению прямого железнодорожного сообщения между Россией и Грузией.

Предложение российской части рабочей группы о порядке проведения обследовательских работ на 2 листах прилагается.

С уважением,

Руководитель российской части рабочей

группы по вопросам возобновления сквозного железнодорожного сообщения Сочи-Тбилиси, Заместитель Министра В. Н. Сазонов

Проект

Порядок проведения обследовательских работ

В целях реализации договорённостей, принятых Президентами Российской Федерации и Грузии о восстановлении железнодорожного сообщения по линии Весёлое (Россия) - Самтредия (Грузия) предлагается следующий план обследования указанной линии и дальнейших действий по её восстановлению.

1. Организационные вопросы по проведению обследовательских работ.

- Разрешение на проведение обследовательских работ на территории Абхазии, Грузия;
- Обеспечение безопасности участников обследования, включая решения вопросов разминирования местности и объектов обследования в полосе отвода;
- Решение вопроса финансирования проведения обследовательских работ;
- Формирование состава совместных рабочих групп по обследованию линии;
- Согласование схемы и календарного плана проведения совместных обследовательских работ;
- Определение объёмов перевозок по восстанавливаемой линии.

2. План обследования железнодорожной линии Весёлое (Россия) - Самтредия (Грузия).

Обследование предлагается осуществить по следующим разделам:

- Путевое хозяйство - действительное состояние верхнего строения пути, искусственных сооружений: труб, мостов, тоннелей и подпорных стенок, земляного полотна. Наличие системы ведения путевого хозяйства;
- Станции - их фактическое состояние, наличие станционных обустройств, пассажирских устройств, электроснабжения, устройств СЦБ и связи;
- Состояние тяговых подстанций, контактной сети и внешнего высоковольтного электроснабжения;
- Организация тягового обслуживания, участки обращения подвижного состава и их протяжённость, плечи работы локомотивных бригад. Состояние деповского, локомотивного и вагонного хозяйств, пунктов технического осмотра вагонов;
- Наличие и состояние подвижного состава;
- Состояние грузового хозяйства.

Представляется целесообразным представление Грузинской Стороной существующих материалов по указанной линии для проведения предварительной оценки и разработки конкретных планов реализации обследования.

Обследование линии предлагается выполнить в период с июля по сентябрь 2003 года. Обработку материалов и выдачу рекомендаций осуществить в октябре-ноябре 2003 года.

3. Состав обследовательской бригады. (В состав обследовательской бригады представляется целесообразным привлечение специалистов Российских железных дорог, Грузинской железной дороги и Абхазии, Грузия).

В зависимости от схемы организации обследования:

- Специалисты рабочих групп базируются в населенных пунктах. Выезд на участки обследования осуществляется на машинах и дрезинах;
- Организуются поезда для проведения обследовательских работ, транспортировки спецтехники и проживания специалистов;
- Состав специалистов с российской стороны до 20 человек.
- Охрана специалистов, работающих на линии.

4. Необходимые работы, предусмотренные при проведении обследовательских работ.

- Оценка полноты, достоверности и степени пригодности имеющихся материалов;
- Топографо-геодезические работы;
- Инженерно-геологические работы;
- Объёмы работ;
- Камеральная обработка полевых материалов;
- Технический контроль и приёмка работ.

Список участников первого заседания рабочей группы по вопросам возобновления железнодорожного сообщения Сочи-Тбилиси

Москва, 30 мая 2003 г

<u>С российской стороны:</u>

Сазонов Владимир Николаевич руководитель Российской части рабочей группы, заместитель Министра путей сообщения Российской Федерации

Грибанов Алексей Владимирович начальник Управления международного сотрудничества "ФГУП «Дирекция железных дорог МПС России»

Колотуша Василий Иванович Посол по особым поручениям, представитель МИД России по урегулированию грузино-абхазского конфликта

Чепурин Александр Васильевич заместитель руководителя департамента МИД России

Пехтерев Федор Степанович директор Государственного института технико-экономических изысканий и проектирования железнодорожного транспорта ГИПРОТРАНСТЭИ

Посохин Владимир Семенович начальник отдела МИД России

Сергиенко Владимир Федорович начальник отдела железнодорожного транспорта Минэкономразвития России

Андреев Сергей Александрович главный специалист Управления международного сотрудничества ФГУП «Дирекция железных дорог МПС России»

С грузинской стороны:

Нижарадзе Георгий Джумберович руководитель Грузинской части рабочей группы, первый заместитель Министра транспорта и коммуникаций Грузии

Донадзе Тенгиз Зурабович главный инженер ООО «Железная дорога Грузии»

Хунтуа Зураб Шалович заместитель Посла Грузии в Российской Федерации

Каджая Георгий Георгиевич советник Посольства Грузии в Российской Федерации

От Организации Объединенных Наций:

Сташевский Мариам - политический советник Миссии ООН в Грузии

საქართველოს პარლამენტის
დ ა დ გ ე ნ ი ლ ე ბ ა

იძულებით გადაადგილებულ პირთა-დევნილთა დროებით საცხოვრებელი ფართობით უზრუნველყოფის შესახებ

იძულებით გადაადგილებულ პირთა-დევნილთა საკუთარ სახლებში დაბრუნების პროცესი მეტისმეტად გაჭიანურდა. აღნიშნულმა გარემოებამ უკიდურესად გაამწვავა ამჟამინდელი განსახლების ადგილებზე დროებითი საცხოვრებელი ფართობით მათი უზრუნველყოფის პრობლემა, რაც აიძულებს დევნილებს, განსაკუთრებით - მრავალშვილიან და ახალშექმნილ ოჯახებს, თვითნებურად დაიკავონ სახელმწიფო თუ უწყებრივ დაქვემდებარებაში მყოფი შენობები. 1998 წლიდან მხოლოდ ქ. თბილისში 177 შენობაში შეჭრის ფაქტი მოხდა. აქედან 68 დევნილებმა დღემდე

შეინარჩუნეს; დანარჩენი შენობიდან კი ისინი გამოასახლეს შესაბამის სასამართლო გადაწყვეტილებათა საფუძველზე.

ა.წ. 14 მაისს სააღსრულებო დეპარტამენტის სპეცრაზმმა მიუღებელი, უხეში ფორმით გამოასახლა გეოლოგიის ინსტიტუტის შენობაში განთავსებული დევნილები. მათგან ზოგიერთი მძიმედ დაშავდა. ამ შემთხვევამ საზოგადოების სამართლიანი აღშფოთება გამოიწვია, რის შემდეგაც საქართველოს პრეზიდენტის გადაწყვეტილებით დევნილები კვლავ დააბრუნეს ინსტიტუტის შენობაში მათთვის სხვა, დროებითი საცხოვრებელი ფართობის გამოყოფამდე.

მომხდარ ფაქტზე პასუხისმგებლობა, პირველ რიგში, ეკისრება საქართველოს აღმასრულებელი ხელისუფლების შესაბამის სტრუქტურებს, რადგან მათ არ გაითვალისწინეს რეალობა და დროულად არ მიიღეს სათანადო ზომები, რომ საკუთარი სახსრებით თუ საერთაშორისო ორგანიზაციების დახმარებით ნაწილობრივ მაინც გადაეჭრათ საცხოვრებელი ფართობით დევნილთა უზრუნველყოფის პრობლემა, უპირველესად იმ ოჯახებისათვის. რომლებიც ექვემდებარებიან გამოსახლებას სასამართლო გადაწყვეტილებათა საფუძველზე.

მსგავსი მოვლენების, სხვადასხვა შენობებში დევნილთა თვითნებური შეჭრის ფაქტების განმეორების თავიდან აცილებისა და მათი საყოფაცხოვრებო პირობების გაუმჯობესების მიზნით საქართველოს პარლამენტი ადგენს:

1. წინადადება მიეცეს საქართველოს გენერალურ პროკურატურას, უმოკლეს ვადაში შეამოწმოს 14 მაისს გეოლოგიის ინსტიტუტის შენობიდან დევნილთა გამოსახლებისას სათანადო ორგანოების მიერ გატარებულ ღონისძიებათა კანონმდებლობასთან შესაბამისობა.

2. საქართველოს აღმასრულებელმა ხელისუფლებამ უზრუნველყოს.

ა) დროებითი საცხოვრებელი ფართობით დევნილთა უზრუნველყოფის პროგრამის შემუშავება 2 თვის ვადაში და მისი ეტაპობრივი განხორციელება;

ბ) სასამართლო გადაწყვეტილებათა საფუძველზე გამოსახლებას დაქვემდებარებული ოჯახებისათვის დროებითი საცხოვრებელი ფართობის გამოყოფა.

საქართველოს პარლამენტის
თავმჯდომარე ***ნინო ბურჯანაძე***

თბილისი,
2003 წლის 6 ივნისი.
N 2387 - IIს

საქართველოს პრეზიდენტის
ბ რ ძ ა ნ ე ბ უ ლ ე ბ ა

N 264 2003 წლის 13 ივნისი ქ. თბილისი

საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენის კომიტეტის შექმნის შესახებ

საქართველოში არსებული კონფლიქტების მშვიდობიანი გზით გადაწყვეტა და ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენა საქართველოს სახელმწიფოსა და საზოგადოების უმთავრესი ამოცანაა. ამ მიზნის მიღწევა შეუძლებელია საქართველოში სახელმწიფო სტრუქტურებისა და საზოგადოების ერთიანი, შეთანხმებული, მიზანმიმართული საქმიანობის გარეშე. კონფლიქტების მშვიდობიანი გზით, საერთაშორისო გაერთიანების ეგიდით მიმდინარე პოლიტიკური პროცესის მეშვეობით გადაწყვეტა პრიორიტეტული ამოცანაა. ამასთან, მიუხედავად საერთაშორისო საზოგადოებრიობის ძალისხმევისა, უპირველესად საქართველოს სახელმწიფო ორგანოთა ქმედითი მუშაობის, კერძოდ, როგორც სოციალურ-ეკონომიკური, ისე თავდაცვისუნარიანობის პოტენციალის ზრდა და შესაძლებლობათა ეფექტიანი გამოყენება უნდა გახდეს პრობლემის სრულმასშტაბიანი მშვიდობიანი მოგვარების საფუძველი.

საქართველოში არსებული კონფლიქტების მშვიდობიანი გზით მოგვარება და ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენა მოითხოვს საქართველოს სახელმწიფო სტრუქტურების შეთანხმებულ მოქმედებასა და ძალისხმევას. ამ პროცესის ინტენსიფიკაციისა და კოორდინაციის გაძლიერების მიზნით:

1. შეიქმნას საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენის კომიტეტი (შემდგომში - კომიტეტი) სამთავრობო კომიტეტის სტატუსით.

2. დამტკიცდეს კომიტეტის თანდართული დებულება და შემადგენლობა.

3. ეთხოვოს საქართველოს პარლამენტის თავდაცვისა და უშიშროების კომიტეტის თავმჯდომარეს ირაკლი ბათიაშვილს მონაწილეობა მიიღოს კომიტეტის საქმიანობაში.

4. საქართველოს აღმასრულებელი ხელისუფლების სახელმწიფო დაწესებულებები საკუთარი კომპეტენციის ფარგლებში და მოქმედი კანონმდებლობით დადგენილი წესით უზრუნველყოფენ კომიტეტის გადაწყვეტილებების შესრულებას.

5. კომიტეტზე განსახილველ საკითხთა მომზადების, სხდომების ორგანიზებისა და მიღებულ გადაწყვეტილებათა შესრულების მონიტორინგის მიზნით განსაკუთრებულ საქმეთა მინისტრის აპარატში, არსებული საშტატო ნუსხის ფარგლებში კომიტეტის პასუხისმგებელ მდივანთან შეიქმნას კომიტეტის სამდივნო.

6. კომიტეტის მდივანმა ორ კვირაში დასამტკიცებლად წარმოადგინოს 2003 წლის სამუშაო გეგმა.

ედუარდ შევარდნაძე

დამტკიცებულია
საქართველოს პრეზიდენტის
2003 წლის 13 ივნისის
N 264 ბრძანებულებით

საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენის კომიტეტის დებულება

მუხლი 1. ზოგადი დებულებანი

1. საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენის კომიტეტი (შემდგომში - კომიტეტი) შექმნილია საქართველოს პრეზიდენტის 2003 წლის 13 ივნისის N264 ბრძანებულებით, „სამთავრობო კომისიების შექმნის, უფლებამოსილებისა და საქმიანობის წესის შესახებ“ დებულების დამტკიცების თაობაზე“ საქართველოს პრეზიდენტის 2002 წლის 1 მაისის N204 ბრძანებულებითა და „საქართველოს აღმასრულებელი ხელისუფლების სტრუქტურისა და საქმიანობის წესის შესახებ“ საქართველოს კანონით დადგენილი წესით, აღმასრულებელი ხელისუფლების კომპეტენციისათვის მიკუთვნებული საკითხების მომზადების მიზნით.

2. კომიტეტი თავის საქმიანობაში ხელმძღვანელობს საქართველოს კონსტიტუციით, მოქმედი კანონმდებლობით, საერთაშორისო ხელშეკრულე-ბებით, შეთანხმებებითა და საქართველოს პრეზიდენტის აქტებით.

მუხლი 2. კომიტეტის ძირითადი ამოცანები

კომიტეტის ძირითადი ამოცანებია:

ა) საქართველოში არსებული კონფლიქტების მშვიდობიანი გზით გადაწყვეტისა და ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენის პროცესის საერთო კოორდინაციის ამაღლების უზურნველყოფა;

ბ) საქართველოს პრეზიდენტისათვის წინადადებებისა და რეკომენდაციების მომზადება, რომლებიც უზრუნველყოფენ კონფლიქტების მშვიდობიანი გზით გადაწყვეტასა და ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენას;

გ) საერთაშორისო ორგანიზაციებთან და უცხოეთის სახელმწიფოებთან კავშირის დამყარება:

გ.ა) საქართველოს სახელმწიფო ორგანოებისათვის ქვეყნის სოციალურ-ეკონომიკური და თავდაცვისუნარიანობის პოტენციალის განვითარებაში მხარდაჭერის მოსაპოვებლად;

გ.ბ) საერთაშორისო გაერთიანების ეგიდით მიმდინარე სამშვიდობო პროცესის აქტივიზაციის მიზნით;

დ) კონფლიქტური რეგიონების პოსტკონფლიქტური რეაბილიტაციის გეგმის შემუშავება და მისი განხორციელების კოორდინაცია; ამ მიზნით მჭიდრო კონტაქტის ქონა დონორ საერთაშორისო ორგანიზაციებთან და დაინტერესებულ სახელმწიფოთა წარმომადგენლებთან;

ე) სამშვიდობო პროცესის მონაწილე მხარეებთან პირდაპირი მოლაპარაკების გამართვისა და კონფლიქტების მშვიდობიანი გზით გადაწყვეტის პროცესის გააქტიურების მიზნით ქართულ-აფხაზური და ქართულ-ოსური დიალოგის ჯგუფების ჩამოყალიბება;

ვ) აფხაზეთისა და ცხინვალის რეგიონის საქართველოს შემადგენლობაში სტატუსების განსაზღვრის, ცენტრსა და რეგიონებს შორის უფლებამოსილებათა გადანაწილების შესახებ წინადადებების მომზადება;

ზ) იძულებით ადგილნაცვალ პირთა და ლტოლვილთა დაბრუნების პროგრამის შემუშავება და მისი განხორციელების ხელმძღვანელობა;

თ) თანამშრომლობა არასამთავრობო სექტორთან, კერძოდ, მეცნიერებისა და კულტურის მუშაკებთან, საზოგადო მოღვაწეებთან, სპორტსმენებთან, მეწარმეებთან, საზოგადოებრიობის სხვა წარმომად-გენლებთან კონფლიქტების მშვიდობიანი გზით გადაწყვეტისა და ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენის მიზნით.

მუხლი 3. კომიტეტის უფლება-მოვალეობანი

კომიტეტი უფლებამოსილია:

ა) განიხილოს თავის სხდომებზე კონფლიქტების მშვიდობიანი გზით გადაწყვეტისა და ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენის შესახებ ნებისმიერი საკითხი და მოამზადოს შესაბამის გადაწყვეტილებათა პროექტები საქართველოს პრეზიდენტისათვის წარსადგენად;

ბ) მოსთხოვოს სახელმწიფო მმართველობის ნებისმიერ ორგანოს, ავტონომიური რესპუბლიკების მთავრობებს, ხელისუფლების ადგილობრივ ორგანოებს მასალები და ინფორმაცია კომიტეტის კომპეტენციის ფარგლებში;

გ) დადგენილი წესით გამოსცეს თავისი საქმიანობის ამსახველი ჟურნალები, ბიულეტენები და სხვა სახის ნაბეჭდი მასალები, უზრუნ-ველყოს სისტემატური ურთიერთობა საზოგადოებასთან მასობრივი ინფორმაციის საშუალებებით.

მუხლი 4. კომიტეტის სტრუქტურა

1. კომიტეტის თავმჯდომარეა საქართველოს პრეზიდენტი, რომელიც ხელმძღვანელობს კომიტეტის საქმიანობასა და სხდომებს.

2. საქართველოს პრეზიდენტის დავალებით კომიტეტის საქმიანობის საკითხებს განიხილავს და პრეზიდენტს შესაბამის წინადადებებს წარუდგენს კომიტეტის მდივანი.

3. კომიტეტის სხდომების ორგანიზებასა და გადაწყვეტილებათა შესრულების კონტროლს, აგრეთვე კომიტეტის მიმდინარე საქმიანობას, შესაბამისი სამდივნოს მეშვეობით ახორციელებს კომიტეტის მდივანი.

მუხლი 5. კომიტეტის მუშაობის ორგანიზება

1. კომიტეტის სხდომების დღის წესრიგს ამტკიცებს კომიტეტის თავმჯდომარე. კომიტეტის სხდომის დღის წესრიგის პროექტს ამზადებს კომიტეტის მდივანი.

2. კომიტეტის სხდომაზე საკითხის გატანის უფლება აქვთ:

ა) კომიტეტის თავმჯდომარეს;

ბ) კომიტეტის მდივანს;

გ) მთავრობის სხვა წევრებს;

დ) აუცილებლობის შემთხვევაში, კომიტეტის თავმჯდომარის გადაწყვეტილებით, სხვა პასუხისმგებელ პირებს.

3. კომიტეტი ამზადებს წინადადებებს საქართველოს პრეზიდენტის ბრძანებულებებისა და განკარგულებების შესამუშავებლად.

4. კომიტეტის სხდომებზე გადაწყვეტილებას იღებს კომიტეტის თავმჯდომარე - საქართველოს პრეზიდენტი.

5. კომიტეტი მოისმენს სამინისტროების, დეპარტამენტების, უწყებების, ავტონომიური რესპუბლიკების სახელმწიფო ორგანოების, საქართველოს პრეზიდენტის სახელმწიფო რწმუნებულებისა და ადგილობრივი მმართველობის ორგანოების ინფორმაციებს თავიანთი კომპეტენციის ფარგლებში შემავალ საკითხთა განხორციელების შესახებ.

მუხლი 6. კომიტეტის მუშაობის რეგლამენტი

1. კომიტეტის სხდომები მოიწვევა საჭიროებისამებრ, მაგრამ თვეში ერთხელ მაინც საქართველოს პრეზიდენტის მიერ.

2. კომიტეტი თავის საქმიანობას წარმართავს საქართველოს პრეზიდენტის მიერ დამტკიცებული გეგმის საფუძველზე.

3. ყოველი თვის დაწყებამდე ერთი კვირით ადრე კომიტეტის წევრები, საქართველოს სამინისტროები, დეპარტამენტები, უწყებები, ავტონომიური რესპუბლიკების სახელმწიფო ორგანოები, საქართველოს პრეზიდენტის სახელმწიფო რწმუნებულები თავიანთ წინადადებებს კომიტეტის სხდომებზე განსახილველი საკითხების შესახებ თარიღის მითითებით წარუდგენენ კომიტეტის მდივანს, რის საფუძველზეც დგება ყოველთვიური გეგმა, ხოლო წლის ბოლოს - მომავალი წლის პერსპექტიული გეგმა.

4. კომიტეტის მდივანი ადგენს წლიური და ყოველთვიური სამუშაო გეგმების პროექტებს შემოსული წინადადებების საფუძველზე, აზუსტებს საკითხთა განხილვის ვადებს და დასამტკიცებლად წარუდგენს საქართველოს პრეზიდენტს.

5. კომიტეტის მდივანი სამდივნოს მეშვეობით კონტროლს უწევს სამუშაო გეგმების შესრულებასა და კომიტეტის სხდომებზე განსახილველი საკითხების მომზადებას.

მუხლი7. კომიტეტის სხდომის დღის წესრიგის წინასწარი განხილვა

1. კომიტეტის სხდომის დღის წესრიგის პროექტის წინასწარ განხილვას უზრუნველყოფს კომიტეტის მდივანი, რომელსაც შემდგომ ამტკიცებს კომიტეტის თავმჯდომარე - საქართველოს პრეზიდენტი.

2. კომიტეტის დღის წესრიგის პროექტი თანდართულ მასალებთან ერთად, როგორც წესი, ხუთი დღით ადრე ბარდება საქართველოს პრეზიდენტსა და კომიტეტის წევრებს.

მუხლი 8. საკითხების შეტანა კომიტეტის სხდომაზე განსახილველად

1. კომიტეტის სხდომაზე განიხილება კომიტეტის დებულებით გათვალისწინებული საკითხები.

2. კომიტეტი განიხილავს:

ა) კომიტეტის სამუშაო გეგმით გათვალისწინებულ საკითხებს;

ბ) სამინისტროების, დეპარტამენტების, უწყებების, ავტონომიური რესპუბლიკების სახელმწიფო ორგანოების, საქართველოს პრეზიდენტის სახელმწიფო რწმუნებულებისა და ადგილობრივი მმართველობის ორგანოების ხელმძღვანელების ინფორმაციებს და მოისმენს ანგარიშს დაგეგმილი საქმიანობის რეალიზაციის საკითხებზე.

3. კომიტეტის სხდომაზე განსახილველ თითოეულ საკითხზე მომზადებულ უნდა იქნეს მოხსენებითი ბარათი, რომელშიც მკაფიოდ იქნება ჩამოყალიბებული მიმართულებები, რეკომენდაციები, პროგრამები.

4. მოხსენებითი ბარათი (ცნობა) უნდა იყოს ხელმოწერილი და ვიზირებული იმ ხელმძღვანელების მიერ, რომლებსაც შემოაქვთ საკითხი.

5. კომიტეტის სხდომაზე განსახილველი პროექტები, რომლებიც შეეხება საქართველოს სამინისტროების, დეპარტამენტების, უწყებების, ავტონომიური რესპუბლიკების სახელმწიფო ორგანოების, ქალაქებისა და რაიონების გამგეობების ინტერესებს ან კომპეტენციას, წინასწარ უნდა იქნეს მათთან განხილული. საქართველოს სამინისტროების, დეპარტამენტების, უწყებების, ავტონომიური რესპუბლიკების სახელმწიფო ორგანოების, სამხარეო და ადგილობრივი მმართველობის ორგანოების ხელმძღვანელები მოვალენი არიან მისცენ დასკვნა მათთან განხილულ კომიტეტის სხდომაზე გასატან საკითხთა პროექტებს მათი მიღებიდან ხუთ დღეში, ხოლო იმ შემთხვევაში, თუ არ ეთანხმებიან, დაასაბუთონ საწინააღმდეგო მოსაზრებანი და თან დაურთონ შემოთავაზებული რედაქცია.

6. კომიტეტის სხდომის გამართვამდე სამი დღით ადრე სამინისტროები, დეპარტამენტები, უწყებები, ავტონომიური რესპუბლიკების სახელმწიფო ორგანოები ვალდებული არიან წარუდგინონ კომიტეტის სამდივნოს მზა მასალები სხდომაზე განსახილველად.

7. კომიტეტის სხდომაზე შემოტანილ არადამაკმაყოფილებლად და რეგლამენტის დარღვევით მომზადებულ საკითხებს კომიტეტის სამდივნო კომიტეტის მდივანთან შეთანხმებით უბრუნებს საკითხის შემომტანს ხელახალი გადამუშავებისათვის.

მუხლი 9. კომიტეტის სხდომები

1. კომიტეტის სხდომაზე კომიტეტის წევრებთან ერთად მიიწვევიან დაინტერესებულ უწყებათა და ორგანიზაციათა წარმომადგენლები.

2. კომიტეტის სხდომათა ოქმს აფორმებს და ხელმოსაწერად ამზადებს კომიტეტის სამდივნო.

3. საოქმო ჩანაწერები ეგზავნებათ კომიტეტის წევრებსა და შემსრულებლებს სხდომის ოქმიდან ამონაწერის სახით.

4. ცალკეული გადაწყვეტილებანი ეგზავნებათ შემსრულებლებს იმ სიის მიხედვით, რომელსაც ადგენს საკითხის შემომტანი.

დამტკიცებულია
საქართველოს პრეზიდენტის
2003 წლის 13 ივნისის
N 264 ბრძანებულებით

საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენის კომიტეტის შემადგენლობა

ედუარდ შევარდნაძე	-	საქართველოს პრეზიდენტი, კომიტეტის თავმჯდომარე
ირაკლი ბათიაშვილი	-	საქართველოს პარლამენტის თავდაცვისა და უშიშროების კომიტეტის თავმჯდომარე
დავით თევზაძე	-	საქართველოს თავდაცვის მინისტრი
ავთანდილ იოსელიანი	-	საქართველოს დაზვერვის სახელმწიფო დეპარტამენტის თავმჯდომარე
მალხაზ კაკაბაძე	-	საქართველოს განსაკუთრებულ საქმეთა მინისტრი (კომიტეტის მდივანი)
ირაკლი მენაღარიშვილი	-	საქართველოს საგარეო საქმეთა მინისტრი
კობა ნარჩემაშვილი	-	საქართველოს შინაგან საქმეთა მინისტრი
ვალერი ხაბურძანია	-	საქართველოს სახელმწიფო უშიშროების მინისტრი
თედო ჯაფარიძე	-	საქართველოს პრეზიდენტის თანაშემწე ეროვნული უშიშროების საკითხებში, საქართველოს ეროვნული უშიშროების საბჭოს მდივანი
ავთანდილ ჯორბენაძე	-	საქართველოს სახელმწიფო მინისტრი.

Сообщение для печати МИД Грузии

16-17 июня 2003 года в Министерстве иностранных дел Российской Федерации состоялись встречи грузинской и российской рабочих групп по

вопросам возвращения беженцев и вынужденно перемещенных лиц в места их постоянного проживания в Абхазии, Грузия, в первую очередь, в Гальский район (в старых границах].

В переговорах также участвовали представители Миссии ООН по наблюдению в Грузии (МООНГ) и Верховного Комиссариата ООН по делам беженцев в Грузии.

Стороны выразили удовлетворение началом процесса по реализации договоренностей Президентов Грузии и Российской Федерации от 7 марта 2003 года в г. Сочи и обменялись информацией о проделанной работе в этом направлении.

При этом грузинская сторона вновь подчеркнула, что для полноценной реализации сочинских договоренностей, являющихся частью рекомендаций, выработанных высокими представителями ООН и Группы друзей 19-20 февраля 2003 года в Женеве, необходимо решать политические аспекты, связанные с достойным возвращением беженцев и вынужденно перемещенных лиц в условиях безопасности, а также с экономической реабилитацией Абхазии, Грузия.

Стороны договорились провести очередную встречу рабочих групп в конце июня - в начале июля 2003 года.

В ходе консультаций стороны также обсудили вопросы, связанные с Мандатом Коллективных сил по поддержанию мира в зоне конфликта в Абхазии, Грузия и договорились продолжить работу над проектом решения Совета глав государств СНГ по данному вопросу.

Департамент информации и связи с
общественностью МИД Грузии

Тбилиси
18 июня 2003 года

Сообщение для печати посольства Грузии в РФ

17 июня 2003 года МИД Российской Федерации распространил сообщение для печати "О встрече статс-секретаря - первого заместителя Министра иностранных дел России В.В. Лощинина со Специальным представителем Генерального секретаря ООН в Грузии Х. Тальявини", в котором речь идет о начале процесса реализации Сочинских договоренностей Президентов Грузии и Российской Федерации от 6-7 марта 2003 года.

Следует отметить, что первые встречи рабочих групп по восстановлению железнодорожного сообщения Сочи-Тбилиси и по модернизации "Ингури-ГЭС", как и недавняя встреча рабочей группы по возвращению беженцев и перемещенных лиц в места постоянного проживания в Абхазии, Грузия, прошли в деловой и конструктивной обстановке. Это вселяет определенную надежду на то, что процесс урегулирования конфликта в Абхазии, Грузия удастся сдвинуть с мертвой точки.

К сожалению, в том же сообщении представитель абхазских нелегитимных властей С. Шамба вновь упоминается как "министр иностранныхдел Абхазии".

Грузинская сторона неоднократно обращала внимание российской стороны на неправомерность упоминания в документах МИД России лидеров Сухумских властей в качестве легитимных представителей Абхазии. Однако, вопреки общепризнанным нормам межгосударственных отношений, в том числе и решений, принятых в рамках СНГ, российская сторона продолжает предпринимать попытки легализовать сепаратистский режим в Абхазии.

Еще одним проявлением этого стала опубликованная 18 июня 2003 года в "Российской газете" статья под заголовком "Можно ли отдыхать в Абхазии", в которой читателям даются конкретные рекомендации посетить курорты в зоне конфликта в Абхазии, Грузия. Более того, официальное издание "определило" и границу между Сухуми и Грузией ("Южнее Сухуми в приграничных районах с Грузией").

Грузинская сторона считает, что подобная политика подрывает авторитет России как посредника в урегулировании конфликта, создает неблагоприятную почву для дальнейшей реализации Сочинских договоренностей и наносит урон двусторонним отношениям.

Москва,

19 июня 2003 года

Памятная записка
встречи грузино- российской Рабочей группы по вопросам возобновления сквозного железнодорожного сообщения Сочи-Тбилиси г.Тбилиси

26 июня 2003 г.

В целях реализации Сочинских договоренностей 6-7 марта 2003 г. Президентов Грузии и Российской Федерации, 26 июня 2003 г. в г. Тбилиси состоялась вторая встреча грузино - российской Рабочей группы (в присутствии представителя Миссии ООН в Грузии) по вопросам возобновления сквозного железнодорожного сообщения Сочи-Тбилиси.

(Список участников встречи прилагается).

В ходе встречи стороны отметили, что восстановление сквозного железнодорожного сообщения Сочи-Тбилиси будет способствовать процессу мирного политического урегулирования конфликта в Абхазии, Грузия.

Грузинская сторона отметила, что реализация проекта возобновления сквозного железнодорожного сообщения Сочи-Тбилиси возможна при условии решения вопроса о возвращении беженцев в Абхазию, Грузия.

Российская сторона подтвердила, что открытие сквозного железнодорожного сообщения Сочи-Тбилиси будет осуществляться параллельно с возвращением беженцев и перемещенных лиц, в первую очередь, в Гальский район.

В ходе обсуждения предложений, переданных российской стороной во время первой встречи Рабочей группы в Москве 30 мая 2003 г.письмом № ЦИД 71/10, стороны договорились:

1.1 Создать грузинскую и российскую эксперные группы ориентировочной численностью около 10 человек от каждой стороны с участием представителей абхазской стороны для проведения предварительных работ по обследованию участка Веселое-Самтрсдия.

1.2. Обменяться в двухнедельный срок составами экспертных групп с указанием специальностей экспертов.

2. Стороны отметили важность обеспечения соотвествующих условий безопасности для начала работ по обследованию железнодорожного участка Веселое - Самтредия и договорились проработать этот вопрос к следующей встрече.

3. Стороны обратились с просьбой к представителю Миссии ООН в Грузии с предложением принять активное участие в этих процессах.

4. Обеспечение финансирования проведения работ экспертных групп осуществляется по следующему принципу:

грузинские специалисты - Грузия;

российские специалисты — Россия.

5. Российская сторона обратилась к грузинской стороне с просьбой:

- о предоставлении имеющейся документации по объектам железнодорожного транспорта на участке Веселое - Самтредия;

- о предоставлении информации по прогнозируемым объемам перевозок по указанной железнодорожной линии для определения экономической эффективности проекта.

6. Грузинская сторона предложила провести очередную встречу грузино-российской Рабочей группы в Тбилиси и Сухуми предварительно в июле 2003 года с участием представителей Абхазии, Грузия. Грузинская и российская стороны проработают с абхазской стороной вопрос о возможности проведения указанных встреч.

Встреча прошла в деловой и конструктивной обстановке.

За грузинскую сторону	**За российскую сторону**
Г. Д. Нижарадзе	**В. Н. Сазонов**

Список
участников второго заседания рабочей группы по вопросам возобновления железнодорожного сообщения Сочи-Тбилиси

26.06.2003. г. Тбилиси

Грузинская сторона:

1. Г. Нижарадзе Первый заместитель Министра Транспорта и Коммуникаций Грузии
2. Н. Бабуадзе Министерство Транспорта и Коммуникаций Грузии Начальник Департамента Европейской Интеграции и Международных Отношений

3. Ш. Апциаури МИД Грузии, Начальник Политического
Управления Российского Департамента
4. Т. Донадзе Главный Инженер ООО "Грузинская Железная
Дорога",
5. Т. Тодуа ООО "Грузинская Железная Дорога",
Заместитель Главного Инженера

Список участников Российской Стороны рабочей группы по вопросам возобновления железнодорожного сообщения Сочи-Тбилиси

Сазонов Владимир Николаевич руководитель Российской части рабочей
руппы, заместитель Министра путей
сообщения Российской Федерации

Грибанов Алексей Владимирович начальник Управления международного
сотрудничества "ФГУП «Дирекция
железных дорог МПС России»

Чепурин Александр Васильевич заместитель руководителя департамента
МИД России

Пехтерев Федор Степанович директор Государственного института
технико-экономических изысканий и
проектирования железнодорожного
транспорта ГИПРОТРАНСТЭИ

Андреев Сергей Александрович главный специалист Управления
международного сотрудничества ФГУП
«Дирекция железных дорог МПС
России»

От Мисси ООН в Грузии

Маркиан Чучук - Политический советник

**Из декларации 12-ой ежегодной сессии
Парламентской Ассамблеи ОБСЕ**

Роттердам, 5-9 июля 2003 г.

….

85. Настоятельно призывает государства-участники ОБСЕ к принятию необходимых мер по предупреждению и избежанию возникновения условий, способных вызвать внутренние перемещения населения, а в случае таких перемещений, к выработке и проведению в жизнь долгосрочных решений, позволяющих внутренним перемещенным лицам свободно вернуться в

условиях безопасности и уважения человеческого достоинства в свои дома или к местам постоянного проживания и вновь вступить во владение своей собственностью либо добровольно переселиться в другие районы страны и интегрироваться в их жизнь;

86. Заявляет, что государства-участники ОБСЕ не должны принудительно возвращать внутренних перемещенных лиц против их воли либо создавать ситуации, не допускающие иного, кроме возвращения, выбора особенно если их жизнь, безопасность, свобода или здоровье будут при этом подвергаться опасности;

87. Призывает парламенты всех государств-участников предпринять конкретные шаги по обеспечению в своих странах внутренним перемещенным лицам права на возвращение в свои дома и возврат своей собственности либо, до наступления этого времени, на получение достойного и безопасного жилья и полное осуществление их прав;

88. Настоятельно призывает разработать дополнительные нормативные положения по вопросу о внутренних перемещенных лицах на предстоящей декабрьской встрече Совета министров ОБСЕ, в частности поддержать Руководящие принципы Организаций Объединенных Наций по вопросу о перемещенных лиц внутри страны или утвердить ключевые аспекты Руководящих принципов в качестве обязательств в рамках ОБСЕ.

საქართველოს პარლამენტის დადგენილება

აფხაზეთში გაეროს წესდების VII თავის ამოქმედების უზრუნველყოფის ღონისძიებათა შესახებ

საქართველოს პარლამენტი ადასტურებს აფხაზეთის საკითხთან დაკავშირებით 1996, 1997, 2001 და 2002 წლებში მიღებული დადგენილებებისადმი ერთგულებას და სერიოზულ უკმაყოფილებას გამოთქვამს იმის გამო, რომ საქართველოს აღმასრულებელმა ხელისუფლებამ არ გაატარა ამ დადგენილებებით გათვალისწინებული ღონისძიებები.

საქართველოს პარლამენტი კიდევ ერთხელ აღნიშნავს, რომ:

არ სრულდება დსთ-ის მეთაურთა საბჭოს 1996 წლის 19 იანვრის გადაწყვეტილება, რომლის თანახმადაც, დსთ-ის წევრმა ქვეყნებმა იკისრეს ვალდებულება, საქართველოს თანხმობის გარეშე არ განეხორციელებინათ სავაჭრო-ეკონომიკური, ფინანსური, სატრანსპორტო და სხვა ოპერაციები აფხაზეთის სეპარატისტულ ხელისუფლებასთან და არ დაემყარებინათ მასთან ოფიციალური ურთიერთობა;

დსთ-ის მანდატით მოქმედი რუსეთის ფედერაციის სამშვიდობო ძალები არ ასრულებენ მანდატით გათვალისწინებულ ვალდებულებას, რომელიც გულისხმობს აფხაზეთის კონფლიქტის სრულმასშტაბიანი მოგვარების ხელშეწყობას, პირველ რიგში, იძულებით გადაადგილებულ პირთა და ლტოლვილთა უსაფრთხო და ღირსეული დაბრუნებისათვის აუცილებელი პირობების შექმნას;

არ სრულდება დსთ-ის მეთაურთა საბჭოს 1999 წლის 2 აპრილის გადაწყვეტილება, რომლის თანახმადაც, იძულებით გადაადგილებულ პირთა და ლტოლვილთა დაბრუნების შეფერხებისას განხილული უნდა იქნეს აფხაზეთში მიმდინარე სამშვიდობო ოპერაციის ფორმატის შეცვლის საკითხი გაეროს წესდებით გათვალისწინებული დებულებების საფუძველზე;

აფხაზეთის სეპარატისტული ხელისუფლება უგულებელყოფს საერთაშორისო თანამეგობრობის მიერ კონფლიქტის მოგვარებისაკენ მიმართულ ძალისხმევას, კერძოდ, უარს აცხადებს, განსახილველად მიიღოს გაეროს გენერალური მდივნის სპეციალური წარმომადგენლის მიერ მომზადებული დოკუმენტი „თბილისსა და სოხუმს შორის კომპეტენციათა გამიჯვნის შესახებ“, ასევე არ თანხმდება ეუთოს საპარლამენტო ასამბლეის წარმომადგენლებთან თანამშრომლობაზე;

მიუხედავად იმისა, რომ აფხაზეთში ქართველთა წინააღმდეგ განხორციელებული ეთნიკური წმენდა დადასტურდა ეუთოს ბუდაპეშტის, ლისაბონისა და სტამბოლის სამიტების გადაწყვეტილებებით, რომლებსაც გაეროს მიერ აფხაზეთის საკითხზე მიღებული რეზოლუციებიც ითვალისწინებს, დღემდე გრძელდება აფხაზეთის ტერიტორიაზე ქართველი მოსახლეობის დევნა, იძულებით გადაადგილებულ პირთა და ლტოლვილთა საკუთრების გასხვისება და განადგურება, ქართულ ენაზე სწავლისა და სწავლების აკრძალვა, ქართული კულტურის ძეგლების განადგურება.

საქართველოს პარლამენტი გუდაუთაში სამხედრო ბაზის დახურვის შესახებ რუსეთის მხარის განცხადებაზე დაყრდნობით მოუწოდებს რუსეთის ფედერაციას, დათანხმდეს ამ ბაზის ინსპექტირებას და საერთაშორისო სამართლის ნორმებით გათვალისწინებული სხვა პროცედურების განხორციელებას.

საქართველოს პარლამენტი ადასტურებს აფხაზეთის კონფლიქტის პოლიტიკური გზით მოგვარების პრიორიტეტულობას და თვლის, რომ მისი მშვიდობიანი მოწესრიგებისათვის ყველა რესურსი უნდა იქნეს ამოწურული, ამასთან, მხარს უჭერს კონფლიქტის მოგვარებასთან დაკავშირებით საქართველოს ეროვნული უშიშროების საბჭოს მიერ მიღებულ გადაწყვეტილებებს.

საქართველოს პარლამენტი ადგენს:

1. დაევალოს საქართველოს აღმასრულებელ ხელისუფლებას:

ა) მიმართოს გაეროს უშიშროების საბჭოს აფხაზეთში გაეროს წესდების VII თავის ამოქმედების მიზნით;

ბ) განაგრძოს საერთაშორისო ორგანიზაციებთან თანამშრომლობა აფხაზეთში განხორციელებული ეთნიკური წმენდისა და ქართული

კულტურის ძეგლების განადგურების დამადასტურებელ მასალებზე შემდგომი რეაგირებისათვის;

გ) გადადგას შესაბამისი ნაბიჯები კონფლიქტის ზონაში მიმდინარე სამშვიდობო ოპერაციის ფორმატის შეცვლის მიზნით და მოამზადოს მისი ტრანსფორმაციისა და ინტერნაციონალიზაციის წინადადებები, რომლებშიც გათვალისწინებული იქნება სხვადასხვა სახელმწიფოთა მზადყოფნა, მონაწილეობა მიიღონ სამშვიდობო ოპერაციაში;

დ) საქართველოს პარლამენტის 2002 წლის 20 მარტის დადგენილების შესაბამისად უზრუნველყოს აფხაზეთის საკითხზე მიღებული ნორმატიული აქტების, საერთაშორისო ხელშეკრულებების სამართლებრივ-პოლიტიკური ექსპერტიზა მათზე შემდგომი რეაგირებისათვის;

ე) გაატაროს შესაბამისი ღონისძიებები აფხაზეთის საკითხთან დაკავშირებით საქართველოს პარლამენტის მიერ ადრე მიღებულ გადაწყვეტილებათა შესასრულებლად.

2. ამ დადგენილების შესრულების შესახებ ინფორმაცია მოსმენილ იქნეს საქართველოს პარლამენტის 2003 წლის საშემოდგომო სესიის პირველივე სასესიო კვირაში.

საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარე **ნინო ბურჯანაძე**

თბილისი,
2003 წლის 16 ივლისი.

Сообщение для прессы

Вторая Женевская встреча
Группы друзей Генерального Секретаря

21-22 июля 2003 г. в Женеве состоялась встреча высокопоставленных представителей “Группы друзей” Генерального секретаря (Франции, Германии, Российской Федерации, Великобритании и США), на которой был рассмотрен вопрос о продвижении грузино-абхазского мирного процесса. Встреча состоялась под председательством заместителя Генерального секретаря по миротворческим операциям. На встрече также присутствовала Специальный представитель Генерального секретаря по Грузии.

На второй день встречи представителям грузинской и абхазской сторон была предоставлена возможность изложить их позиции. Это внесло значительный вклад в обсуждение вопроса “Группой друзей”.

“Группа друзей” была воодушевлена конструктивными встречами сторон по вопросам экономического сотрудничества, возвращения беженцев и внутренне перемещенных лиц, а также по политическим вопросам и безопасности, которые состоялись после первой встречи "Группы друзей",

созванной по приглашению Генерального секретаря в феврале, и на последующем саммите президентов Путина и Шеварднадзе в марте.

Они выразили удовлетворение в связи с приверженностью сторон продолжить работу по отдельным вопросам и нахождением общего подхода, который, как они надеются, сделает возможным существенное продвижение вперед.

г. Женева
22 июля 2003 г.

Его Превосходительству Президенту Грузии Эдуарду Шеварднадзе

23 июля 2003 года

Ваше Превосходительство!

Мы живем в тревожное и сложное время. У нас, людей, есть привилегия наблюдать за витками постоянно изменчивой и быстро развивающейся истории. На нас как лидеров мира возложено общее обязательство – изменить настоящее время к лучшему.

Я потрясен полученным недавно из Либерии снимком: мальчик с автоматом в руках и сумкой формы медведя на спине.

Сравнение этой простоты и насилия – его юности и искаженного войной лица, действительно было трагическим зрелищем. Этот факт напомнил мне, какой длинный путь предстоит нам пройти для того, чтобы осуществить одно из фундаментальных условий ООН: “Спасти будущие поколения от опасностей войны, которые принесли человечеству невиданные разрушения” Этот снимок еще более укрепил мое желание всегда быть начеку.

Я пишу это письмо, учитывая все это. В сентябре Генеральная Ассамблея открывает 58-е заседание. Этим письмом я хочу предложить Вам – приехать и лично принять участие в “генеральных дебатах”.

Лидеры более 75 государств уже выразили желание приехать для этого в Нью-Йорк. Вам, главам государств, предоставится замечательная возможность подтвердить общее желание решить проблемы сегодняшнего дня. Ибо большинство из них – проблемы, которые не признают никаких границ, законов и иерархий. В том числе бедность, отвержение, конфликт, болезнь, нанесение вреда среде, терроризм и распространение оружия массового уничтожения.

Я намерен затронуть эти вопросы в докладе, который, надеюсь, скоро направлю странам-членам ООН. Он касается осуществления “Декларации тысячелетия”. Я пришлю Вам этот доклад, как только он будет готов. Между тем хочу быть уверен, что для решения проблем мы должны не только удвоить наши усилия, но и усилить наши общие механизмы, которые позволяют нам действовать сообща. Эта организация и впредь остается обязательным инструментом. Но она никогда не будет больше того, чем мы ее создаем. Поэтому настоятельно прошу Вас уделить Ваше личное время и направить Вашу энергию для усиления ООН, для того, чтобы претворить в жизнь надежды на мир и благополучие, которые возлагают на них народы мира.

Ваше присутствие в Нью-Йорке в конце сентября подтвердит Вашу поддержку Организации Объединенных Наций и ее идеалам. Убежден, эти идеалы никогда не были более значимыми, нежели сегодня. С нетерпением жду встречи с Вами.

Прошу Вас, господин Президент, принять заверения моего глубокого уважения к Вам.

Искренне Ваш,
Кофи Аннан
Генеральный секретарь ООН

გაეროში საქართველოს მუდმივი წარმომადგენლის რევაზ ადამიას გამოსვლა გაეროს უშიშროების საბჭოს 4800-ე სხდომაზე

ბატონო პრეზიდენტო,

უპირველეს ყოვლისა, ნება მიბოძეთ, მადლობა მოგახსენოთ იმასთან დაკავშირებით, რომ ბოლოსდაბოლოს საშუალება მომეცა, მონაწილეობა მიმეღო აფხაზეთში არსებული სიტუაციის თაობაზე გამართულ დებატებში. უშიშროების საბჭოს გადაწყვეტილების მიღების გამჭვირვალობა, რომელსაც ჩვენ ყოველთვის ვუჭერდით მხარს, უაღრესად მნიშვნელოვანია, როგორც გაეროს ეგიდით წარმართული სამშვიდობო პროცესისათვის, ასევე საქართველოს თითოეული მოქალაქისათვის.

მინდა აღვნიშნო, რომ გენერალური მდივნის მოხსენება წარმოადგენს მყარ საფუძველს იმ დებატებისთვის და გამოვხატო მადლიერება აღნიშნულ მოხსენებასთან დაკავშირებით.

უშიშროების საბჭოს განსახილველად წარმოდგენილი რეზოლუციის პროექტი გარკვეული ოპტიმიზმის საფუძველს იძლევა, ვინაიდან იგი სერიოზულ პოზიტიურ ელემენტებს შეიცავს. პროექტში აისახა გენერალური მდივნის, მეგობარი ქვეყნებისა და ზოგადად გაეროს წარმომადგენლთა აქტიური საქმიანობის შედეგები, რითაც იგი მკვეთრად განსხვავდება ექვსი თვის წინ მიღებული რეზოლუციისგან. აქვე მინდა, განსაკუთრებული მადლიერებით აღვნიშნო გენერალური მდივნის სპეციალური წარმომადგენლის ქალბატონ ჰეიდი ტალიავინის დაუღალავი მოღვაწეობა, რომლმაც გაეროს დამკვირვებლებთან ერთად უზარმაზარი შრომა გასწია ამ მიზნის მისაღწევად.

ჩვენ მივესალმებით ამ პოზიტიურ ტენდენციებს, მაგრამ აუცილებლად მიგვაჩნია, შეგახსენოთ. რომ აღნიშნული ცვლილებები ჯერ კიდევ არ არის საკმარისი იმისათვის, რომ საბოლოოდ მოხერხდეს სამშვიდობო პროცესის ჩიხიდან გამოყვანა.

ნება მიბოძეთ, პირველ რიგში, ვისაუბრო დადებით მოვლენებზე:

1) ამა წლის 19-20 თებერვალს ჟენევაში მეგობართა ჯგუფის მაღალი რანგის ოფიციალურ პირთა შეხვედრაზე, გენერალური მდივნის მოადგილის, ბ-ნი გიენოს თავმჯდომარეობით ჩამოყალიბდა პოლიტიკური სტატუსის, ადგილნაცვალ პირთა დაბრუნებისა და ეკონომიკური

თანამშრომლობის საკითხებზე მოლაპარაკების სრულფასოვანი მექანიზმი სამი სპეციალური სამუშაო ჯგუფის შექმნის საფუძველზე;

2) მარტში საქართველოსა და რუსეთის ფედერაციის პრეზიდენტების სოჭის შეხვედრამ დადებითი გავლენა იქონია მხარეებს შორის დიალოგის განახლებაზე და ჟენევის გადაწყვეტილებათა შესაბამისად შეიქმნა ეკონომიკური რეაბილიტაციის და იძულებით ადგილნაცვალ პირთა დაბრუნების საკითხთა სამუშაო ჯგუფები;

3) 21-22 ივლისს მეგობართა ჯგუფის ჟენევის შეხვედრის შედეგად, რომელიც მიჩნეული უნდა იქნეს გაეროს ეგიდით წარმართული სამშვიდობო პროცესის შემდგომ ნაბიჯად, შემუშავდა მნიშვნელოვანი რეკომენდაციები პოლიტიკური სტატუსის, ადგილნაცვალ პირთა დაბრუნების, უსაფრთხოების გარანტიებისა და ეკონომიკური თანამშრომლობის შესახებ;

4) შერბილდა თავად აფხაზური მხარის პოზიცია, თუ ვიმსჯელებთ მათი მზადყოფნით, მონაწილეობა მიიღონ საკოორდინაციო საბჭოს შეხვედრაში (ნება მომეცით, ამ გადაწყვეტილების ჭეშმარიტ მოტივაციაზე უფრო დაწვრილებით მოგვიანებით მოგახსენოთ).

5) მეტად მნიშვნელოვანი იყო გალში უსაფრთხოების შემფასებელი მისიის რეკომენდაციები, ვინაიდან სწორედ მათ უნდა დაეყრდნოს ის გადაწყვეტილებები, რომლებიც უკავშირდება რაიონში კრიმინალურ სიტუაციას, ადგილნაცვალ პირთა დაბრუნების პროცესის მართვასა და თვითმართველობის საკითხებს.

სამწუხაროდ, აღნიშნულ დადებით ცვლილებებთან ერთად იკვეთება უარყოფითი ტენდენციები, რომელთაც ძალუძთ არა მარტო გააბათილონ მიღწეული, არამედ გამოუსწორებელი ზიანი მიაყენონ მთელ სამშვიდობო პროცესს.

მიუხედავად უშიშროების საბჭოს მიერ "ბოდენის დოკუმენტის" ერთმნიშვნელოვანი მხარდაჭერისა, აფხაზური მხარე განაგრძობს ამ დოკუმენტის განხილვის შესაძლებლობის სრულ უარყოფას. თვით მოულოდნელი მზადყოფნაც კი, მონაწილეობა მიიღონ საკოორდინაციო საბჭოს შეხვედრებში, მეტი არაფერია, თუ არა აფხაზური მხარის მცდელობა, თავი აარიდოს პოლიტიკური სტატუსის საკითხის განხილვას.

კონფლიქტის ზონაში კვლავ გრძელდება ეთნიკურად მოტივირებული მკვლელობები, რაც წარმოადგენს ეთნიკური წმენდის-გენოციდის აქტებს, მხოლოდ ერთი მაგალითი: 25 ივნისის ინციდენტში აფხაზეთის არაკანონიერმა შეიარაღებულმა დაჯგუფებამ ცეცხლი გაუხსნა ქართულ მოსახლეობას, რითაც კიდევ ერთხელ უხეშად დაარღვია საერთაშორისო ჰუმანიტარული სამართალი. უფრო მეტიც, ადგილობრივ სკოლებში ქართველ ბავშვებს კვლავ ეკრძალებათ მშობლიურ ენაზე განათლების მიღება.

აღსანიშნავია, რომ აფხაზ სეპარატისტთა რეჟიმი უკვე ჩამოყალიბდა როგორც დამნაშავეთა და ტერორისტთა უსაფრთხო თავშესაფარი. სულ მცირე ორი მათგანი, გიცბა და თოქჯანი - ტერორისტები, რომელნიც მონაწილეობდნენ ხომალდ "ავრასიას" გატაცებაში, კვლავაც რჩებიან აფხაზეთში და მიუწვდომელნი არიან მართლმსაჯულებისათვის.

სამწუხაროდ, არ ამოიწურება უკანასკნელი ექვსი თვის განმავლობაში განვითარებული ნეგატიური ტენდეციები. კერძოდ, რუსეთის ფედერაციის მიერ განხორციელებული ცალმხრივი ქმედებები, თავისი არსით, უშუალოდ მიმართულია კონფლიქტის მშვიდობიანი მოგვარების საწინააღმდეგოდ.

მიუხედავად რუსეთისა და საქართველოს პრეზიდენტების 6-7 მარტს სოჭის შეხვედრის პოზიტიური შედეგებისა, კვლავაც შეუფერხებლად ფუნქციონირებს სოჭსა და სოხუმს შორის ცალმხრივად გახსნილი რკინიგზა. ამავე დროს, რუსეთის მოქალაქეობის "გამალებული გაყიდვა" აფხაზეთის მაცხოვრებლებისათვის ერთი დღითაც არ შეჩერებულა. სეპარატისტული რეგიონის მოსახლობისათვის გაცემული რუსული პასპორტები უკვე ხელში ჩაუვარდათ ტერორისტებს. სახელდობრ, ჩეჩენ ტერორისტებს. ისინი წარმატებით იყენებენ რუსეთში თავისუფლად შესვლისა და გამოსვლის უფლებას საქართველო-რუსეთის საზღვრის აფხაზეთის მონაკვეთის გავლით, სადაც უვიზო მიმოსვლის რეჟიმი ცალმხრივად იქნა დაწესებული რუსეთის მიერ.

რუსეთი განაგრძობს აფხაზეთში ქონების მიტაცებას. მე განზრახ გამოვიყენე ტერმინი მიტაცება, რათა აღმეწერა ქონების უკანონო შეძენის პროცესი, იძულებით ადგილნაცვალ პირთა საკუთრების ჩათვლით, რუსეთის სახელმწიფო ორგანოების, იურიდიული და ფიზიკური პირების მიერ.

აუცილებლობას არ წარმოადგენს იმის აღნიშვნა, რომ დასახელებული ქმედებები არღვევენ საერთაშორისო სამართალს და ხელყოფენ საქართველოს სუვერენიტეტს . ისინი ეწინააღმდეგებიან საქართველოს პარლამენტის მიერ მიღებულ დადგენილებებს, რომელთა მიხედვით ნებისმიერი გარიგება დადებული აფხაზეთის სეპარატისტულ რეჟიმთან ბათილად არის ცნობილი.

გუდაუთაში რუსეთის სამხედრო ბაზის უკანონო ფუნქციონირება წარმოადგენს კიდევ ერთ ფაქტორს, რომელიც ამწვავებს სიტუაციას აფხაზეთში და ძაბავს ქართულ-რუსულ ურთიერთობებს. არავინ რჩება მოგებული საკუთარი უკანონო ქმედებებისაგან - გვასწავლის საერთაშორისო სამართალი. როგორც ჩანს, ამ იმპერატივს აქვს შეზღუდული ფარგლები, თუ საქმე უშიშროების საბჭოს მუდმივ წევრს ეხება. ჩვენ იძულებული ვართ, კვლავ განვაცხადოთ, რომ რუსეთის მიერ აფხაზეთში პოლიტიკური და სამხედრო კონტროლის განხორციელება, ქონების უკანონო მიტაცებასთან ერთად წარმოადგენს ანექსიას. საქართველოს სუვერენიტეტის შელახვა შეუძლებელია სამშვიდობო პროცესის ხელშეწყობად იქნეს მიჩნეული.

ბატონო პრეზიდენტო.

ზემოაღწერილ ვითარებას კიდევ უფრო ართულებს უსაფრთხოების პირობების არარსებობა და ძალადობა კონფლიქტის ზონაში. ამასთან, დაკავშირებით, განსაკუთრებულად მინდოდა აღმენიშნა კოდორის ხეობაში გაეროს დამკვირვებლების მძევლად აყვანის ფაქტი. ჩემი მთავრობა გმობს ამ ფაქტს და აღნიშნავს, რომ გამოძიება მიმდინარეობს და დამნაშავენი წარდგენილნი იქნებიან მართლმსაჯულების წინაშე.

ამასთან ერთად აღსანიშნავია, რომ აფხაზეთში სამშვიდობო პროცესის სტრუქტურას ფუნდამენტური ნაკლოვანებები აქვს. ინციდენტმა დაადასტურა უსაფრთხოების ახალი ღონისძიებების სასწრაფო აუცილებლობა, რათა უზრუნველყოფილ იქნეს კონფლიქტის ზონაში გაეროს პერსონალის უსაფრთხოება. ჩვენ ღრმად ვართ დარწმუნებული. რომ ყველაზე ეფექტური გზა უსაფრთხოების გასაუმჯობესებლად არის აფხაზეთში სამშვიდობო ძალების გაგზავნის თაობაზე გენერალური მდივნის წინადადების განხორციელება.

დამატებით აღვნიშნავ, რომ მოვლენების მიმდინარე განვითარება უეჭველად სვამს საკითხს გაეროს სრულმასშტაბიანი სამშვიდობო ოპერაციის დაწყების შესახებ.

ნება მიბოძეთ, ყურადღება გავამახვილო უშიშროების საბჭოში აფხაზეთის კონფლიქტის თითქმის ყოველი განხილვის ურთულეს საკითხზე - დამოუკიდებელ სახელმწიფოთა თანამეგობრობის სამშვიდობო ძალების მანდატის გაგრძელებაზე.

უშიშროების საბჭო თითქმის ყოველთვის ახორციელებს ზეწოლას საქართველოზე, რათა მან გააგრძელოს რუსეთის სამშვიდობო ძალების მანდატი. ძალებისა, რომლებიც კონფლიქტის ზონაში თავად გაეროს შესაბამისი გადაწყვეტილების გარეშე მოქმედებენ, რაც უპრეცედენტო შემთხვევაა სამშვიდობო ოპერაციის პრაქტიკაში. მიუხედავად ამისა, ჩვენ გამოვხატეთ კეთილი ნება და გავაუქმეთ ექვსთვიანი ლიმიტი რუსეთის სამშვიდობო ძალების მანდატისთვის, რათა შეგვენარჩუნებინა ზოგადი სტაბილურობა და გაეროს ხელმძღვანელობით განხორციელებული სამშვიდობო პროცესი.

არ შეიძლება უსასრულო იყოს მთელ საქართველოსა და მის ფარგლებს გარეთ მიმოფანტული 300 000 ლტოლვილისა და იძულებით ადგილნაცვალ პირთა მოთმინება. თუ რეალური პროგრესი არ იქნება მიღწეული კონფლიქტის მოგვარების პროცესში, ისინი ვეღარ შესძლებენ შეურიგდნენ რუსეთის სამშვიდობო ძალებს, რომლებიც მხოლოდ საზღვრის დამცველთა ფუნქციას ასრულებენ და ეფექტურად აცალკევებენ აფხაზეთს დანარჩენი საქართველოსაგან. მათ აღარ ძალუძთ შეურიგდნენ აფხაზ სეპარატისტებს, რომლებიც კვლავინდებულად ყველა ხერხით ცდილობენ, ხელი შეუშალონ ლტოლვილების საკუთარ სახლებში დაბრუნების პროცესის დაწყებას. არავის უნდა გაუკვირდეს, თუ ეს ხალხი გადაწყვეტს, თავად გაიკვლიოს გზა საკუთარ სახლ-კარში დასაბრუნებლად. მოვლენების არსებული განვითარების ფონზე ასეთი ნაბიჯის შედეგების განჭვრეტა შეუძლებელი ხდება. სიტუაცია შესაძლოა ნებისმიერ დროს გამოვიდეს კონტროლიდან და გაუთვალისწინებელი შედეგები იქონიოს არსებულ მდგომარეობაში მთელ სამხრეთ კავკასიის რეგიონში.

ბატონო პრეზიდენტო

ჩვენ დარწმუნებული ვართ, რომ გამოსავლის პოვნა არსებული სიტუაციიდან შესწევს მხოლოდ ერთსულოვან უშიშროების საბჭოს, რომელსაც ხელეწიფება განახორციელოს ძლიერი და გადამწყვეტი ქმედებები. საფუძველი ასეთი ქმედებებისთვის უკვე ჩაეყარა მეგობარ სახელმწიფოთა ჯგუფების ჟენევის უკანასკნელ შეხვედრაზე და უშიშროების

საბჭომ უნდა გამოიყენოს ყველა საშუალება, რათა უზრუნველყოფილ იქნეს შეხვედრის დასკვნით განცხადებაში ასახული გადაწყვეტილებების განხორციელება, სახელდობრ, ლტოლვილებისა და იძულებით ადგილნაცვალ პირთა უსაფრთხო, უპირობო და ღირსეული დაბრუნება, პოლიტიკური და უსაფრთხოების საკითხების გადაწყვეტა და ეკონომიკური რეაბილიტაციის პროგრამების დაწყება.

ბატონო პრეზიდენტო,

ჩვენ გვჯერა, რომ მოცემულ ვითარებაში მხოლოდ უშიშროების საბჭოს ძლიერი და მკაფიო პოზიცია იქნება გათვალისწინებული აფხაზი სეპარატისტების მიერ და მოახდენს მათზე ზეგავლენას.

ჩვენ ყველამ უნდა ვიზრუნოთ, რათა არა მხოლოდ შევცვალოთ, რაც აუცილებლად შესაცვლელია კონფლიქტის მოგვარების პროცესში, არამედ დავარწმუნოთ ყველა, რომ ეს ცვლილებები აუცილებელია აფხაზეთში, მშვიდობის დასამყარებლად.

ნიუ-იორკი

2003 წლის 30 ივლისი

Резолюция 1494 (2003),
принятая Советом Безопасности ООН на его 4800-м заседании
30 июля 2003 года

Совет Безопасности,

ссылаясь на все свои соответствующие резолюции, в частности резолюцию 1462 (2003) от 30 января 2003 года,

рассмотрев доклад Генерального секретаря от 21 июля 2003 года (S/2003/751),

ссылаясь на выводы Лиссабонской (S/1997/57, приложение) и Стамбульской встреч на высшем уровне Организации по безопасности и сотрудничеству в Европе (ОБСЕ), касающиеся положения в Абхазии, Грузия,

ссылаясь на соответствующие принципы, содержащиеся в Конвенции о безопасности персонала Организации Объединенных Наций и связанного с ней персонала, принятой 9 декабря 1994 года,

выражая сожаление по поводу того, что личности тех, кто сбил вертолет Миссии Организации Объединенных Наций по наблюдению в Грузии (МООННГ) 8 октября 2001 года, в результате чего погибли девять человек, находившихся на борту, до сих пор не установлены,

подчеркивая, что сохраняющееся отсутствие прогресса по ключевым вопросам всеобъемлющего урегулирования конфликта в Абхазии, Грузия, является неприемлемым,

приветствуя, вместе с тем, положительный импульс, который придали мирному процессу под руководством Организации Объединенных Наций два совещания

высокого уровня Группы друзей в Женеве и последующая встреча президентов Грузии и Российской Федерации в Сочи,

приветствуя также важный вклад, внесенный МООННГ и коллективными миротворческими силами Содружества Независимых Государств (миротворческие силы СНГ) в дело стабилизации ситуации в зоне конфликта, и *подчеркивая* свою приверженность тесному сотрудничеству между ними в выполнении их соответствующих мандатов,

1. **приветствует** доклад Генерального секретаря от 21 июля 2003 года (S/2003/751);

2. **вновь подтверждает** приверженность всех государств-членов принципам суверенитета, независимости и территориальной целостности Грузии в пределах ее международно признанных границ и необходимость определения статуса Абхазии в составе Государства Грузия в строгом соответствии с этими принципами;

3. **высоко оценивает и решительно поддерживает** непрерывные усилия, предпринимаемые Генеральным секретарем и его Специальным представителем при помощи Российской Федерации в качестве содействующей стороны, а также Группы друзей Генерального секретаря и ОБСЕ в целях содействия стабилизации ситуации и достижению всеобъемлющего политического урегулирования, которое должно включать урегулирование вопроса о политическом статусе Абхазии в составе Государства Грузия;

4. **подчеркивает,** в частности, свою решительную поддержку документа, озаглавленного «Основные принципы разграничения полномочий между Тбилиси и Сухуми», и сопроводительного письма к нему, которые были окончательно согласованы всеми членами Группы друзей при их полной поддержке;

5. **выражает глубокое** сожаление по поводу постоянного отказа абхазской стороны дать согласие на обсуждение существа этого документа, вновь **настоятельно призывает** абхазскую сторону получить этот документ и сопроводительное письмо к нему, *настоятельно призывает* обе стороны провести после этого их полное и открытое рассмотрение и приступить к конструктивным переговорам по их сути и *настоятельно призывает* тех, кто имеет влияние на стороны, содействовать такому итогу;

6. выр**ажает сожаление** по поводу отсутствия прогресса в деле начала переговоров о политическом статусе и вновь *напоминает* о том, что цель этих документов состоит в содействии проведению под руководством Организации Объединенных Наций предметных переговоров между сторонами по вопросу о статусе Абхазии в составе Государства Грузия, а не в том, чтобы пытаться навязывать или диктовать сторонам какое-либо конкретное решение;

7. **подчеркивает** далее, что процесс переговоров, ведущих к прочному политическому урегулированию, приемлемому для обеих сторон, потребует от обеих сторон определенных уступок;

8. **приветствует** созыв двух совещаний старших представителей Группы друзей в Женеве и *особенно приветствует* участие в позитивном духе представителей двух сторон во втором совещании;

9. **приветствует** также определение на первом женевском совещании трех групп вопросов в качестве ключевых для продвижения мирного процесса (экономическое сотрудничество, возвращение внутренне перемещенных лиц и беженцев, политические вопросы и вопросы безопасности) и последующую работу по существу этих вопросов, включая работу двусторонних рабочих групп России и Грузии по договоренности между двумя президентами на их встрече в Сочи в марте 2003 года, а также на первом совещании сторон высокого уровня 15 июля 2003 года под председательством Специального представителя Генерального секретаря и при участии Группы друзей;

10. **приветствует** далее приверженность сторон продолжению диалога по экономическому сотрудничеству, возвращению беженцев, а также по политическим вопросам и вопросам безопасности на регулярной и структурированной основе и их договоренность вновь присоединиться к Группе друзей в конце года в целях рассмотрения прогресса и изучения дальнейших шагов и призывает их действовать, следуя этой приверженности;

11. **призывает** стороны прилагать все усилия для преодоления существующего взаимного недоверия;

12. **вновь призывает** стороны обеспечить необходимое оживление мирного процесса во всех его основных аспектах, включая свою работу в Координационном совете и его соответствующих механизмах, закрепить результаты, достигнутые на состоявшейся в марте 2001 года Ялтинской встрече по мерам укрепления доверия (S/2001/242), целенаправленно и на основе сотрудничества осуществить согласованные тогда предложения и рассмотреть возможность проведения четвертой конференции по мерам укрепления доверия;

13. **напоминает** всем заинтересованным сторонам о необходимости воздерживаться от любых действий, которые могли бы помешать мирному процессу;

14. **подчеркивает** безотлагательную необходимость достижения прогресса в решении вопроса, касающегося беженцев и внутренне перемещенных лиц, **призывает** обе стороны продемонстрировать подлинную приверженность тому, чтобы уделять особое внимание проблеме возвращения и решать эту задачу в тесной координации с МООННГ и в консультации с УВКБ и Группой друзей и напоминает о достижении в Сочи взаимопонимания между Грузией и Российской Федерацией о том, что возобновление железнодорожного сообщения между Сочи и Тбилиси будет осуществляться параллельно с возвращением беженцев и перемещенных лиц, начиная с Гальского района, *вновь подтверждает* неприемлемость демографических изменений в результате конфликта, *вновь подтверждает также* неотъемлемое право всех затронутых конфликтом беженцев и внутренне перемещенных лиц на

возвращение в свои родные места в условиях безопасности и уважения достоинства в соответствии с международным правом и положениями Четырехстороннего соглашения от 4 апреля 1994 года (S/1994/397, приложение II) и Ялтинской декларации;

15. **напоминает,** что абхазская сторона несет особую ответственность за защиту возвращающихся и за то, чтобы содействовать возвращению остающегося перемещенного населения, и *просит* принять дальнейшие меры, в частности со стороны Программы развития Организации Объединенных Наций, Управления Верховного комиссара Организации Объединенных Наций по делам беженцев и Управления по координации гуманитарной деятельности, с тем чтобы создать условия, способствующие возвращению беженцев и внутренне перемещенных лиц, в том числе с помощью проектов с быстрой отдачей, развивать их навыки и повышать их самообеспеченность при полном уважении их неотъемлемого права на возвращение в свои родные места в условиях безопасности и уважения достоинства;

16. **приветствует** положительное рассмотрение сторонами рекомендаций совместной миссии по оценке в Гальском районе, вновь *настоятельно призывает* их выполнить эти рекомендации и, в частности, *призывает* абхазскую сторону дать согласие на открытие как можно скорее Гальского бюро отделения по правам человека в Сухуми и обеспечить условия безопасности для его беспрепятственного функционирования;

17. **одобряет** рекомендации Генерального секретаря, содержащиеся в его докладе от 21 июля 2003 года (S/2003/751, пункт 30), о том, чтобы добавить в штат МООННГ компонент гражданской полиции в составе 20 сотрудников для укрепления ее потенциала по осуществлению своего мандата, и в частности с тем, чтобы содействовать созданию условий, благоприятствующих возвращению внутренне перемещенных лиц и беженцев в условиях безопасности и уважения достоинства, и *приветствует* готовность сторон выполнять рекомендации миссии по оценке условий безопасности в октябре–декабре 2002 года;

18. **призывает,** в частности, абхазскую сторону улучшить работу правоохранительных органов с привлечением местного населения и заниматься решением проблемы, связанной с тем, что этническое грузинское население лишено возможности обучаться на своем родном языке;

19. **осуждает** любые нарушения положений Московского соглашения о прекращении огня и разъединении сил от 14 мая 1994 года (S/1994/583, приложение I);

20. **призывает** обе стороны открыто заявить о своем отказе от воинственной риторики и выступлений в поддержку военных вариантов и деятельности незаконных вооруженных групп и *призывает* грузинскую сторону, в частности, продолжать ее усилия, направленные на то, чтобы положить конец деятельности незаконных вооруженных групп;

21. **приветствует** относительное спокойствие в Кодорском ущелье и вновь подтвержденное сторонами намерение урегулировать ситуацию мирным путем, напоминает о своей решительной поддержке протокола, подписанного обеими сторонами 2 апреля 2002 года о положении в Кодорском ущелье, призывает обе стороны, и в частности грузинскую сторону, продолжать выполнять этот протокол в полном объеме, признает законные опасения за безопасность гражданского населения в этом районе, призывает политических руководителей Тбилиси и Сухуми соблюдать договоренности по вопросам безопасности и призывает обе стороны приложить все усилия для согласования взаимоприемлемого режима обеспечения безопасности населения в Кодорском ущелье и в его окрестностях;

22. **решительно осуждает** вместе с тем похищение четырех сотрудников МООННГ 5 июня 2003 года, что является уже шестым захватом заложников со дня основания Миссии, *выражает глубокое сожаление* по поводу того, что никто из преступников так и не установлен и не привлечен к судебной ответственности, и *поддерживает* призыв Генерального секретаря о том, что с такой безнаказанностью должно быть покончено;

23. *приветствует* дополнительные меры по обеспечению безопасности полетов вертолетов, введенные в ответ на уничтожение вертолета МООННГ 8 октября 2001 года, *вновь призывает* стороны принять все необходимые меры по установлению личности ответственных за это нападение и преданию их правосудию и информировать Специального представителя об осуществлении этих мер;

24**. призывает** грузинскую сторону продолжать улучшать условия безопасности для совместного патрулирования МООННГ и миротворческих сил СНГ в Кодорском ущелье, с тем чтобы они могли самостоятельно и регулярно контролировать положение;

25. **подчеркивает,** что обе стороны несут главную ответственность за обеспечение надлежащей безопасности и свободы передвижения МООННГ, миротворческих сил СНГ и другого международного персонала;

26. **приветствует** то обстоятельство, что МООННГ постоянно держит в поле зрения вопрос об организации безопасности, с тем чтобы обеспечить как можно более высокую степень безопасности своего персонала;

27. **постановляет** продлить мандат МООННГ на следующий период, заканчивающийся 31 января 2004 года, при том, что ее мандат при необходимости может быть изменен Советом в случае изменений в мандате миротворческих сил СНГ;

28. **просит** Генерального секретаря продолжать регулярно информировать Совет и через три месяца с даты принятия настоящей резолюции представить доклад о положении в Абхазии, Грузия;

29. **постановляет** продолжать активно заниматься этим вопросом.

Заявление Министерства иностранных дел Грузии

26 июля 2003 года теплоход "Вега-1" выполнил морской рейс Сухуми-Сочи-Сухуми. По имеющейся информации, планируется организация регулярного морского сообщения между Сочи и Сухуми, в частности, предполагается осуществление трех рейсов в неделю.

Теплоход "Вега-1" грубо нарушил законодательство Грузии, включая уголовный кодекс (незаконное пересечение Государственной границы и нарушение таможенных правил), а также действующий Указ Президента Грузии № 140 от 31 января 1996 года о закрытии Сухумского морского порта, портпунктов, морской акватории и участка Государственной границы в пределах Абхазии, Грузия, для всех видов международных перевозок, о чем должным образом была извещена российская сторона.

Российская сторона, располагая информацией о выходе теплохода "Вега-1" из порта Сухуми, не проинформировала грузинскую сторону о нахождении судна-нарушителя в порту Российской Федерации, тем самым фактически оказала ему содействие во избежании наказания, предусмотренного законодательством Грузии и международным правом.

Подобные действия российской стороны несовместимы с принципами добрососедства между двумя государствами, требованиями международного права, в частности Конвенции ООН по морскому праву от 1982 года, а также положениями Соглашения между правительствами Грузии и Российской Федерации о торговом судоходстве.

Подобные действия российской стороны грубо нарушают положения Меморандума о поддержании мира и стабильности в Содружестве Независимых Государств от 10 февраля 1995 года и решения СГГ СНГ о мерах по урегулированию в Абхазии, Грузия, от 19 января 1996 года и представляют собой фактическое одобрение открытия морского сообщения с т.н. "Республикой Абхазия" что наряду с другими неправомерными и односторонними шагами, в частности, установлением упрощенного порядка пересечения границы на абхазском участке грузино-российской границы, предоставлением российского гражданства жителям Абхазии, Грузия, возобновлением железнодорожного сообщения и т.д., является продолжением политики всесторонней поддержки сепаратистского режима в Абхазии, Грузия.

Министерство иностранных дел Грузии вновь заявляет, что Сухумский морской порт, портпункты, морская акватория и участок Государственной границы в пределах Абхазии, Грузия, закрыты для всех видов международных перевозок, кроме грузов гуманитарной помощи, в соответствии с установленными правилами. При повторении аналогичных незаконных действий грузинская сторона требует, чтобы она была незамедлительно информирована, а суда-нарушители задержаны до соответствующего реагирования со стороны Грузии.

Тбилиси
31 июля 2003 года

Сообщение для печати МИД Грузии

31 июля 2003 года в министерстве иностранных дел Грузии состоялась встреча грузинской и российской рабочих групп по вопросам возвращения беженцев и вынужденно перемещенных лиц в места их постоянного проживания в Абхазию, Грузия, в первую очередь в Гальский район (в старых границах). Грузинскую сторону возглавлял заместитель Министра иностранных дел г-ин М. Антадзе, Российскую - Посол по особым поручениям г-ин В. Колотуша.

В переговорах также участвовали заместитель Специального представителя Генерального секретаря ООН в Грузии г-жа Р. Отумбаева и представитель Верховного Комиссара ООН по делам беженцев в Грузии г-жа К. Бертран.

Грузинская сторона еще раз подтвердила готовность к компромиссам в решении этого сложного вопроса и предложила разработать первоочередные шаги для создания временной международной администрации под эгидой международных организаций. А также, российскую сторону призвали предпринять необходимые меры для реализации достигнутых соглашений между Э. Шеварднадзе и В. Путиным в Сочи в марте с.г. и исходя из обязательств содействующей стороны, провести соответствующие консультации в Сухуми с целью убедить абхазскую сторону в необходимости принять рекомендации международного сообщества.

Во время встречи, стороны согласились на экспертном уровне разработать предложения связанные с возвращением беженцев и вынужденно перемещенных лиц на всю территорию Абхазии, Грузия, на данном этапе в Гальский район.

Департамент информации и связям с общественностью МИД Грузии
1 августа 2003 года.

Сообщение для печати МИД Грузии

31 июля 2003 года информационное агентство “ИТАР-ТАСС” распространило сообщение, в котором говорится, что “ на следующей неделе в Абхазию приедет группа российских специлистов для проведения поэтапного обследования железной дороги на участке Псоу-Ингур. Российские железнодорожники намерены ознакомиться с состоянием локомотивного хозяйства управления абхазской железной дороги. Такая договоренность была достигнута 31 июля с. г. на встрече представителей Республики Абхазия и руководством Северокавказской железной дороги России”.

Грузинская сторона заявляет, что вышеуказанные односторонние действия российской стороны идут вразрез с сочинскими договоренностями президентов Грузии и Российской Федерации и противоречат обязательствам, вытекающим из “Памятной записки встречи грузино-российской рабочей группы по вопросам возобновления сквозного железнодорожного сообщения Сочи-Тбилиси” от 26 июня 2003 года.

МИД Грузии заявляет, что эти шаги наносят ущерб наметившемуся процессу нормализации двусторонних отношений, однозначно ставят под угрозу реализацию сочинских договоренностей и призывает российскую сторону с большей ответственностью относиться к своим обязательствам.

Департамент информации и связям с общественностью МИД Грузии
1 августа 2003 года.

Сообщение для печати МИД Грузии

7 августа 2003 года МИД Российской Федерации распространил сообщение для печати, в котором говорится, что 7 августа с.г. состоялось заседание российской части рабочей группы по возобновлению железнодорожного сообщения по маршруту Сочи-Сухуми-Тбилиси. На указанном заседании российским специалистам было поручено ознакомиться с состоянием и организацией железнодорожного хозяйства на участке Псоу-Ингури.

В указанном сообщении МИД России ссылается на якобы существующие договоренности, на основе которых, российская сторона собирается проинформи- ровать грузинскую сторону о результатах проведенных работ и о предложениях российских экспертов.

В этой связи грузинская сторона особо подчеркивает, что на встрече грузино-российской рабочей группы по вопросам возобновления сквозного железнодорожного сообщения Сочи-Тбилиси” от 26 июня 2003 года, была достигнута договоренность о создании совместной грузино-российской экспертной группы с участием представителей абхазской стороны для проведения предварительных работ по обследованию участка Веселое-Самтредия. Стороны также договорились к следующей встрече грузино-российской рабочей группы проработать вопрос об обеспечении соответствующих условий безопасности для начала работ по обследованию железнодорожного участка Веселое-Самтредия.

Исходя из вышеизложенного, МИД Грузии заявляет, что вышеуказанные односторонние. действия российской стороны идут вразрез с Сочинскими договоренностями президентов Грузии и Российской Федерации, ставят под вопрос целесообразность продолжения переговорного процесса в этом направлении между Грузией и Россией и создают реальную угрозу реализации сочинских договоренностей.

Тбилиси, 8 августа 2003 года.

копия

ЖУРНАЛ № 43

Заседания Священного Синода Русской Православной Церкви
от 30 июля 2003 года

В заседании Священного Синода под председательством ПАТРИАРХА

Слушали: Доклад Преосвященного Кирилла, митрополита Смоленского и Калиниградского, председателя Отдела внешних церковных связей Московского Патриархата, о визите в Москву делегации Грузинской Православной церкви.

Справка

1-4 июня 2003 г. по приглашению Святейшего Патриарха Московского и всея Руси Алексия и по благословению Святейшего и Блаженейшего Каталикоса-Патриарха всея Грузии Ильи в Москве находилась делегация Грузинской Православной Церкви в составе: Преосвященный митрополит Сухумско-Абхазский и Чиатурский Даниил, председатель Отдела миссии и евангелизации, и Преосвященный епископ Зугдидский и Цаишский Герасим, председатель Иностранного отдела.

2 июня 2003 г. в день памяти святителя Алексия, митрополита Московского, члены делегации приняли участие в совершении Божественной литургии в Богоявленском кафедральном соборе г. Москвы. Делегация посетила храмы святого великомученика Георгия Победоносца в Грувинах, Воскресения Христова в Сокольниках а также Иверскую часовню на Красной площади. 3 июня, в день празднования чтиной иконы Божией матери Владмимрская, члены делегации побывали в храме святителя Николая в Толмачах, где находится эта древнейшая святыня Москвы.

3 июня в отделе внешних церковных связей Московского Патриархата прошли переговоры делегаций Русской и Грузинской Православных Церквей. От Московского Патриархата в них участвовали председатель ОВЦС Преосвященный митрополит Смоленский и Калининградский Кирилл и секретарь ОВЦС по межправославным отношениям протоирей Николай Балашов. В атмосфере взаимопонимания обсуждались вопросы как двусторонних отношений между Русской и Грузинской Православными Церквями, так и общеправославного характера. Было выражено общее убеждение в том, что духовное братство единоверных народов России и Грузии составляет ту непоколебимую основу, на которой должны созидаться и отношения между двумя государствами. Состоялся плодотворный обмен мнениями относительно дальнейших шагов, направленных на более тесное взаимодействие Церквей-Сестер. Особое внимание было уделено обсуждению церковного положения в Абхазии.

Постановили:

1. Доклад принять к сведению.
2. В дополнение к ранее направлявшимся посланиям Патриарха Московского и всея Руси, вновь подтвердить, что Русская Православная Церковь рассматривает Абхазию, как часть канонической территории Грузинской Парвославной Церкви.
3. Выразить сожаление в связи с тем, что нынешнее положение в Сухумско-Абхазской епархии Грузинской Православной Церкви нередко становится причиной для осложнения взаимоотношений между грузинским и абхазским народами, в то время как миротворческое служение Церкви является жизненно важным для установления прочного и справедливого мира в данном регионе.
4. Учитывая продолжающиеся затруднения в деле духовного окормления населения Абхазии, засвидетельствовать, что Русская Православная Церковь готова способствовать установлению диалога между заинтересованными

сторонами, дабы нормализовать церковное положение в регионе в строгом соответствии со священными канонами Церкви.

Патриарх Московский и Всея Руси

Члены Священного Синода:

Митрополит Киевский и Всея Украины

Митрополит Санкт-Петербургскийи Ладожский

Патриаршии Экзарх Всея Беларуси
Митрополит Минский и Слуцкий

Митрополит Критицкий и Коломенский

Председатель Отдела Внешних Церковных Связей
Митрополит Смоленский и Калининградский

Митрополит Кишиневский и Всея Молдовы

Архиепископ Гомельский и Жлобинский

Архиепископ Рязанский и Касимовский

Архиепископ Екатеринобургский и Верхотурский

Архиепископ Якутский и Ленский

Архиепископ Йошкар-Олинский и Марийский

Управляющий Делами Московской Патриархии
Митрополит Воронежский и Борисоглебский

Копия на двух страницах ВЕРНА.

Заведующий Канцелярией
Отдела Внешних Церковных Связей
Московского Патриархата В. А. Чукалов

12 августа 2003 года.

საქართველოს პრეზიდენტის
გ ა ნ კ ა რ გ უ ლ ე ბ ა

N 1036 2003 წლის 19 აგვისტო ქ. თბილისი

აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის გულრიფშის რაიონის კოდორის ხეობაში 2003 წელს მოსახლეობის დაცვისა და სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობის გაუმჯობესების გადაუდებელ ღონისძიებათა შესახებ

ქვეყნის ხელისუფლების მიერ უკანასკნელ წლებში მიღებულმა გადაწყვეტილებებმა ხელი შეუწყო აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის გულრიფშის რაიონის კოდორის ხეობის მოსახლეობის დაცვასა და სოციალურ-ეკონომიკურ განვითარებას.

მიუხედავად გაწეული მუშაობისა, ზოგიერთი სამინისტრო და უწყება სრულად ვერ უზრუნველყოფს მათთვის მიცემულ დავალებათა შესრულებას, რაც გარკვეულწილად აფერხებს ხეობაში არსებული პრობლემების მოგვარებას.

კოდორის ხეობის მოსახლეობის დაცვის, უშიშროების უზრუნველყოფისა და სოციალურ-ეკონომიკური პრობლემების გადაჭრის მიზნით:

1. საქართველოს პრეზიდენტის სახელმწიფო რწმუნებულმა ე.კვიციანმა საქართველოს ძალოვან უწყებებთან ერთად გააგრძელოს მუშაობა ხეობის მოსახლეობის დაცვის, უშიშროებისა და მართლწესრიგის უზრუნველსაყოფად.

2. საქართველოს გენერალურმა პროკურატურამ (ნ. გაბრიჩიძე) აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭომ (ლ. ცაავა) საქართველოს იუსტიციის საბჭოსთან ერთად მიმდინარე წლის 1 სექტემბრამდე უზრუნველყოს საქართველოს პრეზიდენტის 2000 წლის 4 სექტემბრის N397 ბრძანებულებით (მე-7 პუნქტი) გათვალისწინებული დავალების შესრულება კოდორის ხეობაში პროკურატურის შექმნისა და ფუნქციონირების თაობაზე.

3. საქართველოს ფინანსთა სამინისტრომ (მ. გოგიაშვილი) საქართველოს 2003 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტით გათვალისწინებული საქართველოს პრეზიდენტის ფონდიდან გამოუყოს კოდორის ხეობაში საქართველოს პრეზიდენტის სახელმწიფო რწმუნებულის აპარატს მოსახლეობის ფქვილითა და პირველი მოხმარების საქონლით უზრუნ-ველსაყოფად 350 (სამას ორმოცდაათი) ათასი ლარი, ხოლო მისი ტრანსპორტირებისა და დატვირთვა-ჩამოტვირთვისათვის 156 (ას ორმოც-დათექვსმეტი) ათასი ლარი.

4. საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრომ (კ. ნარჩემაშვილი) უზრუნველყოს კოდორის ხეობის მიმართულებით ზამთრის მარაგის სურსათისა და პირველი მოხმარების ნივთების უსაფრთხო, უდანაკარგო და შეუფერხებელი გადაადგილება.

5. საქართველოს განათლების სამინისტრომ (ა. კარტოზია):

ა) უფასოდ უზრუნველყოს პროგრამულ ასიგნებათა ფარგლებში ხეობის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების მოსწავლეები სახელმძღვანელოებით;

ბ) მომავალ ატესტაციამდე ძალაში დატოვოს კოდორის ხეობის სასწავლებელთა მასწავლებლებისათვის ადრე მინიჭებული საატესტაციო კატეგორიები შესაბამისი ანაზღაურებით;

გ) საქართველოს ეკონომიკის, მრეწველობისა და ვაჭრობის სამინისტროსთან ერთად 2003-2004 სასწავლო წელს თბილისის ივ.ჯავახიშვილის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტის მოსამზადებელ

განყოფილებაზე კოდორის ხეობის ახალგაზრდობისათვის გაითვალისწინოს 60 ადგილის გამოყოფა კოდორის ხეობაში საქართველოს პრეზიდენტის სახელმწიფო რწმუნებულის ე. კვიციანის მოთხოვნის საფუძველზე სახელმწიფო უნივერსიტეტისათვის დამტკი-ცებულ წლიურ ასიგნებათა ფარგლებში.

6. საქართველოს სოფლის მეურნეობისა და სურსათის სამინისტრომ (დ. კირვალიძე):

ა) შესაძლებლობის ფარგლებში უზრუნველყოს კოდორის ხეობის მოსახლეობა ჰუმანიტარული დახმარების სახით შემოსული სასურსათო და სხვა სახის პროდუქტებით;

ბ) გამოყოს კოდორის ხეობისათვის ჯილეხის, თურქულისა და ცოფის საწინააღმდეგო ვაქცინები და სადეზინფექციო საშუალებები;

გ) საქართველოს ეკონომიკის, მრეწველობისა და ვაჭრობის სამინისტროსთან ერთად რეგიონში შრომითი რესურსების ათვისების მიზნით განახორციელოს მცირე ბიზნესის პროგრამების დაფინანსება ხე-ტყის, მეცხოველეობისა და სოფლის მეურნეობის სხვა პროდუქტების გადამუშავების მიზნით.

7. საქართველოს ტრანსპორტისა და კომუნიკაციების სამინისტრომ (მ.ადეიშვილი) უზრუნველყოს ზუგდიდი-გენწვიშის მიმართულებით საავტომობილო რეისის დანიშვნა.

8. საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრომ (ა. გამყრელიძე):

ა) უზრუნველყოს აჟარის საუბნო საავადმყოფო და ხეობაში არსებული სამედიცინო ამბულატორიები საჭირო მედიკამენტებით;

ბ) გამოყოს 2003 წლის 1 სექტემბრამდე სამკურნალო ობიექტების მომსახურებისათვის მაღალი განმავლობის მსუბუქი ავტომანქანა.

9. საქართველოს სათბობ-ენერგეტიკის სამინისტრომ საქართველოს ეკონომიკის, მრეწველობისა და ვაჭრობის სამინისტროსთან ერთად უზრუნველყოს საქართველოს პრეზიდენტის 2002 წლის 14 მაისის N 607 განკარგულებით გათვალისწინებულ დავალებათა შესრულება ხეობის ელექტრიფიკაციის სამუშაოთა დასასრულებლად დარჩენილი მიკროელექტროსადგურების ადგილზე დამონტაჟება-ამოქმედებით.

10. ეთხოვოს საქართველოს სოციალური ინვესტიციების ფონდს (ზ.გონაძე) მეორე პროექტის პროგრამით პრიორიტეტულად გაითვალისწინოს კოდორის ხეობაში სამუშაოების შესრულება.

11. ეთხოვოს „ცეკავშირის“ გამგეობას (ივ. ქელბაქიანი) კვლავაც უზრუნველყოს კოდორის ხეობის მოსახლეობაში არსებული ჭარბი სოფლის მეურნეობის პროდუქტების შესყიდვა-დამზადება და პირველი მოთხოვნილების საქონლით მომარაგების მოცულობის გაზრდა.

12. განკარგულების შესრულების კონტროლი განახორციელოს საქართველოს პრეზიდენტის რეგიონალური პოლიტიკისა და მართვის სამსახურმა (ი. ბოჭორიძე).

Комментарии Департамента информации и связям с общественностью МИД Грузии

19 августа 2003 года в “Российской газете” была опубликована статья председателя Комитета Государственной Думы по международным делам Д. Рогозина “Право на вооруженную защиту”.

Автор статьи под предлогом борьбы с терроризмом и оттстаивания прав граждан Российской Федерации открыто призывает к вооруженной агрессии против соседнего суверенного государства.

Статья по своей сути является ярким примером нарушения причинно-следственных связей. Ведь в действительности проблемы, связанные с терроризмом исходили и исходят именно с территории Российской Федерации. Господин Рогозин же теряя чувство меры перекладывает вину за все трагические инциденты и террористические акты, имеющие место на территории России, на грузинскую сторону. Приходится напомнить автору статьи, что как Высшее Руководство РФ, так и все международное сообщество высоко оценили действия правоохранительных органов Грузии по наведению порядка в Панкисском ущелье, а также их сотрудничество с коллегами из России и других стран. МИД Грузии не считает необходимым детально комментировать необоснованные аргументы господина Рогозина, известного своими антигрузинскими настроениями, но не может не выразить озабоченность фактом публикации в правительственной газете РФ провокационной статьи Главы Комитета Госдумы, явно направленной на обострение двусторонних отношений между соседями.

20 августа 2003 года.

Сообщение для прессы МИД Грузии

Неофициальный перевод

2-3 сентября с.г. состоялась очередная встреча экспертов Российской Федерации и Грузии по военным вопросам. Согласно решению, принятому на 8-м раунде, указанная всреча должна была состоятся в марте с.г., что не было осуществлено по причине российской стороны.

На встрече был рассмотрен весь спектр вопросов, связанных с выполнением Россиской Федерацией взятых согласно Стамбульскому заявлению /1999 г./ международных обязательств.

В связи с ликвидацией базы Гудаута российская сторона выдвинула новые, совершенно неприемлемые для грузинской стороны требования,основной смысл которых заключается в попытке сохранить почти в полном объеме инфраструктуру базы, т.е. создать сравнительно малых размеров военную базу с полной военной нагрузкой. Вместе с этим, российская сторона отказалась предоставить любые гарантии безопасности транспортировки международных наблюдателей на базу Гудаута, что фактически делает невозможным проверку состояния указанной базы, а также обеспечение мер транспарентности по отношению к ней после ее расформирования.

Грузинская сторона оценила вышесказанное как отказ российской стороны от выполения своих обязанностей и попытку пересмотреть их в

двустороннем формате. Грузинская сторона представила российской стороне положение о миротворческих силах СНГ (19 января 1996 г.), согласно которому в прямые обязанности миротворческого контингента входит обеспечение посещения любого подразделения или объекта, находящегося в распоряжении КСПМ, миссии и других органов ООН и ОБСЕ.

Относительно условий функционирования и сроков вывода с грузинской территории российских военных баз Ахалкалаки и Батуми, а также других военных объектов, расположенных на территории Грузии российская сторона вновь зафиксировала необходимость 11-летнего срока, и единственным способом его сокращения назвала финансирование извне.

Грузинская сторона выразила сожаление по поводу не разделения российской стороной конструктивных предложений грузинской стороны и в очередной раз зафиксировала позицию суверенного государства, которая заключается в полном выводе в 3-х летний срок российских военных формирований с территории Грузии. Вместе с этим, грузинская сторона выразила готовность гибого подхода к этому вопросу, с учетом конструктивных подходов грузинской стороны и соответствующей аргументации со стороны Россиской Федерации.

Что касается склада инженерных боеприпасов в г. Сагареджо, делегация Российской Федерации сделала заявление, согласно которому, приблизительно к декабрю с.г. указанный объект будет полностью освобожден от инженерной техники и боеприпасов и соответственно передан грузинской стороне.

Грузинской стороной была предложена ориентировочная дата следующей встречи - первая половина октября. Формат встречи и место будут уточнены в рабочем порядке.

Департамент информации и связям с общественностью МИД Грузии
4 сентября 2003 года.

Заявление Совета Национально безопасности Грузии

О требовании группы стран внести Шамиля Басаева в список террористов

8 августа текущего года решением Президента Буша (распоряжение № 132240) Шамиль Басаев объявлен для Соединенных Штатов Америки и их населения лицом, которое обвиняется в планировании и выполнении различных террористических актов, в результате которых погибли сотни людей. Поэтому Соединенные Штаты Америки, Великобритания и Россия обратились к ООН с просьбой внести фамилию Басаева в список опасных террористов.

Грузия присоединяется к этому требованию и дополнительно заявляет, что Басаев, уже в течение ряда лет разыскивается правоохранительными структуарами Грузии за совершенные тяжкие преступные действия на территории Абхазии в 1992-1993 годах. Басаев был среди тех наемников, которые участвовали в боевых действиях против властей Грузии на территории Абхазии и осуществляли акты насилия против мирного населения. Во время войны на территории Абхазии Шамиль Басаев занимал в сепаратистском режиме одну из ведущих должностей, т.н. министра обороны Абхазии, и лидер этого режима Ардзинба лично присвоил ему звание ”героя Абхазии”. В августе 1992

года по призыву абхазских сепаратистов в г. Гудаута Шамилем Басаевым была создана и действовала под его руководством антигосударственная вооруженная организация - “вооруженные силы конфедерации горских народов”, членами которой были в основном граждане другой страны - Российской Федерации, чеченцы по национальности. Эта преступно созданная организация ставила целью оказания помощи абхазским сепаратистам в отделении Абхазской Автономной Республики от территории Грузии. Руководимая Басаевым антигосударственная организация производила активные боевые операции против Вооруженных Сил Грузии в окрестностях г. Гагра, в результате чего последовали оккупация зоны г. Гагра и жертвы среди мирного населения - около 500 человек различной национальности. Шамиль Басаев совершил преступление, предусмотренное частью 2-й статьи .73 Уголовного кодекса Грузии (старая редакция), за что был в качестве обвинямого привлечен к ответственности. 19 июня 1996 года он был объявлен в розыск. На сегодняшний день уголовное дело против него по известным обстоятельствам приостановлено по мотиву розыска.

Подобно Шамилю Басаеву, многие наемники или добровольцы прошли боевую подготовку в Абхазии. Свой опыт они использовали в дальнейшем во время конфликта в Чечне. В течение последних лет грузинская сторона, в частности, Президент Грузии неоднакратно обращался к международному сообществу по поводу того, что развившиеся во время конфликта в Абхазии опасные тенденции становятся источником организованной преступности и новых конфликтов в регионе. Действительно трагедия Абхазии сыграла роль “эффекта бумеранга”.

Грузия осуждает любое проявление терроризма и готова активно сотрудничать с соответствующими структурами разных стран с целью выявления международных терррористов и определения им соответствующего наказания.

Объявление Шамиля Басаева опасным террористом станет еще одним наглядным примером с точки зрения неприемлемости “двойных стандартов” в борьбе с терроризмом, а также подчеркнет необходимость признания нерешенных конфликтов основной питающей терроризм средой.

Журнал “Грузия сегодня” www.sakartvelo. ru/ segodnya/
Ежемесячный информационный вестник Посольства Грузии в Российской федерации № 8-9 (20-21).

Р е ш е н и е
Совета глав государств Содружества Независимых Государств

о Заявлении Совета глав государств Содружества Независимых Государств

Совет глав государств Содружества Независимых Государств
р е ш и л:

принять Заявление Совета глав государств Содружества Независимых Государств.

Совершено в городе Ялте 19 сентября 2003 года в одном подлинном экзмпляре на русском языке. Подлинный экземпляр хранится в Исполнительном комитете Содружества Независимых Государств, который направит каждому государству-участнику Содружества Независимых Государств его заверенную копию.

За Азербайджанскую Республику За Республику Молдова
И. АЛИЕВ В. ВОРОНИН

За Республику Армения За Российскую Федерацию
Р. КОЧАРЯН В. ПУТИН

За Республику Беларусь За Республику Таджикистан
А. ЛУКАШЕНКО Э. РАХМОНОВ

За Грузию За Туркменистан
Э. ШЕВАРДНАДЗЕ ---------------------

За Республику Казахстан За Республику Узбекистан
Н. НАЗАРБАЕВ И. КАРИМОВ

За Киргизскую Республику За Украину
А. АКАЕВ Л.КУЧМА

Ялта, 19 сентября 2003 г.

Заявление
Совета глав Государств
Содружества Независимых Государств

Совет глав государств Содружества независимых Государств вновь подтверждает свою приверженность Алматинскому Меморандуму о поддержании мира и стабильности в Содружестве Независимых Государств от 10 февраля 1995 года, а также свою приверженность духу и букве решения о мерах по урегулированию конфликта в Абхазии, Грузия от 19 января 1996 года.
Вновь признавая территориальную целостность и суверенитет Грузии, Совет глав государств Содружества независимых государств требует неукоснительного выполнения всех положений этих документов.

Ялта, 19 сентября 2003 г.

Коммюнике саммита

Президент В. В. Путин и Президент Дж. Буш провели продуктивные обсуждения в Кемп-Дэвиде, штат Мэриленд, 26 и 27 сентября 2003 года. В

развитие Совместной Декларации о новых стратегических отношениях от 24 мая 2002 года и других совместных документов они сосредоточили внимание на практических путях расширения и углубления сотрудничества и партнерства между Россией и Соединенными Штатами, преодолении препятствий и реализации их общего видения новых стратегических отношений, чтобы дать ответ на вызовы и возможности 21 века.

Президенты обсудили широкий круг двусторонних и международных проблем, включая контртерроризм; предотвращение распространения оружия массового уничтожения; ситуации на Ближнем Востоке, в Ираке, Иране и на шестисторонних переговорах по Северной Корее; обстановку в молдаво-приднестровском, грузино-абхазском и нагорнокарабахском урегулировании; укрепление взаимоотношений Россия - НАТО; прогресс в создании условий для расширения экономических и торговых отношений; сотрудничество в сферах высоких технологий, жилищного строительства и здравоохранения; контакты между людьми, а также другие вопросы, представляющие взаимный интерес.

Президенты договорились о последующих шагах в ряде областей с целью укрепления существующего партнерства России и США. Они дали конкретные поручения своим правительствам, определив задачи для выполнения соответствующими ведомствами и указав для этого конкретные сроки, а также подчеркнули свое обоюдное намерение наблюдать за реализацией этих задач. Они, в частности, определили ключевые области, в которых прогресс может быть достигнут в ближайшее время, включая среди прочего:

эффективное выполнение Договора о сокращении стратегических наступательных потенциалов (Московского договора) и продолжение усилий с целью повышения транспарентности и укрепления доверия в стратегической области;

наращивание сотрудничества между российским и американским военными ведомствами, имеющего крайне важное значение для совместных усилий в таких сферах, как контртерроризм, противоракетная оборона и миротворчество;

укрепление торговых и экономических отношений путем дальнейшего сотрудничества в укреплении глобальной энергетической безопасности, устранении препятствий для торговли и инвестиций, продвижении- высокотехнологического сотрудничества и защите прав интеллектуальной собственности;

наращивание процесса консультаций и сотрудничества в решении региональных проблем и углубление сотрудничества в борьбе с ВИЧ/СПИДом, которое будет полезным России и Соединенным Штатам и внесет вклад в глобальные усилия по борьбе с этой чумой нашего времени. Президенты договорились оставаться в тесном контакте, чтобы обеспечить прогресс в продвижении определенной ими широкой повестке дня.

27 сентября 2003 года
Кэмп-Дэвид

ოფიციალური თარგმანი

საქართველოს საგარეო საქმეთა მინისტრის
ბატონ ირაკლი მენაღარიშვილის გამოსვლიდან ჯწ
გაერო-ს გენერალური ასამბლეის 58-ე სესიაზე

(ნიუ-იორკი, 2003 წლის 2 ოქტომბერი)

...ბევრმა გამომსვლელმა აღნიშნა, თუ რა მნიშვნელობა აქვს საერთაშორისო ტერორიზმის საფრთხის ყველა ასპექტისა და გამომწვევი მიზეზის სერიოზულ გააზრებას. არ შეგვიძლია არ გავიზიაროთ ეს მიდგომა. გაჭიანურებული პრობლემები, კერძოდ, მოუგვარებელი კონფლიქტები და მათ შედეგად წარმოქმნილი უკონტროლო ტერიტორიები ტერორიზმის მასაზრდოებელ ნიადაგს წარმოადგენს. ყოველი ჩვენგანი მოწმეა იმისა, თუ რა მოკლე ვადებში ხდება სეპარატისტთა ლიდერებსა და ტერორისტებს შორის მჭიდრო კავშირების წარმოქმნა და გაღრმავება.

ამის ნათელი მაგალითია კონფლიქტი აფხაზეთში, საქართველო. აღნიშნული ტერიტორია, რომელიც კონტროლირდება სეპარატისტული რეჟიმის მიერ, იქცა ადამიანებით, ნარკოტიკებით, იარაღით მოვაჭრეების, დამნაშავეებისა და ტერორისტული ჯგუფების თავშესაფრად. ანტიტერორისტული კომიტეტის ნუსხაში ახლახანს შეყვანილი ავადცნობილი შამილ ბასაევი, რომელმაც კიდევ ერთხელ აღუთქვა მეგობრობა სეპარატისტულ რეჟიმს, აქტიურ კავშირებს ინარჩუნებს აფხაზეთში მოქმედ ტერორისტულ ჯგუფებთან. (კონფლიქტის პერიოდში ბასაევი სეპარატისტების რეჟიმს ემსახურებოდა თავდაცვის მინისტრის მოადგილის რანგში და მას უმაღლესი ხარისხის ჯილდო მიენიჭა განსაკუთრებული დამსახურებისათვის). უახლოეს მომავალში ანტი-ტერორისტულ კომიტეტს გადავცემთ შესაბამის ინფორმაციას აფხაზეთში ტერორისტულ საქმიანობაში ჩართულ პირთა შესახებ.

ბატონო თავმჯდომარე,

გაერო-ს ძალისხმევა აფხაზეთში, საქართველო კონფლიქტის მოწესრიგების მიზნით აშკარად არადამაკმაყოფილებელია. გაერო-ს მონაწილეობის ათ წელზე მეტი დროის განმავლობაში ერთი ნაბიჯითაც ვერ მივუახლოვდით კონფლიქტის მოგვარების რეალურ პერსპექტივას. აფხაზეთში ადამიანის უფლებათა უხეში დარღვევები და ქართული მოსახლეობის ეთნიკური წმენდა კვლავაც გრძელდება და რჩება ყურადღების გარეშე. მრავალრიცხოვანი მოწოდებების მიუხედავად წარუმატებელი აღმოჩნდა ჩვენი მცდელობა გამოგვესწორებინა გაერო-ს ეგიდით მიმდინარე სამშვიდობო პროცესის ფუნდამენტური ნაკლოვანებები.

მივესალმებით იმ ფაქტს, რომ გენერალური ასამბლეის ბოლო სესიის შემდეგ ჟენევის პროცესმა ახალი განზომილება შეიძინა და ვიმედოვნებთ, რომ იგი ახალ სტიმულს მისცემს სამშვიდობო ძალისხმევას. თუმცა, მსურს ხაზი გავუსვა, რომ ეს შედარებით ახალი პროცესი ჯერ კიდევ მეტად მყიფეა და იგი შედეგებზე უნდა იყოს მიმართული და არა უშუალოდ პროცესზე. ასევე ხაზი გვინდა გავუსვათ იმ ფაქტს, რომ დსთ-ს ბოლო სამიტმა გააუქმა ამ ორგანიზაციის სახელმწიფოს მეთაურთა წინა გადაწყვეტილებები აფხაზეთთან, საქართველო პოლიტიკური და ეკონომიკური ურთიერთობების მნიშვნელოვანი შეზღუდვების თაობაზე.

მაგრამ მიუხედავად ამ პოზიტიური ნაბიჯებისა, ადგილზე, აფხაზეთში მცირე რამ თუ შეიცვალა. მე ვგულისხმობ რუსეთის მხარის წარმომადგენელთა, განსაკუთრებით კი რეგიონების ხელისუფალთა, ცალმხრივ, უკანონო ქმედებებს, რაც მნიშვნელოვან ზიანს აყენებს სამშვიდობო პროცესს. კვლავაც დაუბრკოლებლად ფუნქციონირებს სარკინიგზო მიმოსვლა სოჭსა და სოხუმს შორის. გენერალური ასამბლეის ბოლო სესიაზე ჩვენი მოწოდებების მიუხედავად, არ შემცირებულა აფხაზეთის მოსახლეობისათვის რუსეთის მოქალაქეობის მასობრივად მინიჭების ტემპი. ქვეყნისაგან მოკვეთილი რეგიონის მცხოვრებთათვის გაცემული რუსული პასპორტები უკვე ხელთ ჩაუვარდა ტერორისტებს, რომლებიც საუკეთესოდ იყენებენ რუსეთში მიმოსვლის საშუალებას რუსეთ-საქართველოს საზღვრის აფხაზურ და ოსურ მონაკვეთებზე, სადაც რუსეთის მიერ ცალმხრივად უვიზო მიმოსვლა იქნა შემოღებული.

კვლავაც გრძელდება რუსეთის სახელმწიფო ორგანოების, იურიდიული და ფიზიკური პირების მიერ აფხაზეთის ტერიტორიაზე განლაგებული საკუთრების, მათ შორის, იძულებით გადაადგილებულ პირთა ქონების უკანონო შეძენა. ზედმეტად მიგვაჩნია იმის აღნიშვნა, რომ ეს ქმედებები უხეშად არღვევს საერთაშორისო სამართალს, ლახავს საქართველოს სუვერენიტეტს და ეწინააღმდეგება საქართველოს კანონმდებლობას, რომლის მიხედვითაც სეპარატისტულ რეჟიმთან დადებული ნებისმიერი გარიგება ბათილად ცხადდება.

გუდაუთაში რუსეთის სამხედრო ბაზის უკანონო ფუნქციონირება კიდევ ერთი ელემენტია, რომელიც ვითარებას ართულებს აფხაზეთში. საქართველო მოითხოვს, რომ ევროპაში ჩვეულებრივი შეიარაღების ხელშეკრულებით (ჩ) ნაკისრი ვალდებულება ამ ბაზის გაყვანის შესახებ დროულად და ტრანსპარენტულობის სრული დაცვით შესრულდეს.

ბატონო თავმჯდომარე,

ჩვენ უნდა შევძლოთ იმედის შენარჩუნება. იმედი იმისა, რომ კიდევ ერთხელ არ ვუმტყუნებთ 300 000 იძულებით გადაადგილებულ პირს და ლტოლვილს, რომელთა მოთმინება უკვე იწურება. უნდა გაორმაგდეს შუამავალთა ძალისხმევა, რათა აფხაზური მხარე დათანხმდეს პოლიტიკური მოლაპარაკებების საფუძვლად თბილისსა და სოხუმს შორის კონსტიტუციურ უფლებამოსილებათა განაწილების შესახებ, ე.წ. ბოდენის დოკუმენტის მიღებას.

ჩვენ არაერთხელ აღგვინიშნავს დსთ-ს სამშვიდობო ძალების უუნარობა დაბრუნებულთა უსაფრთხოების უზრუნველყოფის თვალსაზრისით. ფაქტობრივად, ამ ძალებს, რომლებიც გაერო-ს მანდატითაც კი არ სარგებლობენ, არაფერი არ გაუკეთებიათ სტატუს-ქვოს შენარჩუნების გარდა და დღეს მხოლოდ მესაზღვრის ფუნქციას ასრულებენ აფხაზეთსა და დანარჩენ საქართველოს შორის. ვითარების გაუმჯობესების არანაირი იმედი არ უნდა გვქონდეს ვიდრე გაერო თავად არ განახორციელებს სრულმასშტაბიან სამშვიდობო ოპერაციას საერთაშორისო ფორმატით აფხაზეთში, საქართველო. მხოლოდ გაერო-ს როლის გაზრდითა და საერთაშორისო თანამეგობრობის მონდომებით იქნება შესაძლებელი აფხაზი სეპარატისტების იძულება მისაღები

კომპრომისის მისაღწევად. საქართველოს ხელისუფლება ვერ ხედავს სხვა საშუალებას გარდა იმისა, რომ უშიშროების საბჭოს სთხოვოს გაერო-ს წესდების VII თავით გათვალისწინებული ზომების გამოყენება...

Гальский протокол от 8 октября 2003 г. по разрядке напряженности и улучшению механизмов безопасности в зоне конфликта

8 октября, 2003 состоялась чрезвычайная Четырехсторонняя встреча на высоком уровне, созванная по инициативе Специального представителя Генерального секретаря ООН Хайди Тальявини в штабе Гальского сектора МООННГ ввиду ухудшения ситуации по безопасности в зоне конфликта, особенно в Гальском районе.

Грузинскую делегацию возглавлял Малхаз Какабадзе, Абхазскую делегацию - Сергей Шамба, КСПМ был представлен Генерал-майором Намоконовым.

Встречу открыла Специальный представитель Генерального секратаря ООН. Встреча проходила под председательством Главного военного наблюдателя Генерал-майора Кази-Ашфака.

Главным вопросом повестки дня было ухудшение ситуации безопасности в зоне конфликта, особенно в Гальском районе и мерах, направленных на предотвращение ее эскалации и улучшение сотрудничества между сторонами.

Грузинская и Абхазская стороны вновь подтвердили свои обязательства по безопасности, принятые в предыдущих документах, подчеркивая важность резолюций Совета безопасности ООН, они обсудили дальнейшие шаги по улучшению существующих механизмов.

Стороны договорились о следующем:

1.1. Сотрудничать и предпринимать незамедлительные меры по прекращению преступных действий, какого бы характера они ни были и которые серьезно влияют на безопасность в зоне конфликта.

1.2. Обменяться списками преступлений, которые по утверждению сторон были совершены в зоне конфликта, особенно в Гальском районе.

1.3. Обе стороны согласились, что ни одно преступление не должно оставаться незамеченным, а виновники должны быть наказаны.

2. В свете начала работы в ближайшем будущем Гражданской полиции МООННГ стороны договорились осуществить полное сотрудничество с ней в борьбе с преступностью и правонарушениями и тем самым повысить эффективность существующих механизмов путем улучшения сотрудничества между сторонами в области правопорядка.

3. Стороны согласились вновь встретиться 9 декабря 2003 на таком же высоком уровне с тем, чтобы оценить достигнутый прогресс в их сотрудничестве, а также выявить возможности повышения эффективности существующих механизмов, таких как Четырехсторонняя встреча, СГВФ и работа группы по правам человека в рамках этих механизмов.

За Абхазскую сторону За Грузинскую сторону
С. Шамба М. Какабадзе

За МООННГ За КСПМ СНГ
Генерал-майор Кази Ашфак Генерал-майор Намоконов

საქართველოს პარლამენტის
დ ა დ გ ე ნ ი ლ ე ბ ა
აფხაზეთის პრობლემებთან დაკავშირებული საქართველოს პარლამენტის დროებითი კომისიის უფლებამოსილების ვადის გაგრძელების შესახებ

საქართველოს პარლამენტი ადგენს:

აფხაზეთის პრობლემებთან დაკავშირებულ საქართველოს პარლამენტის დროებით კომისიას 2003 წლის 6 დეკემბრიდან გაუგრძელდეს უფლებამოსილების ვადა 1999 წელს არჩეული საქართველოს პარლამენტის უფლებამოსილების შეწყვეტამდე.

საქართველოს პარლამენტის
თავმჯდომარის მრვალეობის
შემსრულებელი გიორგი წერეთელი

თბილისი,
2003 წლის 19 დეკემბერი.

შინაარსი

თავი I. 2000 წელი.

1. Протокол Девятой Сессии Координационного Совета Грузинской и Абхазской сторон Тбилиси, 18 - 19 января 2000 г.

2. Приложение. Заявление Государственных Комиссии Абхазии и Грузии по розыску пропавших без вести от 19 января 2000 г.

3. Приложение. Протокол Рабочей комиссий по энергетике.

4. Протокол о совместной группе (СГ) по выявлению и исследованию фактов нару- шения Московского соглашения от 14 мая 1994 года и политически мотивированных противоправных действий

5. საქართველოს პრეზიდენტის განკარგულება N 89 2000 წლის 31 იანვარი "იძულებით გადაადგილებულ პირთა დასახმარებლად ახლებური მიდგომის პროგრამების შემუშავების ხელშემწყობი სამთავრობო კომისიის შექმნის შესახებ"

6.. Резолюция 1287 (2000), Совета Безопасности ООН от 31 января 2000 года.

7. Протокол Сухумской встречи Грузинской и Абхазской сторон, от 3 февраля 2000 г.

8. საქართველოს პრეზიდენტის განკარგულება N 234 " სამეგრელო-ზემო სვანეთში განსახლებული დევნილი მოსახლეობისათვის სურსათით დახმარების გაწევის დამატებით ღონისძიებათა შესახებ" 2000 წლის 17 მარტი.

9. Письмо Заместителя Генерального секретаря ООН по политическим вопросам г-на Киерен Прендергаст Владиславу Ардзинба от 21 марта 2000 года.

10. Решение Совета глав государств Содружества Независимых Государств "О дальнейших мерах, направленных на урегулирование конфликта в Абхазии, Грузия" от 2 апреля 2000 года.

11. საქართველოს პრეზიდენტის განკარგულება **N 337** "აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის გულრიფშის რაიონის კოდორის ხეობაში გასატარებელი ღონისძიებებისა და მოსახლეობისათვის 1999 წლის გასაწევი სოციალური დახმარების შესახებ საქართველოს პრეზიდენტის 1999 წლის 19 მაისის N 551 განკარგულებაში ცვლილებების შეტანის თაობაზე" "აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის გულრიფშის რაიონის კოდორის ხეობაში გასატარებელი ღონისძიებებისა და მოსახლეობისათვის 1999 წლის გასაწევი სოციალური დახმარების შესახებ საქართველოს პრეზიდენტის 1999 წლის 19 მაისის N 551 განკარგულებაში ცვლილებების შეტანის თაობაზე" 2000 წლის 18 აპრილი.

12. საქართველოს კონსტიტუციური კანონი "საქართველოს კონსტიტუციაში დამატებისა და ცვლილებების შეტანის შესახებ"

13. Протокол консультативной встречи Экспертов грузинской и абхазской сторон по вопросу введения визового режима между Грузией и Российской Федерацией 18-20 апреля 2000 года в г.

14. საქართველოს პრეზიდენტის ბრძანებულება N 178 "აფხაზეთიდან დევნილი მოსახლეობის ყოფითი პირობების, სოციალური და ეკონომიკური მდგომარეობის გაუმჯობესების, აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის ლეგიტიმური ხელისუფლების ორგანოების ხელშემწყობი პროგრამის დამტკიცების შესახებ" 2000 წლის 7 მაისი.

15. Заявление Председателя Совета Безопасности ООН, 11 мая 2000 года.

16. საქართველოს პრეზიდენტის განკარგულება N 639 "იძულებით გაადაადგილებულ პირთა დასახმარებლად ახლებური მიდგომის პროგრამების შემუშავების ხელშემწყობი სამთავრობო კომისიის შექმნის შესახებ" საქართველოს პრეზიდენტის 2000 წლის 31 იანვრის N89 განკარგულებაში ცვლილებების შეტანის თაობაზე 2000 წლის 18 ივნისი.

17. Решение Совета глав государств Содружества Независимых Государств о продлении срока пребывания Коллектиных сил по поддержанию мира в зоне конфликта в Абхазии, Грузия, от 21 июня 2000 г.

18. საქართველოს პრეზიდენტის განკარგულება N 687 „იძულებით გადაადგილებულ პირთა დასახმარებლად ახლებური მიდგომის პროგრამების შემუშავების ხელშემწყობი სამთავრობო კომისიის შექმნის შესახებ" საქართველოს პრეზიდენტის 2000 წლის 31 იანვრის N89 განკარგულებაში ცვლილებების შეტანის თაობაზე. 2000 წლის 3 ივლისი.

19. Протокол Десятой Сессии Координационного Совета Грузинской и Абхазской сторон от 11 июля 2000 г.

20. Протокол Гальской встречи Грузинской и Абхазской сторон по вопросам стабилизации обстановки в Зоне Безопасности. от 11 июля 2000 г.

21. Десятая Сессия Координационного совета Грузинской и Абхазской сторон 11 июля 2000 г. "О мерах по укреплению доверия".

22. Координационный Совет .Заявление Государственных Комиссий Абхазии и Грузии по розыску пропавших без вести. от 11 июля 2000 г.

23. Резолюция 1311 (2000), Совета Безопасности ООН от 28 июля 2000 года.

24. Совместное заявление Четвертой Сессии Рабочей Группы номер Один Координационного совета Грузинской и Абхазской сторон. 20 августа 2000 г.

25. საქართველოს პრეზიდენტის ბრძანებულება N 391 "ლტოლვილთა მიერ მოხმარებული ელექტროენერგიის აღრიცხვისა და ანაზღაურების ღონისძიებათა შესახებ" 2000 წლის 30 აგვისტო.

26. საქართველოს პრეზიდენტის ბრძანებულება N 397 "აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის გულრიფშის რაიონის კოდორის ხეობაში გასატარებელი ღონისძიებებისა და მოსახლეობისათვის 2000 წელს გასაწევი სოციალური დახმარების შესახებ". 2000 წლის 4 სექტემბერი.

27. საქართველოს პრეზიდენტის ედუარდ შევარდნაძის გამოსვლიდან გაეროს ათასწლეულის სამიტზე (ქ. ნიუ-იორკი, 2000 წლის 7 სექტემბერი)

28. საქართველოს პრეზიდენტის განკარგულება N 1043 "საქართველოში 2000 წლის 27 სექტემბერს „ხსოვნისა და იმედის" დღის აღნიშვნისა და მოწყობის ღონისძიებათა შესახებ" 2000 წლის 26 სექტემბერი.

29. საქართველოს პრეზიდენტის 2000 წლის 26 სექტემბრის N 1043 განკარგულების დანართი "საქართველოში „ხსოვნისა და იმედის" დღის 27 სექტემბრის აღნიშვნასთან დაკავშირებული ღონისძიებების" გეგმა.

30. საქართველოს პრეზიდენტის განკარგულება N 1050 "აფხაზეთიდან დევნილი მოსახლეობის სოციალური დაცვის გაუმჯობესებისა და მოახლოებული ზამთრისათვის მზადების გადაუდებელ ღონისძიებათა შესახებ" 2000 წლის 27 სექტემბერი.

31. საქართველოს პარლამენტის დადგენილება "აფხაზეთის პრობლემებთან დაკავშირებული საქართველოს პარლამენტის დროებითი კომისიის შემადგენლობაში ცვლილებების შეტანის თაობაზე". 2000 წლის 29 სექტემბერი.

32. Совместное заявление Пятой Сессии Рабочей Группы номер Один Координационного совета Грузинской и Абхазской сторон. 4 октября 2000 г.

33. საქართველოს პრეზიდენტის განკარგულება N 1115 "იძულებით გადაადგილებულ პირთა დასახმარებლად ახლებური მიდგომის პროგრამების ხელშემწყობი სამთავრობო კომისიის შექმნის შესახებ" საქართველოს პრეზიდენტის 2000 წლის 31 იანვრის N 89 განკარგულებაში ცვლილებების შეტანის შესახებ", 2000 წლის 17 ოქტომბერი.

34. Протокол Однадцатой Сессии Координационного Совета грузинской и абхазской сторон. 24 октября 2000 г.

35. Резолюция 1325 (2000) Совета Безопасности ООН от 31 октября 2000 года.
36. Заявление Председателя Совета Безопасности ООН, 14 ноября 2000 года

37. საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტროს განცხადება 13 ნოემბერი 2000 წ.

38. საქართველოს პრეზიდენტის განკარგულება N 1227 „აფხაზეთის, პირველ ეტაპზე გალის რაიონის, ეკონომიკური და სოციალური რეაბილიტაციის პროგრამის შესახებ" საქართველოს პრეზიდენტის 1997 წლის 17 დეკემბრის N644 განკარგულებაში ცვლილებების შეტანის თაობაზე 2000 წლის 20 ნოემბერი.

39. საქართველოში საფრანგეთის საელჩოს პრეს-სამსახურის განცხადება
"გუდაუთის ბაზის ინსპექტირება საფრანგეთის მიერ", 2000 წლის 20-23 ნოემბერი.

40. საქართველოში საფრანგეთის საელჩოს პრეს-სამსახურის განცხადება "ევროპის კავშირის განცხადება საქართველოსთან დაკავშირებით" 311-ე მუდმივმოქმედი საბჭო (2000 წლის 23 ნოემბერი)

41. Отчет Совместной Миссии по изучению ситуации в Гальском районе, 20 - 24 ноября 2000 г.

42. ეუთო-ს საგარეო საქმეთა მინისტრების საბჭოს შეხვედრაზე მოქმედი თავმჯდომარის განცხადება (საქართველოს ნაწილი) 2000 წლის 27 ნოემბერი.

43. საქართველოს პრეზიდენტის ბრძანებულება N 503 „ლტოლვილთა მიერ მოხმარებული ელექტროენერგიის აღრიცხვისა და ანაზღაურების ღონისძიებათა შესახებ" საქართველოს პრეზიდენტის 2000 წლის 30 აგვისტოს N391 ბრძანებულებაში ცვლილების შეტანის თაობაზე", 2000 წლის 29 ნოემბერი.

44. Распоряжение Правительства Российской Федерации, 30 ноября 2000 г.

45. Решение Совета глав государств Содружества Независимых Государств о продлении срока пребывания Коллектиных сил по поддержанию мира в зоне конфликта в Абхазии, Грузия, 1 декабря 2000 года.

46. საქართველოს პარლამენტის დადგენილება "აფხაზეთის პრობლემებთან დაკავშირებული საქართველოს პარლამენტის დროებითი კომისიის უფლებამოსილების ვადის გაგრძელების შესახებ", 2000 წლის 5 დეკემბერი.

47. Совместное заявление Шестой Сессии Рабочей Группы номер Один Координационного Совета грузинской и абхазской сторон. 13 декабря 2000 г.

48. საქართველოს პრეზიდენტის განკარგულება N 1383 "პოსტკონფლიქტური რეგიონების რეაბილიტაციის პროგრამის შემმუშავებელი კომისიის შექმნის შესახებ", 2000 წლის 25 დეკემბერი.

თავი II. 2001 წელი.

1. Резолюция Европарламента "В связи с введением Россией визового режима в отношении Грузии, 18 января 2001 г.

2. Протокол Двенадцатой Сессии Координационного Совета Грузинской и Абхазской сторон, 23 января 2001 г.

3. Резолюция 1339 (2001), Совета Безопасности ООН от 31 января 2001 года

4. საქართველოს პრეზიდენტის განკარგულება N 85 "გულრიფშის რაიონის კოდორის (დალის) ხეობაში საქართველოს პრეზიდენტის სახელმწიფო რწმუნებულის აპარატისათვის თანხის გამოყოფის შესახებ" 2001 წლის 2 თებერვალი.

5. Решение Парламентской Ассаммвлеи ОБСЕ об учреждении специального комитета Парламентской Ассамблеи ОБСЕ по Абхазии, Грузия, 23 февраля 2001 г.

6. საქართველოს პრეზიდენტის განკარგულება N 166 „იძულებით გადაადგილებულ პირთა დასახმარებლად ახლებური მიდგომის პროგრამების შემუშავების ხელშემწყობი სამთავრობო კომისიის შექმნის შესახებ" საქართველოს პრეზიდენტის 2000 წლის 31 იანვრის N 89 განკარგულებაში ცვლილებების შეტანის თაობაზე. 2001 წლის 27 თებერვალი.

7. საქართველოს პარლამენტის განცხადება "სოხუმის სეპარატისტული რეჟიმის მიერ 2001 წლის 10 მარტისათვის დაგეგმილი ე.წ. ადგილობრივი თვითმართველობის ორგანოების არჩევნების შესახებ", 2001 წლის 2 მარტი.

8. ევროპის საბჭოს პრეს-სამსახურის განცხადება. სტრასბურგი, 5 მარტი 2001 წ.

9. საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტროს განცხადება. 2001 წლის 5 მარტი.

10. Министерство иностранных дел Россиской Федерации. Департамент информации и печати. Сообщение для печати "О выборах в органы местного самоупраления в Абхазии, Грузия". 12 марта 2001 г.

11. საქართველოს პრეზიდენტის განკარგულება N 202 "აფხაზეთში, საქართველო, კონფლიქტის მოგვარების მიზნით ნდობის აღდგენისა და განმტკიცების ჩარჩოებში იალტის მესამე შეხვედრაში მონაწილეობის შესახებ". 2001 წლის 12 მარტი

12. საქართველოს პრეზიდენტის N 202 განკარგულების დანართი - "2001 წლის 14-16 მარტს ქ. იალტაში აფხაზეთში, საქართველო, კონფლიქტის მოგვარების მიზნით ნდობის აღდგენისა და განმტკიცების ჩარჩოებში იალტის მესამე შეხვედრაში მონაწილეობის მისაღებად საქართველოს სამთავრობო დელეგაციის შემადგენლობა".

13. Ялтинское заявление грузинской и абхазской сторон. 15-16 марта 2001 года.

14. Программа действий по укреплению доверия между грузинской и абхазской сторонами. Ялта, 15-16 марта 2001 года.

15. Приложение к Программе действий по укреплению доверия между грузинской и абхазской сторонами.

16. საქართველოს პრეზიდენტის ბრძანებულება N 105 "საქართველოს ტერიტორიიდან რუსეთის ფედერაციის ვაზიანისა და გუდაუთის სამხედრო ბაზების გაყვანა/გაუქმების პროცესისათვის ხელშეწყობის შესახებ", 2001 წლის 19 მარტი.

17. Заявление Председателя Совета Безопасности ООН, 21 марта 2001 года.

18. საქართველოს პრეზიდენტის განკარგულება N 262 "სოხუმის ი. ვეკუას სახელობის ფიზიკა-ტექნიკის ინსტიტუტისათვის დამატებით 20 საშტატო ერთეულის გამოყოფის შესახებ". 2001 წლის 6 აპრილი.

19. საქართველოს პრეზიდენტის განკარგულება N 334 "იძულებით გადაადგილებულ პირთა დასახმარებლად ახლებური მიდგომის პროგრამების პირველი ეტაპის დამთავრებისა და შემდგომში განსახორციელებელ ღონისძიებათა შესახებ", 2001 წლის 23 აპრილი.

20. Выступление Представителя Российской Федерации в СБ ООН С. В. Лаврова по пункту повестки дня «Положение в Грузии» 24 апреля 2001 года

21. Заявление Председателя Совета Безопасности ООН, 24 апреля 2001 года

22. კონფერენციის "სახალხო დიპლომატია - პოტენციალი, პერსპექტივები აფხაზეთის საზოგადოების გამთლიანებაში" მიმართვა აფხაზეთის მოსახლეობას საერთაშორისო თანამეგობრობას. 3 მაისი, 2001 წელი.

23. Постановление Государственной Думы Федерального Собрания Российской Федерации, 16 мая 2001 года.

24. Обращение Государственной Думы Федерального Собрания Российской Федерации к депутатам парламентов Азербайджанской Республики, Республики Армения, Грузии, Республики Молдова, Туркменистана, Республики Узбекистан, Украины. 16 мая 2001 года.

25. Решение Совета глав государств Содружества Независимых Государств о продлении срока пребывания Коллектиных сил по поддержанию мира в зоне конфликта в Абхазии, Грузия. 1 июня 2001 года.

26. საქართველოს პრეზიდენტის განკარგულება N 685 "ლტოლვილთა და იძულებით გადაადგილებულ პირთა შემწეობაში წინა წლებში წარმოქმნილი დავალიანების დაფარვის შესახებ". 2001 წლის 3 ივლისი.

27. Совместное Заявление Седьмой Сессии Рабочей Группы Один Координационного Совета Грузинской и Абхазской сторон. г. Сухуми. 10 июля 2001 г.

28. საქართველოს პრეზიდენტის განკარგულება N 706 კ. გამსახურდიას სახელობის დრამატული თეატრისათვის თანხის გამოყოფის შესახებ. 2001 წლის 11 ივლისი.

29. საქართველოს პრეზიდენტის ბრძანებულება N 281 "აფხაზეთიდან იძულებით გადაადგილებულთა ყოფითი პირობების, სოციალური და ეკონომიკური მდგომარეობის გაუმჯობესების, ავტონომიური რესპუბლიკის ხელისუფლების სტრუქტურების საქმიანობის ხელშემწყობ ღონისძიებათა შესახებ". 2001 წლის 13 ივლისი.

30. საქართველოს პარლამენტის დადგენილება "რუსეთის ფედერაციის მიერ ეუთოს 1999 წლის სტამბოლის ერთობლივი განცხადების შეუსრულებლობის თაობაზე". 2001 წლის 18 ივლისი.

31. Резолюция 1364 (2001), Совета Безопасности ООН от 31 июля 2001 года

32. საქართველოს პრეზიდენტის განკარგულება N 790 1998 წლის მაისში გალის მოვლენების შედეგად დაზარალებული მოსახლეობის ნორმირებული პურით უზრუნველყოფისათვის გაწეული მომსახურების ხარჯის ანაზღაურების მიზნით თანხის გამოყოფის შესახებ 2001 წლის 1 აგვისტო.

33. საქართველოს პრეზიდენტის განკარგულება N 791 "იძულებით გადაადგილებულ პირთა დასახმარებლად ახლებური მიდგომის პროგრამების პირველი ეტაპის დამთავრებისა და შემდგომში განსახორციელებელ ღონისძიებათა შესახებ" საქართველოს პრეზიდენტის 2001 წლის 23 აპრილის N334 განკარგულებაში ცვლილებების შეტანის თაობაზე 2001 წლის 1 აგვისტო.

34. საქართველოს პრეზიდენტის განკარგულება N 801 "აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის არასამთავრობო და საქველმოქმედო ორგანიზაციების მიერ დევნილებისათვის შემოტანილი ტვირთის შესახებ", 2001 წლის 3 აგვისტო.

35. Протокол Гальской встречи грузинской и абхазской сторон, 14 августа 2001 года.

36. Приложение к протоколу от 14 августа 2001 года. Список незаконно задерживаемых сторонами людей.

37. Совместное Заявление Восьмой Сессии Первой Рабочей Группы Координационного Совета Грузинской и Абхазской сторон. 11 сентября 2001г.

38. საქართველოს პრეზიდენტის განკარგულება N 990 "სოხუმის ი. ვეკუას სახელობის ფიზიკა-ტექნიკის ინსტიტუტის მუშაკთა რიცხოვნობის გაზრდის შესახებ" 2001 წლის 18 სექტემბერი

39. საქართველოს საგარეო საქმეთა მინისტრის ბატონ ირაკლი მენაღარიშვილის გამოსვლიდან *გაერო*-ს გენერალური ასამბლეის 56-ე სესიაზე ქ. ნიუ-იორკში 2001 წლის 19 სექტემბერს.

40. საქართველოს პარლამენტის განცხადება. 2001 წლის 27 სექტემბერი.

41. საქართველოს პრეზიდენტის განკარგულება N 1020 "აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის გულრიფშის რაიონის კოდორის ხეობაში 2001 წელს გასატარებელი ღონისძიებებისა და მოსახლეობისათვის სოციალური დახმარების შესახებ". 2001 წლის 27 სექტემბერი

42. Резолюция 1257 (2001) Ассамблеи Совета Европы " О выполнении Грузией своих обязательств", 24-28 сентября 2001 г.

43. საქართველოს პარლამენტის დადგენილება "აფხაზეთის ტერიტორიაზე შექმნილ მდგომარეობასთან დაკავშირებით" 2001 წლის 11 ოქტომბერი.

44. Постановление Государственной Думы Федерального Собрания Российской Федерации "О заявлении Государственной Думы Федерального Собрания Российской Федерации "О состоянии российско-грузинских отношений". 11 октября 2001 года.

45. Заявление Государственной Думы Федерального Собрания Российской Федерации "О состоянии российско-грузинских отношений". 11 октября 2001 года.

46. საქართველოს პრეზიდენტის განკარგულება N 1077 " გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის კუთვნილი ვერტმფრენის აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის

ტერიტორიაზე ავიაკატასტროფის გამომწვევი მიზეზების შემსწავლელი კომისიის შექმნის შესახებ". 2001 წლის 15 ოქტომბერი.

47. ევროპაში უსაფრთხოების და თანამშრობლობის ორგანიზაციის მისია საქართველოში. განცხადება პრესისათვის (Press Release) 26 ოქტომბერი, 2001.

48. საქართველოს პრეზიდენტის განკარგულება N 1163 "აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის გულრიფშის რაიონის კოდორის ხეობის მოსახლეობის 2001-2002 წლების ზამთარში სურსათით მომარაგების შესახებ" 2001 წლის 12 ნოემბერი.

49. საქართველოს პრეზიდენტის განკარგულება N 1177 "აფხაზეთიდან დევნილი მოსახლეობის სოციალური დაცვის გაუმჯობესებისა და ზამთრის სეზონისათვის მზადების გადაუდებელ ღონისძიებათა შესახებ". 2001 წლის 17 ნოემბერი.

50. Из выступления Председателя Парламента Грузии г-жи Н. Бурджанадзе на 18-ом пленарном заседании Межпарламентской Ассамблеи в Санкт-Петербурге, 24 ноября 2001 года.

51. ეუთოს, მინისტრთა საბჭოს განცხადებიდან 2001 წელი 4 დეკემბერი.

52. საქართველოს პარლამენტის დადგენილება "აფხაზეთის პრობლემებთან დაკავშირებული საქართველოს პარლამენტის დროებითი კომისიის უფლებამოსილების ვადის გაგრძელების შესახებ". 2001 წლის 7 დეკემბერი.

53. საქართველოს პრეზიდენტის განკარგულება N 1254 "ა. აბაშიძის საქართველოს პრეზიდენტის წარმომადგენლად დანიშვნის შესახებ". 2001 წლის 9 დეკემბერი.

თავი III. 2002 წელი.

1. საქართველოს პრეზიდენტის ბრძანებულება N 5 "ლტოლვილთა და იძულებით გადაადგილებულ პირთა დევნილთა აღრიცხვა-რეგისტრაციის, სოციალური მოწყობისა და სახელმწიფო ფულადი შემწეობის, ჰუმანიტარული და სხვა სახის დახმარებების გაცემის ღონისძიებათა შესახებ". 2002 წლის 5 იანვარი.

2. Протокол встречи грузинской и абхазской сторон по вопросам стабилизации ситуации в зоне конфликта. 17 января 2002 года.

3. საქართველოს პარლამენტის დადგენილება "საქართველოს კონსტიტუციაში ცვლილებებისა და დამატებების შეტანის შესახებ" საქართველოს კონსტიტუციური კანონის პროექტის საყოველთაო-სახალხო განხილვის ორგანიზების ზოგიერთი ღონისძიების თაობაზე". 2002 წლის 18 იანვარი.

4. საქართველოს პრეზიდენტის განკარგულება N 52 "აფხაზეთიდან და ცხინვალის რეგიონიდან დევნილი ბავშვების რეაბილიტაცია-გაჯანსაღების ღონისძიებათა შესახებ". 2002 წლის 19 იანვარი.

5. Резолюция 1393 (2002), Совета Безопасности ООН, 31 января 2002 года.

6. Приложение. ДОКУМЕНТ БОДЕНА «Об основных вопросах разделения полномочий между Тбилиси и Сухуми».

7. საქართველოს პარლამენტის განცხადება. 2002 წლის 28 თებერვალი.

8. საქართველოს პრეზიდენტის განკარგულება N 260 „იძულებით გადაადგილებულ პირთა დასახმარებლად ახლებური მიდგომის პროგრამების პირველი ეტაპის დამთავრებისა

და შემდგომში განსახორციელებელ ღონისძიებათა შესახებ” საქართველოს პრეზიდენტის 2001 წლის 23 აპრილის N 334 განკარგულებაში ცვლილების შეტანის თაობაზე. 2002 წლის 5 მარტი.

9. Постановление Государственной Думы Федерального Собрания Российской Федерации "О заявлении Государственной Думы Федерального Собрания Российской Федерации "О ситуации в Грузии в связи с военным присутствием США на ее территории". 6 марта 2002 года

10. Заявление Государственной Думы Федерального Собрания Российской Федерации "О ситуации в Грузии в связи с военным присутствием США на ее территории". 6 марта 2002 года.

11. საქართველოს პრეზიდენტის განკარგულება N 288 "საქართველოს ტერიტორიიდან რუსეთის ფედერაციის სამხედრო ფორმირებების გაყვანის პროცესისათვის ხელშეწყობის შესახებ". 2002 წლის 12 მარტი.

12. COEST - საპრეზიდენტო დეკლარაცია ევროკავშირის სახელით “აფხაზეთში საქართველო გამართულ საპარლამენტო არჩევნებთან” დაკავშირებით. ბრიუსელი 12 მარტი 2002 წ.

13. საქართველოს პრეზიდენტის განკარგულება N 301 „გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის კუთვნილი ვერტმფრენის აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის ტერიტორიაზე ავიაკატასტროფის გამომწვევი მიზეზების შემსწავლელი კომისიის შექმნის შესახებ” საქართველოს პრეზიდენტის 2001 წლის 15 ოქტომბრის N1077 განკარგულების გაუქმების თაობაზე. 2002 წლის 13 მარტი.

14. საქართველო - ევროკავშირის საპარლამენტო თანამშრომლობის კომიტეტის თანათავმჯდომარის, ევროპარლამენტის წევრის ქ-ნ ურსულა შლაიხერის განცხადება "2 მარტს აფხაზეთში ჩატარებული “საპარლამენტო არჩევნების” შესახებ". 2002 წლის 18 მარტი.

15. საქართველოს პრეზიდენტის განკარგულება N 319 "აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის ტერიტორიაზე გალის რაიონის სოფელ ოტობაიაში დამოუკიდებელ სახელმწიფოთა თანამეგობრობის სამშვიდობო ძალების ოთხი სამხედრო მოსამსახურის გატაცების გამო გადაუდებელ ღონისძიებათა განხორციელების შესახებ". 2002 წლის 19 მარტი.

16. საქართველოს პარლამენტის დადგენილება "აფხაზეთში არსებული ვითარების შესახებ" 2002 წლის 20 მარტი.

17. საქართველოს პარლამენტის დადგენილება "აფხაზეთში სახელმწიფო ქონების და ლტოლვილთა და იძულებით გადაადგილებულ პირთა კერძო საკუთრების უკანონო გასხვისების შესახებ" 2002 წლის 20 მარტი.

18.საქართველოს პარლამენტის განცხადება. 2002 წლის 20 მარტი.

19. Решение Совета глав государств Содружества Независимых Государств " О пребывании Коллектиных сил по поддержанию мира в зоне конфликта в Абхазии, Грузия". 22 марта 2002 г.

20. Постановление Государственной Думы Федерального Собрания Российской Федерации "О нарастании напряженности вокруг Абхазии и Южной Осетии". 22 марта 2002 года.

21. Из выступления Председателя Парламента Грузии Н.А. Бурджанадзе на совместном заседании Совета МПА СНГ и Бюро ПА СЕ. 26 марта 2002 года.

22. Из выступления Председателя Парламента Грузии, Председателя Парламентской Ассамблеи Черноморского Экономического Содружества Н. Бурджанадзе на межпарламентском форуме по борьбе с терроризмом. Санкт-Петербург 25-27 марта 2002 года .

23. Из выступления Председателя Парламента Грузии Председателя Парламентской Ассамблеи ЧЭС, Н. Бурджанадзе на 19-ом пленарном заседании МПА СНГ, г. Санкт Петербург, 26 марта 2002 г.

24. Заявление Министерства иностранных Дел Грузии. 29 марта 2002 года.

25. Протокол встречи грузинской и абхазской сторон в г. Сухуми. 29 марта 2002 года.

26. Постановление Государственной Думы Федерального Собрания Российской Федерации о парламентском запросе Государственной Думы Федерального Собрания Российской Федерации Председателю Правительства Российской Федерации М. М. Касьянову "О состоянии российско-грузинских отношений и перспективах дальнейшего двустороннего сотрудничества". 10 апреля 2002 года.

27. Приложение. Парламентский запрос Государственной Думы Федерального Собрания Российской Федерации Председателю Правительства Российской Федерации М.М. Касьянову "О состоянии российско-грузинских отношений и перспективах дальнейшего двустороннего сотрудничества". 10 апреля 2002 года.

28. საქართველოს პარლამენტის მიმართვა გაეროს, ეუთოს, ევროსაბჭოს, ევროპარლამენტისა და დსთ-ისადმი. 2002 წლის 12 აპრილი.

29. Министерство иностранных дел Россиской Федерации.Сообщение для печати. "В связи с развертыванием в Кодорском ущелье нового поста Коллективных миротворческих сил СНГ". 12 апреля 2002 года.

30. Заявление Главного Военного Наблюдателя Миссии ООН в Грузии генерал-майора Анис А. Баджвы, 12 апреля 2002 года.

31. Заявление Министерства иностранных дел Грузии. 18 апреля 2002 года.

32. Заявление Министра по чрезвычайным делам Грузии Малхаза Какабадзе, 18 апреля 2002 года.

33. საქართველოს პრეზიდენტის განკარგულება N 448 სამეგრელო-ზემო სვანეთში დროებით განსახლებულ აფხაზეთიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა - დევნილთა სოციალური მდგომარეობის გაუმჯობესების დამატებით ღონისძიებათა შესახებ 2002 წლის 22 აპრილი.

34. საქართველოს პრეზიდენტის ბრძანებულება N 202 "სოხუმის კონსტანტინე გამსახურდიას სახელობის სახელმწიფო დრამატული თეატრისათვის საქართველოს კონტროლის პალატის სააქტო დარბაზის დროებით, უსასყიდლო უზუფრუქტის ფორმით გადაცემის შესახებ". 2002 წლის 28 აპრილი.

35. Заявление официального представителя Министерства иностранных дел Грузии в связи с сообщением МИД РФ 866:-26-04-2002.

36. საქართველოს პრეზიდენტის განკარგულება N 607 "აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის გულრიფშის რაიონის კოდორის ხეობის მოსახლეობის დაცვისა და სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების დამატებით ღონისძიებათა შესახებ" 2002 წლის 14 მაისი.

37. Совместное заявление Президента В.В.Путина и Президента Дж.Буша об антитеррористическом сотрудничестве, 24 мая 2002 г.

38. Заявление Министерства иностранных дел Грузии. 11 июня 2002 года

39. საქართველოს პარლამენტის დადგენილება "აფხაზეთის პრობლემებთან დაკავშირებული საქართველოს პარლამენტის დროებითი კომისიის უფლებამოსილების ვადის გაგრძელების შესახებ". 2002 წლის 21 ივნისი.

40. Протокол заседания III рабочей группы Координационного Совета Грузинской и Абхазской сторон от 25 июня 2002 года.

41. Рекомендация 1570 (2002)1 Ассамблеи Совета Европы "О положении беженцев и перемещенных лиц в Азербайджане, Армении и Грузии" 24-28 июня 2002 г.

42. Заявление Парламентской Делегации Грузии ПА ОБСЕ Берлин, 6-10 июля, 2002 года.

43. Из выступления Председателя Парламента Грузии Н.А. Бурджанадзе на заседании Постоянного Комитета ПА ОБСЕ Берлин, 6-10 июля, 2002 года.

44. Выступление члена Парламентской делегации Грузии Ады Маршания на очередной сессии ПА ОБСЕ. Берлин, 6-10 июля, 2002 года.

45. Реплика Председателя Парламента Грузии Нино Бурджанадзе на очередной сессии ПА ОБСЕ. Берлин, 6-10 июля, 2002 года.

46. Заявление Государственного Департамента США от 20 июля 2002 года.

47. Совместное заявление Двенадцатой Сессии Рабочей группы Один Координационного Совета Грузинской и Абхазской сторон от 20 июля 2002 г. Чубурхинджи.

48. Протокол заседания Рабочей группы 2 Координационного Совета Грузинской и Абхазской сторон. 20 июля 2002 г.

49. Резолюция 1427 (2002), Совета Безопасности ООН, 29 июля 2002 года.

50. Заявление официального представителя МИД Грузии, 19 августа 2002 года.

51. საქართველოს პარლამენტის მიმართვა რუსეთის ფედერაციის სახელმწიფო სათათბიროსა და ფედერაციის საბჭოსადმი. 2002 წლის 26 აგვისტო.

52. Сообщение прес-службы Президента Российской Федерации, 11 сентября 2002 г.

53. Из заявления президента вашингтонского Никсонского центра политических исследовании Дмитрия Саймса телекомпании НТВ. 11 сентября 2002 г.

54. საქართველოს პარლამენტის მიმართვა გაერო-ს, ეუთოს, ევროკავშირის, ევროპის საბჭოს, ნატოსა და საქართველოს მეგობარი ქვეყნებისადმი. 2002 წლის 12 სექტემბერი.

55. Заявление Министерства иностранных дел Грузии. 12 сентября 2002 года.

56. საქართველოს პარლამენტის დადგენილება "საქართველოს ჩრდილოატლანტიკური ხელშეკრულების ორგანიზაციაში (ნატოში) გაწევრიანების პროცესის დაწყების შესახებ". 2002 წლის 13 სექტემბერი.

57. Постановление Государственной Думы Федерального Собрания Российской Федерации "О заявлении Государственной Думы Федерального Собрания Российской Федерации "О состоянии российско-грузинских отношений". 13 сентября 2002 года.

58. Заявление Государственной Думы Федерального Собрания Российской Федерации "О состоянии российско-грузинских отношений". 13 сентября 2002 года.

59. საქართველოს საგარეო საქმეთა მინისტრის ბატონ ირაკლი მენაღარიშვილის გამოსვლა გაეროს გენერალური ასამბლეის 57-ე სესიაზე ქ. ნიუ-იორკში 2002 წლის 19 სექტემბერს.

60. Заявление Министерства иностранных дел Грузии. 19 сентября 2002 года.

61. Письмо Президента США Дж. Буша Президенту Грузии Э. Шеварднадзе, 19 сентября 2002 года.

62. აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის მეთაურის ა. აბაშიძის წერილი საქართველოს პრეზიდენტის ე. შევარდნაძისადმი, 2002 წლის 24 სექტემბერი

63. Выступление Б. Линна Паско, заместителя помощника Государственного секретаря по делам государств Европы и Евразии, Государственный Департамент, Вашингтон, 24 сентября 2002 года

64. Рекомендация 1580 (2002)1 Ассамблеи Совета Европы " О ситуации в Грузии и последствиях в отношении стабильности Кавказского региона" 25 сентября 2002 года.

65. Решение Совета глав государств Содружества Независимых Государств о продолжении операции по поддержанию мира в зоне конфликта в Абхазии, Грузия. 2 октября 2002 г.

66. საქართველოს კონსტიტუციური კანონი საქართველოს კონსტიტუციაში დამატებისა და ცვლილებების შეტანის შესახებ. 2002 წლის 10 ოქტომბერი.

67. Протокол Заседания III рабочей Группы Координационного Совета. Сухуми, 14 ноября 2002 г.

68. საქართველოს პარლამენტის დადგენილება "აფხაზეთის პრობლემებთან დაკავშირებული საქართველოს პარლამენტის დროებითი კომისიის უფლებამოსილების ვადის გაგრძელების შესახებ" 2002 წლის 6 დეკემბერი.

69. Заявление Министерства иностранных дел Грузии. 26 декабря 2002 года.

თავი IV. 2003 წელი.

1. Заявление Министерства иностранных дел Грузии. 8 января 2003 г.

2. საქართველოს პრეზიდენტის ბრძანებულება N 7 "ვ. ვაშაკიძის საქართველოს ლტოლვილთა და განსახლების მინისტრის თანამდებობიდან გათავისუფლების შესახებ". 2003 წლის 10 იანვარი.

3. Реакция США на последние события в Абхазии, Грузия (Выступление Дагласа Дэвидсона в Постоянном Совете ОБСЕ) (*Государственный департамент США) 27 января 2003 г.*

4. Совместное Заявление делегации Федерального Собрания Российской Федерации и Парламента Грузии в ПАСЕ, 27 января 2003 года.

5. საქართველოს პარლამენტის განცხადება. 2003 წლის 30 იანვარი.

6. Резолюция 1462 (2003), Совета Безопасности ООН от 30 января 2003 года.

7. საქართველოს პრეზიდენტის განკარგულება N 109 "იძულებით გადაადგილებულ პირთა დასახმარებლად ახლებური მიდგომის პროგრამების პირველი ეტაპის დამთავრებისა და შემდგომში განსახორციელებელ ღონისძიებათა შესახებ" .2003 წლის 6 თებერვალი.

8. საქართველოს პრეზიდენტის განკარგულება N 110 "აფხაზეთში უგზო-უკვლოდ დაკარგულ მებრძოლთა მოძიების და მათი ოჯახის წევრთა უფლებების დაცვის სახელმწიფო კომისიისათვის საინჟინრო-გამოთვლითი ცენტრის დაუმთავრებელი შენობის უსასყიდლო უზუფრუქტის ფორმით გადაცემის შესახებ". 2003 წლის 6 თებერვალი.

9. О Грузино-Российских консультациях [Департамент информации МИД Грузии] Сообщение для печати. 10 февраля 2003 года.

10. Заявление Государственного Департамента США от 13 февраля 2003 года.

11. Сообщение для прессы. Первая Женевская встреча Группы друзей Генерального Секретаря. 20 февраля 2003 г.

12. საქართველოს პრეზიდენტის ბრძანებულება N 56 "საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის მებრძოლ ვეტერანთა, დაღუპულთა და უგზო-უკვლოდ დაკარგულ მეომართა ოჯახების სამართლებრივი და სოციალური დაცვის ხელშეწყობის ეროვნული საკოორდინაციო საბჭოს შექმნის შესახებ" 2003 წლის 21 თებერვალი.

13. საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის მებრძოლ ვეტერანთა, დაღუპულთა და უგზო-უკვლოდ დაკარგულ მეომართა ოჯახების სამართლებრივი და სოციალური დაცვის ხელშეწყობის ეროვნული საკოორდინაციო საბჭოს დებულება.

14. Итоговое Заявление о встречах Президента Российской Федерации В. В. Путина и Президента Грузии Э. А. Шеварднадзе. 7 марта 2003 г.

15. Заявление для прессы Президента России В.В. Путина после встречи с Президентом Грузии Э.А. Шеварднадзе 7 марта 2003 г.

16. Решение Совета глав государств Содружества Независимых Государств "О продлении срока пребывания Коллектиных сил по поддержанию мира в зоне конфликта в Абхазии, Грузия". 22 марта 2003 г.

17. Сообщение для печати об итогах грузино-российских консультаций Департамента информации и связи с общественностью МИД Грузии, 25 марта 2003 года.

18. საქართველოს პრეზიდენტის ბრძანებულება N 107 საქართველოს სუბტროპიკული მეურნეობის სახელმწიფო ინსტიტუტის სტატუსისა და სახელწოდების შეცვლის შესახებ. 2003 წლის 28 მარტი.

19. საქართველოს პარლამენტის დადგენილება "საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის ბრძოლაში უგზო-უკვლოდ დაკარგულთა მოკვლევის დროებითი საპარლამენტო კომისიის უფლებამოსილების ვადის გაგრძელების შესახებ". 2003 წლის 28 მარტი.

20. საქართველოს პრეზიდენტის განკარგულება N 393 "აფხაზეთიდან დევნილი ახალგაზრდების ექსპერიმენტული კინოჯგუფისათვის თანხის გამოყოფის შესახებ". 2003 წლის 8 აპრილი.

21. Сообщение для печати Министерства иностранных дел Грузии, 9 апреля 2003 года.

22. Сообщение для печати Министерства иностранных дел Грузии, 9 апреля 2003 года.

23. Выступление представителя США Стивена Минекаса на заседании Постоянного Совета ОБСЕ, г. Вена, 10 апреля 2003 года.

24. Постановление Государственной Думы Федерального Собрания Российской Федерации "О заявлении Государственной Думы Федерального Собрания Российской Федерации "О Соглашении о сотрудничестве в сфере обороны между правительствами Грузии и США", 16 апреля 2003 года.

25. Заявление Государственной Думы "О Соглашении о сотрудничестве в сфере обороны между правительствами Грузии и США", 16 апреля 2003 года.

26. Заявление Министерства иностранных дел Грузии, 16 апреля 2003 г.

27. Заявление Министерства иностранных дел Грузии, 18 апреля 2003 г.

28. საქართველოს პარლამენტის დადგენილება "აფხაზეთის პრობლემებთან დაკავშირებული საქართველოს პარლამენტის დროებითი კომისიის შემადგენლობაში ცვლილებების შეტანის თაობაზე", 2003 წლის 22 აპრილი

29. საქართველოს პარლამენტის დადგენილება "აფხაზეთის პრობლემებთან დაკავშირებული საქართველოს პარლამენტის დროებითი კომისიის შემადგენლობაში ცვლილებების შეტანის თაობაზე", 2003 წლის 7 მაისი.

30. Протокол совещания представителей ОАО РАО «ЕЭС России», Министерства энергетики России, Министерства топлива и энергетики Грузни, ГК «Черноморэнерго» по вопросам реабилитации объектов электроэнергетики.. 16 мая 2003 г.

31. О первом заседании рабочей группы по вопросам восстановления железнодорожного сообщения Сочи-Тбилиси, 29 мая 2003 года.

32. საქართველოს პარლამენტის დადგენილება "იძულებით გადაადგილებულ პირთა-დევნილთა დროებით საცხოვრებელი ფართობით უზრუნველყოფის შესახებ", 2003 წლის 6 ივნისი.

33. საქართველოს პრეზიდენტის ბრძანებულება N 264 "საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენის კომიტეტის შექმნის შესახებ", 2003 წლის 13 ივნისი.

34. საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენის კომიტეტის დებულება. 2003 წლის 13 ივნისი.

35. საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენის კომიტეტის შემადგენლობა.

36. Сообщение для печати МИД Грузии, 18 июня 2003 г.

37. Сообщение для печати посольства Грузии в РФ, 19 июня 2003 г.

38. Памятная записка встречи грузино- российской Рабочей группы по вопросам возобновления сквозного железнодорожного сообщения Сочи-Тбилиси, г.Тбилиси, 26 июня 2003 г.

39. Из декларации 12-ой ежегодной сессии Парламентской Ассамблеи ОБСЕ, Роттердам, 5-9 июля 2003 г.

40. საქართველოს პარლამენტის დადგენილება "აფხაზეთში გაეროს წესდების VII თავის ამოქმედების უზრუნველყოფის ღონისძიებათა შესახებ", 2003 წლის 16 ივლისი.

41. Сообщение для прессы. Вторая Женевская встреча Группы друзей Генерального Секретаря. 22 июля 2003 г.

42. Письмо Генерального секретаря ООН Коффи Аннана Президенту Грузии Эдуарду Шеварднадзе 23 июля 2003 года.

43. გაეროში საქართველოს მუდმივი წარმომადგენლის რევაზ ადამიას გამოსვლა გაეროს უშიშროების საბჭოს 4800-ე სხდომაზე. ნიუ-იორკი, 2003 წლის 30 ივლისი

44. Резолюция 1494 (2003), Совета Безопасности ООН от 30 июля 2003 года.

45. Заявление Министерства иностранных дел Грузии. 31 июля 2003 года.
.

46. Сообщение для печати МИД Грузии, 1 августа 2003 г.

47. Сообщение для печати МИД Грузии, 1 августа 2003 г.

48. Сообщение для печати МИД Грузии, 8 августа 2003 г

49. Журнал № 43 Заседания Священного Синода Русской Православной Церкви от 30 июля 2003 года. (Копия от 12 августа 2003 года)

50. საქართველოს პრეზიდენტის განკარგულება N 1036 2003 წლის 19 აგვისტო ქ.თბილისი "აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის გულრიფშის რაიონის კოდორის ხეობაში 2003 წელს მოსახლეობის დაცვისა და სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობის გაუმჯობესების გადაუდებელ ღონისძიებათა შესახებ"

51. Комментарии Департамента информации и связям с общественностью МИД Грузии, 20 августа 2003 г.

52. Сообщение для печати МИД Грузии, 4 сентября 2003 г.

53. Заявление Совета Национально безопасности Грузии "О требовании группы стран внести Шамиля Басаева в список террористов", сентябрь 2003 г.

54. Решение Совета глав государств Содружества Независимых Государств
"О Заявлении Совета глав государств Содружества Независимых Государств", Ялта, 19 сентября 2003 г.

55. Заявление Совета глав государств Содружества Независимых Государств. Ялта, 19 сентября 2003 г.

56. Коммюнике саммита. (Встречи Президента В.В.Путина и Президента Дж.Буша в Кемп-Дэвиде, штат Мэриленд, 26 и 27 сентября 2003 года).

57. საქართველოს საგარეო საქმეთა მინისტრის ბატონ ირაკლი მენაღარიშვილის გამოსვლიდან *გაერო*-ს გენერალური ასამბლეის 58-ე სესიაზე ქ. ნიუ-იორკში 2003 წლის 2 ოქტომბერს.

58. Гальский протокол от 8 октября 2003 г. по разрядке напряженности и улучшению механизмов безопасности в зоне конфликта.

59. საქართველოს პარლამენტის დადგენილება "აფხაზეთის პრობლემებთან დაკავშირებული საქართველოს პარლამენტის დროებითი კომისიის უფლებამოსილების ვადის გაგრძელების შესახებ", 2003 წლის 19 დეკემბერი.